Stjórnartíðindi
1966 - A-deild

Útgáfa 1.1 af rafræna skjalinu

Þetta PDF skjal er hluti afraksturs skönnunar á prentuðum eintökum af Stjórnartíðindum. Markmið þessarar útgáfu er að veita almenningi færi á að eignast sitt eigið eintak af prentuðum Stjórnartíðindum án endurgjalds. Hvorki dómsmálaráðuneytið né önnur stjórnvöld standa að gerð skjals þessa umfram það að hafa útvegað höfundi skjalsins prenteintök af ritinu.

Skjalið er upprunalega birt á vefnum https://urlausnir.is. Þar má finna rafrænar útgáfur hinna bindanna og verða nýrri útgáfur af skjölunum í boði þar.

Takmörkun ábyrgðar

Höfundur skjals þessa afsalar sér allri ábyrgð, að því marki sem lög heimila, vegna beinnar og/eða óbeinnar notkunar skjalsins sjálfs eða afurða sem af því leiðir. Þó stefnt hafi verið að því markmiði að skjalið endurspegli sem best innihald upprunalegu bindanna er hvorki hægt að tryggja né ábyrgjast að það hafi tekist. Framangreint á einnig við um efnislegt innihald prentuðu eintakanna sem skönnuð voru.

Höfundaréttur

Samkvæmt 9. gr. núverandi höfundalaga, nr. 73/1972, njóta landslög og önnur áþekk gögn gerð af opinberri hálfu, ekki verndar höfundalaga.

Hvers kyns höfundarréttur sem höfundur skjalsins gæti hafa skapað sér til handa með skönnuninni sjálfri eða öðru framlagi sínu til sköpunar þess, skal vera meðhöndlaður í samræmi við Creative Commons Zero höfundaleyfið (CC0 1.0 Universal eða síðari útgáfa þess).

Ábendingar

Séu ábendingar um mögulegar úrbætur á skjalinu er hægt að koma þeim á framfæri við höfund þess.

Athugasemdir um þessa útgáfu

Gallar á bls. XII-XIII, 22, 40, 52, 112, 161, 179, 188, 266, 268, 272-273, 279, 285, 288, 307, 317, 328, 339, 357, 371, 383, 395, og 418-419.

Höfundur skjalsins: Svavar Kjarrval (svavar@kjarrval.is)

STJÓRNARTÍÐINDI

1966

A-DEILD

REYKJAVÍK — 1966
RÍKISPRENTSMIÐJAN GUTENBERG

Útgefandi dómsmálaráðuneytið.

Efnisyfirlit

í tímaröð.

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
2	19. jan.	Auglýsing um staðfestingu forseta Íslands á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands	2
3	22. jan.	Forsetabréf um að Alþingi skuli koma saman til framhaldsfundar	2
1	31. jan.	Lög um leigubifreiðar	1—2
8	19. febr.	Lög um sinubrennur og meðferð elds á víðavangi	7—9
4	28. febr.	Lög um útflutningsgjald af sjávarafurðum	3—5
13	14. marz	Auglýsing um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands	11
14	15. marz	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja eyðijörðina Hálshús í Reykjafjarðarhreppi	12
10	18. marz	Lög um breyting á lögum nr. 8 14. febr. 1961, um Bjargráðasjóð Íslands	10
7	22. marz	Auglýsing um staðfesting handhafa valds forseta Íslands á breytingu á reglugerð nr. 76/1958 fyrir Háskóla Íslands	7
5	6. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 5 7. marz 1962 um sveitarstjórnarkosningar	6
6	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 52 14. ágúst 1959, um kosningar til Alþingis	6—7
9	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja Reyðarfjarðarhreppi jörðina Kollaleiru	9
11	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 19 frá 1887, um aðför	10—11
12	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja eyðijörðina Litla-Gerði í Grýtubakkahreppi	11
15	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja eyðijörðina Efri-Völl í Gaulverjabæjarhreppi	12
19	S. d.	Lög um eignarétt og afnotarétt fasteigna	20—22
16	16. apríl	Lög um ráðstafanir vegna sjávarútvegsins	13
20	S. d.	Lög um viðauka við lög nr. 57 25. maí 1949, um nauðungaruppboð	23—24
21	S. d.	Lög um skrásetningu réttinda í loftförum	24—31
22	S. d.	Lög um viðauka við lög nr. 3/1955, um skógrækt	31—32
23	S. d.	Lög um heimild handa ríkisstjórninni til að selja Hveragerðishreppi hluta úr landi ríkisjarðarinnar Vorsabæjar og um eignarnámsheimild á lóðum og erfðafesturéttindum	33

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
24	18. apríl	Auglýsing um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum	34
25	22. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 45 3. apríl 1963, um Iðnlánasjóð	34
28	25. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 29 7. apríl 1956, um atvinnuleysistryggingar	37—38
33	26. apríl	Lög um fuglaveiðar og fuglafriðun	51—58
29	28. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 82 21. ágúst 1961, um meðferð opinberra mála	38—39
30	S. d.	Lög um meðferð, skoðun og mat á sláturafurðum	40—43
31	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 50 29. marz 1961, um bryta og matreiðslumenn á farskipum og fiskiskipum	43—44
32	S. d.	Lög um breyting á lögum um Stýrimannaskólann í Reykjavík, nr. 5 14. marz 1955	44—50
34	29. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 68/1934, um útvarpsrekstur ríkisins	58—59
35	S. d.	Lög um Lánasjóð sveitarfélaga	59—62
36	S. d.	Lög um breyting á lögum um ferðamál, nr. 29 30. apríl 1964	62
17	4. maí	Lög um breyting á lögum nr. 7 29. apríl 1963, um tollskrá o. fl.	14—18
39	S. d.	Lög um almennan frídag 1. maí	64
38	5. maí	Forsetabréf um þinglausnir	64
26	6. maí	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til lántöku vegna vega- og flugvallargerða	35
27	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til lántöku vegna framkvæmdaáætlunar fyrir árið 1966	35—36
42	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 35 frá 1960, um lögheimili	67
43	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 51 10. júní 1964, um tekjustofna sveitarfélaga	67—68
49	S. d.	Lög um breyting á hreppamörkum milli Hafnarhrepps og Nesjahrepps	74—75
71	S. d.	Lög um verðtryggingu fjárskuldbindinga	144—146
18	7. maí	Lög um ríkisborgararétt	19—20
40	S. d.	Lög um smíði síldarleitarskips og um síldargjald	65
44	S. d.	Lög um eignarnám lands í Flatey á Breiðafirði	68
46	9. maí	Fjáraukalög fyrir árið 1964	69—70
47	S. d.	Lög um samþykkt á ríkisreikningnum fyrir árið 1964	71—72
50	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 43 29. maí 1958, um aðstoð við vangefið fólk	75
48	10. maí	Lög um Stofnlánadeild verzlunarfyrirtækja (verzlunarlánasjóð)	72—74
67	S. d.	Lög um vélstjóranám	127—130
77	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að staðfesta fyrir Íslands hönd breytingar frá 1962 á alþjóðasamþykkt frá 12. maí 1954, um varnir gegn	

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		óhreinkun sjávar af völdum olíu, og setja reglur um frekari varnir gegn slíkri óhreinkun sjávarins	266—303
45	11. maí	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja eyðijörðina Örlygsstaði í Helgafellssveit	69
68	S. d.	Lög um iðnfræðslu	131—140
69	12. maí	Lög um Atvinnujöfnunarsjóð	141—143
37	13. maí	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 67 21. maí 1965, um breyting á lögum nr. 51 10. júní 1964, um tekjustofna sveitarfélaga	63
41	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 60 7. júní 1957, um Háskóla Íslands	66
51	S. d.	Lög um stækkun lögsagnarumdæmis Keflavíkurkaupstaðar	76
52	S. d.	Lög um ríkisbókhald, gerð ríkisreiknings og fjárlaga	77—88
53	S. d.	Lög um vernd barna og ungmenna	88—102
54	S. d.	Lög um breyting á lögum um Seðlabanka Íslands, nr. 10 29. marz 1961	102
55	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 59 19. júlí 1960, um framleiðsluráð landbúnaðarins, verðskráningu, verðmiðlun og sölu á landbúnaðarvörum o. fl.	103—108
56	S. d.	Lög um verðlagningu landbúnaðarvara á verðlagsárinu 1965—1966	108—109
57	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina að selja Ólafi Baldvinssyni land býlisins Gilsbakka í Arnarneshreppi	110
58	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja jörðina Gufuskálar í Gerðahreppi, Gullbringusýslu	110
59	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 38 15. febr. 1945, um stofnun búnaðarmálasjóðs	111
60	S. d.	Lög um breyting á lögum um kísilgúrverksmiðju við Mývatn nr. 22 21. maí 1964	111—114
61	S. d.	Lög um landshöfn í Þorlákshöfn	114—117
62	S. d.	Lög um breyting á umferðarlögum, nr. 26 2. maí 1958, og lögum nr. 40 12. maí 1965, um breyting á þeim lögum	117—118
63	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 33/1922, um rétt til fiskveiða í landhelgi	119
64	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 24 29. apríl 1958, um viðauka við lög nr. 23 27. júní 1921, um vátryggingarfélag fyrir fiskiskip	119—120
65	S. d.	Lög um hægri handar umferð	120—123
66	S. d.	Lög um Framkvæmdasjóð Íslands, Efnahagsstofnun og Hagráð	123—127
70	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina að ábyrgjast lán fyrir Flugfélag Íslands hf. til að kaupa millilandaflugvél	143
72	S. d.	Lög um atvinnuréttindi vélstjóra á íslenzkum skipum	147—153

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
73	13. maí	Lög um breyting á lögum nr. 42 4. apríl 1956, um skipulag á fólksflutningum með bifreiðum	153—155
74	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að gerast aðili að alþjóðasamningi um lausn fjárfestingardeilna milli ríkja og þegna annarra ríkja	155—184
75	S. d.	Lög um Fiskveiðasjóð Íslands	184—188
76	S. d.	Lög um lagagildi samnings milli ríkisstjórnar Íslands og Swiss Aluminium Ltd., um álbræðslu við Straumsvík	189—265
85	14. maí	Bráðabirgðalög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að ábyrgjast lán til kaupa á síldarflutningaskipi o. fl.	323
82	7. júní	Auglýsing um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð nr. 76/1958 fyrir Háskóla Íslands með áorðinni breytingu samkv. reglugerð nr. 81/1965	312
78	1. júlí	Lög um aðstoð við vangefið fólk og samtök hjarta- og æðaverndarfélaga	304
79	15. júlí	Bráðabirgðalög um lausn deilu framreiðslumanna og veitingamanna	305—306
81	4. ágúst	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 53 1966, um vernd barna og ungmenna	311
80	15. ágúst	Lög um kísilgúrverksmiðju við Mývatn	307—310
83	S. d.	Lög um skipulag á fólksflutningum með bifreiðum	312—315
84	S. d.	Lög um stýrimannaskólann í Reykjavík	315—322
98	10. sept.	Auglýsing um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands	422
96	21. sept.	Bréf handhafa valds forseta Íslands um að reglulegt Alþingi 1966 skuli koma saman til funda mánudaginn 10. október 1966	332
99	1. okt.	Auglýsing um að forseti sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum	422
87	21. nóv.	Lög um innheimtu ýmissa gjalda með viðauka	325
101	8. des.	Lög um framleiðsluráð landbúnaðarins, verðskráningu, verðmiðlun og sölu á landbúnaðarvörum o. fl.	423—434
100	15. des.	Forsetabréf um frestun á fundum Alþingis	422
89	17. des.	Lög um Framleiðnisjóð landbúnaðarins	327—328
93	20. des.	Lög um breyting á lögum nr. 70 13. maí 1966, um heimild fyrir ríkisstjórnina að ábyrgjast lán fyrir Flugfélag Íslands hf. til kaupa á millilandaflugvél	331
94	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 40 30. apríl 1963, um almannatryggingar	331
86	23. des.	Lög um heimild til verðstöðvunar	324—325
88	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 68 28. des. 1934, um útvarpsrekstur ríkisins	326—327
90	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 45 3. apríl 1963, um Iðnlánasjóð	329
91	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að ábyrgjast lán til kaupa á síldarflutningaskipi o. fl.	330

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
92	23. des.	Lög um breyting á lögum nr. 34 18. febr. 1953, um verðjöfnun á olíu og benzíni	330
95	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 29 7. apríl 1956, um atvinnuleysistryggingar	332
97	S. d.	Fjárlög fyrir árið 1967	333—422

Yfirlit

eftir málaflokkum.

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Aðför, sjá Dómsmál.	
		Almannatryggingar.	
94	20. des	Lög um breyting á lögum nr. 40 30. apríl 1963, um almannatryggingar	331
		Alþingi.	
3	22. jan.	Forsetabréf um að Alþingi skuli koma saman til framhaldsfundar	2
6	6. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 52 14. ágúst 1959, um kosningar til Alþingis	6—7
38	5. maí	Forsetabréf um þinglausnir	64
96	21. sept.	Bréf handhafa valds forseta Íslands um að reglulegt Alþingi 1966 skuli koma saman til funda mánudaginn 10. október 1966	332
100	15. des.	Forsetabréf um frestun á fundum Alþingis	422
		Alþjóðasamningar.	
74	13. maí	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að gerast aðili að alþjóðasamningi um lausn fjárfestingardeilna milli ríkja og þegna annarra ríkja	155—184
77	10. maí	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að staðfesta fyrir Íslands hönd breytingar frá 1962 á alþjóðasamþykkt frá 12. maí 1954, um varnir gegn óhreinkun sjávar af völdum olíu, og setja reglur um frekari varnir gegn slíkri óhreinkun sjávarins	266—303
		Atvinnujöfnunarsjóður.	
69	12. maí	Lög um Atvinnujöfnunarsjóð	141—143
		Atvinnuleysistryggingar, sjá Tryggingamál.	
		Atvinnuréttindi.	
72	13. maí	Lög um atvinnuréttindi vélstjóra á íslenzkum skipum	147—153

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Atvinnuvegir.	
66	13. maí	Lög um Framkvæmdasjóð Íslands, Efnahagsstofnun og Hagráð	123—127
		Álbræðsla, sjá Iðnaðarmál.	
		Bankamál.	
54	S. d.	Lög um breyting á lögum um Seðlabanka Íslands, nr. 10 29. marz 1961	102
		Barnavernd.	
53	S. d.	Lög um vernd barna og ungmenna	88—102
81	4. ágúst	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 53 1966, um vernd barna og ungmenna	311
		Bifreiðar.	
73	13. maí	Lög um breyting á lögum nr. 42 4. apríl 1956, um skipulag á fólksflutningum með bifreiðum	153—155
83	15. ágúst	Lög um skipulag á fólksflutningum með bifreiðum	312—315
		Bjargráðasjóður Íslands.	
10	18. marz	Lög um breyting á lögum nr. 8 14. febr. 1961, um Bjargráðasjóð Íslands	10
		Bráðabirgðalög.	
37	13. maí	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 67 21. maí 1965, um breyting á lögum nr. 51 10. júní 1964, um tekjustofna sveitarfélaga	63
79	15. júlí	Bráðabirgðalög um lausn deilu framreiðslumanna og veitingamanna	305—306
81	4. ágúst	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 53 1966, um vernd barna og ungmenna	311
85	14. maí	Bráðabirgðalög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að ábyrgjast lán til kaupa á síldarflutningaskipi o. fl.	323
		Brytar og matreiðslumenn.	
31	28. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 50 29. marz 1961, um bryta og matreiðslumenn á farskipum og fiskiskipum	43—44
		Dómsmál.	
11	6. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 19 frá 1887, um aðför	10—11
20	16. apríl	Lög um viðauka við lög nr. 57 25. maí 1949, um nauðungaruppboð	23—24
29	28. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 82 21. ágúst 1961, um meðferð opinberra mála	38—39

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Efnahagsmál.	
86	23. des.	Lög um heimild til verðstöðvunar	324—325
		Efnahagsstofnun, sjá Atvinnuvegir.	
		Eignanám.	
23	16. apríl	Lög um heimild handa ríkisstjórninni til að selja Hveragerðishreppi hluta úr landi ríkisjarðarinnar Vorsabæjar og um eignarnámsheimild á lóðum og erfðafesturéttindum	33
44	7. maí	Lög um eignarnám lands í Flatey á Breiðafirði	68
		Fasteignir.	
19	6. apríl	Lög um eignarétt og afnotarétt fasteigna	20—22
		Félagsmál.	
50	9. maí	Lög um breyting á lögum nr. 43 29. maí 1958, um aðstoð við vangefið fólk.	75
78	1. júlí	Lög um aðstoð við vangefið fólk og samtök hjarta- og æðaverndarfélaga	304
		Ferðamál.	
36	29. apríl	Lög um breyting á lögum um ferðamál, nr. 29 30. apríl 1964	62
		Fiskveiðasjóður, sjá Sjávarútvegur.	
		Fjárlög, ríkisreikningur.	
46	9. maí	Fjáraukalög fyrir árið 1964	69—70
47	S. d.	Lög um samþykkt á ríkisreikningnum fyrir árið 1964 .	71—72
52	13. maí	Lög um ríkisbókhald, gerð ríkisreiknings og fjárlaga	77—88
97	23. des.	Fjárlög fyrir árið 1967	333—422
		Fjárskuldbindingar.	
71	6. maí	Lög um verðtryggingu fjárskuldbindinga	144—146
		Flugmál.	
21	16. apríl	Lög um skrásetningu réttinda í loftförum	24—31
26	6. maí	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til lántöku vegna vega- og flugvallargerða	35
70	13. maí	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina að ábyrgjast lán fyrir Flugfélag Íslands hf. til að kaupa millilandaflugvél	143
93	20. des	Lög um breyting á lögum nr. 70 13. maí 1966, um heimild fyrir ríkisstjórnina að ábyrgjast lán fyrir Flugfélag Íslands hf. til kaupa á millilandaflugvél ..	331

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Forseti Íslands	
13	14. marz	Auglýsing um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands	11
24	18. apríl	Auglýsing um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum	34
98	10. sept.	Auglýsing um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands	422
99	1. okt.	Auglýsing um að forseti sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum	422
		Fólksflutningar, sjá Bifreiðar.	
		Framkvæmdaáætlun.	
27	6. maí	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til lántöku vegna framkvæmdaáætlunar fyrir árið 1966	35—36
		Framkvæmdasjóður Íslands, sjá Atvinnuvegir.	
		Frídagar.	
39	4. maí	Lög um almennan frídag 1. maí	64
		Hafnir.	
61	13. maí	Lög um landshöfn í Þorlákshöfn	114—117
		Hagráð, sjá Atvinnuvegir.	
		Háskóli Íslands.	
2	19. jan.	Auglýsing um staðfestingu forseta Íslands á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands	2
7	22. marz	Auglýsing um staðfesting handhafa valds forseta Íslands á breytingu á reglugerð nr. 76/1958 fyrir Háskóla Íslands	7
41	13. maí	Lög um breyting á lögum nr. 60 7. júní 1957, um Háskóla Íslands	66
82	7. júní	Auglýsing um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð nr. 76/1958 fyrir Háskóla Íslands með áorðinni breytingu samkv. reglugerð nr. 81/1965	312
		Heilbrigðismál.	
50	9. maí	Lög um breyting á lögum nr. 43 29. maí 1958, um aðstoð við vangefið fólk	75
78	1. júlí	Lög um aðstoð við vangefið fólk og samtök hjarta- og æðaverndarfélaga	304
		Hreppamörk.	
49	6. maí	Lög um breyting á hreppamörkum milli Hafnarhrepps og Nesjahrepps	74—75

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Iðnaðarmál.	
25	22. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 45 3. apríl 1963, um Iðnlánasjóð	34
60	13. maí	Lög um breyting á lögum um kísilgúrverksmiðju við Mývatn nr. 22 21. maí 1964	111—114
67	10. maí	Lög um vélstjóranám	127—130
68	11. maí	Lög um iðnfræðslu	131—140
76	13. maí	Lög um lagagildi samnings milli ríkisstjórnar Íslands og Swiss Aluminium Ltd., um álbræðslu við Straumsvík	189—265
80	15. ágúst	Lög um kísilgúrverksmiðju við Mývatn	307—310
90	23. des.	Lög um breyting á lögum nr. 45 3. apríl 1963, um Iðnlánasjóð	329
		Jarðir, kaup, sala.	
9	6. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja Reyðarfjarðarhreppi jörðina Kollaleiru	9
12	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja eyðijörðina Litla-Gerði í Grýtubakkahreppi	11
14	15. marz	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja eyðijörðina Hálshús í Reykjafjarðarhreppi	12
15	6. apríl	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja eyðijörðina Efri-Völl í Gaulverjabæjarhreppi	12
23	16. apríl	Lög um heimild handa ríkisstjórninni til að selja Hveragerðishreppi hluta úr landi ríkisjarðarinnar Vorsabæjar og um eignarnámsheimild á lóðum og erfðafesturéttindum	33
45	11. maí	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja eyðijörðina Örlygsstaði í Helgafellssveit	69
57	13. maí	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina að selja Ólafi Baldvinssyni land býlisins Gilsbakka í Arnarneshreppi	110
58	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja jörðina Gufuskálar í Gerðahreppi, Gullbringusýslu	110
		Keflavík.	
51	S. d.	Lög um stækkun lögsagnarumdæmis Keflavíkurkaupstaðar	76
		Kísilgúr, sjá Iðnaðarmál.	
		Kosningar.	
5	6. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 5 7. marz 1962 um sveitarstjórnarkosningar	6
6	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 52 14. ágúst 1959, um kosningar til Alþingis	6—7

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Landbúnaður.	
8	19. febr.	Lög um sinubrennur og meðferð elds á víðavangi	7—9
22	16. apríl	Lög um viðauka við lög nr. 3/1955, um skógrækt	31—32
30	28. apríl	Lög um meðferð, skoðun og mat á sláturafurðum ..	40—43
55	13. maí	Lög um breyting á lögum nr. 59 19. júlí 1969 um framleiðsluráð landbúnaðarins, verðskráningu, verðmiðlun og sölu á landbúnaðarafurðum o. fl.	103—108
56	S. d.	Lög um verðlagningu landbúnaðarvara á verðlagsárinu 1965—1966	108—109
59	S. d.	Lög um breyting á lögum nr. 38 15. febr. 1945, um stofnun búnaðarmálasjóðs	111
89	17. des.	Lög um Framleiðnisjóð landbúnaðarins	327—328
101	8. des.	Lög um framleiðsluráð landbúnaðarins, verðskráningu, verðmiðlun og sölu á landbúnaðarvörum o. fl.	423—434
		Landhelgismál.	
63	13. maí	Lög um breyting á lögum nr. 33/1922, um rétt til fiskveiða í landhelgi	119
		Lántökuheimildir.	
26	6. maí	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til lántöku vegna vega- og flugvallargerða	35
27	S. d.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til lántöku vegna framkvæmdaáætlunar fyrir árið 1966	35—36
		Leigubifreiðar.	
1	31. jan.	Lög um leigubifreiðar	1—2
		Loftför, sjá Flugmál.	
		Lögheimili	
42	6. maí	Lög um breyting á lögum nr. 35 frá 1960, um lögheimili	67
		Menntamál.	
32	28. apríl	Lög um breyting á lögum um stýrimannaskólann í Reykjavík, nr. 5 14. marz 1955	44—50
34	29. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 68/1934, um útvarpsrekstur ríkisins	58—59
67	10. maí	Lög um vélstjóranám	127—130
68	11. maí	Lög um iðnfræðslu	131—140
84	15. ágúst	Lög um stýrimannaskólann í Reykjavík	315—322
88	23. des.	Lög um breyting á lögum nr. 68 28. des. 1934, um útvarpsrekstur ríkisins	326—327
		Nauðungaruppboð, sjá Dómsmál.	

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Ríkisábyrgðir.	
70	13. maí	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina að ábyrgjast lán fyrir Flugfélag Íslands hf. til að kaupa millilandaflugvél	143
85	14. maí	Bráðabirgðalög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að ábyrgjast lán til kaupa á síldarflutningaskipi o. fl.	323
91	23. des.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að ábyrgjast lán til kaupa á síldarflutningaskipi o. fl.	330
93	20. des.	Lög um breyting á lögum nr. 70 13. maí 1966, um heimild fyrir ríkisstjórnina að ábyrgjast lán fyrir Flugfélag Íslands hf. til kaupa á millilandaflugvél	331
		Ríkisbókhald.	
52	13. maí	Lög um ríkisbókhald, gerð ríkisreiknings og fjárlaga	77—88
		Ríkisborgararéttur.	
18	7. maí	Lög um ríkisborgararétt	19—20
		Ríkisstofnanir.	
34	29. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 68/1934, um útvarpsrekstur ríkisins	58—59
88	23. des.	Lög um breyting á lögum nr. 68 28. des. 1934, um útvarpsrekstur ríkisins	326—327
		Samgöngumál.	
26	6. maí	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til lántöku vegna vega- og flugvallargerða	35
		Siglingar, skip.	
31	28. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 50 29. marz 1961, um bryta og matreiðslumenn á farskipum og fiskiskipum	43—44
40	7. maí	Lög um smíði síldarleitarskips og um síldargjald	65
64	13. maí	Lög um breyting á lögum nr. 24 29. apríl 1958, um viðauka við lög nr. 23 27. júní 1921, um vátryggingarfélag fyrir fiskiskip	119—120
72	S. d.	Lög um atvinnuréttindi vélstjóra á íslenzkum skipum	147—153
85	14. maí	Bráðabirgðalög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að ábyrgjast lán til kaupa á síldarflutningaskipi o. fl.	323
91	23. des.	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að ábyrgjast lán til kaupa á síldarflutningaskipi o. fl.	330
		Síldarleitarskip, sjá Siglingar, skip.	

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Sjávarútvegur.	
4	28. febr.	Lög um útflutningsgjald af sjávarafurðum	3—5
16	16. apríl	Lög um ráðstafanir vegna sjávarútvegsins	13
63	13. maí	Lög um breyting á lögum nr. 33/1922, um rétt til fiskveiða í landhelgi	119
75	S. d.	Lög um Fiskveiðasjóð Íslands	184—188
		Skattar, gjöld.	
4	28. febr.	Lög um útflutningsgjald af sjávarafurðum	3—5
17	4. maí	Lög um breyting á lögum nr. 7 29. apríl 1963, um tollskrá o. fl.	14—18
40	7. maí	Lög um smíði síldarleitarskips og um síldargjald ..	65
87	21. nóv.	Lög um innheimtu ýmissa gjalda með viðauka	325
		Skógrækt, sjá Landbúnaður.	
		Skólar, sjá Menntamál.	
		Sveitastjórnarmál.	
5	6. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 5 7. marz 1962, um sveitarstjórnarkosningar	6
35	29. apríl	Lög um Lánasjóð sveitarfélaga	59—62
		Tollamál, sjá Skattar, gjöld.	
		Tryggingamál.	
28	25. apríl	Lög um breyting á lögum nr. 29 7. apríl 1956, um atvinnuleysistryggingar	37—38
64	13. maí	Lög um breyting á lögum nr. 24 29. apríl 1958, um viðauka við lög nr. 23 27. júní 1921, um vátryggingarfélag fyrir fiskiskip	119—120
95	23. des.	Lög um breyting á lögum nr. 29 7. apríl 1956, um atvinnuleysistryggingar	332
		Umferðarmál.	
62	13. maí	Lög um breyting á umferðarlögum nr. 26 2. maí 1958, og lögum nr. 40 12. maí 1956, um breyting á þeim lögum	117—118
65	S. d.	Lög um hægri handar umferð	120—123
		Utanríkismál.	
74	13. maí	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að gerast aðili að alþjóðasamningi um lausn fjárfestingardeilna milli ríkja og þegna annarra ríkja	155—184
77	10. maí	Lög um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að staðfesta fyrir Íslands hönd breytingar frá 1962 á alþjóðasamþykkt frá 12. maí 1954, um varnir gegn óhreinkun sjávar af völdum olíu, og setja reglur um frekari varnir gegn slíkri óhreinkun sjávarins	266—303

Nr.	Dagsetning	Fyrirsögn	Blaðsíðutal
		Útsvar.	
37	13. maí	Bráðabirgðalög um breyting á lögum nr. 67 21. maí 1965, um breyting á lögum nr. 51 10. júní 1964, um tekjustofna sveitarfélaga	63
43	6. maí	Lög um breyting á lögum nr. 51 10. júní 1964, um tekjustofna sveitarfélaga	67—68
		Útvarp, sjá Ríkisstofnanir.	
		Vegir, sjá Samgöngumál.	
		Veiði, friðun.	
33	26. apríl	Lög um fuglaveiðar og fuglafriðun	51—58
		Veitingar.	
79	15. júlí	Bráðabirgðalög um lausn deilu framreiðslumanna og veitingamanna	305—306
		Verðjöfnun, sjá Verzlun.	
		Verðstöðvun, sjá Efnahagsmál.	
		Verzlun.	
48	10. maí	Lög um Stofnlánadeild verzlunarfyrirtækja (verzlunarlánasjóð)	72—74
92	23. des.	Lög um breyting á lögum nr. 34 18. febr. 1953, um verðjöfnun á olíu og benzíni	330
		Þorlákshöfn.	
61	13. maí	Lög um landshöfn í Þorlákshöfn	114—117
		Öryggismál.	
8	19. febr.	Lög um sinubrennur og meðferð elds á víðavangi ..	7—9

STJÓRNARTÍÐINDI A 1 — 1966

31. janúar 1966. 1 Nr. 1.

LÖG

um leigubifreiðar.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Að ég samkvæmt 2. gr. laga nr. 52 18. maí 1965, um breyting á lögum nr. 40 29. maí 1957, um leigubifreiðar í kaupstöðum og kauptúnum hef látið fella meginmál hinna fyrst nefndu laga, svo og lög nr. 29 14. maí 1958, inn í lög nr. 40 29. maí 1957 og gef þau út svo breytt:

1. gr.

Bæjarstjórn er heimilt, að fengnum tillögum hlutaðeigandi stéttarfélaga bifreiðarstjóra, að ákveða, að allar leigubifreiðar í kaupstöðum, hvort heldur eru fólks-, vöru- eða sendiferðabifreiðar, skuli hafa afgreiðslu á bifreiðastöð, sem fengið hefur viðurkenningu bæjarstjórnar.

Samgöngumálaráðuneytinu er enn fremur heimilt, að fengnum tillögum hlutaðeigandi stéttarfélags og meðmælum bæjarstjórnar eða hreppsnefndar, að takmarka fjölda leigubifreiða í kaupstöðum og þeim kauptúnum, þar sem íbúar eru 700 eða fleiri, hvort heldur er fólks- eða vörubifreiðar, annað hvort eða hvort tveggja.

Ráðuneytinu er heimilt að fengnum tillögum hlutaðeigandi vörubifreiðastjórafélags, sem hefur tvö eða fleiri sveitarfélög að félagssvæði, að takmarka fjölda leigubifreiða til vöruflutninga innan félagssvæðisins, enda komi til meðmæli þeirra sýslunefnda og bæjarstjórna, sem félagssvæðið fellur undir. Eigi er heimilt að takmarka sérstaklega fjölda leigubifreiða til vöruflutninga í kaupstöðum og kauptúnum með 700 íbúa eða fleiri, ef vörubifreiðastjórar á þessum stöðum eru félagar í vörubifreiðastjórafélagi, sem hefur tvö sveitarfélög eða fleiri að félagssvæði. Óheimilt er þó að skerða atvinnuréttindi þeirra manna, sem á lögmætan hátt stunda leigubifreiðaakstur og eru fullgildir félagar í hlutaðeigandi stéttarfélagi, þegar lögin taka gildi. Samgöngumálaráðuneytið setur með reglugerð nánari ákvæði um slíka takmörkun.

Strætisvagnar og sérleyfishafar falla ekki undir ákvæði þessara laga.

2. gr.

Leyfi til leigubifreiðaaksturs samkvæmt lögum þessum má einungis ráðstafa eftir reglugerð, sem samgöngumálaráðherra setur, að fengnum tillögum hlutaðeigandi sveitarfélags.

Í reglugerðinni skal ákveðið, að við ráðstöfun slíkra leyfa skuli þeir, sem áður hafa stundað akstur leigubifreiða, sitja fyrir eftir starfsaldri, nema sérstakar ástæður mæli því í gegn, enda verði fyrir það girt, að atvinnuleyfin geti orðið verzlunarvara.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

3. gr.

Brot gegn lögum þessum og reglugerðum, sem samkvæmt þeim verða settar, varða sektum, frá 100—10000 kr., nema þyngri refsing liggi við eftir öðrum lögum, og skal farið með mál út af brotum á lögum þessum að hætti opinberra mála.

Gjört að Bessastöðum, 31. janúar 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Ingólfur Jónsson.

Nr. 2. 19. janúar 1966.

AUGLÝSING

um staðfestingu forseta Íslands á breytingu á reglugerð fyrir Háskóla Íslands

Forseti Íslands hefur hinn 15. þ. m. samkvæmt tillögu ráðuneytisins staðfest eftirfarandi breytingu á reglugerð nr. 76/1958 fyrir Háskóla Íslands.

1. gr.

Í 41. gr. B. í stað „Meðaltal einkunna í greinum b—e telst ein einkunn“ komi: Meðaltal einkunna í greinum b—e telst tvöföld einkunn.

2. gr.

Í 44. gr. komi nýr töluliður: 16. Barnatannlækningar. Kennslan er verkleg og munnleg.

3. gr.

Í 45. gr. 2. tl. í stað „þremur misserum eftir að nám er hafið“ komi: einu misseri eftir fyrsta hluta próf. 3. og 4. tl. verði 2. og 3. tl., en 2. tl., sem nú er, verði 4. tl. og verði hluti af öðrum hluta kandídatsprófs. Aftan við 5. og 6. tl. komi: prófið er munnlegt. Málsgreinin „Próf í öðrum hluta ...“ orðist: prófgreinar í öðrum hluta eru þessar. Þá komi nýr töluliður: 15. Barnatannlækningar. Prófið er munnlegt og verklegt.

4. gr.

Reglugerðarbreyting þessi tekur þegar gildi.

Í menntamálaráðuneytinu, 19. janúar 1966.

Gylfi Þ. Gíslason.

Knútur Hallsson.

Nr. 3. 22. janúar 1966.

FORSETABRÉF

um að Alþingi skuli koma saman til framhaldsfundar.

Ég hef ákveðið, samkvæmt tillögu forsætisráðherra, að Alþingi, 86. löggjafarþing, skuli koma saman til framhaldsfundar mánudaginn 7. febrúar 1966, kl. 14.00.

Gjört í Reykjavík, 22. janúar 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Bjarni Benediktsson.

Stjórnartíðindi A, nr. 1—3. Útgáfudagur 9. febrúar 1966.

STJÓRNARTÍÐINDI A 2 — 1966

LÖG

um útflutningsgjald af sjávarafurðum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Greiða skal útflutningsgjald af íslenzkum sjávarafurðum, sem fluttar eru til útlanda, eins og nánar er kveðið á um í lögum þessum.

Til íslenzkra afurða telst afli, sem skip, skrásett hér á landi veiða, þótt hann sé veiddur utan landhelgi og eigi verkaður í landi.

2. gr.

Útflutningsgjald af sjávarafurðum samkvæmt lögum þessum greiðist sem hér segir:

1. Kr. 530.00 á hvert útflutt tonn greiðist af freðfiskflökum, skreið, hertum þorskhausum, verkuðum og óverkuðum saltfiski, saltfiskflökum, saltbitum, frystum hrognum, frystum humar og frystum rækjum.

   Nemi gjald samkvæmt þessum tölulið meiru en svarar 4.2% af fob-verði útfluttrar sjávarvöru, er heimilt að fella niður þann hluta gjaldsins, sem er umfram þetta mark.
2. 4.2% gjald af fob-verði greiðist af heilfrystum fiski, frystum fiskúrgangi, söltuðum þunnildum og söltuðum hrognum.
3. 6% gjald af fob-verði greiðist af ísvörðum fiski, fiskmjöli, þorskalýsi, karfamjöli, karfalýsi, heilfrystri síld, frystum síldarflökum, saltsíld, loðnumjöli, loðnulýsi, hvallýsi, hvalmjöli, frystu hvalkjöti og öðrum þeim sjávarafurðum, sem ekki eru sérstaklega taldar í þessari grein.
4. 8.0% gjald af fob-verði greiðist af síldarlýsi, síldarmjöli og síldarsoðkjarna.
5. Útflutningsgjald greiðist ekki af niðursoðnum eða niðurlögðum sjávarafurðum og ekki heldur af vörum frá selveiðum. Niðurlagðar vörur skulu í þessu sambandi teljast vörur, sem lagðar eru niður tilbúnar til neyzlu og hafa innihald 10 kg nettó eða minna. Þó skulu vörur taldar niðurlagðar, sem lagðar eru fullverkaðar niður í stærri ílát, ef útflytjandi sannar, að hráefnisverð hinnar útfluttu vöru er minna en ¼ hluti útflutningsverðsins.

3. gr.

Ríkissjóður annast innheimtu útflutningsgjalds skv. 2. gr., og skiptast tekjur af því sem hér segir frá og með 1. marz 1966:

1. Til greiðslu á vátryggingariðgjöldum fiskiskipa skv. reglum, sem sjávarútvegsmálaráðherra setur ..... 73.4 %

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

2. Til Fiskveiðasjóðs Íslands ..... 17.2 %
3. Til Fiskimálasjóðs ..... 5.9 %
4. Til rannsóknastofnana sjávarútvegsins 1.17%
5. Til byggingar haf- og fiskirannsóknaskips 1.53%
6. Til Landssambands ísl. útvegsmanna ..... 0.8 %

4. gr.

Gjald skv. 2.—4. tl. 2. gr. skal miða við söluverð afurðanna með umbúðum, fluttra um borð í skip í þeirri höfn, er þær fyrst fara frá. Ef afurðir eru seldar cif eða með enn öðrum skilmálum, skal reikna söluverð til fob-verðs eftir reglum, sem viðskiptaráðuneytið setur.

Séu afurðir sendar úr landi óseldar, skal gjaldstofn útflutningsgjalds skv. 2.—4. tl. 2. gr. ákveðinn skv. lágmarksútflutningsverði eins og það er tilgreint í útflutningsleyfi fyrir þeirri vöru.

Gjald skv. 1. tl. 2. gr. miðast við nettóþunga hinnar seldu vöru, enda ber útflytjanda að geta hans í útflutningsskjölum.

5. gr.

Útflutningsgjald fellur í gjalddaga um leið og skip er afgreitt úr höfn eða áður en lagt er af stað til útlanda, ef engrar afgreiðslu er beiðzt. Gjaldið greiðist lögreglustjóra eða innheimtumanni ríkissjóðs þar, sem varan er tekin, eða ef hún er eigi flutt úr landi, þá þar, sem skipið leggur frá landi.

6. gr.

Hver, sem sendir vörur þær til útlanda, sem ræðir um í lögum þessum, er skyldur til að fá hlutaðeigandi lögreglustjóra eða innheimtumanni ríkissjóðs í hendur samrit eða staðfest eftirrit af farmskírteinum eða öðrum hleðsluskírteinum, útflutningsskýrslu, vörureikningi og matsvottorði, ef með þarf, svo og útflutningsleyfi, er út hafa verið gefin um farminn, og skal það gert áður en skip er afgreitt eða leggur frá landi. Ef engin hleðsluskjöl hafa verið gefin út, kemur í þeirra stað yfirlýsing sendanda um vörumagnið gefin að viðlögðum drengskap.

Ákvæði þessarar greinar um sendanda eiga einnig við um skipstjóra, ef sendandi er fjarverandi eða gætir eigi skyldu sinnar, og hið sama er um afgreiðslumenn skipa.

Gjaldið skal talið eftir skilríkjum þeim, er um getur í þessari grein.

7. gr.

Skip og farmur er að veði fyrir útflutningsgjöldum.

8. gr.

Lögreglustjóri, tollstjóri eða aðrir innheimtumenn ríkissjóðs skulu gera reikningsskil fyrir útflutningsgjöldum skv. lögum þessum, eftir því sem fjármálaráðuneytið og reglur um opinber reikningsskil mæla fyrir.

9. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum, nema þyngri refsing liggi við eftir öðrum lögum. Auk þess skal sendandi, skipstjóri eða afgreiðslumaður, sem verður sannur að sök um að hafa skýrt rangt frá farmi, greiða þrefalt það útflutningsgjald, sem reynt var að draga undan.

Sektir allar renna í ríkissjóð.

Ef lögreglustjóri eða innheimtumaður ríkissjóðs hefur grun um, að skilríki þau, er um getur í 6. gr., séu röng, skal hann rannsaka farm skipsins, áður en það er afgreitt eða það lætur frá landi, eða á annan hátt útvega þær skýrslur, sem með þarf í þessu efni. Kostnaðinn, sem af þessu leiðir, skal skipstjóri greiða, ef skilríkin reynast röng, en ella ríkissjóður.

10. gr.

Með mál út af brotum á lögum þessum skal farið að hætti opinberra mála.

11. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að innheimta gjald til Aflatryggingasjóðs sjávarútvegsins samkvæmt 9. gr. laga nr. 77 28. apríl 1962 og gjald til Ferskfiskeftirlits samkvæmt 7. gr. laga nr. 42 9. júní 1960, af vörum, sem taldar eru í 1. tölulið 2. gr. þessara laga, sem magngjald.

12. gr.

Ráðherrra er heimilt að setja með reglugerð frekari fyrirmæli um framkvæmd þessara laga.

13. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. marz 1966. Jafnframt eru úr gildi felld lög nr. 66 25. júní 1957, um útflutningsgjald af sjávarafurðum, og lög nr. 1 31. jan. 1964, um ráðstafanir vegna sjávarútvegsins o. fl.

Ákvæði til bráðabirgða.

Útflutningsgjald af síldarlýsi, síldarmjöli og síldarsoðkjarna af framleiðslu ársins 1965 skal til 30. júní 1966 vera 6% af fob-verði afurða.

Gjört í Reykjavík, 28. febrúar 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Eggert G. Þorsteinsson.

STJÓRNARTÍÐINDI A 3 — 1966

Nr. 5. 6 6. apríl 1966.

LÖG

um breyting á lögum nr 5 7. marz 1962, um sveitarstjórnarkosningar.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS
samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,
forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,
gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

1. gr. orðist svo:
Lög um kosningar til Alþingis, nr. 52 14. ágúst 1959, skulu gilda um kosningar til sveitarstjórna og sýslunefnda, eftir því sem við á, með þeim frávikum, sem sveitarstjórnarlög nr. 58/1961 og lög þessi ákveða.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Lög nr. 81 23. júní 1936 eru úr gildi fallin.

Gjört í Reykjavík, 6. apríl 1966.

Bjarni Benediktsson. Birgir Finnsson. Gizur Bergsteinsson.

Eggert G. Þorsteinsson.

Nr. 6. 6. apríl 1966.

LÖG

um breyting á lögum nr. 52 14. ágúst 1959, um kosningar til Alþingis.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS
samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,
forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,
gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

2. mgr. 81. gr. orðist svo:
Áður en kjósandi fær afhentan kjörseðil, skal hann, ef kjörstjórn óskar þess,

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

sanna, hver hann er, með því að framvísa nafnskírteini eða á annan fullnægjandi hátt.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 6. apríl 1966.

Bjarni Benediktsson. Birgir Finnsson. Gizur Bergsteinsson.

Jóhann Hafstein.

22. marz 1966. Nr. 7.

AUGLÝSING

um staðfesting handhafa valds forseta Íslands á breytingu á reglugerð, nr. 76/1958 fyrir Háskóla Íslands.

Handhafar valds forseta Íslands féllust hinn 22. marz 1966 á tillögu menntamálaráðherra um eftirfarandi breyting á reglugerð fyrir Háskóla Íslands, nr. 76 frá 17. júní 1958:

1. gr.

32. gr. 1. málsgr. orðist svo:

Skráning nýrra stúdenta til náms fer fram ár hvert á tímabilinu 15. júlí til 1. ágúst og frá 1. desember til 15. desember. Háskólaráð getur þó ákveðið, að skráning fari fram 1. júlí til 15. júlí í stað 15. júlí til 1. ágúst. Háskólaráði er enn fremur heimilt að ákveða, að frestir séu skemmri um skráningu í þær deildir, þar sem aðgangur er takmarkaður, svo og að leyfa einstökum stúdentum skrásetningu á öðrum tímum en greinir hér að framan, ef sérstaklega stendur á. Beiðni um skrásetningu skal fylgja ljósrit eða staðfest endurrit af stúdentsprófsskírteini og önnur þau skilríki, sem nánar kann að verða kveðið á um af hálfu háskólaráðs. Mæla má svo fyrir, að stúdentar fylli út umsóknareyðublöð og láti þar í té ýmsar almennar upplýsingar, sem þörf þykir að fá. Þá skal skrásetningargjald og fylgja umsókn.

2. gr.

Reglugerðarbreyting þessi tekur þegar gildi.

Í menntamálaráðuneytinu, 22. marz 1966.

Gylfi Þ. Gíslason.

Birgir Thorlacius.

19. febrúar 1966. Nr. 8.

LÖG

um sinubrennur og meðferð elds á víðavangi.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Bannað er að kveikja í sinu og brenna sinu innan kaupstaða eða kauptúna eða í þéttbýli, er til kauptúna má jafna. Þó getur lögreglustjóri eða hreppstjóri veitt

leyfi til sinubrennslu á tilteknu svæði innan nefndra staða, ef sérstakar ástæður liggja til, enda hafi slökkviliði staðarins þá verið gert viðvart með þeim fyrirvara, er yfirvaldið ákveður.

2. gr.

Í sveitum er ábúendum einstakra jarða og umráðamönnum óbyggðra jarða heimilt að brenna sinu á jörðum sínum, ef fullnægt er þessum skilyrðum:

a. að takmörk svæðis þess, er brenna skal, séu fyrir fram ákveðin,
b. að eigi séu á því svæði mannvirki, trjágróður eða önnur ræktun, er eldur getur grandað, eða nær brunasvæðinu en í 200 metra fjarlægð frá yztu mörkum þess,
c. að jarðvegur sé eigi svo þurr, að hætta sé á, að hann spillist af eldinum,
d. að eigendum eða umráðamönnum landsvæða og mannvirkja, sem liggja nær yztu mörkum lands þess, er brenna skal, en 1000 metra, hafi verið tilkynnt um fyrirhugaða sinubrennu a. m. k. 6 klst. áður en hún skal hefjast,
e. að sá, er brennu framkvæmir, hafi nægan mannafla og tæki til þess að ráða við eldinn, eða hafi áður gert fullnægjandi ráðstafanir með jarðrásum eða á annan hátt, til þess að halda sinueldinum innan þeirra marka, sem honum eru í upphafi sett, sbr. a.-lið.

3. gr.

Skylt er hverjum þeim, er sinubrennu framkvæmir, að sjá um, að stöðug gát sé höfð á sinueldinum og útbreiðslu hans.

4. gr.

Leita skal leyfis hreppstjóra, áður en sinubrenna er framkvæmd. Skal hreppstjóri gæta þess, að fullnægt sé skilyrðum þeim, er í 2. gr. getur, og má hann eigi leyfa brennuna, nema svo sé. Hreppstjóri getur og um stundarsakir synjað um leyfi til sinubrennu, ef hann vegna veðurs eða annarra mikilvægra ástæðna telur sérstaka hættu samfara framkvæmd fyrirhugaðrar brennu.

5. gr.

Hvarvetna skal óheimilt að brenna lyng- eða kjarrgróður, nema taka eigi land til ræktunar eða sérstakrar beitarræktunar, enda brjóti brennsla slíks gróðurs eigi í bág við ákvæði II. kafla laga nr. 3/1955, um skógrækt.

6. gr.

Sinu má aðeins brenna á tímabilinu frá 1. desember til 1. maí. Þó má veita leyfi til brennslu sinu og gróðurs þess, sem í 5. gr. getur, til 15. maí á svæðinu norðan Ísafjarðardjúps og norðan heiða allt austur að Fjarðarheiði og Breiðdalsheiði, ef veðrátta hamlar því, að mati hreppstjóra, að brenna sé framkvæmd fyrr, enda mæli sérstakar ástæður eigi gegn því.

7. gr.

Skylt er öllum þeim, sem ferðast um eða dvelja á jörðum eða lendum einstakra aðilja, almenningum, afréttum, þjóðgörðum eða öðrum þess konar friðuðum eða friðlýstum svæðum, að fara varlega með eld. Er óheimilt að gera eld á nefndum svæðum, nema tryggilega sé um hann búið í eldstæði eða hann kveiktur á þess konar jarðvegi, að ekki sé hætta á því, að hann breiðist út. Skal öllum skylt að gæta þess vandlega, að eldur sé að fullu kulnaður, áður en eldstæði er yfirgefið.

8. gr.

Skylt er hverjum þeim, er þess verður var, að eldur er laus á þeim svæðum, er í 7. gr. getur, að tilkynna það umráðamanni lands eða því yfirvaldi, sem auðveldast er að ná til.

9. gr.

Ef tjón hlýzt á eign annars manns af völdum sinubruna, fer um bótaábyrgð eftir almenum reglum.

Sama gildir um bótaábyrgð þeirra, sem með gálausri meðferð elds verða valdir að tjóni á svæðum þeim, er í 7. gr. getur.

10. gr.

Brot gegn ákvæðum laga þessara varða sektum kr. 200.00—20 000.00, er renni í ríkissjóð.

11. gr.

Frá gildistöku laga þessara falla úr gildi ákvæði 29. kap. Llb. Jónsbókar um elds ábyrgð.

12. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 19. febrúar 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Ingólfur Jónsson.

6. apríl 1966. Nr. 9.

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja Reyðarfjarðarhreppi jörðina Kollaleiru.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS
samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að selja Reyðarfjarðarhreppi jörðina Kollaleiru í Reyðarfjarðarhreppi. Náist ekki samkomulag um söluverð landsins, skal það metið af dómkvöddum mönnum.

Þarfnist ríkið eða ríkisstofnanir byggingarlóða úr landinu undir opinberar byggingar, skal því heimilt að kaupa þær og þá á sama verði hlutfallslega og Reyðarfjarðarhreppi verður gert að greiða fyrir landið, en óheimilt er hreppsnefnd Reyðarfjarðarhrepps að selja öðrum land eða lóðir úr umræddu landi.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 6. apríl 1966.

Bjarni Benediktsson. Birgir Finnsson. Gizur Bergsteinsson.

Ingólfur Jónsson.

LÖG

um breyting á lögum nr. 8 14. febr. 1961, um Bjargráðasjóð Íslands.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS
samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,
forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Í stað orðanna „5 krónur" í a-lið 2. gr. komi: 10 krónur, og í stað orðanna: „5 krónum" í b-lið sömu greinar komi: 10 krónum.

2. gr.

Á eftir b-lið 9. gr. komi nýr stafliður, svo hljóðandi:

c. að veita bændum lán eða styrk úr sjóðnum, ef þeir verða ella að farga bústofni sínum vegna grasbrests, svo að til auðnar horfi. Lán samkvæmt þessum staflið skulu tryggð með ábyrgð hlutaðeigandi sveitarfélaga eða annarri öruggri tryggingu.

3. gr.

Í stað orðanna „9. gr. a—b" í 12. gr. laganna komi orðin: 9. gr. a—c.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 18. marz 1966.

Bjarni Benediktsson. Birgir Finnsson. Gizur Bergsteinsson.

Eggert G. Þorsteinsson.

Nr. 11. 6. apríl 1966.

LÖG

um breyting á lögum nr. 19 frá 1887, um aðför.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS
samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,
forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

27. gr. laganna orðist svo:

Ekki má fjárnámi taka rúm og sængurföt, sem nauðsynleg eru skuldunaut, konu hans og börnum, né heldur lín og íveruföt, er þau mega ekki án vera.

Nú á skuldunautur fyrir heimili að sjá, og á hann þá rétt á að undanþiggja fjárnámi nauðsynjar, er nema að virðingarverði allt að 10000 kr., og auk þess allt að 2000 kr. fyrir hvert barn, sem er á skylduframfæri hans.

Ef skuldunautur á ekki fyrir heimili að sjá, má hann undanþiggja fjárnámi 2000 kr. að virðingarverði og fyrir börn eins og segir í 2. málsgrein.

Skuldunautur ræður sjálfur, hvað undanþegið skal vera fjárnámi. Ef hann er ekki sjálfur viðstaddur fjárnámið, skal fógeti fela öðrum að kveða á um þetta, ef skuldunautur hefur ekki falið það öðrum.

Ekki má undanskilja fjárnámi þá hluti, sem veðsettir eru fyrir þeirri skuld, sem fjárnámi er heimt.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Um leið falla úr gildi lög nr. 18 frá 23. júní 1932.

Gjört í Reykjavík, 6. apríl 1966.

Bjarni Benediktsson. Birgir Finnsson. Gizur Bergsteinsson.

Jóhann Hafstein.

6. apríl 1966. Nr. 12.

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja eyðijörðina Litla-Gerði í Grýtubakkahreppi.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS
samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,
forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að selja Skírni Jónssyni, bónda að Skarði í Grýtubakkahreppi í Suður-Þingeyjarsýslu, eyðijörðina Litla-Gerði í sama hreppi.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 6. apríl 1966.

Bjarni Benediktsson. Birgir Finnsson. Gizur Bergsteinsson.

Ingólfur Jónsson.

14. marz 1966. Nr. 13.

AUGLÝSING

um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands.

Forseti Íslands, herra Ásgeir Ásgeirsson, fór í dag áleiðis til Ísrael, þar sem hann verður í opinberri heimsókn síðar í þessum mánuði.

Í fjarveru hans fara forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar með vald forseta Íslands samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar.

Í forsætisráðuneytinu, 14. marz 1966.

Bjarni Benediktsson.

Guðmundur Benediktsson.

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja eyðijörðina Hálshús í Reykjarfjarðarhreppi.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS
samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að selja Ásgeiri Svanbergssyni bónda að Þúfum í Reykjarfjarðarhreppi í Norður-Ísafjarðarsýslu eyðijörðina Hálshús í sama hreppi.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavik, 15. marz 1966.

Bjarni Benediktsson. Birgir Finnsson. Gizur Bergsteinsson.

Ingólfur Jónsson.

Nr. 15. 6. apríl 1966.

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja eyðijörðina Efri-Völl í Gaulverjabæjarhreppi.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS
samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að selja Stefáni Jasonarsyni hreppstjóra í Vorsabæ í Gaulverjabæjarhreppi eyðijörðina Efri-Völl í Gaulverjabæjarhreppi í Árnessýslu fyrir það verð, er um semst eða ákveðið verður samkvæmt mati dómkvaddra manna.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavik, 6. apríl 1966.

Bjarni Benediktsson. Birgir Finnsson. Gizur Bergsteinsson.

Ingólfur Jónsson.

Stjórnartíðindi A, nr. 5—15. Útgáfudagur 20. apríl 1966.

STJÓRNARTÍÐINDI A 4 — 1966

LÖG

um ráðstafanir vegna sjávarútvegsins.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS
samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,
forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Á árinu 1966 greiðir ríkissjóður fiskseljendum 25 aura verðuppbót á hvert kíló línu- og handfærafisks. Þessi upphæð kemur til skipta milli sjómanna og útgerðarmanna samkvæmt samningum um hlutaskipti.

Heimilt er að greiða viðbótaruppbót á línu- og handfærafisk, veiddan á tímabilinu frá 1. júlí 1965 til 31. desember 1965, umfram þá 25 aura á hvert kíló, sem ákveðið var með lögum nr. 34 8. maí 1965, að ríkissjóður skyldi greiða.

Heildaruppbætur á línu- og handfærafisk á árinu 1965 skulu þó ekki fara fram úr 22 milljónum króna.

2. gr.

Ríkissjóður leggur fram 50 millj. kr. á árinu 1966, er verja skal til framleiðniaukningar frystihúsa og annarra endurbóta í framleiðslu frystra fiskafurða. Stofnlánadeild sjávarútvegsins úthlutar fé þessu til tiltekinna framkvæmda í samráði við Landsbanka Íslands og Útvegsbanka Íslands, eftir reglum, sem sjávarútvegsmálaráðherra setur.

3. gr.

Á árinu 1966 heimilast að greiða úr ríkissjóði til skreiðarframleiðenda 10 millj. kr. til verðuppbóta á útflutta skreiðarframleiðslu, eftir reglum, sem sjávarútvegsmálaráðherra setur.

4. gr.

Stjórn Aflatryggingasjóðs er heimilt að ákveða, að bætur til togara úr sjóðnum vegna aflabrests 1965 skuli miðast við úthaldstíma þeirra á því ári, svo og að setja um þetta nánari reglur, með samþykki sjávarútvegsmálaráðherra.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt eru úr gildi felld lög nr. 34 8. maí 1965, um ráðstafanir vegna sjávarútvegsins.

Gjört í Reykjavík, 16. apríl 1966.

Bjarni Benediktsson. **Birgir Finnsson.** **Gizur Bergsteinsson.**

Eggert G. Þorsteinsson.

A 2

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

LÖG

um breyting á lögum nr. 7 29. apríl 1963, um tollskrá o. fl.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Á tollskránni í 1. gr. laganna eru gerðar þessar breytingar:

1.	12.03	09	orðist svo:	
		09	Annað	0
2.	13.03	02	orðist svo:	
		02	Lakkrísextrakt í 4 kg blokkum eða stærri og fljótandi lakkrísextrakt, eða lakkrísduft, á 3 lítra ílátum eða stærri	40%
3.	18.06		Hér komi inn nýtt númer, svo hljóðandi:	
		03	Búðingsduft	100%
4.	25.23	00	orðist svo:	
	25.23	00	**Portlandssement, alúmínatsement, slaggsement, og annað hydrólískt sement, einnig litað eða sem sementsgjall**	20%
5.	28.25	00	orðist svo:	
	28.25	00	**Títanoxyd**	25%
6.	38.19		Hér komi inn nýtt númer, svo hljóðandi:	
		18	Efnivörur til sútunar	35%
7.	39.07		orðist svo:	
	39.07		**Vörur úr efnum, sem teljast til nr. 39.01—39.06:**	
		31	Netjakúlur og netjakúlupokar, nótaflotholt	2%
		32	Fiskkassar, fiskkörfur og línubalar	4%
		33	Lóðabelgir	4%
		34	Vörur til hjúkrunar og lækninga	35%
		35	Björgunar- og slysavarnartæki, eftir nánari skýrgreiningu og ákvörðun fjármálaráðuneytisins	20%
		36	Mjólkurbrúsar, 10 lítra og stærri	10%
		37	Pípuhlutar (fittings), svo og pípu- og vélaþéttingar og hliðstæðir smáhlutir til véla	35%
		38	Boltar, rær, undirlög (skinnur) o. þ. h.	50%
		39	Vatnsfergingarútbúnaður	35%
		41	Geymar, ker og önnur stór ílát með yfir 300 lítra rúmtaki	50%
		43	Pokar til vélpökkunar á vörum, eftir nánari skýrgreiningu og ákvörðun fjármálaráðuneytisins	40%
		45	Lampar, lampaskermar og lýsingatæki	90%
		46	Umbúðakassar úr plasti, að rúmmáli 0,01 m^3 og stærri	50%
		48	Flöskur, krukkur, dósir, tappar og hettur, svo og brúsar ót. a.	60%
		51	Vörur sérstaklega til skipa, eftir nánari skýrgreiningu og ákvörðun fjármálaráðuneytisins	35%
		52	Verkfæri, ót. a.	35%
		53	Pokar, ót. a.	50%

		54	Hreinlætistæki	80%
		55	Dúkar og þynnur, tilsniðið til fataframleiðslu o. þ. h.	90%
		56	Fatnaður	90%
		58	Búsáhöld, þar á meðal brúsar minni en 10 lítra	100%
		61	Tunnur	35%
		62	Tilbúin hús og mannvirki og húshlutar, eftir nánari skýrgreiningu og ákvörðun fjármálaráðuneytisins	40%
		63	Veggplötur, formsteyptar	40%
		64	Úraglös	50%
		65	Rúður	50%
		66	Niðurskornar gervibeitur til handfæraveiða í sjó	4%
		67	Mjólkurumbúðir, eftir nánari skýrgreiningu og ákvörðun fjármálaráðuneytisins	20%
		68	Smávarningur og annað þess háttar, úr plasti, til að búa, slá eða leggja með ýmsa hluti, snagar, fatahengi, hilluhné og annað þess háttar	40%
		71	Girðingastaurar	20%
		72	Kúplar og glös fyrir siglingaljós og duflaljósker	35%
		73	Skrautvörur	100%
		89	Aðrar vörur úr plasti	70%
8.	42.03	Hér komi inn nýtt númer, svo hljóðandi:		
		03	Úrarmbönd	70%
9.	42.05	Hér komi inn nýtt númer, svo hljóðandi:		
		02	Töskuhandföng	70%
10.	44.23	orðist svo:		
	44.23	**Trésmíðavörur til bygginga (þar með talin ósamsett, tilsniðin hús og samsett parketgólf):**		
		01	Hurðir, gluggar og karmar til þeirra	40%
		02	Hús tilhöggvin	40%
		03	Innréttingar, eftir nánari skýrgreiningu og ákvörðun fjármálaráðuneytisins	60%
		09	Annað	50%
11.	48.07	orðist svo:		
	48.07	**Pappír eða pappi, gegndreyptur, húðaður, yfirdreginn, litaður eða skreyttur á yfirborði eða áprentaður (þó ekki pappír og pappi, sem telst til nr. 48.06, eða prentaðar vörur, er teljast til 49. kafla), í rúllum eða örkum:**		
		10	*Prent- og skrifpappír*	30%
			Annað:	
		81	Pappaumbúðir um mjólk, eftir nánari skýrgreiningu og ákvörðun fjármálaráðuneytisins	15%
		82	Pappír og pappi, vaxborinn eða plastborinn	30%
		83	Þakpappi og annar asfaltborinn pappír	35%
		84	Pappír og pappi, áprentaður, ót. a.	60%
		85	Límborinn pappír	30%
		86	Veggfóður	35%
		87	Einangrunarplötur	40%
		88	Vaxborinn pergamentpappír utan um fisk til útflutnings, enda sé á honum viðeigandi áletrun	4%
		91	Umbúðapappír, áprentaður, utan um brauð	40%
		92	Pappi til myndamótagerðar	25%

		93	Efni í vélaþéttingar	35%
		99	Annars	60%
12.	48.18	00 orðist svo:		
	48.18		**Skrifstofubækur, stílabækur, minnisbækur og blokkir, pöntunarbækur, kvittunarblokkir, dagbækur, ritundirlög, bréfa- og skjalabindi, bókabindi, skrifmöppur og annað þess háttar úr pappír og pappa; sýnishornaalbúm og önnur albúm og bókahlífar úr pappír og pappa:**	
		01	Frímerkjaalbúm	50%
		09	Annað	100%
13.	48.19	orðist svo:		
		01	Vöru- og merkimiðar, óáprentaðir	50%
		02	Áprentaðir merkimiðar fyrir útflutningsafurðir	4%
		09	Annað	70%
14.	48.21	01 orðist svo:		
		01	Pípur og vélaþéttingar og hliðstæðir smáhlutir til véla	35%
		Hér komi inn nýtt númer, svo hljóðandi:		
		07	Dömubindi og barnableiur	35%
15.	49.08	00 orðist svo:		
	49.08	00	**Færimyndir alls konar**	50%
16.	49.11	Hér komi inn nýtt númer, svo hljóðandi:		
		02	Biblíumyndir og myndir til notkunar við kennslu í skólum	0
17.	59.11	Hér komi inn nýtt númer, svo hljóðandi:		
		04	Einangrunarbönd	35%
18.	60.01	Hér komi inn nýtt númer, svo hljóðandi:		
		04	Hringprjónuð grisja til umbúða um kjöt	2%
19.	61.04	Hér komi nýtt númer, þannig:		
		02	Bleiur	70%
20.	62.05	orðist svo:		
	62.05		**Aðrar tilbúnar spunavörur (þar með talin snið):**	
		01	Skóreimar	40%
		02	Björgunar- og slysavarnatæki, eftir nánari skýrgreiningu og ákvörðun fjármálaráðuneytisins	20%
		03	Öryggisbelti	35%
		04	Úrarmbönd	70%
		05	Rúðuþéttingar	35%
		06	Plötur til veggklæðningar	40%
		07	Geymar með yfir 300 lítra rúmtaki	50%
		08	Ofnir hólkar til umbúða	50%
		09	Annars	100%
21.	70.14.	02 og 03 orðist svo:		
		02	Glös fyrir olíulampa	35%
		03	Luktagler og endurskinsgler fyrir farartæki og duflaljósker	35%
22.	73.10	orðist svo:		
	73.10		**Stengur (einnig vírstengur) úr járni eða stáli, heitvalsaðar, slegnar, þrykktar eða kaldunnar; jarðborspípur úr stáli:**	
			Valsaður vír:	
		11	Vír til framleiðslu á naglavír, eftir nánari skýrgreiningu og ákvörðun fjármálaráðuneytisins	15%
		19	Annað	35%

Annað:

		21	Steypustyrktarjárn	35%
		23	Jarðborspípur úr stáli	35%
		29	Annars	15%
23.	73.21		orðist svo:	
	73.21		**Mannvirki (t. d. skemmur og aðrar byggingar, brýr og brúarhlutar, stíflur, turnar, súlnagrindur, þök, þakgrindur, glugga- og hurðagrindur, hlerar, handrið, stöplar og súlur), hálf- eða fullgerð, samsett eða ósamsett, úr járni eða stáli; plötur, bönd, stengur, bjálkar, prófíljárn, pípur o. þ. h., tilsniðið til notkunar í mannvirki, úr járni eða stáli:**	
		01	Bryggjur og brýr, hálf- eða fullgerðar, samsettar; plötur bönd, stengur, bjálkar, prófíljárn, pípur o. þ. h., tilsniðið til notkunar í bryggjur eða brýr	35%
		02	Innréttingar, eftir nánari skýrgreiningu og ákvörðun fjármálaráðuneytisins	60%
		09	Annað	40%
24.	73.23		Hér komi inn nýtt númer, svo hljóðandi:	
		04	Áletraðar dósir utan um útflutningsvörur	4%
25.	76.08		orðist svo:	
	76.08	00	**Mannvirki (t. d. skemmur og aðrar byggingar, brýr og brúarhlutar, turnar, súlnagrindur, þök, þakgrindur, glugga- og hurðagrindur, hlerar, stöplar og súlur), hálf- eða fullunnin, samsett eða ósamsett, og hlutar til þeirra (þar með taldar plötur, stengur, bjálkar, prófílar, pípur o. þ. h., tilsniðið til notkunar í mannvirki), úr alúmíni**	40%
26.	76.16		Hér komi inn nýtt númer, svo hljóðandi:	
		08	Bólur til gatnamerkingar	35%
27.	79.06		Hér komi inn nýtt númer, svo hljóðandi:	
		05	Forskaut	15%
28.	83.01	00	orðist svo:	
	83.01	00	**Lásar og skrár (til notkunar með lykli, rafmagni eða öðru) og hlutar til þeirra, úr ódýrum málmum; rammar með lás fyrir handtöskur, ferðakistur og annað þess háttar og hlutar til þeirra, úr ódýrum málmum; lyklar til allra ofangreindra vara, fullgerðir eða ófullgerðir, úr ódýrum málmum**	40%
29.	83.02	00	orðist svo:	
	83.02	00	**Smávarningur og annað þess háttar, úr ódýrum málmum, til að búa, slá eða leggja með ýmsa hluti, svo sem húsgögn, hurðir, stiga, glugga, vinduglugga, tjöld; enn fremur til vagngerðar, söðlasmíði, ferðakista, skrína og annars þess háttar (þar með taldar sjálfvirkar dyralokur); snagar, fatahengi, hilluhné og annað þess háttar úr ódýrum málmum**	40%
30.	83.13		Hér komi inn nýtt númer, svo hljóðandi:	
		03	Áprentuð lok á dósir um útflutningsafurðir, enda sé á þeim viðeigandi áletrun	4%
31.	84.18		Hér komi inn nýtt númer, svo hljóðandi:	
		25	Lofthreinsunartæki til heimilisnotkunar	80%
32.	84.30	05	orðist svo:	
		05	Flökunarvélar, flatningsvélar, síldarsöltunarvélar, roðflettingarvélar og hausskurðarvélar til vinnslu á fiski	10%
33.	84.61	02	falli niður.	

34. 85.04 00 orðist svo:

85.04		**Rafgeymar:**	
	01	Efni í rafgeyma	20%
	09	Annað	40%

35. 87.02 Eftirtalin númer orðist svo:

37	Bifreiðar í jeppaflokki, með ekki meira bil en 101″ milli miðdepla ása	40%
38	Sjúkrabifreiðar, sem jafnframt eru ætlaðar til sérstakra annarra nota, eftir nánari skýrgreiningu og ákvörðun fjármálaráðuneytisins hverju sinni	40%

36. 94.03 00 orðist svo:

94.03		**Önnur húsgögn og hlutar til þeirra:**	
	01	Innréttingar, eftir nánari skýrgreiningu og ákvörðun fjármálaráðuneytisins	60%
	09	Annað	90%

2. gr.

Á eftir 42. lið laganna, eins og sá liður er í 1. gr. laga nr. 102 22. des. 1965, komi þrír nýir liðir, svo hljóðandi:

43 Að endurgreiða aðflutningsgjöld af kvikmyndasýningarvélum fyrir samkomuhús í sveitarfélögum með innan við 600 íbúa, þó ekki nema af einni vélasamstæðu á hverjum stað.

44 Að lækka eða fella niður gjöld af sölumerkjum, sem góðgerðarfyrirtæki flytja inn til sölu í fjáröflunarskyni.

45 Að endurgreiða gjöld af efni til uppsetningar á vatnsúðunarkerfum í kartöflugörðum, sem svari því, að af efninu sé greiddur 10% verðtollur.

46 Að fella niður gjöld af fréttamyndum, sem sjónvarpið er áskrifandi að, svo og af áteknum og óáteknum myndsegulböndum fyrir sjónvarp.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og falla þá jafnframt úr gildi 23., 33., 49., 60., 89. og 95. liður laga nr. 15 21. maí 1964 og nr. 84.30.05 í 15. lið laga nr. 11 24. apríl 1965.

Gjört í Reykjavík, 4. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Magnús Jónsson.

LÖG

um ríkisborgararétt.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisborgararétt skulu öðlast:

1. Alpers, Heike Hildegard, húsmóðir í Reykjavík, f. í Þýzkalandi 28. maí 1938.
2. Andreasen, Thomas Keisten Kristian, verkamaður í Kópavogi, f. í Færeyjum 8. nóvember 1936.
3. Bartl, Maria Christine, læknir í Neskaupstað, f. í Þýzkalandi 12. október 1935.
4. Bieltvedt, Ole Anton, tannlæknir í Kópavogi, f. í Noregi 8. marz 1906.
5. Biskopstö, Petra, húsmóðir í Neskaupstað, f. í Færeyjum 22. apríl 1935.
6. Boucher, Áslaug Þórarinsdóttir, húsmóðir í Reykjavík, f. á Íslandi 7. ágúst 1917.
7. Brandt, Ingrid Luise, húsmóðir í Kópavogi, f. í Þýzkalandi 5. október 1936.
8. Bretz, Heiko, verkamaður á Siglufirði, f. í Þýzkalandi 22. ágúst 1941.
9. Frederiksen, Jens Mathias, verkamaður í Mosfellssveit, f. í Danmörku 28. október 1938.
10. Gook, Hólmfríður Kristín, húsmóðir á Akureyri, f. á Íslandi 10. október 1896.
11. Greve, Reinhold Edmund Hans, rennismiður í Reykjavík, f. í Þýzkalandi 10. september 1926.
12. Guðfinna Helga Gunnarsdóttir, ungbarn í Reykjavík, f. í Þýzkalandi 19. ágúst 1962.
13. Hauk, Anna Johanna, húsmóðir á Siglufirði, f. í Tékkóslóvakíu 18. nóvember 1934.
14. Kratsch, Walter Oswald, pípulagningameistari í Reykjavík, f. í Þýzkalandi 21. október 1899.
15. Ljubomir, Ajduk, sjómaður í Reykjavík, f. í Júgóslavíu 11. marz 1934.
16. Lorentzen, Grethe, fóstra í Mosfellssveit, f. í Danmörku 21. maí 1939.
17. Mygind, Grethe Marie Grönbæk, húsmóðir í Reykjavík, f. í Danmörku 29. desember 1930.
18. Nitz, Arno Erwin Siegfried, málfræðingur í Reykjavík, f. í Þýzkalandi 7. október 1912.
19. Nowak, Helga Maria, húsmóðir á Laugarvatni, f. í Þýzkalandi 8. september 1935.
20. Peschel, Annaliese, húsmóðir í Kópavogi, f. í Bretlandi 6. janúar 1941.
21. Petersen, Jonna Sonja Elna, húsmóðir í Kvisthaga í Miðdalahreppi, Dalasýslu, f. í Færeyjum 24. júní 1936.
22. Rader, Donald Farr, kennari í Kópavogi, f. á Íslandi 10. febrúar 1945.
23. Rasmussen, Erla Björgheim, húsmóðir á Akranesi, f. í Færeyjum 14. ágúst 1935.
24. Ritchie, James Valdimar, nemi í Reykjavík, f. í Skotlandi 30. apríl 1942.
25. Ritchie, Norma Elizabeth, skrifstofustúlka í Reykjavík, f. í Skotlandi 7. september 1945.
26. Sawamura, Matsoka (Metzelaar, Gustaf), sjúkraþjálfari í Reykjavík, f. í Japan 12. janúar 1931.
27. Scharein, Brigitte Margarite Ida Susanne, húsmóðir á Siglufirði, f. í Þýzkalandi 10. ágúst 1940.
28. Schmidt, Frieda Elisabeth Gisela, húsmóðir á Siglufirði, f. í Þýzkalandi 12. júlí 1934.

Endurprentað blað.

29. Schmidt, Gerhard Walter, skólastjóri á Siglufirði, f. í Þýzkalandi 14. september 1929.
30. Stolpmann, Magdalena, hjúkrunarkona í Hafnarfirði, f. í Þýzkalandi 12. maí 1928.
31. Szmilek, Irén, verkakona í Keflavík, f. í Ungverjalandi 30. desember 1940.
32. Theisen, Albert Niels, verkamaður á Akureyri, f. í Danmörku 17. júní 1911.
33. Thieme, Anna Ursula, húsmóðir í Reykjavík, f. í Þýzkalandi 17. marz 1928.
34. Tomsen, Tomas, sjómaður í Ólafsvík, f. í Færeyjum 9. maí 1901.
35. Trüning, Annie Elisabeth Gunilla, húsmóðir í Kaupmannahöfn, f. í Svíþjóð 7. marz 1940.
36. Villesen, Ole, garðyrkjumaður í Borgarfirði, f. í Danmörku 20. janúar 1936.
37. Wendler, Dietrich Hans Udo, starfsmaður Flugfélags Íslands, f. í Þýzkalandi 25. júní 1934.
38. Ziebert, Ernst Franz, afgreiðslumaður í Reykjavík, f. í Þýzkalandi 12. janúar 1933.
39. Öxnevad, Johanne Margrete, húsmóðir á Hamarsheiði í Gnúpverjahreppi, Árnessýslu, fædd í Noregi 22. maí 1936.

2. gr.

Þeir, sem heita erlendum nöfnum, skulu þó ekki öðlast íslenzkan ríkisborgararétt með lögum þessum, fyrr en þeir hafa fengið íslenzk nöfn samkvæmt lögum um mannanöfn.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 7. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Jóhann Hafstein.

Nr. 19. 6. apríl 1966.

LÖG

um eignarrétt og afnotarétt fasteigna.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS
samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Enginn má öðlast eignarrétt eða afnotarétt yfir fasteignum á landi hér, hvort sem er fyrir frjálsa afhendingu eða nauðungarráðstöfun, hjúskap, erfðir eða afsal, nema þeim skilyrðum sé fullnægt, sem nú skal greina:

1. Ef einstakur maður er, þá skal hann vera íslenzkur ríkisborgari.
2. Ef fleiri menn eru í félagi, og ber hver fulla ábyrgð á skuldum félagsins, þá skulu þeir allir vera íslenzkir ríkisborgarar.

3. Ef félag er, og bera sumir fulla, en sumir takmarkaða, ábyrgð á skuldum félagsins, þá skulu þeir, er fulla ábyrgð bera, allir vera íslenzkir ríkisborgarar.
4. Ef félag er, þar sem enginn félaga ber fulla ábyrgð á skuldum félagsins, eða stofnun, þá skal félagið eða stofnunin eiga hér heimilisfang og varnarþing og stjórnendur allir vera íslenzkir ríkisborgarar. Í hlutafélögum skulu ⅘ hlutar hlutafjár vera eign íslenzkra ríkisborgara og íslenzkir ríkisborgarar fara með meiri hluta atkvæða á hluthafafundum.

Nú eru skilyrði þau eigi fyrir hendi, er í 1.—4. tölulið segir, og er ráðherra þá rétt að veita leyfi, ef ástæða þykir til. Eigi þarf þó leyfi til leigu á fasteign eða réttinda yfir henni um 3 ára tímabil, eða ef uppsögn er áskilin með eigi lengri en árs fyrirvara.

Ákvæði laga þessara ná til hvers konar afnotaréttar fasteigna, þar á meðal veiðiréttar og vatnsréttinda, að því leyti sem lög láta eigi öðruvísi um mælt.

2. gr.

Eigi verður krafizt afsals á eign eða réttindum, sem leyfis þarf til samkvæmt 1. gr., nema leyfið sé áður fengið. Ef það fæst eigi, er ráðstöfunin ógild, enda á kaupandi þá rétt til að fá þegar endurgoldið það, er hann kann að hafa greitt.

3. gr.

Nú er krafizt þinglýsingar eða innritunar fyrirfram á skjali, er snertir afhendingu, sem leyfis þarf til samkvæmt 1. gr., og eigi er um leið sannað, að leyfið sé þegar fengið, og skal þá skrá athugasemd um þetta og því næst skýra ráðherra tafarlaust frá málavöxtum.

4. gr.

Nú hefur ráðherra borizt skýrsla samkvæmt 3. gr., eða hann hefur á annan hátt fengið vitneskju um, að maður, sem eigi fullnægir skilyrðum laga þessara, hafi öðlazt réttindi þau yfir fasteign, er getur í 1. gr., og skal hann þá setja honum frest til að koma málinu í löglegt horf, með því að fá leyfi það, er vantar, eða annars kostar með því að fá rift kaupunum (2. gr.) eða með því að láta réttindin af hendi til annars manns, er öðlast megi þau að lögum, ef seljandi heldur fast við samninginn. Frestur þessi má eigi styttri vera en 6 mánuðir og eigi lengri en 3 ár. Ákvörðun sína um þetta lætur ráðherra innrita fyrirfram eða þinglesa, svo fljótt sem unnt er, á varnarþingi fasteignarinnar. Frestinn skal telja frá þinglýsingardegi.

5. gr.

Nú hefur aðili eigi sýnt full skilríki fyrir því, að málið sé komið í löglegt horf, áður en fresturinn er útrunninn, og lætur ráðherra þá selja eignarréttinn eða afnotaréttinn á nauðungaruppboði á kostnað fasteignareiganda, og er hann bundinn við þá sölu og heimildarmaður hans og allir þeir, er réttindi eiga í eigninni. Um uppboðið fer eftir fyrirmælum laga um nauðungaruppboð, nr. 57 25. maí 1949, eftir því sem við á. Uppboðsauglýsingin skal í þessum málum birt fasteignareiganda í stað skuldunauts, og sé hann eigi fyrir á fasteigninni, má birta hana, svo að nægir, hverjum manni öðrum, er þar er fyrir, og sé enginn þar fyrir, þá næstu grönnum. Eigandi fær borgaðan þann hluta uppboðssöluverðsins, sem honum hefði borið, ef hann hefði verið löglega kominn til eignar eða afnota.

6. gr.

Nú er eigandi fasteignar eða afnota hennar í hjúskap, en hitt hjóna fullnægir ekki skilyrðum laga þessara til að mega öðlast þess konar eignarrétt eða afnotarétt, og skal eignarrétturinn þá vera séreign hans, sem ekki verður skert með kaup-

mála. Við slit á fjárfélagi eða búskipti telst eignarrétturinn til hjúskapareignar, nema kaupmáli standi til annars. Um málið fer síðan eftir ákvæðum 7. gr., með afbrigðum eftir atvikum.

7. gr.

Nú erfir maður eignarrétt yfir fasteign eða afnotarétt, sá er eigi getur orðið löglegur eigandi að honum nema með sérstöku leyfi, og skal skiptaráðandi þá gera ráðherra viðvart. Fer síðan um þetta mál sem segir í 4. og 5. gr., með afbrigðum eftir atvikum.

8. gr.

Nú verður sú breyting á, að maður, er öðlast mátti réttindi yfir fasteign án þess að fá leyfi samkvæmt 1. gr., missir þar greind skilyrði, og skal þá fara eftir ákvæðum 4. og 5. gr., með afbrigðum eftir atvikum.

9. gr.

Nú hefur erlendur ríkisborgari fengið leyfi það, er getur í 1. gr., og skal honum þá skylt, ef hann er eigi sjálfur heimilisfastur hér á landi, að hafa umboðsmann heimilisfastan í þinghá eignarinnar, og skal hann vera fyrirsvarsmaður eiganda í öllum málum, er eignina varða, svo að jafngilt sé sem hann hefði það sjálfur gert, og skal dómara í þeirri þinghá skýrt frá nafni og heimili umboðsmanns og það þinglesið. Að öðrum kosti nefnir dómarinn honum umboðsmann á hans kostnað, er hann sé bundinn við, og lætur þinglesa og skrá það umboð.

10. gr.

Nú á maður, er lög þessi öðlast gildi, réttindi, sem um ræðir í 1. gr., með lögmætum hætti samkvæmt ákvæðum laga um eignarrétt og afnotarétt fasteigna, nr. 63 28. nóvember 1919, og raskast þau réttindi þá ekki við breytingu þessara laga á reglum þeirra laga um þetta efni.

11. gr.

Lög þessi taka eigi til:

1. annarra ríkja, að því er varðar rétt yfir fasteignum til embættisafnota handa umboðsmönnum þeirra hér á landi,
2. þegna annarra ríkja, að því leyti, sem þau kynnu að koma í bága við millirikjasamninga.

12. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Jafnframt falla úr gildi lög um eignarrétt og afnotarétt fasteigna, nr. 63 28. nóvember 1919.

Gjört í Reykjavík, 6. apríl 1966.

Bjarni Benediktsson. **Birgir Finnsson.** **Gizur Bergsteinsson.**

Jóhann Hafstein.

LÖG

um viðauka við lög nr. 57 25. maí 1949, um nauðungaruppboð.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS
samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,
forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Auglýsingu um uppboð á loftfari skal birta fyrir fram þrisvar sinnum í Lögbirtingablaði, þannig að eigi líði skemmri tími en 6 vikur milli fyrstu birtingar og uppboðs, og í einu öðru blaði einu sinni eða oftar, ef uppboðshaldari telur það heppilegt, og með þeim fyrirvara, er hann ákveður. Tilkynna skal uppboð með 6 vikna fyrirvara skrásetningaryfirvöldum þeim, sem í hlut eiga. Nú er um að tefla loftfar, sem skrásett er í erlendu ríki, og skal einnig birta uppboðið, a. m. k. einum mánuði áður en það fer fram, á þeim stað, þar sem loftfarið er skrásett, og samkvæmt reglum þeim, er þar gilda um opinbera birtingu á nauðungaruppboðum. Uppboðsbeiðandi skal láta uppboðskröfu sinni fylgja staðfest endurrit úr hinni íslenzku eða erlendu réttindaskrá, er veiti vitneskju um skrásett réttindi í loftfarinu. Samtímis auglýsingu um uppboðið í Lögbirtingablaði eða uppboðsauglýsingu erlendis, skal fógeti tilkynna uppboðið í ábyrgðarbréfi, ef unnt er í loftpósti, eiganda loftfars og handhöfum nefndra réttinda, enda sé heimilisfang þeirra tilgreint í réttindaskránni. Sams konar reglum skal beita um uppboð á varahlutabirgðum, sem veðsettar hafa verið ásamt loftfari.

2. gr.

Nú er uppboð haldið á loftfari, og ber að greiða kostnað, sem á hefur fallið í sameiginlega þágu lánardrottna við lögsóknina, af uppboðsandvirði á undan öllum öðrum kröfum, þar á meðal kröfum um bjarglaun og kröfum settum á bekk með þeim.

3. gr.

Nú er uppboð haldið á skrásettu loftfari, og er rétt, að sala fari fram, svo fremi öll réttindi í loftfarinu, sem ganga fyrir kröfu fjárnámshafa og leiddar eru sönnur að fyrir fógeta, greiðast af uppboðsandvirðinu eða kaupandi tekur að sér greiðslu þeirra, að því leyti sem hann á rétt til þess.

Nú er fjárnám gert í skrásettu loftfari til tryggingar bótakröfu vegna tjóns, sem beðið hafa menn eða fémunir á jörðu niðri hér á landi, og tjóninu hefur valdið téð loftfar eða annað loftfar sama eiganda, sem á hvíla sömu veðréttindi eða tryggingarréttindi fyrir kröfum, sem stofnaðar eru með samningi og hljóða á ákveðna fjárhæð eða hámarksfjárhæð, og getur sala farið fram, enda þótt uppboðsandvirðið hrökkvi eigi til fullrar greiðslu á kröfu fjárnámshafa og kröfum þeirra, sem ofar honum standa í réttindastiga, enda ber þá að færa niður þá fjárhæð, sem kemur í hlut handhafa síðastnefndra réttinda, að svo miklu leyti sem nauðsynlegt er, til þess að fjárnámshafi hljóti fullnustu, en nema skal þó fjárhæð forgangsaðilja a. m. k. 80% uppboðsandvirðis að frádregnum kostnaði.

Eigi skal beita ákvæðum þeim, er mælt eru í 2. mgr., ef sá, sem ber ábyrgð á tjóninu, eða einhver á hans vegum hefur tekið ábyrgðartryggingu, sem nægilega og virkt stendur undir skaðabótaskyldu hans.

Nú eru varahlutabirgðir veðbundnar ásamt loftfari, og háð er nauðungaruppboð samkvæmt fjárnámi, gerðu fyrir kröfu, sem eigi er tryggt á sama hátt, og má sala eigi fara fram, nema á uppboðinu komi fram boð, er nemi ⅔ af verðmæti birgðanna að mati tveggja sérfróðra matsmanna, sem fógeti kveður.

Nú hrekkur uppboðsandvirði eigi til greiðslu á kröfum, sem ganga fyrir kröfu fjárnámshafa, og svo fyrir kröfum fjárnámshafa, og má, ef nauðsyn ber til, færa þá fjárhæð, sem fer til greiðslu forgangskrafnanna, niður í ⅔ uppboðsandvirðis að frádregnum kostnaði.

4. gr.

Að öðru leyti taka ákvæði II. kafla laga nr. 57 25. maí 1949 svo og önnur ákvæði laganna, eftir því sem við á, til uppboða á loftförum.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 16. apríl 1966.

Bjarni Benediktsson. Birgir Finnsson. Gizur Bergsteinsson.

Ingólfur Jónsson.

Nr. 21. 16. apríl 1966.

LÖG

um skrásetningu réttinda í loftförum.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS
samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

I. KAFLI

1. gr.

Réttindi í loftfari, sem skráð er í þjóðernisskrá samkvæmt lögum um loftferðir, skulu skrásett til þess að njóta verndar gegn samningum um loftfarið og gegn lögsókn. Skrásetja ber í réttindaskrá, sem gilda skal fyrir allt landið og halda ber við borgarfógetaembættið í Reykjavík.

Skilyrði þess, að réttindi geti rýmt burt óskrásettum réttindum, er, að þau séu sjálf skrásett og aflandi þeirra samkvæmt samningi hafi öðlazt þau í grandleysi.

Nú er eigandi skrásettra réttinda í loftfari sviptur lögræði, og skal skrásetja athugasemd um það, til þess að lögræðisvöntunina megi hafa uppi gegn samningi um loftfarið, sem maður gerir í grandleysi við hinn lögræðissvipta mann. Sama gildir, þá er réttindahafi hlítir meðráðamennsku.

2. gr.

Skrásetja má einkaskjal, ef það eftir efni sínu kveður á um, stofnar, breytir eða fellir niður einhver eftirtalinna réttinda:

1. eignarrétt, hvort heldur hann er óskilyrtur eða bundinn skilyrði um greiðslu kaupverðs eða öðrum skildögum,

2. leiguréttindi, þá er þau eru veitt fyrir sex mánaða tímabil eða lengri tíma,
3. veðréttindi og áþekk tryggingarréttindi í loftförum, sem samkvæmt samningi skulu tryggja greiðslu skuldar, enda sé fjárhæð hennar eða hámarksfjárhæð fastákveðin. Veðréttindi og tryggingarréttindi, sem hafa eigi áður verið viðurkennd í íslenzkum rétti, má því aðeins skrásetja, að þau fullnægi framangreindum skilyrðum og flugmálaráðherra samþykki skrásetninguna.

3. gr.

Nú er veðréttur eða áþekkur tryggingarréttur skrásettur, og er endurnýjuð skrásetning óþörf, þótt aðiljaskipti verði að réttinum.

4. gr.

Forgangsréttur krafna um opinber afgjöld af loftförum, sem skrásett eru hér á landi, er gildur gegnt þriðja manni án skrásetningar, enda sé kveðið á um hann í íslenzkum lögum.

5. gr.

Kröfur um bjarglaun samkvæmt lögum um loftferðir og endurgjald fyrir útgjöld til varðveizlu loftfars eru tryggð með veði í loftfarinu.

Slíkur veðréttur gengur fyrir öllum öðrum réttindum í loftfari. Veðrétturinn fellur niður, ef hann er ekki skrásettur, áður en þrír mánuðir eru liðnir frá því krafan varð til.

Nú er um að tefla fleiri en ein réttindi nefndrar tegundar, og skal fullnægja þeim í öfugri röð við þá atburði, sem leiddu til réttindanna.

6. gr.

Önnur lögákveðin tryggingarréttindi en þau, sem greinir í 5. gr., verða eigi skrásett.

7. gr.

Skjöl, sem berast til skrásetningar, skal samdægurs rita í dagbók, þar sem m. a. sé tilgreint loftfar það, sem tilkynningin varðar, skráningarmerki þess, hvers konar réttindi um er að tefla, og svo nafn tilkynnanda og heimilisfang. Vísa skal frá skjölum, sem eigi fullnægja skilyrðum þeim, sem sett eru samkvæmt 16. gr. fyrir skrásetningu. Árita skal skjal um, hvenær það var ritað í dagbók.

8. gr.

Nú hefur skjal verið ritað í dagbók, og skal kanna, hvort skjal megi skrásetja. Ef skjalið varðar réttindi, sem eigi má skrásetja samkvæmt ofantöldum ákvæðum, eða tilkynnandi færir eigi fram naucsynleg skilríki fyrir rétti sínum til að krefjast skrásetningar, ber að vísa skjali frá skrásetningu og strika það út í dagbók. Rétt er skrásetjara þó að setja frest til öflunar nefndra skilríkja, enda skal frávísa skjali að útrunnum þeim fresti, ef skilríkin hafa þá enn eigi verið lögð fram. Skrásetja skal þá skjalið og tilgreina hinn ákveðna frest.

Skrásetning í réttindaskrá eða frávísun skjalsins skal fara fram, svo fljótt sem kostur er, og eigi síðar en 10 dögum eftir tilkynningu til skrásetningar.

9. gr.

Nú er loftfar skrásett í réttindaskrá eða samsvarandi skrá í ríki, sem er aðili að Genfsáttmálanum frá 1948, og er rétt að skrásetja eignarrétt á því samkvæmt:

1. afsali, sem tjáist útgefið af réttbærum aðilja til að ráðstafa loftfarinu eftir réttindaskrá þeirri, sem um er að tefla, eða afsalið er gefið út með samþykki þess aðilja, eða

2. vottorði skiptaréttar, sem lýsir því, að aðili, er beiðzt er skrásetningar á rétti hans, hafi fengið bú hins skrásetta eiganda framselt til setu í því óskiptu eða til einkaskipta, eða
3. endurriti af dómi eða annarri opinberri réttarathöfn, sem veitir aðilja, er beiðzt er skrásetningar á rétti hans, eignarrétt til loftfarsins eða kveður á um eignarrétt hans gegnt hinum skrásetta eiganda.

Nú stendur loftfar eigi á réttindaskrá eða samsvarandi skrá í erlendu sáttmálaríki, og er rétt að skrásetja eignarrétt samkvæmt skilríki um, að aðili, er beiðzt er skrásetningar á rétti hans, hafi á sjálfs sín spýtur látið smíða loftfarið eða hafi hann eignazt loftfarið á annan hátt, samkvæmt skilríki, er dómari metur gilt, að hann hafi eignazt loftfarið með tilgreindum hætti.

10. gr.

Rétt er, að skrásetning annarra réttinda fari fram samkvæmt:

1. skjali, er varðar réttindin og tjáist vera útgefið af réttbærum aðilja eftir réttindaskránni til að ráðstafa réttinum, eða framsali hans, sé um veðrétt að tefla, eða það er gefið út með samþykki nefnds aðilja, eða
2. endurriti dóms, aðfarargerðar eða annarrar opinberrar réttarathafnar, sem veitir aðilja, er beiðzt er skrásetningar á rétti hans, réttindin eða kveður á um aðild hans að réttindunum gegnt þeim, sem umráð þeirra hefur eftir ákvæði 1. tl.

Nú hefur eigi verið kveðið á um veðréttindi þau, sem í 5. gr. getur, né fjárhæð þeirra í dómi né samningi, og er rétt að skrásetja þau samkvæmt fullnægjandi skilríkjum um, að lögsókn sé hafin gegn hinum skrásetta eiganda til heimtu þeirra. Skilríki skulu greina glöggt, til hverrar fjárhæðar lögsóknin tekur.

11. gr.

Nú er loftfar, sem skrásett er í þjóðernisskrána, selt á nauðungaruppboði eða tekið með beinni fógetagerð, og ber fógeta að senda skrásetjara tilkynningu um það til skrásetningar í réttindaskrá.

Nú er bú eiganda loftfars tekið til gjaldþrotaskipta eða annarrar opinberrar skiptameðferðar, og ber skiptaráðanda (skiptaforstjóra) að láta skrásetja þetta í réttindaskrá.

Nú eignast ólögráða maður loftfar fyrir arf eða á annan hátt, og ber lögráðamanni að tilkynna það til skrásetningar.

Í tilkynningu skal tilgreina fæðingardag hins ólögráða manns.

12. gr.

Nú tálmar ekkert skrásetningu hins tilkynnta skjals, og skal skrásetja það í réttindaskrá og árita um skrásetninguna.

Nú greinir skjal eigi stöðu rétthafa í réttindastiga eða greinir hana þannig, að í bága fer við efni réttindaskrár, eða eigi ber saman í einhverjum minni háttar atriðum efni skjalsins, efni framlagðra skilríkja eða efni réttindaskrár, og skal rita athugasemd á skjalið um þetta og svo skrá athugasemdina í réttindaskrána.

13. gr.

Loftfar hvert skal í réttindaskrá hafa blað í þeirri röð, sem skrásetningartala loftfars í þjóðernisskrá segir til um. Blað loftfars skal greina í þrjá dálka, sem í skal skrá sundurgreint:

1. eignarheimildir;
2. veðréttindi og önnur tryggingarréttindi, þar með eignarréttarfyrirvara;
3. forkaupsrétt, leiguréttindi og önnur réttindi.

Í réttindaskrá skal skrá stuttlega efni skjals. Greina skal útgáfudag þess og tilkynningarstund, nafn og heimili útgefanda þess og nafn og heimili rétthafa, tegund réttinda þeirra, sem um er að tefla, ásamt skilyrðum og frestum, sem þau eru bundin. Tilgreina ber fjárhæð eða hámarksfjárhæð skuldar, sem tryggð er með veði eða öðrum tryggingarrétti í loftfari, stöðu veðbréfs í veðstiga og hvort veðréttur tekur yfir varahluti, sbr. 24. gr.

14. gr.

Ákvörðun borgarfógeta, er varðar skrásetningu, má kæra til Hæstaréttar innan tveggja vikna, frá því að sá, er í hlut á, hefur fengið tilkynningu um ákvörðunina. Rétt er dómsmálaráðherra, þá er sérstakar ástæður mæla með því, að veita leyfi til kæru á 6 mánaða tíma frá tilkynningu, enda sé þá kært innan tveggja vikna frá viðtöku leyfis. Nú er kært, og ber að skrásetja þegar um það athugasemd í dagbók eða réttindaskrá.

15. gr.

Leggja skal í skjalasafn borgarfógeta endurrit af skrásettu skjali með sömu áritun, sem er á hinu skrásetta skjali.

16. gr.

Rétt er flugmálaráðherra að setja reglur um ritun réttindaskrár og um birtingu hins skrásetta efnis, hverjar skýrslur um loftför skal í té láta, áður en skrásetning er framkvæmd, og hver skilríki skuli fylgja skjali, sem afhent er til skrásetningar. Flugmálaráðherra er einnig rétt að setja reglur um form skjalanna og með hverjum hætti útgefandi skuli sanna deili á sér og lögræði sitt og svo hvernig sanna skuli falsleysi skjalsins og framlagðra skilríkja.

17. gr.

Útstrikun skrásetts réttar úr réttindaskrá fer fram samkvæmt samþykki skrásetts rétthafa eða sönnun um, að rétturinn sé niður fallinn eftir efni sínu eða samkvæmt dómi eða annarri réttargerð.

Skilyrði fyrir útstrikun veðbréfs er framlagning þess með áritaðri kvittun eða sönnun fyrir því, að veðrétturinn sé niður fallinn samkvæmt dómsákvæði.

Útstrikun skal framkvæma með þeim hætti, að strika ber yfir það, sem skrásett er í réttindaskrá, þó þannig að það sé áfram læsilegt.

18. gr.

Borgarfógeti skal láta að beiðni í té endurrit úr réttindaskránni og dagbókinni eða endurrit skrásettra og tilkynntra skjala gegn gjaldi, sem flugmálaráðherra ákveður. Staðfesta skal borgarfógeti með undirskrift sinni, að endurrit séu rétt, og er undirritun hans sönnun fyrir réttleik endurrits, unz annað sannast.

19. gr.

Nú er loftfar strikað af þjóðernisskrá, og skal þá einnig strika það af réttindaskrá.

Nú er rituð í þjóðernisskrá athugasemd um tilvik, sem leitt hefði til útstrikunar, ef eigi hefðu hvílt skrásett réttindi á loftfarinu, og skal rita samsvarandi athugasemd í réttindaskrána.

20. gr.

Réttarverkanir skrásetningar teljast frá þeim degi, er skjalið er tilkynnt til skrásetningar, enda sé eigi öðruvísi mælt. Skjöl, sem tilkynnt eru sama dag, eru jafnrétthá.

Nú hafa réttindi í loftfari, þeirrar tegundar, sem í 2. gr. getur, hingað til verið skrásett í ríki, sem gerzt hefur aðili að Genfsáttmálanum frá 1948, og halda þau stöðu sinni í réttindastiga, þá er loftfarið er fært yfir á réttindaskrá hér á landi. Skrásetja skal nefnd réttindi í réttindaskrá samtímis því, að eignarheimildin er skrásett.

21. gr.

Nú hefur skjal verið skrásett í réttindaskrá, og verður engin mótbára höfð uppi um gildi þess gegn grandlausum manni, sem öðlazt hefur það samkvæmt skrásettum samningi. Þó á rétt á sér sú mótbára, að skjalið sé falsað að nokkru eða öllu eða útgáfa þess hafi verið knúin fram með líkamlegu ofbeldi eða ógnun um beiting slíks ofbeldis þegar í stað eða útgefandi þess hafi verið ólögráða, þá er hann gaf það út. Nú hefur loftfarið áður verið skrásett í réttindaskrá ríkis, sem gerzt hefur aðili að Genfsáttmálanum frá 1948, og hefur skrásetning loftfarsins í hina íslenzku réttindaskrá eigi í för með sér, að ónýtist mótbára sú, er áður mátti hafa uppi gegn grandlausum manni, er öðlaðist loftfarið eða skrásett réttindi í því.

22. gr.

Réttindi þau, sem greinir í 2. og 5. gr., taka einnig yfir búnað, sem komið er fyrir í loftfari, þ. á m. hreyfla, skrúfur, útvarpsbúnað, tæki og svo slíkan loftfarsbúnað, sem einungis um stundarsakir er skilinn frá loftfarinu.

Sérstök réttindi verða eigi stofnuð eða áskilin, að því er varðar slíkan búnað eða slíka hluta loftfars, er getur í 1. mgr.

23. gr.

Nú eru tvö loftför eða fleiri sett í einu að tryggingu fyrir sömu kröfu, og er hvert þeirra að veði fyrir allri veðskuldinni.

Nú er hluti loftfars settur að veði eða til tryggingar, og verður slík setning veðs eða tryggingar eigi skrásett.

24. gr.

Skrásetja má veðrétt eða áþekkan tryggingarrétt, sem einnig tekur yfir varahluti í eigu eiganda loftfars, enda séu þeir eigi áður sérstaklega veðbundnir, þeir séu í birgðageymslu hér á landi eða í ríki, sem gerzt hefur aðili að Genfsáttmálanum frá 1948, og tegund þeirra, tala þeirra hér um bil og geymslustaður sé tilgreint í skjalinu eða í fylgiskjali þess. Við hverja slíka birgðastöð skal vera uppfest auglýsing, sem greini haftið, nafn lánardrottins og svo hvar rétturinn er skrásettur.

Nú hefur slík veðsetning farið fram, og er veðsala skylt að sjá um, að magn birgðanna skerðist ekki að mun. Eigi verður beint lögsókn gegn hluta birgðanna, nema til komi samþykki rétthafa, sem ofar standa í réttindastiga.

Tryggingarréttur í varahlutabirgðum fellur niður í síðasta lagi, þremur mánuðum eftir að hann er fallinn niður í loftfari því, sem um er að tefla, nema handhafi tryggingarréttarins hafi fyrir lok nefnds tímabils hafið lögsókn til heimtu kröfu sinnar og leiðir hana til lykta án tafar til öflunar fullnustu.

Til varahluta teljast hlutar loftfars, hreyflar, skrúfur, útvarpstæki, önnur tæki og aðrir hlutir, sem geymt er og ætlað er til setningar í loftför í staðinn fyrir hluta eða búnað, sem tekinn er úr notkun.

25. gr.

Að öðru ber að beita reglum þeim, sem gilda um veðréttindi í fasteignum, um rétt veðhafa og handhafa áþekkra tryggingarréttinda í loftförum til fullnustu á undan öðrum kröfuhöfum með þeim tilslökunum, sem leiðir af séreðli slíkra tryggingarréttinda.

II. KAFLI
Sérstakar reglur um erlend loftför.

26. gr.

Um réttindi í loftförum, sem eru skrásett í ríki, sem gerzt hefur aðili að Genfsáttmálanum frá 1948, gilda ákvæði 22., 27.—30. og 33.—35. gr.

27. gr.

Nú eru réttindi þau, sem um er að tefla, stofnuð samkvæmt þeim reglum, er um það gilda í ríki, er loftfarið þá var skrásett í þjóðernisskrá þess, og réttindin eru löglega skrásett í opinberri skrá í ríki, sem gerzt hefur aðili að Genfsáttmálanum frá 1948, og njóta réttindi, sem hér á eftir eru talin, verndar á Íslandi:

1. eignarréttur til loftfars;
2. réttur vörzluhafa loftfars til að kaupa það;
3. leiguréttur til loftfars, svo fremi hann er veittur fyrir eigi styttri tíma en sex mánuði, og
4. veðréttindi og önnur áþekk tryggingarréttindi í loftfari, sem samkvæmt samningi eiga að tryggja efnd skuldbindingar, er fjárhæð hennar eða hámarksfjárhæð er fastákveðin. Verndin tekur einungis til vaxta, sem fallið hafa á í allt að þrjú ár fyrir upphaf lögsóknar eða meðan á lögsókn stendur.

Efni réttarverndar ákveðst, að því er varðar loftför þau, sem í 26. gr. getur, samkvæmt reglum þeim, er um það gilda í ríki því, þar sem réttindin eru skrásett, enda sé eigi öðruvísi mælt í lögum þessum eða réttarfarslögum.

Nú eru réttindi þeirrar tegundar, er getur í 1. mgr. 1.—4. tl. þessarar gr., skrásett í sama loftfari í fleiri ríkjum en einu, sem hafa gerzt aðiljar að Genfsáttmálanum frá 1948, og skal meta lögmæti hverrar einstakrar skrásetningar samkvæmt lögum þess ríkis, er loftfarið var þá skrásett í þjóðernisskrá þess.

Nú eru birgðir af varahlutum, sem geymdar eru hér á landi, settar til tryggingar ásamt loftfari eða loftförum, sem tekin eru á þjóðernisskrá í ríki, sem gerzt hefur aðili að Genfsáttmálanum frá 1948, og ber að gæta reglna 1. mgr. 24. gr.

28. gr.

Nú hefur eigandi loftfars selt það eða stofnað í því einhver þau réttindi, sem greinir í 2.—4. tl. 1. mgr. 27. gr., eða handhafi einhverra þessara réttinda hefur framselt þau þriðja manni, þótt eigandi loftfars eða framseljandi réttinda vissi, að framkvæmd hefði verið kyrrsetning, fjárnám eða nauðungarsala á loftfarinu eða nefndum réttindum, og nýtur kaupunautur eigi réttarverndar gegn lánardrottni þeim, sem framkvæmir lögsóknina, né gegn kaupanda við nauðungarsölu.

29. gr.

Nú hefur stofnazt krafa um bjarglaun eða endurgjald fyrir óvenjuleg útgjöld, sem hafa verið algerlega nauðsynleg til þess að varðveita loftfar, og þessar aðgerðir hafa verið til lykta leiddar í ríki, sem aðili hefur gerzt að Genfsáttmálanum frá 1948, og krafan er samkvæmt reglum þeim, sem gilda í ríki þessu, tryggð með veði í loftfarinu, og gengur slíkur veðréttur fyrir réttindum þeim, sem greinir í 27. gr.

Nú eru fleiri en ein slík réttindi í loftfari, og skal fullnægja þeim í öfugri röð við þá atburði, sem leiddu til þeirra.

Nú eru liðnir þrír mánuðir frá aðgerðum þeim, sem getur í 1. mgr., og fellur rétturinn niður, nema hann sé skráður í réttindaskrána og fjárhæð kröfunnar

fastákveðin í samningi aðilja eða lögsókn sé hafin. Það fer eftir lögum þess lands, þar sem lögsókn er hafin, hvort rjúfa má nefndan tveggja mánaða frest, eða láta hann hætta að líða um stundarsakir.

30. gr.

Nú er annars einhver réttur, tryggður í loftfari, skrásettur í ríki, sem gerzt hefur aðili að Genfsáttmálanum frá 1948, og víkur hann fyrir réttindum þeim, sem greinir í 27. gr., jafnvel þótt hann gangi í ríki því, sem í hlut á, fyrir nefndum réttindum. Nú veldur erlent loftfar tjóni á mönnum eða munum hér á landi, og gilda ákvæði sérlaga um lögsókn til heimtu skaðabóta fyrir tjónið.

III. KAFLI

31. gr.

Fyrir skrásetningu á eignarrétti á loftfari greiðist kr. 50.00 fyrir hver byrjuð 200 kg af leyfilegum hámarksþunga loftfars fullhlaðins, þó eigi minna en kr. 300.00.

Fyrir aðra skrásetningu, þar á meðal útstrikun, greiðist kr. 500.00 fyrir hvert loftfar, er skrásetningin varðar.

Ekkert gjald greiðist fyrir útstrikun veðréttinda, sem eigi hefur fengizt greiðsla á við nauðungaruppboð.

32. gr.

Gjald er kræft við tilkynningu. Gjaldið má heimta fyrirfram. Nú er skjali vísað frá, og ber að endurgreiða gjaldið.

Ábyrgur fyrir greiðslu gjaldsins er sá, sem krefst skrásetningar, hvort sem hann kemur fram í sjálfs sín þágu eða þágu annars aðilja. Í síðara tilvikinu er einnig sá, sem í hlut á, ábyrgur.

IV. KAFLI

33. gr.

Í lögum þessum merkir ríki, sem gerzt hefur aðili að Genfsáttmálanum frá 1948, ríki, er hefur gerzt aðili að sáttmála þeim, sem samþykktur var í Genf 19. júní 1948 um alþjóðlega viðurkenningu á réttindum í loftförum, eða landsvæði, er slíkt ríki fer með málefni þess gegnt öðrum ríkjum, enda hafi ríkið eigi undanskilið nefnt landsvæði reglum sáttmálans.

34. gr.

Ákvæði laga þessara skulu eigi vera til fyrirstöðu beitingu þeirra lagaaðgerða, sem heimilaðar eru í lögum um toll og loftferðir og svo komu manna hingað til lands.

35. gr.

Lögin gilda eigi um loftför hers, tollyfirvalda né lögreglu.

36. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Frá þeim tíma eru úr gildi numin lög nr. 49 17. maí 1947.

V. KAFLI

37. gr.

Þegar eftir gildistöku laga þessara skulu þinglýsingardómarar utan Reykjavíkur senda borgarfógetanum í Reykjavík frumrit eða staðfest eftirrit af öllum skjölum, er þinglýst hefur verið um loftför í umdæmum þeirra.

Eftir viðtöku skjalanna kannar borgarfógeti eftir föngum, hvort hin þinglesnu réttindi verði skrásett eftir lögum þessum. Ber borgarfógeta, ef því er að skipta, að kveðja í ábyrgðarbréfi þá, sem hlut eiga, fyrir sig til að sanna rétt sinn. Rétt er borgarfógeta einnig að kveðja þá, er í hlut eiga, með áskorun í Lögbirtingablaði, er sé birt þrisvar, að sanna rétt sinn innan tveggja mánaða frá síðustu birtingu áskorunar að viðlagðri niðurfellingu af skrá.

Um málsskot fer sem segir í 14. gr.

Gjört í Reykjavík, 16. apríl 1966.

Bjarni Benediktsson. **Birgir Finnsson.** **Gizur Bergsteinsson.**

Ingólfur Jónsson.

16. apríl 1966. Nr. 22.

LÖG

um viðauka við lög nr. 3/1955, um skógrækt.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS
samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Ríkissjóður styrkir ræktun skjólbelta eftir því, sem fé er veitt á fjárlögum, og samkvæmt því, sem nánar greinir í lögum þessum.

2. gr.

Skógræktarstjóri hefur yfirumsjón með ræktun skjólbelta. Hann aflar upplýsinga um áætlaðar framkvæmdir í ræktun skjólbelta næsta ár og gerir, að þeim fengnum, tillögur til landbúnaðarráðuneytisins um fjárveitingu á næsta ári, áður en frumvarp til fjárlaga er lagt fyrir Alþingi.

3. gr.

Eftirgreindir aðilar geta notið styrks samkvæmt 1. gr.:

a) Ábúendur lögbýla og garðyrkjubýla.
b) Félagsbundin samtök um ræktun korns eða garðávaxta, enda sé land það, er tekið er til ræktunar, eigi minna en 10 hektarar að flatarmáli.

4. gr.

Styrk má því aðeins veita, að fullnægt sé eftirtöldum skilyrðum:

a) Að skógarvörður og héraðsráðunautur hafi mælt með framkvæmdum.
b) Að fylgt hafi verið fyrirmælum skógarvarðar um legu skjólbelta og gerð þeirra.
c) Að eigandi eða vörzlumaður lands eða jarðar hafi annazt jarðvinnslu og lagt til nægan áburð samkvæmt fyrirmælum skógarvarðar.
d) Að landssvæði það, sem vernda skal, hafi verið girt löggirðingu, sbr. 16. gr. laga nr. 3/1955, um skógrækt.
e) Að lokið sé ákveðnum áfanga gróðursetningar, sem nánar er kveðið á um í reglugerð.

5. gr.

Girðingarstyrk skal aðeins miða við girðingu utan um samfellt ræktunarland. Vilji eigandi eða vörzlumaður nota landið til beitar, er honum skylt að girða reinarnar, svo að öruggt sé, að skjólbeltin bíði ekki tjón af beitinni.

Verði tjón á skjólbeltum vegna búfjárbeitar, er veittur styrkur afturkræfur að nokkru eða öllu leyti.

6. gr.

Styrkur samkvæmt 1. gr. má nema allt að ⅓ af girðingarkostnaði og ½ af andvirði trjáplantna og kostnaði við gróðursetningu.

Skógarverðir eða héraðsráðunautar gera úttekt á skjólbeltaframkvæmdum.

7. gr.

Skylt er eiganda skjólbeltis eða vörzlumanni að fara eftir fyrirmælum skógarvarðar um friðun og hirðingu þess. Lendi skjólbelti í vanhirðu, er heimilt að endurheimta styrk þann, sem veittur var.

Að fimm árum liðnum frá gróðursetningu skjólbeltis er heimilt að veita eiganda eða vörzlumanni þess verðlaun, er samsvari allt að fjárhæð 2ja ára hirðingarkostnaði, ef ræktun skjólbeltis hefur tekizt vel.

8. gr.

Verði eigenda- eða ábúendaskipti á landssvæði eða jörð, þar sem skjólbeltarækt hefur verið styrkt samkvæmt lögum þessum, ber sá, er við tekur, ábyrgð á því, að skjólbelti sé friðað og hirt. Vanræki hann það, er heimilt að heimta úr hendi hans þann styrk, sem veittur hefur verið.

9. gr.

Landbúnaðarráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd þessara laga.

10. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 16. apríl 1966.

Bjarni Benediktsson. **Birgir Finnsson.** **Gizur Bergsteinsson.**

Ingólfur Jónsson.

LÖG

um heimild handa ríkisstjórninni til að selja Hveragerðishreppi hluta úr landi ríkisjarðarinnar Vorsabæjar og um eignarnámsheimild á lóðum og erfðafesturéttindum.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS
samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og vér staðfest þau með samþykki voru:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að selja Hveragerðishreppi í Árnessýslu allt það land jarðarinnar Vorsabæjar, sem liggur neðan (austan) Hamarsins og línu frá Litla-Hamri skemmstu leið í Varmá.

Náist ekki samkomulag um söluverð landsins, skal það ákveðið af gerðardómi, sem kaupandi og seljandi tilnefna hvor sinn mann til, en sýslumaður Árnessýslu skipar oddamann. Hveragerðishreppi skal ekki gert að greiða þá verðhækkun á landinu, sem orðið hefur vegna framkvæmda hreppsfélagsins sjálfs.

Andvirði landsins skal Hveragerðishreppi heimilt að greiða á 25 árum.

Þarfnist ríkið eða ríkisstofnanir byggingarlóða úr landinu undir opinberar byggingar, skal því heimilt að kaupa þær, og þá á sama verði hlutfallslega og Hveragerðishreppi verður gert að greiða fyrir landið, en óheimilt er hreppsnefnd Hveragerðishrepps að selja öðrum land eða lóðir úr umræddu landi.

Námur og jarðhitaréttindi fylgja ekki hinu selda landi. Seljandi skal jafnan án endurgjalds eiga umferðarrétt og rétt til annarra landsnota, sem þörf kann að vera á vegna hagnýtingar jarðhita.

2. gr.

Hreppsnefnd Hveragerðishrepps er heimilt að taka eignarnámi lóðir í einkaeign og erfðafesturéttindi úr landi jarðarinnar Vorsabæjar, er liggja innan takmarka þeirra, er um ræðir í 1. gr., ef nauðsyn krefur vegna skipulags hreppsins.

Um framkvæmd eignarnáms fer eftir ákvæðum laga nr. 61 14. nóv. 1917.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt eru úr gildi numin lög nr. 25 18. apríl 1964, um heimild fyrir ríkissjóð til lóðakaupa í Hveragerðishreppi.

Gjört í Reykjavík, 16. apríl 1966.

Bjarni Benediktsson. **Birgir Finnsson.** **Gizur Bergsteinsson.**

Ingólfur Jónsson.

AUGLÝSING

um að forseti Íslands sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum.

Forseti Íslands, herra Ásgeir Ásgeirsson, kom í gærkvöld úr för sinni til útlanda og hefur á ný tekið við stjórnarstörfum.

Í forsætisráðuneytinu, 18. apríl 1966.

Bjarni Benediktsson.

Birgir Thorlacius.

Nr. 25. 22. apríl 1966.

LÖG

um breyting á lögum nr. 45 3. apríl 1963, um Iðnlánasjóð.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

2. tölul. 5. gr. orðist svo:

Framlag ríkissjóðs, 10 milljónir króna á ári, í fyrsta sinn 1967.

2. gr.

1. mgr. 6. gr. orðist svo:

Heimilt er Iðnlánasjóði, að fengnu samþykki ríkisstjórnarinnar, að taka allt að 150 milljón króna lán, eða jafnvirði þeirrar fjárhæðar í erlendri mynt, ef árlegt ráðstöfunarfé sjóðsins nægir ekki til, að hann geti á viðunandi hátt gegnt hlutverki sínu.

Á eftir 1. mgr. 6. gr. komi ný málsgr., svo hljóðandi:

Iðnlánasjóði er jafnframt heimilt, að fengnu samþykki ríkisstjórnarinnar, að taka allt að 100 milljón króna lán til þess að mynda nýjan lánaflokk í því skyni að veita sérstök hagræðingarlán til viðbótar almennum lánum, er að mati sjóðsstjórnarinnar teldust stuðla verulega að því að auka framleiðni og bæta aðstöðu iðnfyrirtækis til þess að aðlaga sig nýjum viðhorfum vegna breyttra viðskiptahátta, svo sem tollabreytinga og fríverzlunar. Mega lán þessi vera með betri kjörum en lán sjóðsins almennt, svo sem með lægri vöxtum, lengri lánstíma eða afborgunarlaus fyrst í stað, allt eftir því, sem nánar yrði ákveðið í reglugerð.

3. gr.

Á eftir 3. tölulið 8. gr. komi nýr töluliður, 4. töluliður, svo hljóðandi:

4. Til hagræðingar í iðnrekstri í samræmi við ákvæði 6. gr.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 22. apríl 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Jóhann Hafstein.

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til lántöku vegna vega- og flugvallargerða.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni heimilast að taka lán, allt að 60 millj. kr., vegna flugvalla- og vegagerða á Vestfjörðum og vegna lagningar Reykjanesbrautar.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 6. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Magnús Jónsson.

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til lántöku vegna framkvæmdaáætlunar fyrir árið 1966.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að taka lán allt að 13.5 millj. kr. vegna flugvalla- og vegagerða á Vestfjörðum.

2. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að taka lán að upphæð $ 318 000.00 vegna sanddælingartækja, er vita- og hafnarmálastjórnin hefur fest kaup á.

3. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að taka lán að upphæð kr. 6.0 millj. vegna öryggistækja, er flugmálastjórnin hyggst festa kaup á.

4. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að taka lán að upphæð kr. 45.5 millj. vegna framkvæmda í raforku- og jarðhitamálum.

5. gr.

Fjármálaráðherra er heimilt fyrir hönd ríkissjóðs að gefa út til sölu innanlands ríkisskuldabréf eða spariskírteini, að upphæð allt að 100 millj. kr.

6. gr.

Heimilt er að verðtryggja skuldabréf þau og spariskírteini, sem gefin verða út skv. 5. gr., með því að binda vexti af þeim og afborganir vísitölu.

Um lánstíma, vexti og önnur lánskjör, svo og fyrirkomulag verðtryggingar, fer eftir nánari ákvörðun ráðherra.

7. gr.

Ríkisskuldabréfin og spariskírteinin, sbr. 5. gr., svo og vextir af þeim og verðbætur, skulu undanþegin framtalsskyldu og skattlagningu á sama hátt og sparifé, sbr. 21. gr. laga nr. 55 1964.

8. gr.

Lánsfé því, er aflast með sölu bréfa og spariskírteina samkv. 5. gr., skal verja sem hér segir: Til landshafna: kr. 18.0 milljónir; til vega: kr. 30.8 milljónir; til flugmála: kr. 26.3 milljónir; til skóla: kr. 14.9 milljónir og til sjúkrahúsa: kr. 10.0 milljónir.

9. gr.

Ráðherra er heimilt að gefa út ný verðbréf eða spariskírteini samkv. ákvæðum 6. gr., eftir því, sem á þarf að halda, í stað þeirra, er upphaflega verða útgefin, samkv. ákvæðum 5. gr., að viðbættri áfallinni verðlagsuppbót.

10. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 6. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Magnús Jónsson.

Stjórnartíðindi A, nr. 16—27. Útgáfudagur 6. maí 1966.

STJÓRNARTÍÐINDI A 5 — 1966

25. apríl 1966. 37 Nr. 28.

LÖG

um breyting á lögum nr. 29 7. apríl 1956, um atvinnuleysistryggingar.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

17. gr. laganna orðist þannig:

Sá, sem öðlast bótarétt samkvæmt 15. gr., sbr. 16. gr., á þegar rétt til bóta fyrir þá virka daga umfram 6, sem hann hefur verið atvinnulaus á síðustu 12 dögum virkum. Sé um algert og samfellt atvinnuleysi að ræða í 9 daga virka, getur úthlutunarnefnd ákveðið, að hefjast skuli greiðsla bóta frá og með 7. atvinnuleysisdegi. Hafi hinn tryggði vinnu, eftir að hann hefur öðlazt rétt til bóta, skal við ákvörðun þess dagafjölda, sem greiða skal bætur fyrir, draga frá einn atvinnuleysisdag fyrir hverja þrjá daga, sem hann hefur vinnu.

Hafi hinn tryggði samfellt vinnu í 12 daga, eða 18 daga af síðustu 24 dögum, fellur réttur hans til bóta niður, og þarf hann þá að fullnægja skilyrðum skv. 15. gr., sbr. 16. gr., til þess að öðlast bótarétt að nýju.

Heimilt skal að fella niður eða stytta biðtíma þeirra, sem notið hafa sjúkra- eða slysadagpeninga og verða atvinnulausir, þegar þær greiðslur falla niður.

Atvinnuleysisbætur greiðast ekki fyrir helgidaga og ekki fyrir skemmri tíma en þrjá daga, og engum skal greiða slíkar bætur lengur en 120 daga virka ár hvert.

2. gr.

18. gr. laganna orðist þannig:

Upphæð atvinnuleysistryggingabóta skal vera hin sama og upphæð slysabóta samkvæmt 3. og 4. mgr. 35. gr. laga nr. 40/1963. Grunnupphæð að viðbættri verðlagsuppbót skal jafnan standa á heilum eða hálfum tug króna.

Eigi má gera fjárnám eða lögtak í bótafé samkv. lögum þessum né halda því til greiðslu opinberra gjalda.

3. gr.

Á eftir 22. gr. komi ný gr., svo hljóðandi, sem verði 23. gr., en greinatala laganna breytist samkvæmt því:

Stjórn sjóðsins er heimilt að veita lán, sem verði vaxtalaus eða með lágum vöxtum um lengri eða skemmri tíma, til eflingar atvinnulífi á þeim stöðum, sem við eiga að stríða verulegt atvinnuleysi. Jafnframt er heimilt að ákveða, að lán þessi verði afborganalaus tiltekin árabil. Heimilt er að veita lán þessi gegn ábyrgð hlutaðeigandi sveitarfélags, þó að önnur trygging komi ekki til.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

Lán samkvæmt 1. mgr. þessarar greinar mega ekki samtals nema hærri fjárhæð en fjórðungi árlegra vaxtatekna sjóðsins.

Sjóðstjórn er heimilt að láta framkvæma athugun og rannsókn á staðháttum á þeim stöðum, sem lán eru veitt til samkvæmt þessari grein. Skal og jafnan leitað tillagna um úrbætur hjá þeim, sem falin hefur verið rannsókn og athugun vegna þessara lánveitinga, en slíkar tillögur skulu við það miðaðar að koma atvinnulífi hlutaðeigandi staða á traustan fót.

Sjóðstjórn skal leita umsagnar stjórnar atvinnubótasjóðs, áður en hún veitir lán samkvæmt þessari grein.

Heimilt er að veita atvinnubótasjóði lán samkvæmt grein þessari án sérstakra trygginga.

Sjóðstjórninni er heimilt að ákveða lægri vexti en venjulega útlánsvexti af lánum til samtaka verkafólks og atvinnurekenda til að koma upp húsnæði fyrir félagsstarfsemi sína, þar með talin lán til orlofsheimila verkafólks.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 25. apríl 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Eggert G. Þorsteinsson.

Nr. 29. 28. apríl 1966.

LÖG

um breyting á lögum nr. 82 21. ágúst 1961, um meðferð opinberra mála.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

112. gr. orðist svo:

Dómara er heimilt, enda sé það ekki bannað sérstaklega í lögum, að afgreiða opinbert mál án málshöfðunar:

1. Ef brot er mjög smávægilegt, getur dómari lokið máli með áminningu, er hann skráir í þingbók, enda láti sökunautur við það sitja.
2. Ef brot er skýlaust sannað og telja má, að refsing muni ekki fara fram úr sektum, ef dómur gengur um málið, getur dómari ákveðið hæfilega sekt, er greiðist innan tiltekins tíma, að viðlagðri viðeigandi refsivist ásamt sakarkostnaði, enda játist sökunautur undir þessa ákvörðun dómara með undirskrift sinni í þingbók. Ef skýlaust sannað brot varðar sviptingu leyfis til að stýra vélknúnu ökutæki eða réttar til að öðlast slíkt leyfi, er heimilt að ákveða á sama hátt samkvæmt ákvæðum þessarar greinar slíka réttindasviptingu í 1 ár eða skemmri tíma. Greina skal í bókun skýrt og stutt brot það, sem um er að tefla, refsiákvæði, sem það varðar við, og ítrekunarverkun á síðari brot, ef því

er að skipta. Nú hefur skýlaust sannað brot upptöku eignar í för með sér, og getur dómari undir því skilorði, er nú var sagt, ákveðið eignaupptöku. Ákvörðun um eignaupptöku getur dómari og tekið með bókun í þingbók, ef sökunautur finnst ekki eða er ókunnugur, og verðmæti fer ekki fram úr kr. 3000.00.

Nú berst lögreglustjóra kæra um brot gegn umferðarlögum, áfengislögum, lögum um tilkynningar aðsetursskipta eða lögreglusamþykkt og hann telur viðurlög við brotinu eigi fara fram úr kr. 5000.00 sekt, og getur hann þá bréflega innan mánaðar, frá því honum barst kæran, gefið sökunaut kost á að ljúka málinu innan ákveðins tíma með greiðslu hæfilegrar sektar, enda játist sökunautur undir þessa ákvörðun lögreglustjóra með undirskrift sinni. Synji sökunautur þessum málalokum eða sinni þeim ekki, vísar lögreglustjóri málinu til dómara.

Nú stendur lögreglumaður vegfaranda að broti á umferðarlögum eða lögreglusamþykkt og telja má, að refsing muni ekki fara fram úr kr. 1000.00 sekt, og getur lögreglumaður þá gert sökunaut hæfilega sekt, er greiðist þegar í stað eða innan tiltekins tíma, enda játist sökunautur undir þessa ákvörðun lögreglumanns með undirskrift sinni í sektabók. Nú greiðist sekt eigi innan tiltekins tíma, og skal þá kæra send til dómara með venjulegum hætti. Dómari fellir þá ákvörðun lögreglumanns úr gildi og lýkur máli lögum samkvæmt. Nú þykir ákvörðun lögreglumanns fjarstæð og ákveður þá dómari, saksóknari eða lögreglustjóri, að mál skuli tekið til meðferðar að nýju, enda er þá ákvörðun lögreglumanns úr gildi felld.

Saksóknari ríkisins lætur lögreglustjóra í té skrá yfir brot þau, sem sektaheimild samkv. 2. og 3. mgr. nær til. Í skránni skal veita leiðbeiningar um sektarupphæð fyrir hverja tegund brota. Dómsmálaráðherra setur nánari reglur um bókhald og meðferð þessara mála að öðru leyti.

Senda skal saksóknara skrá um mál, sem lokið er samkvæmt 2. tölulið 1. mgr. og 2. mgr. þessarar greinar eftir þeim reglum, er hann ákveður.

Nú telur saksóknari, að saklaus maður hafi verið látinn undirgangast greiðslu sektar, eða maður hafi ranglega verið látinn sæta sviptingu leyfis til að stýra vélknúnu ökutæki eða sviptingu réttar til að öðlast slíkt leyfi eða sæta upptöku eignar, sbr. 2. tölul. 1. mgr. þessarar greinar, eða verið látinn gangast undir fjarstæð málalok að öðru leyti, eða að mál, sem lokið er samkv. sama ákvæði, hefði átt að ganga til dóms, og getur hann þá kært málið til hæstaréttar til ónýtingar á ákvörðun dómara. Ef um sektargerð lögreglustjóra er að ræða, getur saksóknari borið málið undir dómara til ónýtingar á ákvörðun lögreglustjóra.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 28. apríl 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Jóhann Hafstein.

LÖG

um meðferð, skoðun og mat á sláturafurðum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í lögum þessum merkir:

Sláturfénaður: Sauðfé, nautgripir, hross, svín, geitfé, hreindýr, alifuglar og önnur dýr, sem ætluð eru til manneldis.

Sláturafurðir: Kjöt og slátur af öllum sláturfénaði.

Læknir: Dýralæknir sá, er heilbrigðisskoðunina annast, eða hver sá læknir eða læknanemi, sem löggiltur hefur verið til starfsins samkvæmt 7. gr. laga þessara.

Kjötmatsmaður: Hver sá undirkjötmatsmaður, er lýtur yfirkjötmatsmanni.

2. gr.

Sláturfénaði (sauðfé, geitum, svínum, nautgripum og hrossum), sem slátra á í því augnamiði að flytja kjötið nýtt, kælt, fryst, saltað eða á annan hátt verkað á erlendan markað eða til sölu og neyzlu innanlands, skal slátra í löggiltum sláturhúsum og kæling og frysting kjötsins fara fram í löggiltum frystihúsum. Atvinnumálaráðuneytið löggildir sláturhús og frystihús, að fengnum meðmælum frá yfirdýralækni eða hlutaðeigandi héraðsdýralækni, ef húsin eru að dómi þeirra svo fullkomin að gerð og öllum útbúnaði, að hægt sé þess vegna að fullnægja nauðsynlegum heilbrigðis- og hreinlætiskröfum.

Ráðherra getur þó, þar sem brýn nauðsyn krefur, leyft slátrun til eins árs í senn í sláturhúsum, sem ekki eru svo úr garði gerð, að löggilding geti farið fram á þeim, ef yfirdýralæknir og hlutaðeigandi héraðsdýralæknir telja, að slátrun og meðferð sláturafurða geti tekizt þar á viðunandi hátt. Undanþágu má þó ekki veita nema í þrjú ár frá gildistöku laga þessara.

Ráðherra setur reglur um útbúnað sláturhúsa og frystihúsa, söltunar- og reykhúsa, að fengnum tillögum yfirdýralæknis og kjötmatsformanns.

3. gr.

Hver sá, sem hyggst slátra sauðfé eða öðrum fénaði, sbr. 2. gr., í þeim tilgangi að selja afurðir á opinberum markaðsstöðum, skal senda atvinnumálaráðuneytinu umsókn um löggildingu húsa til slátrunar og frystingar og geymslu á sláturafurðum, söltunar o. s. frv. Hver sá, sem hyggst byggja hús til slátrunar og frystingar á sláturafurðum eða gera meiri háttar breytingar og endurbætur á slíkum húsum, skal senda atvinnumálaráðuneytinu teikningar af húsunum og fá samþykki þess á þeim, áður en framkvæmdir hefjast. Leita skal umsagnar yfirdýralæknis eða héraðsdýralæknis um teikningarnar og fyrirhugaðar breytingar og endurbætur. Eftir löggildingu annast héraðsdýralæknar eftirlit með slátur- og frystihúsum í hlutaðeigandi umdæmum undir stjórn yfirdýralæknis. Í reglugerð má setja ákvæði um þekkingu og verkkunnáttu verkstjóra og sláturhússtjóra.

4. gr.

Nú fullnægir löggilt slátur- eða frystihús eigi lengur skilyrðum þeim, sem sett voru fyrir löggildingu, og ber þá dýralækni, sem eftirlitið hefur annazt, að skýra

þeim, sem sláturleyfi hefur, og yfirdýralækni samstundis frá því. Setur yfirdýralæknir umráðamönnum hússins hæfilegan frest til að lagfæra það, sem ábótavant er, og fellur löggildingin niður um stundarsakir, ef eigi er bætt úr göllunum innan hins ákveðna frests. Hann tilkynnir þá jafnframt atvinnumálaráðuneytinu og aðilum þeim, sem sláturleyfin veita, að slátrun á þeim stað skuli þá þegar stöðvuð, unz úr sé bætt.

Héraðsdýralæknir skal framkvæma skoðun á slátur- og frystihúsum á þeim tíma, sem gefur nægan frest til úrbóta, ef þörf krefur, fyrir næstu sláturtíð.

5. gr.

Heilbrigðisskoðun skal fram fara á öllum sláturfénaði, sem um getur í lögum þessum, áður en slátrun fer fram, og mega ekki líða meira en 12 klst. frá þeirri skoðun og til slátrunar. Enn fremur skal heilbrigðisskoðun á öllu kjöti og slátri af þeim sláturfénaði, sem um getur í lögum þessum, fara fram í sláturhúsinu, áður en afurðirnar eru boðnar til sölu á opinberum markaði, þ. e. áður en kæling, frysting, söltun eða önnur verkun fer fram. Að skoðun lokinni skal dýralæknir eða hver sá, sem löggiltur hefur verið til starfsins, merkja kjötið samkvæmt reglugerð, er ráðherra setur um heilbrigðisskoðun og merkingu á kjöti og slátri, að fengnum tillögum yfirdýralæknis.

Í reglum þeim, sem ráðherra setur samkvæmt þessari grein, má ákveða hámarksþóknun fyrir læknisskoðun og merkingu kjöts og annarra sláturafurða.

6. gr.

Sláturafurðir, sem reynast spilltar eða sýktar, svo að hætta geti stafað af að nota þær til manneldis, eftir úrskurði kjötskoðunarlæknis, skulu þegar í stað ónýttar samkvæmt reglum, er ráðuneytið setur, á þann hátt, að tryggt sé, að engin hætta geti stafað af þeim.

Ekki má slátra í sláturhúsi sýnilega sjúku sláturfé, er sýkingarhætta getur stafað af að áliti kjötskoðunarlæknis, nema sérstakur klefi sé til þeirra afnota einna í sláturhúsinu.

Sjálfdauðar skepnur eða afurðir af þeim má aldrei flytja inn í sláturhús eða frystihús.

Búpening, sem kominn er í sláturhúsrétt, má eigi flytja þaðan til lífs, heldur skal honum slátrað, nema komi til leyfi sauðfjársjúkdómanefndar.

7. gr.

Dýralæknar annast heilbrigðisskoðun og merkingu á kjöti og öðrum sláturafurðum, sbr. 5. gr. þessara laga. Náist ekki til dýralæknis, skipar ráðherra, að fengnum tillögum yfirdýralæknis, lækni til starfsins, enda hafi hann lokið kjötskoðunarprófi hjá dýralækni hér á landi. Ef nauðsyn krefur, má fela heilbrigðisskoðun öðrum, sem í því skyni hafa hlotið næga þekkingu og þjálfun, að dómi yfirdýralæknis, enda starfi þeir eingöngu undir stjórn dýralæknis.

8. gr.

Allt kjöt og slátur af sláturfénaði, er um getur í lögum þessum, sem flutt er á erlendan markað eða til sölu innanlands, skal metið, flokkað og merkt eftir tegundum og gæðum af kjötmatsmönnum, sem starfa undir umsjón yfirkjötmatsmanna.

Ráðuneytið setur reglugerð um slátrun, mat, flokkun, merkingu, frystingu, söltun, umbúðir, flutning og meðferð kjöts og sláturs, að fengnum tillögum kjötmatsformanns og yfirdýralæknis, er hafi samráð við framleiðsluráð landbúnaðarins og helztu kjötsöluaðila.

Ef þörf þykir, getur ráðherra sett sérstakar reglur um slátrun, meðferð, mat og merkingu á kjöti, slátri, gærum og hausum, sem selt er innanlands eða til ákveðinna landa, eftir því hvaða kröfur eru gerðar í því efni.

9. gr.

Ráðherra skipar kjötmatsformann og 4 yfirkjötmatsmenn, og hafi hver yfirkjötmatsmaður ákveðið starfssvæði. Kjötmatsformaður hafi ekki ákveðið starfssvæði, enda skal hann hafa yfirumsjón með þeim atriðum í lögum þessum, er snerta verksvið yfirkjötmatsmanna, og samræma mat og flokkun á kjöti og innyflum af sláturfénaði, samkvæmt reglugerðum, sem settar eru um þau efni í samræmi við 8. gr. laga þessara, á landinu öllu. Einnig skal hann, eftir því sem við verður komið, gera athugun á kjöti og öðrum sláturafurðum, sem fluttar eru á erlendan markað og til helztu sölustaða innanlands, og framkvæma yfirmat á þeim, ef þurfa þykir.

Kjötmatsformaður og yfirkjötmatsmenn skulu hafa góða þekkingu á kjöti og öðrum sláturafurðum og mikla reynslu í öllu því, er lýtur að meðferð og mati sláturafurða.

Ráðherra setur yfirkjötmatsmönnum starfsreglur og ákveður umdæmi þeirra og launakjör.

Ferðakostnað í þágu yfirmatsins skulu þeir fá greiddan samkvæmt reikningi, sem ráðuneytið úrskurðar.

Annan kostnað, sem af yfirmatinu leiðir, skal greiða úr ríkissjóði.

10. gr.

Lögreglustjóri skipar kjötmatsmenn, einn eða fleiri á hverjum sláturstað. Fer um tölu þeirra og val eftir tillögum yfirkjötmatsmanns.

Kjötmatsmenn skulu annast mat og flokkun á kjöti og slátri og gæta þess, að reglum um slátrun og sláturhús sé fylgt, einkum að því er varðar hreinlega og góða meðferð sláturafurða. Störf, skyldur og kaup kjötmatsmanna skal ákveðið með reglugerð, og greiða sláturleyfishafar, sem slátrun framkvæma, kaup kjötmatsmanna á hverjum stað.

11. gr.

Ekki mega yfirkjötmatsmenn eða kjötmatsmenn þiggja neina aukaþóknun hjá þeim, sem kjötsölu annast, né heldur hafa með höndum sölu á kjöti utanlands eða innan, eða aðra milligöngu í því efni, sem þeir geta haft hagnað af.

Nú vanrækir yfirkjötmatsmaður starf sitt að dómi kjötmatsformanns, og er honum þá skylt að skjóta málinu án tafar til atvinnumálaráðuneytisins, sem fellir úrskurð í því.

Sýni kjötmatsmaður vanrækslu í starfi, beiti hlutdrægni við matið eða leysi það illa af hendi á einhvern hátt að dómi yfirkjötmatsmanns, er yfirkjötmatsmanni heimilt að víkja honum frá um stundarsakir, en tilkynna skal hann kjötmatsformanni og hlutaðeigandi lögreglustjóra samstundis þessa ráðstöfun, sem þá víkur hinum brotlega kjötmatsmanni endanlega frá störfum og skipar annan matsmann í hans stað.

12. gr.

Yfirdýralæknir eða heilbrigðisnefnd, sem í hlut á, getur fyrirskipað sérstaka læknisskoðun á kjöti og slátri, enda þótt það hafi áður hlotið lögboðna heilbrigðisskoðun og merkingu. Eins má fyrirskipa gæðamat á sláturafurðum, þótt það hafi áður farið fram.

Bæjar- eða sveitarfélag skal sjá fyrir fullnægjandi húsnæði til framangreindrar skoðunar á sláturafurðum gegn sanngjörnu gjaldi, er eigandi afurðanna greiðir, samkvæmt nánari fyrirmælum ráðuneytisins, að fengnum tillögum bæjar- eða sveitarfélags.

13. gr.

Ráðherra getur sett reglur, að fengnum tillögum heilbrigðisstjórnar og yfirdýralæknis, um útbúnað kjötbúða og annað, er lýtur að verzlun með sláturafurðir, og um það, hverjar vörur megi selja í kjötbúðum aðrar en þær, sem um ræðir í lögum þessum. Ráðherra getur einnig sett reglur, að fengnum tillögum heilbrigðisstjórnar og yfirdýralæknis, um atvinnurekstur við tilbúning matvæla úr sláturafurðum, svo sem pylsugerð, niðursuðu sláturafurða og annað því um líkt.

14. gr.

Nú flytur einhver eða lætur flytja út kjöt til sölu á erlendan markað eða til sölu innanlands án þess að gæta fyrirmæla laga þessara um læknisskoðun, merkingu, mat og flokkun, og varðar það sektum frá kr. 5000.00 til 100 000.00. Önnur brot gegn lögum þessum eða reglugerðum, sem settar verða samkvæmt þeim, varða sektum allt að kr. 50 000.00. Fara skal með mál út af brotum þessum að hætti opinberra mála.

Um refsingu fyrir brot kjötskoðunarlækna, yfirkjötmatsmanna og kjötmatsmanna gegn ákvæðum þessara laga fer sem um refsingu fyrir brot opinberra starfsmanna.

15. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi felld lög nr. 5 frá 22. febr. 1949, um kjötmat o. fl.

16. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 28. apríl 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Ingólfur Jónsson.

28. apríl 1966. Nr. 31.

LÖG

um breyting á lögum nr. 50 29. marz 1961, um bryta og matreiðslumenn á farskipum og fiskiskipum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í stað orðsins „matreiðslumaður“ í upphafi 2. mgr. 2. gr. laganna komi: matsveinn.

Í stað orðsins „aðstoðarmatreiðslumaður“ í b-lið 2. mgr. 2. gr. komi: aðstoðarmatsveinn.

Í stað orðsins „matreiðslumaður“ í c-lið 2. gr. komi: matsveinn.

2. gr.

5. gr. laganna orðist þannig:

Ákvæði laga þessara ná ekki til þeirra, sem við gildistöku laganna starfa sem matreiðslumenn, matsveinar eða brytar á fiski-, flutninga- eða farþegaskipum, né þeirra, sem hafa haft það starf fyrir gildistökuna eitt ár eða lengur á skipum yfir 50 rúmlestir. Til þessara starfa þurfa þeir að hafa krafizt viðurkenningar ráðuneytisins innan fimm ára frá gildistöku laga þessara.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 28. apríl 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Eggert G. Þorsteinsson.

Nr. 32. 28. apríl 1966.

LÖG

um breyting á lögum um Stýrimannaskólann í Reykjavík, nr. 5 14. marz 1955.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Fyrir orðið „skipstjórapróf" í 1. gr. laganna komi: próf skipstjóra.

2. gr.

Í stað orðanna „tveggja ára deild fyrir fiskimannapróf" í 2. gr. laganna komi: eins og tveggja ára deild fyrir fiskimannapróf.

3. gr.

Á eftir orðinu „eðlisfræði" í 3. gr. komi: rafmagnsfræði. Á eftir orðinu „íþróttir" komi: einkum sund.

4. gr.

4. gr. laganna orðist svo:

Í skólanum skulu vera þessi fullnaðarpróf: Fiskimannapróf 2. stigs, farmannapróf 3. stigs og próf skipstjóra á varðskipum ríkisins.

5. gr.

Á eftir 4. gr. laganna komi ný grein, sem verður 5. gr., og greinatala laganna breytist því til samræmis, svo hljóðandi:

Til fiskimannaprófs 1. stigs og farmannaprófs 1. stigs útheimtist:

I. Stærðfræði (skrifleg):

1. Í reikningi: Kunnátta í fræðinni um heilar tölur, jákvæðar og neikvæðar, almenn brot, þríliðureikning, einfaldan prósentureikning, veldi og rót, notkun logaritma.

2. Í flatarmálsfræði: Beinar línur, horn, þríhyrningar, ferhyrningar, hringurinn, flatarmál þríhyrnings, rétthyrnings og hrings.
3. Þríhyrningafræði: Þekking á grundvallaratriðum þríhyrningafræðinnar og á útreikningi flatra, rétthyrndra þríhyrninga samkvæmt henni.

II. Siglingafræði (skrifleg og munnleg):
1. Þekking á jarðhnettinum, lögun hans og stærð, bauganeti hans, breidd og lengd; kompáslínur og kompásstrik.
2. Þekking á kompásnum og notkun hans, á misvísun og halla (inklination), segulskekkju og hvernig hún er fundin með jarðlægum athugunum, á segulskekkjutöflum og stýristöflum.
3. Þekking á sjókortum, innihaldi þeirra og notkun.
4. Þekking á miðunartækjum, vegmælum og djúpmælitækjum; þekking á leiðarreikningi, drift og straumi; að setja stefnu skipsins og að finna stað skipsins í sjókortinu.
5. Þekking á dagbókarhaldi; kunna að finna, hvenær flóð verður og fjara.
6. Þekking á sextanti og notkun hans.
7. Þekking á notkun helztu raf- og radíótækja, sem notuð eru um borð í fiskiskipum.

III. Sjómennska (munnleg, skrifleg og verkleg):
1. Þekking á alþjóðlegum siglingareglum og neyðarbendingum, á bjargtækjum og notkun þeirra.
2. Þekking á hirðingu og meðferð á skipum, reiða og seglum, undirstöðuþekking á stöðugleika skipa; talíureikningur, almennar skipamælingar.
3. Að kunna algengustu hnúta, samsetning kaðla og víra, netaviðgerð og seglasaum.

Auk þess er nemendum skylt að hlýða á fyrirlestra um fiskverkun og meðferð sjávarafurða.

IV. Íslenzka (skrifleg og munnleg):

Að læra íslenzka réttritun og undirstöðuatriði íslenzkrar málfræði, einkum þau atriði, er stuðla að stafsetningarkunnáttu. Að hafa lesið að minnsta kosti 50 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum. Efnið skal valið þannig, að nemendur læri sem flest orð og orðatiltæki, er að sjómennsku lúta. Nemendur skulu kunna nokkurn veginn lögskipaða réttritun og geta samið stutta ritgerð um einfalt efni, þannig að orðfæri sé sæmilegt og lesmerki rétt sett.

V. Danska (munnleg):

Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 75 bls. í 8 bl. broti í lausu máli.

VI. Enska (munnleg):

Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 75 bls. í 8 bl. broti í lausu máli.

VII. Sjóréttur (skriflegur):

Að þekkja helztu lagaákvæði, er varða rétt og skyldur skipstjórnarmanna.

VIII. Heilsufræði (munnleg):

Að hafa fengið yfirlit yfir það helzta, er stendur í lækningabókum sjómanna, og sé einkum lögð áherzla á þessi atriði:
1. Hjálp í viðlögum við slysfarir og algengustu kvilla.
2. Sóttvarnarreglur, sem skipum er skylt að hlýða.
3. Almennar heilbrigðis- og þrifnaðarreglur í skipum.

6. gr.

5. gr. laganna, sem verður 6. gr., orðist þannig:

Til fiskimannaprófs 2. stigs útheimtist hið sama og til fiskimannaprófs 1. stigs og enn fremur:

I. Stærðfræði (skrifleg):
   1. Í flatarmálsfræði: Marghyrningar, sporbaugur, rétthyrndur þríhyrningur, einslaga og samfalla þríhyrningar, uppdrættir og útreikningur flatarmáls einföldustu flata.
   2. Í þríhyrningafræði: Sinus-regla um flata þríhyrninga.
   3. Í rúmfræði: Útreikningur rúmtaks ferstrendings og sívalnings.

II. Siglingafræði (skrifleg og munnleg):
   1. Fyllri þekking á segulskekkju kompássins, kunna að finna segulskekkju með viks-athugun sólar, skyn á kompás-leiðréttingum.
   2. Þekking á samdrætti og kunna að reikna stefnu og vegalengd milli tveggja staða með vaxandi breiddarmun og lengdarmun.
   3. Þekking á leiðarbókarhaldi.
   4. Þekking á himinhvolfinu og daglegri hreyfingu þess, á bauganetum þess, á að ákveða afstöðu himinhnatta, þekking á sólinni og hreyfingu hennar. Þekking á mælingu tímans og skiptingu hans. Kunna að finna ristíma og hvarftíma sólar.
   5. Þekking á hæðarleiðréttingum sólar og að kunna að finna breiddina með athugun sólar í hádegisbaug.
   6. Kunna að finna staðarlínu fyrir skipið og segulskekkju kompássins með hæðaraðferðinni.
   7. Fyllri þekking á notkun helztu raf- og radíótækja, sem notuð eru um borð í fiskiskipum.

III. Sjómennska (munnleg og skrifleg):
   1. Þekking á notkun alþjóða-merkjabókar og þekking á ljós- og hljóð-morse-merkjum eftir Morse-stafrófi.
   2. Skipamælingar og fyllri þekking á stöðugleika skipa. Áhrif skrúfu og stýris.

IV. Íslenzka (munnleg og skrifleg):
   Að hafa lesið að minnsta kosti 100 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum. Fyllri málfræðiþekking og helztu atriði setningafræðinnar.

V. Danska (munnleg):
   Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 150 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum, geta talað dönsku nokkuð og kunna helztu málfræðiatriði.

VI. Enska (munnleg):
   Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 150 bls. í 8 bl. broti, einkum um sjómennsku, geta talað ensku nokkuð og kunna helztu málfræðiatriði.

VII. Sjóréttur (skriflegur):
   Fyllri þekking en til fiskimannaprófs 1. stigs.

VIII. Heilsufræði (munnleg):
   Fyllri þekking en til fiskimannaprófs 1. stigs, einkum um næma sjúkdóma, samræðissjúkdóma og varnir gegn þeim.

IX. Vélfræði (munnleg):
   Einföldustu atriði mótorfræðinnar ásamt yfirliti yfir algengustu vélar, notkun þeirra, umhirðu og eldsneyti.

X. Bókhald:
   Að kunna það bókhald, er staðan útheimtir.

XI. Nemendum er skylt að hlýða á fyrirlestra um veðurfræði.

7. gr.

Á eftir 6. gr. komi ný grein, sem verður 7. gr., og greinatala breytist því til samræmis, svo hljóðandi:

Til farmannaprófs 2. stigs útheimtist:

Stærðfræði (skrifleg):

Hið sama og krafizt er til fiskimannsprófs 2. stigs og enn fremur:

1. Í reikningi: Jöfnur með tveimur óþekktum stærðum.
2. Í flatarmálsfræði: Skyn á rétthyrndu koordinatkerfi.
3. Í þríhyrningafræði: Fyllri þekking á hornaföllunum og notkun þeirra. Útreikningar rétthyrndra kúluþríhyrninga.

Siglingafræði (skrifleg):

Að mestu hið sama og krafizt er til fiskimannaprófs 2. stigs og enn fremur: Kunna að finna stað skipsins með staðarlínum, byggðum á athugunum sólar, tungls fastastjörnu eða reikistjörnu. Fyllri þekking á himintunglum.

Þekking á notkun helztu raf- og radíótækja, sem notuð eru við siglingar.

Sjómennska (skrifleg og munnleg):

Hið sama og til farmannaprófs 1. stigs og enn fremur:

1. Stutt lýsing á byggingu skipa, rúmlestir, rúmmálsreikningur, djúprista og stöðugleiki. Viðhald skipa á sjó og landi.
2. Bátar og notkun þeirra. Tæki til fermingar og affermingar skipa. Meðferð farms og kjölfestu.

   Öryggisráðstafanir og útreikningar við skipsströnd, árekstur, eldsvoða, sjóskaða o. fl. Einfaldur jafnvægisreikningur með tilliti til fermingar og affermingar skipa. Notkun taflna um styrkleika, aðallega þeirra hluta, sem notaðir eru við fermingu og affermingu skipa. Skyldur stýrimanns á verði.
3. Þekking á alþjóðlegum siglingareglum og neyðarbendingum og á bjargtækjum og notkun þeirra.

Eðlisfræði (skrifleg):

Þekking á eðlisfræðilegum eiginleikum hluta. Jafnvægi og hreyfing fastra, fljótandi og loftkenndra efna, þyngdarlögmál.

Samstilling og sundurliðun krafta. Eðlisþyngd. Dælur. Loftþyngdarmælar. Aðaldrættir hitafræðinnar. Einfaldar reglur um hljóðið og ljósið. Undirstöðuatriði rafmagnsfræðinnar til skilnings á byggingu raf- og radíótækja, sem notuð eru við siglingar.

Íslenzka (skrifleg):

Að hafa lesið að minnsta kosti 100 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum og geta skýrt það vel. Efnið skal valið þannig, að nemendur læri sem flest orðtök, er að sjómennsku lúta. Jafnframt skulu þeir hafa lært nokkurn veginn lögskipaða réttritun og helztu atriði íslenzkrar málfræði og setningafræði.

Danska (skrifleg):

Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 150 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum, einkum um líf og störf sjómanna. Helztu málfræðiatriði. Að geta gert léttan, danskan stíl.

Enska (skrifleg):

Að hafa lesið að minnsta kosti 150 bls. í 8 bl. broti, einkum um líf og störf sjómanna, skilja „Nautical Almanac"; geta gert létta, enska stíla.

Sjóréttur (skriflegur):

Sama þekking og til fiskimannaprófs 2. stigs.

Heilsufræði (munnleg):
Sama þekking og til fiskimannaprófs 2. stigs.
Vélfræði (munnleg):
Þekking á algengustu mótorvélum, einkum dísilvélum og gæzlu þeirra, ásamt hjálparvélum og eldsneytiseyðslu.

8. gr.

6. gr. laganna, sem verður 8. gr., orðist þannig:
Til farmannaprófs 3. stigs hið sama og til farmannaprófs 2. stigs og enn fremur:
Stærðfræði (skrifleg og munnleg):
Í rúmfræði: Afstaða beinnar línu til flatar og flata innbyrðis. Þekking prisma, strýtu, keilu, kúlu, sívalnings og á línum, sem myndast á yfirborði þessara hluta við beinan gegnumskurð. Skyn á bogahornum og bogaþríhyrningum. Rúmtak prisma, strýtu, keilu, kúlu og sívalnings.
Siglingafræði (skrifleg og munnleg):
Fyllri þekking á segulskekkju kompássins. Kompásleiðréttingar. Þekking á stórbaugskortum og siglingu eftir stórbaug.
Fyllri þekking á notkun raf- og radíótækja, sem notuð eru við siglingar.
Sjómennska (skrifleg og munnleg):
1. Vatnsþéttar skiljur og tæmingartæki. Áhrif skrúfu og stýris. Helztu lagaákvæði um flokkun og skoðun skipa. Olíureikningar, áhrif vökva með fríu yfirborði á stöðugleika. Hleðsluplön.
2. Þekking á notkun alþjóðamerkjabókar, hljóð- og ljósmorse.

Rafmagnsfræði (skrifleg):
Fyllri þekking í rafmagnsfræði en til farmannaprófs 2. stigs til skilnings á raf- og radíótækjum, sem notuð eru við siglingar.
Landafræði og veðurfræði (skrifleg):
Stutt yfirlit yfir landslag hinna helztu meginlanda. Helztu skipgengar ár og fljót. Heimshöfin og helztu siglingaleiðir.
Helztu verzlunarborgir.
Skyn á helztu loft- og sjávarmælitækjum. Skipting hitans á yfirborði jarðar. Vatnsgufa loftsins, ský og úrkoma. Veðurfregnir og veðurkort.
Rafmagn í gufuhvolfinu. Loftþrýstingur. Vindar og lögmál þeirra. Þekking helztu hafstrauma.
Íslenzka (skrifleg og munnleg):
Að hafa lesið að minnsta kosti 200 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum. Fyllri þekking á íslenzkri málfræði og setningafræði en til farmannaprófs 2. stigs. Að geta samið vel og skilmerkilega skýrslur, er staðan útheimtir.
Danska (skrifleg og munnleg):
Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 200 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum. Geta gert danska stíla.
Enska (skrifleg og munnleg):
Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 200 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum. Geta gert enska stíla.
Sjóréttur (skriflegur):
Fyllri þekking en til farmannaprófs 2. stigs, einkum um farmbréf og farmskírteini. Farmsamningar.
Heilsufræði (munnleg):
Fyllri þekking en til farmannaprófs 2. stigs, einkum um hitabeltissjúkdóma og varnir gegn þeim.
Bókhald og viðskiptafræði (skrifleg):
Þau atriði, er farmenn skiptir mestu og staða þeirra heimtar.

Vélfræði (munnleg):
Þekking algengra eimvéla ásamt kötlum og hjálparvélum. Hestöfl, eldsneytiseyðsla og gæzla vélarinnar.

9. gr.

7. gr. laganna, sem verður 9. gr., orðist þannig:
Til skipstjóraprófs á varðskipum ríkisins er krafizt:

1. Að nemandi hafi lokið farmannaprófi 3. stigs og hlotið í meðaleinkunn að minnsta kosti ¾ hámarkseinkunnar. Undanþegnir þessu ákvæði eru þeir, sem fengið hafa réttindi sem skipstjórar á varðskipum ríkisins, þegar lög þessi öðlast gildi, enn fremur má veita efnilegum nemendum undanþágu frá þessu skilyrði, ef kennarar skólans mæla eindregið með því.
2. Stærðfræði:
Fyllri þekking en til farmannaprófs 3. stigs í þríhyrningafræði, flatarmálsfræði og rúmfræði.
3. Siglingafræði:
a. Mælistaðir og lega þeirra til staðarákvarðana. Grundvallaratriði sjómælinga og sjókortagerð.
b Þekking á leiðréttingum horna, merkja og miðana á jörðunni til útsetninga í vaxandi kort.
c. Þekking á leiðréttingum sextanthorna vegna hæðarmismunar mælistaðanna.
d. Fyllri þekking á byggingu og notkun hinna elektronisku siglingatækja.
4. Alþjóðamerki:
Leikni í notkun ljós- og hljóðmerkja og merkjaflagga. Dulmál.
5. Alþjóðaréttur:
Helztu ákvæði alþjóðaréttar og milliríkjasamninga um landhelgi og úthaf. Íslenzka landhelgis- og fiskveiðigæzlu. Stjórnskipan og réttarfar. Skýrslugerðir. Tollmál.
6. Enska:
Fyllri kunnátta í að tala og rita málið en til farmannaprófs 3. stigs.
7. Sjómennska:
Vinnustjórn, skipulag, bjarganir, brunavarnir, hjálp í viðlögum o. fl. Notkun ýmissa tækja varðskipa og gæzluflugvéla, starfsreglur, siðir og venjur.
8. Eðlisfræði:
Fyllri þekking í almennri eðlisfræði (mekanik) og rafmagnsfræði en til farmannaprófs 3. stigs.
9. Vopn og verjur:
Almenn þekking á skotvopnum, tundurduflum, sprengjum o. fl., notkun þeirra og vörnum gegn þeim.
10. Líkamsæfingar:
Kunnátta í algengum fimleikum og æfing í að stjórna fimleikaflokki.

10. gr.

8. gr. laganna, sem verður 10. gr., orðist þannig:
Við burtfararpróf skal auk kennarans, sem prófar, vera einn prófdómari í hverri grein, og skipar ráðuneytið til þess sérfræðinga eftir föngum. Í fallgreinum skulu þó vera tveir prófdómarar.
Munnleg próf má halda í heyranda hljóði.

11. gr.

Í stað „1.—5. lið 11. gr.“ í 9. gr. laganna, sem verður 11. gr., komi: 1.—4. lið 13. gr.

12. gr.

10. gr. laganna, sem verður 12. gr., orðist þannig:

Þeir, sem staðizt hafa próf við stýrimannaskólann, skulu fá prófskírteini, er sýni aðaleinkunn þeirra og séreinkunnir.

Prófskírteinin við burtfararpróf skulu gefin út á íslenzku og að minnsta kosti einu stórþjóðarmáli.

13. gr.

5. tl. 11. gr. laganna, sem verður 13. gr., falli niður.

14. gr.

Í stað orðsins „fimm" í 13. gr. laganna, sem verður 15. gr., komi: eigi færri en sex.
Í stað orðsins „fjórir" í sömu mgr. sömu greinar komi: eigi færri en fimm.

15. gr.

2. mgr. 14. gr. laganna, sem verður 16. gr., orðist þannig:

Til þess að verða fastur kennari í siglingafræði verður hlutaðeigandi að hafa lokið að minnsta kosti góðu farmannaprófi 3. stigs við skólann. Fastur kennari í stærðfræði og siglingafræði við farmannadeildina verður að hafa lokið prófi frá deildinni fyrir skipstjóra á varðskipum ríkisins, eða sambærilegu prófi.

16. gr.

17. gr. laganna, sem verður 19. gr., orðist þannig:

Námskeið, er veiti þá fræðslu, sem þarf til þess að öðlast skipstjórnarréttindi samkv. 4. gr. l. nr. 66 17. júlí 1946, um atvinnu við siglingar á íslenzkum skipum, og þá fræðslu, sem þarf til þess að ljúka fiskimannaprófi 1. stigs og jafnframt til að setjast í 2. bekk í fiskimannadeild stýrimannaskóla, skal samgöngumálaráðuneytið fela skólastjóra stýrimannaskólans í Reykjavík að láta halda á eftirfarandi stöðum, þegar næg þátttaka er fyrir hendi: Á Ísafirði, Akureyri og í Neskaupstað.

Námskeiðin skulu haldin annað hvert ár á hverjum stað, en þó eigi nema á tveimur stöðum sama árið. Skulu þau standa yfir frá byrjun októbermánaðar til loka marzmánaðar. Heimilt er að hafa námskeiðin á öðrum stöðum en ofan greinir, að tilskildu samþykki samgöngumálaráðuneytisins.

Í reglugerð skal ákveðið nánar um þátttöku, inntökuskilyrði, kennslufyrirkomulag og próf við námskeiðin, en verkefni til fiskimannaprófs 1. stigs skulu send frá stýrimannaskólanum í Reykjavík. Prófdómara skipar samgöngumálaráðuneytið samkvæmt tillögu skólastjóra stýrimannaskólans í Reykjavík.

Kostnaður við námskeiðin greiðist úr ríkissjóði.

17. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Þó skulu ákvæði laga nr. 5/1955 gilda um þá, er hafa byrjað nám í skólanum, áður en lög þessi koma til framkvæmda.

18. gr.

Þegar lög þessi hafa hlotið staðfestingu, skal fella meginmál þeirra inn í lög um stýrimannaskólann í Reykjavík, nr. 5 14. marz 1955, og gefa lögin út þannig breytt.

Gjört í Reykjavík, 28. apríl 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Gylfi Þ. Gíslason.

LÖG

um fuglaveiðar og fuglafriðun.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI

Um veiðirétt og stjórn friðunar- og veiðimála.

1. gr.

Með fuglaveiðum er í lögum þessum átt við þann verknað, er felst í því að handsama eða drepa villta fugla. Þar sem rætt er um rétt til fuglaveiða í lögunum, er þó einnig átt við rétt til eggjatöku.

2. gr.

1. Landeiganda einum eru heimilar fuglaveiðar og ráðstöfunarréttur þeirra í landareign sinni, nema lög mæli öðruvísi fyrir.

2. Nú er jörð byggð á leigu, og fylgir þá ábúðinni réttur til fuglaveiða, nema öðruvísi semjist og ráðherra samþykki.

3. Eigi má skilja rétt til fuglaveiða að nokkru eða öllu leyti við landareign fyrir fullt og allt. En leyfilegt skal að skilja rétt til fuglaveiða við landareign um tiltekið tímabil, er eigi má vera lengra en 10 ár í senn.

3. gr.

1. Nú er landareign í óskiptri sameign, og eru þá landeigendum öllum fuglaveiðar jafnheimilar í þeirri landareign í réttu hlutfalli við afnotarétt lands, nema samkomulag verði um aðra skipan.

2. Nú er landareign í sameign, en er skipt eftir merkjum, afnotaskiptum eða eignar, og á þá hver sameigandi fuglaveiðar á og fyrir sínum landshluta eða afnotasvæði, nema samkomulag hafi orðið um aðra lögmæta skipan.

4. gr.

1. Á landi skulu fuglaveiðum ráða rétt landamerki jarðar hverrar.

2. Nú skilur á eða lækur landareignir, og á þá hver fuglaveiðar í miðjan farveg.

3. Nú liggur landareign að sjó, og á þá landeigandi fuglaveiðar á haf út, 115 m frá stórstraumsfjörumáli, og eru það netlög hans. Ef firðir, vogar eða sund, sem eigi eru 230 m á breidd, skipta landareignum, þá á hver landeigandi fuglaveiðar út á miðjan fjörðinn, voginn eða sundið.

4. Nú liggur landareign að stöðuvatni, og á þá landeigandi fuglaveiðar 115 m út frá bakka þess (netlög), og skal jafnan miða við lágflæði í vatni. Ef stöðuvatn er merkivatn og er eigi 230 m á breidd, þá skal miðlína þess ráða fuglaveiðum.

5. Nú liggja eyjar, hólmar eða sker í sjó eða stöðuvötnum undir landareign, og fylgja þeim þá netlög sem áður segir.

5. gr.

1. Landeigendum, sem land eiga að stöðuvatni, eru einum heimilar fuglaveiðar í almenningi vatnsins, og eru þær þeim öllum jafnheimilar. Sé forn venja til þess, að réttur til fuglaveiða í almenningi stöðuvatns fylgi tiltekinni eða tilteknum landareignum, skal sú venja gilda eftirleiðis.

Endurprentuð örk.

2. Öllum íslenzkum ríkisborgurum eru fuglaveiðar heimilar í afréttum og almenningum utan landareigna lögbýla, enda geti enginn sannað eignarrétt sinn til þeirra.

3. Öllum íslenzkum ríkisborgurum eru fuglaveiðar heimilar í íslenzkri landhelgi utan netlaga lögbýla. Landhelgi er talin í lögum þessum með sama hætti og í 6. gr. laga nr. 58/1954.

6. gr.

Fastráðnum starfsmönnum við dýrafræðideild Náttúrufræðistofnunar Íslands í Reykjavík skal heimilt að veiða fugla og safna eggjum handa safninu, hvar sem er, og án þess að endurgjald komi fyrir, enda geri þeir landeiganda viðvart fyrirfram og sýni skilríki sín, verði því við komið.

7. gr.

1. Menntamálaráðuneytið hefur yfirumsjón allra mála, er varða fuglaveiðar og fuglafriðun.

2. Til aðstoðar ráðuneytinu um stjórn þeirra er fuglafriðunarnefnd. Menntamálaráðuneytið skipar nefndina til fjögurra ára í senn, og skal hún skipuð 5 mönnum. Einn nefndarmanna skal skipaður eftir tillögum Hins íslenzka náttúrufræðifélags, annar eftir tillögum Sambands dýraverndunarfélaga Íslands, en tveir skulu skipaðir án tilnefningar, auk deildarstjóra dýrafræðideildar Náttúrufræðistofnunar Íslands í Reykjavík, er skal vera formaður nefndarinnar.

3. Tillagna fuglafriðunarnefndar skal leitað við setningu reglugerða og annarra ákvæða um fuglaveiðar og fuglafriðun, og ber nefndinni að gera tillögur til ráðuneytisins um hvað eina, er hún telur ástæðu til, í sambandi við þau mál.

4. Ísland er aðili að alþjóða-fuglaverndunarráðinu (The International Council for Bird Preservation), og skal fuglafriðunarnefnd koma fram fyrir Íslands hönd í þeim samtökum.

5. Meðlimir fuglafriðunarnefndar fá þóknun fyrir störf sín, eftir því sem ráðuneytið ákveður, og útlagðan kostnað fær nefndin greiddan úr ríkissjóði eftir reikningi, er ráðuneytið samþykkir.

II. KAFLI

Friðunarákvæði og veiðitímar.

8. gr.

1. Á Íslandi skulu allar villtar fuglategundir, að undanskildum þeim tegundum, er taldar eru í 2. málsgr., vera friðaðar allt árið.

2. Á eftirgreindum árstímum skal heimilt að veiða þær tegundir, sem hér eru taldar:

a. Allt árið: kjói, svartbakur, sílamáfur, silfurmáfur, hrafn.
b. Frá 20. ágúst til 15. marz: dílaskarfur, toppskarfur, grágæs, heiðagæs, blesgæs, helsingi.
c. Frá 1. september til 31. marz: lómur, fýll, súla, stokkönd, urtönd, rauðhöfðaönd, grafönd, duggönd, skúfönd, hávella, toppönd, skúmur, hvítmáfur, bjartmáfur, hettumáfur, rita.
d. Frá 1. september til 19. maí: álka, langvía, stuttnefja, teista, lundi.
e. Frá 15. október til 22. desember: rjúpa.

3. Friðun sú, sem fólgin er í ákvæðum 1. og 2. málsgr., tekur einnig til eggja og hreiðra þeirra fugla, sem njóta algerrar eða tímabundinnar friðunar, nema öðruvísi sé ákveðið í lögum þessum.

9. gr.

1. Frá 15. apríl til 14. júlí ár hvert eru öll skot bönnuð nær friðlýstu æðarvarpi en 2 km, nema brýna nauðsyn beri til. Á sama tíma má eigi án leyfis varpeiganda leggja net nær friðlýstu æðarvarpi en ¼ km frá stórstraumsfjörumáli.

2. Lögreglustjórar skulu ár hvert á manntalsþingum, ótilkvaddir og ókeypis, friðlýsa öll æðarvörp í lögsagnarumdæmum sínum.

3. Nú vill einhver koma á fót æðarvarpi í landareign ábúðarjarðar sinnar, og skal hann þá senda lögreglustjóra skriflega yfirlýsingu um það. Skal þar skýrt frá legu varplandsins, afstöðu þess, ummerkjum og útbúnaði. Skýrslu þessari fylgi vottorð tveggja áreiðanlegra og óvilhallra manna, er kunnugir séu staðháttum, um, að hún sé rétt og þeir telji landið vænlegt til æðarvarps. Síðan friðlýsir lögreglustjóri varplandið ókeypis á næsta manntalsþingi.

10. gr.

1. Á takmörkuðum svæðum, þar sem veiði, eggja- eða ungataka þeirra sjófugla, sem taldir eru í 2. málsgr. 8. gr., en þeir eru súla, dílaskarfur, toppskarfur, fýll, skúmur, hvítmáfur, rita, álka, langvía, stuttnefja, teista og lundi, hefur talizt eða telst til hlunninda, skulu friðunarákvæði laga þessara ekki vera til fyrirstöðu því, að nytja megi þau hlunnindi eftirleiðis. Óheimilt skal þó að skjóta umræddar tegundir á þeim tíma, er þær eru friðaðar samkvæmt lögum þessum, og aldrei má skjóta fugl í fuglabjörgum.

2. Í Mývatnssveit og á öðrum takmörkuðum svæðum, þar sem andavarp er mikið (þar með talið æðarvarp), skal, þrátt fyrir ákvæði 8. gr., leyfilegt að taka andaregg (og æðaregg), en við eggjatökuna skal þeirri reglu fylgt, að ávallt séu skilin eftir minnst 4 egg í hreiðri hverju. Undanþága þessi til eggjatöku tekur þó ekki til skeiðandar, skutulandar og straumandar. Um æðaregg skulu gilda þau sérákvæði, að þau má hvorki bjóða til sölu, selja, kaupa, gefa né þiggja að gjöf.

3. Í kríu- og hettumáfsvörpum skal heimilt að taka egg þessara fugla, þrátt fyrir friðunarákvæði 8. gr., en þó aldrei nema fyrsta varp.

11. gr.

1. Nú valda fuglar verulegu tjóni í ræktuðu landi, veiðivötnum og ám, fiskiræktarstöðvum eða á öðrum hliðstæðum nytjum, og eru þá friðunarákvæði laga þessara ekki til fyrirstöðu því, að ráðuneytið geti, að fengnum tillögum fuglafriðunarnefndar, veitt einstökum handhöfum fuglaveiðiréttar tímabundið leyfi til að veiða slíka fugla á hvaða tíma árs sem er. Undanþáguheimild þessi tekur þó eigi til sjaldgæfra tegunda, svo sem arnar, fálka og snæuglu.

2. Þar sem grágæsir valda miklum og almennum spjöllum á nytjagróðri, getur ráðuneytið, að fengnum tillögum fuglafriðunarnefndar, veitt hreppstjórum fyrir hönd veiðiréttarhafa í umdæmum sínum undanþágu frá friðunarákvæðum laga þessara, að því er veiði grágæsa varðar. Þá skal og taka grágæsareggja heimil, þrátt fyrir ákvæði 8. gr., án þess að sækja þurfi um leyfi til eggjatökunnar.

3. Fugla þá, sem veiddir eru, og egg, sem tekin eru samkvæmt undanþáguheimildum þeim, sem felast í 1. og 2. málsgrein, má hvorki bjóða til sölu, selja né kaupa.

12. gr.

1. Ráðuneytið getur, að fengnum tillögum fuglafriðunarnefndar, veitt einstaklingum undanþágu frá friðunarákvæðum 8. og 9. gr. til að safna fuglum, eggjum og hreiðrum til vísindalegra þarfa eða í þágu opinberra almenningssafna, svo og vegna útungunar og eldis tiltekinna tegunda.

2. Ef nauðsyn krefur og sérstaklega stendur á, getur deildarstjóri dýrafræðideildar Náttúrufræðistofnunar Íslands veitt einstaklingum heimild til að safna friðuðum fuglum handa safninu, svo og eggjum þeirra, innan takmarka þess leyfis, er hann hefur hlotið samkvæmt heimild 1. málsgreinar.

13. gr.

1. Ef nauðsyn krefur og fuglafriðunarnefnd leggur til, getur ráðuneytið veitt undanþágu frá friðunarákvæðum 8. gr. Slíkar undanþágur má takmarka við tiltekin svæði.

2. Á sama hátt má auka friðun einstakra fuglategunda og takmarka slík ákvæði við tiltekin svæði.

14. gr.

Friðunarákvæði þau, sem felast í lögum þessum, skulu gilda hvarvetna á Íslandi, svo og innan íslenzkrar landhelgi á hafinu kringum Ísland.

III. KAFLI
Um fuglaveiðasamþykktir.

15. gr.

Sýslunefndum veitist heimild til, hverri í sínu héraði, að gera samþykktir um nytjun þeirra hlunninda, er um ræðir í 10. gr., á þann hátt og með þeim skilyrðum, sem fyrir er mælt í lögum þessum.

16. gr.

1. Þá er sýslunefnd hefur gert frumvarp til samþykktar samkv. 15. gr., skal oddviti hennar kveðja til fundar alla þá héraðsbúa, er hagsmuna hafa að gæta í sambandi við hlunnindi þau, er um ræðir í 10. gr. Oddviti stýrir fundinum eða sá maður, er hann kveður til þess.

2. Á fundinum leggur fundarstjóri fram frumvarp það til samþykktar, er sýslunefnd hefur gert. Fallist fundarmenn á frumvarpið óbreytt að efni með ⅔ greiddra atkvæða, sendir sýslumaður það ráðuneytinu til staðfestingar, og er þá öllum, er boðaðir voru á fundinn, skylt að gerast aðilar að samþykktinni. Eins fer um frumvarpið, þótt fundurinn geri á því efnisbreytingar, ef sýslunefnd fellst á þær. En ef sýslunefnd vill ekki fallast á breytingartillögur, er fundurinn gerir, skal kveðja til nýs fundar. Fallist fundur þá á frumvarpið óbreytt að efni með ⅔ greiddra atkvæða, fer um það sem fyrr segir.

3. Nú er gerð samþykkt, eins og að framan er mælt, og send ráðuneytinu til staðfestingar, og virðist ráðuneytinu hún brjóta í bág við lög eða grundvallarreglur laga eða réttindi manna, og er samþykktin þá endursend án staðfestingar, ásamt synjunarástæðum ráðuneytisins. Að öðrum kosti staðfestir ráðuneytið samþykktina, skipar fyrir um birtingu hennar og tiltekur, hvenær hún skuli öðlast gildi.

4. Staðfestri samþykkt má breyta á sama hátt og til hennar var stofnað.

17. gr.

1. Í samþykkt skal ákveða um eftirlit, er nauðsynlegt þykir til þess, að ákvæða hennar sé gætt, og hvernig kostnað við það skuli greiða.

2. Fyrir brot á löggiltri samþykkt má ákveða sektir, allt að 10 000 krónum, er renna í sýslusjóð. Mál, sem rísa út af téðum brotum, skulu rekin að hætti opinberra mála.

18. gr.

Þar sem rætt er um sýslunefnd, oddvita hennar og sýslusjóð í III. kafla laga þessara, er einnig átt við bæjarstjórn, bæjarstjóra og bæjarsjóð, eftir því sem við á.

19. gr.

Fuglaveiðasamþykktir, sem gerðar hafa verið fyrir gildistöku þessara laga, skulu ógildar, unz þær hafa verið staðfestar af ráðuneytinu að nýju.

IV. KAFLI

Um veiðitæki og veiðiaðferðir.

20. gr.

Við fuglaveiðar má eigi nota önnur skotvopn en þau, er skjóta má með fríhendis frá öxl. Hlaupvíðari haglabyssur en cal. 12 má eigi nota til fuglaveiða.

21. gr.

1. Eigi má nota flugvélar, bifreiðar eða önnur vélknúin farartæki á landi til fuglaveiða eða til að elta uppi eða reka fugla. Farartæki þessi má þó nota til að flytja veiðimenn, veiðihunda og veiðitæki að og frá veiðistað.

2. Eigi má nota vélknúna báta til fuglaveiða á ósöltu vatni, sbr. þó 24. gr., og til fuglaveiða á sjó má eigi nota vélknúna báta, sem ganga hraðar en 9 sjómílur á klukkustund.

22. gr.

1. Eigi má nota net til fuglaveiða í sjó eða vötnum.

2. Nú festast fuglar í netum, sem ætluð eru til annarra veiða (fisk- eða selveiða), og ber þá að greiða þá úr netunum og sleppa þeim, ef þeir eru lifandi, þegar netanna er vitjað. En fugla, sem finnast dauðir í slíkum netum, má hvorki hirða né nýta á nokkurn hátt.

3. Eigi má nota net til fuglaveiða á landi. Þó skal heimilt að veiða lunda í net, þar sem lundagröftur stendur æðarvarpi fyrir þrifum. Þessa veiðiaðferð má þó ekki stunda, nema verið sé yfir netunum og fuglinn hirtur úr þeim jafnóðum eða þeirra sé vitjað minnst tvisvar á dag. Heimilt skal að nota háfa til lunda- og bjargfuglaveiða.

23. gr.

1. Eftirtalin tæki eða útbúnað má eigi nota til fuglaveiða: fleka (snörufleka), stingi eða króka (gogga), öngla, boga, gildrur, blys eða annan ljósaútbúnað, svo og allar aðrar fastar veiðivélar, þótt hér hafi ekki verið taldar.

2. Nú hefur maður komið sér upp veiðitækjum samkvæmt fuglaveiðasamþykkt, sbr. síðasta málslið 21. gr. laga nr. 63/1954, sem óheimilt verður að nota eftir þessum lögum, og skal þá ríkissjóði skylt að greiða honum bætur, ef hann krefst, fyrir veiðitækin samkvæmt mati.

24. gr.

Þar sem grágæsir valda tilfinnanlegu tjóni á nytjagróðri, getur ráðuneytið, samkvæmt tillögum fuglafriðunarnefndar, veitt þeim handhöfum fuglaveiðiréttar, sem hafa fengið leyfi samkvæmt heimild 11. gr. til að veiða grágæsir á friðunartíma þeirra, tímabundið leyfi til að veiða grágæsir með því að reka þær í netgirðingar, þegar þær eru í sárum. Við þær veiðar er heimilt, þrátt fyrir ákvæði 21. gr., að nota vélknúna báta, ef aðstaða er þannig, að þess þurfi.

25. gr.

Eigi má nota eitur til að tortíma fuglum. Að fengnum tillögum fuglafriðunarnefndar getur ráðuneytið með reglugerð veitt undanþágu frá ákvæðum þessarar greinar, að því er varðar notkun eiturs eða svæfandi lyfja, í sambandi við eyðingu tiltekinna tegunda, svo sem svartbaks, hrafns og kjóa.

26. gr.

Skipum og bátum skal óheimilt að þeyta eimflautur að óþörfu í grennd við fuglabjörg.

27. gr.

1. Forðast skal að trufla fugla, sem friðunar njóta samkvæmt lögum þessum, við hreiður, svo að skaði geti hlotizt af á eggjum þeirra eða ungum.

2. Um mynda- og kvikmyndatökur af örnum, fálkum, snæuglum og haftyrðlum við hreiður þeirra skulu sett sérákvæði í reglugerð.

28. gr.

1. Náttúrufræðistofnun Íslands í Reykjavík hefur ein heimild til að láta merkja villta fugla á Íslandi í vísindalegum tilgangi, og getur stofnunin veitt einstaklingum leyfi til að veiða fugla í net eða gildrur til merkinga. Má slíkt leyfi jafnt ná til friðaðra fugla sem ófriðaðra. Til merkinganna má eigi nota önnur merki en þau, er stofnunin lætur í té.

2. Hverjum þeim, sem finnur eða handsamar merktan fugl, ber að senda merkið, hvort sem það er íslenzkt eða útlent, til Náttúrufræðistofnunar Íslands, ásamt nánari upplýsingum um fundinn.

V. KAFLI

Um inn- og útflutning, kaup og sölu fugla.

29. gr.

Fugla, sem eru alfriðaðir samkvæmt lögum þessum, má eigi bjóða til sölu, selja, kaupa, gefa eða þiggja að gjöf. Gildir þetta jafnt um lifandi fugla og dauða, ef þeir hafa verið deyddir eða þeim hefur verið náð á ólöglegan hátt, svo og einstaka hluta þeirra.

30. gr.

Ráðuneytinu er heimilt að ákveða með reglugerð, að fugla, sem samkvæmt lögum þessum eru friðaðir tiltekna tíma árs, megi eigi bjóða til sölu, selja, kaupa, gefa eða þiggja að gjöf fyrr en daginn eftir að veiðitími þeirra hefst, og eigi lengur en í 14 daga, eftir að honum lýkur. Ákvæði þessarar greinar taka þó ekki til fugla, sem hafa verið auðkenndir (plúmberaðir) af réttum yfirvöldum innan 7 daga frá því, að veiðitíma þeirra lýkur.

31. gr.

Egg, eggskurn og hreiður þeirra fugla, sem samkvæmt lögum þessum njóta algerrar eða tímabundinnar friðunar, má eigi bjóða til sölu, selja, kaupa, gefa eða þiggja að gjöf, nema þeirra hafi verið aflað á löglegan hátt.

32. gr.

1. Fugla, egg, eggskurn og hreiður skal óheimilt að flytja úr landi. Þó getur menntamálaráðuneytið, að fengnum tillögum fuglafriðunarnefndar, veitt undanþágu frá ákvæðum þessarar greinar, enda gangi trúnaðarmaður frá Náttúrufræðistofnun Íslands úr skugga um, að innihald sendinga af þessu tagi sé í samræmi við veitt leyfi. Auk þess skal Náttúrufræðistofnun Íslands heimilt að flytja út fuglahami og egg án þess að leyfi ráðuneytis komi til, þegar um er að ræða skipti við erlend söfn eða aðrar hliðstæðar stofnanir.

2. Útflutningsbann fyrri málsgreinar tekur hvorki til rjúpna né alifugla, sem kynnu að verða fluttir úr landi.

33. gr.

Ráðuneytinu er heimilt að ákveða með reglugerð, að innflutta fugla megi eigi bjóða til sölu, selja, kaupa, gefa eða þiggja að gjöf, nema þeir hafi verið auðkenndir (plúmberaðir) af réttum yfirvöldum á þann hátt, að auðsætt sé, að þeir séu innfluttir. Ákvæði þessarar greinar taka þó ekki til erlendra búrfugla eða alifugla, sem til landsins kunna að verða fluttir.

34. gr.

Fugla, egg, eggskurn og hreiður skal mönnum óheimilt að hafa í vörzlum sínum, nema þeirra hafi verið aflað á löglegan hátt.

35. gr.

1. Óheimilt er að taka hami af fuglum og setja þá upp, nema fuglanna hafi verið aflað á löglegan hátt.
2. Þó er með öllu óheimilt að taka og setja upp hami af örnum, fálkum og snæuglum nema í þágu opinberra almenningssafna íslenzkra.

36. gr.

Nú notar ráðuneytið heimild 30. og 33. gr. og kveður þá á um með reglugerð, hvernig fuglar þeir, er þar um ræðir, skuli auðkenndir (plúmberaðir) og hverjir skuli annast auðkenninguna, svo og gjald fyrir hana og hver greiða skuli.

VI. KAFLI

Refsiákvæði og réttarfar.

37. gr.

1. Hver sá, er gerist sekur um ólöglegar fuglaveiðar, skal sæta sektum frá 500 til 15 000 krónum. Ef brot er ítrekað, skal sektin nema 1500 til 25 000 krónum. Virða skal það refsingu til þyngingar, ef fágætar fuglategundir eru veiddar, svo sem örn, snæugla, fálki eða haftyrðill, enda sé síðast talda tegundin veidd í varpstað (í Grímsey við Eyjafjörð) eða í grennd við hann. Lágmarkssekt fyrir að veiða fuglategundir þessar á ólöglegan hátt skal vera 2500 krónur. Sömu lágmarkssekt skal sá sæta, er gerist sekur um ólöglegar æðarfuglaveiðar. Upptaka á ólöglegu veiðifangi, hagnaði af veiði og á veiðitækjum er heimil samkv. 69. gr. almennra hegningarlaga. Ekki er það upptöku til fyrirstöðu, þótt annar sé eigandi veiðitækis en sá, er sekur hefur reynzt um brot á lögunum.
2. Tilraun til ólöglegra fuglaveiða sætir refsingu sem fullframið brot. Hlutdeild í ólöglegum fuglaveiðum er refsiverð.
3. Það eru ólöglegar fuglaveiðar samkvæmt lögum þessum, ef maður veiðir fugla, þar sem hann á ekki veiðirétt, ef maður stundar fuglaveiðar með ólöglegum veiðiaðferðum eða veiðitækjum, eða ef maður veiðir fugla andstætt friðunarákvæðum laga þessara.

38. gr.

Ólögleg eggjataka varðar sektum frá 250 til 10 000 krónum. Ítrekað brot varðar sektum frá 500 til 20 000 krónum. Virða skal það refsingu til þyngingar, ef tekin eru egg fágætra fuglategunda, svo sem arnar, snæuglu, fálka og haftyrðils. Lágmarkssekt fyrir ólöglega töku eggja þessara tegunda, svo og æðareggja, skal vera 1500 krónur. Heimilt er að gera egg, sem ólöglega er aflað, upptæk samkvæmt 69. gr. almennra hegningarlaga. Sama gildir um hagnað, sem fenginn er með ólöglegri eggjatöku.

39. gr.

Brot á ákvæðum 29.—35. gr. varða sektum frá 250 til 25 000 krónum. Upptaka á ólöglegum birgðum af fuglum, eggjum eða eggskurn er heimil, svo og á hagnaði af sölu þessara verðmæta.

40. gr.

Eigi má maður hleypa af skoti í annars manns landi án leyfis landeiganda eða ábúanda, nema lög mæli öðruvísi fyrir. Brot á þessu ákvæði, svo og á öðrum ákvæðum laga þessara, sem ekki er lögð sérstök refsing við í 17. og 37.—39. gr., varða sektum frá 250 til 5000 krónum.

41. gr.

1. Sektir samkvæmt lögum þessum, svo og upptæk verðmæti, renna í sýslusjóð eða bæjarsjóð, þar sem brot er framið. Upptækt veiðifang samkv. 37.—38. gr. eða andvirði þess skal þó renna til veiðiréttarhafa þess, er misgert var við, nema fuglar hafi verið veiddir eða egg tekin andstætt friðunarákvæðum laganna.

2. Nú er brot framið í fleiri lögsagnarumdæmum en einu, og skiptast þá sektir og upptæk verðmæti að jöfnu milli sýslusjóða eða bæjarsjóða.

42. gr.

Mál út af brotum gegn lögum þessum og reglum, sem settar eru samkvæmt þeim, skulu rekin að hætti opinberra mála.

43. gr.

Með lögum þessum eru úr gildi numin eftirtalin lög og lagaákvæði:

Lög nr. 63/1954, um fuglaveiðar og fuglafriðun, og reglur, er settar hafa verið samkvæmt þeim.

Önnur ákvæði eldri laga, sem ekki fá samrýmzt ákvæðum laga þessara.

44. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 26. apríl 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Gylfi Þ. Gíslason.

Nr. 34. 29. apríl 1966.

LÖG

um breyting á lögum nr. 68/1934, um útvarpsrekstur ríkisins.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

4. gr. laga nr. 68/1934 orðist þannig:

Útvarpsráð skipa sjö menn. Skulu þeir ásamt jafnmörgum varamönnum kosnir hlutfallskosningu á Alþingi á fyrsta þingi eftir hverjar alþingiskosningar. — Menntamálaráðherra skipar formann úr flokki hinna kosnu útvarpsráðsmanna.

Útvarpsráði skal heimilt að skipta með sér verkum við undirbúning útvarpsdagskrár.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt eru úr gildi numin lög nr. 25/1943 og lög nr. 16/1939, um breyting á lögum nr. 68/1934, um útvarpsrekstur ríkisins.

Ákvæði til bráðabirgða.

Um leið og lög þessi öðlast gildi, skal kjósa í útvarpsráð samkv. þeim á þingi því, er nú situr, og fellur þá jafnframt niður umboð hinna fyrri útvarpsráðsmanna.

Gjört í Reykjavík, 29. apríl 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Gylfi Þ. Gíslason.

29. apríl 1966. Nr. 35.

LÖG

um Lánasjóð sveitarfélaga.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Stofna skal Lánasjóð sveitarfélaga. Sjóðurinn er sjálfstæð stofnun, sameign allra sveitarfélaga á Íslandi, en þau bera þó ekki ábyrgð á skuldbindingum hans umfram hin árlegu tillög sín til sjóðsins. Sjóðurinn lýtur sérstakri stjórn, sbr. 3. gr. laga þessara, og starfar undir yfirumsjón ríkisstjórnarinnar.

2. gr.

Hlutverk Lánasjóðs sveitarfélaga er:

1. Að veita sveitarfélögum stofnlán til nauðsynlegra framkvæmda eða fjárfestinga, sem eru svo kostnaðarsamar, að fjár til þeirra verði ekki aflað af tekjum sveitarfélagsins, nema á löngum tíma. Enn fremur að aðstoða sveitarfélög við öflun stofnlána og hafa milligöngu um töku þeirra.
2. Að annast samninga við lánastofnanir um bætt lánakjör sveitarfélaga, sem búa við óhagstæð lánakjör og óska aðstoðar sjóðsins í þessu skyni, eða veita þeim, eftir því sem fært er, lán til greiðslu óhagstæðra lána, ef samningar takast ekki um bætt lánakjör við hlutaðeigandi lánastofnanir.
3. Að aðstoða sveitarfélög við útvegun nauðsynlegra rekstrarlána hjá bönkum og sparisjóðum.
4. Að stuðla að því að sveitarfélögin verði traustir og skilvísir lántakendur, sem þurfi ekki að setja tryggingar fyrir lánum, sem þeim eru veitt, nema sérstaklega standi á.

3. gr.

Stjórn Lánasjóðs sveitarfélaga skipa fimm menn valdir eins og hér segir: Fulltrúaráð Sambands íslenzkra sveitarfélaga kýs fjóra menn í stjórnina, en ráðherra skipar einn mann og er hann formaður stjórnarinnar. Varamenn skulu vera jafnmargir og valdir með sama hætti.

Kjörtímabil stjórnarinnar er fjögur ár.

4. gr.

Stjórn sjóðsins tekur ákvarðanir um allar lánveitingar úr sjóðnum og önnur verkefni sjóðsins, samkvæmt 2. gr. laga þessara.

Hún ræður sjóðnum framkvæmdastjóra, sem annast bókhald fyrir sjóðinn og daglega afgreiðslu á vegum hans eftir nánari fyrirmælum stjórnarinnar. Samþykki stjórnarinnar þarf fyrir ráðningu aðstoðarfólks. Hún ákveður laun starfsfólks í samræmi við launagreiðslur starfsmanna ríkisins, eftir því sem við getur átt.

Stjórninni er heimilt að semja við stjórn Bjargráðasjóðs Íslands um sameiginlega framkvæmdastjórn og afgreiðslu fyrir Lánasjóð sveitarfélaga og Bjargráðasjóð Íslands.

Ráðherra ákveður þóknun til stjórnarnefndarmanna fyrir störf þeirra.

Allur kostnaður við rekstur sjóðsins greiðist úr sjóðnum.

5. gr.

Ráðstöfunarfé Lánasjóðs sveitarfélaga er sem hér segir:

a. Árlegt framlag úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga að fjárhæð 15 millj. kr.
b. Árlegt framlag úr ríkissjóði, samkvæmt ákvörðun fjárlaga hverju sinni.
c. Árlegt lán úr Framkvæmdasjóði Íslands.
d. Aðrar lántökur.
e. Afborganir og rekstrartekjur.

Framlag Jöfnunarsjóðs greiðist þannig: þriðjungur fyrir 1. maí, þriðjungur fyrir 1. september og eftirstöðvarnar fyrir 1. desember.

6. gr.

Til þess að afla sjóðnum lánsfjár, samkv. c- og d-lið 5. gr., er stjórn hans heimilt að gefa út skuldabréf fyrir hönd sjóðsins. Samanlagðar skuldbindingar sjóðsins vegna útgáfu verðbréfa svo og ábyrgða, samkv. 10. gr., mega ekki nema hærri fjárhæð en þrefaldri hreinni eign hans á hverjum tíma. Ráðherra ákveður afborganir og vaxtakjör og gerð verðbréfa þessara í samráði við stjórn Seðlabanka Íslands, að fengnum tillögum sjóðsstjórnarinnar.

7. gr.

Nú hyggst sveitarfélag sækja um lán úr sjóðnum, samkvæmt 2. gr. 1.—2. tl., og skal það þá senda bráðabirgðaáætlun um lánsfjárþörf sína á næsta ári til sjóðsstjórnar fyrir 30. september, en endanleg umsókn ásamt gögnum þeim, sem um ræðir í 8. gr., skal send fyrir 31. janúar ár hvert.

Nú hrekkur ráðstöfunarfé sjóðsins, sbr. 5.—6. gr., ekki til þess að greiða úr lánaþörfinni samkvæmt áætlun sjóðsstjórnar, og skal stjórnin þá beita sér fyrir útvegun þess fjármagns, sem á vantar, í samráði við ráðherra og stjórn Seðlabanka Íslands.

8. gr.

Sjóðsstjórnin lætur gera eyðublöð undir umsóknir um lán og aðra þá aðstoð, sem um ræðir í 2. gr. laga þessara.

Umsókn til sjóðsstjórnar skulu fylgja eftirtalin gögn:

1. Ársreikningar sveitarfélagsins fyrir síðasta reikningsár, ef fullgerðir eru, annars reikningar næstsíðasta reikningsárs.

2. Fjárhagsáætlun sveitarfélagsins fyrir yfirstandandi ár.
3. Kostnaðaráætlun vegna þeirra framkvæmda eða fjárfestinga, sem um ræðir í 2. gr. 1. tl., eða greinargerð um óhagstæð lán, sbr. 2. gr. 2. tl., eða greinargerð um rekstrarlánaþörf, sbr. 2. gr. 3. tl., allt eftir því sem við á.
4. Aðrar þær upplýsingar, sem sveitarstjórn telur skipta máli í sambandi við umsóknina.

9. gr.

Skilyrði fyrir því, að lán verði veitt úr Lánasjóði sveitarfélaga, eru þessi:

1. Að ársreikningar sveitarfélagsins hafi verið gerðir samkvæmt ákvæðum sveitarstjórnarlaga, nr. 58/1961.
2. Að fjárhagsáætlun sveitarfélagsins hafi verið gerð samkvæmt sömu lögum.
3. Að umsækjandi sé ekki í vanskilum við sjóðinn vegna eldri lána, sem veitt hafa verið.
4. Að fjárhagur sveitarfélagsins sé, að dómi sjóðsstjórnar, svo traustur, að telja megi vísa greiðslu afborgana og vaxta á umsömdum tíma, ella verði sett trygging fyrir láninu, sem sjóðsstjórn metur gilda.
5. Að sveitarfélaginu sé að dómi sjóðsstjórnar nauðsyn á umbeðnu láni að nokkru eða öllu leyti vegna framkvæmda, sem gera þarf í sambandi við þau verkefni, sem sveitarfélagið annast samkv. 10. gr. sveitarstjórnarlaga, nr. 58/1961, stafliðum A. og B. a., ef um er að ræða lán samkv. 2. gr. 1. tl. þessara laga.
6. Önnur þau skilyrði, sem sjóðsstjórn kann að setja fyrir lánveitingunni.

10. gr.

Lánasjóði sveitarfélaga er heimilt að takast á hendur sjálfsskuldarábyrgð á rekstrarlánum sveitarfélaga, sbr. 2. gr. 3. tl., og á lánum sveitarfélaga til þess að greiða fyrir bættum lánskjörum, sbr. 2. gr. 2. tl., enda hafi hlutaðeigandi sveitarfélag þá ætíð sett tryggingu vegna ábyrgðarinnar, sem sjóðsstjórnin metur gilda, sbr. 9. gr. 4. tl.

Fjárhæð þeirra ábyrgða, sem sjóðsstjórnin tekst á hendur vegna rekstrarlána sveitarfélaga, skal háð því, hve mikið sjóðurinn á í handbæru fé. Nánari ákvæði um hlutfallið á milli handbærs fjár og samanlagðra rekstrarlánaábyrgða setur ráðherra.

11. gr.

Ríkisstjórnin ákveður vexti af lánum sjóðsins í samráði við Seðlabanka Íslands.

Fjárhæð stofnlána má vera allt að 75% af áætluðu kostnaðarverði hlutaðeigandi framkvæmda, sem sveitarsjóði er ætlað að leggja fram.

Sjóðsstjórnin ákveður lánstíma í hverju einstöku tilfelli, en lánstími má þó aldrei vera lengri en 20 ár.

12. gr.

Til þess að standast kostnað af rekstri sjóðsins ber sveitarfélögunum að greiða til sjóðsins eftirtalin gjöld:

1. Lántökugjald, er vera skal 1% af lánsfjárhæð þeirra lána, sem sjóðurinn veitir.
2. Gjald vegna ábyrgða þeirra, sem sjóðurinn tekst á hendur samkvæmt 10. gr. og vera skal ½% af hverri ábyrgðarfjárhæð.

Gjöld samkvæmt grein þessari skulu greidd um leið og lán er afgreitt eða ábyrgð veitt.

13. gr.

Nú vanrækir sveitarfélag greiðslu afborgana og vaxta af lánum úr sjóðnum á réttum gjalddaga, og getur ráðherra þá greitt vanskilin af framlagi hlutaðeigandi sveitarfélags úr Jöfnunarsjóði sveitarfélaga eftir því, sem til vinnst. Sama gildir um greiðslur, sem Lánasjóður sveitarfélaga kann að hafa innt af hendi vegna ábyrgða, sem hann hefur tekizt á hendur samkvæmt 10. gr.

14. gr.

Heimilt skal sveitarstjórnum að koma til geymslu og varðveizlu í Lánasjóði sveitarfélaga sjóðum, sem eru í eign eða umsjá sveitarfélaga, og fela honum að ávaxta þá og hafa á hendi reikningshald þeirra og afgreiðslu, ef um getur samizt.

15. gr.

Reikningsár Lánasjóðs sveitarfélaga er almanaksárið.

Ársreikningar sjóðsins skulu gerðir fyrir janúarlok ár hvert.

Fjármálaráðherra skipar tvo endurskoðendur til þess að endurskoða reikninga sjóðsins, annan án tilnefningar, og skal hann vera löggiltur, en hinn eftir tilnefningu stjórnar Sambands íslenzkra sveitarfélaga. Skulu þeir hafa lokið endurskoðun reikninga sjóðsins fyrir marzlok ár hvert.

Að endurskoðun lokinni afgreiðir stjórn sjóðsins reikningana til félagsmálaráðherra, sem úrskurðar þá.

Reikninga sjóðsins skal birta í B-deild Stjórnartíðinda.

16. gr.

Ráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara að fengnum tillögum sjóðsstjórnar.

17. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1966.

Ákvæði til bráðabirgða.

Framlag Jöfnunarsjóðs greiðist í fyrsta sinn á árinu 1967.

Gjört í Reykjavík, 29. apríl 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Magnús Jónsson.

Nr. 36. 29. apríl 1966.

LÖG

um breyting á lögum um ferðamál, nr. 29 30. apríl 1964.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Í stað orðanna „allt að 20 millj. króna“ í 2. mgr. 27. gr. laganna komi: allt að 40 millj. króna.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 29. apríl 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Ingólfur Jónsson.

Stjórnartíðindi A, nr. 28—36. Útgáfudagur 14. maí 1966.

STJÓRNARTÍÐINDI A 6 — 1966

13. maí 1966. 63 Nr. 37.

BRÁÐABIRGÐALÖG

um breyting á lögum nr. 67 21. maí 1965, um breyting á lögum nr. 51 10. júní 1964, um tekjustofna sveitarfélaga.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Félagsmálaráðherra hefur tjáð mér, að í lög um álagningu útsvara vanti ákvæði um breytingu á persónufrádrætti og á þrepum í útsvarsstiga til samræmis við þau ákvæði, sem nú gilda um álagningu tekjuskatts, samkvæmt lögum nr. 90 7. okt. 1965, um tekjuskatt og eignarskatt. Þar eð þörf slíkra breytinga sé sízt minni við álagningu útsvara en við álagningu tekjuskatts, beri brýna nauðsyn til þess að setja nú þegar lög, sem ákveði, að skattvísitala samkvæmt 53. gr. laga nr. 90/1965, gildi einnig um álagningu tekjuútsvara, samkvæmt lögum nr. 67/1965.

Með skírskotun til framanritaðs eru hér með sett bráðabirgðalög samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar, á þessa leið:

1. gr.

Frá og með gjaldárinu 1966 er skylt að hækka eða lækka þær fjárhæðir, sem um ræðir í 2. mgr. 2. gr. laga nr. 67/1965 svo og þrepin í útsvarsstiga þeim, sem um ræðir í 3. gr. sömu laga í samræmi við skattvísitölu, samkvæmt 53. gr. laga nr. 90 frá 1965.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Magnús Jónsson.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

FORSETABRÉF

um þinglausnir.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi, 86. löggjafarþing, hefur lokið störfum. Mun ég því slíta Alþingi í dag, fimmtudaginn 5. maí 1966.

Gjört í Reykjavík, 5. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Bjarni Benediktsson.

Nr. 39. 4. maí 1966.

LÖG

um almennan frídag 1. maí.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Almennur frídagur skal vera 1. maí ár hvert.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 4. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Eggert G. Þorsteinsson.

LÖG

um smíði síldarleitarskips og um síldargjald.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni heimilast að gera samninga um smíði á síldarleitarskipi allt að 500 brúttó-rúmlestum að stærð. Jafnframt heimilast ríkisstjórninni að taka lán til greiðslu andvirðis skipsins.

2. gr.

Greiða skal gjald af síld og síldarafurðum, sem flutt er til útlanda, eins og nánar er kveðið á um í lögum þessum. Nefnist gjald þetta síldargjald.

Til síldar og síldarafurða telst meðal annars síldarmjöl, síldarlýsi, saltsíld, fryst síld og síldarsoðkjarni. Niðursoðnar eða niðurlagðar síldarafurðir eru þó undanþegnar ákvæðum þessara laga.

Til síldar og síldarafurða samkvæmt lögum þessum telst afli, sem skip skrásett hér á landi veiða, þótt hann sé veiddur utan landhelgi og eigi verkaður í landi, svo og afli erlendra skipa, sem verkaður er hér á landi.

3. gr.

Síldargjald samkvæmt lögum þessum skal nema 0.3% af fob-verði útflutts síldarmjöls og síldarlýsis, en 0.2% af fob-verði annarrar útfluttrar síldar og síldarafurða.

Ríkissjóður annast innheimtu gjalds þessa, og renna tekjur af því til greiðslu síldarleitarskips samkvæmt nánari ákvörðun sjávarútvegsmálaráðuneytisins.

4. gr.

Um innheimtu, afgreiðslu og aðra framkvæmd við álagningu gjaldsins svo og viðurlög við brotum á lögum þessum og mál út af þeim gilda ákvæði 4.—10. gr. laga nr. 4 28. febrúar 1966, um útflutningsgjald af sjávarafurðum.

5. gr.

Ráðherra er heimilt að setja með reglugerð frekari fyrirmæli um framkvæmd þessara laga.

6. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júní 1966.

Gjört að Bessastöðum, 7. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Eggert G. Þorsteinsson.

LÖG

um breyting á lögum nr. 60 7. júní 1957, um Háskóla Íslands.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. málsgr. 37. gr. laganna orðist svo:

Við Háskóla Íslands eru þessi prófessorsembætti: 1. Í guðfræðideild 4, 2. í læknadeild 13, 3. í lagadeild 5, 4. í viðskiptadeild 3, 5. í heimspekideild 13, og er eitt þeirra embætti forstöðumanns Handritastofnunar Íslands, sbr. lög nr. 36 18. apríl 1962, 6. gr., 6. í verkfræðideild 5.

2. gr.

Lög þessi taka þegar gildi.

Með lögum þessum eru felld úr gildi lög nr. 51 11. júní 1960, um breyting á lögum nr. 60/1957, um Háskóla Íslands, 1. gr., lög nr. 51 27. apríl 1962, um breyting á lögum nr. 51 11. júní 1960, um breyting á lögum nr. 60 7. júní 1957, um Háskóla Íslands, og lög nr. 72 31. des. 1964, um breyting á lögum nr. 51/1962, um breyting á lögum nr. 60/1957, um Háskóla Íslands.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Gylfi Þ. Gíslason.

LÖG

um breyting á lögum nr. 35 frá 1960, um lögheimili.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

2. mgr. 10. gr. laganna orðist svo:

Svo skulu og íslenzkir ríkisborgarar, sem gegna störfum erlendis á vegum ríkisins við sendiráð og ræðismannsskrifstofur Íslands og taka laun úr ríkissjóði, og þeir íslenzkir ríkisborgarar, sem eru starfsmenn alþjóðastofnana, sem Ísland er aðili að, eiga lögheimili á Íslandi, þar sem lögheimilið var, er þeir fóru af landi brott.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 6. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Eggert G. Þorsteinsson.

6. maí 1966. Nr. 43.

LÖG

um breyting á lögum nr. 51 10. júní 1964, um tekjustofna sveitarfélaga.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Við 2. mgr. 8. gr. laganna bætist:

Heimilt er þó að leggja aðstöðugjald á þær stofnanir, sem um ræðir í 17. gr. c-lið.

2. gr.

e-liður 15. gr. orðist svo:

Að greiða 0.5% af árlegum tekjum sjóðsins til Sambands íslenzkra sveitarfélaga vegna starfsemi sambandsins og styrkja að öðru leyti, eftir ákvörðun ráðherra, tilraunir til að koma betra skipulagi og meira samræmi í framkvæmdir sveitarfélaga og samstarf sveitarfélaga.

3. gr.

17. gr. orðist svo:

Landsútsvör greiða:

a) Áfengis- og tóbaksverzlun ríkisins og Sölunefnd varnarliðseigna.
b) Áburðarverksmiðjan og Sementsverksmiðja ríkisins.
c) Síldarverksmiðjur ríkisins, Viðtækjaverzlun ríkisins, Landssmiðjan og Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.
d) Olíufélög, sem flytja inn olíur, olíuvörur og annast sölu þeirra og dreifingu þeirra innanlands.

4. gr.

18. gr. orðist svo:

Fjárhæð landsútsvara skal vera sem hér segir:

a) 5% af hagnaði ríkisfyrirtækja, samkv. 17. gr. a.
b) 2% af heildarsölu stofnana þeirra, sem um getur í 17. gr. b.
c) Stofnanir þær, sem um ræðir í 17. gr. c, greiða landsútsvör, sem ákveðin eru með sama hætti og tekjuútsvör félaga, sbr. 32. gr. 2. tölulið, án fráviks frá útsvarsstiga, samkv. 34. gr.
d) 1⅓% af heildarsölu olíufélaga, sbr. 17. gr. d.

5. gr.

20. gr. 2. mgr. orðist svo:

Fjórðungur landsútsvara, sem til falla í hverju sveitarfélagi, skal koma í hlut þess, en ¾ hlutum skal ásamt hluta þeim af söluskatti og verðtolli, sem Jöfnunarsjóði ber, samkvæmt lögum nr. 67/1964, skipta á milli sveitarfélaganna í réttu hlutfalli við íbúatölu hvers sveitarfélags hinn 1. des. árið á undan, þó þannig, að ekkert sveitarfélag fái hærra framlag en nemi 60% af samanlögðum fasteignasköttum, aðstöðugjöldum og útsvörum gjaldársins, sbr. þó 15. gr. d.

6. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og fer um álagningu landsútsvara árið 1966 samkv. þeim.

Gjört í Reykjavík, 6. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Magnús Jónsson.

Nr. 44. 7. maí 1966.

LÖG

um eignarnám lands í Flatey á Breiðafirði.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Hreppsnefnd Flateyjarhrepps á Breiðafirði er heimilt að taka eignarnámi þá ⅘ hluta lands eyjarinnar, sem eru í einkaeign.

2. gr.

Um framkvæmd eignarnámsins skal fara eftir ákvæðum l. nr. 61 14. nóv. 1917.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 7. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Eggert G. Þorsteinsson.

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja eyðijörðina Örlygsstaði í Helgafellssveit.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að selja Guðmundi Gíslasyni bónda á Kársstöðum í Helgafellssveit eyðijörðina Örlygsstaði í Helgafellssveit í Snæfellsnessýslu fyrir það verð, er um semst eða ákveðið verður samkvæmt mati dómkvaddra manna.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 11. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Ingólfur Jónsson.

9. maí 1966. Nr. 46.

FJÁRAUKALÖG

fyrir árið 1964.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Til viðbótar við þau gjöld, sem veitt eru í fjárlögum fyrir árið 1964, eru veittar kr. 666 191 706.26 til gjalda þeirra, sem tilfærð eru í 2. gr.

2. gr.

Til viðbótar við gjöldin í 3. gr. A er veitt:

1.	Póstur og sími	kr.	32 661 889.11
	af kr. 32 722 672.19 tekjum umfram fjárlagaáætlun.		
2.	Áfengis- og tóbaksverzlun	—	14 413 488.68
3.	Ríkisútvarp	—	4 002 649.03
	en tekjur fóru kr. 8 363 010.65 fram úr fjárlagaáætlun.		
4.	Viðtækjaverzlun	—	134 004.41
5.	Innkaupastofnun ríkisins	—	1 673 411.78
	af kr. 2 255 946.83 tekjum umfram fjárlagaáætlun.		
6.	Ríkisprentsmiðjan Gutenberg	—	2 255 896.84
	af kr. 2 442 578.40 tekjum umfram fjárlagaáætlun.		

7.	Áburðarsalan	kr.	2 298 848.00
	en tekjur fóru kr. 4 434 176.33 fram úr fjárlagaáætlun.		
8.	Landssmiðjan	—	1 302 857.73
	af kr. 1 477 448.80 tekjum umfram fjárlagaáætlun.		
9.	Bessastaðabú	—	586 934.32
	en tekjur fóru kr. 307 704.77 fram úr fjárlagaáætlun.		
10.	Hvanneyrarbú	—	1 015 227.80
	en tekjur fóru kr. 832 891.50 fram úr fjárlagaáætlun.		
11.	Hólabú	—	1 378 525.19
	en tekjur fóru kr. 938 285.77 fram úr fjárlagaáætlun.		
12.	Vífilsstaðabú	—	281 310.99
	af kr. 494 696.33 tekjum umfram fjárlagaáætlun.		
13.	Kópavogsbú	—	71 640.40
	af kr. 79 394.86 tekjum umfram fjárlagaáætlun.		
		Kr.	62 076 684.28

Til viðbótar við gjöldin í 7. gr. eru veittar		kr.	332 648.26
— — — — - 8. — — —		—	810 511.28
— — — — - 10. — I. — —		—	9 409 463.43
— — — — - 10. — II. — —		—	2 111 091.79
— — — — - 11. — A. — —		—	10 752 938.15
— — — — - 11. — B. — —		—	10 408 779.33
— — — — - 11. — C. — —		—	1 873 800.25
— — — — - 13. — B. — —		—	20 650 472.11
— — — — - 13. — D. — —		—	8 143 065.60
— — — — - 13. — E. — —		—	660 745.90
— — — — - 13. — F. — —		—	2 207 300.00
— — — — - 14. — B. — —		—	1 835 896.33
— — — — - 16. — A. — —		—	9.452 557.42
— — — — - 16. — B. — —		—	14 093 989.04
— — — — - 17. — — —		—	26 459 049.57
— — — — - 18. — — —		—	314 822.26
— — — — - 19. — 1. — —		—	188 220.115.48
— — — — - 19. — 2. — —		—	194 605 273.66
— — — — - 19. — 4. — —		—	4 118 921.99
		Kr.	568 538 126.13
Til eignaaukningar skv. 20. gr. Út eru veittar		—	97 653 580.13
Inn fóru kr. 57 546 786.50 fram úr fjárlagaáætlun.			
		Samtals kr.	666 191 706.26

Gjört í Reykjavík, 9. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Magnús Jónsson.

STJÓRNARTIÐINDI A 7 — 1966

9. maí 1966. 71 Nr. 47.

LÖG

um samþykkt á ríkisreikningnum fyrir árið 1964.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

Ríkisreikningurinn fyrir árið 1964 samþykkist með eftirgreindum niðurstöðutölum:

	Innborganir:			Áætlun:	Reikningur:
1.	Tekjur samkvæmt	2. gr.	fjárlaga	kr. 2 242 000 000.00	kr. 2 538 338 469.42
2.	— —	3. — A.	— —	426 000 000.00	— 379 070 039.68
3.	— —	3. — B.	— —	75 000.00	— 60 588.30
4.	— —	4. —	— —	2 000 000.00	— 13 902 634.38
5.	— —	5. —	— —	20 000 000.00	— 15 077 182.31
6.	Eignahreyfingar samkv.	20. gr.	fjárlaga	— 6 100 000.00	— 63 646 786.50
	Mismunur				kr. 257 760 131.21
				kr. 2 696 175 000.00	kr. 3 267 855 831.80

	Útborganir:			Áætlun:	Reikningur:
1.	Gjöld samkvæmt	7. gr.	fjárlaga	kr. 5 643 148.00	kr. 5 975 796.26
2.	— —	8. —	— —	2 000 713.00	— 2 811 224.28
3.	— —	9. —	— —	17 675 000.00	— 25 967 698.25
4.	— —	10. — I.	— —	35 177 315.00	— 44 586 778.43
5.	— —	10. — II.	— —	25 578 078.00	— 27 689 169.79
6.	— —	10. — III.	— —	7 519 920.00	— 7 259 162.87
7.	— —	11. — A.	— —	142 427 955.00	— 153 180 893.15
8.	— —	11. — B.	— —	46 841 556.00	— 57 250 335.33
9.	— —	11. — C.	— —	2 200 000.00	— 4 073 800.25
10.	— —	12. —	— —	102 319 235.00	— 100 809 785.93
11.	— —	13. — A.	— —	139 436 810.00	— 47 593 000.00
12.	— —	13. — B.	— —	24 500 000.00	— 45 150 472.11
13.	— —	13. — C.	— —	54 191 884.00	— 52 469 094.45
14.	— —	13. — D.	— —	18 913 058.00	— 27 056 123.60
15.	— —	13. — E.	— —	7 639 935.00	— 8 300 680.90
16.	— —	13. — F.	— —	8 954 089.00	— 11 161 389.00
17.	— —	14. — A.	— —	406 324 175.00	— 400 806 211.54
18.	— —	14. — B.	— —	26 103 290.00	— 27 939 186.33
19.	— —	15. —	— —	31 892 080.00	— 30 880 459.73

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

	Útborganir:			Áætlun:		Reikningur:
20.	Gjöld samkvæmt	16. gr.	fjárlaga kr.	123 386 232.00	kr.	132 838 789.42
21.	— —	16. — B.	— —	45 776 806.00	—	59 870 795.04
22.	— —	16. — C.	— —	8 181 250.00	—	7 808 566.49
23.	— —	16. — D.	— —	50 095 000.00	—	49 961 993.37
24.	— —	16. — E.	— —	21 718 528.00	—	20 181 516.93
25.	— —	17. —	— —	679 011 623.00	—	705 470 672.57
26.	— —	18. —	— —	63 065 763.00	—	63 380 585.26
27.	— —	19. — 1.	— —	393 000 000.00	—	581 220 115.48
28.	— —	19. — 2.	— —	5 000 000.00	—	199 605 273.66
29.	— —	19. — 3.	— —	8 000 000.00		
30.	— —	19. — 4.	— —	14 000 000.00	—	18 118 921.99
31.	Eignahreyfingar samkv. 20. gr.		fjárlaga kr.	160 116 267.00	kr.	348 437 339.39
	Mismunur		—	19 485 290.00		
			kr.	2 696 175 000.00	kr.	3 267 855 831.80

Gjört í Reykjavík, 9. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Magnús Jónsson.

Nr. 48. 10. maí 1966.

LÖG

um Stofnlánadeild verzlunarfyrirtækja (verzlunarlánasjóð).

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Bankaráði Verzlunarbanka Íslands hf. skal heimilt, að fengnu samþykki fundar hluthafa, að stofna sérstaka deild við bankann, er nefnist Stofnlánadeild verzlunarfyrirtækja (verzlunarlánasjóður).

Tilgangur stofnlánadeildarinnar er að styðja verzlun landsmanna með hagkvæmum stofnlánum, eins og nánar segir í 4. gr. laga þessara.

2. gr.

Stofnlánadeildin er sjálfstæð deild í bankanum, með sérstakri fjárábyrgð, er bundin sé við eignir hennar. Fjárreiðum stofnlánadeildarinnar skal haldið algerlega aðgreindum frá fjárreiðum annarra deilda bankans, og hefur deildin sérstakt bókhald.

Bankaráð Verzlunarbanka Íslands hf. hefur á hendi stjórn stofnlánadeildarinnar. Ákveður bankaráðið allar lánveitingar deildarinnar, að fengnum tillögum bankastjóra. Um starfsemi stofnlánadeildarinnar gilda almenn ákvæði laga um Verzlunarbanka Íslands hf., eftir því sem við getur átt.

3. gr.

Stofnfé stofnlánadeildarinnar er árlegt framlag frá Verzlunarbanka Íslands hf. samkvæmt ákvörðun aðalfundar ár hvert, og skal það ekki vera lægra en tvær milljónir króna árlega fyrstu fimm árin, sem stofnlánadeildin starfar.

Önnur fjáröflun stofnlánadeildarinnar er sem hér segir:

1. Fé, sem fengið er með útgáfu vaxtabréfa, að fengnu samþykki Seðlabankans.
2. Vextir.
3. Fé, sem fengið kann að vera að láni til endurlána.

4. gr.

Stofnlánadeild verzlunarfyrirtækja veiti stofnlán sem hér segir:

1. Til öflunar búnaðar og áhalda fyrir verzlunarfyrirtæki.
2. Til byggingar verzlunar- og skrifstofuhúsnæðis, svo og til meiri háttar endurbóta á slíku húsnæði. Heimilt er, ef sérstakar ástæður mæla með að mati sjóðsstjórnar, að veita verzlunarfyrirtækjum lán til kaupa á verzlunar- og skrifstofuhúsnæði.

5. gr.

Fjárhæð lána má nema allt að fimmtíu af hundraði af kostnaðarverði, enda sé það eigi að dómi stjórnar stofnlánadeildar hærra en eðlilegt má teljast samkvæmt verðlagi á þeim tíma, er í framkvæmdir var ráðizt.

Byggingar, búnaður og áhöld skulu metin til lántöku á kostnað lánbeiðanda, eftir því sem nánar verður kveðið á um í reglugerð. Setja má og ákvæði í reglugerð um kannanir af hendi sérfróðra manna, sem stjórn stofnlánadeildarinnar getur óskað eftir í sambandi við umsóknir um lán. Má mæla þar svo fyrir, að slíkar kannanir fari fram á kostnað lánbeiðanda.

6. gr.

Lán má veita úr stofnlánadeildinni gegn öruggu veði í þeim byggingum, sem lánað er til, ásamt tilheyrandi lóð og lóðarréttindum, svo og vátryggingarverði þeirra, eða öðrum fullgildum fasteignaveðum.

Í reglugerð skal setja nánari ákvæði um veðtryggingar, þ. á m. um vátryggingu á veðbundnum eignum, viðhaldi þeirra o. fl. Í reglugerð er heimilt að setja ákvæði um verðtryggingu lánsfjár í samræmi við lánavísitölu, enda liggi fyrir almenn löggjöf, sem heimili slíka verðtryggingu.

7. gr.

Lánstími má eigi vera lengri en 12 ár.

Lán til kaupa áhalda skulu þó eigi vera lengri en 5 ár, nema sérstakar ástæður mæli með, að dómi stofnlánadeildarinnar.

Lánin skulu endurgreidd með jöfnum afborgunum.

8. gr.

Stjórn stofnlánadeildarinnar ákveður, að fengnu samþykki stjórnar Seðlabankans, vexti af lánum, sem veitt eru úr stofnlánadeild. Mega þeir vera breytilegir í tilteknu hlutfalli við almenna útlánavexti banka og sparisjóða.

9. gr.

Í reglugerð skal setja ákvæði um umsóknir úr sjóðnum og hver gögn fylgja skuli umsókn.

10. gr.

Nú verða eigendaskipti að eign, sem veðsett er stofnlánadeildinni, og er stjórn hennar þá heimilt að heimta lán endurgreitt að nokkru eða öllu. Skylt skal seljanda og kaupanda að tilkynna stjórn stofnlánadeildarinnar eigendaskiptin.

11. gr.

Nú er lán úr stofnlánadeildinni eigi greitt á réttum eindaga eða veðið gengur svo úr sér eða rýrnar að verðgildi, að það er eigi svo tryggt sem vera skal að dómi stjórnar stofnlánadeildarinnar, eða nýr eigandi tekst eigi á hendur ábyrgð á láninu, og er stjórn stofnlánadeildar þá heimilt að heimta eftirstöðvar láns goldnar þegar í stað án uppsagnar.

12. gr.

Nú er veð selt á nauðungaruppboði eða við gjaldþrotaskipti, og ber uppboðshaldara þá að geta þess í uppboðsgerðinni, að eignin sé veðsett stofnlánadeildinni, og skal stjórn hennar gert viðvart svo tímanlega, að hún geti falið fulltrúa sínum að vera viðstaddur uppboð.

13. gr.

Setja skal í reglugerð nánari ákvæði um starfsemi stofnlánadeildarinnar.

14. gr.

Lög þessi taka gildi þegar í stað, og skal starfsemi deildarinnar hefjast á þeim tíma, er segir í reglugerð.

Gjört að Bessastöðum, 10. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Gylfi Þ. Gíslason.

Nr. 49. 6. maí 1966.

LÖG

um breyting á hreppamörkum milli Hafnarhrepps og Nesjahrepps.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Frá og með gildistöku laga þessara verður sú breyting á mörkum Hafnarhrepps og Nesjahrepps sem hér greinir:

Að vestan verða mörkin bein lína úr Akurey í vestasta tanga Óslands og þaðan bein lína í nyrzta odda Stapakletts, þaðan bein lína úr nyrzta odda Stapakletts í miðjan Mikleyjarál, með stefnu í Mikleyjarsker, þannig að Ósland í Nesjahreppi er lagt undir Hafnarhrepp.

2. gr.

Nú verður ekki innan 3 mánaða frá gildistöku laga þessara samkomulag milli hreppsnefnda Hafnarhrepps og Nesjahrepps um bætur fyrir tekju- og aðstöðumissi Nesjahrepps, er leiðir af ákvæðum 1. gr., og skulu bætur þá ákveðnar af gerðar-

dómi skipuðum 3 mönnum, þar sem aðilar skipa hvor sinn mann í dóminn, en Hæstiréttur tilnefnir oddamann. Vanræki aðilar að tilnefna í dóminn, tilnefnir Hæstiréttur, þannig að dómur verði fullskipaður. Kostnað við dóminn greiðir Hafnarhreppur.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 6. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Eggert G. Þorsteinsson.

9. maí 1966. Nr. 50.

LÖG

um breyting á lögum nr. 43 29. maí 1958, um aðstoð við vangefið fólk.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. mgr. 1. gr. laganna orðist svo:

Af alls konar gosdrykkjum og öli, sem er framleitt hér á landi og afhent er eða selt á flöskum, skal næstu 10 ár greiða gjald, að upphæð 60 aura af hverri flösku, og renna þrír fjórðu hlutar gjalds þessa í Styrktarsjóð vangefinna, er vera skal í vörzlum félagsmálaráðuneytisins, en einn fjórði hluti skal renna til Hjartaverndar, samtaka hjarta- og æðaverndarfélaga á Íslandi, til rekstrar og endurbóta á hjartarannsóknarstöð samtakanna.

2. gr.

4. gr. laganna orðist svo:

Fé því, sem aflað er samkvæmt lögum þessum í Styrktarsjóð vangefinna, skal varið til að reisa og endurbæta stofnanir fyrir vangefið fólk.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

4. gr.

Þegar lög þessi hafa hlotið staðfestingu, skal fella meginmál þeirra inn í lög nr. 43 29. maí 1958, um aðstoð við vangefið fólk, og gefa þau út með fyrirsögninni: Lög um aðstoð við vangefið fólk og samtök hjarta- og æðaverndarfélaga.

Gjört að Bessastöðum, 9. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Eggert G. Þorsteinsson.

LÖG

um stækkun lögsagnarumdæmis Keflavíkurkaupstaðar.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Lögsagnarumdæmi Keflavíkurkaupstaðar stækkar til norðurs um landsvæði úr landi Keflavíkur h/f, Keflavík, svo og úr landi Keflavíkurflugvallar í eigu ríkissjóðs, hvort tveggja í Gerðahreppi.

Mörkin milli Keflavíkurkaupstaðar og Gerðahrepps breytast því og verða sem hér segir:

Að vestan eru mörkin frá hornpunkti, þar sem norðurmörk Njarðvíkurhrepps skera beina línu dregna úr Kölku í Keflavíkurborg, unz sú lína sker núverandi háspennulínu. Síðan fylgja mörkin háspennulínunni til norðurs u. þ. b. 1400 m. Þar beygir háspennulínan til NNA, og fylgja mörkin henni u. þ. b. 560 m, unz hún beygir til NNV. Úr þeim hornpunkti liggja mörkin í ANA í stefnu á vitann á Hólmsbergi til sjávar.

2. gr.

Frá gildistöku laga þessara tekur Keflavíkurkaupstaður að sér framfærslu allra þeirra, sem eru eða verða þurfamenn og framfærslurétt eiga eða munu eignast í Gerðahreppi, ef lög þessi væru ekki sett, vegna dvalar eða fæðingar á landi því, sem um ræðir í 1. gr.

3. gr.

Nú verður ekki innan sex mánaða frá gildistöku laga þessara samkomulag milli bæjarstjórnar Keflavíkurkaupstaðar og hreppsnefndar Gerðahrepps um eigna- og skuldaskipti, er leiðir af ákvæðum 1. gr., og skulu þau þá ákveðin af gerðardómi, skipuðum 3 mönnum. Sami gerðardómur skal ákveða bætur fyrir tekjurýrnun Gerðahrepps, er kann að leiða af lögum þessum. Aðilar tilnefna hvor sinn mann í gerðardóminn, en hæstiréttur tilnefnir oddamann, og er hann formaður dómsins. Vanræki annar hvor aðila eða báðir að tilnefna mann í dóminn, skal hæstiréttur tilnefna, svo að dómurinn verði fullskipaður.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Eggert G. Þorsteinsson.

LÖG

um ríkisbókhald, gerð ríkisreiknings og fjárlaga.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Um efnisleg takmörk ríkisreiknings.

1. gr.

Á ríkisreikning skal færa sundurliðaða reikninga ríkissjóðs, ríkisstofnana og fyrirtækja og sjóða í ríkiseign, þó ekki reikninga banka og annarra lánastofnana.

Halda skal reglulegt tvíhliða bókhald um allar fjárreiður þeirra aðila, sem ríkisreikningur nær til, sbr. 1. málsgrein, eftir þeim meginreglum, sem lög þessi ákveða.

2. gr.

Reikningar félaga, fyrirtækja, stofnana og sjóða, sem ekki eru í ríkiseign, en hafa tekjustofna skv. sérstökum lögum, skulu birtir í sérstöku hefti B-deildar Stjórnartíðinda á næsta ári eftir lok reikningsárs. Ríkissjóður skal jafnan innheimta þessar tekjur eða fela ákveðnum aðila að gera það í sínu umboði, og skulu þær færðar til tekna og gjalda á rekstrarreikningi ríkisins. Ef tekjurnar renna til sömu aðila eða atvinnugreina og þær eru innheimtar hjá eða til opinberra aðila, sem eru utan ríkisreiknings, skal þó einungis sýna þær í teknahlið, en jafnframt færa þær til frádráttar, sbr. 26. gr.

Ríkisbókhaldið annast innköllun reikninga frá nefndum aðilum og sér um birtingu þeirra í samráði við ritstjóra Stjórnartíðinda. Reikningar skulu gerðir eftir fyrirsögn ríkisbókhaldsins, þannig að auðvelt sé að tengja þá við ríkisreikninginn.

Ákvæði næstu málsgr. hér á undan taka ekki til reikninga sveitarfélaga.

Heimilt er að láta ákvæðin um birtingu í sérstöku hefti B-deildar Stjórnartíðinda ná til hlutafélaga, sem ríkissjóður á hlut í, en eru ekki á ríkisreikningi, en þó skulu þau undanþegin ákvæðum þessara laga um form reikninga.

II. KAFLI
Um reikningsárið.

3. gr.

Reikningsár ríkisins er almanaksárið, og skal jafnan miða lokun reikninga við áramót.

4. gr.

Færslur hvers reikningsárs skal miða við raunveruleg skipti ríkisins við aðra aðila, athafnir þess og framkvæmdir, án tillits til þess, hvort greiðsla hefur farið fram í reiðufé. Öll skuldaskipti, sem koma fram við lokun ríkisreiknings, hvort sem eru útistandandi kröfur ríkissjóðs eða skuldir, skulu færð á viðskiptamannareikninga eða aðra reikninga, er gefi tegund kröfuréttindanna til kynna. Reikningarnir skulu sýna stöðu sjóðs og bankareikninga um áramót að afloknum lokunarfærslum, svo sem færslu áfallinna vaxta.

5. gr.

Reglur 4. gr. taka einnig til skipta ríkissjóðs og ríkisstofnana í A-hluta ríkisreiknings við ríkisfyrirtæki og sjóði í B-hluta, sbr. 6. gr.

III. KAFLI

Um efnisskipun ríkisreiknings og reikningatengsl.

6. gr.

Ríkisreikningur skiptist í tvo hluta, A-hluta og B-hluta.

A-hluti nær yfir fjárreiður ríkissjóðs og ríkisstofnana, en B-hluti yfir ríkisfyrirtæki og sjóði í ríkiseign, þar á meðal almannatryggingar, skv. nánari ákvörðun ríkisreikningsnefndar.

7. gr.

Með ríkisfyrirtækjum er átt við ríkisaðila, sem standa að öllu eða verulegu leyti undir kostnaði við starfsemi sína með tekjum af sölu á vörum og þjónustu eða hafa starfsemi með höndum, sem í meginatriðum er hliðstæð við starfsemi einkaaðila. Hjá þeim einum skal eignfæra og afskrifa efnislega fjármuni.

8. gr.

A-hluti ríkisreiknings skiptist í eftirtalda meginkafla auk heildaryfirlits, er sýni aðalniðurstöður og reikningatengsl:

1. Rekstrarreikningur.
2. Endurmatsreikningur.
3. Efnahagsreikningur.
4. Fjármagnshreyfingar.
5. Sérstök yfirlit.

9. gr.

Rekstrarreikningi og endurmatsreikningi, sbr. 8. gr., skal loka með mótbókunum á efnahagsreikning. Samkvæmt efnahagsreikningi og höfuðbókarreikningum skal gera yfirlit um fjármagnshreyfingar, og skiptist sá kafli í lánahreyfingar og hreyfingar greiðslufjárreikninga.

10. gr.

Í 1. kafla A-hluta ríkisreiknings, sbr. 8. gr., og þeim hluta 4. kafla, er sýnir lánahreyfingar, skal sýna samanburð við fjárlög, og einnig í þeim sérstöku yfirlitum í 5. kafla, sem sýnd eru á fjárlögum. Við hlið fjárlagatalna skal sýna geymdar fjárveitingarheimildir frá fyrri árum.

11. gr.

Heildaryfirlitið, sbr. 8. gr., sýni m. a. brúttótölur rekstrarreiknings og endurmatsreiknings (ef endurmat hefur átt sér stað), og eignir og skuldir í ársbyrjun og árslok. Rekstrarreikningi og endurmatsreikningi skal loka með færslu rekstrar- og endurmatsjafnaða á efnahagsreikning. Breytingar eigna og skulda (fjármagnshreyfingar) frá ársbyrjun til ársloka skal enn fremur sýna í tvennu lagi, þ. e. lánajöfnuð (nettóbreytingu lánahreyfinga samkvæmt 43. gr.) og greiðslujöfnuð (þ. e. nettóbreytingu greiðslufjárreikninga samkvæmt 44. gr.).

Nánari ákvæði um einstaka kafla A-hluta ríkisreiknings eru í IV.—VIII. kafla.

12. gr.

B-hluti ríkisreiknings skiptist í eftirtalda meginkafla:

1. Yfirlitsreikningar fyrirtækja og sjóða í ríkiseign.
2. Reikningar einstakra fyrirtækja og sjóða.
3. Sérstök yfirlit.

13. gr.

Í 2. kafla B-hluta ríkisreiknings, sbr. 12. gr., skal sýna, fyrir hvern aðila sérstaklega, sundurliðaðan rekstrarreikning, endurmatsreikning og efnahagsreikning.

14. gr.

Yfirlitsreikningarnir skulu sýna samandregið yfirlit yfir reikninga einstakra aðila í B-hluta ríkisreiknings.

Nánari ákvæði um einstaka kafla B-hluta ríkisreiknings eru í IX.—XI. kafla.

15. gr.

Í B-hluta ríkisreiknings skal sýna samanburð við fjárlög, þar sem því verður við komið, svo sem í rekstrarreikningi, lánahreyfingum, fjármunahreyfingum og þeim sérstöku yfirlitum, sem einnig eru á fjárlögum.

IV. KAFLI

Um rekstrarreikning A-hluta ríkisreiknings.

16. gr.

Tekjur skulu færðar á því ári, er þær eru lagðar á eða hæfar til ákvörðunar samkvæmt ákvæðum gildandi laga.

Beinir skattar skulu færðir á álagningarárinu með frádrætti fyrir vanhöldum, fram komnum eða áætluðum við reikningslokun.

Aðflutningsgjöld skulu færð á því ári, er tollafgreiðsla fer fram, en útflutningsgjöld eftir fardögum skipa eða annarra flutningstækja frá landinu.

Sölu-, veltu- eða framleiðsluskattar skulu færðir á það ár, er salan, veltan eða framleiðslan á sér stað, enda þótt ekki sé hægt að gera fullnaðarskil fyrr en á næsta ári. Ráðherra getur þó ákveðið, að færsla slíkra tekna sé miðuð við gjalddaga, enda sé um fastan, lögleyfðan gjaldfrest að ræða, er miðaður sé við eðlilegan innheimtutíma gjaldanna.

17. gr.

Ef beinir skattar eru krafðir um leið og tekjur falla til greiðslu, er heimilt að færa þá á innheimtuárinu, þótt endanleg álagning fari fyrst fram ári síðar.

18. gr.

Nú eru lagðir á nýir skattar, og skal þá reikningsfærslan fara eftir meginreglum þessa kafla.

19. gr.

Tekjur skal flokka í fjóra meginflokka eftir eðli teknanna, án tillits til þess, hvaða aðili innheimtir þær. Teknaflokkarnir eru þessir:

1. Skattar.
2. Arðgreiðslur frá fyrirtækjum og sjóðum í ríkiseign, fluttar úr B-hluta ríkisreiknings.
3. Ýmsar tekjur.
4. Innheimt fé fyrir aðra.

20. gr.

Með sköttum er í 1. tölulið 19. gr. átt við þá fjárhæð, sem ríkið leggur á einstaklinga og félög, án þess að beint framlag komi á móti frá ríkinu.

Rekstrarhagnað fjáröflunareinkasalna ríkisins skal telja með sköttum, sbr. 1. tölulið 19. gr., en ekki með arðgreiðslum annarra fyrirtækja og sjóða í ríkiseign, sbr. 2. tölulið 19. gr., enda þótt reikningar einkasalnanna séu í B-hluta ríkisreikningsins.

21. gr.

Skatta skal flokka í beina skatta og óbeina, og hvorum flokknum um sig skal aftur skipta niður, þannig að séð verði, hvernig upphæð beinna skatta skiptist milli persónuskatta, eignarskatta og tekjuskatta, og upphæð óbeinna skatta milli gjalda af innflutningi, gjalda af framleiðslu, gjalda af seldum vörum og veittri þjónustu og annarra óbeinna skatta.

22. gr.

Þótt skattar eða aðrar ríkistekjur renni beint til ákveðinna fyrirtækja eða sjóða í B-hluta ríkisreiknings, skulu þessar fjárhæðir færðar til tekna á rekstrarreikningi í A-hluta og ráðstöfun þeirra sýnd gjaldamegin á rekstrarreikningi í A-hluta.

23. gr.

Skattar, sem renna til ákveðinna stofnana í A-hluta ríkisreiknings, skv. sérstökum lögum eða ákvæðum, skulu færðir til tekna á rekstrarreikningi og ráðstöfun þeirra gjaldamegin.

24. gr.

Tekjur, sem ríkisstofnanir í A-hluta ríkisreiknings hafa beinlínis fyrir þjónustu eða annað framlag (þ. e. tekjur þjónustueðlis, en ekki skatteðlis), skal færa sem frádráttarlið frá gjöldum viðkomandi aðila á rekstrarreikningi.

25. gr.

Arðgreiðslur frá fyrirtækjum og sjóðum í B-hluta ríkisreiknings skal flytja yfir í teknahlið A-hluta, sbr. 2. tölulið 19. gr., nema rekstrarhagnað fjáröflunareinkasalna ríkisins, sem talinn er skattur. Fjármálaráðherra setur reglur um greiðslu slíks arðs til ríkissjóðs, sbr. 54. gr.

26. gr.

Liðurinn „innheimt fé fyrir aðra“ nær aðeins til tekna, sem renna til sömu aðila eða atvinnugreina og þær eru innheimtar hjá eða til opinberra aðila utan ríkisreiknings. Skulu þessar tekjur færðar inn og út í teknahlið rekstrarreiknings.

27. gr.

Nú renna skattar að hluta til ríkisins og að hluta til annarra opinberra aðila (t. d. sveitarfélaga), og skal þá færa ríkishlutann í teknaflokk 1, sbr. 19. gr., en hinn hlutann í teknaflokk 4, sbr. sömu gr.

28. gr.

Innheimtulaun, sem ríkissjóður greiðir, skal ekki draga frá teknamegin á rekstrarreikningi, heldur færa þau til gjalda á viðeigandi grein. Á það við jafnt um sérstök innheimtulaun sýslumanna, bæjarfógeta o. fl. aðila og kostnað við rekstur stofnana, sem annast innheimtu.

Innheimtulaun, sem ríkissjóður fær vegna innheimtu fyrir aðra, skal telja með ýmsum tekjum, sbr. 3. tölulið 19. gr.

29. gr.

Með ýmsum tekjum í 3. tölulið 19. gr. skal m. a. telja vaxtatekjur, arð af hlutabréfum, söluandvirði óeignfærðra fjármuna, endurgreitt stofnfé (sbr. 33. gr.), gjafafé og ýmsa leiðréttingarliði, sem hvorki verða færðir beint á teknaliði, sbr. 1., 2. og 4. tölulið 19. gr., né koma meðal frádráttarliða frá gjöldum ýmissa stofnana, sbr. 24. gr.

30. gr.

Gjöld skulu færð á því ári, er afhending verðmæta fer fram og hvers konar vinna eða þjónusta er innt af hendi, er hefur í för með sér fjárhagslega skuldbindingu fyrir ríkið eða greiðslu úr ríkissjóði.

31. gr.

Gjöld skal fyrst flokka eftir ráðuneytum, því næst eftir aðilum eða málefnum, sem fjárveitingin rennur til, og loks eftir hagrænu eðli gjaldanna.

32. gr.

Fjárveitingar til fjármunamyndunar þeirra aðila, sem eru í A-hluta ríkisreiknings, skal ekki eignfæra, heldur færa þær í gjaldahlið rekstrarreiknings. Semja skal sérstakt yfirlit yfir slíkar fjárveitingar, sbr. 45. og 46. gr.

33. gr.

Stofnfjárframlög til ríkisfyrirtækja og sjóða í B-hluta ríkisreiknings skal færa í gjaldahlið rekstrarreiknings í A-hluta. Endurgreiðslur höfuðstóls þessara aðila skal færa með ýmsum tekjum í lið nr. 3 í teknahlið rekstrarreiknings, sbr. 19. gr., en arðgreiðslur þeirra í lið nr. 2, sbr. og 19. gr.

34. gr.

Fjárveitingar, sem eru ekki notaðar á fjárveitingarárinu, sbr. 66. gr., skal ekki færa til gjalda fyrr en á því ári, er þær eru notaðar. Í samræmi við þetta skal ekki færa þær þá til skuldar í lok fjárveitingarársins, heldur halda sérstaka skrá yfir þær, sbr. 48. gr.

V. KAFLI

Um endurmatsreikning A-hluta ríkisreiknings.

35. gr.

Á endurmatsreikning í 2. kafla A-hluta ríkisreiknings skal færa matsbreytingar eigna og skulda á efnahagsreikningi, þ. á m. gengishagnað og gengistap og matshækkanir og lækkanir hlutabréfa.

36. gr.

Fjárveitingar til fjármunamyndunar, sem færðar hafa verið á rekstrarreikning í A-hluta ríkisreiknings og þannig afskrifaðar, skulu færðar á endurmatsreikning í B-hluta, ef skilyrði skapast til eignfærslu, sbr. 7. gr.

Nú er afskrifuð eign seld og skal þá færa söluandvirðið með ýmsum tekjum í teknahlið rekstrarreiknings.

VI. KAFLI

Um efnahagsreikning í A-hluta ríkisreiknings.

37. gr.

Í eignahlið efnahagsreiknings skal a. m. k. greina milli eftirtalinna eignaflokka:

1. Sjóður (seðlar, ávísanir, skiptimynt) hjá ríkisféhirði sérstaklega og öðrum ríkisaðilum sérstaklega.
2. Bankainnstæður.
3. Ýmsar innstæður. Hér skal m. a. telja óinnheimtar ríkissjóðstekjur, fyrirframgreiðslur, innstæður hjá ýmsum viðskiptamönnum o. þ. h.
4. Hlutabréf, verðbréf o. þ. h.
5. Veitt lán, aðgreind í stutt lán og löng lán, og hvor lið um sig í innlend lán og erlend lán.

38. gr.

Í A-hluta ríkisreiknings skal ekki eignfæra efnislega fjármuni, sbr. 7. gr.

39. gr.

Í skuldahlið efnahagsreiknings skal a. m. k. greina milli eftirtalinna skuldaflokka:

1. Yfirdráttur bankareikninga.
2. Ýmsar lausaskuldir. Hér skal m. a. telja ógreidd gjöld, fyrirframgreiðslur til ríkisins, ýmsar lausaskuldir við viðskiptamenn, geymt innheimtufé o. fl.
3. Tekin lán, aðgreind í stutt lán og löng lán og hvor liður um sig í innlend lán og erlend lán. Lán í Seðlabankanum skal jafnan tilgreina sérstaklega.

40. gr.

Lán, sem ríkissjóður tekur til að endurlána ríkisfyrirtækjum eða öðrum aðilum, skal færa um reikning ríkisábyrgðasjóðs í B-hluta ríkisreiknings.

41. gr.

Mat eigna og skulda skal, eftir því sem við verður komið, miða við raunverulegt verðmæti í lok reikningsárs, en heimilt er þó að fylgja reglum skattalaga, ef þær víkja ekki verulega frá ofangreindri reglu.

VII. KAFLI

Um fjármagnshreyfingar A-hluta ríkisreiknings og greiðslujöfnuð.

42. gr.

Fjármagnshreyfingar í 4. kafla A-hluta ríkisreiknings skiptast í lánahreyfingar og hreyfingar greiðslufjárreikninga, sbr. 9. gr.

43. gr.

Lánahreyfingar skulu sýna breytingar á lánareikningum, þ. e. liðum nr. 4 og 5 eignamegin og nr. 3 skuldamegin á efnahagsreikningi, sbr. 37. gr. og 39. gr.

Í sundurliðun skal greina sérstaklega tekin lán, veitt lán, greiddar og mótteknar afborganir og hækkanir og lækkanir einstakra liða vegna endurmats. Þá skal og jafnan sýna sérstaklega breytingar vegna aukningar eða endurgreiðslu á hlutabréfum o. þ. h.

44. gr.

Hreyfingar greiðslufjárreikninga á efnahagsreikningi, sbr. 37. gr. og 39. gr., skulu sýna greiðslujöfnuð ríkissjóðs eftir formi greiðslufjár, þar sem sjóðjöfnuður, bankajöfnuður og jöfnuður lausaskulda og ýmissa inneigna (breytingar á geymdu innheimtufé meðtaldar) eru sýndir sérstaklega.

Auk hinna einstöku jafnaða skal sýna brúttóupphæðir, sem þeir eru byggðir á, og hækkanir og lækkanir einstakra liða vegna endurmats.

VIII. KAFLI

Um sérstök yfirlit í A-hluta ríkisreiknings.

45. gr.

Jafnan skulu eftirtalin sérstök yfirlit vera í 5. kafla A-hluta ríkisreiknings, sbr. 8. gr.:

1. Yfirlit yfir óeignfærða fjármunamyndun.
2. Skrá yfir geymdar fjárveitingar.

3. Yfirlit um gjöld eftir hagrænu eðli þeirra.
4. Skrá yfir tekjur ríkissjóðs eftir innheimtuaðilum.

46. gr.

Með óeignfærðri fjármunamyndun í 1. tölulið 45. gr. er átt við fjármunamyndun ríkisins, sem færð er til gjalda í A-hluta ríkisreiknings og þannig afskrifuð til fulls. Skráin skal vera sundurliðuð eftir fjárlagagreinum og tegundum fjármuna.

47. gr.

Gera skal yfirlit yfir verðmæti óeignfærðra fjármuna eigi sjaldnar en á 10 ára fresti og skal þá miða við áætlað endurnýjunarvirði að frádregnum afskriftum.

48. gr.

Skrá yfir geymdar fjárveitingar, sem í gildi eru og hvorki hafa verið færðar til gjalda né skulda í ríkisreikningi, skal gerð með tilvísun í fjárlagagreinar og fjárlagaár. Þar skal koma fram sundurliðuð notkun geymdra fjárveitinga frá fyrri árum, sbr. 2. tölulið 45. gr.

49. gr.

Yfirlit um flokkun gjalda eftir hagrænu eðli þeirra skal miða við mestu sundurliðun bruttógjalda í ríkisreikningi, og frádráttur vegna tekna sýndur sérstaklega.

50. gr.

Heimilt er ráðherra að taka inn í 5. kafla A-hluta ríkisreiknings, sbr. 8. gr., önnur yfirlit en þau, sem getið er hér að framan. Ríkisreikningsnefnd getur einnig gert tillögur um birtingu slíkra yfirlita.

IX. KAFLI

Um yfirlitsreikninga fyrirtækja og sjóða í B-hluta ríkisreiknings.

51. gr.

Yfirlitsreikningar fyrirtækja og sjóða í ríkiseign skulu sýna helztu atriði reikninga einstakra aðila í B-hluta ríkisreiknings, svo sem tekjur, gjöld og rekstrarjöfnuð, hækkanir, lækkanir og jöfnuð endurmatsreiknings, eignir, skuldir og höfuðstól ríkissjóðs, fjármunahreyfingar (þar með taldar afskriftir) og fjármagnshreyfingar.

X. KAFLI

Um reikninga einstakra fyrirtækja og sjóða í B-hluta ríkisreiknings.

52. gr.

Tekjur á rekstrarreikningi skal sundurliða þannig, að eftirtaldir liðir séu greindir sérstaklega: Beinir fjárlagastyrkir, sem eru gjaldfærðir í A-hluta ríkisreiknings, sérstakir skattar eða aðrar ákveðnar ríkistekjur, sem renna til tiltekinna aðila og eru gjaldfærðir í A-hluta ríkisreiknings, og tekjur af vörusölu eða þjónustu.

53. gr.

Gjöld á rekstrarreikningi skal sundurliða í samræmi við hagræna flokkun gjalda í A-hluta ríkisreiknings, sbr. 49. gr., en þó skal við það miða, að flokkun gjaldanna verði sem sambærilegust við það, sem tíðkast hjá fyrirtækjum í einkaeign.

54. gr.

Fjármálaráðherra setur reglur um greiðslu rekstrarhagnaðar fyrirtækja og sjóða í B-hluta ríkisreiknings í ríkissjóð, að svo miklu leyti sem slíkt er ekki lögákveðið. Greiðslurnar skulu færðar til tekna í A-hluta ríkisreiknings, á lið nr. 2, sbr. 19. gr., arðgreiðslur frá fyrirtækjum og sjóðum í ríkiseign. Að öðru leyti er fyrirtækjum og sjóðum heimilt að nota rekstrarhagnað til aukningar hreinnar eignar með þeim takmörkunum, sem fjármálaráðherra setur eða ákveðnar eru með lögum.

55. gr.

Efnislega fjármuni fyrirtækja og sjóða í B-hluta ríkisreiknings skal afskrifa, miðað við matsverð í árslok, og sé afskriftatími miðaður við áætlaðan endingartíma fjármuna, þegar því verður við komið, eða farið eftir reglum skattalaga og öðrum reglum skattyfirvalda.

56. gr.

Reikna skal fyrirtækjum og sjóðum í B-hluta ríkisreiknings vexti af lánum frá ríkissjóði og lausaskuldum við hann, eftir nánari reglum, er fjármálaráðherra setur.

57. gr.

Um mat á efnahagsreikningi fyrirtækja og sjóða í B-hluta ríkisreiknings gilda sömu meginreglur og um mat í A-hluta, sbr. 41. gr. og 55. gr. Þetta á einnig við um endurmat.

58. gr.

Ef efnislega fjármuni, sem hafa ekki verið eignfærðir, heldur færðir til gjalda á fjárveitingarárinu, má eignfæra síðar, þannig að um sérstakt fyrirtæki verði að ræða, skv. skilgreiningu 7. gr., skal framkvæma endurmatið í B-hluta ríkisreikningsins.

59. gr.

Auk árlegs endurmats efnislegra fjármuna, skal a. m. k. tíunda hvert ár framkvæma sérstakt ýtarlegra endurmat, er sé miðað við áætlað endurnýjunarvirði að frádregnum afskriftum.

60. gr.

Fyrirtæki og sjóðir í B-hluta ríkisreiknings skulu í efnahagsreikningi greina milli hliðstæðra liða og kveðið er á um í 37. gr., en auk þess skal eignfæra efnislega fjármuni, svo sem lönd, náttúruréttindi, húseignir, vélar og tæki.

XI. KAFLI

Um sérstök yfirlit í B-hluta ríkisreiknings.

61. gr.

Í 3. kafla B-hluta ríkisreiknings, sbr. 12. gr., skal vera sérstakt yfirlit um gjöld á rekstrarreikningunum í heild, flokkuð eftir hagrænu eðli þeirra. Þar má einnig birta ýmsar samdráttar- eða sundurliðunarskrár og -töflur með tilvísun í reikninga í 2. kafla B-hluta ríkisreiknings, eftir því sem ástæða þykir til. Meðal annars er heimilt að birta þar sundurliðaðar fjármunahreyfingar, lánahreyfingar og hreyfingar greiðslufjárreikninga fyrirtækjanna og sjóðanna í heild.

XII. KAFLI
Um efnisskipun fjárlaga o. fl.

62. gr.

Fjárlög skiptast í tvo hluta, A-hluta og B-hluta, á sama hátt og ríkisreikningur, sbr. 1. málsgrein 6. gr.

63. gr.

Í A-hluta fjárlaga skal áætla sundurliðuð gjöld og tekjur á rekstrarreikningi og lánahreyfingar, að svo miklu leyti sem séð verður fyrir við fjárlagaafgreiðslu.

64. gr.

Í B-hluta fjárlaga skal áætla sundurliðuð gjöld og tekjur á rekstrarreikningi, lánahreyfingar og fjármunahreyfingar hvers aðila sérstaklega, og auk þess skal birta yfirlitsáætlanir, sbr. 51. gr., eftir því sem við verður komið.

65. gr.

Fjárlagaárið skal afmarka eftir reglum, sem um ræðir í II. kafla, og allar sömu meginreglur skulu gilda um efnisskipun og sundurliðun fjárlaga og þær, er gilda um ríkisreikning, að svo miklu leyti sem við á. Þó má sundurliðun í fjárlögum vera minni en í ríkisreikningi.

66. gr.

Merkja skal sérstaklega þær fjárveitingar, sem geyma má, ef þær eru ónotaðar í lok reikningsárs. Geymsluheimildin skal gilda til fjögurra ára.

Ekki er heimilt að geyma fjárveitingar til venjulegs rekstrar ríkisstofnana eða annarra aðila, sem slíkar fjárveitingar fá. Undanþágur má þó veita frá þessu ákvæði, ef sérstakar ástæður eru fyrir hendi. Fjármálaráðherra ákveður nánar um geymslu ónotaðra fjárveitinga.

67. gr.

Heimilt er fjármálaráðherra að láta sérstök yfirlit, sams konar eða hliðstæð þeim, sem getið er um í VIII. kafla, fylgja fjárlagafrumvarpi og fjárlögum, og jafnan skal fylgja skrá yfir ónotaðar fjárveitingar, sem gilda áfram sem fjárveitingarheimildir, og yfirlit um gjöld eftir eðli þeirra.

68. gr.

Fjárlagafrumvarpi skal jafnan fylgja tölulegur samanburður við fjárlög síðasta reikningsárs og síðasta fullgerðan ríkisreikning.

XIII. KAFLI
Um úrskurðarvald ráðherra og ríkisreikningsnefnd.

69. gr.

Fjármálaráðherra setur reglur um framkvæmd laganna og fellir úrskurð, þegar vafi leikur á því, hvernig fara skuli með einstök atriði samkvæmt ákvæðum þeirra.

70. gr.

Skipa skal sérstaka nefnd, ríkisreikningsnefnd, er vera skal fjármálaráðherra til ráðuneytis um atriði, er varða uppsetningu fjárlaga og ríkisreiknings og önnur atriði, er hafa meginþýðingu fyrir það reikningslega kerfi, er lögunum er ætlað að tryggja, eftir því sem nánar er kveðið á um í einstökum köflum laganna og í þessum kafla.

71. gr.

Nefndin skal skipuð sex mönnum. Fjórir menn skulu eiga sæti í henni samkvæmt stöðu sinni, þ. e. ríkisbókari, ráðuneytisstjóri fjármálaráðuneytisins, ríkisendurskoðandi og hagstofustjóri eða staðgöngumenn þeirra. Hinir tveir skulu skipaðir eftir tilnefningu Seðlabanka Íslands og Efnahagsstofnunarinnar. Ráðherra skipar formann nefndarinnar.

72. gr.

Ríkisreikningsnefnd skal jafnan gera tillögur til ráðherra, áður en úrskurður er felldur eða reglur settar um einstök ákvæði laganna, þar á meðal eftirtalin atriði:

1. Hvort reikningar ákveðinna aðila skuli birtir í ríkisreikningi, sbr. 1. gr.
2. Hvort fé, sem ríkissjóður innheimtir fyrir ýmsa aðila (aðra en ríkisaðila), sem hafa tekjustofna samkvæmt sérstökum lögum, en ekki beinlínis fyrir fjárlagasamþykkt, skuli fært til tekna og gjalda á rekstrarreikningi eða inn og út teknamegin, sbr. 2. gr.
3. Hvort einstakir ríkisaðilar skuli taldir í A-hluta eða B-hluta ríkisreiknings, sbr. 6. gr. og 7. gr.
4. Hvernig haga skuli formi og sundurliðun heildaryfirlits í A-hluta og yfirlitsreikninga í B-hluta, sbr. 8. gr., 12. gr. og 51. gr.
5. Hvernig flokka skuli og sundurliða tekjur, gjöld, fjármagnshreyfingar, eignir og skuldir og hvernig skuli merkja einstakar fjárveitingar á fjárlögum eftir hagrænu eðli og tímamörkum, sbr. IV., VI., VII., X. og XII. kafla.
6. Hvernig nota skuli heimildir 16. og 17. gr., um færslu tekna á reikningsár miðað við gjalddaga.
7. Hvenær söluandvirði óeignfærðra fjármuna í A-hluta ríkisreiknings skuli fært með „ýmsum tekjum“ í teknahlið rekstrarreiknings og hvenær dregið frá gjöldum einstakra stofnana, sbr. 29. gr.
8. Hvernig útfæra skuli reglurnar um mat eigna og skulda og framkvæmd endurmats, sbr. V. kafla, 41. gr., 55. gr. og 57. gr.
9. Hvernig einstök yfirlit skv. VIII. kafla og XI. kafla skuli gerð úr garði og hvaða yfirlit skuli birt umfram þau, sem lögin ákveða.
10. Hvaða reglur skuli settar fyrirtækjum og sjóðum í ríkiseign um tilhögun fjárskila til ríkissjóðs og tilhögun bókhalds og reikningsskila til ríkisbókhaldsins, sbr. X. kafla.
11. Hvort undanþágur skuli veittar til geymslu fjárveitinga, sbr. 66. gr.

73. gr.

Ríkisreikningsnefnd skal jafnan höfð með í ráðum um uppsetningu fjárlagafrumvarps.

74. gr.

Nánar skal kveða á um hlutverk nefndarinnar og störf í reglugerð.

XIV. KAFLI
Um ríkisbókhald.

75. gr.

Ríkisbókhaldið hefur, fyrir hönd fjármálaráðuneytisins, yfirumsjón með öllu bókhaldi og reikningsskilum þeirra aðila, er ríkisreikningurinn nær til, sbr. 1. gr., á grundvelli þessara laga og sér um gerð ríkisreiknings.

76. gr.

Heimilt er ríkisbókhaldinu að láta einstakar stofnanir, fyrirtæki og sjóði annast bókhald sitt sjálf að einhverju eða öllu leyti. Enn fremur er því heimilt, að fengnu samþykki ráðherra, að setja upp bókhaldsmiðstöðvar, er annist bókhald ákveðinna aðila, að svo miklu leyti sem það er ekki gert í ríkisbókhaldinu sjálfu. Allir þessir aðilar skulu þó lúta fyrirmælum ríkisbókhaldsins um reikningsfærsluna.

77. gr.

Setja skal reglur um skilafrest á reikningum til ríkisbókhalds fyrir þá aðila, sem um getur í 76. gr.

78. gr.

Ríkisbókhaldið annast innköllun reikninga frá félögum, fyrirtækjum, stofnunum og sjóðum, sem ekki eru ríkiseign, en hafa sérstaka tekjustofna skv. lögum, sbr. 2. gr. Enn fremur sér það um birtingu þeirra í samráði við ritstjóra Stjórnartíðinda, sbr. sömu gr., og hefur umsjón með innheimtu þeirra tekna, sem um getur í greininni.

79. gr.

Ríkisbókari er forstöðumaður ríkisbókhalds. Hann ber ábyrgð á störfum ríkisbókhaldsins og skal skipaður af fjármálaráðherra.

Nánar skal kveða á um verksvið ríkisbókhalds og stöðu ríkisbókara með reglugerð.

XV. KAFLI

Niðurlagsákvæði.

80. gr.

Fjárlagafrumvarp og fjárlög ársins 1968 skal semja eftir þeim reglum, sem kveðið er á um í I.—XIII. kafla, og ríkisreikning þess árs skal einnig semja eftir þeim reglum. Reglum þessara laga skal að öðru leyti, s. s. við lokun reikninga og afmörkun reikningsársins, beitt þegar frá reikningslokum ársins 1965, eftir því sem fært þykir að dómi fjármálaráðherra.

81. gr.

Ríkisreikningsnefnd skal skipa þegar að fenginni staðfestingu laganna.

82. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og falla þá jafnframt úr gildi eftirtalin lagaákvæði:

II. kafli laga nr. 61/1931, um ríkisbókhald. — III. kafli laganna, um endurskoðun, verði II. kafli, og tölusetning lagagreinanna breytist þannig, að 8. grein verður 2. grein o. s. frv. — 3. málsgrein 14. greinar falli niður, en hún hljóðar svo: „Aðalendurskoðandi skal enn fremur hafa umsjón með störfum ríkisbókhaldsins fyrir hönd fjármálaráðherra eftir því, sem ráðherra ákveður".

Lög nr. 29/1905, um byggingarsjóð. — Eignir sjóðsins renni í ríkissjóð.

Lög nr. 78/1947, um fyrningarsjóð ríkisins. — Hrein eign sjóðsins renni í ríkissjóð.

Enn fremur eru úr gildi numin önnur fyrirmæli í lögum, er brjóta í bága við lög þessi.

Ákvæði í reglugerðum, auglýsingum og öðrum stjórnvaldsreglum um ríkisbókhald, gerð ríkisreiknings og fjárlaga, sem í gildi eru við gildistöku laga þessara og ekki fara í bága við ákvæði þeirra, skulu gilda áfram, unz þau hafa verið numin úr gildi með stjórnvaldsreglum, settum samkvæmt lögum þessum.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Magnús Jónsson.

Nr. 53. 13. maí 1966.

LÖG

um vernd barna og ungmenna.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Inngangur.

1. gr.

Vernd barna og ungmenna tekur yfir þessi verkefni og úrræði:

1. Almennt eftirlit með aðbúð og uppeldi á heimili.
2. Eftirlit með hegðun og háttsemi utan heimilis.
3. Ráðstöfun í vist, í fóstur, til kjörforeldra eða á sérstakar uppeldisstofnanir.
4. Eftirlit með uppeldisstofnunum, svo sem barnaheimilum, vöggustofum, dagheimilum, leikskólum, gæzluleikvöllum, sumardvalarheimilum, fávitahælum fyrir börn og ungmenni o. s. frv., sé eftirlitið ekki falið öðrum samkvæmt sérstökum lögum.
5. Eftirlit með börnum og ungmennum, sem eru líkamlega eða andlega miður sín, einkum þeim, sem eru blind, málhölt, fötluð eða fávita.
6. Eftirlit með börnum og ungmennum, sem eru siðferðilega miður sín, hafa framið afbrot eða eru á annan hátt á glapstigum.
7. Vinnuvernd.
8. Eftirlit með skemmtunum.

Með börnum er samkvæmt lögum þessum átt við einstaklinga innan 16 ára aldurs, en ungmenni eru unglingar á aldursskeiði 16—18 ára.

2. gr.

Starf til verndar börnum og ungmennum rækja samkvæmt lögum þessum: barnaverndarnefndir og barnaverndarráð. Menntamálaráðuneytið hefur yfirstjórn barnaverndarmála.

Barnaverndarnefndir og barnaverndarráð skulu setja fram tillögur og ábendingar um úrræði, sem stuðla að því að búa börnum og ungmennum góð uppeldisskilyrði, svo og að benda á félagsleg atriði, sem eru andstæð því uppeldistakmarki.

Barnaverndarnefndir og barnaverndarráð skulu leita samvinnu við forráðamenn skóla, heilsugæzlu og félagsmála og aðra þá, sem fjalla um málefni barna og ungmenna.

3. gr.

Barnaverndarnefndarmenn og barnaverndarráðsmenn, fulltrúar þessara aðilja og annað starfslið á vegum þeirra eru opinberir starfsmenn og hljóta þá vernd, sem slíkum mönnum er tryggð, og bera skyldur samkvæmt því. Ber þeim að sýna börnum og ungmennum, er þeir fjalla um mál þeirra, alla nærgætni og mega ekki skýra óviðkomandi mönnum frá því, sem þeir verða vísir í starfa sínum um einkamál manna og heimilisháttu.

II. KAFLI

Um barnaverndarnefndir.

4. gr.

Barnaverndarnefnd skal vera í hverjum kaupstað og í hverjum hreppi landsins. Heimilt er þó að hafa sameiginlegar barnaverndarnefndir fyrir fleiri en einn hrepp, séu þeir mjög fámennir.

5. gr.

Barnaverndarnefnd hefur eftirlit með uppeldi og hegðun barna til 16 ára aldurs, svo og ungmenna, ef þau eru líkamlega, andlega eða siðferðislega miður sín, og þá allt að 18 ára aldri.

6. gr.

Bæjarstjórn (borgarstjórn) í kaupstað kýs barnaverndarnefnd, í Reykjavík 7 manna, í öðrum kaupstöðum 5 manna. Barnaverndarnefnd utan kaupstaða (sbr. 4. gr.) skal skipuð 3 mönnum og valin af hreppsnefnd eða hreppsnefndum (sbr. 4. gr.). Skulu nefndarmenn vera kunnir að grandvarleik og bera sem bezt skyn á mál þau, sem barnaverndarnefnd fjallar um.

Um kjörgengi í barnaverndarnefnd fer eftir sömu reglum og um kjörgengi í sveitarstjórn, sbr. l. nr. 58 29. marz 1961, 19., sbr. 18. gr., og um þá kosningu fer eftir 37. gr. sömu laga eftir því sem við á, sbr. þó 8. gr. 1. málsgr. hér á eftir.

Barnaverndarnefnd skal að jafnaði skipuð bæði konum og körlum. Kjósa skal með sama hætti jafnmarga varamenn í barnaverndarnefnd.

Í kaupstöðum skal leitazt við að kjósa lögfræðing í barnaverndarnefnd, þar sem slíks er kostur.

7. gr.

Kjörtími barnaverndarnefndar er hinn sami og bæjarstjórnar. Fyrsta kosning samkv. lögum þessum gildir þó einungis, þangað til bæjarstjórnarkosningar fara næst fram. Barnaverndarnefnd gegnir störfum, þar til ný nefnd hefur verið kosin.

Kjörtími barnaverndarnefnda er hinn sami og sveitarstjórnar, er kýs hana, þó svo að barnaverndarnefnd gegnir störfum, unz ný nefnd hefur verið kosin, sbr. einnig 61. gr.

Oddvitar (sveitarstjórar) og bæjarstjórar (borgarstjóri) skulu þegar eftir að kosning barnaverndarnefndar hefur farið fram skýra menntamálaráðuneytinu frá skipun nefndar.

8. gr.

Það er borgaraskylda að taka kosningu í barnaverndarnefnd. Þó geta skorazt undan kosningu þeir, er átt hafa sæti í nefnd allt síðasta kjörtímabil. Maður eldri en 60 ára getur skorazt undan kosningu fyrir fullt og allt.

Bæjarstjórnir (bæjarráð) og hreppsnefndir ákveða þóknun nefndarmanna, enda greiðist kostnaður af nefndarstörfum úr sveitarsjóði, þar með talin laun starfsfólks og önnur útgjöld við störf nefndarinnar.

9. gr.

Barnaverndarnefndarmenn skipta með sér störfum og kjósa formann, varaformann og ritara. Ritari heldur nákvæma fundarbók um störf nefndar og sendir barnaverndarráði skýrslu um þau fyrir apríllok ár hvert.

10. gr.

Barnaverndarnefnd skal, að fenginni heimild sveitarstjórnar, ráða eftir þörfum sérhæft starfslið, er annist dagleg störf í umboði hennar, svo og annað starfsfólk. Barnaverndarráð skal beita sér fyrir athugun á því, hvort kleift sé að ráða sérhæfða starfsmenn, er séu til ráðuneytis barnaverndarnefndum innan tiltekinna umdæma, t. d. fjórðunga eða smærri umdæma.

11. gr.

Um störf og starfsháttu fer að öðru leyti eftir IV. kafla þessara laga.

III. KAFLI

Um barnaverndarráð.

12. gr.

Ráðherra skipar fimm manna barnaverndarráð til 4 ára í senn. Skal það hafa aðsetur í Reykjavík. Formaður ráðsins skal vera embættisgengur lögfræðingur.

Ráðherra skipar á sama hátt jafnmarga varamenn.

Barnaverndarráðsmaður má ekki veita forstöðu uppeldisstofnun samkvæmt lögum þessum.

Gerðir ráðsins skulu skráðar í fundabók.

Barnaverndarráð skal ráða í þjónustu sína sérfróðan mann um uppeldismál, er annist framkvæmdir og eftirlit á vegum þess, enn fremur annað starfsfólk við hæfi.

Ráðherra ákveður laun barnaverndarráðsmanna, og greiðast þau úr ríkissjóði ásamt öðrum kostnaði við ráðið.

Um störf og starfsháttu barnaverndarráðs fer eftir V. kafla þessara laga.

IV. KAFLI

Um störf og starfsháttu barnaverndarnefndar.

13. gr.

Barnaverndarnefnd er ályktunarfær, þegar fullur helmingur nefndarmanna situr fund, enda sé formaður eða varaformaður á fundi.

Nú á embættisgengur lögfræðingur ekki sæti í nefndinni, og skal héraðsdómari (í Reykjavík borgardómari) þá taka sæti í nefndinni sem meðlimur hennar með fullum réttindum og skyldum, ef fjalla á um töku barns af heimili, sviptingu foreldravalds, kröfu um, að barn skuli flutt frá fósturforeldrum, eða kröfu um, að felldur sé niður úrskurður um töku barns af heimili eða sviptingu foreldravalds. Ályktanir um þessi málefni fá ekki gildi, nema 2 nefndarmenn hið fæsta af 3, 3 af 4, 4 af 5 eða 6, 5 af 7 og 6 af 8 gjaldi þeim jákvæði.

Nú hamlar nauðsyn barnaverndarnefndarmanni fundarsókn, og skal hann þá gera formanni viðvart með fyrirvara, ef unnt er. Boðar þá formaður varamann í hans stað.

14. gr.

Um vanhæfi nefndarmanna til meðferðar einstakra mála gilda ákvæði 36. gr. laga nr. 85/1936, eftir því sem við getur átt.

Öllum meiri háttar málum, er varða ráðstafanir gagnvart börnum eða forráðamönnum þeirra, skal ráðið til lykta með úrskurði. Úrskurður skal vera skriflegur og rökstuddur. Úrskurð skal tilkynna með ábyrgðarbréfi eða á annan jafntryggilegan hátt, og skal vekja athygli á, að heimild sé til málskots, sbr. 56. gr., ef því er að skipta.

Um starfsháttu barnaverndarnefnda, þ. á m. um boðun funda, bókun fundargerða og boðun varamanna, skulu sett nánari ákvæði í reglugerð, er menntamálaráðherra setur. Í reglugerð má einnig kveða á um verkaskiptingu innan hinna fjölmennari nefnda svo og um starfsmenn og ráðunauta barnaverndarnefnda.

15. gr.

Ef bráðan bug þarf að vinda að ráðstöfun, sem ber undir barnaverndarnefnd, getur formaður — eða fulltrúi í umboði hans — framkvæmt hana, en leggja skal málið til fullnaðarákvörðunar fyrir barnaverndarnefnd svo fljótt sem kostur er.

16. gr.

Við úrlausn barnaverndarmáls skal kosta kapps um að afla sem gleggstra upplýsinga um hagi barna eða ungmenna, sem í hlut eiga, tengsl þeirra við foreldra eða aðra forráðamenn og aðbúð þeirra á heimili, skólagöngu þeirra og hegðun á heimili og utan þess, svo og andlegt og líkamlegt ásigkomulag þeirra. Skal leita aðstoðar sérfræðinga, eftir því sem þörf krefur. Um öflun upplýsinga utan umdæmis nefndar gilda ákvæði 17. gr.

Barnaverndarnefnd eða þeim barnaverndarnefndarmönnum, fulltrúa nefndarinnar, starfsmönnum hennar eða öðrum, sem hún kann að fela það sérstaklega, er heimilt að fara á einkaheimili og barnaheimili til rannsóknar á högum barns og ungmennis, taka skýrslur af foreldrum eða forráðamönnum þess og kveðja fyrir sig til yfirheyrslu hvern þann í umdæmi hennar, er um kann að bera. Svo getur hún og krafizt vitnaleiðslu fyrir dómi til skýringar máli.

Þegar barnaverndarnefnd leysir úr máli, skal jafnan það ráð upp taka, sem ætla má að barni eða ungmenni sé fyrir beztu. Nefndinni ber jöfnum höndum að hafa hliðsjón af því, hvort dvöl barns á heimili kunni að hafa skaðlegar afleiðingar fyrir önnur börn, sem þar vistast. Enn fremur ber að forðast að sundra systkinahópi.

17. gr.

Barnaverndarnefnd, þar sem barn er dvalfast, á úrlausn um málefni þess, sbr. þó 37. gr. 3. málsgr. Nú flyzt barn úr umdæmi nefndar, eftir að nefnd hefur tekið mál til meðferðar, og skal barnaverndarnefnd á hinu nýja heimili barnsins fjalla til fullnaðar um málið, en barnaverndarráð getur þó ákveðið, að nefnd sú, sem fyrst fjallaði um málið, ráði því til lykta.

Barnaverndarnefndir skulu veita hver annarri atbeina til skýringar málum og í framkvæmd hvers konar barnaverndarráðstafana.

18. gr.

Ef opinber starfsmaður verður í starfa sínum var við misfellur á uppeldi og aðbúð barna eða ungmenna, er honum skylt að gera barnaverndarnefnd viðvart. Sérstaklega er kennurum, prestum, læknum, ljósmæðrum, hjúkrunarkonum, sálfræðingum, félagsráðgjöfum og þeim, sem fara með framfærslumál, skylt að fylgjast eftir föngum með hegðun og uppeldi barna og ungmenna og hafa náið samstarf við barnaverndarnefnd.

Um tilkynningarskyldu annarra manna fer svo sem segir í 48. gr.

19. gr.

Skylt er löggæzlumanni að aðstoða barnaverndarnefndir og gera þeim viðvart, ef hann verður þess vís, að ábótavant sé framferði, uppeldi eða aðbúð barns eða ungmennis.

Ef brot eru framin, sem börn eða ungmenni innan 18 ára eru viðriðin, ber löggæzlumanni og dómara þegar í stað að tilkynna það barnaverndarnefnd og veita henni þess kost að fylgjast með rannsókn máls og láta nefndarmenn, fulltrúa eða annan starfsmann vera viðstaddan yfirheyrslu. Getur dómari krafizt þess, ef honum þykir þörf.

20. gr.

Áður en meiri háttar barnaverndarmáli, sbr. 13. gr., er ráðið til lykta, ber að veita foreldrum eða öðrum forráðamönnum barns kost á að tjá sig um málið, munnlega eða skriflega, þ. á m. með liðsinni lögmanna, ef því er að skipta. Að jafnaði ber að veita barni eða ungmenni kost á að koma á fund barnaverndarnefndar, þegar svo stendur á.

21. gr.

Barnaverndarnefnd skal fylgjast sem bezt með framferði, uppeldi og aðbúð barna og ungmenna í umdæmi sínu og hafa stöðugt samband við aðra þá aðila, sem stöðu sinnar vegna öðlast vitneskju um þessi efni.

22. gr.

Nú verður barnaverndarnefnd þess vís, að heimilishögum, uppeldisháttum, framferði foreldra, forráðamanna eða annarra heimilismanna, aðbúnaði eða hegðun barns sé ábótavant, og skal hún þá láta málið til sín taka á þann hátt, er bezt þykir við eiga, eftir því sem á stendur.

23. gr.

Ef barn verður forsjárlaust eða forsjármenn þess veita því ekki fullnægjandi framfærslu, skal barnaverndarnefnd aðstoða þá, sem láta sig hag þess varða, við að koma því í fóstur á gott heimili eða sjá því farborða með öðrum hætti, sbr. 38. og 39. gr. framfærslulaga nr. 80/1947, enda er óheimilt að vista börn á öðrum heimilum en þeim, sem barnaverndarnefnd sú, er í hlut á, samþykkir.

24. gr.

Ef fjárhagur foreldra barns eða forráðamanna er svo bágborinn, að það nýtur ekki sómasamlegrar aðbúðar og uppeldis, skal barnaverndarnefnd hlutast til um, að ráðin verði bót á því. Ef barn líður skort vegna örbirgðar, skal barnaverndarnefnd þegar í stað gera nauðsynlegar ráðstafanir til úrbóta, og greiðist kostnaður úr bæjar-(sveitar-)sjóði, að svo miklu leyti sem almannatryggingum ber ekki að greiða hann. Jafnan skal þess gætt, að aðstoð við heimili fari á undan öðrum framkvæmdum til úrbóta, að því leyti sem við verður komið.

Ekki má taka barn af heimili eingöngu vegna örbirgðar foreldra eða forráðamanna.

25. gr.

Nú er barn sjúkt og fær ekki viðunandi hjúkrun eða læknishjálp, eða barn er fáviti eða að öðru leyti andlega vanþroska og fær ekki sérstaka umönnun, sem því er þörf á, og skal þá barnaverndarnefnd í samráði við heimilislækni, heilbrigðisyfirvöld og aðra sérfræðinga, ef því er að skipta, gera þær ráðstafanir, sem nauðsynlegar þykja til verndar heilsu barns eða ungmennis. Sama er, ef heilsu barns eða ungmennis þykir stafa hætta af sjúkdómi, sem aðrir heimilismenn hafa tekið.

26. gr.

Nú verður barnaverndarnefnd þess vís, að uppeldi barns eða ungmennis, aðbúnaði eða atlæti er ábótavant vegna hirðuleysis foreldra eða forráðamanna, vankunnáttu þeirra, andlegra eða siðferðislegra annmarka, líkamlegrar eða andlegrar vanheilsu, drykkjuskapar, eiturlyfjanautnar, ofnotkunar deyfilyfja, lauslætis eða annars siðleysis, refsiverðs athæfis o. s. frv., og skal þá barnaverndarnefnd gera viðeigandi ráðstafanir. Kemur þá m. a. til greina að leiðbeina foreldrum og forráðamönnum og áminna þá, skipa heimili eftirlitsmann, eiga hlut að því, að sjúklingi eða annmarkamanni verði komið brott af heimili, eða taka barn af heimili, ef það þykir bezt henta, og má þá fela öðrum forræði barnsins. Ef ungmenni yfir 16 ára á í hlut, skal barnaverndarnefnd fara eftir ákvæðum 31. gr., eftir því sem við á.

Það er borgarakvöð að taka skipun sem eftirlitsmaður heimilis samkvæmt ákvæðum þessarar greinar, en eldri maður en 60 ára getur þó skorazt undan kvaðningu.

27. gr.

Ef barnaverndarnefnd þykir barni eða ungmenni háski búinn af háttsemi eða framferði heimamanns, svo sem vegna deyfilyfjanautnar, ofdrykkju eða annars ósæmilegs athæfis, en því gæti annars liðið vel á heimilinu, er henni skylt, ef umvandanir og aðrar ráðstafanir koma ekki að haldi, að kæra málið fyrir valdsmanni þeim, er í hlut á. Er honum þá skylt að gera ráðstöfun, sem tryggi hag barnsins eða ungmennisins að þessu leyti, og í því skyni jafnvel heimilt að víkja manni brott af heimili um stundarsakir eða til frambúðar, ef hann bætir ekki ráð sitt, sbr. 49. gr.

28. gr.

Ef barnaverndarnefnd verður þess vís, að hegðun barns sé ábótavant, svo sem vegna ódælsku og óknytta, útivista á óleyfilegum tíma, slæpingsháttar, flækings, betls, vanrækslu á námi, drykkjuskapar eða annarrar óreglu, lauslætis eða lögbrota, skal barnaverndarnefnd hefjast handa um viðeigandi aðgerðir, þar á meðal rannsókn sérfræðinga. Skal hún þá ráðgast um við foreldri eða forráðamenn, áminna barnið og reyna eftir föngum að leiða það á rétta braut. Ef barn er í skóla eða við nám, skal barnaverndarnefnd ráðgast við kennara eða meistara um betrun á hegðun þess, en við dómara, ef um lögbrot er að tefla. Ef nauðsyn þykir bera til, skal barnaverndarnefnd láta taka barn brott af heimili og fá því góðan samastað á heimili til umsjár eða á vistheimili eða uppeldisstofnun, enda sé höfð hliðsjón af annmörkum þess, og skulu þeim, sem við því taka, veittar leiðbeiningar um, hvernig með það skuli fara. Sá, sem tekur við slíku barni, skal ekki láta það frá sér fara án vitundar barnaverndarnefndar á staðnum, né þeirrar, er barninu hefur ráðstafað.

Þegar annmarkabarn eða ungmenni, sbr. 31. gr., er vistað á heimili, skal þess gætt, að á heimilinu séu ekki önnur börn eða ungmenni, sem ætla má, að stafi hætta af sambúð við það.

Nú verður barn 16 ára á heimili, vistheimili eða uppeldisstofnun, þar sem barnaverndarnefnd hefur komið því fyrir, og skal þá sú ákvörðun barnaverndarnefndar haldast, þar til hún ákveður annað. Rétt er aðila, þegar hann er orðinn 16 ára, eða lögráðamanni hans að bera málið á ný undir barnaverndarnefnd og barnaverndarráð.

Um skilorðsbundna niðurfellingu saksóknar fer eftir ákvæðum 56. gr. laga nr. 19/1940, sbr. l. nr. 22 3. maí 1955, 3. gr., og um niðurfellingu saksóknar samkv. 24. gr. laga nr. 82 21. ágúst 1961, sbr. 30. gr. laga nr. 19 12. febr. 1940, sbr. l. nr. 17 31. marz 1962, 1. gr.

29. gr.

Ef barnaverndarnefnd ráðstafar barni eða ungmenni til dvalar í umdæmi annarrar barnaverndarnefndar, skal hún tilkynna það þeirri barnaverndarnefnd, sem

þá ber að fylgjast með högum þess. Jafnframt ber þeirri nefnd skylda til að sjá um, að barnið eða ungmennið skipti ekki um dvalarstað nema með leyfi þeirrar barnaverndarnefndar, er barninu hefur ráðstafað. Barnaverndarnefnd í dvalarumdæmi barns skal skylt að láta barnaverndarnefnd í heimilisumdæmi þess fylgjast með högum þess með skýrslugjöf eða á annan hátt.

30. gr.

Þegar barni er ráðstafað brott af heimili, sbr. 26. og 28. gr., skal leggja áherzlu á, að því sé séð fyrir lögskipaðri fræðslu eða fræðslu við sitt hæfi, ef annmarkabarn á í hlut. Nú er barn fullra 15 ára, og skal þá barnaverndarnefnd leitast við að ráðstafa því til þess starfs eða náms, er bezt svarar til hæfis þess og því má að gagni koma. Kostnaður af þessu greiðist hlutfallslega af ríkissjóði og sveitarsjóðum samkv. fræðslulögum.

31. gr.

Ef ungmenni eldra en 16 ára er haldið annmörkum þeim, er í 28. gr. getur, skal barnaverndarnefnd reyna að bæta hegðun og framferði þess með leiðbeiningum og áminningum, viðræðum við venzlafólk, húsbændur, kennara, meistara o. s. frv.

Ef ungmenni lætur skipast við áminningar barnaverndarnefndar og fellst á, að því sé komið í vist eða til náms, er barnaverndarnefnd skylt að veita atbeina sinn til þess, enda ráðstafi dómari eða ráðherra ekki á annan veg ungmenni, sem framið hefur lögbrot og eldra er en 15 ára. Jafnframt þessu koma m. a. til greina ákvæði 56. gr. laga nr. 19 12. febr. 1940, sbr. l. nr. 22 3. maí 1955, 3. gr.

Nú hefur ungmenni lokið vist, sem því hefur verið fengin samkvæmt ákvæðum þessara laga, og skal þá barnaverndarnefnd sú, sem í hlut á, veita því atbeina sinn til þess að komast í vist, í atvinnu eða til náms við þess hæfi.

32. gr.

Nú telur barnaverndarnefnd, að ekki verði hjá því komizt að taka barn af heimili, og skal þá leita eftir samþykki foreldra eða annarra lögráðamanna til þeirrar ráðstöfunar. Ef það fæst ekki eða samþykki er tekið aftur, skal fara með mál samkvæmt því, er 13. gr. mælir fyrir um. Ef barn er forsjárlaust, tekur nefndin þegar við forsjá þess og hlutast eftir atvikum til um, að því sé skipaður lögráðamaður.

Þegar barn er tekið af heimili samkvæmt ákvörðun barnaverndarnefndar, hverfur forsjá þess til nefndarinnar að svo stöddu, en nefndin getur falið forsjá þess einstökum mönnum, þ. á m. forstöðumanni uppeldisstofnunar eða aðilja, er tekur barn til framfærslu eða fósturs. Heimilt er að svipta foreldri, annað eða bæði, foreldravaldi, sbr. 13. gr., ef ákvæði 26. og 28., sbr. 31. gr. eiga við og nauðsyn krefur, og hlutast nefndin þá til um, að barninu verði skipaður lögráðamaður að svo stöddu.

33. gr.

Áður en ættleiðingarleyfi er veitt, skal dómsmálaráðuneyti leita umsagnar barnaverndarnefndar, sbr. 8. gr. laga nr. 19/1953. Skal hún kynna sér gaumgæfilega hagi og uppeldishæfi væntanlegs kjörforeldris og hagi kjörbarns, áður en umsögn er látin uppi.

34. gr.

Skylt er barnaverndarnefnd að halda skrá um þau börn og ungmenni, sem sérstök ástæða er til að fylgjast með vegna umkomuleysis eða annmarka, sömuleiðis yfir þau börn, sem njóta ekki umsjónar forsjármanna.

35. gr.

Enginn má taka barn eða ungmenni í fóstur, nema með samþykki barnaverndarnefndar í heimilisumdæmi hans. Skal sú barnaverndarnefnd kynna sér gaumgæfilega hagi og uppeldishæfi væntanlegra fósturforeldra og hagi barnsins, þar á meðal skal nefndin kynna sér heilsufar aðilja og heimilisfólks væntanlegra fósturforeldra. Nefndin veitir ekki samþykki sitt til þess, að barn verði tekið í fóstur, nema tryggilegt þyki, að barn njóti góðrar aðhlynningar og uppeldis á fósturheimili og ekkert sérstakt geri það varhugavert að fallast á umsóknina.

Enginn má ráðstafa barni til fósturs, nema til aðilja, sem fengið hefur samþykki barnaverndarnefndar til þessa samkv. 1. málsgr.

36. gr.

Nú kemst barnaverndarnefnd að raun um, að þeir, sem hafa barn í fóstri, vanræki uppeldi þess, atlæti eða aðbúnað, og skal hún þá gera þær ráðstafanir, sem nauðsynlegar þykja til verndar barni eða ungmenni, og koma þá m. a. þau úrræði til greina, er getur í 26. gr. Auk þess getur barnaverndarnefnd lagt bann við því, að fósturforeldrar þessir taki börn framvegis.

Þegar barnaverndarnefnd ráðstafar barni í fóstur, skal hún gera sér allt far um að velja heimili við hæfi þess. Þá skal eftirlitsmaður barnaverndarnefndar í heimilisumdæmi barnsins koma á fósturheimili eigi sjaldnar en einu sinni á ári.

Barnaverndarnefnd er jafnan heimilt að úrskurða, að barn, sem er í fóstri, skuli vera kyrrt hjá fósturforeldrum, ef þar fer vel um það, þótt þeir, er foreldraráð hafa yfir barni, kalli eftir því.

37. gr.

Óheimilt er að koma á fót eða reka barnaheimili, þar með talin vistheimili, dagheimili og leikskólar, eða aðra slíka uppeldisstofnun, nema leyfi menntamálaráðherra komi til. Áður en leyfi er veitt, skal leita umsagnar barnaverndarráðs. Ekki má fela forstöðu slíks heimilis eða stofnunar öðrum en þeim, sem barnaverndarnefnd sú, er í hlut á, telur þar til hæfa, eða barnaverndarráð, ef heimili er ætlað til viðtöku börnum eða ungmennum úr fleiri barnaverndarumdæmum en einu.

Barnaverndarnefnd ber að hafa eftirlit með barnaheimilum og uppeldisstofnunum í umdæmi sínu, þar með talin sumardvalarheimili, og fylgjast með högum og aðbúð barna þar. Skal hún jafnan fylgjast með, hvað verður um börn, sem tekin eru af slíkum barnaheimilum, nema sumardvalarheimilum, og samþykkja þá staði, sem þau fara til. Skal hún gæta þess vandlega, að ekki séu rekin í umdæmi hennar önnur heimili eða stofnanir en þær, sem hlotið hafa löggildingu lögum samkvæmt.

Nú stendur sveitarfélag eða aðiljar innan þess fyrir rekstri barnaheimilis í öðru umdæmi, og skal barnaverndarnefnd í sveitarfélagi, sem rekur heimilið eða þaðan sem heimilið er rekið, hafa eftirlit með því á þann hátt, sem segir í 2. málsgr. Sömuleiðis ber barnaverndarnefnd að fylgjast með högum barna, er ráðstafað kann að vera úr hennar umdæmi á barna- eða sumardvalarheimili í öðru umdæmi, þ. á m. með beinu eftirliti a. m. k. einu sinni á ári.

Ef meðferð barns á barnaheimili eða uppeldisstofnun er óhæfileg eða rekstri slíks heimilis eða stofnunar á annan hátt ábótavant, skal barnaverndarnefnd með leiðbeiningum og áminningum leitast við að bæta úr því, sem áfátt er. En komi það ekki að haldi, skal hún leggja málið fyrir barnaverndarráð. Ef barnaverndarráð fær eigi úr bætt, getur það svipt forstöðumann starfanum og ráðherra svipt heimili eða stofnun rétti til rekstrar áfram að fengnum tillögum barnaverndarráðs og barnaverndarnefndar. Bera má mál þessi undir dómstóla, en ekki frestar það framkvæmd úrskurðar barnaverndarráðs eða ráðherra.

38. gr.

Áður en ráðstafað er samkvæmt lögum þessum barni eða ungmenni, sem er líkamlega, andlega eða siðferðislega miður sín, sbr. 5. tölul. 1. gr., skal barnaverndarnefnd eða barnaverndarráð, ef unnt er, láta kunnáttumann rannsaka barnið eða ungmennið og segja til, hvernig með skuli fara.

Ríkisstjórn skal í þessu skyni setja á stofn og reka athugunarstöð eða stöðvar að fengnum tillögum barnaverndarráðs. Þar, sem athugunarstöð er sett, skal leita umsagnar viðkomandi barnaverndarnefndar um stað, stærð og fyrirkomulag. Á athugunarstöð skulu barnaverndarnefndir hvaðanæva af landinu eiga kost á að vista til bráðabirgða börn og ungmenni, sem framið hafa lögbrot eða eru á annan hátt á siðferðislegum glapstigum, og önnur börn, sem skyndilega þarf að ráðstafa um stuttan tíma, unz athugun þeirra er lokið og þeim ráðstafað til frambúðar.

Ráðherra setur reglugerð um starfsháttu þessarar stöðvar eða stöðva í samráði við barnaverndarráð.

39. gr.

Ríkisstjórninni er skylt, eftir því sem fé er veitt til þess í fjárlögum, að setja á stofn og reka heimili, þar sem vistuð skulu börn og ungmenni, sem framið hafa lögbrot eða eru á annan hátt á glapstigum. Skulu heimili þessi vera a. m. k. tvö, annað fyrir stúlkur, en hitt fyrir pilta. Ráðherra setur reglur um vist barna og ungmenna á heimilum þessum, fræðslu, uppeldi og aga.

Heimili þau, sem að framan getur, skulu hvert um sig hafa stjórnarnefnd, 3—5 manna, sem skipaðar eru af ráðherra til 4 ára í senn, að fengnum tillögum barnaverndarráðs. Skal nefnd hafa stöðugt og nákvæmt eftirlit með rekstri heimilis, aðbúð og uppeldi barna þar og aðstoða forstöðumenn. Nánari ákvæði um stjórnarnefndir skal setja í reglugerð.

Þegar þörf krefur skulu sveitarfélög, eitt eða fleiri saman, setja á stofn og reka eftirtalin heimili eða stofnanir:

a) Til að annast uppeldi, og ef þörf krefur fræðslu, þeirra barna, sem eru frá heimilum, er vanrækja svo mjög uppeldishlutverk sitt, að varhugavert er fyrir börn að dveljast þar.
b) Til að annast uppeldi, og ef þörf krefur fræðslu, gáfnasljórra eða andlega vanþroska barna.
c) Til að annast uppeldi og fræðslu barna, sem að dómi skólalæknis hafa ekki heilsu eða önnur líkamleg skilyrði til að stunda venjulegt skólanám.

Ríkissjóður greiðir hluta af stofn- og rekstrarkostnaði þeirra heimila og stofnana, sem um getur í 3. málsgrein eftir sömu reglum og gilda um byggingu og rekstur skóla skyldunámstigsins. Barnaverndarráð skal beita sér fyrir samstarfi tveggja eða fleiri sveitarfélaga um stofnun og rekstur slíkra heimila, þar sem aðstæður leyfa.

Sveitarfélög skulu eitt eða fleiri saman eftir þörfum stofna heimangöngu- eða heimavistarskóla fyrir börn, sem að dómi skólastjóra eru miður heppileg fordæmi öðrum skólabörnum. Kostnaður við slíka skóla greiðist samkvæmt fræðslulögum.

Líkamlegum refsingum má ekki beita á heimilum eða í stofnunum, sem um getur í lögum þessum.

Um greiðslur fyrir börn og ungmenni á heimilum þessum og stofnunum handa börnum og ungmennum, sem í 37. gr. getur, fer samkvæmt lögum nr. 78 1936.

40. gr.

Hafi barnaverndarnefnd ráðstafað barni eða ungmenni í fóstur eða á annan hátt samkvæmt lögum þessum, skal Tryggingastofnun ríkisins greiða með því þrefaldan barnalífeyri með börnum innan 7 ára aldurs og tvöfaldan með eldri börnum, en framfærslusveit barns endurgreiðir Tryggingastofnuninni.

Að öðru leyti greiðist kostnaður úr sveitarsjóði, sbr. þó 24. og 39. gr. þessara laga.

Allan kostnað, sem barnaverndarnefnd kann að hafa af hvers konar ráðstöfun barna og ungmenna úr öðrum umdæmum, skulu sveitarsjóðir þeirra umdæma endurgreiða, ef ekki er öðruvísi ákveðið í lögum.

41. gr.

Barnaverndarnefnd skal hafa eftirlit með því, að barni eða ungmenni sé ekki ofþjakað við þunga eða óholla vinnu, með löngum vinnutíma, vökum eða óreglulegum vinnuháttum.

Eigi má ráða barn yngra en 15 ára til vinnu í verksmiðju, enda hafi það lokið fullnaðarprófi barnafræðslu eða burtfararprófi. Eigi má hafa yngri karlmenn en 15 ára og eigi yngri konur en 18 ára við vinnu í skipum, nema skólaskipi eða æfingaskipi. Yngri menn en 18 ára mega ekki vera kyndarar eða kolamokarar, og eigi mega yngri menn en 19 ára starfa við vélgæzlu á skipum. Eigi má ráða yngri karlmenn en 15 ára og eigi yngri konur en 18 ára til vinnu í loftfari. Til iðnaðarnáms má eigi ráða barn yngra en 16 ára.

Rétt er ráðherra að setja reglugerðir, er taki yfir landið í heild, ef við á, en annars einstök umdæmi, þar sem nánar er kveðið á um aldur barna til vinnu í tiltekinni starfsgrein, hvíld, aðbúð, orlof og önnur vinnuskilyrði barna og ungmenna í tilteknum starfsgreinum og við tiltekin störf starfsgreinar. Þá skal einnig setja ákvæði í reglugerð, er sporni við yfirvinnu, næturvinnu og helgidagavinnu barna og ungmenna, og kveða á um hámarksvinnutíma svo og eftir atvikum læknisskoðun til úrlausnar um það fyrir fram, að vinna sé ekki barni eða ungmenni um megn. Enn fremur skal setja ákvæði í reglugerð, er sporni við vinnu barna og ungmenna með tækjum, er sérstök slysahætta stafar af.

Rétt er, að ákvæði reglugerða um vinnuvernd barna og ungmenna taki m. a. yfir vernd sendisveina í starfi, þar á meðal útbúnað flutningatækja þeirra; takmörkun á blaðasölu barna og ungmenna og annarri verzlunarstarfsemi þeirra; störf barna og ungmenna í veitingahúsum og opinberum skemmtistöðum og þátttöku þeirra í opinberri skemmtistarfsemi, svo og önnur störf, sem siðferði þeirra getur stafað hætta af.

Brot gegn ákvæðum greinar þessarar, svo og brot gegn ákvæðum reglugerða, er settar eru samkvæmt henni, varða sektum, varðhaldi eða fangelsi allt að 3 árum. Auk refsingar má svipta mann réttindum samkv. almennum hegningarlögum, ef miklar sakir eru.

42. gr.

Barnaverndarnefnd skal vinna gegn áfengis- og tóbaksneyzlu barna og ungmenna og aðstoða í því efni áfengisvarnanefnd í umdæmi sínu, og m. a. stuðla að því, að þeir, sem veita eða selja þeim áfengi, sæti ábyrgð lögum samkvæmt.

43. gr.

Barnaverndarnefnd er skylt að hafa í umdæmi sínu eftirlit með leiksýningum og öðrum opinberum sýningum, svo og hvers konar öðrum skemmtunum. Er þeim, sem veita slíkum skemmtunum forstöðu, skylt að veita barnaverndarnefnd kost á því að kynna sér efni þeirra á undan almenningi. Ef barnaverndarnefnd telur skemmtun skaðsamlega eða óholla sálarlífi barna, getur hún bannað, að börn innan ákveðins aldurs fái aðgang að henni, sbr. þó um kvikmyndasýningar 58. gr. 5. málsgr. Skulu þá forstöðumenn skemmtunar geta þess á sinn kostnað í auglýsingum um hana.

Ef forstöðumaður brýtur gegn reglum, sem honum eru settar samkv. ákvæðum greinar þessarar, varðar það sektum eða varðhaldi allt að 4 mánuðum, nema þyngri refsing liggi við að lögum.

44. gr.

Rétt er að setja með reglugerð ákvæði til verndar börnum og ungmennum gegn siðspillandi áhrifum, vondum fordæmum og freistingum.

Rétt er ráðherra að takmarka í reglugerð útivist barna og ungmenna á kvöldum og nóttum, ferðir út í skip og banna þeim aðgang að opinberum skemmtistöðum, sem eru ekki við barna og ungmenna hæfi. Samræmi skal vera í reglugerðunum um land allt.

Í reglugerð má leggja bann við starfa kvenna innan 18 ára á veitingahúsum og skemmtistöðum, þar sem ætla má, að siðferði þeirra sé sérstök hætta búin.

Rétt er að takmarka í reglugerð heimild manna til að fela börnum og ungmennum fjárhæðir í vörzlu eða til umráða og hafa tiltekin verzlunarviðskipti við börn.

Brot gegn ákvæðum reglugerðar, sem sett er samkv. grein þessari, varðar sömu viðurlögum og brot gegn ákvæðum 41. gr.

45. gr.

Ef maður viðhefur í návist barns eða ungmennis ósiðlegt, ruddalegt eða ósæmilegt orðbragð eða athæfi, ertir það eða dregur dár að því eða særir það á ósæmilegan hátt eða beitir það refsingum, ógnunum eða hótunum og slíkt orðbragð eða athafnir má telja því skaðsamlegar andlega eða líkamlega, þá varðar það sektum, varðhaldi eða fangelsi allt að 3 árum.

46. gr.

Ef maður leiðir barn eða ungmenni allt að 18 ára á siðferðislega glapstigu, varðar það sektum, varðhaldi eða fangelsi allt að 4 árum.

Það varðar sektum, varðhaldi eða fangelsi, ef maður verður áskynja um brot samkvæmt 1. mgr. og lætur ógert að afstýra því, ef honum er það fært, eða gera hlutaðeigandi löggæzlumanni eða barnaverndarnefnd viðvart.

47. gr.

Ef foreldrar, forráðamenn, forstöðumaður eða starfsmaður barnaheimilis eða uppeldisstofnunar, kennari, meistari eða aðrir, sem forsjá barns og ungmennis allt að 18 ára er falin, leiða það á siðferðislega glapstigu, misbjóða því eða vanrækja á annan hátt uppeldi þess svo mjög, að líkamlegri eða andlegri heilsu þess eða þroska sé hætta búin, þá varðar það refsingu samkvæmt 191. gr. laga nr. 19 1940. Þegar maður er dæmdur til refsingar eftir grein þessari, má beita hann ákvæðum 65. og 68. gr. sömu laga.

48. gr.

Hver, sem verður þess vís, að foreldrar, forráðamenn, kennari, meistari eða aðrir þeir, sem forsjá barns eða ungmennis er falin, leiða það á siðferðislega glapstigu, misbjóða því eða vanrækja á annan hátt uppeldi þess svo mjög, að líkamlegri eða andlegri heilsu þess eða þroska sé hætta búin, skal skyldur að tilkynna það barnaverndarnefnd, þar sem barnið er.

Vanræksla í þessu efni varðar sektum, varðhaldi eða fangelsi allt að tveim árum.

Annars er hverjum manni rétt að gera barnaverndarnefnd viðvart um hvert það tilvik, sem telja má, að barnaverndarnefnd eigi að láta sig skipta.

49. gr.

Það varðar mann sektum eða varðhaldi allt að 3 mánuðum, ef hann heimsækir gegn forboði barnaverndarnefndar, barnaverndarráðs eða dómara barn eða ungmenni, sem ráðstafað hefur verið samkvæmt lögum þessum eða almennum hegningarlögum. Hver, sem á brott nemur barn eða ungmenni, er ráðstafað hefur verið samkvæmt lögum þessum, tælir það til brotthlaups, leynir því eða aðstoðar það við að strjúka, skal sæta sektum, varðhaldi eða fangelsi allt að 2 árum.

Sömu refsingu varðar það mann, ef hann óhlýðnast úrskurði valdsmanns að víkja brott af heimili samkvæmt 27. gr. eða sækir á heimili, eftir að honum hefur verið vikið þaðan. Beita má hér ákvæðum 65. gr. laga nr. 19 1940.

Hver, sem annars tálmar rannsókn eða framkvæmd, sem fram á að fara samkvæmt lögum þessum, gefur ranga eða villandi skýrslu þeim, sem slíka rannsókn eða framkvæmd á að annast, eða hlýðir ekki því, sem lagt er fyrir hann samkvæmt heimild í lögum, skal sæta sektum eða varðhaldi allt að 4 mánuðum, enda varði brotið ekki þyngri refsingu samkvæmt ákvæðum þessara laga eða annarra.

V. KAFLI

Um störf og starfsháttu barnaverndarráðs.

50. gr.

Barnaverndarráð er ályktunarfært, ef allir ráðsmenn sitja fund og þrír þeirra fylgjast að máli. Til ráðstafana þeirra, sem um getur í 2. mgr. 13. gr. laga þessara, þarf þó samþykki fjögurra barnaverndarráðsmanna.

Nú hamlar nauðsyn barnaverndarráðsmanni fundarsókn, og skal hann þá gera formanni viðvart með fyrirvara, ef unnt er. Boðar þá formaður varamann í hans stað.

51. gr.

Hlutverk barnaverndarráðs er að hafa yfirumsjón starfa allra barnaverndarnefnda á landinu og fara með úrskurðarvald barnaverndarmála samkvæmt 56. gr. Skal það veita barnaverndarnefndum hvers konar leiðbeiningar um starfa þeirra, skilning á lagaákvæðum, er þær varða, o. s. frv.

Barnaverndarráð skal leita álits sérfræðinga utan ráðsins, þegar ástæða þykir til.

52. gr.

Nú verður barnaverndarráð þess víst, að barnaverndarnefnd rækir ekki störf þau, sem henni eru falin í lögum, og skal barnaverndarráð þá krefja hana skýrslna og halda henni til að rækja skyldu sína.

53. gr.

Ef barnaverndarráði þykir ástæða til, getur það tekið mál í umdæmi barnaverndarnefndar til meðferðar og lagt fyrir hana að framkvæma sérstakar ráðstafanir í því, hvort sem hún hefur áður um fjallað eða ekki. Fer um tilhögun rannsóknar í því efni eftir því, sem við á, á sama hátt sem um starfa barnaverndarnefnda.

Skylt er barnaverndarnefnd að framkvæma samþykktir barnaverndarráðs, nema framkvæmd þeirra heyri undir önnur stjórnvöld.

Ef beita verður valdi við framkvæmd ákvörðunar barnaverndarnefndar eða barnaverndarráðs samkvæmt lögum þessum, heyrir slík valdbeiting undir fógeta eða lögreglu, ef brýna nauðsyn ber til. Fulltrúi barnaverndarnefndar eða barnaverndarráðs skal þó ávallt vera viðstaddur slíkar framkvæmdir.

54. gr.

Barnaverndarráð heimtir ársskýrslur frá barnaverndarnefndum og gefur út útdrátt úr þeim ásamt skýrslu um störf sín ekki sjaldnar en annað hvert ár. Ráðherra getur, að fengnum tillögum barnaverndarráðs, beitt dagsektum, 50—100 kr. á dag, ef barnaverndarnefnd vanrækir að standa skil á fyrirskipuðum skýrslum.

55. gr.

Barnaverndarráð hefur yfirumsjón allra barnaheimila og uppeldisstofnana á landinu, þ. á m. sumardvalarheimila, og beint eftirlit með heimilum þeim og uppeldisstofnunum, sem ætluð eru til viðtöku börnum og unglingum hvaðanæva af landinu. Skal það fela einum eða fleirum ráðsmanna eða sérstökum fulltrúa að vitja til eftirlits hvers heimilis eða stofnunar svo oft sem þurfa þykir og eigi sjaldnar en einu sinni á ári. Er forráðamanni þeirrar stofnunar, er í hlut á, skylt að greiða fyrir eftirliti og veita eftirlitsmanni færi á að rannsaka börn og ungmenni, sem þar eru vistuð, húsakynni þeirra, þrif, heilsufar, mataræði, aðbúnað og þroska, veita honum aðgang að skýrslum, bókum og reikningum stofnunarinnar o. s. frv.

Tálmanir gegn framkvæmd eftirlits varða refsingu að lögum, sbr. 3. gr. og 49. gr., 3. mgr.

56. gr.

Foreldrar eða aðrir forsjármenn barns svo og aðrir þeir, sem hagsmuna eiga að gæta vegna ráðstafana barnaverndarnefnda, geta borið mál undir barnaverndarráð til fullnaðarúrskurðar. Er ráðinu skylt að taka málið til skjótrar meðferðar og úrlausnar. Ákvæði 14., 15., 16. og 20. gr. eiga hér einnig við, og getur barnaverndarráð mælt fyrir um formlegan málflutning fyrir ráðinu.

Málskot til barnaverndarráðs frestar ekki framkvæmd ákvörðunar barnaverndarnefndar. Þegar sérstaklega stendur á, getur barnaverndarráð þó ákveðið, að framkvæmd ályktana barnaverndarnefndar skuli frestað, unz ráðið hefur fellt úrskurð sinn. Skal barnaverndarráð þá hraða störfum svo sem framast er unnt.

Barnaverndarráð getur metið að nýju bæði lagahlið málsins og sönnunargögn þess. Það getur ýmist staðfest úrskurðinn að niðurstöðu til eða hrundið honum að nokkru eða öllu, þar á meðal mælt fyrir um aðrar ráðstafanir en barnaverndarnefnd. Þá getur ráðið einnig vísað málinu til nefndarinnar til meðferðar að nýju, svo og aflað gagna sjálft eða fyrir atbeina barnaverndarnefnda eða með öðrum hætti, ef því er að skipta.

Nú verður barnaverndarráð þess áskynja, að barnaverndarnefnd hafi gert ráðstöfun andstætt lögum, og ber barnaverndarráði þá að láta mál til sín taka, þótt því hafi ekki verið skotið til ráðsins.

57. gr.

Í reglugerð, er menntamálaráðherra setur, skulu sett nánari ákvæði um starfshættu barnaverndarráðs, þ. á m. um boðun funda, bókun fundargerða, boðun varamanna svo og um verkaskiptingu innan ráðsins, um starfsmenn ráðsins og ráðunauta, svo og skrifstofuhald ráðsins.

VI. KAFLI

Um skoðun kvikmynda.

58. gr.

Enga kvikmynd má sýna börnum innan 16 ára aldurs, nema að undangenginni athugun, sem framkvæmd sé af þar til hæfum mönnum. Ráðherra tilnefnir, að fengnum tillögum barnaverndarráðs, sérstaklega þar til hæfa menn til fimm ára í senn til að annast skoðun kvikmynda.

Skoðunarmenn skulu meta, hvort mynd geti haft skaðsamleg áhrif á siðferði eða sálarlíf barna eða á annan hátt. Skulu þeir hverju sinni ákveða, hvort mynd sé óhæf til sýningar börnum innan 16 ára eða á tilteknum aldursskeiðum innan þess aldurs.

Ekki aflar það barni innan ákveðins aldurs heimildar til aðgangs að kvikmyndahúsi, þar sem sýnd er mynd, sem bönnuð er börnum á þess aldri, að það sé í fylgd með fullorðnum eða þeim, sem heimild hafa til að sjá viðkomandi kvikmynd.

Nú hefur kvikmynd, önnur opinber sýning eða skemmtun verið bönnuð börnum innan tiltekins aldurs samkvæmt 2. málsgrein þessarar greinar eða 1. málsgrein 43. greinar, og bera þá dyraverðir og eftirlitsmenn samkomustaðar ásamt hlutaðeigandi forstöðumanni ábyrgð á framkvæmd bannsins. Þegar slík sýning hefur verið bönnuð börnum, eru dyraverðir og eftirlitsmenn viðkomandi skemmtistaðar skyldir að láta þau börn, sem eftir útliti og vexti gætu verið yngri en tilskilið er, sanna aldur sinn með framvísun nafnskírteinis, þá er þau æskja aðgangs að sýningunni. Nafnskírteini er því aðeins fullnægjandi sönnunargagn um aldur í þessu sambandi, að á því sé mynd skírteinishafa með embættisstimpli lögreglustjóra og dagsetningu.

Skoðun kvikmynda fer fram í Reykjavík, og skal tryggja skoðunarmönnum viðunandi aðstöðu til starfsins. Heimilt er þó ráðherra að ákveða, að skoðun fari fram utan Reykjavíkur, þar sem aðstaða er fyrir slíka skoðun að mati hans. Úrskurður skoðunarmanns skal fylgja hverri mynd, og gildir hann hvarvetna á landinu.

Tveir skoðunarmenn hið fæsta skulu skoða hverja mynd. Greini þá á, skal hinn þriðja kveðja til, eftir því sem nánar verður ákveðið í reglugerð, og ræður þá meiri hluti, hvort banna á mynd eða ekki.

Sá, er skoðunar beiðist, skal greiða kostnað við hana, þar á meðal þóknun til skoðunarmanna, eftir ákvörðun ráðherra.

Barnaverndarnefndir á viðkomandi stöðum skulu hafa eftirlit með, að aðeins séu þar sýndar börnum kvikmyndir, sem kvikmyndaeftirlitið hefur leyft.

Um starfshætti kvikmyndaeftirlitsins og starfsemi þess skulu sett nánari ákvæði í reglugerð, er ráðherra setur.

Ef forráðamaður kvikmyndahúss brýtur gegn ákvæðum þessarar greinar eða ákvæðum reglugerðar, settum samkvæmt henni, varðar það allt að 15000 kr. sektum, nema þyngri refsing liggi við að lögum.

Ríkisútvarpið annast skoðun kvikmynda, sem það sjónvarpar.

VII. KAFLI
Niðurlagsákvæði.

59. gr.

Um rannsókn og meðferð brota, sem refsing er lögð við í lögum þessum, fer að hætti opinberra mála.

60. gr.

Barnaverndarráði er heimilt að stofna til námskeiða og fyrirlestra fyrir meðlimi barnaverndarnefnda og starfsmenn þeirra, svo og ef þörf krefur fyrir starfsmenn hvers konar barnaheimila og uppeldisstofnana. Ráðinu er enn fremur heimilt að stofna til námskeiða eða annarrar fræðslustarfsemi fyrir foreldra og uppalendur. Þá skal barnaverndarráð gefa út handbækur fyrir barnaverndarnefndir. Kostnaður greiðist úr ríkissjóði.

61. gr.

Lög þessi taka gildi þegar í stað, og eru þá numin úr gildi lög nr. 29 9. apríl 1947, um vernd barna og ungmenna, svo og lög nr. 20 16. apríl 1955 og lög nr. 58 18. apríl 1962, um breytingar á þeim lögum, og önnur þau lög, er fara í bága við þessi lög.

Menntamálaráðuneytið hlutast til um, að barnaverndarnefndir séu kosnar í hreppum samkvæmt ákvæðum laga þessara, og er kjörtími þeirra það, sem eftir er af kjörtímabili hreppsnefndar, er kaus nefndina, en barnaverndarnefnd gegnir þó störfum, unz ný nefnd hefur verið kosin. Barnaverndarnefndir þær, er nú starfa, halda áfram störfum til þess tímamarks, er greinir í 7. gr.

Menntamálaráðuneytið hlutast til um, að barnaverndarráð sé skipað samkvæmt ákvæðum 12. gr. svo fljótt sem föng eru á, enda fellur niður umboð núverandi barnaverndarráðs, er hið nýja ráð er fullskipað.

Menntamálaráðherra skipar eftir gildistöku laga þessara kvikmyndaeftirlitsmenn, sbr. 58. gr., enda fellur þá niður umboð núverandi kvikmyndaeftirlitsmanna.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Gylfi Þ. Gíslason.

Nr. 54. 13. maí 1966.

LÖG

um breyting á lögum um Seðlabanka Íslands, nr. 10 29. marz 1961.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

5. gr. laganna orðist svo:

Framkvæmdasjóður er í vörzlu Seðlabankans, en með aðskildum fjárhag og bókhaldi.

Sjóðurinn starfar samkvæmt eigin lögum og undir sérstakri stjórn. Að öðru leyti er umsjá og daglegur rekstur sjóðsins í höndum Seðlabankans. Sér bankinn einnig um bókhald sjóðsins, svo og skýrslugerð vegna hans.

Um reikningsskil, endurskoðun, fjárhagslegar skuldbindingar og annað, er varðar rekstur Framkvæmdasjóðs, fer eftir ákvæðum laga þessara, svo og reglugerð bankans, eftir því sem við getur átt.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1967.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Gylfi Þ. Gíslason.

LÖG

um breyting á lögum nr. 59 19. júlí 1960, um framleiðsluráð landbúnaðarins, verðskráningu, verðmiðlun og sölu á landbúnaðarvörum o. fl.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

3. málsgr. 1. gr. falli niður.

2. gr.

Síðasta málsgr. 1. gr. orðist þannig:

Framleiðsluráð ræður sér framkvæmdastjóra og annað starfslið, eftir því sem þörf krefur.

3. gr.

Á eftir 5. tölulið 2. gr. komi:

Í því skyni heimilast framleiðsluráði landbúnaðarins:

a. Að ákveða mismunandi hátt útborgunarverð til framleiðenda eftir árstímum og innheimta verðjöfnunargjald af innveginni mjólk.
b. Að ráðstafa því fé, sem fást kann í verðjöfnunarsjóð, samkv. a-lið, til verðuppbóta á þær vörur, sem framleiðsluráð telur þörf á, svo sem til útflutningsuppbóta til viðbótar því fé, sem greitt er úr ríkissjóði samkv. 12. gr.

Gjöld þau, sem um ræðir samkv. a-lið, hafa ekki áhrif á útsöluverð landbúnaðarvara til neytenda.

4. gr.

8. töluliður 2. gr. orðist þannig:

Að verðskrá landbúnaðarvörur í einstökum atriðum á grundvelli verðákvarðana samkvæmt 6. og 7. gr., enda sé sú verðskráning samþykkt af Sexmannanefnd.

5. gr.

Við 4. gr. bætast tvær nýjar málsgreinar svo hljóðandi:

Í verðlagsgrundvelli skal, sbr. ákvæði 6. gr., tilfæra ársvinnutíma bóndans, skylduliðs hans og hjúa á búi af þeirri stærð, sem miðað er við hverju sinni, og virða vinnutíma til samræmis við kaupgjald verkamanna, sjómanna og iðnaðarmanna, eins og það er við upphaf hvers verðlagstímabils. Eigi skal þó taka til viðmiðunar ákvæðisvinnu verkamanna og iðnaðarmanna né aflahlut sjómanna.

Til kaupgjalds teljast hvers konar samningsbundin fríðindi.

6. gr.

5. gr. orðist svo:

Nefnd sex manna, tilnefnd af samtökum framleiðenda og neytenda, skal á grundvelli ákvæða 4. gr. ákveða afurðaverðið til framleiðenda og verð landbúnaðarvara í heildsölu og smásölu, samkvæmt nánari ákvæðum þessara laga. Af hálfu framleiðenda hefur stjórn Stéttarsambands bænda rétt til þess að tilnefna tvo menn, en Framleiðsluráð landbúnaðarins einn mann, en af hálfu neytenda hafa stjórnir eftirtalinna samtaka rétt til þess að tilnefna einn mann hvert: Alþýðusamband Íslands, Landssamband iðnaðarmanna og Sjómannafélag Reykjavíkur. Til-

nefningu fulltrúa í Sexmannanefnd skal lokið 15. júlí ár hvert. Nú notar einhver aðili ekki rétt sinn til tilnefningar, og skal landbúnaðarráðherra þá tilnefna í stað þeirra samtaka framleiðenda, er ekki nota rétt sinn, en félagsmálaráðherra á sama hátt í stað samtaka neytenda. Nefndin skal fullskipuð 1. ágúst ár hvert.

Hagstofustjóri og forstöðumaður búreikningaskrifstofunnar skulu vera nefndinni til aðstoðar.

7. gr.

1. málsgr. 6. gr. orðist svo:

Sexmannanefnd skal leitast við að ná samkomulagi um verðlagsgrundvöll, þar sem kveðið er á um framleiðslukostnað og magn afurða og um verð til framleiðenda á einstökum landbúnaðarvörum. Náist um slíkan verðlagsgrundvöll samkomulag, er stutt sé af meiri hluta nefndarmanna, skal verð það til framleiðenda, sem í honum felst, gilda við verðlagningu landbúnaðarvara frá byrjun viðkomandi verðlagsárs.

8. gr.

Við 2. málsgr. 6. gr. bætist eftirfarandi:

Þegar rætt er í Sexmannanefnd um álagningu á búvöru í smásölu, ber að gefa fulltrúum Kaupmannasamtaka Íslands kost á að sitja fundi nefndarinnar með málfrelsi og tillögurétti.

9. gr.

3. mgr. 6. gr. orðist svo:

Nú næst ekki meiri hluti í Sexmannanefnd varðandi ákvörðun verðlagsgrundvallar samkvæmt 1. málsgr. þessarar greinar, eða varðandi verðlagningu söluvara skv. 2. málsgr. þessarar greinar, og skal þá vísa ágreiningnum til sáttasemjara ríkisins. Skal sáttasemjari leitast við að finna málamiðlun í ágreiningsatriðum og leggja fram tillögur þeim til úrlausnar, er meiri hluti fæst fyrir í nefndinni. Heimilt er sáttasemjara að leita álits þeirra aðila, er annast tilnefningu í Sexmannanefnd, um ágreiningsatriði varðandi ákvörðun verðlagsgrundvallar eða verðlagningu söluvara. Beri sáttaumleitanir ekki árangur innan þess tíma, er 7. gr. kveður á um, skal skipa 3 manna nefnd, er felli fullnaðarúrskurð. Hvor nefndarhluti Sexmannanefndar hefur rétt til þess að tilnefna mann í þá nefnd, þó ekki úr hópi nefndarmanna, en oddamaður skal tilnefndur af nefndinni í heild. Nú fær enginn stuðning meiri hluta Sexmannanefndar sem oddamaður, og tilnefnir þá hæstiréttur oddamanninn. Nú notar annar eða báðir nefndarhlutar ekki rétt sinn til tilnefningar, samkv. 4. málslið, og tilnefnir þá landbúnaðarráðherra af hálfu framleiðenda, ef þeir nota ekki rétt sinn, en félagsmálaráðherra af hálfu neytenda. Þó er ráðherrum eigi heimilt að tilnefna menn, sem eiga sæti í Sexmannanefnd.

10. gr.

4. mgr. 6. gr. orðist svo:

Ákvæði um úrskurð samkvæmt ákvæðum 3. málsgr. 6. gr. gilda meðan verð landbúnaðarvara er greitt niður með opinberu fé eða greiddar eru útflutningsuppbætur á þær úr ríkissjóði.

11. gr.

7. gr. orðist svo:

Verðlagsgrundvöllur til ákvörðunar afurðaverðs til framleiðenda skv. 3. gr. gildir fyrir tvö ár í senn frá byrjun verðlagstímabils 1. september, og skal hann vera tilbúinn fyrir þann tíma ár hvert, nema annað sé ákveðið með samkomulagi í Sexmannanefnd. Þó skal taka inn verðlagsbreytingar reksturskostnaðar skv. útreikningum Hagstofu Íslands, en launabreytingar og breytingar á vinnslu- og dreif-

ingarkostnaði fara eftir ákvæðum 9. gr. Þó gildir verðlagsgrundvöllur sá, er ákveðinn verður haustið 1966, aðeins í eitt ár. Verðlagsgrundvöllur hvers tímabils framlengist sjálfkrafa um tvö ár í senn, ef honum er ekki sagt upp af fulltrúum framleiðenda eða fulltrúum neytenda fyrir 1. júní á því ári, sem óskað er breytinga á honum. Þó getur nefndin komið sér saman um annan frest. Þegar verðlagsgrundvelli hefur ekki verið sagt upp, færir Hagstofa Íslands hann fram til viðkomandi verðlagsárs í samræmi við áorðnar breytingar á verðlagi og kaupgjaldi eftir útreikningsreglum, sem ákveðnar hafa verið af Sexmannanefnd.

12. gr.

Við 8. gr. bætast þrjár nýjar málsgreinar, svo hljóðandi:

Búreikningaskrifstofa ríkisins skal afla árlega rekstursreikninga frá bændum, nægjanlega margra að dómi Hagstofu Íslands, er sýni raunverulegan framleiðslukostnað landbúnaðarvara. Skulu þeir vera tilbúnir og uppgerðir fyrir 15. júní ár hvert fyrir næsta ár á undan. Reikningar þessir skulu vera til afnota fyrir Hagstofu Íslands og Sexmannanefnd. Stjórn Búreikningaskrifstofunnar, ásamt Hagstofu Íslands, skipuleggur þetta starf hennar að fengnum tillögum frá Sexmannanefnd.

Sexmannanefnd getur ákveðið að efna til sérstakra rannsókna í því skyni að fá betri upplýsingagrundvöll fyrir þau atriði, er máli skipta fyrir verðlagningu landbúnaðarafurða, svo sem framleiðslu- og dreifingarkostnað, vinnutíma o. fl. Skylt er að stofna til slíkra rannsókna, ef 3 nefndarmanna eða fleiri krefjast þess. Skal nefndin í því efni leita samstarfs við Hagstofu Íslands, Búreikningaskrifstofu ríkisins og aðrar opinberar stofnanir, að því leyti sem rannsóknir þessar snerta starfssvið viðkomandi stofnana. Að því leyti, sem umræddar stofnanir telja sig ekki geta látið í té starfslið til þess að framkvæma þær rannsóknir, er Sexmannanefnd hefur ákveðið að fram skuli fara, er nefndinni heimilt að ráða til þess nauðsynlegt starfslið, enda komi samþykki landbúnaðarráðherra til.

Skylt er einstaklingum, fyrirtækjum og stofnunum að láta þeim, er rannsóknirnar framkvæma, í té nauðsynlegar upplýsingar.

13. gr.

2. málsgr. 9. gr. orðist svo:

Nú telur Framleiðsluráð landbúnaðarins rétt að nota heimild til verðbreytingar samkvæmt ákvæðum 1. málsgreinar, og skal það tilkynna Sexmannanefnd áform sitt í því efni. Skal þá Sexmannanefnd taka málið til meðferðar og ákvörðunar og því skotið til úrskurðar skv. 3. málsgr. 6. gr., ef ekki fæst meiri hluti í Sexmannanefnd um afgreiðslu þess.

3. málsgrein 9. gr. orðist svo:

Nú telur framleiðsluráð rétt að breyta söluverði landbúnaðarvöru til samræmis við breytingu, sem orðið hefur á vinnslu- og dreifingarkostnaði, og skal það þá án tafar tilkynna Sexmannanefnd áform sitt í því efni. Skal þá Sexmannanefnd taka málið til meðferðar og ákvörðunar og því skotið til úrskurðar samkvæmt 3. málsgr. 6. gr., ef ekki fæst meiri hluti í Sexmannanefnd um afgreiðslu þess.

14. gr.

3. málsgr. 10. gr. orðist svo:

Í hvert skipti, sem Framleiðsluráð landbúnaðarins telur rétt að ákveða sumarverð á kjöti eða garðávöxtum eða að breyta áður ákveðnu sumarverði samkvæmt 1. og 2. málsgr. þessarar gr., skal það tilkynna Sexmannanefnd áform sitt í því efni. Skal þá Sexmannanefnd taka málið til meðferðar og ákvörðunar og því skotið til úrskurðar samkvæmt 3. málsgr. 6. gr., ef ekki fæst meiri hluti í Sexmannanefnd um afgreiðslu þess.

15. gr.

13. gr. orðist svo:

Kostnaður við framkvæmd II. kafla þessara laga greiðist úr ríkissjóði. Þó skal framleiðsluráð standa straum af kostnaði við öflun gagna skv. ákvæðum 2. málsgr. 8. gr., sem það leggur fyrir Sexmannanefnd.

16. gr.

14. gr. orðist svo:

Framleiðsluráð úthlutar sláturleyfum, og má enginn slátra sauðfé til sölu né kaupa fé til slátrunar eða verzla með kjöt af því í heildsölu án leyfis framleiðsluráðs.

Leyfi til slátrunar skal veita öllum félögum og einstaklingum, sem slátrunarleyfi höfðu haustið 1965, svo og þeim, sem eignazt hafa sláturhús þessara aðila og tekið við rekstri þeirra.

Framleiðsluráð getur enn fremur veitt öðrum aðilum sláturleyfi, eftir því sem það telur ástæðu til. Leyfi samkvæmt þessari málsgrein skulu því aðeins veitt, að aðilar fullnægi skilyrðum nýafgreiddra laga frá Alþingi um meðferð, skoðun og mat á sláturafurðum.

Framleiðsluráð getur ákveðið fjártölu þá að hámarki, sem leyfishafi má slátra til sölu innanlands, svo og hvernig kjötið af því fé skuli verkað.

Framleiðsluráð getur svipt leyfishafa slátrunarleyfi, hafi hann ekki greitt hið ákveðna verðjöfnunargjald, eftir að tiltekinn greiðslufrestur hefur verið veittur, eða hafi hann brotið önnur ákvæði laga þessara eða fyrirmæli, sem sett eru samkvæmt þeim.

17. gr.

1. mgr. 21. gr. orðist svo:

Framleiðsluráð verðskráir hrossakjöt á innlendum markaði, samkvæmt ákvæðum 6. gr. og 7. gr.

18. gr.

3. málsliður 1. mgr. 23. gr. orðist svo:

Nú eru starfandi fleiri en eitt mjólkurbú, sem viðurkennd eru af framleiðsluráði og hafa á hendi daglega sölu á mjólk og rjóma til neytenda, skulu þau þá, ef framleiðsluráð ákveður, hafa sameiginlega yfirstjórn, er nefnist samsölustjórn.

19. gr.

1. málsgrein 24. gr. orðist svo:

Á mjólkursölusvæðum, þar sem starfandi er samsölustjórn, skv. ákvæðum 23. gr., skal greiða sérstakt gjald af allri neyzlumjólk, sem samsalan selur frá mjólkurbúum, félögum eða einstökum mönnum á svæðinu. Heimilt er að taka gjald þetta af fleiri vörutegundum. Gjald þetta nefnist verðjöfnunargjald mjólkursvæða og ákveðst fyrirfram af stjórn hlutaðeigandi mjólkursamsölu og má breyta því eftir því, sem þurfa þykir.

2. málsgr. 24. gr. falli niður.

3. málsgr. verði 2. málsgr. og orðist svo:

Verðjöfnunargjald skal vera til verðuppbótar á þá mjólk, sem notuð er til vinnslu á viðurkenndum mjólkurbúum, sem starfa á mjólkursölusvæðum. Verðjöfnun innan hvers mjólkursölusvæðis skal jafnan miðuð við það, eftir því sem við verður komið, að mjólkurframleiðendur á mjólkursölusvæðinu fái sama verð fyrir mjólk sína komna á móttökustöð.

4. málsgrein 24. gr. falli niður.

5. málsgrein 24. gr. verði 3. mgr.

20. gr.

25. gr. orðist svo:

Þar sem samsölustjórn er starfandi samkvæmt ákvæðum 23. gr., skal öll sala og dreifing á neyzlumjólk, rjóma og nýju skyri fara fram undir yfirstjórn hennar.

21. gr.

26. gr. falli niður og breytast greinatölur eftir því.

22. gr.

27. gr. verði 26. gr. og niður falli orðin „samanber þó 26. gr.“

23. gr.

28. gr. verði 27. gr., í 1. mgr. falli niður orðin „samanber þó 26. gr.“

Á eftir fyrri málsgrein greinarinnar komi ný málsgrein, svo hljóðandi:

Nú kemur upp deila á milli mjólkurbúa og framleiðenda á einhverju sölusvæði um móttöku mjólkur eða önnur atriði varðandi samskipti þessara aðila, og skal þá framleiðsluráð leitast við að jafna ágreininginn milli málsaðila og úrskurða, ef með þarf.

Upphaf 2. málsgr., sem verður 3. málsgr., orðist svo:

Stjórn mjólkurmálanna á hverju mjólkursölusvæði er heimilt ....

24. gr.

34. gr. verður 33. gr. og orðist svo:

Framleiðsluráð landbúnaðarins hefur á hendi yfirstjórn og rekstur Grænmetisverzlunar landbúnaðarins, sem annast verzlun með kartöflur og annað grænmeti.

25. gr.

35. gr. falli niður.

26. gr.

37. gr. verður 35. gr. og orðist svo:

Grænmetisverzlun landbúnaðarins velur sér umboðsmenn víðs vegar um landið til að annast móttöku á kartöflum og öðrum garðávöxtum. Framleiðsluráð ræður Grænmetisverzlun landbúnaðarins framkvæmdastjóra.

27. gr.

Við 38. gr., sem verður 36. gr., bætist ný málsgrein, svo hljóðandi:

Nú hefur framleiðsluráð viðurkennt framangreinda aðila samkvæmt fyrri málsgrein þessarar greinar, og er þá öðrum aðilum óheimilt að afhenda vörur þær, sem hér um ræðir, til smásöluverzlana, nema með leyfi framleiðsluráðs.

28. gr.

Í stað orðsins „Framleiðsluráð“ í 1. og 2. málsgrein 39. gr., sem verður 37. gr., komi: Grænmetisverzlun landbúnaðarins.

29. gr.

40. gr., sem verður 38. gr., orðist svo:

Framleiðsluráði er heimilt að skipta landinu í sölusvæði, ef ástæða þykir til. Grænmetisverzlun landbúnaðarins sér um, að ávallt sé völ á heilbrigðu, völdu útsæði. Skal hún þess vegna sjá um stofnræktun úrvals kartöfluafbrigða með því að semja við einstaka kartöflueframleiðendur um framleiðslu útsæðis af þessum tegundum, og sé þessi ræktun háð ströngu heilbrigðiseftirliti.

30. gr.

Upphaf 42. gr., sem verður 40. gr., orðist svo: Verðmiðlun á kjöti, mjólk, mjólkurvörum, eggjum og kartöflum skal haga þannig: o. s. frv.

Í stað orðanna „sem seld er til neyzlu“ í b-lið komi: mjólkurbúanna.

Á eftir c-lið komi nýr liður, er verði d-liður, svo hljóðandi:

d. Heimilt er að taka verðmiðlunargjald af kartöflum.

31. gr.

1. mgr. 44. gr., sem verður 42. gr., orðist svo:

Sláturleyfishafar og stjórnir mjólkurmálanna á hverju mjólkursölusvæði og aðrir, sem verzla með gjaldskyldar vörur samkvæmt c- og d-lið 40. gr., skulu standa framleiðsluráði skil á verðmiðlunargjaldinu samkvæmt fyrirmælum þess.

32. gr.

Í stað orðanna „300—10 000 kr.“ í 1. mgr. 48. gr., sem verður 46. gr., komi: 5000—50 000 kr., og í stað orðanna „20—2000 kr.“ í 2. mgr. komi: 100—10 000 kr.

33. gr.

Þegar lög þessi hafa öðlazt gildi, skal fella meginmál þeirra inn í lög nr. 59 19. júlí 1960, um framleiðsluráð landbúnaðarins, verðskráningu, verðmiðlun og sölu á landbúnaðarvörum o. fl., og gefa þau út svo breytt.

34. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Ingólfur Jónsson.

Nr. 56. 13. maí 1966.

LÖG

um verðlagningu landbúnaðarvara á verðlagsárinu 1965—1966.

Forseti Íslands

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Afurðaverð til framleiðenda landbúnaðarvara á verðlagsárinu 1965—1966 skal byggt á verðlagsgrundvelli, er Hagstofa Íslands reiknar eftir verðlagsgrundvelli haustsins 1964, sem hér segir: Við laun bónda og sjúkrasjóðsgjald bætist geymd hækkun samkvæmt bókun í fundargerðabók Sexmannanefndar 24. febrúar 1965, og við það hvort tveggja leggst viðbót, sem er að hundraðshluta jöfn þeirri hækkun, er verður á bótaupphæðum almannatrygginga á síðari hluta árs 1965, vegna ákvæða 3. gr. laga nr. 20/1965, um breyting á lögum nr. 40/1963, um almannatryggingar. Við aðkeypta vinnu bætist viðbót, sem er hlutfallslega hin sama og nefnd hækkun á bótaupphæðum almannatrygginga. Við fjárhæðir vinnuliða, þannig reiknaðar, bætist verðlagsuppbót, sbr. ákvæði 4. gr. laga nr. 63/1964, um verðtryggingu launa. —

Aðrir útgjaldaliðir verðlagsgrundvallar 1964 skulu færðir fram til verðlags á hausti 1965 og eftir þeim reglum, sem gilda, þegar grundvelli hefur ekki verið sagt upp. Sama gildir um tekjuhlið verðlagsgrundvallar. Verð á ull og gærum í verðlagsgrundvelli 1965—1966 skal vera meðalútflutningsverð þessara afurða 1964—1965 að frádregnum áföllnum kostnaði, er útflutningur á sér stað, samkvæmt mati Hagstofunnar.

Þá er Hagstofan hefur reiknað verðlagsgrundvöll landbúnaðarvara samkvæmt 1. málsgr. þessarar greinar, afhendir hún hann nefnd þeirri, er um ræðir í 2. gr., til frekari meðferðar.

Verðlagsgrundvöllur landbúnaðarvara 1965—1966 samkvæmt útreikningi Hagstofunnar skal gilda á allan hátt eins og hann hefði verið ákveðinn samkvæmt fyrirmælum II. kafla framleiðsluráðslaga, nr. 59/1960.

2. gr.

Á verðlagsárinu 1965—1966 skal nefnd þriggja manna fara með þau verkefni, sem samkvæmt II. kafla framleiðsluráðslaga, nr. 59/1960, eru í höndum Sexmannanefndar og yfirnefndar hennar. Þetta tekur þó ekki til ákvörðunar á verðlagsgrundvelli, sem Hagstofan reiknar, sbr. 1. gr. þessara laga.

Í nefnd þessari skulu eftirtaldir menn eiga sæti: Ráðuneytisstjóri landbúnaðarráðuneytisins, forstjóri Efnahagsstofnunar og framkvæmdastjóri Framleiðsluráðs landbúnaðarins. Hver nefndarmaður tilnefnir varamann, og starfar hann í nefndinni á eigin ábyrgð í forföllum aðalmanns.

Afl atkvæða ræður úrslitum í nefnd þessari. Þó getur hver hinna þriggja nefndarmanna krafizt þess, að ákvæði fyrri málsliðs 4. gr. laga nr. 63/1964, um verðtryggingu launa, séu látin koma til framkvæmda hverju sinni, sem breyting verður á kaupgreiðsluvísitölu á verðlagsárinu 1965—1966. Sömuleiðis getur hver nefndarmaður krafizt þess, að ákvæði 1. og 2. málsgr. 9. gr. framleiðsluráðslaga, nr. 59/1960, um breytt afurðaverð til framleiðenda, séu látin koma til framkvæmda, þegar breyting hefur orðið á kaupi í almennri verkamannavinnu í Reykjavík.

Nefndinni er heimilt að framkvæma verðtilfærslur milli einstakra afurðaliða í tekjuhlið verðlagsgrundvallar, enda haldist niðurstöðufjárhæð grundvallarins óbreytt.

Framleiðsluráð landbúnaðarins skal starfa með nefndinni að verðlagningu landbúnaðarvara 1965—1966 á sama hátt og það starfar með Sexmannanefnd samkvæmt fyrirmælum í II. kafla framleiðsluráðslaga, nr. 59/1960.

Kostnaður við störf nefndarinnar greiðist úr ríkissjóði. Þó skal Framleiðsluráð landbúnaðarins standa straum af kostnaði við öflun og úrvinnslu gagna, sem það leggur fyrir nefndina.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Ingólfur Jónsson.

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina að selja Ólafi Baldvinssyni land býlisins Gilsbakka í Arnarneshreppi.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að selja Ólafi Baldvinssyni land það úr jörðinni Syðri-Bakka í Arnarneshreppi, sem honum hefur verið mælt út og nefnist Gilsbakki.

Náist ekki samkomulag um andvirði hins selda, skal það ákveðið af dómkvöddum mönnum.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Ingólfur Jónsson.

Nr. 58. 13. maí 1966.

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að selja jörðina Gufuskálar í Gerðahreppi, Gullbringusýslu.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að selja Gerðahreppi, Gullbringusýslu, jörðina Gufuskálar í Gerðahreppi fyrir það verð, sem um semst eða verður ákveðið samkvæmt mati dómkvaddra manna.

Óheimilt er hreppsnefnd Gerðahrepps að selja öðrum land eða lóðir úr umræddu landi.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Ingólfur Jónsson.

LÖG

um breyting á lögum nr. 38 15. febr. 1945, um stofnun búnaðarmálasjóðs.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Aftan við lögin bætist svo hljóðandi:

Ákvæði til bráðabirgða.

Á árunum 1966—67, að báðum árum meðtöldum, skal greiða ½% viðbótargjald af söluvörum landbúnaðarins, sem um ræðir í 2. gr., og rennur það til Búnaðarfélags Íslands og Stéttarsambands bænda til húsbyggingar félaganna við Hagatorg í Reykjavík.

Framlaginu skal skipt í réttu hlutfalli við eignarhluta hvors félags í byggingunni. Um álagningu og innheimtu gjaldsins gilda sömu reglur og um búnaðarmálasjóðsgjald.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Ingólfur Jónsson.

13. maí 1966. Nr. 60.

LÖG

um breyting á lögum um kísilgúrverksmiðju við Mývatn, nr. 22 21. maí 1964.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Við 1. gr. laganna bætist nýr töluliður og ný málsgrein, svo hljóðandi:

6. Að veita ríkisábyrgð fyrir láni eða lánum, er hlutafélaginu verði veitt til byggingar verksmiðjunnar, að fjárhæð samtals allt að 75 milljónum króna eða jafnvirði þeirra í erlendri mynt, eða taka lán innan sömu marka og endurlána félaginu í sama tilgangi.

Framleiðslufélagi því, sem um ræðir í grein þessari, skal heimilt að veita sölufélagi samkv. 6. gr. laga þessara einkarétt til útflutnings og sölu erlendis á framleiðslu verksmiðjunnar um tiltekinn tíma, eftir því sem um kann að semjast milli stofnenda framleiðslufélagsins.

2. gr.

2. mgr. 2. gr. laganna orðist svo:

Um hlutafjárframlag ríkisins til undirbúningsfélagsins skal heimilt að beita 1. tölulið 1. gr., enda verði framlagið endurgreitt ríkissjóði við stofnun framleiðslufélagsins með hlutabréfum í framleiðslufélaginu eða skuldabréfum þess, er að nafnverði samsvari hlutafjáreign ríkissjóðs í undirbúningsfélaginu, sem þá verði slitið.

3. gr.

4. gr. laganna orðist svo:

Fjöldi stofnenda hlutafélaga samkv. 1. og 2. gr. laga þessara skal vera óháður ákvæði 1. málsliðs 2. mgr. 4. gr. laga nr. 77 27. júní 1921, um hlutafélög. Sama máli gegnir um hluthafa þess, að því er snertir 38. gr. hlutafélagalaganna.

Íslenzka ríkinu, og hinum erlenda aðila, sem samvinna yrði höfð við um framleiðslu og sölu kísilgúrsins, skal heimilt að vera fullgildir stofnendur framleiðslufélags skv. 1. gr. laganna.

Fulltrúar hins erlenda aðila í stjórn framleiðslufélagsins mega vera erlendir ríkisborgarar og búsettir erlendis. Stjórn félagsins skal þó jafnan skipuð hérlendis búsettum mönnum að meiri hluta. Stjórnendur framleiðslufélagsins þurfa ekki að eiga hlut í félaginu. Stjórnendum skal heimilt að fela öðrum að sækja stjórnarfundi af sinni hálfu með fullu umboði.

Fulltrúar ríkisins í stjórn framleiðslufélagsins og varamenn þeirra skulu kosnir á Alþingi til 4 ára í senn.

Ríkisstjórnin skal bjóða sveitarfélögum á Norðurlandi til kaups hluta af þeim hlutabréfum í framleiðslufélaginu, sem ríkisstjórnin skráir sig fyrir, með þeim skilmálum, sem hún ákveður.

4. gr.

6. gr. laganna orðist svo:

Þeim erlenda aðila, sem samvinna yrði höfð við um framleiðslu og sölu kísilgúrsins, skal heimilt að stofna hlutafélag á Íslandi til að annast útflutning og sölu erlendis á framleiðslu kísilgúrverksmiðjunnar, með þeim skilmálum, sem um verður samið við ríkisstjórnina.

Hinum erlenda aðila heimilast að vera fullgildur stofnandi sölufélags samkvæmt grein þessari, án tillits til ákvæða 2. mgr. 4. gr. laga nr. 77 27. júní 1921, um hlutafélög, og skal fjöldi hluthafa félagsins óháður ákvæðum 38. gr. þeirra laga. Enn fremur skulu ákvæði 2. töluliðs 3. gr., 3. mgr. 4. gr. og 2. mgr. 5. gr. í lögum þessum gilda um slíkt félag.

5. gr.

8. gr. laganna orðist svo:

Ríkisstjórninni er heimilt að gera samning innan marka þessara laga við erlendan aðila um samvinnu um framleiðslu og sölu kísilgúrs frá verksmiðjunni og kveða þar á um þær skuldbindingar af sinni hálfu og hins erlenda aðila, sem telja má nauðsynlegar og eðlilegar í sambandi við samaðild þeirra að framleiðslufélaginu og varðandi útflutning og sölu á framleiðslu þess, þar með talin þau málefni, sem 9. gr. þessara laga fjallar um.

6. gr.

9. gr. laganna verði 11. gr., en á eftir 8. gr. komi ný grein, er verði 9. gr., og orðist svo:

Ríkisstjórninni er heimilt að kveða svo á með samningi, að framleiðslufélag samkv. 1. gr. annars vegar og sölufélag samkv. 6. gr. hins vegar greiði hvort um sig einn tekjuskatt í stað annarra skatta, venjulegra eða sérstakra, sem á eru

lagðir samkvæmt lögum, þann tíma, sem samningurinn tiltekur, og nemi skattur þessi 45% af skattskyldum tekjum félaganna. Að því er framleiðslufélagið varðar er heimilt að kveða svo á, að skattur þessi fari eigi niður úr tilteknu marki fyrir hvert skattár án tillits til tekna. Skattskyldar tekjur félaganna er heimilt að reikna samkvæmt lögum nr. 90/1965, þó þannig, að ákvæði 1. og 2. mgr. 17. gr. laganna gildi eigi við ákvörðun þeirra. Varðandi ákvörðun skattskyldra tekna sölufélagsins má kveða svo á, að eigi verði annar kostnaður talinn til frádráttar en beinn kostnaður þess hér á landi.

Ríkisstjórninni er og heimilt að kveða svo á með samningi við hinn erlenda aðila, sem samvinna yrði höfð við um framleiðslu og sölu kísilgúrsins, að því er varðar þóknun fyrir tækni- og stjórnunaraðstoð, er hann kynni að veita framleiðslufélaginu við rekstur verksmiðjunnar, að hann greiði af slíkri þóknun einn tekjuskatt, er nemi 45% af umræddri þóknun, án þess að nokkur kostnaður komi henni til frádráttar við álagningu hans. Ríkisstjórninni er heimilt að ákveða á sama hátt, að eigi skuli skattleggja hlutafjáreign hins erlenda aðila í framleiðslufélaginu og sölufélaginu eða arð af henni, höfuðstól og vexti af lánum hins erlenda aðila til framleiðslufélagsins eða sölufélagsins og greiðslur erlenda aðilans inn á viðskiptareikning sölufélagsins. Hið sama á við um hlutafé og arð annarra erlendra hluthafa í félögum þessum, ef einhverjir yrðu.

Jafnframt er ríkisstjórninni heimilt að kveða svo á með samningi, að framleiðslufélagi samkv. 1. gr., sölufélagi samkv. 6. gr. og hinum erlenda aðila skuli eigi skylt að greiða hér á landi, umfram tekjuskatt þann, sem að framan greinir, aðra skatta en þá, sem hér segir:

1. Almenn stimpilgjöld, þinglýsingargjöld og önnur skráningargjöld.
2. Ökutækja- og vegaskatta, sem almennt eru á lagðir.
3. Skoðunargjöld og leyfisgjöld, sem almennt eru á lögð.
4. Félagsleg gjöld, sem íslenzkum atvinnurekendum ber almennt að greiða, svo sem lífeyrisiðgjöld til almannatrygginga, slysatryggingagjöld, atvinnuleysistryggingagjöld og launaskatt.
5. Innlendan söluskatt samkvæmt lögum nr. 10/1960 og hliðstæða skatta, sbr. þó 4. mgr. þessarar greinar og 5. tölulið 1. gr.
6. Skatta, sem í eðli sínu eru þóknun fyrir þjónustu við aðilana, þar með talið iðnaðarrannsóknargjald lagt á framleiðslufélagið eins og nú er samkvæmt lögum nr. 64/1965.

Ríkisstjórninni er heimilt að kveða svo á, að innflutningur framleiðslufélagsins á umbúðum eða efni, sem endurútflutt er frá verksmiðjunni, og útflutningur á framleiðslu hennar og þær sölur, sem fram fara af hálfu framleiðslufélagsins og sölufélagsins sem þáttur í þeim útflutningi, skuli eigi háð aðflutnings- eða útflutningstollum, né heldur sköttum samkv. 5. tölulið 3. mgr.

Skattar þeir og gjöld, sem um ræðir í grein þessari, álagning þeirra, greiðsla og innheimta, skulu háð nánari ákvæðum þeirra samninga, sem ríkisstjórnin gerir við hlutaðeigandi aðila.

Þar til gerður hefur verið tvísköttunarsamningur við það eða þau ríki, þar sem viðkomandi starfsmenn eru búsettir, er ríkisstjórninni heimilt að beita ákvæðum tillagna Efnahags- og framfarastofnunarinnar í París (OECD) að milliríkjasamþykkt um tvísköttun, að því er varðar skattlagningu á greiðslum, sem inntar yrðu af hendi af aðilum búsettum utan Íslands til starfsmanna, sem hinn erlendi aðili hefur látið sölufélaginu eða framleiðslufélaginu í té við rekstur þeirra hér á landi.

Ríkisstjórninni skal heimilt að veita framleiðslufélagi samkv. 1. gr., sölufélagi samkv. 6. gr. og hinum erlenda aðila þau leyfi, sem nauðsynleg eru til starfsemi

þeirra hér á landi varðandi framleiðslu og sölu á kísilgúr. Ríkisstjórninni skal heimilt að gefa út verzlunarleyfi til sölufélagsins, eftir því sem tilgangur þess segir til um, með þeim skilmálum, sem um verður samið við stofnanda þess. Sölufélaginu skal heimilt að hafa reikninga erlendis fyrir gjaldeyristekjur, sem stafa frá sölu þess á framleiðslu kísilgúrverksmiðjunnar, og að ráðstafa fé úr slíkum reikningum í þágu rekstrar síns á Íslandi og til greiðslu ágóðahlutar til hluthafa sinna, enda geri það gjaldeyriseftirliti Seðlabanka Íslands grein fyrir slíkum reikningsinnstæðum og ráðstöfunum með samkomulagi við þann aðila.

7. gr.

10. gr. laganna verði 12. gr., en á eftir 8. gr. laganna komi enn ný grein, sem verði 10. gr., og orðist svo:

Framleiðslufélagið skal gera allar þær varúðar- og öryggisráðstafanir, sem við verður komið, til þess að koma í veg fyrir, að dýralíf og gróður við Mývatn bíði tjón af starfsemi kísilgúrverksmiðjunnar. Einnig skal það haga gerð mannvirkja þannig, að þau fari sem bezt í umhverfinu.

8. gr.

Aftan við lögin komi ákvæði til bráðabirgða, svo hljóðandi:

Verði framleiðslufélagið stofnað milli þinga, skulu fulltrúar ríkisins í stjórn þess skipaðir til bráðabirgða af ríkisstjórninni, og skal sú skipun gilda þar til næsta reglulegt Alþingi hefur kosið fulltrúa af sinni hálfu.

9. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Þegar lög þessi hafa hlotið staðfestingu, skal fella meginmál þeirra inn í lög nr. 22 21. maí 1964, um kísilgúrverksmiðju við Mývatn, og gefa þau út svo breytt.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Jóhann Hafstein.

Nr. 61. 13. maí 1966.

LÖG

um landshöfn í Þorlákshöfn.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni skal heimilt að gera samning við eigendur hafnarmannvirkja í Þorlákshöfn um, að ríkissjóður taki við eignum og skuldbindingum hafnarsjóðs Þorlákshafnar, enda fylgi hæfilegt landrými til reksturs hafnarinnar.

Ríkissjóður lætur síðan starfrækja og auka hafnarmannvirki í Þorlákshöfn, á sinn kostnað.

Takmörk hafnarinnar skulu ákveðin í reglugerð. Ráðherra ákveður gerð og fyrirkomulag hafnarinnar í samráði við vitamálastjóra. Til hafnarmannvirkja telj-

ast: Hafnargarðar, hafskipa- og bátabryggjur, verbúðir, uppfyllingar, dráttarbrautir, vélar, sem notaðar eru við byggingu hafnarinnar eða til fermingar og affermingar í höfninni, lönd, sem höfninni eru nauðsynleg vegna byggingar mannvirkjanna, starfrækslu þeirra eða annars, er nauðsynlegt má teljast fyrir fjárhagsafkomu hafnarinnar, einnig allar nauðsynlegar leiðslur, svo sem vatns- og rafmagnsleiðslur, holræsi o. fl.

2. gr.

Til greiðslu kostnaðar, er leiðir af fyrirmælum í 1. gr., er ríkisstjórninni heimilt að taka lán fyrir hönd ríkissjóðs, allt að 100 millj. kr. Að öðru leyti greiðist kostnaðurinn úr ríkissjóði, eftir því sem fé er veitt til þess á fjárlögum. Skal miða hafnargjöld á hverjum tíma, eftir því sem fært þykir, við það, að tekjur hafnarinnar nægi til þess að greiða vexti og afborganir að ⅔ hlutum stofnkostnaðarins, auk árlegs rekstrarkostnaðar.

3. gr.

Sérhver er skyldur til að láta af hendi til landshafnarinnar mannvirki, er þarf til að gera höfnina, og svo víðáttumikið land, sem hafnarstjórn og ráðherra telja, að þurfi til þess að geta veitt útvegsmönnum og öðrum aðstöðu til notkunar hafnarinnar og undir brautir og vegi í þarfir hennar, svo og leyfa, að tekið verði í landi hans, hvort heldur grjót, möl eða önnur jarðefni, og þola þær eignarkvaðir, óhagræði eða takmörkun á afnotarétti, sem hafnargerðin hefur í för með sér, allt gegn því, að fullar bætur komi fyrir. Náist ekki samkomulag um bætur, skulu þær ákveðnar með mati tveggja dómkvaddra manna að tilkvöddum báðum málsaðilum. Kostnaður við matið greiðist úr sjóði hafnarinnar. Nú vill annar hvor málsaðila ekki una mati, og getur hann krafizt yfirmats, en gera skal hann það innan 14 daga frá því er matsgerð er lokið. Yfirmatið skal framkvæmt á sama hátt af 4 dómkvöddum mönnum. Kostnaðinn við yfirmatið greiðir sá, er þess hefur krafizt, ef matsupphæðinni verður ekki breytt meira en sem nemur 10% af hinni ákveðnu endurgjaldsupphæð, ella greiðist kostnaðurinn úr sjóði hafnarinnar.

4. gr.

Í stjórn hafnarinnar eiga sæti 7 menn og jafnmargir varamenn, kosnir af sameinuðu Alþingi til fjögurra ára í senn. Ráðherra sá, sem fer með hafnarmál, skipar formann hafnarstjórnarinnar úr hópi stjórnarmanna.

5. gr.

Með strandlengjunni umhverfis höfnina má ekki gera í sjó fram bryggjur eða önnur mannvirki, né fylla upp eða dýpka út frá landi nema samkvæmt leyfi stjórnar landshafnarinnar. Sá, sem vill gera eitthvert slíkt mannvirki, skal senda hafnarstjórn beiðni um það, og skal beiðninni fylgja lýsing á því, svo og uppdráttur, ef með þykir þurfa, í tvennu lagi, og heldur hafnarstjórn öðru eintakinu. Sá, sem fengið hefur slíkt leyfi, skal skyldur að halda mannvirkinu svo við, að engin hætta stafi af því. Þessi ákvæði gilda einnig um þau mannvirki, er þegar hafa verið gerð á hafnarsvæðinu. Brot gegn þessari grein varða sektum frá 500—20 000 kr., og hafnarstjórn getur látið nema burt mannvirkið á kostnað eiganda.

6. gr.

Eignum og tekjum hafnarsjóðs má aðeins verja í þágu hafnarinnar, sbr. 1. og 2. gr. Ríkissjóður ábyrgist skuldbindingar hafnarinnar, og hafnarstjórn ber ábyrgð á eignum hennar.

7. gr.

Hafnarstjórn má ekki án leyfis ráðuneytisins selja eða veðsetja fasteignir hafnarinnar, né kaupa nokkrar nýjar fasteignir, taka stórlán til lengri tíma en svo, að þau verði borguð aftur af tekjum þess árs, sem í hönd fer, né endurnýja slík lán, eða fresta borgunartímanum og ekki heldur gera nein þau mannvirki við höfnina, sem eru svo stórvaxin, að árstekjurnar hrökkvi ekki til að koma þeim í framkvæmd.

8. gr.

Til þess að standa straum af kostnaði við byggingu og viðhald hafnarmannvirkja og til árlegs rekstrarkostnaðar hafnarinnar er heimilt að innheimta gjöld þau, er hér segir: 1. Árlegt gjald af bryggjum og öðrum mannvirkjum, sem gerð eru samkv. 5. gr. 2. Af skipum og bátum, er hafna sig á landshöfninni, og farmi þeirra: a) Skipagjald, ákveðið með tilliti til stærðar skipa þeirra, er hafna sig. b) Vörugjald. Undanskildar skulu þó vörur þær, er samkvæmt farmskrá skipsins eiga að fara til annarra hafna á landinu, ef þær eru ekki settar á land. c) Bryggjugjald af skipum, er leggjast við bryggjur hafnarinnar. d) Festargjald af skipum, sem nota festar hafnarinnar. e) Allt að 2% andvirði afla þeirra skipa og báta, sem leggja afla sinn á land innan hafnarsvæðisins eða hafa þar uppsátur. f) Leigu af verbúðum og öðrum mannvirkjum og af grunnum og lendum hafnarinnar. Gjöld þessi, sem og gjöld fyrir afnot af öðrum eignum hafnarinnar skulu ákveðin í reglugerð, sem ráðherra setur að fengnum tillögum hafnarstjórnar, og skal í henni ákveða, hver skuli greiða þau og innheimta. Herskip og skemmtiskip skulu undanþegin gjöldum til hafnarinnar samkv. tölulið 2 a. Gjöld þessi má taka lögtaki.

9. gr.

Reikningsár hafnarinnar er almanaksárið.

10. gr.

Fyrir nóvemberlok hvers árs ber hafnarstjórn að leggja frumvarp til áætlunar um tekjur og gjöld hafnarinnar á komandi ári fyrir ráðherra til samþykktar ásamt nauðsynlegum skýringum á einstökum gjalda- og tekjuliðum.

Nú hefur hafnarstjórn í hyggju einhverjar meiri háttar framkvæmdir við höfnina, eða hún vill gera einhverjar þær ráðstafanir, er samþykki ráðherra þarf til, og skal hún þá senda ráðuneytinu sérstaka tillögu um það efni svo tímanlega, að samþykki ráðuneytisins geti komið til, áður en gengið er endanlega frá fjárhagsáætlun.

12. gr.

Komi það í ljós, þegar fram á árið líður, að óumflýjanlegt sé að sinna einhverjum framkvæmdum utan áætlunar eða fara fram úr áætluðum fjárhæðum, ber hafnarstjórn að tilkynna það ráðuneytinu í tæka tíð og leita samþykkis þess, til þess að víkja megi frá áætluninni. Eigi má hefja verkið né stofna til umframgreiðslu, fyrr en samþykki ráðherra er fengið.

13. gr.

Við lok hvers reikningsárs og eigi síðar en fyrir febrúarlok skal hafnarstjórn gera reikning yfir tekjur og gjöld hafnarinnar á hinu liðna ári og efnahagsreikning hennar. Reikningana skal endurskoða af tveim endurskoðendum, sem ráðherra skipar til 4 ára í senn. Hafnarstjórn sendir þá síðan til ráðherra til úrskurðar.

14. gr.

Að öðru leyti skal ákveða með reglugerð allt það, er lýtur að greiðri og hættulausri umferð um höfnina, góðri reglu og öðru höfninni viðkomandi, er við þykir eiga. Í reglugerðinni má ákveða sektir fyrir brot gegn henni, 200—10 000 kr. Sektir samkvæmt lögum þessum renna í hafnarsjóð.

15. gr.

Með mál, sem rísa út af brotum á lögum þessum og reglugerðum, sem settar verða samkvæmt þeim, skal fara að hætti opinberra mála.

16. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Eggert G. Þorsteinsson.

13. maí 1966. Nr. 62.

LÖG

um breyting á umferðarlögum, nr. 26 2. maí 1958, og lögum nr. 40 12. maí 1965, um breyting á þeim lögum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Liðurinn „Reiðhjól með hjálparvél" í 2. gr. laganna orðist svo:

Létt bifhjól: Bifhjól, sem í er aflvél, eigi stærri en 2.5 hestöfl (DIN) og ekki yfir 50 rúmsentimetra að slagrúmmáli, enda sé það eigi gert til hraðari aksturs en 50 km á klst. án verulegra breytinga á því.

2. gr.

Í stað „reiðhjól með hjálparvél" í 2. mgr. 8. gr. komi: létt bifhjól.

3. gr.

Í stað „reiðhjóls með hjálparvél" í 1. mgr. 11. gr. komi: létts bifhjóls.

4. gr.

6. mgr. 27. gr. orðist svo:

Ökuskírteini eru tvenns konar: Bráðabirgðaskírteini og fullnaðarskírteini. Bráðabirgðaskírteini er gefið út til byrjanda og gildir í eitt ár frá útgáfudegi. Fullnaðarskírteini gildir í 10 ár frá útgáfudegi. Fullnaðarskírteini þeirra, sem náð hafa 60 ára aldri, og ökuskírteini skv. 3. mgr. skulu þó gilda í 5 ár. Ef sérstakar ástæður þykja til, getur lögreglustjóri þó gefið út ökuskírteini til skemmri tíma en að framan greinir. Áður en fullnaðarskírteini er gefið út, skal lögreglustjóri kanna sérstaklega ökumannsferil hlutaðeiganda, og er heimilt að ákveða, að hann skuli

þá ganga undir og standast próf í umferðarreglum og akstri bifreiða, svo og sæta rannsókn sérfræðinga um líkamlega og andlega heilbrigði. Þegar fullnaðarskírteini er endurnýjað, verður hlutaðeigandi að sanna að nýju fyrir lögreglustjóra, að hann fullnægi skilyrðum til þess að fá ökuskírteini. Heimilt er að ákveða, að hlutaðeigandi skuli þá ganga undir skriflegt próf í umferðarlöggjöf. Lögreglustjóri getur og ákveðið, að hlutaðeigandi skuli að nýju ganga undir bifreiðarstjórapróf.

5. gr.

Í stað „reiðhjóli með hjálparvél" í 3. mgr. 28. gr. komi: léttu bifhjóli.

6. gr.

Í stað „reiðhjóla með hjálparvél" í 5. mgr. 28. gr. komi: léttra bifhjóla.

7. gr.

4. mgr. 50 gr. orðist svo:

Dómsmálaráðherra getur að fenginni tillögu umferðarlaganefndar sett nánari reglur um ökuhraða, þar á meðal ákveðið lægri hámarkshraða almennt en að framan greinir eða á einstökum vegum. Dómsmálaráðherra getur á sama hátt ákveðið hærri hámarkshraða en að framan greinir, allt að 90 km á klukkustund á einstökum vegum (hraðbrautum), og bundið þá heimild við ákveðna árstíma. Í kaupstöðum og kauptúnum má setja slíkar reglur í lögreglusamþykktum.

8. gr.

Í stað „reiðhjól með hjálparvél" í 8. mgr. 60. gr. komi: létt bifhjól.

9. gr.

Í stað „reiðhjól með hjálparvél" í 1. mgr. 70. gr., sbr. 2. gr. laga nr. 40 12. maí 1965, komi: létt bifhjól.

10. gr.

5. og 6. mgr. 81. gr. orðist svo:

Svipting ökuleyfis eða réttar til að öðlast ökuleyfi skal gerð með dómi, sbr. þó 112. gr. laga nr. 82/1961. Áfrýjun frestar ekki verkun dóms að þessu leyti.

Nú telur lögreglustjóri, að maður hafi unnið til ökuleyfissviptingar, og skal hann þá svipta hann ökuleyfi til bráðabirgða. Lögreglustjóri skal tilkynna viðkomandi dómara ákvörðun sína innan viku. Aðili getur krafizt úrskurðar dómara um ákvörðun lögreglustjóra. Dómari getur og af sjálfsdáðum, ef efni standa til, fellt ákvörðun lögreglustjóra niður. Úrskurð dómara um bráðabirgðasviptingu getur aðili kært til æðra dóms samkvæmt XXI. kafla laga nr. 82/1961.

11. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Ákvæði 4. gr. öðlast þó eigi gildi fyrr en 1. júní 1966.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Jóhann Hafstein.

LÖG

um breyting á lögum nr. 33/1922, um rétt til fiskveiða í landhelgi.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Á eftir 13. gr. laganna komi svofellt bráðabirgðaákvæði:

Sjávarútvegsmálaráðherra er heimilt þrátt fyrir bann 2. mgr. 3. gr. laga þessara að leyfa vinnslu- og verkunarstöðvum að kaupa afla af erlendum veiðiskipum, þó ekki afla botnvörpuskipa, í íslenzkum höfnum á tímabilinu 1. júní 1966 til 31. maí 1967. Ráðherra skal binda leyfið við ákveðna staði eða landshluta, þar sem brýn þörf er á atvinnuaukningu. Svo getur ráðherra og bundið leyfið við ákveðnar tegundir fisks eða annars sjávarafla og sett skilyrði um magn, verð og sérstakar löndunarreglur. Í leyfi ber að taka fram, að það veiti eigi erlendum skipum heimild til fiskveiða eða fiskverkunar í landhelgi.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Eggert G. Þorsteinsson.

13. maí 1966. Nr. 64.

LÖG

um breyting á lögum nr. 24 29. apríl 1958, um viðauka við lög nr. 23 27. júní 1921, um vátryggingarfélag fyrir fiskiskip.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Aftan við 1. gr. laganna komi:

Súðbyrt skip er eigi skylt að vátryggja gegn bráðafúa.

Eigi er skylt að vátryggja gegn bráðafúa skip, sem vegna ágalla hefur ekki haffærisskírteini, enda leiði skoðun í ljós, að ekki sé útlit fyrir, að gert verði við skipið, eða að viðgerð hafi ekki hafizt innan eðlilegs tíma. Þegar svo stendur á, skal Samábyrgðin segja tryggingu skipsins upp, en tilkynna skal það veðhöfum með 14 daga fyrirvara.

2. gr.

Aftan við 2. gr. laganna bætist: samþykktum af sjávarútvegsmálaráðuneytinu.

3. gr.

1. málsgr. 3. gr. laganna orðist svo:
Ráðherra ákveður iðgjöldin í samráði við Samábyrgðina.

4. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi, og skulu ákvæði þeirra koma til framkvæmda frá og með 1. janúar 1966.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Eggert G. Þorsteinsson.

Nr. 65. 13. maí 1966.

LÖG

um hægri handar umferð.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI

1. gr.

Á umferðarlögum, nr. 26 2. maí 1958, sbr. lög nr. 26 14. maí 1960, eru gerðar þessar breytingar:

a. Í stað „vinstri" í 45., 46., 47., 48., 51., 61. og 63. gr. komi: hægri.
b. Í stað „vinstra" í 45., 46. og 47. gr. komi: hægra.
c. Í stað „hægri" í 46., 47., 61. og 63. gr. komi: vinstri.
d. Í stað „hægra" í 47. gr. komi: vinstra.

II. KAFLI

2. gr.

Dómsmálaráðherra skipar þriggja manna framkvæmdanefnd, er hafi á hendi undirbúning og stjórn framkvæmda við breytingu úr vinstri í hægri handar umferð. Ráðherra skipar formann nefndarinnar.

Framkvæmdanefndin ræður sér framkvæmdastjóra. Framkvæmdastjóri ræður annað starfslið að þörfum með samþykki nefndarinnar.

3. gr.

Starfssvið framkvæmdanefndar skal meðal annars vera þetta:

1. að kanna og sannreyna, eftir því sem unnt er, áætlanir um framkvæmdir og kostnað, sem leiðir af breytingu umferðarreglnanna, sbr. 1. gr., og bæta ber samkvæmt 6. gr.
2. að stuðla að því, að nýtt verði svo sem unnt er afkastageta fyrirtækja til að framkvæma nauðsynlegar breytingar á bifreiðum.
3. að fylgjast með, að framkvæmdar verði nauðsynlegar breytingar á vega- og gatnakerfi landsins, þar með taldar breytingar á umferðarljósum og umferðarmerkjum.

4. að undirbúa og framkvæma í samráði við yfirvöld, félög og stofnanir þá fræðslu og upplýsingastarfsemi, sem telja má nauðsynlega, svo og stuðla að því, að ráðstafanir verði gerðar til að koma í veg fyrir umferðarslys í sambandi við breytingu umferðarreglnanna.
5. að ákveða greiðslur samkvæmt 6. gr.
6. að gera tillögur til ráðherra um nauðsynlegar stjórnvaldsráðstafanir í sambandi við breytingu umferðarreglnanna.

4. gr.

Framkvæmdanefndinni ber að leita aðstoðar þeirra embættismanna, stofnana og félagasamtaka, sem að liði geta orðið við úrlausn einstakra viðfangsefna í sambandi við breytingu úr vinstri í hægri handar umferð.

Ráðherra getur, að fenginni tillögu framkvæmdanefndar, kvatt henni til ráðuneytis ráðgjafarnefnd, sem skipuð verði fulltrúum þeirra aðila, sem breytingin varðar sérstaklega, eða stuðlað geta að farsælli framkvæmd hennar.

III. KAFLI

5. gr.

Kostnaður, sem leiðir af breytingu úr vinstri í hægri handar umferð, greiðist úr ríkissjóði samkvæmt því, sem nánar segir í lögum þessum.

6. gr.

Bæta skal kostnað vegna eftirtalinna framkvæmda:

1. Kostnað við nauðsynlegar breytingar á vega- og gatnakerfi landsins, þar með taldar breytingar á umferðarljósum og umferðarmerkjum.
2. Kostnað við nauðsynlegar breytingar á bifreiðum og öðrum vélknúnum ökutækjum.
3. Annan óhjákvæmilegan beinan kostnað, sem leiðir af breytingu umferðarreglnanna.

Eigi skal bæta annað en beinan kostnað. Eigi skal heldur bæta fyrstu kr. 1000.00 af kostnaði við breytingu á hverju ökutæki.

7. gr.

Bótarétt samkvæmt 6. gr. eiga veghaldarar, skráðir eigendur ökutækja, svo og aðrir þeir, sem eins stendur á um.

8. gr.

Hver sá, sem telur sig eiga rétt til bóta samkvæmt 6. gr., skal, áður en framkvæmdir hefjast, senda framkvæmdanefnd nákvæma greinargerð um þær breytingar, er framkvæma skal, ásamt sundurliðaðri kostnaðaráætlun.

Eigi skal bæta kostnað, nema framkvæmdanefnd hafi fallizt á nauðsyn breytingar og kostnaðaráætlun, áður en ráðizt er í framkvæmd.

9. gr.

Bætur skal að jafnaði greiða eftir á, þegar framkvæmd er að fullu lokið. Heimilt er þó að greiða bætur að nokkru eða öllu leyti fyrr, ef um meiri háttar framkvæmd er að ræða, gegn tryggingu, sem framkvæmdanefnd tekur gilda.

10. gr.

Greinargerðir og áætlanir samkvæmt 8. gr. skulu hafa borizt framkvæmdanefnd eigi síðar en 1. janúar 1968.

Kröfur um greiðslu bóta skulu hafa borizt framkvæmdanefnd innan þriggja mánaða frá því er verki lauk.

Framkvæmdanefnd getur þó í einstökum tilvikum veitt undanþágu frá ofangreindum frestum, þannig að frestur samkvæmt 1. mgr. geti orðið til ársloka 1968, en frestur samkvæmt 2. mgr. lengist í allt að sex mánuði frá því verki lauk.

Kröfur, sem berast síðar en að framan getur, verða eigi teknar til greina.

11. gr.

Ákvörðun framkvæmdanefndar um það, hvort bæta skuli kostnað vegna framkvæmdar, og um bótafjárhæð má skjóta til dómnefndar innan þriggja mánaða, frá því ákvörðun barst aðila.

Dómsmálaráðherra skipar tvo menn í dómnefnd þessa. Skal annar þeirra vera lögfræðingur, er fullnægi almennum dómaraskilyrðum, og skal hann vera forseti dómsins. Við meðferð hvers máls skulu dómendur kveðja til hinn þriðja dómara, og skal hann vera sérfróður á því sviði, sem um er fjallað.

Um meðferð mála fyrir dómi þessum gilda almennar reglur um meðferð einkamála í héraði eftir því, sem við á.

Úrskurður dómnefndar skal vera fullnaðarúrskurður í málinu.

IV. KAFLI

12. gr.

Á árunum 1967—1970 skal greiða í ríkissjóð sérstakan skatt af bifreiðum sem hér segir:

a. Af fólksbifreiðum, 1—8 farþega: 240.00 kr. árið 1967, 360.00 kr. árið 1968, 360.00 kr. árið 1969 og 180.00 kr. árið 1970.
b. Af öðrum bifreiðum: 420.00 kr. árið 1967, 660.00 kr. árið 1968, 660.00 kr. árið 1969 og 300.00 kr. árið 1970.

13. gr.

Skattur þessi skal innheimtur með bifreiðagjöldum, og skulu gilda um innheimtu hans sömu reglur sem um bifreiðaskatt, þar á meðal ákvæðin um frádrátt á gjaldi vegna innilegu skráningarmerkis, lögtaksrétt og lögveð.

14. gr.

Undanþegnar skatti þessum eru þær bifreiðir, sem taldar eru í 1. málsgr. 88. gr. vegalaga, nr. 71 30. desember 1963.

V. KAFLI

15. gr.

Kostnaður, sem leiðir af framkvæmd laga þessara, greiðist úr ríkissjóði.

16. gr.

Dómsmálaráðherra getur sett bráðabirgðareglur um umferð, svo og önnur nánari ákvæði um skipan mála samkvæmt lögum þessum.

Brot gegn reglum þessum varða viðurlögum samkvæmt umferðarlögum, nr. 26 2. maí 1958.

17. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Ákvæði 1. gr. koma þó eigi til framkvæmda fyrr en á þeim degi apríl-, maí- eða júnímánaðar 1968, sem dómsmálaráðherra ákveður, að fenginni tillögu framkvæmdanefndar.

18. gr.

Þegar ákvæði 1. gr. koma til framkvæmda, skal fella ákvæði þeirrar greinar, svo og aðrar breytingar á umferðarlögum, nr. 26 2. maí 1958, inn í meginmál þeirra laga og gefa lögin út svo breytt.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Jóhann Hafstein.

13. maí 1966. Nr. 66.

LÖG

Um Framkvæmdasjóð Íslands, Efnahagsstofnun og Hagráð.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Um Framkvæmdasjóð Íslands.

1. gr.

Framkvæmdasjóður Íslands (á ensku The Development Fund of Iceland) er sjálfstæð stofnun í eigu ríkisins. Sjóðurinn er í vörzlu Seðlabanka Íslands, en með aðskildum fjárhag og bókhaldi.

2. gr.

Hlutverk Framkvæmdasjóðs Íslands er að efla atvinnulíf og velmegun íslenzku þjóðarinnar. Framkvæmdasjóðurinn veitir annars vegar fé til þeirra fjárfestingarlánasjóða, er veita einstök lán til framkvæmda, og hins vegar til meiri háttar opinberra framkvæmda.

Nú telur Framkvæmdasjóður nauðsyn bera til að veita lánsfé til þarfa, sem ekki falla undir starfssvið neins fjárfestingarlánasjóðs, og skal honum þá heimilt að lána það annarri lánsstofnun, er annist endurlán.

3. gr.

Framkvæmdasjóður tekur við öllum eignum Framkvæmdabanka Íslands, eins og þær eru hinn 1. janúar 1967. Þá tekur Framkvæmdasjóður að sér greiðslu allra skulda bankans, svo og efndir á öllum skuldbindingum hans, þar með töldum ábyrgðum, sem bankinn hefur á sig tekið, frá sama tíma að telja.

Framkvæmdasjóður tekur við öllu fé Mótvirðissjóðs, sem nú er í vörzlu Framkvæmdabankans, að undanskildu því fé, sem bundið er á sérreikningi í Seðlabankanum, og skal hann lána það, ásamt vaxtatekjum af því, að hálfu til framkvæmda í þágu landbúnaðarins og að hálfu til annarrar starfsemi sinnar skv. 2.

gr. Höfuðstóll Mótvirðissjóðs, eins og hann er á hverjum tíma, skal færður sérstaklega skuldamegin í efnahagsreikningi Framkvæmdasjóðs.

Innheimtustörf þau, sem Framkvæmdabankinn hefur annazt fyrir ríkissjóð, skulu falin Ríkisábyrgðasjóði.

4. gr.

Framkvæmdasjóði er heimilt að taka lán til starfsemi sinnar, bæði innanlands og erlendis, sbr. þó ákvæði 7. gr. laga nr. 30/1960, um skipan innflutnings- og gjaldeyrismála o. fl.

5. gr.

Ríkissjóður ábyrgist allar skuldbindingar Framkvæmdasjóðs við innlenda aðila. Einnig ábyrgist hann greiðslu allra innlendra og erlendra lána, svo og efndir allra skuldbindinga, sem Framkvæmdasjóður tekur við af Framkvæmdabanka Íslands, skv. 3. gr.

6. gr.

Stjórn Framkvæmdasjóðs er í höndum 7 manna, kosinna með hlutfallskosningu á Alþingi til fjögurra ára í senn, og jafnmargra til vara. Í störfum sínum skal stjórnin hafa samráð við Efnahagsstofnunina, Seðlabanka Íslands og viðskiptabankana. Framkvæmdasjóðurinn heyrir undir fjármálaráðherra, sem ákveður þóknun stjórnar hans. Stjórnin kýs sér formann og varaformann.

Formaður sjóðsstjórnar ákveður fundartíma og boðar til funda. Á fundum ræður afl atkvæða. Verði atkvæði jöfn, ræður atkvæði formanns. Seðlabankinn undirbýr stjórnarfundi og á þar fulltrúa.

7. gr.

Verkefni stjórnar Framkvæmdasjóðs eru þessi:

a. Hún tekur ákvarðanir um lánveitingar Framkvæmdasjóðs og ráðstöfun á fjármunum hans.
b. Hún tekur ákvarðanir um heildaráætlun, er gera skal á ári hverju um ráðstöfunarfé Framkvæmdasjóðs, bæði eigið fé og lánsfé, og heildarútlán hans og skiptingu þeirra á milli fjárfestingarlánastofnana og einstakra framkvæmda. Heimilt er henni að setja fjárfestingarlánastofnunum skilyrði um notkun þess lánsfjár, er þær fá úr Framkvæmdasjóði.
c. Hún tekur ákvarðanir um vexti og önnur útlánskjör Framkvæmdasjóðs að höfðu samráði við fjármálaráðherra og Seðlabankann, enda séu vextirnir ekki hærri en Seðlabankinn ákveður vexti hæsta af sambærilegum skuldum.
d. Hún úrskurðar reikninga sjóðsins og tekur ákvarðanir um ráðstöfun tekjuafgangs, svo og um afskriftir af kröfum sjóðsins.

8. gr.

Að öðru leyti en segir í 7. gr. er umsjá og rekstur Framkvæmdasjóðs í höndum Seðlabankans, er hefur á hendi bókhald hans og daglegan rekstur, svo og skýrslugerð alla.

Seðlabankinn skal hafa lokið gerð reikninga Framkvæmdasjóðs eigi síðar en 1. marz ár hvert og hafa afhent þá stjórn sjóðsins til úrskurðar. Sjóðurinn skal greiða af tekjum sínum allan kostnað af rekstri hans.

Um reikningsskil, endurskoðun, útgáfu fjárhagslegra skuldbindinga og annað, er varðar rekstur Framkvæmdasjóðs, fer eftir ákvæðum laga nr. 10/1961, um Seðlabanka Íslands, svo og reglugerð hans, eftir því sem við getur átt.

9. gr.

Seðlabankinn undirbýr fyrir stjórn Framkvæmdasjóðs árlegar áætlanir um lánveitingar Framkvæmdasjóðs og fjáröflun til hans í samráði við fjármálaráðuneytið og Efnahagsstofnunina. Einnig skal um áætlanir þessar haft samráð við viðskiptabankana og stjórnir opinberra fjárfestingarlánastofnana.

10. gr.

Nú tekur sjóðurinn erlent fé að láni og endurlánar það innanlands, og skal þá svo um samið við lántakanda eða lántakendur, að þeir beri halla eða njóti hagnaðar, er verða kann vegna gengisbreytinga, þannig að vaxta- og afborganagreiðslur hækki eða lækki í íslenzkum krónum í hlutfalli við slíkar breytingar.

11. gr.

Framkvæmdasjóður er undanþeginn öllum opinberum gjöldum og sköttum, hverju nafni sem nefnast, til ríkissjóðs og sveitarsjóða eða annarra stofnana.

12. gr.

Nú er fasteign seld á nauðungaruppboði eða við gjaldþrotaskipti, og ber þá uppboðshaldara að rannsaka, hvort eignin sé veðsett Framkvæmdasjóði, og geta þess í uppboðsgerðinni. Ef svo reynist, skal Framkvæmdasjóði gert viðvart svo tímanlega, að hægt sé að mæta eða láta mæta við uppboðið.

II. KAFLI

Um Efnahagsstofnun.

13. gr.

Hlutverk Efnahagsstofnunar er sem hér segir:

a. Að undirbúa fyrir ríkisstjórnina framkvæmdaáætlanir og fylgjast með þeim áætlunum, sem gerðar hafa verið, og endurskoða þær.
b. Að semja þjóðhagsreikninga og áætlanir um þjóðarbúskapinn fram í tímann.
c. Að framkvæma aðrar hagfræðilegar athuganir fyrir ríkisstjórnina, svo og fyrir Seðlabankann og Framkvæmdasjóð, eftir því sem um semst.
d. Að vera ríkisstjórninni til ráðuneytis í efnahagsmálum.

14. gr.

Efnahagsstofnunin heyrir undir forsætisráðherra, sem skipar forstjóra hennar.

15. gr.

Ríkissjóður, Seðlabanki Íslands og Framkvæmdasjóður í sameiningu greiða kostnað af starfsemi Efnahagsstofnunarinnar. Þessir aðilar fara einnig með stjórn hennar. Skulu þeir gera með sér samning um stjórn stofnunarinnar og fjármál.

16. gr.

Hlutaðeigandi aðilum er skylt að veita Efnahagsstofnuninni allar upplýsingar, er hún þarf á að halda vegna skýrslugerðar sinnar. Nýtur hún í þessu efni sömu réttinda og Hagstofa Íslands, og sömu viðurlög liggja við, ef út af er brugðið.

Byggingarnefndir og oddvitar senda Efnahagsstofnuninni skýrslur, eftir því sem nánar verður ákveðið í reglugerð, um byggingaframkvæmdir í umdæmi þeirra. Heimilt er að ákveða, að þessar skýrslur nái einnig til umsókna um byggingarleyfi og veittra byggingarleyfa.

III. KAFLI
Um Hagráð.

17. gr.

Stofna skal Hagráð, er sé vettvangur, þar sem fulltrúar stjórnvalda, atvinnuvega og stéttarsamtaka geti haft samráð og skipzt á skoðunum um meginstefnuna í efnahagsmálum hverju sinni.

18. gr.

Hagráð skal skipað sem hér segir:

Í því skulu eigi sæti tveir ráðherrar, tilnefndir af ríkisstjórninni, og skal annar þeirra vera formaður ráðsins. Þá skulu eftirtaldir aðilar eiga rétt á að tilnefna hver einn fulltrúa og jafnmarga varafulltrúa í Hagráð til eins árs í senn:

Alþýðusamband Íslands, Bandalag starfsmanna ríkis og bæja, Farmanna- og fiskimannasamband Íslands, Félag ísl. iðnrekenda, Iðja (félag verksmiðjufólks í Reykjavík), Landssamband iðnaðarmanna, Landssamband ísl. útvegsmanna, Landssamband íslenzkra verzlunarmanna, Samband ísl. sveitarfélaga, Sjómannasamband Íslands, Stéttarsamband bænda, Stéttarsamband fiskiðnaðarins, stjórnmálaflokkar, sem fulltrúa eiga á Alþingi, Verkamannasamband Íslands, Verzlunarráð Íslands, Vinnumálasamband samvinnufélaganna, Vinnuveitendasamband Íslands.

Nú stofnar verksmiðjufólk landssamband, og tekur fulltrúi þess þá sæti Iðju í ráðinu.

Hagráð heyrir undir viðskiptamálaráðherra.

19. gr.

Hagráð skal koma saman til fundar, þegar formaður þess ákveður eða minnst fjórir ráðsmenn óska. Meginverkefni Hagráðs skal vera að ræða ástand og horfur í efnahagsmálum þjóðarinnar. Efnahagsstofnunin skal leggja fyrir Hagráð tvisvar á ári, í apríl og október, yfirlitsskýrslur um þróun þjóðarbúskaparins og horfur í þeim efnum, þar á meðal varðandi framleiðslu, fjárfestingu, greiðslujöfnuð, afkomu atvinnuveganna og verðlags- og kaupgjaldsmál. Þjóðhags- og framkvæmdaáætlanir ríkisstjórnarinnar skulu lagðar fyrir Hagráð. Einstakir fulltrúar í Hagráði geta óskað umræðna um sérhvern þann þátt efnahagsmálanna, sem þeir telja ástæðu til, að Hagráð ræði. Umræðuefnin skulu ákveðin og tilkynnt ráðsmönnum með hæfilegum fyrirvara. Skýrsla um umræður í Hagráði skal jafnan send ríkisstjórninni og sömuleiðis ályktanir, sem gerðar kunna að vera. Hagráð getur kosið undirnefndir úr sínum hópi til þess að fjalla um ákveðna þætti efnahagsmála. Störf í Hagráði skulu vera ólaunuð.

20. gr.

Efnahagsstofnunin undirbýr fundi Hagráðs og á fulltrúa á fundum þess. Hún annast skrifstofustörf vegna Hagráðs. Allur kostnaður Hagráðs greiðist úr ríkissjóði.

IV. KAFLI
Ýmis ákvæði.

21. gr.

Hlutaðeigandi ráðherrar geta með reglugerðum sett nánari ákvæði um starfsemi sjóðs þess og stofnana, sem lög þessi fjalla um.

22. gr.

Með lögum þessum eru felld úr gildi lög nr. 17 frá 10. febrúar 1953, um Framkvæmdabanka Íslands, lög nr. 13 frá 29. marz 1961, um breytingu á þeim lögum,

lög nr. 67 frá 27. apríl 1962, um breytingu á þeim lögum, 9. gr. laga nr. 30 frá 25. maí 1960, svo og öll önnur lög og lagaákvæði, er brjóta kunna í bága við lög þessi.

23. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Þó skulu ákvæði I. kafla og 22. gr. ekki taka gildi fyrr en 1. janúar 1967.

Bráðabirgðaákvæði.

Seðlabankinn og Framkvæmdabankinn skulu fyrir árslok 1966 nefna til sinn manninn hvor til að taka við verðmætum, skuldum og skuldbindingum Framkvæmdabanka Íslands úr hendi bankaráðs og bankastjóra bankans. Menn þessir skulu fylgjast með reikningsskilum Framkvæmdabankans hinn 31. desember 1966 og gefa yfirlýsingu um, hverju þeir hafi við tekið, og gera athugasemdir þar um. ef efni verða til. Rísi deilur um einhver atriði varðandi yfirtökuna, skal fjármálaráðherra skera úr þeim.

Þrátt fyrir ákvæði 6. gr., skal kjörtími fyrstu stjórnar Framkvæmdasjóðs vera til ársloka 1968.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Bjarni Benediktsson.

10. maí 1966. Nr. 67.

LÖG

um vélstjóranám.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Grundvallaratriði.

1. gr.

Vélstjóranám skal vera í fjórum stigum, er verði grundvöllur mismunandi atvinnuréttinda:

1. stig. Námskeið á vegum Vélskóla Íslands, námstími 5 mánuðir.
2. stig. I. bekkur vélskólans, námstími 8½ mánuður.
3. stig. II. bekkur vélskólans, námstími 8½ mánuður.
4. stig. III. bekkur vélskólans, námstími 7 mánuðir.

2. gr.

Til þess að ljúka 2., 3. eða 4. stigi vélstjóranáms, þarf nemandi áður að hafa lokið lægri stigum þess, sbr. þó 5. tl. b og c 8. gr. og 9. gr.

3. gr.

Sá, sem lýkur einhverju stigi vélstjóranáms, á rétt á atvinnuheitinu vélstjóri. Sama rétt eiga þeir, sem eftir eldri reglum hafa lokið prófi frá vélskólanum eða hinu minna eða meira mótorfræðinámskeiði Fiskifélags Íslands.

II. KAFLI
Vélstjóranámskeið.

4. gr.

Vélskóli Íslands skal árlega halda fimm mánaða námskeið fyrir vélstjóraefni, eitt í Reykjavík og eitt eða fleiri eftir þörfum úti á landi, til að búa menn undir að ljúka 1. stigi vélstjóranáms.

5. gr.

Inntökuskilyrði á námskeiðið eru:

a. Að umsækjandi hafi náð 17 ára aldri.
b. Að umsækjandi sé ekki haldinn næmum sjúkdómi eða hafi líkamsgalla, sem geti orðið honum til tálmunar við starf hans.
c. Að umsækjandi kunni sund.

6. gr.

Kennslugreinar á námskeiðinu skulu vera: íslenzka, stærðfræði, vélfræði verkleg og bókleg, eðlisfræði, rafmagnsfræði verkleg og bókleg og tilsögn í meðferð og umhirðu talstöðva, dýptarmæla, radartækja, miðunarstöðva og fiskileitartækja.

Að námskeiðinu loknu skulu haldin próf. Þeir, sem standast prófin, hafa þar með lokið 1. stigi vélstjóranáms.

III. KAFLI
Vélskóli Íslands.

7. gr.

Vélskóli Íslands starfar í Reykjavík. Markmið hans er að búa nemendur undir að ljúka vélstjóraprófi 2., 3. og 4. stigs. Auk þess hefur skólinn með höndum námskeið vegna vélstjóranáms 1. stigs, sbr. II. kafla. Skólinn starfar í þrem bekkjum. Þá er skólanum og heimilt, ef þörf krefur og aðstæður leyfa, að halda uppi kennslu fyrir 2. námsstig (I. bekk) utan Reykjavíkur.

8. gr.

Inntökuskilyrði í skólann eru:

1. Að umsækjandi hafi náð 18 ára aldri.
2. Að umsækjandi hafi lokið miðskólaprófi eða hlotið hliðstæða menntun.
3. Að umsækjandi sé ekki haldinn næmum sjúkdómi eða hafi líkamsgalla, sem geti orðið honum til tálmunar við starf hans.
4. Að umsækjandi kunni sund.
5. Að umsækjandi hafi eitt af þrennu:
   a. lokið vélstjóranámi 1. stigs, þ. e. staðizt próf að loknu námskeiði fyrir vélstjóraefni, sbr. 4. gr.;
   b. öðlazt a. m. k. tveggja ára reynslu í meðferð véla eða vélaviðgerðum og staðizt sérstakt inntökupróf við skólann;
   c. lokið eins vetrar námi í verknámsskóla iðnaðar í málmiðnaðargreinum og hlotið a. m. k. 6 mánaða reynslu að auki í meðferð véla eða vélaviðgerðum og enn fremur staðizt sérstakt inntökupróf við skólann.

Heimilt er vélskólanum að halda námskeið til undirbúnings inntökuprófi samkv. 5. tl. b og c. Ef umsækjendur um skólavist verða fleiri en hægt er að veita viðtöku eða aðrar sérstakar ástæður verða fyrir hendi, er skólanum heimilt að láta alla umsækjendurna ganga undir inntökupróf.

9. gr.

Þeim, sem lokið hafa hinu minna námskeiðsprófi Fiskifélags Íslands eftir eldri reglum, skal heimilt að setjast í I. bekk vélskólans, enda fullnægi þeir skilyrðum 1.—4. tl. 8. gr. Þó má víkja frá skilyrði 2. tl. 8. gr., ef umsækjandi hefur aflað sér nægrar almennrar menntunar að dómi vélskólans. Með tilsvarandi skilmálum skal þeim, sem lokið hafa hinu meira námskeiðsprófi Fiskifélags Íslands eftir eldri reglum, heimilt að setjast í II. bekk vélskólans.

10. gr.

Menntamálaráðuneytið fer með yfirstjórn Vélskóla Íslands. Það ræður skólastjóra svo og fasta kennara og stundakennara eftir þörfum í samráði við skólastjórann. Skólastjóri og fastir kennarar skólans eru embættismenn ríkisins og taka laun samkvæmt lögum um kjarasamninga opinberra starfsmanna.

Ráðherra skipar fimm manna skólanefnd til fjögurra ára í senn. Einn skal skipaður án tilnefningar, og er hann formaður nefndarinnar. Hinir fjórir skulu skipaðir eftir tilnefningu Vélstjórafélags Íslands, Mótorvélstjórafélags Íslands, Fiskifélags Íslands og Vinnuveitendasambands Íslands, þannig að hver þessara aðila tilnefni einn mann. Fimm varamenn skulu skipaðir með sama hætti.

Skólanefndin skal fylgjast með rekstri skólans og hafa eftirlit með kennslutilhögun og námsefni. Nefndin úrskurðar um það, hvort skilyrðum til inntöku í skólann sé fullnægt. Skólastjóri hefur tillögurétt á fundum nefndarinnar.

Ráðherra setur skólanefnd, skólastjóra og kennurum erindisbréf.

11. gr.

Kennslugreinar í vélskólanum skulu vera sem hér segir, sbr. þó 20 gr.:

I. bekkur: íslenzka, danska, enska, stærðfræði, vélfræði verkleg og bókleg, kælitækni, eðlisfræði, vélteikning, smíðar, rafmagnsfræði verkleg og bókleg, hjúkrunarfræði og kennsla í meðferð og umhirðu talstöðva, dýptarmæla, radartækja, miðunarstöðva og fiskileitartækja.

II. bekkur: íslenzka, danska, enska, þýzka, stærðfræði, vélfræði verkleg og bókleg, eðlisfræði, vélteikning, smíðar, burðarþolsfræði, rafmagnsfræði verkleg og bókleg, kælitækni og bókfærsla.

III. bekkur: enska, þýzka, stærðfræði, vélfræði verkleg og bókleg, efnafræði, vélteikning, eðlisfræði, rafmagnsfræði verkleg og bókleg og vatnsvélafræði.

12. gr.

Þeir, sem staðizt hafa próf úr I. bekk vélskólans, hafa þar með lokið 2. stigi vélstjóranáms og eiga rétt á að setjast í II. bekk skólans. Heimilt er að krefjast þess, að nemandi hljóti tiltekna framhaldseinkunn við próf úr I. bekk, til þess að hann fái að setjast í II. bekk skólans.

13. gr.

Þeir, sem staðizt hafa próf úr II. bekk vélskólans, hafa þar með lokið 3. stigi vélstjóranáms. Þeir eiga rétt á að setjast í III. bekk skólans, er þeir hafa starfað við gæzlu dieselvélar, 400 hestafla eða stærri, í a. m. k. sex mánuði. Heimilt er að krefjast þess, að nemandi hljóti tiltekna framhaldseinkunn við próf úr II. bekk vélskólans, til þess að hann fái að setjast í III. bekk skólans.

14. gr.

Þeir, sem staðizt hafa próf úr III. bekk vélskólans, hafa þar með lokið 4. stigi vélstjóranáms. Þetta námsstig verður því aðeins grundvöllur sérstakra atvinnuréttinda, að nemandinn hafi einnig lokið sveinsprófi í vélvirkjun. Þeim, sem gert

hafa námssamning, áður en lög þessi öðlast gildi, nægir þó sveinspróf í einhverri annarri grein járniðnaðar.

15. gr.

Hafi nemandi í I. eða II. bekk vélskólans áður lokið sveinsprófi í vélvirkjun, er heimilt að veita honum undanþágu frá smíðanámi í þessum bekkjum.

16. gr.

Vilji nemandi, sem lokið hefur prófi úr I., II. eða III. bekk vélskólans, síðar taka sveinspróf í vélvirkjun, skal hann eiga rétt á styttingu verklegs námstíma í vélvirkjun vegna smíðanáms í vélskólanum og annarrar starfsreynslu. Einnig skal hann eiga rétt á undanþágu að meira eða minna leyti frá námi og prófum í iðnskóla vegna námsins í vélskólanum. Iðnfræðsluráð setur reglur um þessi atriði í samráði við vélskólann. Smíðanámið í vélskólanum skal og skipulagt í samráði við iðnfræðsluráð.

17. gr.

Auk hinnar almennu I. bekkjar kennslu, sem fram fer á einum vetri í vélskólanum, er heimilt, ef nægileg þátttaka fæst, að gefa nemendum kost á því að ljúka námi í I. bekk á tveim vetrum á kvöldnámskeiðum í vélskólanum.

18. gr.

Kennsla í vélskólanum skal að jafnaði hefjast 15. september ár hvert.

IV. KAFLI
Almenn ákvæði.

19. gr.

Kostnaður við vélstjórakennslu samkvæmt lögum þessum greiðist úr ríkissjóði.

20. gr.

Menntamálaráðuneytið skal setja reglugerð um vélstjóranám, þar sem kveðið skal á um prófreglur, prófnefndir og einkunnastiga og ítarlegri reglur settar um kennslutilhögun alla, námskeið, skólahald og námsefni. Heimilt er með reglugerðarákvæði að flytja námsgreinar milli bekkja, að taka upp nýjar námsgreinar og lengja námstímann.

21. gr.

Hver sá, sem staðizt hefur próf 1., 2., 3. eða 4. stigs vélstjóranáms, á rétt á prófskírteini, er gefið skal út bæði á íslenzku og ensku, eftir fyrirmynd, sem menntamálaráðuneytið setur. Á skírteininu skal getið þeirra námsgreina, sem nemandinn hefur verið prófaður í, og þeirra einkunna, sem hann hefur hlotið.

22. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. júlí 1966. Frá sama tíma eru úr gildi numin lög nr. 71 frá 23. júní 1936, um kennslu í vélfræði, svo og önnur lagaákvæði, er fara í bága við lög þessi.

Þeir, sem hefja nám í I. bekk vélskólans haustið 1966, skulu lúta ákvæðum laga þessara, en þeir, sem tekið hafa próf úr I. og II. bekk skólans vorið 1966, skulu ljúka skólanáminu eftir eldri reglum.

Gjört í Reykjavík, 10. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Gylfi Þ. Gíslason.

LÖG

um iðnfræðslu.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI

1. gr.

Um iðnfræðslu í löggiltum iðngreinum og að öðru leyti fer eftir lögum þessum.

Með reglugerð skal ákveða, hverjar skuli vera iðngreinar, og svo um kennslu í þeim, eftirlit með kennslunni og prófkröfur. Þar skal og setja ákvæði um verkleg námskeið, er stofnað kann að verða til.

2. gr.

Iðnfræðsluskólar, sem lög þessi taka til, eru:
Verknámsskólar iðnaðarins.
Iðnskólar.
Sérskólar einstakra iðngreina.
Meistaraskólar.

II. KAFLI

3. gr.

Menntamálaráðherra og menntamálaráðuneyti fara óskipt með yfirstjórn iðnfræðslumála og iðnfræðsluskóla.

4. gr.

Iðnfræðsluráð fer með framkvæmd mála, er varða iðnfræðslu og iðnfræðsluskóla, undir yfirstjórn ráðherra.

Iðnfræðsluráð hefur yfirstjórn kennslueftirlits, sér um, að gildandi lögum og fyrirmælum um iðnfræðslu sé hlýtt, og heimtar nauðsynlegar skýrslur um skólahald og verklegt nám. Menntamálaráðuneytið getur falið iðnfræðsluráði fullnaðarafgreiðslu þeirra mála, sem ráðuneytið telur sig ekki þurfa að hafa bein afskipti af.

III. KAFLI

5. gr.

Ráðherra skipar iðnfræðsluráð til fjögurra ára í senn. Það skal skipað 9 mönnum, búsettum í Reykjavík og nágrenni. Skulu tveir þeirra vera iðnmeistarar tilnefndir af Landssambandi iðnaðarmanna, tveir iðnsveinar og einn fulltrúi iðnverkafólks tilnefndir af Alþýðusambandi Íslands, einn tilnefndur af Iðnnemasambandi Íslands, einn tilnefndur af Félagi ísl. iðnrekenda og einn tilnefndur af Sambandi iðnskóla á Íslandi. Formann skipar ráðherra án tilnefningar.

Iðnfræðsluráð fer með mál, sem greinir í lögum þessum og reglugerð, er ráðherra setur.

6. gr.

Iðnfræðsluráð skipar iðnfulltrúa, þar sem það telur þess þörf, og ákveður umdæmi þeirra.

Iðnfulltrúar skulu staðfesta námssamninga og hafa eftirlit með iðnnámi, hver í sínu umdæmi, í umboði iðnfræðsluráðs, eftir því sem segir í lögum þessum. Nánari fyrirmæli um störf iðnfulltrúa setur iðnfræðsluráð í erindisbréfi.

7. gr.

Iðnfræðsluráð skipar prófnefndir innan hverrar iðngreinar, þar sem þeirra er þörf.

Það er hlutverk prófnefnda:

1. Að vera iðnfulltrúum til aðstoðar við eftirlit með iðnnámi.
2. Að sjá um sveinspróf og dæma þau.

8. gr.

Leita skal tillagna iðnráða og iðnaðarmannafélaga, þar sem iðnráð eru eigi, um skipun iðnfulltrúa og prófnefnda.

9. gr.

Iðnfræðsluráð löggildir iðnmeistara, er það telur hæfa, til að taka nemendur til iðnnáms og ákveður, hve marga nemendur meistari megi hafa, út frá því sjónarmiði einu, að nemendur fái notið fullkominnar kennslu í iðninni. Á sama hátt skal löggilda iðnfyrirtæki, sem hafa hæfa meistara í þjónustu sinni. Við ákvarðanir sínar í þessu efni skal iðnfræðsluráð taka tillit til venjulegs fjölda sveina á vinnustöð, húsnæðis, vélakosts, áhalda og verkefna.

Nú hefur meistari eða iðnfyrirtæki rofið námssamning tvisvar, vanrækt kennslu eða brotið á annan hátt gegn lögum og reglugerðum um iðnfræðslu í verulegum atriðum, og getur þá iðnfræðsluráð svipt hlutaðeigandi rétti til að hafa nemendur tiltekinn tíma eða að fullu. Úrskurð iðnfræðsluráðs má þó bera undir dómstóla, enda sé það gert innan 30 daga, frá því að úrskurður var birtur aðilja.

10. gr.

Iðnfræðsluráð skal halda uppi leiðbeiningastarfi um starfsval innan þess sviðs, sem fellur undir ákvæði þessara laga.

Iðnfræðsluráð skal í því skyni fylgjast með afkomu og atvinnuhorfum innan einstakra starfsgreina. Það skal árlega leita þar um álits hlutaðeigandi félagssamtaka.

11. gr.

Iðnfræðsluráð skipar þriggja mannna fræðslunefnd hverrar iðngreinar.

Skal einn nefndarmanna vera meistari og annar sveinn þeirrar iðngreinar, sem um er að tefla, en hinn þriðji nefndur af Sambandi iðnskóla á Íslandi, og sé hann að jafnaði kennari í viðkomandi grein. Skipar iðnfræðsluráð einn nefndarmanna formann, en að öðru leyti skipta nefndarmenn verkum með sér.

Hlutverk fræðslunefndar er að vera stjórnvöldum og öðrum til ráðuneytis og gera tillögur um nám og kennsluháttu, enda ber stjórnvöldum að leita umsagnar nefndarinnar um slík mál, eftir því sem við á.

Iðnfræðsluráð hefur umsjón með störfum fræðslunefnda og setur þeim nánari starfsreglur.

IV. KAFLI

12. gr.

Iðnskólar skulu vera einn í hverju kjördæmi landsins, þeirra er nú eru, svo og starfandi skólar með minnst 60 nemendum, er lög þessi taka gildi. Skulu skóla-umdæmi vera sem hér segir:

1. Vesturlandsumdæmi: Borgarfjarðarsýsla, Akraneskaupstaður, Mýrasýsla, Snæfellsnes- og Hnappadalssýsla og Dalasýsla.
2. Vestfjarðaumdæmi: Barðastrandarsýsla, Vestur-Ísafjarðarsýsla, Ísafjarðarkaupstaður, Norður-Ísafjarðarsýsla og Strandasýsla.
3. Norðurlandsumdæmi vestra: Vestur-Húnavatnssýsla, Austur-Húnavatnssýsla, Skagafjarðarsýsla, Sauðárkrókskaupstaður og Siglufjarðarkaupstaður.
4. Norðurlandsumdæmi eystra: Eyjafjarðarsýsla, Akureyrarkaupstaður, Ólafsfjarðarkaupstaður, Suður-Þingeyjarsýsla, Húsavíkurkaupstaður og Norður-Þingeyjarsýsla.
5. Austurlandsumdæmi: Norður-Múlasýsla, Seyðisfjarðarkaupstaður, Suður-Múlasýsla, Neskaupstaður og Austur-Skaftafellssýsla.
6. Suðurlandsumdæmi: Vestur-Skaftafellssýsla, Vestmannaeyjakaupstaður, Rangárvallasýsla og Árnessýsla.
7. Reykjanesumdæmi: Gullbringu- og Kjósarsýsla, Hafnarfjarðarkaupstaður, Keflavíkurkaupstaður og Kópavogskaupstaður.
8. Reykjavíkurborg.

Ráðherra getur, að fengnum tillögum iðnfræðsluráðs, gert breytingar á skólaumdæmum. Ráðherra ákveður skólasetur, að fengnum tillögum iðnfræðsluráðs og sýslunefnda og bæjarstjórna í hlutaðeigandi skólaumdæmi. Skal að jafnaði ákveða skólasetur þar, sem nemendafjöldi er mestur innan hvers skólaumdæmis.

Ráðherra ákveður, að fengnum tillögum iðnfræðsluráðs, hvenær ákvæði 1. mgr. komi til framkvæmda og hverjir núverandi iðnskóla skuli starfa áfram til frambúðar eða fyrst um sinn.

Iðnskólar veita fræðslu nemendum, sem iðnmeistarar og iðnfyrirtæki hafa tekið til iðnnáms samkvæmt lögum þessum, og svo nemendum, er verklegt nám stunda í verknámsskólum eða öðrum skólavinnustöðvum, eftir því sem við á og ákveðið verður í reglugerð.

13. gr.

Stofna skal og starfrækja á vegum iðnskóla þeirra, sem um ræðir í 1. mgr. 12. gr., eftir því sem ráðherra ákveður og fé er til þess veitt, verknámsskóla, þar sem veitt skal fræðsla, verkleg og bókleg, um undirstöðuatriði iðnaðarstarfs. Skal lögð áherzla á, að nemendur öðlist staðgóða þekkingu á vélum og verkfærum, sem um er að tefla, og efnum, sem úr er unnið, jafnframt þjálfun þeirra í starfi á kerfisbundinn hátt.

Inntökuskilyrði í verknámsskóla skulu vera hin sömu og í iðnskóla, sbr. 22. gr. þessara laga.

Námstími í verknámsskóla skal vera allt að einu ári, og skal kennsla miða að undirbúningi undir iðnnám, annað tækninám og iðnstörf. Námstíma skal varið sem næst að jöfnu milli bóknáms og verknáms. Í bóknámsgreinum skal miða við kennslu, sem svari námsskrá 1. og 2. bekkjar iðnskóla.

Verklegt nám fer fram í vinnustofum skólanna. Í þeim greinum, þar sem nemendafjöldi er nægur, má miða kennsluna við einstaka iðngrein, en ella við flokk skyldra greina.

Ráðherra skal sjá um, að verknámsskólar einbeiti sér að kennslu í tilteknum greinum og skipti með sér verkum, eftir því sem við verður komið.

Ráðherra ákveður, hverjar verklegar greinar skuli kenna á vegum verknámsskóla. Í verklegu námi skulu nemendur hverrar bekkjardeildar eigi vera fleiri en 15.

Nemendur, sem lokið hafa fullnaðarprófi frá verknámsskóla, skulu eiga rétt til styttingar á námstíma sínum, ef þeir ráðast í iðnnám hjá meistara eða iðnfyrirtæki. Skal sú stytting svara til þess, að átta mánaða verknámsskóli stytti iðnnám sam-

kvæmt námssamningi um 12 mánuði. Skal sama regla gilda um verklegan starfstíma og krafizt er til upptöku í aðra verknáms- og tækniskóla.

Ráðherra getur ákveðið, að fengnum tillögum iðnfræðsluráðs, að starfrækja skuli framhaldsdeildir við verknámsskóla í einstökum iðngreinum, 6 til 10 mánuði, eftir þörfum iðngreinanna. Í iðngreinum, þar sem erfitt er að koma við námi á vinnustað, má á sama hátt ákveða, að námið fari að öllu leyti fram í verknámsskóla.

14. gr.

Ráðherra setur reglur um starfsháttu iðnfræðsluskóla, búnað þeirra, inntökuskilyrði, námstíma, kennslu, námstilhögun, námsskrá, próf, einkunnagjöf og prófskírteini og svo, eftir því sem við á, um kjör nemenda.

15. gr.

Iðnfræðsluskólar skulu vera dagskólar. Þó má kennslan fara fram að kvöldi að nokkru leyti, er eigi verður hjá því komizt vegna kennaraskorts eða húsnæðis. Enn fremur er iðnfræðsluskólum rétt að starfrækja kvöldnámskeið í bóklegum og verklegum greinum, ef henta þykir, enda komi samþykki stjórnvalda til hverju sinni.

Námskeið fyrir starfsfólk verksmiðjuiðnaðarins skulu haldin eftir nánari ákvörðun ráðherra, að fengnum tillögum samtaka iðnrekenda og verksmiðjufólks.

16. gr.

Iðnfræðsluskóla stjórnar 5 manna skólanefnd. Ráðherra skipar skólanefnd til fjögurra ára í senn. Skulu fjórir skipaðir eftir reglum, sem ráðherra setur samkvæmt tillögum bæjarstjórna og sýslunefnda, sem aðild eiga að iðnfræðsluskóla skólaumdæmis, en ráðherra skipar hinn fimmta án tilnefningar, og skal hann vera formaður. Varamenn skulu skipaðir á sama hátt. Í Reykjavík tilnefnir borgarstjórn fjóra skólanefndarmenn.

Að minnsta kosti helmingur þeirra, sem bæjarstjórnir og sýslunefndir tilnefna í skólanefnd, skulu vera iðnlærðir.

V. KAFLI

17. gr.

Ráðherra ákveður tölu fastra kennara iðnfræðsluskóla.

18. gr.

Ráðherra setur eða skipar skólastjóra og fasta kennara iðnfræðsluskóla, að fengnum tillögum viðkomandi skólanefndar. Skólastjóri ræður stundakennara með samþykki skólanefndar.

Um menntun skólastjóra og kennara í almennum bóknámsgreinum gilda sömu reglur sem um skólastjóra og kennara gagnfræðaskóla, eftir því sem við getur átt. Um menntun annarra kennara fer eftir reglum, sem ráðherra setur, að fengnum tillögum iðnfræðsluráðs.

Ráðherra setur skólastjórum og kennurum erindisbréf, þar sem kveða ber á um starfssvið þeirra, réttindi og skyldur.

19. gr.

Nú hefur kennari gegnt embætti tíu ár og óskar að hverfa frá störfum eitt ár til að efla þekkingu sína og kennsluhæfni, og skal hann þá senda ráðherra beiðni um orlof ásamt greinargerð um, hvernig hann hyggst verja orlofsárinu. Telji ráðherra greinargerð fullnægjandi, getur hann veitt kennaranum ársorlof með fullum launum. Engum kennara skal þó veitt slíkt orlof nema einu sinni. Beiðni um orlof

skal send menntamálaráðuneytinu með árs fyrirvara, og veitir ráðuneytið kennurum, er þess óska, leiðbeiningar um, hvernig orlofsárinu skuli varið, en allir verða þeir að gefa ráðuneytinu fullnægjandi skýrslu um störf sín, að orlofsári loknu, að viðlögðum launamissi fyrir það ár. Ráðherra setur nánari reglur um framkvæmd orlofs kennara. Skal þess gætt, að það trufli ekki störf skólans eða torveldi þau.

VI. KAFLI

20. gr.

Skylt er að taka í iðnskóla til iðnnáms alla þá í umdæmi skólans, er gert hafa löglega námssamninga eða fullnægja að öðru leyti settum skilyrðum. Iðnmeistarar og iðnfyrirtæki skulu tilkynna iðnskóla, er í hlut á, þegar námssamningar eru gerðir við nýja iðnnema, og senda þá til byrjunarnáms, er það hefst næst. Einnig skal tilkynna skólastjóra, ef nemandi hættir iðnnámi.

21. gr.

Sá, sem hefja vill iðnnám, skal senda um það umsókn til iðnfulltrúa og geta þess í umsóknini, hvort hann eigi kost á kennslu hjá ákveðnum iðnmeistara eða iðnfyrirtæki. Sé svo ekki, skulu iðnfulltrúar aðstoða umsækjanda við að komast í nám eða beina umsókninni til iðnfræðsluráðs.

22. gr.

Þessi eru almenn inntökuskilyrði verknámsskóla og iðnskóla:

1. Að umsækjandi sé fullra 15 ára.
2. Að hann hafi lokið miðskólaprófi.

Iðnfræðsluráði er heimilt að veita undanþágu frá ákvæði 2. töluliðar 1. málsgreinar, þegar um er að ræða nemendur, sem hefja iðnnám eftir átján ára aldur, enda liggi fyrir samþykki fræðslunefndar viðkomandi iðngreinar um, að undanþága sé veitt, að því er iðngreinina snertir.

Sé undanþága veitt, skal nemandi sýna við inntökupróf, að hann hafi nægjanlega þekkingu í íslenzku og reikningi, og skulu inntökupróf miðuð við eigi minni kröfur en gerðar eru til miðskólaprófs í þessum námsgreinum.

Rétt er verknámsskólum og iðnskólum að halda undirbúningsnámskeið í íslenzku og reikningi, ef ástæða þykir til.

23. gr.

Þegar meistari eða iðnfyrirtæki tekur nemanda til iðnnáms, skal gera um það námssamning í samræmi við lög þessi og reglugerðir, er settar verða samkvæmt þeim. Iðnfulltrúar skulu staðfesta námssamninga með áritun sinni, og eru þeir ógildir ella.

Nú neita iðnfulltrúar að staðfesta námssamning, og má skjóta synjun þeirra til iðnfræðsluráðs til úrskurðar. Námstími telst hafinn frá dagsetningardegi námssamnings, sem staðfestingu hefur hlotið, enda hafi nemandinn byrjað nám sitt þá.

Iðnfulltrúar skulu eftir ráðstöfun iðnfræðsluráðs hafa í höndum eyðublöð undir námssamninga og afhenda þau ókeypis.

Iðnfræðsluráð skal halda skrá um þá námssamninga, sem í gildi eru á hverjum tíma, og eiga iðnaðarmenn og aðrir rétt á að fá upplýsingar um þá, ef óskað er.

Iðnskóli, sem tekur nemanda í nám til sveinsprófs í ákveðinni grein, skal hafa sömu skyldur gagnvart honum sem um meistara væri að ræða, að svo miklu leyti sem við getur átt.

24. gr.

Námstími fer eftir ákvæðum reglugerðar, sbr. 14. gr. Nú hefur nemandi áður stundað nám í verknámsskóla, eða á verklegu námskeiði, sbr. 2. mgr. 1. gr., og ákveður iðnfræðsluráð þá styttingu námstíma, eftir því sem efni eru til, sbr. þó 13. gr.

Hafi nemandi áður stundað nám hjá öðrum meistara, en slitið námssamningi við hann á löglegan hátt, skal sá tími, er hann vann hjá honum, dragast frá fullum námstíma hjá hinum síðari. Rísi ágreiningur um það, hvort námssamningi hafi verið slitið löglega, ákveður iðnfræðsluráð, að hve miklu leyti sá tími, er nemandi hefur nám stundað, skuli dragast frá fullum námstíma hjá öðrum.

25. gr.

Þegar námstími er á enda, skal nemandi gera prófsmíð hjálparlaust eða inna af hendi eitthvert það verk, er sýni, að hann sé fullnuma í iðn sinni.

Í reglugerð, sbr. 14. gr., skal ákveða, hver prófverk skuli vera. Standist nemandi prófið, ber að gefa út handa honum prófskírteini, er sé undirritað af meistara hans, prófdómendum, skólastjóra og lögreglustjóra. Heitir það prófskírteini sveinsbréf.

Nú hefur nemandi eigi staðizt próf það, sem um ræðir í 1. mgr., og skal hann þá eiga rétt á að ganga undir próf á ný, þegar það er næst haldið í iðngreininni, enda sé hann sjálfráður um það, hvar og á hvern hátt hann heldur náminu áfram. Enginn nemandi má þó ganga oftar en þrisvar undir próf í sömu iðngrein.

26. gr.

Daglegur vinnutími nemenda á vinnustöð skal vera hinn sami sem sveina í hlutaðeigandi iðngrein samkvæmt kjarasamningi, sbr. þó 34. gr.

Nú er svo ástatt í einhverri iðngrein, að ekki er fyrir hendi samningur um vinnutíma sveina, og getur þá iðnfræðsluráð ákveðið hámarksvinnutíma nemenda í iðngreininni með hliðsjón af vinnutíma í skyldum iðngreinum. Nemendum er ekki skylt að inna af hendi eftirvinnu eða helgidagavinnu, og ekki má setja þá til neinnar þeirrar vinnu, sem er þeim um megn eða skaðleg getur talizt heilsu þeirra.

27. gr.

Sumarleyfi iðnnema skal vera 21 dagur virkur með fullu kaupi.

Vinni nemandi aukavinnu, skal hann fá greitt orlofsfé, 7% af aukavinnutekjum.

28. gr.

Skylt er meistara eða iðnfyrirtæki að greiða iðgjöld fyrir nemendur sína samkvæmt lögum um almannatryggingar. Í slysa- og sjúkdómstilfellum skal nemandi fá fullt kaup allt að 6 mánuðum samtals yfir allan námstímann.

29. gr.

Nú hefur nemandi verið veikur lengur en 6 mánuði samtals á námstímanum, og getur iðnfræðsluráð þá ákveðið, að námstíminn framlengist hæfilegan tíma.

30. gr.

Meistari skal veita nemanda sínum kennslu í námsgreininni og sjá svo um, að hann hafi, að námstíma loknum, hlotið hæfilega æfingu í öllum störfum, er iðngreinin tekur til venju samkvæmt, og hafi lært meðferð, hirðingu og beitingu allra áhalda, sem tíðkuð eru í iðngreininni.

Iðnfræðsluráð skal setja námsreglur fyrir hverja iðngrein, að fengnum tillögum hlutaðeigandi fræðslunefndar, þar sem sagt sé fyrir um störf þau, er nemendur skuli hljóta æfingu í á hverju ári námstímans. Það getur fyrirskipað, að færðar skuli vinnuskýrslur fyrir nemendur, þar sem skráð sé, hver verk þeir stundi daglega og hve lengi á dag. Skulu slíkar vinnuskýrslur gerðar eftir fyrirmynd, er iðnfræðsluráð samþykkir. Enn fremur skal iðnfræðsluráð gefa út eyðublöð undir missirislega umsögn meistarans um skólavist nemenda, hæfni þeirra, iðni og hegðun.

31. gr.

Iðnfulltrúar skulu hafa eftirlit með kennslunni, koma á vinnustöðvar, er nemendur eru að verki, skoða vinnuskýrslur að minnsta kosti einu sinni árlega og árita þær þar um. Hafi nemandi að þeirra dómi ekki hlotið fullnægjandi fræðslu eða æfingu, miðað við það, sem á er liðið námstímann, geta þeir lagt fyrir meistarann að bæta úr því innan ákveðins tíma.

Skjóta má ákvörðun iðnfulltrúa undir úrskurð iðnfræðsluráðs.

Iðnfulltrúar kveðja prófnefndir, eða eftirlitsmenn, er iðnfræðsluráð skipar, sér til aðstoðar við eftirlit samkvæmt þessari grein, eftir því sem fyrir er mælt í reglugerð.

32. gr.

Nemendur skulu ganga til verka, er þeim er skipað til, sbr. þó 26. gr. Þeir skulu vera ástundunarsamir og trúir í starfi.

33. gr.

Nú stendur yfir verkfall eða verkbann á vinnustöð, þar sem nemandi stundar nám sitt, og skal hann þá eigi taka þátt í framleiðslustörfum. Aftur á móti er nemanda skylt að mæta til æfinga og meðferðar véla og verkfæra á vinnustöð, þar sem því verður við komið.

Nú stendur vinnudeila svo lengi, að telja má, að nemandi missi verulega í verklegu námi hennar vegna, og getur iðnfræðsluráð þá ákveðið að framlengja námssamninginn um hæfilegan tíma.

34. gr.

Meistari og iðnfyrirtæki skulu láta nemendur sína ganga í iðnskóla og greiða fyrir þá skólagjöld, pappír, bækur og áhöld, sem námið útheimtir. Um skólanámið fer samkvæmt lögum þessum og reglum, settum samkvæmt þeim.

Þegar kennslan fer fram í dagskóla með fullum kennslustundum, heldur nemandi kaupi sínu, en mætir ekki til vinnu.

Nú fer kennslan fram í kvöldskóla, sbr. 15. gr., og skal vinnutími nemanda á vinnustöð þá vera 12 stundum styttri á viku en samningsbundinn vinnutími sveina. Að öðru leyti setur iðnfræðsluráð reglur um styttingu námstíma sökum kvöldskólanáms.

35. gr.

Iðnfræðsluráð getur veitt undanþágu frá skólanámi:

1. Hafi nemandi þegar lokið iðnskólaprófi eða prófi við annan skóla, sem ekki hefur veitt minni fræðslu í neinni grein en heimtuð er til burtfararprófs úr iðnskóla.
2. Hafi meistari séð nemanda fyrir annarri kennslu, fullgildri að dómi iðnfræðsluráðs, enda ljúki hann fullnaðarprófi frá iðnskóla.

36. gr.

1. Fyrstu 6 mánuðir námstíma samkvæmt iðnnámssamningi skoðast sem reynslutími. Hafi nemandi lokið prófi frá verknámsskóla, áður en gerður er námssamningur við meistara eða iðnfyrirtæki, skal reynslutími hjá meistara eða iðnfyrirtæki þó aðeins vera 3 mánuðir. Hvenær sem er á reynslutímanum, getur hvor samningsaðilja um sig slitið námssamningi án þess að tilgreina ástæður.
2. Meistari eða iðnfyrirtæki getur slitið námssamningi:
   a. Ef nemandi vanrækir nám sitt, verklegt eða bóklegt, eða gerir sig sekan um brot gegn öðrum samningsskyldum sínum.
   b. Hafi nemandi verið 6 mánuði samfleytt frá verki sakir sjúkleika síns.
   c. Ef nemandi að áliti embættislæknis hefur ekki heilsu til að stunda iðnina.

3. Nemandi getur slitið námssamningi:
   a. Ef komið er ósæmilega fram við hann á vinnustöð.
   b. Ef meistari eða iðnfyrirtæki brýtur samningsskyldur sínar.
   c. Ef meistari eða iðnfyrirtæki verður gjaldþrota eða hættir að reka iðn sína af öðrum ástæðum.
   d. Verði nemandi sakir sjúkdóms eða annarra orsaka vegna óhæfur til starfa að iðninni, eða hættulegt er fyrir líf hans eða heilsu að stunda iðnina, að áliti embættislæknis.
   e. Ef námsstúlka giftist.
4. Nú er svo ástatt sem í 3 a—b greinir, en nemandi slítur ekki námssamningi, og geta iðnfulltrúar þá slitið samningi, að undangenginni rannsókn. Skjóta má þeirri ákvörðun iðnfulltrúa til iðnfræðsluráðs.
5. Aðiljum er heimilt að slíta námssamningi, ef þeir koma sér saman um það. Er námssamningi er slitið, skal það jafnan tilkynnt iðnfulltrúum.

37. gr.

Nemandi á rétt á skaðabótum, ef námssamningi er slitið af þeim sökum, sem greinir í 36. gr., 3 a—c.

Skaðabótakröfur þessar skulu vera forgangskröfur í bú hlutaðeigandi meistara eða iðnfyrirtækis, og fer um þær samkvæmt 83. gr. laga nr. 3 12. apríl 1878, eins og vinnulaunakröfur væru, þær er þar koma til greina

38. gr.

Ágreining milli nemanda og meistara eða iðnfyrirtækis út af námssamningi skal leggja í gerð, nema aðiljar komi sér saman um annað.

Í gerðardómi skal sitja lögreglustjóri, þar sem námið er stundað, og er hann oddviti gerðardómsins, og tveir menn aðrir, einn tilnefndur af hvorum málsaðilja.

Nú vill einhver beiðast gerðar, og skal hann þá snúa sér til oddvita, sem ákveður gerðarfund og kveður báða málsaðilja til þess fundar ásamt gerðarmönnum þeirra með 8 daga fyrirvara í mesta lagi. Skal á þeim fundi leggja úrskurð á málið, og ræður afl atkvæða úrslitum. Heimilt er oddvita að fresta fundi, þó ekki oftar en þrisvar sinnum og ekki lengur en 8 daga í hvert skipti, enda hafi gerðarmaður tjáð honum lögleg forföll eða oddvita þykir nauðsyn bera til, svo að réttur úrskurður verði á lagður.

Nú sækir gerðarmaður aðilja ekki fund og hefur eigi tjáð lögleg forföll, og getur oddviti og hinn gerðarmaðurinn þá lagt fullnaðarúrskurð á málið.

Gerðardómur á úrskurð um slit námssamninga og dæmir skaðabætur.

Úrskurður gerðardóms skal vera aðfararhæfur.

Úrskurði gerðardóms má þó skjóta til dómstóla, enda sé það gert innan 30 daga frá birtingu úrskurðar.

39. gr.

Það varðar sektum að:

1. Taka nemanda til náms gagnstætt ákvæðum laga þessara.
2. Brjóta gegn ákvæðum laga þessara um daglegan vinnutíma nemenda.
3. Vanrækja að láta nemanda stunda skólanám.
4. Koma ósæmilega fram við nemanda.
5. Óhlýðnast fyrirmælum iðnfulltrúa eða iðnfræðsluráðs um kennslu nemanda.

VII. KAFLI

40. gr.

Meistaraskóla skal starfrækja á vegum iðnskóla í Reykjavík og eftir ákvörðun ráðherra á vegum annarra iðnskóla, sbr. 1. mgr. 12. gr.

Kennsluna má miða við einstaka iðngrein eða flokk skyldra iðngreina. Inntökuskilyrði er sveinsbréf, og má krefjast ákveðinnar lágmarkseinkunnar úr iðnskóla og verklegu prófi.

41. gr.

Meistaraskóli er ætlaður þeim, sem búa sig undir meistarapróf eða verkstjórn í iðnaði.

Skólinn starfar sem eins árs skóli með 44 stunda kennsluviku, 7—8 mánuði árlega. Heimilt er þó að starfrækja skólann í tveimur til þremur áföngum með samsvarandi heildarnámstíma.

42. gr.

Kennslan skal vera bæði bókleg og verkleg. Kennslugreinar skulu m. a. vera þessar:

1. Íslenzk verzlunarbréf og vélritun.
2. Stærðfræði og kostnaðarreikningur.
3. Bókfærsla og rekstrarhagfræði.
4. Enska.
5. Eðlis- og efnafræði.
6. Iðn- og verzlunarréttur og vinnulöggjöf.
7. Slysavarnir og hjálp í viðlögum.
8. Verkstjórn og vinnuhagræðing.
9. Iðnfræðsla, bókleg og verkleg, varðandi þá iðngrein, sem um er að tefla.

Verkleg kennsla fer fram í vinnustofum og tilraunastofum. Skal einkum lögð áherzla á að kynna nýjungar og sérstakar vinnuaðferðir, að því er snertir vélar, verkfæri, áhöld og efni, og skal um námsefni taka sérstakt tillit til þarfa iðngreinanna.

43. gr.

Námi lýkur með burtfararprófi, og nefnist það meistarapróf.

Ráðherra setur nánari reglur um starfsháttu meistaraskóla, próf, einkunnagjöf og prófskírteini.

Í reglugerð má ákveða, að meistarapróf skuli vera skilyrði fyrir veitingu meistarabréfs í löggiltri iðngrein.

VIII. KAFLI

44. gr.

Ríkissjóður greiðir helming stofnkostnaðar iðnfræðsluskóla, en sveitar- og sýslusjóðir skólaumdæmis helming eftir reglum, er ráðherra setur.

Til stofnkostnaðar teljast skólahús ásamt húsnæði og kennslutækjum og svo vinnustofur ásamt vélum og áhöldum.

Í heimavistarskólum teljast íbúðir skólastjóra, kennara, nemenda og starfsfólks til skólahúsnæðis og byggingarkostnaður þeirra til stofnkostnaðar. Greiðir ríkissjóður allt að þremur fjórðu af þessum hluta stofnkostnaðar, en sveitar- og sýslusjóðir hinn hluta stofnkostnaðarins.

Sveitarfélag, þar sem iðnfræðsluskóli er, skal leggja til ókeypis nauðsynlegar lóðir fyrir skólann. Áður en hafizt er handa um byggingu iðnfræðsluskóla, eða verulegar breytingar skólahúsnæðis, skal liggja fyrir teikning, samþykkt af menntamálaráðherra.

Iðnfræðsluráð skal árlega gera tillögur til ráðuneytisins um húsagerð og aðrar framkvæmdir á vegum iðnfræðsluskóla svo og um skiptingu þess fjár, sem veitt er til byggingar iðnfræðsluskóla, kaupa á vélum og öðrum búnaði.

45. gr.

Ríkissjóður greiðir laun skólastjóra iðnfræðsluskóla og fastra kennara, svo og styrk til stundakennslu, hlutfallslega fyrir þá nemendur, sem umfram eru þá tölu, sem ætluð er föstum kennurum.

Annar rekstrarkostnaður greiðist af sömu aðiljum sem stofnkostnaður og í sömu hlutföllum.

Ráðherra ákveður skólagjöld í iðnskólum og meistaraskólum, svo og þátttöku nemenda í verknámsskólum í efniskostnaði, að fengnum tillögum iðnfræðsluráðs. Gjöld þessi og svo hreinar tekjur af skólaverkstæðum og skólavinnustofum koma til frádráttar rekstrarkostnaði, áður en honum er skipt.

46. gr.

Skólanefndir og skólastjórar annast fjárreiður og reikningshald iðnfræðsluskóla, nema hlutaðeigandi stjórnvöld ákveði annað.

Um reikningshald, endurskoðun og eftirlit gilda sömu reglur sem um aðra skóla, sem reknir eru sameiginlega af ríki og sveitarfélögum.

47. gr.

Ríkissjóður greiðir kostnað af starfi iðnfræðsluráðs, iðnfulltrúa og prófnefnda og svo annan kostnað af stjórn iðnfræðslumála samkvæmt lögum þessum.

Prófgjöld skulu ákveðin í reglugerð, og renna þau í ríkissjóð.

IX. KAFLI

48. gr.

Ráðherra setur reglugerðir samkvæmt lögum þessum, að fengnum tillögum iðnfræðsluráðs.

49. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Frá sama tíma falla úr gildi lög nr. 46 25. maí 1949, um iðnfræðslu, lög um breytingu á þeim lögum, nr. 29 17. maí 1957, og lög nr. 45 16. maí 1955, um iðnskóla, og svo önnur lagaboð, er fara í bág við lög þessi.

Gjört í Reykjavík, 11. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Gylfi Þ. Gíslason.

LÖG

um Atvinnujöfnunarsjóð.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Stofna skal sjóð, er nefnist Atvinnujöfnunarsjóður. Hann er í eigu ríkisins, en í umsjá Landsbanka Íslands eftir því sem nánar er fyrir mælt í lögum þessum.

Hlutverk Atvinnujöfnunarsjóðs er að veita lán og styrki til framkvæmda í þeim landshlutum, þar sem brýn þörf er fjölbreyttara atvinnu- og athafnalífs og skilyrði eru til arðbærra framkvæmda, er séu til þess fallnar að stuðla að jafnvægi í byggð landsins og koma í veg fyrir, að björgulegar byggðir eða byggðarhlutar fari í eyði.

2. gr.

Stofnfé Atvinnujöfnunarsjóðs er:

a. Eignir Atvinnubótasjóðs, samkvæmt lögum nr. 40/1962.
b. Framlag úr ríkissjóði að fjárhæð kr. 150 000 000.00, sem greiðist með jöfnum fjárhæðum á næstu 10 árum, í fyrsta sinn á árinu 1966.
c. Af mótvirði óafturkræfs framlags Bandaríkjastjórnar 1960, 55 millj. kr., er greiðist sjóðnum á árunum 1966—1969.
d. Eftirstöðvar af mótvirðissjóði, sem greiða átti til Framkvæmdabanka Íslands, samkvæmt 4. gr. laga nr. 17/1953.

3. gr.

Tekjur Atvinnujöfnunarsjóðs eru:

a. Skattgjald álbræðslu við Straumsvík, að frádregnum 25% skattgjaldsins, er renna á, 9 fyrstu árin, til Hafnarfjarðarkaupstaðar, og 4.1%, er rennur til Iðnlánasjóðs. Að 9 árum liðnum skal hlutdeild Hafnarfjarðarkaupstaðar af skattgreiðslunni lækka í 20%, en hlutur Atvinnujöfnunarsjóðs aukast að sama skapi.
b. Vextir.

4. gr.

Stjórn Atvinnujöfnunarsjóðs skipa sjö menn, er Alþingi kýs með hlutfallskosningu til 4 ára í senn. Varastjórn skal kosin á sama hátt og til jafnlangs tíma.

Stjórnin velur formann og varaformann úr sínum hópi.

Ríkisstjórnin ákveður þóknun stjórnar Atvinnujöfnunarsjóðs, og greiðist hún af fé sjóðsins.

5. gr.

Stjórn Atvinnujöfnunarsjóðs tekur ákvarðanir um lán og styrki úr sjóðnum. Styrki má eigi veita, nema allir stjórnarmenn séu á einu máli um styrkveitinguna. Samþykki allra stjórnarmanna þarf einnig til eftirgjafar eldri lána eða breytinga á lánsskilmálum.

Stjórnin ákveður vexti af lánum og önnur lánskjör, að höfðu samráði við Seðlabanka Íslands.

Stjórn Atvinnujöfnunarsjóðs er heimilt að láta á kostnað sjóðsins gera athuganir á fjárhagslegum og tæknilegum rekstrargrundvelli atvinnufyrirtækja, er sækja um lán eða styrki úr sjóðnum.

6. gr.

Stjórn sjóðsins lætur gera áætlanir og undirbýr lánaákvarðanir með aðstoð Efnahagsstofnunarinnar. Skal láta fram fara skipulagðar rannsóknir á atvinnuástandi, samgöngum og menningarmálum einstakra byggðarlaga og landshluta. Á þessum rannsóknum skal reisa áætlanir um framkvæmdir, er að dómi sjóðsstjórnar beri helzt að styðja með lánveitingum eða styrkjum í samræmi við ákvæði 1. gr. Áætlanir þessar skulu jafnan gerðar í samráði við hlutaðeigandi sýslunefndir, bæjarstjórnir og hreppsnefndir og aðra þá aðila, er sérstakra hagsmuna hafa að gæta í þessu efni.

Forgang skulu hafa lánveitingar til framkvæmda, sem liðir eru í áætlunum, sem stjórn sjóðsins hefur samþykkt að styðja, sbr. næstu málsgrein hér á undan.

Stjórn sjóðsins skal, eftir því sem unnt er, hafa samstarf við aðrar fjárfestingalánastofnanir um þær framkvæmdir, sem hún veitir fé til.

Atvinnujöfnunarsjóði er heimilt að taka lán hjá Framkvæmdasjóði ríkisins, ef hann skortir eigið fé, sem nauðsyn krefur til viðbótar lánveitingum annarra stofnlánasjóða, til þess að stuðla að framgangi framkvæmdaáætlana samkv. þessari grein. Er sjóðnum jafnframt í þessu skyni heimilt að taka erlend lán allt að 300 millj. króna, hvort heldur er beint, — og er þá heimilt að veita sérstaka ríkisábyrgð fyrir þeim lánum, — eða fyrir milligöngu Framkvæmdasjóðs ríkisins. Lánsfé má sjóðurinn eingöngu verja til framkvæmda, sem að mati stjórnar hans tryggja vel endurgreiðslu lánsfjárins, nema um sé að ræða lánsfé með sérstökum kjörum frá Atvinnuleysistryggingasjóði, samkv. heimild í lögum þess sjóðs um lán til Atvinnubótasjóðs vegna lausnar sérstakra atvinnuvandamála. Er Atvinnujöfnunarsjóði heimilt að veita því fé móttöku með þeim kjörum, er um semst við Atvinnuleysistryggingasjóð.

7. gr.

Landsbanki Íslands hefur umsjá með Atvinnujöfnunarsjóði, sér um bókhald hans og daglegan rekstur, eftir nánara samkomulagi við sjóðstjórn. Lausafé Atvinnujöfnunarsjóðs skal geymt á reikningi í Seðlabankanum.

Atvinnujöfnunarsjóður er undanþeginn öllum opinberum gjöldum og sköttum, hverju nafni sem nefnast. Allar skuldbindingar, sem gefnar eru út af sjóðnum og í nafni hans, skulu undanþegnar stimpilgjaldi og þinglýsingargjöldum.

Nú er fasteign seld á nauðungaruppboði eða við gjaldþrotaskipti, og ber þá uppboðshaldara að rannsaka, hvort eignin sé veðsett Atvinnujöfnunarsjóði, og geta þess í uppboðsgerðinni. Ef svo reynist, skal sjóðnum gert viðvart svo tímanlega, að hægt sé að mæta eða láta mæta við uppboðið.

Stjórn sjóðsins semur um þóknun til Landsbankans fyrir störf hans í þágu sjóðsins.

8. gr.

Umsóknir um lán eða styrki úr Atvinnujöfnunarsjóði skal senda á sérstökum eyðublöðum, er sjóðstjórn lætur gera. Kveður stjórnin nánar á um það, hver gögn og skilríki skulu fylgja umsókn.

9 gr.

Um endurskoðun og bókhald Atvinnujöfnunarsjóðs fer eftir lögum nr. 11/1961, um Landsbanka Íslands, og reglugerð hans.

Ársreikningar sjóðsins skulu að lokinni endurskoðun lagðir fyrir stjórn hans til staðfestingar.

10. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt falla úr gildi lög nr. 40 21. apríl 1962, um Atvinnubótasjóð.

Gjört að Bessastöðum 12. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Magnús Jónsson.

13. maí 1966. Nr. 70.

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina að ábyrgjast lán fyrir Flugfélag Íslands h.f. til kaupa á millilandaflugvél.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt, gegn þeim tryggingum, sem hún metur gildar, að ábyrgjast lán fyrir Flugfélag Íslands h.f. til kaupa á millilandaflugvél. Ábyrgð má veita fyrir allt að 80% af kaupverði flugvélar með nauðsynlegum varahlutum og tækjum, þó eigi fyrir hærri fjárhæð en 238 milljónum króna eða jafngildi hennar í erlendri mynt.

2. gr.

Fjármálaráðherra er heimilt, við væntanlega aukningu hlutafjár í Flugfélagi Íslands h.f., að auka núverandi hlutafjáreign ríkissjóðs í félaginu hlutfallslega jafnmikið og nemur heildaraukningu hlutafjárins.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Magnús Jónsson.

LÖG

um verðtryggingu fjárskuldbindinga.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Eigi er heimilt frekar en leyft er í lögum þessum að stofna til fjárskuldbindinga í íslenzkum krónum eða öðrum verðmæli með ákvæðum þess efnis, að greiðslur, þar með taldir vextir, skuli breytast í hlutfalli við breytingar á vísitölum, vöruverði, gengi erlends gjaldeyris, verðmæti gulls, silfurs eða annars verðmælis.

Ákvæði í fjárskuldbindingum, sem brjóta í bága við ákvæði 1. málsgreinar, eru ógild.

Ákvæði 1. og 2. málsgreinar eiga þó ekki við þær lögmætu fjárskuldbindingar, sem innlendir aðilar taka á sig gagnvart aðilum búsettum erlendis.

2. gr.

Þrátt fyrir ákvæði 1. gr. er þeim, sem endurlánar erlent lánsfé, heimilt að áskilja, að hið innlenda lán ásamt vöxtum endurgreiðist miðað við sama gengi og gildir um endurgreiðslu hins erlenda láns.

Sé hið erlenda lánsfé, sem þannig hefur verið endurlánað innan lands, endurgreitt fyrr eða á styttri tíma en innlenda lánið, er óheimilt að innheimta hið síðara eða vexti af því, miðað við hærra gengi en gilti, þegar erlenda lánið var greitt.

3. gr.

Seðlabanki Íslands skal hafa umsjón með framkvæmd laga þessara. Veitir hann heimildir til verðtryggingar, nema hún sé heimiluð sérstaklega í lögum. Umsóknir um heimildir til verðtryggingar skulu sendar bankaeftirliti Seðlabankans.

4. gr.

Almenn skilyrði verðtryggingar samkvæmt lögum þessum skulu vera þessi:

a) Verðtrygging skal yfirleitt miðuð við vísitölu framfærslukostnaðar, eins og hún er reiknuð á hverjum tíma. Seðlabankanum skal þó heimilt að leyfa, að verðtrygging sé miðuð við aðra vísitölu eða við breytingar tiltekins vöruverðs, enda sé sú viðmiðun betri mælikvarði á greiðslugetu þess aðila, sem tekst á hendur verðtryggða skuldbindingu. Sé ekki um opinbera, skráða vísitölu eða verðlag að ræða, skal Seðlabankinn, í samráði við Hagstofu Íslands, setja sérstakar reglur um þann verðtryggingargrundvöll, sem miðað sé við.

b) Verðtrygging skal fyrst og fremst heimiluð í fjárskuldbindingum, sem eru tengdar öflun fasteigna eða annarra fjármuna, sem ætla má að hækki í verði með almennum verðlagsbreytingum. Skulu verðtryggð lán ætíð vera tryggð með veði í slíkum eignum eða öðrum verðtryggðum kröfum.

c) Fjárskuldbindingin skal vera gerð til eigi skemmri tíma en þriggja ára, og er þá miðað við greiðslu í einu lagi eftir á. Sé samið svo um, að greiðslur hefjist áður en þrjú ár eru liðin, skal fjárskuldbindingin vera gerð til lengri tíma, eða sem því nemur, að hún standi eigi skemur en þrjú ár að meðaltali. Þannig sé lán með jöfnum árlegum afborgunum skemmst til 5 ára. Skal ekki miðað við samningstíma, heldur þann tíma, sem skuldbindingin raunverulega stendur, nema hún sé eindöguð innan samningstímans vegna verulegra vanefnda. Reikna

skal lánstíma frá því að lán var útborgað og þar til það er endurgreitt, en greiðslufrest kaupsamnings frá afhendingu hins selda.

d) Eigi má reka peningaviðskipti með þeim hætti að endurlána með verðtryggingu fé, sem fengið er með öðrum kjörum. Sé um endurlán að ræða, skal það vera meginregla, að verðtryggingarákvæðin standist á í báðum samningunum.

e) Verðtryggðar kröfur og skuldbindingar skulu ætíð skráðar á nafn.

Ákvæði þessarar greinar gilda ekki um endurlán erlends fjár samkv. 2. gr.

5. gr.

Seðlabankinn getur heimilað bönkum og öðrum innlánsstofnunum að taka á móti innstæðum gegn verðtryggingu og lána út samsvarandi fé, auk jafnvirðis eigin fjár, með vaxtatryggingu. Er Seðlabankinn ekki bundinn af ákvæðum 4. gr. c. við veitingu slíkrar heimildar, þegar um innstæðufé við innlánsstofnanir er að ræða.

Verði notkun verðtryggðra innlánsreikninga veruleg við banka og aðrar innlánsstofnanir, getur Seðlabankinn, ef nauðsyn krefur, einnig heimilað þessum stofnunum að veita lán með verðtryggingu til skemmri tíma en segir í 4. gr. c., enda séu slík lán eigi verðtryggð nema allt að 50% höfuðstóls og vaxta.

Ákvarðanir samkvæmt þessari grein ber Seðlabankanum að tilkynna opinberlega á sama hátt og vaxtaákvarðanir, sbr. 13. gr. laga nr. 10 1961.

Viðskiptamálaráðherra skipar nefnd, er í skulu sitja fulltrúar viðskiptabankanna, og skal Seðlabankinn hafa samráð við hana við notkun þeirra heimilda, er í grein þessari felast honum til handa.

6. gr.

Opinberar fjárfestingalánastofnanir, sem stofnaðar eru með lögum, skulu hafa heimild til að veita verðtryggð lán af eigin fé sínu og endurlána verðtryggt fé. Lánskjör slíkra lána skulu ákveðin af stjórn stofnunarinnar að fengnu samþykki ráðherra þess, sem stofnunin heyrir undir, svo og Seðlabankans.

7. gr.

Viðurkenndum lífeyrissjóðum skal heimilt að ávaxta sjóði sína í verðtryggðum lánum, tryggðum með veði í íbúðarhúsum og með sömu kjörum og íbúðalán Húsnæðismálastofnunar ríkisins við veðdeild Landsbankans eru á hverjum tíma. Önnur verðtryggð lán lífeyrissjóða eru því aðeins heimil, að samþykki Seðlabankans komi til.

Seðlabankinn getur heimilað líftryggingarfélögum að veita lán með verðtryggingu, enda njóti eigendur líftryggingarsamninga alls hags af þeim verðbótum, sem um kann að verða að ræða.

8. gr.

Nú rís ágreiningur um grundvöll og/eða útreikning verðtryggingar og getur þá hver málsaðili vísað honum til þriggja manna nefndar, en hún fellir fullnaðarúrskurð í málinu. Ef breyting verður gerð á grundvelli einhverrar vísitölu, sem leyfð hefur verið í verðtryggðum samningum, skal nefndin fella úrskurð um það, hvernig umreikna skuli milli hinna tveggja vísitölugrundvalla. Hagstofustjóri skal vera formaður nefndarinnar, en auk hans tilnefnir Hæstiréttur mann í nefndina og Seðlabankinn annan.

9. gr.

Verðtryggingarákvæði í fjárskuldbindingum öðrum en innlánum, sbr. 5. gr., eru því aðeins gild, að viðeigandi skjöl séu skráð við hlutaðeigandi embætti, sem annast þinglýsingar. Á þetta einnig við skuldaskjöl vegna endurlánaðs fjár skv. 4. gr. d.,

ef ný skjöl eru útgefin vegna endurlánsins. Skrásetning skal fara fram innan tveggja mánaða frá útgáfu skjals og gegn þóknun, sem ráðherra ákveður. Hlutaðeigandi embættismaður staðfestir með áritun á samning eða skuldbindingu, að skrásetning hafi farið fram. Hann heldur sérstaka skrá um öll árituð skjöl. Hann skal einnig sjá um, að verðtryggingar sé getið í veðbókarvottorðum, ef slíkri kvöð hefur verið þinglýst á eign.

10. gr.

Almennar heimildir til verðtryggingar, svo og leiðbeiningar til embættismanna, sem annast skrásetningar samkv. 9. gr., skulu auglýstar í Lögbirtingablaðinu.

11. gr.

Seðlabankinn getur krafið hvern þann, er fengið hefur heimild til verðtryggingar, um skýrslur og gögn, sem hana varða. Sé slíkum skýrslum og gögnum eigi skilað innan tilsetts tíma, má beita dagsektum allt að 5000 krónum eftir ákvörðun ráðherra. Sá, sem gefur aðilum, sem annast framkvæmd þessara laga, rangar skýrslur, skal sæta refsingu samkvæmt ákvæðum almennra hegningarlaga.

Brot gegn ákvæðum laga þessara og reglum settum samkvæmt þeim varða sektum allt að 500 þúsund krónum. Ef miklar sakir eru eða brot ítrekað, má dæma sökunaut í varðhald eða fangelsi allt að 4 árum og svipta má hann atvinnurétti um stundarsakir eða fyrir fullt og allt. Upptaka eigna samkvæmt 69. gr. almennra hegningarlaga skal og heimil vera.

Mál út af brotum á lögum þessum fara að hætti opinberra mála.

12. gr.

Ráðherra er heimilt að setja reglugerð með nánari ákvæðum um framkvæmd laga þessara.

13. gr.

Við gildistöku þessara laga falla úr gildi öll fyrri lagaákvæði um verðtryggingu fjárskuldbindinga, svo og önnur ákvæði, sem fara í bága við lög þessi. Þegar áunnin réttindi og skyldur samkv. fyrri lögum skulu þó halda gildi sínu.

Haldast skulu ákvæði eftirtalinna laga:

Lög nr. 17/1953, 10. gr., um Framkvæmdabanka Íslands.

Lög nr. 17/1961, 2. gr., um breyting á lögum nr. 40 16. maí 1955, um Fiskveiðasjóð Íslands.

Lög nr. 10/1964, 3. gr., um Seðlabanka Íslands.

Lög nr. 59/1964, 2. gr., um heimild fyrir ríkisstjórnina til að taka innlent lán, með áorðnum breytingum í lögum nr. 23/1965.

Lög nr. 19/1965, 5. og 10. gr., um Húsnæðismálastofnun ríkisins.

14. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 6. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Eggert G. Þorsteinsson.

LÖG

um atvinnuréttindi vélstjóra á íslenzkum skipum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

I. KAFLI
Vélstjórar á fiskiskipum.

1. gr.

Á fiskiskipum skal lágmarksfjöldi vélstjóra vera sem hér segir:

a. Á fiskiskipi með allt að 250 hestafla vél einn vélstjóri, sbr. þó 1. mgr. 7. gr.
b. Á fiskiskipi með 251—1000 hestafla vél tveir vélstjórar, þ. e. yfirvélstjóri og einn undirvélstjóri (2. vélstjóri), sbr. þó 2. mgr. 7. gr.
c. Á fiskiskipi með 1001—2300 hestafla vél þrír vélstjórar, þ. e. yfirvélstjóri og tveir undirvélstjórar (2. og 3. vélstjóri).
d. Á fiskiskipi með yfir 2300 hestafla vél fjórir vélstjórar, þ. e. yfirvélstjóri og þrír undirvélstjórar (2., 3. og 4. vélstjóri).

2. gr.

Rétt til að vera vélavörður á fiskiskipi með 50 hestafla vél eða minni hefur hver sá, sem sannar með vottorði tveggja vélstjóra, að hann sé fær um að gæta vélarinnar.

3. gr.

Sá, sem lokið hefur vélstjóranámi 1. stigs, hefur rétt til að vera vélstjóri á fiskiskipi með 51—250 hestafla vél og undirvélstjóri á fiskiskipi með 251—500 hestafla vél.

Að loknum 12 mánaða starfstíma sem vélstjóri á fiskiskipi með 150—250 hestafla vél eða undirvélstjóri á fiskiskipi með 251—500 hestafla vél, öðlast hann rétt til að vera yfirvélstjóri á fiskiskipi með 251—500 hestafla vél.

4. gr.

Sá, sem lokið hefur vélstjóranámi 2. stigs, hefur rétt til að vera vélstjóri á fiskiskipi með 51—250 hestafla vél og undirvélstjóri á fiskiskipi með 251—1000 hestafla vél.

Að loknum 6 mánaða starfstíma sem vélstjóri á fiskiskipi með 150—250 hestafla vél eða undirvélstjóri á skipi með 251—1000 hestafla vél, öðlast hann rétt til að vera yfirvélstjóri á fiskiskipi með 251—500 hestafla vél.

Að loknum 12 mánaða starfstíma sem undirvélstjóri á skipi með 501—1000 hestafla vél, öðlast hann rétt til að vera yfirvélstjóri á fiskiskipi með 501—1000 hestafla vél.

5. gr.

Sá, sem lokið hefur vélstjóranámi 3. stigs, hefur rétt til að vera vélstjóri á fiskiskipi með 51—250 hestafla vél og undirvélstjóri á fiskiskipi með 251—1800 hestafla vél.

Að loknum 6 mánaða starfstíma sem vélstjóri á fiskiskipi með 150—250 hestafla vél eða undirvélstjóri á skipi með 251—1800 hestafla vél, öðlast hann rétt til að vera yfirvélstjóri á fiskiskipi með 251—500 hestafla vél.

Að loknum 12 mánaða starfstíma sem undirvélstjóri á skipi með 501—1800 hestafla vél, öðlast hann rétt til að vera yfirvélstjóri á fiskiskipi með 501—1000 hestafla vél.

Að loknum 18 mánaða starfstíma sem undirvélstjóri á skipi með 1001—1800 hestafla vél, öðlast hann rétt til að vera yfirvélstjóri á fiskiskipi með 1001—1800 hestafla vél. Jafnframt hlýtur hann rétt til undirvélstjórastarfa sem 3. eða 4. vélstjóri á fiskiskipi með stærri vél en 1800 hestafla.

6. gr.

Sá, sem lokið hefur vélstjóranámi 4. stigs, og einnig lokið sveinsprófi í vélvirkjun, hefur rétt til að vera yfirvélstjóri á fiskiskipi með 251—500 hestafla vél og undirvélstjóri á fiskiskipi með ótakmarkaða vélarstærð, sbr. þó 3. mgr.

Að loknum 6 mánaða starfstíma sem undirvélstjóri á skipi með stærri vél en 500 hestafla, öðlast hann rétt til að vera yfirvélstjóri á fiskiskipi með 501—1000 hestafla vél.

Að loknum 12 mánaða starfstíma sem undirvélstjóri á skipi með stærri vél en 1000 hestafla, öðlast hann rétt til að vera yfirvélstjóri á fiskiskipi með 1001—1800 hestafla vél. Jafnframt öðlast hann rétt til að vera 2. vélstjóri á fiskiskipi með stærri vél en 1800 hestafla.

Að loknum 24 mánaða starfstíma sem undirvélstjóri á skipi með stærri vél en 1800 hestafla, þar af a. m. k. sex mánaða tíma sem 2. vélstjóri, öðlast hann rétt til að vera yfirvélstjóri á fiskiskipi með stærri vél en 1800 hestafla.

7. gr.

Á fiskiskipum með 100—250 hestafla vél skal auk vélstjórans vera vélavörður, sem fær sé um að gæta vélarinnar, sbr. 2. gr. Hann má þó jafnframt gegna öðrum starfa á skipinu. Sigli fiskiskip með 250 hestafla vél eða minni milli landa, skulu ávallt tveir menn gegna vélstjórastörfum um borð, er hafi lokið 1. stigi vélstjóranáms.

Á fiskiskipum með 251—500 hestafla vél, er koma daglega að landi með afla sinn, er eigi skylt að hafa undirvélstjóra, ef skipstjóri, stýrimaður eða einhver hásetanna hefur lokið vélstjóranámi 1. stigs.

II. KAFLI

Vélstjórar á flutningaskipum.

8. gr.

Á flutningaskipum skal lágmarksfjöldi vélstjóra vera sem hér segir:

a. Á flutningaskipi með allt að 600 hestafla vél tveir vélstjórar, þ. e. yfirvélstjóri og einn undirvélstjóri (2. vélstjóri).
b. Á flutningaskipi með 601—1500 hestafla vél þrír vélstjórar, þ. e. yfirvélstjóri og tveir undirvélstjórar (2. og 3. vélstjóri).
c. Á flutningaskipi með 1501—3000 hestafla vél fjórir vélstjórar, þ. e. yfirvélstjóri og þrír undirvélstjórar (2., 3. og 4. vélstjóri).
d. Á flutningaskipi með 3001—4000 hestafla vél fimm vélstjórar, þ. e. yfirvélstjóri, þrír undirvélstjórar (2., 3. og 4. vélstjóri) og einn aðstoðarvélstjóri.
e. Á flutningaskipi með stærri vél en 4000 hestafla sex vélstjórar, þ. e. yfirvélstjóri, þrír undirvélstjórar (2., 3. og 4. vélstjóri) og tveir aðstoðarvélstjórar.

9. gr.

Sá, sem lokið hefur vélstjóranámi 2. stigs, hefur rétt til að vera undirvélstjóri á flutningaskipi með allt að 800 hestafla vél og aðstoðarvélstjóri á flutningaskipi, sbr. d.- og e.-lið 8. gr.

Að loknum 12 mánaða starfstíma sem undirvélstjóri á skipi með 501—1000 hestafla vél, öðlast hann rétt til að vera yfirvélstjóri á flutningaskipi með allt að 800 hestafla vél.

10. gr.

Sá, sem lokið hefur vélstjóranámi 3. stigs, hefur rétt til að vera undirvélstjóri á flutningaskipi með allt að 1500 hestafla vél.

Að loknum 12 mánaða starfstíma sem undirvélstjóri á skipi með 501—1800 hestafla vél, öðlast hann rétt til að vera yfirvélstjóri á flutningaskipi með allt að 800 hestafla vél.

Að loknum 18 mánaða starfstíma sem yfirvélstjóri á fiskiskipi með 801—1000 hestafla vél eða undirvélstjóri á skipi með 801—1800 hestafla vél, öðlast hann rétt til að vera yfirvélstjóri á flutningaskipi með 801—1500 hestafla vél. Jafnframt öðlast hann rétt til að gegna undirvélstjórastarfi sem 3. eða 4. vélstjóri á flutningaskipi með stærri vél en 1500 hestafla.

11. gr.

Sá, sem lokið hefur vélstjóranámi 4. stigs, og jafnframt lokið sveinsprófi í vélvirkjun, hefur rétt til að vera undirvélstjóri á flutningaskipi með ótakmarkaða vélarstærð, sbr. þó 3. mgr.

Að loknum 6 mánaða starfstíma sem undirvélstjóri á skipi með stærri vél en 500 hestafla, á hann rétt á að vera yfirvélstjóri á flutningaskipi með allt að 800 hestafla vél.

Að loknum 12 mánaða starfstíma sem yfirvélstjóri á fiskiskipi með 801—1000 hestafla vél, eða undirvélstjóri á skipi með stærri vél en 800 hestafla, á hann rétt á að vera yfirvélstjóri á flutningaskipi með 801—1500 hestafla vél. Jafnframt öðlast hann rétt til undirvélstjórastarfa sem 2. vélstjóri á flutningaskipi með stærri vél en 1500 hestafla.

Að loknum 24 mánaða starfstíma sem yfirvélstjóri á fiskiskipi með 1500—1800 hestafla vél eða undirvélstjóri á skipi með stærri vél en 1500 hestafla, þar af a. m. k. sex mánaða tíma sem 2. vélstjóri, á hann rétt á að vera yfirvélstjóri á flutningaskipi með stærri vél en 1500 hestafla.

III. KAFLI

Vélstjórar á farþegaskipum.

12. gr.

Á farþegaskipum skal lágmarksfjöldi vélstjóra vera sem hér segir:

a. Á farþegaskipi með allt að 600 hestafla vél tveir vélstjórar, þ. e. yfirvélstjóri og einn undirvélstjóri (2. vélstjóri).
b. Á farþegaskipi með 601—1200 hestafla vél þrír vélstjórar, þ. e. yfirvélstjóri og tveir undirvélstjórar (2. og 3. vélstjóri).
c. Á farþegaskipi með 1201—2000 hestafla vél fjórir vélstjórar, þ. e. yfirvélstjóri og þrír undirvélstjórar (2., 3. og 4. vélstjóri).
d. Á farþegaskipi með 2001—3000 hestafla vél fimm vélstjórar, þ. e. yfirvélstjóri, þrír undirvélstjórar (2., 3. og 4. vélstjóri) og einn aðstoðarvélstjóri.
e. Á farþegaskipi með 3001—4000 hestafla vél sex vélstjórar, þ. e. yfirvélstjóri, þrír undirvélstjórar (2., 3. og 4. vélstjóri) og tveir aðstoðarvélstjórar.

f. Á farþegaskipi með yfir 4000 hestafla vél sjö vélstjórar, þ. e. yfirvélstjóri, þrír undirvélstjórar (2., 3. og 4. vélstjóri) og þrír aðstoðarvélstjórar.

13. gr.

Sá, sem lokið hefur vélstjóranámi 2. stigs, hefur rétt til að vera undirvélstjóri á farþegaskipi með allt að 600 hestafla vél og aðstoðarvélstjóri á farþegaskipi, sbr. d.-, e.- og f.-liði 12. gr.

Að loknum 18 mánaða starfstíma sem yfirvélstjóri á fiskiskipi eða undirvélstjóri á skipi með 400—1000 hestafla vél eða yfirvélstjóri á flutningaskipi með 400—800 hestafla vél, öðlast hann rétt til að vera yfirvélstjóri á farþegaskipi í innanlandssiglingum með allt að 600 hestafla vél.

14. gr.

Sá, sem lokið hefur vélstjóranámi 3. stigs, hefur rétt til að vera undirvélstjóri á farþegaskipi með allt að 1200 hestafla vél.

Að loknum 12 mánaða starfstíma sem yfirvélstjóri á fiskiskipi með 400—1000 hestafla vél eða undirvélstjóri á skipi með 400—1800 hestafla vél, öðlast hann rétt til að vera yfirvélstjóri á farþegaskipi með allt að 600 hestafla vél.

Að loknum 24 mánaða starfstíma sem yfirvélstjóri á fiskiskipi með 801—1800 hestafla vél eða yfirvélstjóri á flutningaskipi með 801—1500 hestafla vél eða undirvélstjóri á skipi með stærri vél en 800 hestafla, öðlast hann rétt til að vera yfirvélstjóri á farþegaskipi með 601—1200 hestafla vél. Jafnframt hlýtur hann rétt til undirvélstjórastarfa sem 3. eða 4. vélstjóri á farþegaskipi með 1201—3000 hestafla vél.

15. gr.

Sá, sem lokið hefur vélstjóranámi 4. stigs, og jafnframt lokið sveinsprófi í vélvirkjun, hefur rétt til að starfa sem undirvélstjóri á farþegaskipi með ótakmarkaða vélarstærð, sbr. þó 3. mgr.

Að loknum 6 mánaða starfstíma sem yfirvélstjóri á fiskiskipi með 400—500 hestafla vél eða undirvélstjóri á skipi með stærri vél en 400 hestafla, öðlast hann rétt til að vera yfirvélstjóri á farþegaskipi með allt að 600 hestafla vél.

Að loknum 18 mánaða starfstíma sem yfirvélstjóri á fiskiskipi með 801—1800 hestafla vél eða yfirvélstjóri á flutningaskipi með 801—1500 hestafla vél eða undirvélstjóri á skipi með stærri vél en 800 hestafla, öðlast hann rétt til að vera yfirvélstjóri á farþegaskipi með 601—1200 hestafla vél. Jafnframt hlýtur hann rétt til að gegna undirvélstjórastarfi sem 2. vélstjóri á farþegaskipi með stærri vél en 1200 hestafla.

Að loknum 36 mánaða starfstíma sem yfirvélstjóri á fiskiskipi eða flutningaskipi með stærri vél en 1500 hestafla eða undirvélstjóri á skipi með stærri vél en 1500 hestafla, þar af a. m. k. eitt ár sem 2. vélstjóri, á hann rétt á að vera yfirvélstjóri á farþegaskipi með stærri vél en 1200 hestafla.

IV. KAFLI

Um eldri vélstjóraréttindi.

16. gr.

Við gildistöku laga þessara skal svo fara sem hér segir um atvinnuréttindi þeirra vélstjóra, er hlotið hafa réttindi eftir eldri lögum:

a. Þeir, sem lokið hafa hinu minna námskeiðsprófi Fiskifélags Íslands, skulu njóta sama réttar og þeir, sem lokið hafa vélfræðinámi 1. stigs, enda fullnægi þeir sömu skyldum um starfstíma.

b. Þeir, sem lokið hafa hinu meira námskeiðsprófi Fiskifélags Íslands, skulu njóta sama réttar og þeir, sem lokið hafa vélfræðinámi 2. stigs, enda fullnægi þeir sömu skyldum um starfstíma.
c. Þeir, sem tekið hafa próf frá Vélskólanum í Reykjavík, skv. lögum nr. 71 frá 1936, en eigi tekið próf í rafmagnsfræði, skulu njóta sama réttar og þeir, sem lokið hafa vélfræðinámi 3. stigs, enda fullnægi þeir sömu skyldum um starfstíma.
d. Þeir, sem tekið hafa lokapróf frá Vélskólanum í Reykjavík, skv. lögum nr. 71 frá 1936 eða eldri lögum, skulu njóta sama réttar og þeir, sem hafa lokið vélfræðinámi 4. stigs ásamt sveinsprófi í vélvirkjun, enda fullnægi þeir sömu skyldum um starfstíma.

Þeir vélstjórar, sem fyrir gildistöku laga þessara nutu eða áttu kost á að njóta meiri réttinda en lög þessi veita þeim, skulu halda þeim rétti óskertum.

V. KAFLI
Undanþágur frá lögunum.

17. gr.

Ef skortur er á mönnum með nægjanleg vélstjóraréttindi, getur siglingamálaráðuneytið, eftir ósk útgerðarmanns eða skipstjóra, veitt manni, sem eigi fullnægir skilyrðum laga þessara, með undanþágu rétt til vélstjórnar á tilteknu skipi um takmarkaðan tíma, þó eigi lengur en sex mánuði í senn. Áður en undanþága er veitt, skal ávallt leitað umsagnar viðkomandi stéttarfélags vélstjóra.

18. gr.

Verði teknar í notkun á íslenzkum skipum vélar með sjálfvirkum vélstjórnarbúnaði, getur siglingamálaráðuneytið leyft fækkun undirvélstjóra og aðstoðarvélstjóra á slíkum skipum, að fengnum tillögum Farmanna- og fiskimannasambands Íslands.

VI. KAFLI
Skírteini og læknisvottorð.

19. gr.

Hver sá, er fullnægir skilyrðum laga þessara um atvinnuréttindi, á rétt á að fá gefið út skírteini, er greini frá þeim tilteknu atvinnuréttindum, sem hann hefur öðlazt. Skírteinin skulu gefin út af lögreglustjóra og rituð á þar til gerð eyðublöð, eftir fyrirmynd, sem siglingamálaráðuneytið semur. Skírteinið gildir um óákveðinn tíma frá dagsetningu þess, nema skírteinishafi fyrirgeri því.

Á tímabilinu frá 1. jan. 1966 til ársloka 1967 skulu öll eldri atvinnuréttindaskírteini vélstjóra innkölluð og gefin út á ný í samræmi við ákvæði þessara laga, sbr. 16. gr. Endurútgáfa skírteinis af þessum sökum skal vera gjaldfrjáls.

Í hinum endurnýjuðu skírteinum skal geta sérstaklega um það, þegar meiri réttindi en lög þessi veita haldast óskert, sbr. 2. mgr. 16. gr.

20. gr.

Það er skilyrði fyrir því, að vélstjóri hljóti atvinnuréttindi samkvæmt lögum þessum, að hann sanni með læknisvottorði, að hann sé fær um að gegna stöðunni af heilsufarsástæðum.

VII. KAFLI
Almenn ákvæði.

21. gr.

Um atvinnuréttindi vélstjóra á varðskipum og björgunarskipum gilda sömu reglur og um farþegaskip.

22. gr.

Ákvæði I.—III. kafla laga þessara um atvinnuréttindi vélstjóra á fiskiskipum, flutningaskipum og farþegaskipum gilda hvort sem skipin eru með eimvél eða mótorvél. Þó getur enginn hlotið réttindi til yfirvélstjórnar á eimskipi eða undirvélstjórnar skv. 3. mgr. 11. gr. og 3. mgr. 15. gr., nema hafa unnið a. m. k. helming tilskilins starfstíma sem vélstjóri á eimskipi. Samsvarandi regla gildir um yfirvélstjórn á mótorskipi. Á sama hátt er það skilyrði fyrir réttindum til yfirvélstjórnar á mótorskipi með stórum eimkatli, að vélstjórinn hafi unnið a. m. k. ⅓ hluta tilskilins starfstíma á slíku skipi.

23. gr.

Að því er atvinnuréttindi varðar, skulu hverjir þrír mánuðir, sem vélstjóri gegnir starfi aðstoðarvélstjóra á flutninga- eða farþegaskipum, sbr. d.- og e.-liði 8. gr. og d.-, e.- og f.-liði 12. gr., jafngilda tveggja mánaða starfstíma sem undirvélstjóri við hæstu hestaflatölu á fiskiskipi, flutningaskipi eða farþegaskipi, er vélstjórinn hefur rétt til án undangengins starfstíma.

24. gr.

Við útreikning hestafla á vélum í skipum skal farið eftir þeim reglum, er gilt hafa. Miða skal við sameiginlegan hestaflafjölda þeirra véla, sem knýja skipið áfram.

25. gr.

Starfstími vélstjóra telst sá tími, sem maðurinn er lögskráður á skip og vinnur við það, að meðtöldum lögskráningardegi og afskráningardegi.

26. gr.

Verði ágreiningur um atvinnuréttindi vélstjóra samkvæmt lögum þessum, sker siglingamálaráðuneytið úr. Þeim úrskurði má skjóta til dómstóla.

27. gr.

Ef verksmiðjuskip verða tekin í notkun í íslenzka skipaflotanum, skal siglingamálaráðuneytið setja reglur um fjölda undirvélstjóra og aðstoðarvélstjóra á slíkum skipum, og má þá víkja frá ákvæðum laga þessara um lágmarksfjölda vélstjóra til hækkunar.

28. gr.

Siglingamálaráðuneytið skal setja reglur um fjölda vélstjóra á dráttarbátum, og hvaða menntunarkröfur skuli gera til þeirra.

29. gr.

Brot gegn lögum þessum varða sektum frá kr. 1000.00 til kr. 20.000.00, nema þyngri refsing liggi við eftir öðrum lögum. Með mál út af brotum skal farið að hætti opinberra mála. Sektir renna í ríkissjóð.

30. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Frá sama tíma falla úr gildi lög nr. 47 frá 1958, 9.—21. gr. laga nr. 35 frá 1961, IV. og V. kafli laga nr. 66 frá 1946 ásamt i.- og k.-liðum 1. gr., 47. gr., 48. gr., 49. gr., 3. mgr. 53. gr., 54. gr., 55. gr., 57. gr. og 59. gr. þeirra laga, svo og öll önnur lagaákvæði, er fara í bág við lög þessi.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Eggert G. Þorsteinsson.

13. maí 1966. Nr. 73.

LÖG

um breyting á lögum nr. 42 4. apríl 1956, um skipulag á fólksflutningum með bifreiðum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. gr. laganna orðist þannig:

Engum er heimilt að hafa með höndum fólksflutninga með bifreiðum, sem stærri eru en svo, að þær rúmi 8 farþega, nema hann hafi til þess sérleyfi eða réttindi til hópferðaaksturs frá ríkisstjórninni. Slíkt sérleyfi þarf og til þess að hafa á hendi fastar ferðir eða áætlunarferðir til fólksflutninga með bifreiðum, sem rúma 3 til 8 farþega. Til fastra ferða teljast í lögum þessum allar ferðir, sem farnar eru í hverri viku eða oftar árið um kring eða einhvern hluta þess. Til áætlunarferða teljast í lögum þessum allar auglýstar ferðir og allar ferðir, þar sem farþegum eru seld einstök sæti í bifreiðum á ákveðinni leið. Nú verður ágreiningur um, hvað skuli telja fastar ferðir eða áætlunarferðir, og sker þá ráðherra úr.

Ráðuneytinu er heimilt að taka í sínar hendur að nokkru eða öllu leyti póst- og farþegaflutning með eigin bifreiðum á þeim leiðum, er því þykir henta, enda fullnægi bifreiðar þess settum reglum fyrir sérleyfishafa.

Ráðherra getur undanþegið frá sérleyfisskyldu á vissum leiðum vörubifreiðar, er flytja að staðaldri framleiðsluvörur bænda, en rúma auk þess allt að átta farþegum, enda fullnægi þær að öðru leyti settum reglum fyrir fólksflutninga. Undanþágan skal veitt til ákveðins tíma í senn. Sérleyfi þarf ekki til fólksflutninga innan hvers lögsagnarumdæmis, ef um er að ræða hópferðir, ferðir á héraðsmót eða almennar skemmtanir, svo og ferðir með starfsfólk að og frá vinnustað, sem framkvæmdar eru á kostnað vinnuveitanda. Bæjarfélög skulu í þessu sambandi teljast til þess lögsagnarumdæmis, sem næst þeim er. Heimilt er ráðherra að undanþiggja sérleyfi slíkar fólksflutningaferðir, sem farnar eru milli lögsagnarumdæma. Sýslu- eða sveitarfélög skulu að öðru jöfnu hafa forgangsrétt til sérleyfa, þegar þau eru veitt innan sýslu eða sveitarfélaga og þessir aðilar sækja um þau.

Þeir sérleyfishafar, er sérleyfi hafa áður haft, skulu sitja fyrir um endurveitingu sérleyfa á viðkomandi leiðum, ef þeir aðilar sækja um þau og hafa að

undanförnu rækt sérleyfisaksturinn vel að dómi Skipulagsnefndar fólksflutninga með bifreiðum, er skipuð skal skv. 2. gr.

2. gr.

Á eftir f-lið 3. gr. laganna komi:

g. Að sérleyfishafar skuli hafa sérleyfis- og hópferðabifreiðar sínar í afgreiðslu á afgreiðslustöðvum, er Skipulagsnefnd fólksflutninga með bifreiðum samþykkir.

h. Heimilt er ráðherra, að fengnum meðmælum Skipulagsnefndar fólksflutninga með bifreiðum, að binda sérleyfi og einkaleyfi þeim skilyrðum, að sérleyfis- og einkaleyfishafar skuli skuldbundnir að kaupa þær fasteignir og bifreiðar, sem notaðar hafa verið áður til reksturs á sérleyfisleiðum og teljast nauðsynlegar og henta viðkomandi rekstri, á verði, sem samkomulag verður um milli aðila. Náist ekki samkomulag um verð, skal það ákveðið með mati dómkvaddra manna.

Nú sækir félag eða einstaklingur um réttindi til hópferðaaksturs, og er ráðherra þá heimilt að veita þau að fengnum meðmælum Skipulagsnefndar fólksflutninga með bifreiðum með þeim skilyrðum, sem hér segir:

a. Að hópferðaréttindin gildi fyrir eitt ár í senn og séu óframseljanleg.

b. Að hópferðaréttindin gildi fyrir ákveðnar bifreiðar og séu þær eingöngu notaðar til fólksflutninga, meðan leyfið gildir.

c. Að hópferðaréttindahafi skuli skuldbundinn til að hafa hópferðabifreiðar sínar í afgreiðslu á afgreiðslustöðvum, er Skipulagsnefnd fólksflutninga með bifreiðum samþykkir.

3. gr.

6. gr. laganna orðist þannig:

Sérleyfis-, undanþágu- og hópferðaréttindahafar skulu greiða sérleyfisgjald, 3% af heildartekjum af farþegaflutningum í sérleyfis- og leyfisskyldum hópferðaakstri. Greiðslufyrirkomulag sérleyfisgjaldsins ákveður ráðherra í reglugerð, að fengnum tillögum Skipulagsnefndar fólksflutninga með bifreiðum.

Hópferðaréttindahafar skulu auk sérleyfisgjaldsins greiða árlegt gjald fyrir hópferðaréttindin. Upphæð gjaldsins skal ákveðin með reglugerð, að fengnum tillögum Skipulagsnefndar fólksflutninga með bifreiðum.

Sérleyfisgjaldinu skal aðallega varið til að greiða kostnað við eftirlit og stjórn fólksflutninga með bifreiðum samkvæmt lögum þessum, svo og til byggingar afgreiðslustöðva fyrir sérleyfisbifreiðar, enda komi ríkisstjórn og sveitarstjórnir sér saman um fjárframlög í þessu skyni.

4. gr.

7. gr. laganna orðist þannig:

Ráðuneytið getur falið póststjórninni eða annarri stofnun að hafa með höndum yfirumsjón og eftirlit með fólksflutningum í bifreiðum, er sérleyfi, undanþágu eða réttindi til hópferðaaksturs þarf fyrir.

Skipulagsnefnd fólksflutninga með bifreiðum, og sú stofnun, sem fer með þessi mál, skulu hafa sem nánasta samvinnu.

5. gr.

9. gr. laganna orðist þannig:

Brjóti sérleyfishafi, undanþáguhafi eða hópferðaréttindahafi á einhvern hátt lög þessi eða reglugerðir, sem settar eru samkvæmt þeim, er ráðherra heimilt, samkvæmt tillögum Skipulagsnefndar fólksflutninga með bifreiðum, að svipta þá sérleyfi, undanþágu eða réttindum til hópferðaaksturs þegar í stað.

6. gr.

Á eftir 9. gr. laganna komi ný grein, sem verður 10. gr., svo hljóðandi:

Brot gegn lögum þessum og reglugerðum, er settar verða samkvæmt þeim, varða sektum frá 1000 til 10000 kr., nema þyngri refsing liggi við samkvæmt öðrum lögum, og skal fara með slík mál að hætti opinberra mála.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

8. gr.

Þegar lög þessi hafa hlotið staðfestingu, skal fella meginmál þeirra inn í lög nr. 42 4. apríl 1956, um skipulag á fólksflutningum með bifreiðum, og gefa þau út svo breytt.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.

(L. S.)

Ingólfur Jónsson.

13. maí 1966. Nr. 74.

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að gerast aðili að alþjóðsamningi um lausn fjárfestingardeilna milli ríkja og þegna annarra ríkja.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að gerast aðili fyrir Íslands hönd að alþjóðasamningi um lausn fjárfestingardeilna milli ríkja og þegna annarra ríkja. — Samningur þessi er prentaður á íslenzku og ensku sem fylgiskjal með lögum þessum.

2. gr.

Þegar samningur sá, er um ræðir í 1. gr., hefur verið undirritaður af Íslands hálfu, skulu ákvæði hans hafa lagagildi hér á landi.

Fylgiskjal.

SAMNINGUR UM LAUSN FJÁRFESTINGARDEILNA MILLI RÍKJA OG ÞEGNA ANNARRA RÍKJA

Inngangur.

Samningsríkin:

gera sér ljóst, hver þörf er á alþjóðlegri samvinnu um efnahagslegar framfarir, og hvern þátt alþjóðleg einkafjárfesting á í þeim;

CONVENTION ON THE SETTLEMENT OF INVESTMENT DISPUTES BETWEEN STATES AND NATIONALS OF OTHER STATES

Preamble

The contracting States

Considering the need for international cooperation for economic development, and the role of private international investment there in;

hafa það hugfast, að öðru hverju geta deilur risið upp í sambandi við slíka fjárfestingu milli samningsríkja og þegna annarra samningsríkja;

viðurkenna, að enda þótt slíkar deilur séu venjulega háðar lögákveðinni málsmeðferð í hverju landi fyrir sig, þá geti alþjóðleg málsmeðferð hentað vel í tilteknum málum;

telja sérstaklega mikilvægt, að fyrir hendi sé þjónustustarfsemi, sem hafi upp á að bjóða alþjóðlega sátt eða gerð til lausnar deilumálum og samningsríki og þegnar annarra samningsríkja geta vísað slíkum deilum til, ef þeir óska þess;

óska eftir því, að stofnað verði til slíkrar þjónustu á vegum Alþjóðabankans;

viðurkenna, að gagnkvæmt samþykki málsaðila um að leggja slíkar deilur í sátt eða gerð, með aðstoð slíkrar þjónustu, felur í sér bindandi samkomulag, sem krefst þess sérstaklega, að sérhverjum tillögum sáttanefndarmanna sé viðhlítandi gaumur gefinn, og að hlítt sé hverjum þeim úrskurði, er gerðardómur kann upp að kveða; og

lýsa því yfir, að ekkert samningsríki skuli, einungis sökum þess, að það hafi fullgilt, viðurkennt eða staðfest þennan samning, og án eigin samþykkis, teljast vera skuldbundið til þess að leggja nokkurt sérstakt deilumál í sátt eða gerð.

Þau hafa því orðið ásátt um eftirfarandi samning:

1. kafli.

ALÞJÓÐLEG STOFNUN TIL LAUSNAR FJÁRFESTINGARDEILUM

1. hluti.

Stofnun og skipulag.

1. gr.

1. Með samningi þessum er komið á fót alþjóðlegri stofnun til lausnar fjárfestingardeilum (hér á eftir nefnd stofnunin).

Bearing in mind the possibility that from time to time disputes may arise in connection with such investment between Contracting States and nationals of other Contracting States;

Recognizing that while such disputes would usually be subject to national legal processes, international methods of settlement may be appropriate in certain cases;

Attaching particular importance to the availability of facilities for international conciliation or arbitration to which Contracting States and nationals of other Contracting States may submit such disputes if they so desire;

Desiring to establish such facilities under the auspices of the International Bank for Reconstruction and Development;

Recognizing that mutual consent by the parties to submit such disputes to conciliation or to arbitration through such facilities constitutes a binding agreement which requires in particular that due consideration be given to any recommendation of conciliators, and that any arbitral award be complied with; and

Declaring that no Contracting States shall by the mere fact of its ratification, acceptance or approval of this Convention and without its consent be deemed to be under any obligation to submit any particular dispute to conciliation or arbitration,

Have agreed as follows:

Chapter I

INTERNATIONAL CENTRE FOR SETTLEMENT OF INVESTMENT DISPUTES

Section 1

Establishment and Organization

Article 1

1. There is hereby established the International Centre for Settlement of Investment Disputes (hereinafter called the Centre).

2. Tilgangur stofnunarinnar skal vera að veita þjónustu til lausnar fjárfestingardeilum milli samningsríkja og þegna annarra samningsríkja með sátt eða gerð samkvæmt ákvæðum þessa samnings.

2. The purpose of the Centre shall be to provide facilities for conciliation and arbitration of investment disputes between Contracting States and nationals of other Contracting States in accordance with the provisions of this Convention.

2. gr.

Aðsetur stofnunarinnar skal vera í höfuðstöðvum Alþjóðabankans (sem hér á eftir nefnist bankinn). Aðsetur hennar má flytja til samkvæmt ákvörðun, er stjórn stofnunarinnar hefur tekið með tveim þriðju atkvæða.

Article 2

The seat of the Centre shall be at the principal office of the International Bank for Reconstruction and Development (hereinafter called the Bank). The seat may be moved to another place by decision of the Administrative Council adopted by a majority of two-thirds of its members.

3. gr.

Stofnuninni skal skipuð stjórn og starfslið, og á vegum stofnunarinnar skal haldin skrá yfir sáttanefndarmenn og önnur skrá yfir gerðardómsmenn.

Article 3

The centre shall have an Administrative Council and a Secretariat and shall maintain a Panel of Conciliators and a Panel of Arbitrators.

2. hluti

Stjórn stofnunarinnar.

Section 2

The Administrative Council

4. gr.

1. Stjórnin skal skipuð einum fulltrúa frá hverju samningsríki. Heimilt er, að varamaður gegni störfum fyrir aðalmann, ef hann er fjarverandi frá fundi eða honum er ókleift að sinna störfum.

2. Ef önnur tilnefning liggur eigi fyrir, skal aðalfulltrúi og varafulltrúi samningsríkis í bankaráði bankans vera *ex officio* fulltrúi þess og varafulltrúi, eftir því sem við á, í stjórn stofnunarinnar.

Article 4

1. The Administrative Council shall be composed of one representative of each Contracting State. An alternate may act as representative in case of his principal's absence from a meeting or inability to act.

2. In the absence of a contrary designation, each governor and alternate governor of the Bank appointed by a Contracting State shall be *ex officio* its representative and its alternate respectively.

5. gr.

Aðalbankastjóri bankans skal vera *ex officio* stjórnarformaður (hér á eftir nefndur formaðurinn) án atkvæðisréttar. Í fjarvist hans, eða þegar honum er ókleift að sinna störfum, og einnig þegar sæti aðalbankastjóra bankans kann að standa autt, þá skal sá, sem um stundarsakir gegnir störfum aðalbankastjórans, einnig gegna störfum stjórnarformanns.

Article 5

The President of the Bank shall be *ex officio* Chairman of the Administrative Council (hereinafter called the Chairman) but shall have no vote. During his absence or inability to act and during any vacancy in the office of President of the Bank, the person for the time being acting as President shall act as Chairman of the Administrative Council.

6. gr.

1. Án þess að rýra þau völd eða störf, sem stjórninni eru falin samkvæmt öðrum ákvæðum þessa samnings, þá skal hún:

a) setja reglur um störf og fjármál stofnunarinnar;
b) setja reglur um það, hvernig hefja skuli meðferð mála, sem lögð eru í sátt eða gerð;
c) setja reglur um það, hvernig haga skuli flutningi mála, sem vísað er til sáttanefndar eða gerðardóms (hér á eftir nefndar sáttareglur og gerðarreglur);
d) ganga frá samkomulagi við bankann um afnot af starfsemi hans og þjónustu;
e) ákveða ráðningarskilmála aðalforstjórans og sérhvers aðstoðarforstjóra, sem ráðinn kann að verða;
f) samþykkja árlega fjárhagsáætlun um tekjur og gjöld stofnunarinnar;
g) samþykkja árlega skýrslu um rekstur stofnunarinnar;

Ákvarðanir þær, sem taldar eru í málsliðum a, b, c og f hér að framan, þurfa að hljóta samþykki tveggja þriðju atkvæða stjórnarmanna.

2. Stjórninni er heimilt að skipa þær nefndir, sem hún telur nauðsynlegt að skipaðar verði.

3. Þá skal stjórnin einnig fara með önnur þau völd og annast önnur þau störf, sem hún telur sér nauðsynleg til þess að framkvæma ákvæði þessa samnings.

7. gr.

1. Stjórnin skal halda árlegan fund og auk þess skal hún halda aðra fundi, eftir því sem hún kann sjálf að ákveða, eða þegar stjórnarformaður eða aðalforstjóri kalla hana saman til fundar samkvæmt ósk eigi færri en 5 stjórnarmanna.

2. Sérhver stjórnarmaður skal ráða yfir einu atkvæði og skal hreinn meirihluti atkvæða ráða úrslitum um mál þau, sem fyrir stjórnina eru lögð, þó með

Article 6

1. Without prejudice to the powers and functions vested in it by other provisions of this Convention, the Administrative Council shall

a) adopt the administrative and financial regulations of the Centre;
b) adopt the rules of procedure for the institution of conciliation and arbitration proceedings;
c) adopt the rules of procedure for conciliation and arbitration proceedings (hereinafter called the Conciliation Rules and the Arbitration Rules);
d) approve arrangements with the Bank for the use of the Bank's administrative facilities and services;
e) determine the conditions of service of the Secretary-General and of any Deputy Secretary-General;
f) adopt the annual budget of revenues and expenditures of the Centre;
g) approve the annual report on the operation of the Centre;

The decisions referred to in sub-paragraphs a), b), c) and f) above shall be adopted by a majority of two-thirds of the members of the Administrative Council.

2. The Administrative Council may appoint such committees as it considers necessary.

3. The Administrative Council shall also exercise such other powers and perform such other functions as it shall determine to be necessary for the implementation of the provisions of this Convention.

Article 7

1. The Administrative Council shall hold an annual meeting and such other meetings as may be determined by the Council, or convened by the Chairman, or convened by the Secretary-General at the request of not less than five members of the Council.

2. Each member of the Administrative Council shall have one vote and, except as otherwise herein provided, all

þeim undantekningum, sem sérstaklega eru teknar fram í samningi þessum.

3. Stjórnin skal teljast ályktunarbær, hvenær sem meirihluti stjórnarmanna er mættur til fundar.

4. Með samþykki tveggja af hverjum þremur stjórnarmanna getur stjórnin ákveðið að koma á fót fyrirkomulagi, sem heimilar formanni hennar að framkvæma atkvæðagreiðslu meðal stjórnarmanna, án þess að kalla þá saman til fundar. Slík atkvæðagreiðsla skal því aðeins teljast lögmæt, að meirihluti stjórnarmanna greiði atkvæði innan þeirra tímatakmarka, sem kunna að verða sett í þessu sambandi.

8. gr.

Stjórnarmenn og formaður stjórnar skulu inna störf sín af hendi endurgjaldslaust.

3. hluti.

Skrifstofan.

9. gr.

Á skrifstofu stofnunarinnar skulu starfa einn aðalforstjóri, einn eða fleiri aðstoðarforstjórar, svo og annað starfslið.

10. gr.

1. Aðalforstjórinn, svo og sérhver aðstoðarforstjóri, skal kosinn af stjórn stofnunarinnar með tveggja þriðju atkvæða meirihluta, samkvæmt tilnefningu formanns, og skal starfstíminn eigi vera lengri en 6 ár. Heimilt er að endurkjósa sérhvern þeirra. Eftir að hafa haft samráð við stjórnarmenn, skal formaður stinga upp á einum eða fleiri frambjóðendum í hverja af þessum stöðum.

2. Svo skal litið á embætti aðalforstjóra og aðstoðarforstjóra, að þau séu ósamrýmanleg afskiptum af stjórnmálum í hvaða mynd sem er. Hvorki aðalforstjórinn né nokkur aðstoðarforstjóri má sinna nokkru öðru embætti, eða öðrum störfum, nema samþykki stjórnarinnar komi til.

matters before the Council shall be decided by a majority of the votes cast.

3. A quorum for any meeting of the Administrative Council shall be a majority of its members.

4. The Administrative Council may establish, by a majority of two-thirds of its members, a procedure whereby the Chairman may seek a vote of the Council without convening a meeting of the Council. The vote shall be considered valid only if the majority of the members of the Council cast their votes within the time limit fixed by the said procedure.

Article 8

Members of the Administrative Council and the Chairman shall serve without remuneration from the Centre.

Section 3

The Secretariat

Article 9

The Secretariat shall consist of a Secretary-General, one or more Deputy Secretaries-General and staff.

Article 10

1. The Secretary-General and any Deputy Secretary-General shall be elected by the Administrative Council by a majority of two-thirds of its members upon the nomination of the Chairman for a term of service not exceeding six years and shall be eligible for re-election. After consulting the members of the Administrative Council, the Chairman shall propose one or more candidates for each such office.

2. The offices of Secretary-General and Deputy Secretary-General shall be incompatible with the exercise of any political function. Neither the Secretary-General nor any Deputy Secretary-General may hold any other employment or engage in any other occupation except with the approval of the Administrative Council.

3. Í fjarveru aðalforstjóra, eða sé honum ókleift að sinna störfum sínum, svo og ef embætti hans er laust, þá skal aðstoðarforstjóri gegna störfum aðalforstjórans. Nú starfa fleiri en einn aðstoðarforstjóri í þjónustu stofnunarinnar, og skal stjórnin þá ákveða fyrirfram, í hvaða röð þeir skuli gegna störfum aðalforstjóra.

11. gr.

Aðalforstjórinn skal vera löglegur fulltrúi og æðsti embættismaður stofnunarinnar, og skal hann vera ábyrgur fyrir stjórn hennar, þar með talin skipan starfsfólks, samkvæmt ákvæðum þessa samnings og þeim reglum, sem stjórnin kann að setja. Hann skal hafa með höndum skrá yfir gerðardóma og hafa vald til þess að staðfesta úrskurði gerðardóms, sem kveðnir eru upp samkvæmt ákvæðum samnings þessa, og votta rétt endurrit þeirra.

4. hluti.

Skrá yfir sáttanefndar- og gerðardómsmenn.

12. gr.

Haldin skal skrá yfir sáttanefndarmenn og önnur skrá yfir gerðardómsmenn. Skulu skrár þessar geyma nöfn hæfra manna, sem tilnefndir eru samkvæmt því, sem segir hér á eftir, og reiðubúnir eru til þess að gegna störfum sáttanefndarmanna eða taka sæti í gerðardómi.

13. gr.

1. Sérhverju samningsríki skal heimilt að útnefna fjóra einstaklinga á hverja skrá um sig, og mega þeir vera þegnar þess ríkis, en þurfa þess þó ekki.

2. Formaður stjórnarinnar má tilnefna tíu einstaklinga á hvora skrá, og mega engir tveir þeirra, sem þannig eru tilnefndir, vera þegnar sama ríkis.

14. gr.

1. Þeir, sem tilnefndir eru og settir eru á skrá stofnunarinnar yfir sáttanefndar- og gerðardómsmenn, skulu vera

3. During the Secretary-General's absence or inability to act, and during any vacancy of the office of Secretary-General, the Deputy Secretary-General shall act as Secretary-General. If there shall be more than one Deputy Secretary-General, the Administrative Council shall determine in advance the order in which they shall act as Secretary-General.

Article 11

The Secretary-General shall be the legal representative and the principal officer of the Centre and shall be responsible for its administration, including the appointment of staff, in accordance with the provisions of this Convention and the rules adopted by the Administrative Council. He shall perform the function of registrar and shall have the power to authenticate arbitral awards rendered pursuant to this Convention, and to certify copies thereof.

Section 4

The Panels

Article 12

The Panel of Conciliators and the Panel of Arbitrators shall each consist of qualified persons, designated as hereinafter provided, who are willing to serve thereon.

Article 13

1. Each Contracting State may designate to each Panel four persons who may but need not be its nationals.

2. The Chairman may designate ten persons to each Panel. The persons so designated to a Panel shall each have a different nationality.

Article 14

1. Persons designated to serve on the Panels shall be persons of high moral character and recognized competence in

flekklausir og ráðvandir menn og hafa til að bera viðurkennda hæfni á sviði lögfræði, viðskipta, iðnaðar eða fjármála, og sem treysta má til þess að kveða upp óháða dóma. Hæfni á sviði lögfræði skal teljast einkar mikilvæg, þegar um er að ræða menn, sem taka eiga sæti í gerðardómi.

2. Þegar stjórnarformaður tilnefnir menn, sem eiga að vera á skrám þeim, sem áður getur, skal hann að auki taka nægilegt tillit til þess, að mikilvægt er, að helztu lagakerfi heims svo og helztu efnahagskerfi heimsins eigi sína fulltrúa meðal þeirra, sem eru á skrám stofnunarinnar yfir sáttanefndar- og gerðardómsmenn.

15. gr.

1. Starfstími væntanlegra sáttanefndar- og gerðardómsmanna, sem tilnefndir hafa verið á skrá stofnunarinnar, skal vera 6 ár. Heimilt er að endurnýja starfstímabil þeirra.

2. Nú fellur frá einhver þeirra, sem er á skrám stofnunarinnar, eða segir starfi sínu lausu, og skal þá sá aðili, sem tilnefndi þann mann, hafa heimild til að tilnefna annan í hans stað, og skal hann gegna störfum þann tíma, sem þá er eftir af starfstímabilinu.

3. Þeir, sem eru á skrá stofnunarinnar yfir sáttanefndar- og gerðardómsmenn, skulu halda áfram að gegna störfum, þar til eftirmenn þeirra hafa verið tilnefndir.

16. gr.

1. Heimilt er, að sami maður sé á báðum skrám.

2. Ef einhver hefur verið tilnefndur, annaðhvort sem sáttanefndar- eða gerðardómsmaður, af fleiru en einu samningsríki, eða af einu eða fleiri samningsríkja og formanninum, þá skal hann teljast hafa verið tilnefndur af þeim aðila, sem tilnefndi hann fyrst, eða sé ríki, þar sem hann á ríkisfang, einn aðili að tilnefningu, þá skal hann teljast hafa verið tilnefndur af því ríki.

3. Sérhver tilnefning skal tilkynnt aðalforstjóranum og skal hún öðlast gildi frá þeim degi, er hann móttekur tilkynningu um tilnefningu.

the fields of law, commerce, industry or finance, who may be relied upon to exercise independent judgment. Competence in the field of law shall be of particular importance in the case of persons on the Panel of Arbitrators.

2. The Chairman, in designating persons to serve on the Panels, shall in addition pay due regard to the importance of assuring representation on the Panels of the principal legal systems of the world and of the main forms of economic activity.

Article 15

1. Panel members shall serve for renewable periods of six years.

2. In case of death or resignation of a member of a Panel, the authority which designated the member shall have the right to designate another person to serve for the remainder of that member's term.

3. Panel members shall continue in office until their successors have been designated.

Article 16

1. A person may serve on both Panels.

2. If a person shall have been designated to serve on the same Panel by more than one Contracting State, or by one or more Contracting States and the Chairman, he shall be deemed to have been designated by the authority which first designated him or, if one such authority is the State of which he is a national, by that State.

3. All designations shall be notified to the Secretary-General and shall take effect from the date on which the notification is received.

5. hluti.
Greiðsla kostnaðar.

17. gr.

Ef tekjur af þjónustu stofnunarinnar, eða aðrar tekjur hennar hrökkva ekki fyrir greiðslu kostnaðar við starfsemi stofnunarinnar, þá skal mismunurinn greiddur af ríkjum þeim, sem aðild eiga að Alþjóðabankanum, í hlutfalli við hlutafjárloforð þeirra til bankans, og af ríkjum þeim, sem aðild eiga að samningi þessum, en ekki eru aðilar að bankanum, samkvæmt reglum, sem stjórn stofnunarinnar setur.

6. hluti.
Staða, friðhelgi og sérréttindi.

18. gr.

Stofnunin skal talin fullgildur lögaðili að alþjóðarétti. Stofnunin skal að lögum talin til þess bær:

a) að vera aðili að samningum;
b) að eignast og afsala fasteignum eða lausafé;
c) að höfða mál fyrir rétti.

19. gr.

Til þess að stofnuninni sé kleift að inna af hendi störf sín skal hún njóta þeirrar friðhelgi og sérréttinda á landssvæðum hvers aðildarríkis, sem fram er tekið í þessum hluta samningsins.

20. gr.

Stofnunin, eignir hennar og fjármunir, skulu undanþegin hvers konar lögsókn, nema þegar stofnunin afsalar sér undanþágu þessari.

21. gr.

Stjórnarformaður, meðlimir stjórnarinnar, menn þeir, sem gegna störfum sáttasemjara eða gerðardómsmanna eða meðlimir nefndar, sem skipuð er samkvæmt ákvæðum 52. gr. 3. tölulið, svo og fulltrúar og starfsmenn skrifstofu stofnunarinnar, skulu:

a) vera undanþegnir lögsókn, meðan þeir rækja skyldustörf sín, nema þegar

Section 5
Financing the Centre

Article 17

If the expenditure of the Centre cannot be met out of charges for the use of its facilities, or out of other receipts, the excess shall be borne by Contracting States which are members of the Bank in proportion to their respective subscriptions to the capital stock of the Bank, and by Contracting States which are not members of the Bank in accordance with rules adopted by the Administrative Council.

Section 6
Status, Immunities and Privileges

Article 18

The Centre shall have full international legal personality. The legal capacity of the Centre shall include the capacity

a) to contract;
b) to acquire and dispose of movable and immovable property;
c) to institute legal proceedings.

Article 19

To enable the Centre to fulfil its functions, it shall enjoy in the territories of each Contracting State the immunities and privileges set forth in this Section.

Article 20

The Centre, its property and assets shall enjoy immunity from all legal process, except when the Centre waives this immunity.

Article 21

The Chairman, the members of the Administrative Council, persons acting as conciliators or arbitrators or members of a Committee appointed pursuant to paragraph 3. of Article 52, and the officers and employees of the Secretariat

a) shall enjoy immunity from legal process with respect to acts performed by them in the exercise of their func-

stofnunin afsalar sér þessum réttindum;

b) þar sem þeir eru ekki þegnar viðkomandi ríkis, njóta sömu undanþágu frá innflytjendahömlum, skrásetningu erlendra þegna og herþjónustu, sömu réttinda að því er varðar gjaldeyris- og yfirfærsluhömlur og sömu fyrirgreiðslu að því er varðar ferðalög, eins og aðildarríki veitir fulltrúum, embættismönnum og hliðstæðum starfsmönnum annarra aðildarríkja.

22. gr.

Ákvæði 21. gr. skulu ná til þeirra, sem fram koma í sambandi við málflutning samkvæmt ákvæðum þessa samnings sem málsaðilar, umboðsmenn, málflutningsmenn, talsmenn eða sérfræðingar; að því tilskildu þó, að b-liður sömu greinar skuli aðeins hafa gildi í sambandi við ferðir þeirra að og frá og dvöl á þeim stað, þar sem málflutningur fer fram.

23. gr.

1. Skjalasafn stofnunarinnar skal vera friðhelgt, hvar sem það kann að vera.

2. Að því er varðar póstsendingar, símskeyti og önnur fjarskipti skal stofnunin eigi njóta verri kjara en aðrar alþjóðastofnanir njóta innan sérhvers aðildarríkis.

24. gr.

1. Stofnunin, fjármunir hennar, eignir og tekjur, svo og starfsemi hennar og rekstur, sem leyfður er með samningi þessum, skal njóta undanþágu frá öllum sköttum og tollum. Einnig skal stofnunin undanþegin allri ábyrgð á innheimtu eða greiðslu skatta eða tolla, hverju nafni sem nefnist.

2. Eigi skal neinn skattur lagður á kostnað eða vegna kostnaðar, sem stofnunin greiðir stjórnarformanni eða öðrum stjórnarmönnum, og eigi að heldur skal neinn skattur lagður á eða vegna launa, kostnaðar eða annarra tekna, sem embættismenn stofnunarinnar eða starfstions, except when the Centre waives this immunity;

b) not being local nationals, shall enjoy the same immunities from immigration restrictions, alien registration requirements and national service obligations, the same facilities as regards exchange restrictions and the same treatment in respect of travelling facilities as are accorded by Contracting States to the representatives, officials and employees of comparable rank of other Contracting States.

Article 22

The provisions of Article 21 shall apply to persons appearing in proceedings under this Convention as parties, agents, counsel, advocates, witnesses or experts; provided, however, that sub-paragraph b thereof shall apply only in connection with their travel to and from, and their stay at, the place where the proceedings are held.

Article 23

1. The archives of the Centre shall be inviolable, wherever they may be.

2. With regard to its official communications, the Centre shall be accorded by each Contracting State treatment not less favourable than that accorded to other international organizations.

Article 24

1. The Centre, its assets, property and income, and its operations and transactions authorized by this Convention shall be exempt from all taxation and customs duties. The Centre shall also be exempt from liability for the collection or payment of any taxes or customs duties.

2. Except in the case of local nationals, no tax shall be levied on or in respect of expense allowances paid by the Centre to the Chairman or members of the Administrative Council, or on or in respect of salaries, expense allowances or other emoluments paid by the Centre

menn skrifstofunnar kunna að fá greiddar frá stofnuninni, nema þegar um er að ræða þegna viðkomandi ríkis.

3. Eigi skal neinn skattur lagður á eða hans krafizt vegna þóknunar eða kostnaðar, sem greiddur kann að verða þeim, er gegna skyldustörfum sem sáttanefndarmenn eða gerðardómsmenn eða eru nefndarmenn, sem skipaðir eru samkvæmt ákvæðum 52. gr. 3. tölulið og á rót sína að rekja til málflutnings samkvæmt ákvæðum samningsins, ef eini lagalegi grundvöllurinn fyrir slíkri skattlagningu er aðsetur stofnunarinnar eða staður sá, þar sem slíkur málflutningur fer fram, eða staður sá, þar sem slík þóknun eða kostnaður er greiddur.

to officials or employees of the Secretariat.

3. No tax shall be levied on or in respect of fees or expense allowances received by persons acting as conciliators, or arbitrators, or members of a Committee appointed pursuant to paragraph 3. of Article 52, in proceedings under this Convention, if the sole jurisdictional basis for such tax is the location of the Centre or the place where such proceedings are conducted or the place where such fees or allowances are paid.

2. kafli.
LÖGSAGA STOFNUNARINNAR

25. gr.

1. Lögsaga stofnunarinnar tekur til sérhverrar lagalegrar deilu, sem upp kemur í beinu sambandi við fjárfestingu, milli aðildarríkis (eða einhvers stjórnlagalegs hluta eða stofnunar aðildarríkis, sem það kann að tilnefna af sinni hálfu gagnvart stofnuninni) og þegna annars aðildarríkis, sem deiluaðilar samþykkja skriflega að vísað sé til stofnunarinnar. Þegar málsaðilar hafa veitt samþykki sitt til slíkrar málsmeðferðar, þá getur hvorugur þeirra tekið samþykki sitt aftur einhliða.

2. „Þegn annars aðildarríkis“ skal teljast:

a) sérhver sá, sem naut ríkisfangs annars aðildarríkis en þess, sem er deiluaðili, þann dag, er aðilar samþykktu að vísa deilu til sáttar eða leggja hana í gerð, og auk þess þann dag, er beiðni um slíkan málflutning var skrásett í samræmi við ákvæði 28. gr. 3. tölulið eða 36. gr. 3. tölulið. Þetta tekur hins vegar ekki til neins þess manns, sem annan hvorn þennan dag hefur einnig notið ríkisfangs þess aðildarríkis, sem á hlut að deilumálinu; og

Chapter II
JURISDICTION OF THE CENTRE

Article 25

1. The jurisdiction of the Centre shall extend to any legal dispute arising directly out of an investment, between a Contracting State (or any constituent subdivision or agency of a Contracting State designated to the Centre by that State) and a national of another Contracting State, which the parties to the dispute consent in writing to submit to the Centre. When the parties have given their consent, no party may withdraw its consent unilaterally.

2. „National of another Contracting State“ means:

a) any natural person who had the nationality of a Contracting State other than the State party to the dispute on the date on which the parties consented to submit such dispute to conciliation or arbitration as well as on the date on which the request was registered pursuant to paragraph 3. of Article 28 or paragraph 3. of Article 36, but does not include any person who on either date also had the nationality of the Contracting State party to the dispute; and

b) sérhver lögaðili, sem naut ríkisfangs annars aðildarríkis en þess, sem er deiluaðili, þann dag, er aðilar samþykktu að vísa deilu til sáttar eða leggja hana í gerð, og sérhver lögaðili, sem naut ríkisfangs aðildarríkis, sem á hlut að deilumáli, þann sama dag, og sem málsaðilar hafa sökum erlendra yfirráða komið sér saman um, að talinn skuli þegn annars aðildarríkis, að því er varðar framkvæmd þessa samnings.

3. Samþykki stjórnlagalegs hluta eða stofnunar aðildarríkis skal háð staðfestingu þess ríkis, nema það sama ríki tilkynni stofnuninni, að engrar slíkrar staðfestingar sé þörf.

4. Sérhvert samningsríki getur, þegar það fullgildir, samþykkir eða staðfestir þennan samning, eða einhvern tíma síðar, tilkynnt stofnuninni um þá tegund eða tegundir deilumála, sem hið sama ríki teldi að kæmu til álits að lögð væru undir lögsögu stofnunarinnar, og hver ekki. Aðalforstjórinn skal þegar í stað senda slíka tilkynningu áfram til allra aðildarríkja. Eigi skal slík tilkynning fela í sér samþykki það, sem krafizt er samkvæmt 1. tölulið þessarar gr.

b) any juridical person which had the nationality of a Contracting State other than the State party to the dispute on the date on which the parties consented to submit such dispute to conciliation or arbitration and any juridical person which had the nationality of the Contracting State party to the dispute on that date and which, because of foreign control, the parties have agreed should be treated as a national of another Contracting State for the purposes of this Convention.

3. Consent by a constituent subdivision or agency of a Contracting State shall require the approval of that State unless that State notifies the Centre that no such approval is required.

4. Any Contracting State may, at the time of ratification, acceptance or approval of this Convention or at any time thereafter, notify the Centre of the class or classes of disputes which it would or would not consider submitting to the jurisdiction of the Centre. The Secretary-General shall forthwith transmit such notification to all Contracting States. Such notification shall not constitute the consent required by paragraph 1.

26. gr.

Samþykki málsaðila um að leggja mál í gerð samkvæmt ákvæðum þessa samnings skal fela í sér samþykki málsaðila fyrir því, að það sé sú eina leið, sem farin verði til lausnar deilunni, og aðrar ekki, nema annað sé sérstaklega fram tekið. Aðildarríki má krefjast þess og gera það að skilyrði fyrir samþykki sínu fyrir því, að deilumál verði lagt í gerð samkvæmt ákvæðum þessa samnings, að leiðir til lausnar deilunni heima fyrir séu fyrst reyndar til þrautar.

Article 26

Consent of the parties to arbitration under this Convention shall, unless otherwise stated, be deemed consent to such arbitration to the exclusion of any other remedy. A Contracting State may require the exhaustion of local administrative or judicial remedies as a condition of its consent to arbitration under this Convention.

27. gr.

1. Ekkert aðildarríki skal veita diplómatíska vernd, eða gera alþjóðlega kröfu varðandi deilu, sem einn af þegnum þess og annað aðildarríki hafa samþykkt að

Article 27

1. No Contracting State shall give diplomatic protection, or bring an international claim, in respect of a dispute which one of its nationals and another

vísa eða hafa þegar vísað til gerðar samkvæmt samningi þessum, nema því aðeins að ríki það, sem er aðili málsins, hafi neitað að hlíta og fara eftir úrskurði þeim, sem kveðinn var upp í slíku deilumáli.

2. Diplómatísk vernd samkvæmt 1. tölulið skal ekki taka til óformlegra diplómatískra skipta í þeim eina tilgangi að auðvelda lausn deilunnar.

Contracting State shall have consented to submit or shall have submitted to arbitration under this Convention, unless such other Contracting State shall have failed to abide by and comply with the award rendered in such dispute.

2. Diplomatic protection, for the purposes of paragraph 1, shall not include informal diplomatic exhanges for the sole purpose of facilitating a settlement of the dispute.

3. kafli.
SÁTT

1. hluti.
Beiðni um sátt.

28. gr.

1. Sérhvert aðildarríki, eða þegn aðildarríkis, sem óskar þess, að mál verði tekið til sáttar, skal senda skriflega beiðni þar að lútandi til aðalforstjórans, en hann skal aftur á móti senda afrit af slíkri beiðni til hins málsaðilans.

2. Í beiðni þessari skal tekið fram um málsatvik deilunnar, hverjir aðilar eru að deilunni og samþykki þeirra fyrir því, að deilunni sé vísað til sáttar samkvæmt reglum þeim, sem gilda um flutning máls, er vísa á til sáttar eða leggja í gerð.

3. Aðalforstjórinn skal skrásetja beiðnina, nema því aðeins að hann komist að raun um, á grundvelli þeirra upplýsinga, sem í beiðninni felast, að deilan sé augljóslega utan við lögsögu stofnunarinnar. Hann skal þegar í stað tilkynna deiluaðilum um skrásetningu, eða synjun um skrásetningu.

2. hluti.
Skipan sáttanefndar.

29. gr.

1. Sáttanefnd (hér á eftir nefnd nefndin) skal skipuð svo fljótt sem auðið er, eftir að beiðni um málflutning hefur verið skrásett samkvæmt ákvæðum 28. gr.

Chapter III
CONCILIATION

Section 1
Request for Conciliation

Article 28

1. Any Contracting State or any national of a Contracting State wishing to institute conciliation proceedings shall adress a request to that effect in writing to the Secretary-General who shall send a copy of the request to the other party.

2. The request shall contain information concerning the issues in dispute, the identity of the parties and their concent to conciliation in accordance with the rules of procedure for the institution of conciliation and arbitration proceedings.

3. The Secretary-General shall register the request unless he finds, on the basis of the information contained in the request, that the dispute is manifastly outside the jurisdiction of the Centre. He shall forthwith notify the parties of registration or refusal to register.

Section 2
Constitution of the Conciliation Commission

Article 29

1. The Conciliation Commission (hereinafter called the Commission) shall be consituted as soon as possible after registration of a request pursuant to Article 28.

2.
a) Nefndin skal skipuð einum sáttanefndarmanni eða einhverri ójafnri tölu sáttanefndarmanna, eftir því sem málsaðilar koma sér saman um.
b) Nú koma málsaðilar sér ekki saman um fjölda sáttanefndarmanna og með hverjum hætti þeir skuli skipaðir, og skal nefndin þá skipuð þremur mönnum; skal hvor málsaðili skipa einn, en sá þriðji, sem jafnframt skal vera formaður nefndarinnar, verði skipaður með samkomulagi málsaðila.

30. gr.

Nú hefur eigi tekizt að skipa nefndina innan 90 daga frá því, að aðalforstjórinn hefur sent frá sér tilkynningu um skrásetningu á beiðni um málflutning, samkvæmt ákvæðum 28. gr. 3. tölulið, eða innan einhverra annarra tímatakmarka, sem málsaðilar koma sér saman um, og skal stjórnarformaður þá, samkvæmt ósk annars hvors málsaðila og eftir að hafa haft samráð við báða málsaðila, eftir því sem við verður komið, skipa sáttanefndarmenn þá, sem enn kunna að vera óskipaðir.

31. gr.

1. Ekki er nauðsynlegt, að sáttanefndarmenn séu valdir úr hópi þeirra, sem eru á skrá stofnunarinnar, nema þegar nefndarmenn eru skipaðir af stjórnarformanni samkvæmt ákvæðum 30. gr.

2. Nú eru sáttanefndarmenn skipaðir utan þeirra, sem eru á skrá stofnunarinnar, og skulu þeir þá einnig hafa til að bera þá hæfni, sem tilgreind er í 14. gr. 1. tölulið.

3. hluti.

Sáttaumleitanir

32. gr.

1. Nefndin skal sjálf dæma um sitt eigið valdsvið.

2. Nefndin skal taka til meðferðar sérhver mótmæli, sem fram kunna að koma af hálfu deiluaðila þess efnis, að deila sú, sem um er rætt, falli ekki undir vald-

2.
a) The Commission shall consist of a sole conciliator or any uneven number of conciliators appointed as the parties shall agree.
b) Where the parties do not agree upon the number of conciliators and the method of their appointment, the commission shall consist of three conciliators, one conciliator appointed by each party and the third, who shall be the president of the Commission, appointed by agreement of the parties.

Article 30

If the Commission shall not have been constituted within 90 days after notice of registration of the request has been dispatched by the Secretary-General in accordance with paragraph 3 of Article 28, or such other period as the parties may agree, the Chairman shall, at the request of either party and after consulting both parties as far as possible, appoint the conciliator or conciliators not yet appointed.

Article 31

1. Conciliators may be appointed from outside the Panel of Conciliators, except in the case of appointments by the Chairman pursuant to Article 30.

2. Conciliators appointed from outside the Panel of Conciliators shall possess the qualities stated in paragraph 1 of Article 14.

Section 3

Conciliation Proceedings

Article 32

1. The Commission shall be the judge of its own competence.

2. Any objection by a party to the dispute that that dispute is not within the jurisdiction of the Centre, or for other reasons is not within the com-

svið nefndarinnar, og skal hún jafnframt ákveða, hvort fjallað skuli um mótmælin sem sérstakt mál, eða sem hluta af deilumálinu sjálfu.

33. gr.

Allar sáttaumleitanir skulu fram fara samkvæmt ákvæðum þessa hluta samningsins og samkvæmt þeim reglum um sáttaumleitanir, sem í gildi eru þann dag, sem málsaðilar samþykktu að vísa málinu til sáttar, nema þeir komi sér saman um að haga þessu á annan hátt. Nefndin skal sjálf úrskurða sérhver vafaatriði, sem upp kunna að koma varðandi málsmeðferð, þegar ákvæði þessa hluta samningsins taka ekki til, og heldur eigi reglur þær, sem aðilar kunna að hafa komið sér saman um að fara eftir.

34. gr.

1. Nefndinni skal skylt að skýra atriði þau, sem um er deilt milli málsaðila, og leitast við að koma á samkomulagi milli þeirra á grundvelli skilmála, sem báðir geta sætt sig við. Í þessum tilgangi skal nefndinni öðru hverju, hvernig sem málflutningur stendur, vera heimilt að bera upp við málsaðila tillögur til samkomulags. Málsaðilar skulu hafa góða samvinnu við nefndina þannig, að henni sé kleift að inna af hendi störf sín, og skulu þeir íhuga tillögur hennar af ýtrustu gaumgæfni.

2. Nú koma málsaðilar sér saman um lausn deilunnar, og skal nefndin þá semja greinargerð, þar sem skýrt er frá málsatvikum og það jafnframt tekið fram, að aðilar hafi komið sér saman um lausn deilunnar. Ef nefndin telur á einhverju stigi málflutnings, að engar líkur séu fyrir því að unnt verði að koma á samkomulagi milli deiluaðila, þá skal hún láta málflutning niður falla og semja greinargerð, þar sem fram er tekið, að málinu hafi verið vísað til sáttameðferðar, en aðilar hafi ekki getað komið sér saman um lausn þess. Ef annar hvor deiluaðili lætur undir höfuð leggjast að mæta á fundi nefndarinnar eða taka þátt í málpetence of the Commission, shall be considered by the Commission which shall determine whether to deal with it as a preliminary question or to join it to the merits of the dispute.

Article 33

Any conciliation proceeding shall be conducted in accordance with the provisions of the Section and, except as the parties otherwise agree, in accordance with the Conciliation Rules in effect on the date on which the parties consented to conciliation. If any question of procedure arises which is not covered by this Section or the Conciliation Rules or any rules agreed by the parties, the Commission shall decide the question.

Article 34

1. It shall be the duty of the Commission to clarify the issues in dispute between the parties and to endeavour to bring about agreement between them upon mutually acceptable terms. To that end, the Commission may at any stage of the proceedings and from time to time recommend terms of settlement to the parties. The parties shall cooperate in good faith with the Commission in order to enable the Commission to carry out its functions, and shall give their most serious consideration to its recommendations.

2. If the parties reach agreement, the Commission shall draw up a report noting the issues in dispute and recording that the parties have reached agreement. If, at any stage of the proceedings, it appears to the Commission that there is no likelihood of agreement between the parties, it shall close the proceedings and shall draw up a report noting the submission of the dispute and recording the failure of the parties to reach agreement. If one party fails to appear or participate in the proceedings, the Commission shall close the proceedings and shall draw up

flutningi, þá skal nefndin láta málflutning niður falla og jafnframt semja greinargerð, þar sem fram er tekið, að málsaðili hafi látið undir höfuð leggjast að mæta á sáttafundi eða taka þátt í málflutningi.

35. gr.

Í seinni málsmeðferð, hvort heldur er fyrir gerðardómi, almennum dómstólum eða með öðru móti, á hvorugur málsaðila rétt á að taka upp sem bindandi, eða byggja á, skilningi, yfirlýsingum, játningum eða samkomulagstilboðum, sem komið hafa fram af hálfu gagnaðila meðan á sáttaumleitunum stóð, nema að því leyti, sem málsaðilar hafa komið sér saman um. Sama máli gegnir um skýrslu þá eða tilmæli, sem sáttanefndin hefur látið frá sér fara.

a report noting that party's failure to appear or participate.

Article 35

Except as the parties to the dispute shall otherwise agree, neither party to a conciliation proceeding shall be entitled in any other proceeding, whether before arbitrators or in court of law or otherwise, to invoke or rely on any views expressed or statements or admissions or offers of settlement made by the other party in the conciliation proceedings, or the report or any recommendations made by the Commission.

4. kafli.

GERÐ

1. hluti.

Beiðni um gerð.

36. gr.

1. Sérhvert aðildarríki, eða þegn aðildarríkis, sem óskar þess, að máli verði vísað til gerðardóms, skal senda skriflega beiðni þar að lútandi til aðalforstjórans, en hann skal aftur á móti senda afrit af slíkri beiðni til hins málsaðilans.

2. Í beiðni þessari skal tekið fram um málsatvik deilunnar, hverjir aðilar eru að henni og samþykki þeirra fyrir því, að deilan sé lögð í gerð samkvæmt reglum þeim, sem gilda um meðferð máls, er vísa á til sáttar eða leggja skal í gerð.

3. Aðalforstjórinn skal skrásetja beiðnina, nema því aðeins að hann komist að raun um, á grundvelli þeirra upplýsinga, sem í beiðninni felast, að deilan sé augljóslega utan við lögsögu stofnunarinnar. Hann skal þegar í stað tilkynna deiluaðilum um skrásetningu, eða synjun um skrásetningu.

Chapter IV

ARBITRATION

Section 1

Request for Arbitration

Article 36

1. Any Contracting State or any national of a Contracting State wishing to institute arbitration proceedings shall address a request to that effect in writing to the Secretary-General who shall send a copy of the request to the other party.

2. The request shall contain information concerning the issues in dispute, the identity of the parties and their consent to arbitration in accordance with the rules of procedure for the institution of conciliation and arbitration proceedings.

3. The Secretary-General shall register the request unless he finds, on the basis of the information contained in the request, that the dispute is manifestly outside the jurisdiction of the Centre. He shall forthwith notify the parties of registration or refusal to register.

2. hluti.

Skipan gerðardóms.

37. gr.

1. Gerðardómurinn (hér á eftir nefndur dómurinn) skal skipaður svo fljótt sem auðið er, eftir að beiðni um gerð hefur verið skrásett samkvæmt ákvæðum 36. gr.

2.

a) Dómurinn skal skipaður einum gerðardómsmanni eða einhverri ójafnri tölu gerðardómsmanna, eftir því sem málsaðilar koma sér saman um.

b) Nú koma málsaðilar sér ekki saman um fjölda gerðardómsmanna og með hverjum hætti þeir skuli skipaðir, og skal dómurinn þá skipaður þremur mönnum; skal hver málsaðili um sig skipa einn, en sá þriðji, sem jafnframt skal vera forseti dómsins, verði skipaður með samkomulagi málsaðila.

38. gr.

Nú hefur eigi tekizt að skipa dóminn innan 90 daga frá því, að aðalforstjórinn hefur sent frá sér tilkynningu um skrásetningu á beiðni um dómtöku samkvæmt ákvæðum 36. gr. 3. tölulið, eða innan einhverra annarra tímatakmarka, sem málsaðilar koma sér saman um, og skal stjórnarformaður þá, samkvæmt ósk annars hvors málsaðila og eftir að hafa haft samráð við báða málsaðila, eftir því sem við verður komið, skipa gerðardómsmann þann eða gerðardómsmenn þá, sem enn kunna að vera óskipaðir. Gerðardómsmenn, sem skipaðir eru af stjórnarformanni samkvæmt ákvæðum þessarar greinar, skulu ekki vera þegnar þess aðildarríkis, sem aðild á að deilumálinu, eða sama þjóðernis og þegn sá, sem aðili er að deilumálinu.

39. gr.

Meirihluti dómaranna skulu vera þegnar ríkja, sem ekki eiga aðild að deilumálinu, og sömuleiðis skal meirihluti þeirra vera af öðru þjóðerni en þegn sá, sem aðili er að deilumálinu. Þetta ákvæði skal þó eigi gilda, ef eini

Section 2

Constitution of the Tribunal

Article 37

1. The Arbitral Tribunal (hereinafter called the Tribunal) shall be constituted as soon as possible after registration of a request pursuant to Article 36.

2.

a) The Tribunal shall consist of a sole arbitrator or any uneven number of arbitrators appointed as the parties shall agree.

b) Where the parties do not agree upon the number of arbitrators and the method of their appointment, the Tribunal shall consist of three arbitrators, one arbitrator appointed by each party and the third, who shall be the president of the Tribunal, appointed by agreement of the parties.

Article 38

If the Tribunal shall not have been constituted within 90 days after notice of registration of the request has been dispatched by the Secretary-General in accordance with paragraph 3. of Article 36, or such other period as the parties may agree, the Chairman shall, at the request of either party and after consulting both parties as far as possible, appoint the arbitrator or arbitrators not yet appointed. Arbitrators appointed by the Chairman pursuant to this Article shall not be nationals of the Contracting State party to the dispute or of the Contracting State whose national is a party to the dispute.

Article 39

The majority of the arbitrators shall be nationals of States other than the Contracting State party to the dispute and the Contracting State whose national is a party to the dispute; provided, however, that the foregoing provisions of

dómarinn eða allir dómararnir hafa verið skipaðir með samþykki beggja deiluaðila.

40. gr.

1. Ekki er nauðsynlegt, að gerðardómsmenn séu valdir úr hópi þeirra, sem eru á skrá stofnunarinnar, nema þegar dómsmenn eru skipaðir af stjórnarformanni samkvæmt ákvæðum 38. gr.

2. Nú eru gerðardómsmenn skipaðir án þess að vera úr hópi þeirra, sem eru á skrá stofnunarinnar, og skulu þeir þá einnig hafa til að bera hæfni, sem tilgreind er í 14. gr. 1. tölulið.

3. hluti.

Vald og hlutverk gerðardóms.

41. gr.

1. Dómurinn skal sjálfur dæma um eigið valdsvið sitt.

2. Dómurinn skal taka til meðferðar sérhver mótmæli, sem fram kunna að koma af hálfu deiluaðila þess efnis, að deila sú, sem fjallað er um, falli ekki undir lögsögu stofnunarinnar, eða sé af öðrum ástæðum ekki innan valdsviðs gerðardómsins, og skal hann ákveða, hvort fjallað skuli um mótmælin sem sérstakt mál, eða sem hluta af deilumálinu sjálfu.

42. gr.

1. Dómurinn skal kveða upp úrskurð í deilu samkvæmt þeim lagaákvæðum, sem málsaðilar kunna að koma sér saman um. Ef slíkt samkomulag málsaðila er eigi fyrir hendi, þá skal dómurinn byggja úrskurð sinn á lagaákvæðum þeim, sem í gildi eru í aðildarríki því, sem hlut á að deilumálinu (þar með taldar reglur þess í lagaskilarétti), og þeim reglum alþjóðalaga, sem við eiga.

2. Eigi er dómnum heimilt að kveða upp *non liquet* úrskurð í deilumáli á grundvelli þess, að ákvæði séu eigi fyrir hendi í lögum, eða að ákvæði laga séu óljós.

3. Ákvæði 1. og 2. töluliðs skulu eigi draga úr valdi dómsins til þess að kveða

this Article shall not apply if the sole arbitrator or each individual member of the Tribunal has been appointed by agreement of the parties.

Article 40

1. Arbitrators may be appointed from outside the Panel of Arbitrators, except in the case of appointments by the Chairman pursuant to Article 38.

2. Arbitrators appointed from outside the Panel of Arbitrators shall possess the qualities stated in paragraph 1 of Article 14.

Section 3

Powers and Functions of the Tribunal

Article 41

1. The Tribunal shall be the judge of its own competence.

2. Any objection by a party to the dispute that that dispute is not within the jurisdiction of the Centre, or for other reasons is not within the competence of the Tribunal, shall be considered by the Tribunal which shall determine whether to deal with it as a preliminary question or to join it to the merits of the dispute.

Article 42

1. The Tribunal shall decide a dispute in accordance with such rules of law as may be agreed by the parties. In the absence of such agreement, the Tribunal shall apply the law of the Contracting State party to the dispute (including its rules on the conflict of laws) and such rules of international law as may be applicable.

2. The Tribunal may not bring in a finding of non liquet on the ground of silence or obscurity of the law.

3. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not prejudice the power of the

upp *ex aequo et bono* úrskurð í máli, ef deiluaðilar eru því samþykkir.

43. gr.

Ef deiluaðilar hafa eigi komið sér saman um annað, þá skal dómnum heimilt, ef hann telur það nauðsynlegt, á hvaða stigi sem málsmeðferðin stendur, að:

a) óska eftir því við málsaðila, að þeir leggi fram skjöl eða önnur sönnunargögn, og
b) fara á vettvang þann, sem tengdur er deilunni, og framkvæma þar þær rannsóknir, sem honum þykir hæfa.

44. gr.

Allur málarekstur fyrir dómnum skal fram fara samkvæmt ákvæðum þessa hluta samningsins og samkvæmt þeim reglum um meðferð máls fyrir gerðardómi, sem í gildi eru þann dag, sem málsaðilar samþykktu að leggja málið í gerð, nema þeir komi sér saman um að haga þessu á annan hátt. Ef upp koma vafaatriði varðandi málsmeðferð, er ákvæði þessa hluta samningsins taka ekki til, og heldur eigi reglur þær, sem aðilar kunna að hafa komið sér saman um að fara eftir, þá skal dómurinn sjálfur skera úr um þau.

45. gr.

1. Enda þótt málsaðili láti undir höfuð leggjast að mæta fyrir rétti eða tala máli sínu fyrir dómnum, þá skal það ekki teljast jafngilda því, að hann viðurkenni þar með staðhæfingar gagnaðila í málinu.

2. Nú lætur málsaðili það undir höfuð leggjast að mæta eða tala máli sínu fyrir dómnum á einhverju stigi málflutningsins, og skal gagnaðila þá heimilt að fara þess á leit, að dómurinn athugi þau málsatvik, sem fyrir liggja, og kveði upp úrskurð í málinu. Áður en dómurinn kveður upp úrskurð sinn, þá skal hann senda tilkynningu til þess aðilans, sem eigi hefur mætt í réttinum eða talað máli sínu fyrir dómnum, og veita honum frest, nema því aðeins, að dómnum sé

Tribunal to decide a dispute ex aequo et bono if the parties so agree.

Article 43

Except as the parties otherwise agree, the Tribunal may, if it deems it necessary at any stage of the proceedings,

a) call upon the parties to produce documents or other evidence, and
b) visit the scene connected with the dispute, and conduct such inquiries there as it may deem appropriate.

Article 44

Any arbitration proceeding shall be conducted in accordance with the provisions of the Section and, except as the parties otherwise agree, in accordance with the Arbitration Rules in effect on the date on which the parties consented to arbitration. If any question of procedure arises which is not covered by this Section or the Arbitration Rules or any rules agreed by the parties, the Tribunal shall decide the question.

Article 45

1. Failure of a party to appear or to present his case shall not be deemed an admission of the other party's assertions.

2. If a party fails to appear or to present his case at any stage of the proceedings the other party may request the Tribunal to deal with the questions submitted to it and to render an award. Before rendering an award, the Tribunal shall notify, and grant a period of grace to, the party failing to appear or to

kunnugt um, að hann ætli sér ekki að mæta í réttinum eða tala máli sínu fyrir dómnum.

46. gr.

Ef málsaðilar fara þess á leit við dóminn, þá skal hann, nema því aðeins, að aðilar hafi komið sér saman um annað, taka til úrskurðar sérhverja auka- eða viðbótarkröfu eða gagnkröfu, sem gerð kann að vera og stendur í beinu sambandi við meginatriði deilunnar, þó að því tilskildu, að slíkar kröfur geti talizt vera innan takmarka þess samþykkis, sem málsaðilar hafa veitt, og að þær geti að öðru leyti talizt falla undir lögsögu stofnunarinnar.

47. gr.

Telji dómurinn aðstæður krefjast þess, þá er honum rétt að gera tillögur um hvers konar bráðabirgðaaðgerðir til þess að tryggja réttindi hvors deiluaðila, nema þeir hafi orðið ásáttir um annað.

present its case, unless it is satisfied that that party does not intend to do so.

Article 46

Except as the parties otherwise agree, the Tribunal shall, if requested by a party, determine any incidental or additional claims or counter-claims arising directly out of the subject-matter of the dispute provided that they are within the scope of the consent of the parties and are otherwise within the jurisdiction of the Centre.

Article 47

Except as the parties otherwise agree, the Tribunal may, if it considers that the circumstances so require, recommend any provisional measures which should be taken to preserve the respective rights of either party.

4. hluti.

Dómsúrskurður.

48. gr.

1. Dómurinn skal kveða upp úrskurð í málum með meirihluta atkvæða allra dómenda, sem sæti eiga í honum.

2. Úrskurður dómsins skal vera skriflegur og skulu þeir dómendur, sem greiddu honum atkvæði, undirrita hann.

3. Úrskurðurinn skal taka til allra þeirra málsatriða, sem fyrir dóminn hafa verið lögð, og skal gerð grein fyrir þeim rökum, sem hann byggist á.

4. Sérhver dómari má láta sérálit sitt eða sératkvæði fylgja dómsúrskurði, hvort sem hann er samþykkur eða ósamþykkur meirihluta dómsins.

5. Eigi skal stofnunin birta úrskurð dómsins, nema samþykki málsaðila komi til.

49. gr.

1. Aðalforstjórinn skal senda málsaðilum staðfest eftirrit af dómsúrskurðinum skjótlega, eftir að hann hefur verið

Section 4

The Award

Article 48

1. The Tribunal shall decide questions by a majority of the votes of all its members.

2. The award of the Tribunal shall be in writing and shall be signed by the members of the Tribunal who voted for it.

3. The award shall deal with every question submitted to the Tribunal, and shall state the reasons upon which it is based.

4. Any member of the Tribunal may attach his individual opinion to the award, whether he dissents from the majority or not, or a statement of his dissent.

5. The Centre shall not publish the award without the consent of the parties.

Article 49

1. The Secretary-General shall promptly dispatch certified copies of the award to the parties. The award shall be deemed

kveðinn upp. Dómsúrskurður skal teljast hafa verið upp kveðinn þann dag, sem staðfest eftirrit af honum voru send málsaðilum.

2. Ef dómnum berst um það beiðni frá öðrum hvorum málsaðilanum innan 45 daga frá þeim degi, að dómsúrskurður var upp kveðinn, þá má hann, eftir að hafa tilkynnt gagnaðila þar að lútandi, kveða á um hvert það atriði, sem honum kann að hafa sézt yfir í dómsúrskurðinum, og skal hann þá leiðrétta hvers konar ritvillu, reikningsvillu, eða aðrar svipaðar villur, sem kunna að vera í dómsúrskurðinum. Niðurstöður dómsins skulu verða hluti af úrskurðinum og skal tilkynna þær málsaðilum á sama hátt og sjálfan dómsúrskurðinn. Tímatakmörk þau, sem sett eru samkvæmt 51. gr. 2. tölulið og 52. gr. 2. tölulið, skulu teljast frá þeim degi, er dómsúrskurður var kveðinn upp.

to have been rendered on the date on which the certified copies were dispatched.

2. The Tribunal upon the request of a party made within 45 days after the date on which the award was rendered may after notice to the other party decide any question which it had omitted to decide in the award, and shall rectify any clerical, arithmetical or similar error in the award. Its decision shall become part of the award and shall be notified to the parties in the same manner as the award. The periods of time provided for under paragraph 2 of Article 51 and paragraph 2 of Article 52 shall run from the date on which the decision was rendered.

5. hluti.
Túlkun, endurskoðun og ógilding dómsúrskurðar.

50. gr.

1. Ef ágreiningur verður milli málsaðila um merkingu eða yfirgrip dómsúrskurðar, þá getur hvor aðilinn um sig óskað eftir túlkun á honum með því að senda skriflega beiðni þar að lútandi til aðalforstjórans.

2. Ef mögulegt er, skal slík beiðni lögð fyrir þann dóm, sem kvað upp úrskurðinn. Ef það reynist ekki mögulegt, þá skal skipa nýjan dóm samkvæmt ákvæðum í 2. hluta þessa kafla samningsins. Ef dómurinn telur sérstaka ástæðu til, þá má hann láta fresta fullnægingu dómsúrskurðar, unz hann hefur tekið ákvörðun sína.

51. gr.

1. Hvor málsaðili um sig getur farið þess á leit, að dómsúrskurður verði endurskoðaður. Skal senda skriflega beiðni um slíka endurskoðun til aðalforstjórans, er byggð sé á því, að fram hafi kom-

Section 5
Interpretation, Revision and Annulment of the Award

Article 50

1. If any dispute shall arise between the parties as to the meaning or scope of an award, either party may request interpretation of the award by an application in writing addressed to the Secretary-General.

2. The request shall, if possible, be submitted to the Tribunal which rendered the award. If this shall not be possible, a new Tribunal shall be constituted in accordance with Section 2 of this Chapter. The Tribunal may, if it considers that the circumstances so require, stay enforcement of the award pending its decision.

Article 51

1. Either party may request revision of the award by an application in writing addressed to the Secretary-General on the ground of discovery of some fact of such a nature as decisively to affect the

ið einhver sú staðreynd, sem haft gæti úrslitaþýðingu varðandi niðurstöðu dómsins, að því tilskildu þó, að dómnum hafi verið ókunnugt um þessa staðreynd, þegar úrskurður var upp kveðinn og sömuleiðis umsækjandanum, og jafnframt, að vanrækslu umsækjanda hafi ekki verið um að kenna.

2. Umsóknin skal hafa borizt innan 90 daga, eftir að kunnugt varð um slíka staðreynd, og ekki síðar en innan þriggja ára frá þeim degi, er úrskurðurinn var upp kveðinn.

3. Ef mögulegt er, skal beiðni send dómi þeim, sem kvað upp úrskurð í málinu. Ef það reynist ekki mögulegt, þá skal skipa nýjan dóm samkvæmt ákvæðum í 2. hluta þessa kafla samningsins.

4. Ef dómurinn telur sérstaklega ástæðu til, þá má hann láta fresta fullnægingu dómsúrskurðar, unz hann hefur komizt að niðurstöðu um endurskoðun úrskurðar. Ef umsækjandi óskar þess í umsókn sinni, að fullnægingu dómsúrskurðar verði frestað, þá skal það gert um stundar sakir eða þar til dómurinn hefur ákveðið, hvort hann verður við beiðninni.

52. gr.

1. Hvor málsaðili um sig getur krafizt ógildingar dómsúrskurðar og skal senda skriflega beiðni um slíka ógildingu til aðalforstjórans, en hún skal byggð á einni eða fleirum eftirtalinna ástæðna:

a) að dómurinn hafi ekki verið rétt skipaður;
b) að dómurinn hafi augsýnilega farið út fyrir valdsvið sitt;
c) að einhver dómari hafi gert sig sekan um óhlutvendni;
d) að vikið hafi verið á alvarlegan hátt frá einhverri grundvallarreglu um málsmeðferð; eða
e) að í dómsúrskurði sé ekki getið um þau rök, sem hann byggist á.

2. Umsóknin skal hafa borizt innan 120 daga frá þeim degi að telja, er dómsúrskurður var upp kveðinn, nema þegar óskað er eftir ógildingu dómsúrskurðar á grundvelli óhlutvendni, þá skal slík umaward, provided that when the award was rendered that fact was unknown to the Tribunal and to the applicant and that the applicant's ignorance of that fact was not due to negligence.

2. The application shall be made within 90 days after the discovery of such fact and in any event within three years after the date on which the award was rendered.

3. The request shall, if possible, be submitted to the Tribunal which rendered the award. If this shall not be possible, a new Tribunal shall be constituted in accordance with Section 2 of this Chapter.

4. The Tribunal may, if it considers that the circumstances so require, stay enforcement of the award pending its decision. If the applicant requests a stay of enforcement of the award in his application, enforcement shall be stayed provisionally until the Tribunal rules on such request.

Article 52

1. Either party may request annulment of the award by an application in writing addressed to the Secretary-General on one or more of the following grounds:

a) that the Tribunal was not properly constituted;
b) that the Tribunal has manifestly exceeded its powers;
c) that there was corruption on the part of a member of the Tribunal;
d) that there has been a serious departure from a fundamental rule of procedure; or
e) that the award has failed to state the reasons on which it is based.

2. The application shall be made within 120 days after the date on which the award was rendered except that when annulment is requested on the ground of corruption such application shall be

sókn hafa borizt innan 120 daga frá því að kunnugt var um slíka óhlutvendni, og eigi síðar en innan þriggja ára frá þeim degi, er úrskurðurinn var upp kveðinn.

3. Þegar eftir að slík umsókn berst, skal formaðurinn skipa sérstaka *(ad hoc)* þriggja manna nefnd. Skulu þeir valdir úr hópi þeirra, sem eru á skrá stofnunarinnar yfir gerðardómsmenn. Enginn þeirra skal hafa átt sæti í dómi þeim, sem kvað upp úrskurðinn, né heldur hafa sama ríkisfang og nokkur þeirra, sem sæti átti í dómnum, né heldur vera þegn þess ríkis, sem aðild á að málinu, né heldur vera af sama þjóðerni og þegn sá, sem aðili er að deilumálinu, né heldur hafa verið útnefndur af öðru hvoru þeirra ríkja, sem hlut eiga að málinu, til að vera á skrá stofnunarinnar yfir gerðardómsmenn, né heldur hafa starfað sem sáttanefndarmaður að lausn sama deilumáls. Nefndin skal hafa vald til þess að ógilda dómsúrskurðinn eða einhvern hluta hans á grundvelli einhverra þeirra orsaka, sem fram eru teknar í 1. tölulið hér að framan.

4. Ákvæði 41.—45. gr., 48., 49., 53. og 54. gr. í 6. og 7. kafla skulu gilda *mutatis mutandis* um meðferð mála fyrir nefndinni.

5. Nefndin getur, ef hún telur sérstakar ástæður vera til þess, frestað fullnægingu dómsúrskurðar, unz hún hefur komizt að niðurstöðu í málinu. Ef umsækjandi óskar þess í umsókn sinni, að fullnægingu dómsúrskurðar verði frestað, þá skal það gert um stundar sakir eða þar til nefndin hefur ákveðið, hvort hún verður við slíkri beiðni.

6. Nú er dómsúrskurður ógiltur, og skal þá deilumálið samkvæmt beiðni annars hvors málsaðilans lagt fyrir nýjan gerðardóm, sem skipaður er samkvæmt ákvæðum 2. hluta þessa kafla.

made within 120 days after discovery of the corruption and in any event within three years after the date on which the award was rendered.

3. On receipt of the request the Chairman shall forthwith appoint from the Panel of Arbitrators an ad hoc Committee of three persons. None of the members of the Committee shall have been a member of the Tribunal which rendered the award, shall be of the same nationality as any such member, shall be a national of the State party to the dispute or of the State whose national is a party to the dispute, shall have been designated to the Panel of Arbitrators by either of those States, or shall have acted as a conciliator in the same dispute. The Committee shall have the auhority to annul the award or any part thereof on any of the grounds set forth in paragraph 1.

4. The provisions of Articles 41—45, 48, 49, 53 and 54, and of Chapters VI and VII shall apply mutatis mutandis to proceedings before the Committee.

5. The Committee may, if it considers that the circumstances so require, stay enforcement of the award pending its decision. If the applicant requests a stay of enforcement of the award in his application, enforcement shall be stayed provisionally until the Committee rules on such request.

6. If the award is annulled the dispute shall, at the request of either party, be submitted to a new Tribunal constituted in accordance with Section 2 of this Chapter.

6. hluti.
Viðurkenning dómsúrskurðar og fullnæging hans.

Section 6
Recognition and Enforcement of the Award.

53. gr.

1. Málsaðilar skulu skuldbundnir að hlíta úrskurði gerðardóms, og ekki skal

Article 53

1. The award shall be binding on the parties and shall not be subject to any

vera unnt að áfrýja honum eða leita annarra leiða en þeirra, sem samningur þessi gerir ráð fyrir. Hvor málsaðili um sig skal hlíta og fara eftir ákvæðum dómsúrskurðar, nema fullnægingu dómsúrskurðar hafi verið frestað samkvæmt þeim ákvæðum þessa samnings, sem þar að lúta.

2. Að því er við kemur ákvæðum þessa hluta samningsins, þá skal „dómsúrskurður" taka til sérhverrar ákvörðunar, sem felur í sér skilgreiningu, endurskoðun eða ógildingu dómsúrskurðar samkvæmt 50., 51. eða 52. gr.

54. gr.

1. Sérhvert aðildarríki skal viðurkenna dómsúrskurð, sem kveðinn er upp sem bindandi og fullnægja með lagaaðför innan landssvæða sinna þeim fjárhagslegu skuldbindingum, er lagðar eru á með úrskurðinum, sem væri hann fullnaðardómur dómstóls í ríkinu. Aðildarríki, sem hefur stjórnarskrá ríkjasambands, má fullnægja slíkum úrskurði með aðstoð sambandsdómstóla sinna, og má jafnframt kveða svo á, að slíkir dómstólar skuli fara með úrskurðinn sem væri hann fullnaðardómur dómstóls einstaks ríkis innan ríkjasambandsins.

2. Málsaðili, sem leitar eftir viðurkenningu eða fullnægingu dómsúrskurðar innan landssvæða aðildarríkis skal láta viðkomandi dómstól eða öðru yfirvaldi, sem þetta ríki kann að hafa útnefnt í þessu skyni, í té eftirrit af dómsúrskurðinum staðfest af aðalforstjóranum. Sérhvert aðildarríki skal tilkynna aðalforstjóranum um útnefningu viðkomandi dómstóls eða annars yfirvalds í þessu skyni, og jafnframt um hverja þá breytingu, sem síðar kann að verða gerð á þessari skipan mála.

3. Fullnæging dómsúrskurðar skal byggð á lögum þeim um fullnægingu dóma, sem í gildi eru í því ríki eða landssvæðum þess ríkis, þar sem leitað er eftir fullnægingu dómsúrskurðar.

55. gr.

Ekkert ákvæði 54. greinar má túlka á þann veg, að það dragi úr gildi laga

appeal or to any other remedy except those provided for in this Convention. Each party shall abide by and comply with the terms of the award except to the extent that enforcement shall have been stayed pursuant to the relevant provisions of this Convention.

2. For the purposes of this Section, „award" shall include any decision interpreting, revising or annulling such award pursuant to Articles 50, 51 or 52.

Article 54

1. Each Contracting State shall recognize an award rendered pursuant to this Convention as binding and enforce the pecuniary obligations imposed by that award within its territories as if it were a final judgment of a court in that State. A Contracting State with a federal constitution may enforce such an award in or through its federal courts and may provide that such courts shall treat the award as if it were a final judgment of the courts of a constituent state.

2. A party seeking recognition or enforcement in the territories of a Contracting State shall furnish to a competent court or other authority which such State shall have designated for this purpose a copy of the award certified by the Secretary-General. Each Contracting State shall notify the Secretary-General of the designation of the competent court or other authority for this purpose and of any subsequent change in such designation.

3. Execution of the award shall be governed by the laws concerning the execution of judgments in force in the State in whose territories such execution is sought.

Article 55

Nothing in Article 54 shall be construed as derogating from the law in force

einhvers aðildarríkis, sem varða friðhelgi þess eða einhvers erlends ríkis frá aðför að lögum.

in any Contracting State relating to immunity of that State or of any foreign State from execution.

5. kafli.
FRÁVIKNING SÁTTANEFNDAR- OG GERÐARDÓMSMANNA OG SKIPUN ANNARRA Í ÞEIRRA STAÐ

56. gr.

1. Eftir að sáttanefnd eða gerðardómur hefur verið skipaður og málflutningur hafinn, þá skal skipan þeirra vera óbreytt, að því tilskildu þó, að falli sáttanefndar- eða gerðardómsmaður frá, eða sé honum ókleift af öðrum ástæðum að gegna störfum, eða segi hann starfi sínu lausu, þá skal skipa annan í hans stað samkvæmt ákvæðum 2. hluta 3. kafla eða 2. hluta 4. kafla.

2. Sáttanefndar- eða gerðardómsmaður skal halda áfram að gegna störfum sínum þar, enda þótt hann sé ekki lengur á skrá stofnunarinnar yfir sáttanefndar- og gerðardómsmenn.

3. Nú segir sáttanefndar- og gerðardómsmaður, sem tilnefndur hefur verið af málsaðila, starfi sínu lausu án samþykkis þeirrar sáttanefndar eða þess gerðardóms, sem hann átti sæti í, og skal stjórnarformaður stofnunarinnar þá skipa mann í hans stað og velja hann úr hópi þeirra, sem eru á skrá stofnunarinnar yfir sáttanefndar- og gerðardómsmenn.

57. gr.

Málsaðili má gera það að tillögu sinni við sáttanefnd eða gerðardóm, að einhver þeirra, sem sæti eiga í nefndinni eða dómnum, sé lýstur óhæfur um að gegna störfum sínum sökum þess, að hann skorti að verulegu leyti þá hæfni, sem af honum skal krefjast samkvæmt 14. gr. 1. tölulið. Aðili að flutningi máls fyrir gerðardómi má auk þess gera það að tillögu sinni, að einhver dómaranna sé lýstur óhæfur um að gegna störfum í dómnum sökum þess, að hann hafi eigi verið kjörgengur til þess að taka sæti í dómnum samkvæmt 2. hluta 4. kafla.

Chapter V
REPLACEMENT AND DISQUALIFICATION OF CONCILIATORS AND ARBITRATORS

Article 56

1. After a Commission or a Tribunal has been constituted and proceedings have begun, its composition shall remain unchanged; provided, however, that if a conciliator or an arbitrator should die, become incapacitated, or resign, the resulting vacancy shall be filled in accordance with the provisions of Section 2 of Chapter III or Section 2 of Chapter IV.

2. A member of a Commission or Tribunal shall continue to serve in that capacity notwithstanding that he shall have ceased to be a member of the Panel.

3. If a conciliator or arbitrator appointed by a party shall have resigned without the consent of the Commission or Tribunal of which he was a member, the Chairman shall appoint a person from the appropriate Panel to fill the resulting vacancy.

Article 57

A party may propose to a Commission or Tribunal the disqualification of any of its members on account of any fact indicating a manifest lack of the qualities required by paragraph 1 of Article 14. A party to arbitration proceedings may, in addition, propose the disqualification of an arbitrator on the ground that he was ineligible for appointment to the Tribunal under Section 2 of Chapter IV.

58. gr.

Niðurstaða varðandi tillögu um að lýsa sáttanefndar- og gerðardómsmann óhæfan til starfa skal byggjast á ákvörðun hinna nefndar- og dómsmanna, eftir því hvort við á, að því undanskildu þó, að ef þeir skiptast í tvo jafna hópa, eða ef sáttanefnd eða gerðardómur telur aðeins einn meðlim, eða ef tillagan gengur í þá átt að lýsa meirihluta sáttanefndar- eða gerðardómsmanna óhæfa til starfa, þá skal stjórnarformaður stofnunarinnar kveða upp úrskurð í málinu. Ef úrskurðurinn er á þá leið, að tillaga um brottvikningu sé á rökum reist, þá skal skipa sáttanefndar- eða gerðardómsmann í stað þess, sem vikið var frá, í samræmi við ákvæði 2. hluta 3. kafla eða 2. hluta 4. kafla samningsins.

Article 58

The decision on any proposal to disqualify a conciliator or arbitrator shall be taken by the other members of the Commission or Tribunal as the case may be, provided that where those members are equally divided, or in the case of a proposal to disqualify a sole conciliator or arbitrator, or a majority of the conciliators or arbitrators, the Chairman shall take that decision. If it is decided that the proposal is well-founded the conciliator or arbitrator to whom the decision relates shall be replaced in accordance with the provisions of Section 2 of Chapter III or Section 2 of Chapter IV.

6. kafli.

KOSTNAÐUR VIÐ MÁLFLUTNING

59. gr.

Aðalforstjóri stofnunarinnar skal ákveða, hvaða gjald málsaðilar skulu greiða fyrir þjónustu þá, sem stofnunin lætur í té, og skal hann miða ákvörðun sína við þær reglur, sem stjórnin setur þar að lútandi.

Chapter VI

COST OF PROCEEDINGS

Article 59

The charges payable by the parties for the use of the facilities of the Centre shall be determined by the Secretary-General in accordance with the regulations adopted by the Administrative Council.

60. gr.

1. Sérhver sáttanefnd og sérhver gerðardómur skal ákveða um greiðslu þóknunar og kostnaðar til sín innan þeirra takmarka, sem stjórn stofnunarinnar setur á hverjum tíma þar að lútandi, og eftir samráði við aðalforstjórann.

2. Ekkert ákvæði 1. töluliðs hér að framan má túlka á þann veg, að það meini málsaðilum að gera fyrirfram samkomulag um það við sáttanefnd eða gerðardóm, hvaða þóknun og kostnaður skuli greiddur nefndar- eða dómsmönnum.

Article 60

1. Each Commission and each Tribunal shall determine the fees and expenses of its members within limits established from time to time by the Administrative Council and after consultation with the Secretary-General.

2. Nothing in parapraph 1 of this Article shall preclude the parties from agreeing in advance with the Commission or Tribunal concerned upon the fees and expenses of its members.

61. gr.

1. Þegar um er að ræða sáttaumleitanir, þá skulu deiluaðilar skipta jafnt með sér greiðslu þóknunar og kostnaðar til nefndarmanna og sömuleiðis greiðslu

Article 61

1. In the case of conciliation proceedings the fees and expenses of members of the Commission as well as the charges for the use of the facilities of the Centre,

gjalds fyrir þjónustu þá, sem stofnunin lætur í té. Annan kostnað, sem málsaðilar kunna að stofna til í sambandi við málflutning, skulu þeir greiða hvor um sig.

2. Þegar um er að ræða flutning máls fyrir gerðardómi, þá skal dómurinn meta þann kostnað, sem málsaðilar hafa stofnað til í sambandi við flutning málsins, nema því aðeins, að aðilar hafi komið sér saman um annað. Jafnframt skal dómurinn ákveða, hver skuli greiða þennan kostnað, svo og þóknun til gerðardómsmanna og kostnað þeirra vegna, og gjald fyrir þjónustu stofnunarinnar. Einnig skal dómurinn ákveða, hvernig þetta skuli greitt. Ákvörðun hér að lútandi skal vera hluti af úrskurði dómsins.

shall be borne equally by the parties. Each party shall bear any other expenses it incurs in connection with the proceedings.

2. In the case of arbitration proceedings the Tribunal shall, except as the parties otherwise agree, assess the expenses incurred by the parties in connection with the proceedings, and shall decide how and by whom those expenses, the fees and expenses of the members of the Tribunal and the charges for the use of the facilities of the Centre shall be paid. Such decision shall form part of the award.

7. kafli.
VETTVANGUR MÁLFLUTNINGS

62. gr.

Flutningur máls, hvort sem það er flutt fyrir sáttanefnd eða gerðardómi, skal fara fram, þar sem stofnunin hefur aðsetur, nema að því leyti, sem fram er tekið hér á eftir.

63. gr.

Flutningur máls fyrir sáttanefnd og gerðardómi má fara fram, ef málsaðilar koma sér saman um það;

a) í aðsetri hins fasta gerðardóms í Haag eða í aðsetri einhverrar annarrar viðeigandi stofnunar, hvort sem hún er einkastofnun eða opinber stofnun, sem stofnunin kann að gera samkomulag við þar að lútandi; eða
b) á einhverjum öðrum vettvangi, sem samþykktur er af sáttanefndinni eða gerðardómnum í samráði við aðalforstjórann.

8. kafli.
DEILUR MILLI SAMNINGSRÍKJA

64. gr.

Sérhverri deilu, sem upp kann að koma milli samningsríkja varðandi túlkun eða beitingu samningsákvæða þessa samn-

Chapter VII
PLACE OF PROCEEDINGS

Article 62

Conciliation and arbitration proceedings shall be held at the seat of the Centre except as hereinafter provided.

Article 63

Conciliation and arbitration proceedings may be held, if the parties so agree,

a) at the seat of the Permanent Court af Arbitration or of any other appropriate institution, whether private or public, with which the Centre may make arrangements for that purpose; or
b) at any other place approved by the Commission or Tribunal after consultation with the Secretary-General.

Chapter VIII
DISPUTES BETWEEN CONTRACTING STATES

Article 64

Any dispute arising between Contracting States concerning the interpretation or application of this Convention which

ings og ekki verður leyst með samningaumleitunum, skal vísað til millirikjadóms Sameinuðu þjóðanna með umsókn annars hvors deiluaðila, nema því aðeins að aðilar komi sér saman um, að hún skuli leyst á annan hátt.

9. kafli.
BREYTINGAR

65. gr.

Sérhverju aðildarríki skal heimilt að gera tillögu um breytingu á samningi þessum. Tillaga um breytingu skal send aðalforstjóranum eigi síðar en 90 dögum, áður en stjórn stofnunarinnar hyggst koma saman til fundar, þar sem slík breyting skal rædd, og skal hann þegar í stað senda öllum meðlimum stjórnarinnar textann að breytingartillögunni.

66. gr.

1. Ef stjórnin samþykkir það með tveimur þriðju atkvæða, þá skal breytingartillagan send öllum aðildarríkjum til fullgildingar, viðurkenningar eða samþykktar. Sérhver breyting á samningnum skal ganga í gildi 30 dögum eftir að aðili sá, sem sér um varðveizlu samningsins, hefur sent aðildarríkjunum tilkynningu þess efnis, að þau hafi öll fullgilt, viðurkennt eða samþykkt breytinguna.

2. Ekki skal nein breyting, sem gerð kann að verða á samningnum, hafa áhrif á réttindi og skuldbindingar nokkurs aðildarríkis samkvæmt ákvæðum samningsins, eða á réttindi og skuldbindingar einhvers hluta slíks ríkis eða stofnana þess, né heldur á réttindi og skuldbindingar nokkurs þegns aðildarríkis, sem skapazt hafa vegna viðurkenningar á lögsögu stofnunarinnar, áður en slík breyting hefur öðlazt gildi.

10. kafli.
LOKAÁKVÆÐI

67. gr.

Samningur þessi skal liggja frammi til undirskriftar af hálfu þeirra ríkja, sem aðild eiga að Alþjóðabankanum. Einnig

is not settled by negotiation shall be referred to the International Court of Justice by the application of any party to such dispute, unless the States concerned agree to another method of settlement.

Chapter IX
AMENDMENT

Article 65

Any Contracting State may propose amendment of this Convention. The text of a proposed amendment shall be communicated to the Secretary-General not less than 90 days prior to the meeting of the Administrative Council at which such amendment is to be considered and shall forthwith be transmitted by him to all the members of the Administrative Council.

Article 66

1. If the Administrative Council shall so decide by a majority of two-thirds of its members, the proposed amendment shall be circulated to all Contracting States for ratification, acceptance or approval. Each amendment shall enter into force 30 days after dispatch by the depositary of this Convention of a notification to Contracting States that all Contracting States have ratified, accepted or approved the amendment.

2. No amendment shall affect the rights and obligations under this Convention of any Contracting State or of any of its constituent subdivisions or agencies, or of any national of such State arising out of consent to the jurisdiction of the Centre given before the date of entry into force of the amendment.

Chapter X
FINAL PROVISIONS

Article 67

This Convention shall be open for signature on behalf of States members of the Bank. It shall also be open for

skal hann liggja frammi til undirskriftar af hálfu sérhvers þess ríkis, sem er aðili að samþykktum milliríkjadóms Sameinuðu þjóðanna og sem stjórn stofnunarinnar samþykkir með tveimur þriðju atkvæða að bjóða að undirrita samning þennan.

68. gr.

1. Samningur þessi skal vera háður fullgildingu, viðurkenningu eða staðfestingu þeirra ríkja, sem undirrita hann, í samræmi við ákvæði stjórnlaga þeirra hvers og eins.

2. Samningur þessi skal öðlast gildi eftir 30 daga frá þeim degi að telja, er 20. skjalið um fullgildingu hans, viðurkenningu eða samþykkt hefur verið afhent. Hann skal öðlast gildi fyrir hvert einstakt ríki, sem síðan afhendir tilkynningu um fullgildingu hans, viðurkenningu eða samþykkt, eftir 30 daga frá dagsetningu slíkrar tilkynningar að telja.

69. gr.

Sérhvert aðildarríki skal gera þær ráðstafanir til lagasetningar, sem nauðsynlegar kunna að vera, til að ákvæði þessa samnings öðlist gildi innan landssvæða þess.

70. gr.

Samningur þessi og ákvæði hans skulu gilda fyrir öll þau landssvæði, sem aðildarríki fer með utanríkismál fyrir, nema þau landssvæði, sem slíkt samningsríki hefur undanþegið frá aðild að samningnum með skriflegri tilkynningu þar að lútandi til þess aðila, sem sér um varðveizlu þessa samnings, annað hvort um leið og tilkynnt er um fullgildingu, viðurkenningu eða samþykkt, eða síðar.

71. gr.

Sérhvert samningsríki getur sagt samningi þessum upp með skriflegri tilkynningu, sem send er þeim aðila, er sér um varðveizlu samningsins. Skal uppsögnin öðlast gildi 6 mánuðum eftir móttöku hennar.

72. gr.

Tilkynning aðildarríkis samkvæmt 70. og 71. gr. skal eigi hafa áhrif á réttindi

signature on behalf of any other State which is a party to the Statute of the International Court of Justice and which the Administrative Council, by a vote of two-thirds of its members, shall have invited to sign the Convention.

Article 68

1. This Convention shall be subject to ratification, acceptance or approval by the signatory States in accordance with their respective constitutional procedures.

2. This Convention shall enter into force 30 days after the date of deposit of the twentieth instrument of ratification, acceptance or approval. It shall enter into force for each State which subsequently deposits its instrument of ratification, acceptance or approval 30 days after the date of such deposit.

Article 69

Each Contracting State shall take such legislative or other measures as may be necessary for making the provisions of this Convention effective in its territories.

Article 70

This Convention shall apply to all territories for whose international relations a Contracting State is responsible, except those which are excluded by such State by written notice to the depositary of this Convention either at the time of ratification, acceptance or approval or subsequently.

Article 71

Any Contracting State may denounce this Convention by written notice to the depositary of this Convention. The denunciation shall take effect six months after receipt of such notice.

Article 72

Notice by a Contracting State pursuant to Articles 70 or 71 shall not affect the

eða skyldur þess samkvæmt ákvæðum samningsins, eða á réttindi og skyldur stjórnlagalegs hluta eða stofnana þess, né heldur á réttindi og skyldur nokkurs þegns aðildarríkis, sem kunna að hafa skapazt vegna viðurkenningar einhvers þeirra á lögsögu stofnunarinnar, áður en slík tilkynning berst í hendur þeim aðila, sem sér um varðveizlu samningsins.

73. gr.

Tilkynningar um fullgildingu, viðurkenningu eða samþykkt þessa samnings, og breytingar á honum, skulu sendar Alþjóðabankanum, sem sér um varðveizlu samningsins. Bankinn skal senda staðfest eftirrit af samningnum til þeirra ríkja, sem aðild eiga að bankanum, svo og til þeirra ríkja annarra, sem boðið er að undirrita samninginn.

74. gr.

Alþjóðabankinn skal skrásetja samning þennan hjá skrifstofu Sameinuðu þjóðanna samkvæmt ákvæðum 102. gr. sáttmála Sameinuðu þjóðanna og þeirri reglugerð, sem allsherjarþingið hefur samþykkt þar að lútandi.

75. gr.

Alþjóðabankinn skal tilkynna öllum þeim ríkjum, sem undirrita samninginn, um eftirfarandi:

a) undirskriftir samkv. ákvæðum 67. gr.;

b) afhendingu tilkynninga um fullgildingu, viðurkenningu eða samþykkt samkvæmt ákvæðum 73. gr.;

c) hvenær samningurinn öðlast gildi, samkvæmt ákvæðum 68. gr.;

d) hvaða landssvæði eru undanþegin ákvæðum samningsins, samkvæmt ákvæðum 70. gr.;

e) hvenær einhver breyting á ákvæðum þessa samnings öðlast gildi, samkvæmt ákvæðum 66. gr.; og

f) uppsögn samkvæmt ákvæðum 71. gr.

Gjört í Washington á enskri, franskri og spænskri tungu og skal texti samn-

rights or obligations under this Convention of that State or of any of its constituent subdivisions or agencies or of any national of that State arising out of consent to the jurisdiction of the Centre given by one of them before such notice was received by the depositary.

Article 73

Instruments of ratification, acceptance or approval of this Convention and of amendments thereto shall be deposited with the Bank which shall act as the depositary of this Convention. The depositary shall transmit certified copies of this Convention to States members of the Bank and to any other State invited to sign the Convention.

Article 74

The depositary shall register this Convention with the Secretariat of the United Nations in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations and the Regulations thereunder adopted by the General Assembly.

Article 75

The depositary shall notify all signatory States of the following:

a) signatures in accordance with Article 67;

b) deposits of instruments of ratification, acceptance and approval in accordance with Article 73;

c) the date on which this Convention enters into force in accordance with Article 68;

d) exclusions from territorial application pursuant to Article 70;

e) the date on which any amendment of this Convention enters into force in accordance with Article 66; and

f) denunciations in accordance with Article 71.

Done at Washington in the English, French and Spanish languages, all three

ingsins vera jafngildur á öllum þremur málunum, í einu eintaki, sem skal varðveitt í skjalasafni Alþjóðabankans, sem með undirskrift sinni hefur samþykkt að takast á hendur þau verkefni, sem honum eru falin samkvæmt ákvæðum samnings þessa.

texts being equally authentic, in a single copy which shall remain deposited in the archives of the International Bank for Reconstruction and Development, which has indicated by its signature below its agreement to fulfil the functions with which it is charged under this Convention.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Gylfi Þ. Gíslason.

Nr. 75. 13. maí 1966.

LÖG

um Fiskveiðasjóð Íslands.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Fiskveiðasjóður Íslands er sjálfstæð stofnun í eigu ríkisins. Sjóðurinn lýtur sérstakri stjórn, eins og segir í lögum þessum, en er í umsjá Útvegsbanka Íslands, með aðskildum fjárhag og bókhaldi. Heimili og varnarþing sjóðsins er í Reykjavík.

2. gr.

Hlutverk Fiskveiðasjóðs er að efla framleiðslu og framleiðni í fiskveiðum, fiskiðnaði og skyldri starfsemi með því að veita stofnlán gegn veði í fiskiskipum, vinnslustöðvum, vélum og mannvirkjum, sem að dómi sjóðsstjórnar eru í þágu sjávarútvegs, þar á meðal skipasmíðastöðvum, dráttarbrautum, viðgerðarverkstæðum, veiðarfæragerðum og verbúðum.

3. gr.

Auk eigna Fiskveiðasjóðs Íslands, skv. lögum nr. 40/1955, tekur sjóðurinn við öllum eignum Stofnlánadeildar sjávarútvegsins, skv. lögum nr. 41/1946 og nr. 48/1961. Á sama hátt tekur sjóðurinn við eignum Skuldaskilasjóðs útvegsmanna, skv. lögum nr. 120/1950. Tekur sjóðurinn við öllum eignum nefndra stofnana og sjóða, eins og þær eru hinn 1. janúar 1967. Frá sama degi tekur sjóðurinn að sér greiðslu allra skulda nefndra stofnana og sjóða, svo og efndir á öllum skuldbindingum og ábyrgðum þeirra, frá sama tíma að telja.

4. gr.

Auk stofnfjár skv. 3. gr. skal fjáröflun til Fiskveiðasjóðs vera með eftirtöldum hætti:

a. vextir af lánum og öðrum kröfum,
b. útflutningsgjöld af sjávarafurðum, sem renna til sjóðsins lögum samkvæmt,
c. til viðbótar framlagi til sjóðsins skv. b-lið greiðir ríkissjóður honum jafnháa fjárhæð árlega,
d. lántökur innan lands og erlendis, sbr. þó 7. gr. laga nr. 30/1960.

5. gr.

Stjórn Fiskveiðasjóðs getur ákveðið stofnun nýrra lánaflokka. Skal nánar kveðið á um þá í reglugerð, sem ráðherra setur, að fengnum tillögum stjórnar sjóðsins.

6. gr.

Ríkissjóður ábyrgist allar skuldbindingar Fiskveiðasjóðs gagnvart innlendum aðilum og greiðir þær, ef eignir og tekjur sjóðsins hrökkva ekki til.

Einnig ábyrgist ríkissjóður greiðslu allra lána, svo og efndir allra skuldbindinga, sem Fiskveiðasjóður tekur við af sjóðum og stofnunum þeim, sem nefndar eru í 3. gr.

7. gr.

Fiskveiðasjóður heyrir undir ráðherra þann, sem fer með sjávarútvegsmál. Skal stjórn hans vera í höndum 5 manna, sem ráðherra skipar til tveggja ára í senn eftir tilnefningum. Tilnefnir Seðlabanki Íslands einn fulltrúa í stjórnina, Landsbanki Íslands tvo og Útvegsbanki Íslands tvo. Ráðherra skipar á sama hátt jafnmarga varamenn. Stjórnin kýs sér formann og varaformann. Til þess að fundur sjóðsstjórnar sé lögmætur, þarf meiri hluti stjórnarinnar að sitja hann, og ræður einfaldur meiri hluti fundarins ákvörðun stjórnarinnar.

8. gr.

Verkefni stjórnar Fiskveiðasjóðs eru þessi:

a. Ákvarðanir um lántökur og aðra fjáröflun til starfsemi sjóðsins og útgáfu skjala í því sambandi,
b. ákvarðanir um útlán sjóðsins og lánskjör,
c. ákvarðanir um rekstraráætlun Fiskveiðasjóðs, er gerð skal fyrirfram fyrir eitt ár í senn,
d. úrskurður reikninga sjóðsins og ákvörðun um ráðstöfun tekjuafgangs, svo og ákvörðun um afskriftir af kröfum hans,
e. ráðning forstjóra sjóðsins,
f. skipun matsnefndar.

Að öðru leyti en hér segir er umsjá og rekstur Fiskveiðasjóðs í höndum Útvegsbankans. Fer um útgáfu fjárskuldbindinga, að því er varðar daglega starfsemi sjóðsins, eftir ákvæðum laga nr. 12/1961, um Útvegsbanka Íslands, eftir því sem við á. Skal nánara kveðið á um þetta í reglugerð, sem ráðherra gefur út.

Stjórn Útvegsbankans ræður aðra starfsmenn sjóðsins og segir þeim upp starfi. Um laun, kjör og réttarstöðu forstjóra og starfsmanna gilda sömu ákvæði og um starfsmenn Útvegsbankans.

9. gr.

Handbært fé Fiskveiðasjóðs skal geymt í viðskiptareikningi í Seðlabankanum. Þó er sjóðnum heimilt að geyma fé í viðskiptareikningum við aðra banka eða sparisjóði, ef svo stendur á, að sú lánastofnun, sem hlut á að máli, hefur veitt bráðabirgðalán til framkvæmda, sem stjórn Fiskveiðasjóðs hefur samþykkt að veita lán til, enda sé innstæðunni haldið innan þess hundraðshluta útlagðs kostnaðar við verkið, sem ætla má að lánið úr sjóðnum nemi.

10. gr.

Starfsár Fiskveiðasjóðs er almanaksárið. Af tekjum hvers árs skal greiða kostnað við rekstur sjóðsins svo og töp vegna afskrifaðra lána. Útvegsbankinn og forstjóri sjóðsins skulu sjá um að ganga frá reikningum sjóðsins fyrir 1. marz ár hvert og

hafa afhent þá stjórn sjóðsins. Reikningar sjóðsins skulu endurskoðaðir af tveim mönnum, er ráðherra skipar. Ráðherra staðfestir reikninga sjóðsins að fengnum úrskurði stjórnar og endurskoðenda. Ársreikning skal birta í Stjórnartíðindum.

11. gr.

Öll lán Fiskveiðasjóðs til fiskiskipa skulu tryggð með 1. veðrétti í skipunum. Til nýrra fiskiskipa, sem smíðuð eru innan lands, mega lán nema ¾ hlutum kostnaðar eða matsverðs, þess er lægra reynist, en allt að ⅔ hlutum kostnaðarverðs eða matsverðs með sama hætti, séu skipin smíðuð erlendis.

12. gr.

Lán, sem veitt eru gegn veði í öðrum eignum en skipum, að viðbættum lánum, sem hvíla á eigninni við veðsetningu með forgangsveði, mega hæst nema 60% af matsverði.

13. gr.

Stjórn Fiskveiðasjóðs ákveður lánstíma að höfðu samráði við sjávarútvegsmálaráðherra og stjórn Seðlabankans.

14. gr.

Umsækjendur um lán úr Fiskveiðasjóði geta valið um, hvort heldur þeir leggi lánbeiðnir sínar fyrir Fiskveiðasjóð eða viðskiptabanka sinn. Þær lánbeiðnir, sem lagðar eru fyrir viðskiptabanka umsækjenda, skal viðskiptabankinn senda Fiskveiðasjóði ásamt umsögn sinni. Fiskveiðasjóður skal á sama hátt leita umsagnar viðskiptabanka umsækjenda um umsóknir þær, er honum berast beint, áður en þær eru afgreiddar.

15. gr.

Stjórn Fiskveiðasjóðs skal ákveða vaxtakjör og dráttarvexti, að höfðu samráði við sjávarútvegsmálaráðherra og Seðlabankann, enda séu vextirnir ekki hærri en Seðlabankinn ákveður vexti hæsta af sambærilegum skuldum. Vextir af lánum greiðast eftir á á gjalddögum afborgana. Stjórn sjóðsins ákveður gjalddaga lána við hina ýmsu lánaflokka.

Auk matskostnaðar og annars beins kostnaðar skulu lántakendur greiða ¼% lántökugjald í varasjóð, skv. nánari ákvörðun sjóðsstjórnar.

16. gr.

Nú tekur sjóðurinn erlent fé að láni og lánar það innan lands, og er þá heimilt að semja svo um við lántakendur, að þeir beri halla eða njóti hagnaðar, er verða kann vegna gengisbreytinga, þannig að vaxta- og afborganagreiðslur hækki eða lækki í íslenzkum krónum í hlutfalli við slíkar breytingar.

17. gr.

Skylt er þeim, sem lán fá úr Fiskveiðasjóði, að láta reikningsskrifstofu sjávarútvegsins í té afrit af rekstrar- og efnahagsreikningum fyrirtækja sinna í því formi, sem reikningsskrifstofan ákveður.

18. gr.

Stjórn Fiskveiðasjóðs skal skipa sérstaka matsnefnd til að meta þær eignir, sem í ráði er að veðsetja Fiskveiðasjóði. Skal nefndin skipuð þremur mönnum. Nefndin kýs sér formann. Skal nefndinni heimilt með samþykki stjórnar Fisk-

veiðasjóðs að skipa menn til þess að meta eignir á sínum vegum, enda skal hún endurskoða matið og staðfesta það. Eignir skulu metnar til endurkaupsverðs, að frádregnum eðlilegum afskriftum, er miðist við rýrnun eignarinnar, frá því að hún var ný. Skal matsnefndin semja nákvæmar reglur um framkvæmd matsins, er staðfestar skulu af stjórn Fiskveiðasjóðs. Lánbeiðendur greiða matskostnað.

Heimilt er matsnefndinni, eftir því sem henni þykir rétt, að notfæra sér möt, sem unnin hafa verið á vegum Fiskveiðasjóðs, Ríkisábyrgðasjóðs og Stofnlánadeildar sjávarútvegsins eftir 1961.

19. gr.

Fiskveiðasjóður er undanþeginn opinberum gjöldum og sköttum, hverju nafni sem nefnast. Öll skjöl viðvíkjandi lánum, sem sjóðurinn veitir eða tekur, eru undanþegin stimpilgjöldum.

20. gr.

Skylt skal lántakendum að hafa hinar veðsettu eignir svo hátt vátryggðar, að vel nægi fyrir áhvílandi lánum, og tekur veðréttur Fiskveiðasjóðs jafnan einnig til vátryggingarfjárins. Ef til útborgunar vátryggingarfjár kemur, getur Fiskveiðasjóður krafizt þess, að honum sé greidd beint upphæð, sem svarar til áhvílandi láns eða lána hans, enda sé tekið fullt tillit til þeirra veðhafa, er á undan eru í veðröð.

Öllum skuldunautum Fiskveiðasjóðs er skylt að láta sjóðnum í té árlegt afrit af rekstrar- og efnahagsreikningum sínum í því formi, sem hann ákveður.

21. gr.

Heimilt er að telja lán eða eftirstöðvar láns úr Fiskveiðasjóði fallin í gjalddaga án uppsagnar:

a. Þegar greiðslur af lánum eru ekki inntar af hendi á réttum gjalddaga,
b. við eigendaskipti að veði fyrir láni, ef veðið ferst eða rýrnar verulega í verði, er selt eða sett á uppboð, enda skal bæði seljanda og kaupanda skylt að tilkynna sjóðnum eigendaskipti þegar í stað,
c. ef hin veðsetta eign er ekki starfrækt í 6 mánuði eða meira samfleytt, eðli sínu samkvæmt og tilgangi,
d. ef hin veðsetta eign er flutt úr þeim stað, þar sem hún var starfrækt, er lán var veitt,
e. ef lántaki hættir störfum eða breytir rekstri sínum að verulegu leyti að dómi sjóðsstjórnar.

22. gr.

Þegar lán er komið í gjalddaga, hefur Fiskveiðasjóður heimild til að láta selja veðið við opinbert uppboð án undangengins dóms, sáttar eða fjárnáms, hvað veð í fasteignum og skipum með tilheyrandi áhrærir, samkvæmt lögum um nauðungaruppboð, nr. 57 frá 1949, sbr. lög um veð frá 4. nóv. 1887, 3. gr., og skal í þessu sambandi heimilt að semja svo um, að uppboð á hinu veðsetta megi fara fram í skrifstofu uppboðshaldara.

Nú er skip eða fasteign, sem Fiskveiðasjóður á veð í, seld á nauðungaruppboði, og ber þá uppboðshaldara að tilkynna Fiskveiðasjóði um uppboðið svo tímanlega, að hann geti látið fulltrúa sinn mæta við uppboðið.

23. gr.

Skuldunautar Fiskveiðasjóðs eru skyldir til að fullnægja öllum kvöðum og skuldbindingum, sem á þá eru lagðar í lögum og reglugerðum fyrir Fiskveiðasjóð.

24. gr.

Sjávarútvegsmálaráðherra getur með reglugerð sett nánari ákvæði um starfsemi Fiskveiðasjóðs.

25. gr.

Með lögum þessum eru felld úr gildi eftirfarandi lög:

a. lög nr. 40 frá 16. maí 1955, um Fiskveiðasjóð Íslands, lög nr. 64 frá 29. maí 1957, lög nr. 41 frá 9. júní 1960, lög nr. 17 frá 10. marz 1961, öll um breyting á nefndum lögum nr. 40/1955, svo og 7. gr. laga nr. 12 frá 29. marz 1961, um Útvegsbanka Íslands,

b. lög nr. 41 frá 29. apríl 1946, um Stofnlánadeild sjávarútvegsins við Landsbanka Íslands, lög nr. 30 frá 16. febrúar 1953 um sama, lög nr. 48 frá 29. marz 1961 um heimild Stofnlánadeildar sjávarútvegsins til að opna nýja lánaflokka, svo og öll önnur lög og lagaákvæði, er brjóta kunna í bága við lög þessi.

26. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Þó skulu ákvæði í 25. gr. ekki taka gildi fyrr en 1. janúar 1967.

Bráðabirgðaákvæði.

Seðlabankinn, Landsbankinn og Útvegsbankinn skulu nefna til sinn manninn hver til þess að taka við verðmætum, skuldum og skuldbindingum Fiskveiðasjóðs annars vegar og Stofnlánadeildar sjávarútvegsins hins vegar úr hendi núverandi stjórnenda þessara sjóða. Skulu þessir menn fylgjast með reikningsskilum beggja sjóða hinn 31. desember 1966 og gefa yfirlýsingu um, hverju þeir hafi við tekið, og gera athugasemdir þar um, ef efni verður til. Rísi deilur um einhver atriði varðandi yfirtökuna, skal sjávarútvegsmálaráðherra skera úr þeim.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Eggert G. Þorsteinsson.

Stjórnartíðindi A, nr. 47—75. Útgáfudagur 6. júní 1966.

STJÓRNARTÍÐINDI A 8 — 1966

13. maí 1966. 189 Nr. 76.

LÖG

um lagagildi samnings milli ríkisstjórnar Íslands og Swiss Aluminium Ltd., um álbræðslu við Straumsvík.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Með lögum þessum staðfestist samningur milli ríkisstjórnar Íslands og Swiss Aluminium Limited, dags. 28. marz 1966, um byggingu og rekstur álbræðslu við Straumsvík, í lögsagnarumdæmi Hafnarfjarðar. Samningurinn er prentaður sem fylgiskjal með lögum þessum, á íslenzku og ensku.

2. gr.

Ákvæði samnings þess, sem um ræðir í 1. gr., skulu hafa lagagildi hér á landi.

3. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 13. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Jóhann Hafstein.

A 24

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

AÐALSAMNINGUR

SAMNINGUR, gerður hinn 28. dag marzmánaðar 1966

MILLI

RÍKISSTJÓRNAR ÍSLANDS (hér eftir nefnd „ríkisstjórnin“)

ANNARS VEGAR

OG

SWISS ALUMINIUM LIMITED (hér eftir nefnt „Alusuisse“), sem er félag stofnað að svissneskum lögum

HINS VEGAR

MEÐ ÞVÍ að stóriðjunefnd, er skipuð var af iðnaðarmálaráðuneytinu hinn 5. maí 1961, og raforkumálastjórnin hafa um nokkurt árabil rannsakað kosti þess að virkja vatnsraforkumagn Íslands í sambandi við raforkunotkun til iðnaðar;

MEÐ ÞVÍ að Alusuisse, félag, er stundar alhliða áliðnað, hefur rætt við ríkisstjórnina hagkvæmni þess að reisa á Íslandi álbræðslu, er noti orku frá íslenzkum stöðvum um langt árabil;

MEÐ ÞVÍ að með lögum frá Alþingi nr. 59 20. maí 1965 var stofnuð Landsvirkjun, og henni heimilað að byggja raforkuver við Þjórsá og tilteknar eldsneytisaflstöðvar;

MEÐ ÞVÍ að Hafnarfjarðarkaupstaður (hér á eftir nefndur „kaupstaðurinn“) er reiðubúinn að byggja hafnarmannvirki við Straumsvík á Suðvesturlandi;

MEÐ ÞVÍ að Alusuisse er reiðubúið að fela Íslenzka Álfélaginu hf. (Icelandic Aluminium Company Limited, hér á eftir nefnt „ISAL“), að byggja álbræðslu við Straumsvík;

MEÐ ÞVÍ að ISAL, Landsvirkjun og kaupstaðurinn hafa lögformlega samþykkt í rafmagnssamningi og hafnar- og lóðarsamningi að efna og takast á hendur þær skuldbindingar, sem lagðar eru á hvern um sig með tilteknum ákvæðum samnings þessa;

ER HÉR MEÐ GERÐUR EFTIRFARANDI SAMNINGUR:

I. KAFLI

1. gr.

Skýringar á orðum, sem notuð eru í samningi þessum og fylgiskjölunum.

1.01. Nema annars sé krafizt vegna samhengis, hafa nöfn aðila samnings þessa og aðila, er nefndir eru í honum og fylgiskjölunum, eftirfarandi merkingar:

a) „Ríkisstjórnin" merkir ríkisstjórn lýðveldisins Íslands, og þegar við á, ráðuneyti og ríkisstofnanir;

b) „Alusuisse" merkir Swiss Aluminium Limited, félag, sem stofnað er að svissneskum lögum, sem hefur skráða skrifstofu sína í Chippis, Valais-fylki, Sviss, og hefur aðalskrifstofu sína í Zürichborg í Sviss;

c) „Landsvirkjun" merkir Landsvirkjun, fyrirtæki, stofnað með lögum frá Alþingi nr. 59 20. maí 1965, sem hefur aðalskrifstofu sína í Reykjavíkurborg, Íslandi;

d) „Kaupstaðurinn" merkir Hafnarfjarðarkaupstað;

e) „ISAL" merkir Íslenzka Álfélagið hf. (Icelandic Aluminium Company Limited), dótturfélag Alusuisse, stofnað sem íslenzkt félag samkvæmt samningi þessum, sem hefur skráða skrifstofu sína í kaupstaðnum;

f) „Dótturfélag Alusuisse" merkir sérhvert félag, nú eða síðar, sem eigi er íslenzkt, þar sem meira en 50% þeirra hluta, er almennur atkvæðisréttur fylgir, er í eigu Alusuisse;

g) „Minnihluta hluthafi" merkir sérhvert félag, sem er ekki íslenzkt (annað en Alusuisse), og sem á 49% eða minna af hlutafé ISALs;

h) „Alþjóðabankinn" merkir Alþjóðabanka til endurbyggingar og nýbygginga, alþjóðastofnun, sem hefur aðalskrifstofu sína í Washingtonborg, District of Columbia, Bandaríkjum Norður-Ameríku.

1.02. „Fylgiskjöl" merkir skjöl þau, er hér með fylgja, merkt A til og með E, sem sé:

a) Rafmagnssamningur (fylgiskjal A) milli Landsvirkjunar og ISALs;

b) Hafnar- og lóðarsamningur (fylgiskjal B) milli kaupstaðarins og ISALs;

c) Aðstoðarsamningar:

i) Samningur um aðstoð — hönnun og bygging (fylgiskjal C1) milli ISALs og Alusuisse;

ii) Samningur um aðstoð — rekstur (fylgiskjal C2) milli ISALs og Alusuisse; og

iii) Samningur um aðstoð — sala (fylgiskjal C3) milli ISALs og Alusuisse;

d) Samningur um framkvæmdatryggingu (fylgiskjal D) milli ríkisstjórnarinnar og Alusuisse;

e) Stofnskrá og samþykktir ISALs (fylgiskjal E).

„Fylgisamningar" merkir fylgiskjöl, sem eru í eðli sínu samningar, en það eru rafmagnssamningurinn, hafnar- og lóðarsamningurinn, samningarnir um aðstoð og samningurinn um framkvæmdatryggingu.

1.03. Nema annars gerist þörf vegna samhengis, hafa orðatiltæki þau, sem notuð eru í samningi þessum og fylgiskjölunum, eftirtaldar merkingar:

a) „Ál" merkir legerað eða ólegerað ál af sérhverri gerð, stærð eða lögun, þar með talið klumpar til endurbræðslu, stykki til völsunar, bútar til þrýstimótunar, stengur, kúlur og álduft, og einnig að meðtöldum samfellt steyptum plötum, lengjum og stöngum (hvort sem þær eru sundurbrotnar eða hringaðar upp) og stykkjum stönsuðum úr samfellt steyptum lengjum, þó þannig, að með áli telst ekki unnið ál (svo sem heit- og kaldvölsuð þynna, þrýstimótuð og smíðuð stykki) framleitt utan steypuhúss bræðslunnar, eða úrunnið ál, framleitt í steypuhúsi bræðslunnar, nema það sé framleitt í samfelldri framleiðsluröð, þar sem byrjað er með fljótandi áli.

b) „Bræðsla" merkir álbræðsluna og tilheyrandi mannvirki á bræðslulóðinni, eins og hún er gerð og búin á hverjum tíma, með 60 megavatta málraun fyrir fyrsta

áfanga bræðslunnar og að lokum 120 megavatta málraun fyrir þriðja áfanga bræðslunnar, og sem getur, þegar hún er fullbyggð, verið:

i) einn eða fleiri bræðslukerjasalir með röð af álbræðsluofnum ásamt tilheyrandi rafbúnaði, svo sem tengivirkjum, spennubreytum, afriðlum, straumrofum og fylgibúnaði;
ii) eitt eða fleiri steypuhús með bræðslu-, geymslu-, lágbræðslu-, steypu- og homogeniseringarbúnaði, ásamt hjálpartækjum, þar með talið klumpastaflarar, hnífar, sagir, lengjasteyputæki (fullbúin með bútunar- og hringunarsamstæðum), bútastansarar og kúlugerðartæki;
iii) fylgi- og hjálpartæki til framleiðslu og festingar á rafskautum, brottnáms flúorsambanda, meðferðar á málmúrgangi og anóðuendum, dælingar og meðferðar á vatni og til viðgerðar og viðhalds á verksmiðju og tækjum;
iv) rannsóknarstofur til efnagreininga og til eftirlits með framleiðslu og gæðum;
v) lestunar-, losunar-, flutnings- og geymslutæki (hvort sem þau eru staðsett á bræðslulóðinni eða á hafnarsvæðinu) og vörugeymslur fyrir framleiðsluna, efnivörur, vistir og hitunarkerfi;
vi) stjórnarbyggingar, þar með talin skrifstofubygging, matstofa og búningsklefabygging.

c) „Tengivirki bræðslunnar" merkir 220 kílóvolta tengivirki utanhúss, sem ISAL mun láta gera við Straumsvík á bræðslulóðinni.

d) „Bræðslulóðin" merkir það svæði, þar sem bræðslan og tengivirki bræðslunnar skulu standa, og er það sérstaklega tilgreint á uppdrætti af bræðslulóð, fylgiskjal A með hafnar- og lóðarsamningnum.

e) „Fyrsti áfangi bræðslunnar" skal merkja bræðsluna, eins og hún er gerð og búin með 60 megavatta málraun, og þar með talin eftirfarandi mannvirki:

i) einn bræðslukerjasalur með álbræðsluofnum, ásamt tilheyrandi rafbúnaði;
ii) steypuhús með tilheyrandi búnaði;
iii) afriðilsbygging, stöð til meðferðar á málmúrgangi, stöð fyrir anóðufestingar og verkstæði til viðgerða á katóðum;
iv) geymslurými fyrir alumina, verkstæði, bílageymslur, vöruskemma, vatnsveitukerfi, fæðikerfi fyrir þrýstiloft, eldsneytisgeymar og eldsneytis-fæðikerfi og miðstöðvarhitunarkerfi;
v) tengivirki bræðslu og rafbúnaður með millispennu;
vi) skrifstofubygging, matsalur, búningsklefabygging og rannsóknarstofur.

Fyrrgreind verksmiðjumannvirki eru sýnd á afstöðumynd fyrir álbræðsluna (60 MW), er fylgir bræðsluáætluninni sem uppdráttur III (fylgiskjal C með hafnar- og lóðarsamningi), en þessi mannvirki öll má stækka hvenær sem er, eða auka með byggingu og búnaði annarra mannvirkja, sem talin eru í staflið b), málsgr. 1.03, innan þeirra málrauna, sem þar greinir.

f) „Annar áfangi bræðslunnar" merkir bræðsluna eins og hún er að gerð og búnaði með 90 megavatta málraun.

g) „Þriðji áfangi bræðslunnar" merkir bræðsluna eins og hún er að gerð og búnaði með 120 megavatta málraun.

h) „Fyrri stækkun bræðslunnar" merkir þann hluta bræðslunnar, sem hefur 30 megavatta málraun fram yfir málraun fyrsta áfanga bræðslunnar.

i) Síðari stækkun bræðslunnar" merkir þann hluta bræðslunnar, sem hefur 30 megavatta málraun fram yfir málraun annars áfanga bræðslunnar.

j) „Búrfellsvirkjun" merkir vatnsaflsvirkjunina, eins og hún er á hverjum tíma að gerð og búnaði, þar með talin farvegsbreytingar- og inntaksmannvirki, neðanjarðargöng, þrýstivatnspípur, stöðvarhús á yfirborði, spennistöð og tengivirki, staðsett við Búrfell við Þjórsá, Suðurlandi, sem hefur í upphafi 105 megavatta málraun og að lokum 210 megavatta málraun, í upphafi tengd um eina 220 kílóvolta háspennulínu við spennistöð í Sogsvirkjun og þaðan í upphafi um eina 220 kílóvolta

háspennulínu við spennistöð við Geitháls, og þaðan um tvær 220 kílóvolta háspennulínur við tengivirki við Straumsvík og þaðan um tvo straumteina við tengivirki bræðslunnar.

k) „Varavirki" skal hafa þá merkingu, sem því hugtaki er gefin samkvæmt 8. gr. rafmagnssamningsins.

l) „Tengivirki við Straumsvík" merkir 220 kílóvolta tengivirki utanhúss, sem Landsvirkjun lætur reisa við Straumsvík, nálægt tengivirki bræðslunnar.

m) „Höfn" skal merkja innri höfnina í Straumsvík, sem landmegin takmarkast af strönd Straumsvíkur, en þeim megin, sem að hafi snýr, af línu, sem dregin er frá bryggjusporði að norðurodda vesturstrandar Straumsvíkur, eins og sýnt er á uppdrætti I, er fylgir hafnaráætluninni (fylgiskjal B með hafnar- og lóðarsamningi), en sú höfn skal vera hluti af Hafnarfjarðarhöfn.

n) „Hafnarmannvirki" skal merkja hafnargarð þann, sem liggja skal út frá austurströnd Straumsvíkur, og skal veita um það bil 220 metra langt viðlegupláss með 10 metra dýpi við bryggju miðað við meðalstórstraumsfjöru, byggður þannig, að dýpkun um 12 metra til viðbótar sé möguleg síðar, hafnarvarðarhús, eitt 100 tonna legudufl, 2 stormpolla og hafnarveginn (eins og sá vegur er nánar skilgreindur í málsgr. 3.02 í hafnar- og lóðarsamningi), ásamt aðstöðu fyrir þau mannvirki, sem ISAL þarf sérstaklega á að halda á hafnargarðinum, svo sem kveðið er á um í málsgr. 6.02 í hafnar- og lóðarsamningnum, allt eins og nánar er lýst í hafnaráætluninni (fylgiskjal B með þeim samningi).

o) „Fyrsti afhendingardagur rafmagns" („AR I") merkir þann dag, sem skilgreindur er og ákveðinn samkvæmt ákvæðum 9. gr. samnings þessa.

p) „Annar afhendingardagur rafmagns" („AR II") merkir þann dag, sem skilgreindur er og ákveðinn samkvæmt ákvæðum 9. gr. samnings þessa.

q) „Þriðji afhendingardagur rafmagns" („AR III") merkir dag þann, sem skilgreindur er og ákveðinn samkvæmt ákvæðum 9. gr. samnings þessa.

r) „Samningsbundið rafmagn" skal hafa þá merkingu, sem því hugtaki er gefin í 7. gr. rafmagnssamningsins.

s) „Fjárfestingar Alusuisse, minnihluta hluthafa eða ISALs" skal merkja allar eignir, réttindi og hagsmuni sérhvers þessara aðila samkvæmt samningi þessum, eða fylgiskjölunum, eða vegna hans eða þeirra, bein eða óbein, að meðtalinni þeirri hlutdeild, sem Alusuisse eða minnihluta hluthafi er talinn eiga í eignum ISALs.

t) „Lágmarksmagn" hefur þá merkingu, sem því orði er gefin í 20. grein rafmagnssamningsins.

u) „Gildistökudagur" samnings þessa merkir dag þann, sem ákveðinn er samkvæmt 48. grein samnings þessa.

v) „Valdagur" merkir 25. eða 35. árdag eftir AR I, eftir því sem við á.

w) „Staðfestingarlög" merkja lög þau frá Alþingi, sem veita samningi þessum lagagildi á Íslandi samkvæmt ákvæðum 48. gr.

II. KAFLI
ALMENN FYRIRHEIT OG ÁBYRGÐIR AF HÁLFU RÍKISSTJÓRNARINNAR OG ALUSUISSE

2. gr.
Almenn fyrirheit af hálfu ríkisstjórnarinnar og Alusuisse.

2.01. Ríkisstjórnin skal gera allar þær ráðstafanir, sem á hennar valdi eru, með viðeigandi tilliti til réttarstöðu Landsvirkjunar og kaupstaðarins, til að láta Landsvirkjun og kaupstaðinn a) gera allar nauðsynlegar eða viðeigandi ráðstafanir fyrir sitt leyti til að efna og framkvæma ákvæði samnings þessa og fylgiskjalanna og b) forðast að gera nokkrar ráðstafanir, sem eru í ósamræmi við slíkar efndir og framkvæmd.

2.02. Alusuisse skal gera allar þær ráðstafanir, sem á þess valdi eru, til að láta ISAL a) gera allar nauðsynlegar eða viðeigandi ráðstafanir fyrir sitt leyti til að efna og framkvæma ákvæði samnings þessa og fylgiskjalanna, og b) forðast að gera nokkrar ráðstafanir, sem eru í ósamræmi við slíkar efndir og framkvæmd.

2.03. Ákvæðin í málsgreinum 2.01 og 2.02 skulu ekki takmarka né draga úr skyldum ríkisstjórnarinnar eða Alusuisse samkvæmt ábyrgðarskuldbindingum þeirra hvors um sig, er felast í 3. grein.

3. gr.

Ábyrgðir af hálfu ríkisstjórnarinnar og Alusuisse.

3.01. Ríkisstjórnin ábyrgist skilyrðislaust Alusuisse og ISAL:

a) réttar og skilvísar efndir Landsvirkjunar á öllum loforðum og skuldbindingum hennar samkvæmt samningi þessum og rafmagnssamningnum, þar á meðal greiðslu á sérhverri fjárhæð, sem Landsvirkjun kann að vera skylt að greiða sem bætur fyrir hvers konar vanefnd af hálfu Landsvirkjunar á samningi þessum og rafmagnssamningnum; og

b) réttar og skilvísar efndir kaupstaðarins á öllum loforðum hans og skuldbindingum samkvæmt samningi þessum og hafnar- og lóðarsamningnum, þar á meðal greiðslu á sérhverri fjárhæð, sem kaupstaðnum kann að verða skylt að greiða sem bætur fyrir hvers konar vanefnd á samningi þessum og hafnar- og lóðarsamningnum.

3.02. Ef Landsvirkjun eða kaupstaðurinn láta hjá líða að inna af hendi á gjalddaga greiðslur þær, sem skírskotað er til í málsgrein 3.01 a) eða málsgrein 3.01 b), skal ríkisstjórnin greiða í þeirra stað innan 30 daga frá því fram er komin tilkynning og greiðsluáskorun frá Alusuisse eða ISAL, eftir því sem við á.

3.03. Alusuisse ábyrgist skilyrðislaust ríkisstjórninni, Landsvirkjun og kaupstaðnum:

a) réttar og skilvísar efndir ISALs á öllum loforðum ISALs samkvæmt samningi þessum, rafmagnssamningnum og hafnar- og lóðarsamningnum;

b) réttar og skilvísar efndir á öllum skuldbindingum ISALs samkvæmt samningi þessum, rafmagnssamningnum og hafnar- og lóðarsamningnum, þar á meðal greiðslu á öllum skuldum og fjárskuldbindingum, sem ISAL kann á hverjum tíma að standa í við ríkisstjórnina, Landsvirkjun eða kaupstaðinn samkvæmt eða vegna samnings þessa, rafmagnssamningsins eða hafnar- og lóðarsamningsins, þar með talin sérhver fjárhæð, sem ISAL kann að verða skylt að greiða sem bætur fyrir hvers konar vanefnd af þess hálfu samkvæmt samningi þessum eða greindum fylgisamningum.

3.04. Ef ISAL lætur hjá líða að greiða á gjalddaga skuldir sínar og fjárskuldbindingar, sem skírskotað er til í málsgrein 3.03 b), skal Alusuisse greiða í þess stað sem hér segir:

i) innan 10 daga frá því fram er komin tilkynning og greiðsluáskorun frá Landsvirkjun, að því er varðar greiðslur fyrir rafmagn samkvæmt rafmagnssamningnum;

ii) innan 15 daga frá því fram er komin tilkynning og greiðsluáskorun frá ríkisstjórninni, að því er varðar greiðslu á framleiðslugjaldinu;

iii) innan 30 daga frá því fram er komin tilkynning og greiðsluáskorun frá ríkisstjórninni, Landsvirkjun eða kaupstaðnum, eftir því sem við á, að því er varðar greiðslu á öllum öðrum skuldum eða fjárskuldbindingum.

3.05. Ákvæði málsgr. 24.04 í rafmagnssamningnum, en samkvæmt þeim undanþiggja Landsvirkjun og ISAL hvort annað gagnkvæmt frá allri ábyrgð á tjóni, sem stafar af misfellum í rekstri á mannvirkjum þeirra hvors um sig, hvort heldur það stafar af skorti eða meintum skorti á hæfilegri aðgæzlu í slíkum rekstri, og hvort heldur slíkar misfellur í rekstri leiða til brots á samningi þessum eða ein-

hverjum fylgisamninganna, skulu taka til þessa samnings að því leyti, að hvorki ríkisstjórnin né Alusuisse skulu bera ábyrgð, samkvæmt nokkru ákvæði þessa samnings, á neinu því tjóni, sem slíkar misfellur í rekstri hafa valdið, eða þótt þau hafi látið undir höfuð leggjast að koma í veg fyrir þá athöfn eða athafnaleysi, sem slíku tjóni hefur valdið.

3.06. Samtímis því, að samningur þessi er undirritaður, skulu ríkisstjórnin og Alusuisse undirrita samninginn um framkvæmdatryggingu, í því formi, sem hann er í fylgiskjali D með samningi þessum.

III. KAFLI
BYGGING MANNVIRKJA OG SKYLD EFNI

A. Búrfellsvirkjun og varavirki.

4. gr.
Bygging Búrfellsvirkjunar og varavirkja.

Landsvirkjun skal byggja og setja upp Búrfellsvirkjun og byggja eða sjá á annan hátt fyrir varavirkjum, þannig að Landsvirkjun, ásamt hinu samtengda kerfi sínu, geti haft tiltækt samningsbundið rafmagn, með því orkumagni og afli og á þeim tímum, sem krafizt er í samningi þessum og rafmagnssamningnum, allt eftir því, sem nánar er ákveðið í og með skilmálum og skilyrðum samnings þessa og rafmagnssamningsins.

5. gr.
Skuldbinding um að láta í té rafmagn.

Landsvirkjun skal hafa samningsbundið rafmagn tiltækt fyrir bræðsluna á eða fyrir AR I, AR II og AR III og síðan; þá skal hún hafa tiltæk mannvirki til afhendingar á rafmagni til byggingarframkvæmda og aðgang að rafmagni í neyðartilvikum og halda varavirkjum við, allt eftir því, sem nánar er ákveðið í og með skilmálum og skilyrðum samnings þessa og rafmagnssamningsins.

B. Bræðslan og mannvirki, sem henni fylgja.

6. gr.
Bygging bræðslunnar.

ISAL skal byggja og útbúa bræðsluna þannig, að fyrsti áfangi bræðslunnar, fyrri stækkun bræðslunnar og síðari stækkun bræðslunnar verði í hverju tilviki fullgerð og útbúin til rekstrar eigi síðar en á AR I, AR II og AR III, eftir því, sem við á, allt eftir því, sem nánar er ákveðið í og með skilmálum og skilyrðum samnings þessa, rafmagnssamningsins og hafnar- og lóðarsamningsins.

7. gr.
Skuldbinding um greiðslu fyrir rafmagn.

ISAL skal kaupa og greiða fyrir rafmagn frá Landsvirkjun og skal greiða fyrir hið tilskilda lágmarksmagn samningsbundins rafmagns frá AR I, AR II og AR III, hvort sem það er notað eða ekki, allt eftir því, sem nánar er ákveðið í og með skilmálum og skilyrðum samnings þessa og rafmagnssamningsins.

8. gr.
Bygging hafnarmannvirkja.

8.01. Eftir því sem ákveðið er í og með skilmálum og skilyrðum samnings þessa og hafnar- og lóðarsamningsins, skal kaupstaðurinn byggja og viðhalda hafn-

armannvirkjunum, en þau mannvirki skulu byggð í samræmi við ákvæði 6. greinar hafnar- og lóðarsamningsins.

8.02. Þar eð hafnaráætlunin (fylgiskjal B með hafnar- og lóðarsamningnum) mælir svo fyrir, að endanleg hönnun hafnarmannvirkjanna og útboð og veiting samninga um byggingu þeirra, séu háð samþykki ISALs, þá skal skuldbinding kaupstaðarins um tímanlega byggingu hafnarmannvirkjanna að því marki, sem lýst er í málsgr. 6.05 í hafnar- og lóðarsamningnum, vera háð því, að ISAL veiti greiðlega samþykki sitt við slíkri endanlegri hönnun, útboði og veitingu samninga (enda hafi ISAL verið veittar hæfilegar upplýsingar um framvindu hönnunarinnar og það fengið endanleg útboðsgögn í tæka tíð og því greiðlega tilkynnt um væntanlegan eða væntanlega verktaka), svo og því, að ekki komi til neinna verulegra breytinga í endanlegri áætlun og verklýsingu af hálfu ISALs frá þeirri bráðabirgða útreikningsákvörðun, sem sett er fram í hafnaráætluninni og uppdráttum þeim, sem henni fylgja. Ef svo fer, að dráttur af hálfu ISALs á að uppfylla þau ákvæði, sem að framan greinir, valdi töfum á byggingu hafnarmannvirkjanna, þá skal kaupstaðurinn vera undanþeginn allri ábyrgð, sem að öðrum kosti kynni að koma til samkvæmt málsgr. 9.05 samnings þessa, og skal Alusuisse ekki öðlast neinn rétt samkvæmt ákvæðum málsgr. 9.05 til þess að fresta AR I vegna nokkurra slíkra tafa.

8.03. Eins og nánar er ákveðið í hafnar- og lóðarsamningnum og með skilmálum þeim og skilyrðum, sem greinir í þeim samningi og samningi þessum, leigir kaupstaðurinn ISAL bræðslulóðina. Er ISAL skylt að greiða fastagjald fyrir höfnina og hafnarmannvirkin, og ráðstafanir eru gerðar varðandi útvegun á vatni til rekstrar bræðslunnar og tilheyrandi mannvirkja.

C. Ákvörðun um afhendingardaga rafmagns.

9. gr.

Ákvörðun um AR I, AR II og AR III.

9.01. Fyrsti, annar og þriðji afhendingardagur rafmagns („AR I", „AR II" og „AR III") skulu meðal annars vera fyrstu dagarnir, hver um sig, sem Landsvirkjun verður skuldbundin til að hafa samningsbundið rafmagn (annað en rafmagn til gangsetningar bræðslunnar) tiltækt fyrir fyrsta, annan og þriðja áfanga bræðslunnar, samkvæmt ákvæðum samnings þessa og rafmagnssamningsins, og sem ISAL verður skuldbundið til að kaupa og greiða fyrir lágmarksmagn rafmagns að minnsta kosti, eftir því sem við á um hvern áður nefndan áfanga, svo sem einnig er kveðið á um í samningi þessum og rafmagnssamningnum. Hinar eiginlegu dagsetningar AR I, AR II og AR III skulu vera þær endanlegu dagsetningar, sem tilteknar eru eða tilgreindar um hvern þeirra samkvæmt málsgr. 9.02, 9.03 og 9.04, eða samkvæmt yfirlýsingu um frestun samkvæmt ákvæðum málsgr. 9.05, 9.06 eða 9.07.

9.02. AR I skal vera sá dagur, sem ákveðinn er á eftirfarandi hátt (þó þannig að allar dagsetningar, sem greindar eru eða vísað til í þessari málsgrein, eru háðar frestun samkvæmt ákvæðum málsgr. 9.05 og 9.06):

a) Fyrsta áætlaða dagsetning AR I er hér með tiltekin hinn 1. júní 1969;

b) Eigi síðar en 1. júní 1967 skal Landsvirkjun gefa út fyrri tilkynningu sína um AR I og tilgreina þar dagsetningu, er sé önnur áætluð dagsetning AR I, og skal hún eigi vera fyrr en 1. júní 1969 og eigi síðar en 1. júní 1970;

c) Eigi síðar en 1. desember 1968, eða sex mánuðum fyrir aðra áætlaða dagsetningu AR I, sem tilgreind er af hálfu Landsvirkjunar samkvæmt staflið b) hér að framan, hvort sem síðar er, skal Landsvirkjun gefa út síðari tilkynningu sína, þar sem dagsetning AR I er endanlega tilgreind, og skal sú dagsetning eigi vera fyrr en önnur áætluð dagsetning AR I, og hvorki síðar en sex mánuðum eftir aðra áætlaða dagsetningu AR I né síðar en 1. júní 1970; enn fremur að því tilskildu, að ef Landsvirkjun lætur undan fallast að gefa út síðari tilkynningu sína, svo sem

hér er áskilið, þá skal AR I vera önnur áætluð dagsetning AR I eins og hún er tilgreind í fyrri tilkynningu Landsvirkjunar, og ef Landsvirkjun lætur undan fallast að gefa út fyrri tilkynningu sína, þá skal dagsetning AR I vera hinn 1. júní 1969 (þó með fyrirvara um frestun samkvæmt ákvæðum málsgr. 9.05 og 9.06 í báðum tilfellum).

9.03. AR II skal vera sá dagur, sem ákveðinn er með samkomulagi milli Landsvirkjunar og ISALs, og skal hann eigi vera fyrr en einu ári og (með fyrirvara um frestun samkvæmt ákvæðum málsgr. 9.07) eigi síðar en þremur árum eftir AR I, en að öðrum kosti, ef slíkt samkomulag liggur ekki fyrir, er AR II hér með tiltekinn þann dag, sem er þremur árum eftir AR I (með fyrirvara um frestun samkvæmt ákvæðum málsgr. 9.07).

9.04. AR III skal vera sá dagur, sem ákveðinn er með samkomulagi milli Landsvirkjunar og ISALs, og skal hann eigi vera fyrr en einu ári eftir AR I og (með fyrirvara um frestun samkvæmt ákvæðum málsgr. 9.07) eigi síðar en þremur árum eftir AR II, en að öðrum kosti, ef slíkt samkomulag liggur ekki fyrir, er AR III hér með tiltekinn þann dag, sem er þremur árum eftir AR II (með fyrirvara um frestun samkvæmt ákvæðum málsgr. 9.07).

9.05. Fari svo af einhverjum ástæðum öðrum en seinkun á byggingarframkvæmdum af völdum óviðráðanlegra afla (force majeure):

a) að Landsvirkjun hafi ekki, hinn 1. apríl 1967, reist eða látið reisa mannvirki til afhendingar á rafmagni til byggingarframkvæmda, svo sem krafizt er samkvæmt málsgr. 11.01 í rafmagnssamningnum (með fyrirvara um frestun samkvæmt ákvæðum málsgr. 9.06), eða

b) að kaupstaðurinn hafi ekki byggt hafnarmannvirkin í tæka tíð, svo sem krafizt er samkvæmt málsgr. 6.05 í hafnar- og lóðarsamningnum, að því marki, að ISAL geti hafið uppsetningu á hafnarkrönum og tækjum til affermingar á alúmina, og síðan tekið á móti hráefni, svo sem alúmina og anóðum, til álframleiðslu í bræðslunni,

þá skal ISAL eigi að síður vera skuldbundið til að gera allar ráðstafanir, sem í þess valdi standa, án tillits til aukins kostnaðar, til að byggja og útbúa fyrsta áfanga bræðslunnar fyrir AR I. Hins vegar skal allur aukakostnaður, sem ISAL verður fyrir vegna slíkra vanefnda af hálfu Landsvirkjunar eða kaupstaðarins, metinn sem tjón af völdum Landsvirkjunar eða kaupstaðarins, eftir því sem við á. Nú getur ISAL eigi lokið við byggingu og búnað fyrsta áfanga bræðslunnar fyrir AR I, þrátt fyrir slíkar ráðstafanir, og skal Alusuisse þá heimilt að lýsa yfir frestun á AR I samkvæmt ákvæðum málsgr. 9.08 til þess dags, sem tilgreindur er í slíkri yfirlýsingu (þó þannig, að tilkynna skal um slíka yfirlýsingu eigi fyrr en 90 dögum og eigi síðar en 30 dögum fyrir AR I); allt að því tilskildu, að slík frestun skal eigi gerð um lengra tímabil en þann tíma, sem Landsvirkjun eða kaupstaðurinn stóðu ekki við skuldbindingar sínar.

9.06. Fari svo einhvern tíma fyrir AR I, að

a) framkvæmdir við byggingu Búrfellsvirkjunar eða mannvirkja til afhendingar á rafmagni til byggingarframkvæmda, eða

b) framkvæmdir við byggingu hafnarmannvirkja, eða

c) framkvæmdir við byggingu fyrsta áfanga bræðslunnar,

verði fyrir töfum sökum óviðráðanlegra afla (force majeure), og Landsvirkjun, kaupstaðurinn eða ISAL, hvert sem í hlut á, geti ekki samkvæmt beztu fyrirhyggju komið í veg fyrir slíkar tafir með öllum þeim ráðum, sem eðlileg mega teljast, þá skal ríkisstjórninni eða Alusuisse, eftir því sem við á, vera heimilt að lýsa yfir frestun samkvæmt ákvæðum málsgr. 9.08 á AR I og hverjum þeim dagsetningum öðrum, sem tilgreindar eru eða vísað er til í málsgr. 9.02, og á dagsetningu þeirri, sem tilgreind er í málsgr. 9.05 a) (og málsgr. 11.01 í rafmagnssamningnum), til þess dags, sem tilgreindur er í slíkri yfirlýsingu; að því tilskildu þó,

að með sérhverri slíkri frestun skal sjálfkrafa frestað um jafnlangan tíma öllum síðari dagsetningum, sem greindar eru eða vísað til í málsgr. 9.02 eða málsgr. 9.05 a) (og málsgr. 11.01 í rafmagnssamningnum), og því jafnframt, að frestunin skal eigi fara fram úr þeim tímatöfum, sem slík óviðráðanleg öfl (force majeure) hafa valdið.

9.07. Fari svo einhvern tíma innan tveggja ára fyrir þá dagsetningu AR II eða AR III, eftir því sem við á, sem tilgreind er með samkomulagi milli Landsvirkjunar og ISALs, eða tiltekin samkvæmt málsgr. 9.03 og 9.04 í samningi þessum, að framkvæmdir við byggingu Búrfellsvirkjunar eða við fyrri eða síðari stækkun bræðslunnar verði fyrir töfum af völdum óviðráðanlegra afla (force majeure), og Landsvirkjun eða ISAL, eftir því sem við á, geti ekki samkvæmt beztu fyrirhyggju komið í veg fyrir slíkar tafir með öllum ráðum, sem eðlileg mega teljast, þá skal ríkisstjórninni eða Alusuisse, hvort sem í hlut á, vera heimilt að lýsa yfir frestun samkvæmt ákvæðum málsgr. 9.08 á AR II eða AR III, eftir því sem við á, til þess dags, sem tilgreindur er í slíkri yfirlýsingu, að því tilskildu þó, að frestunin skal eigi fara fram úr þeim tímatöfum, sem slík óviðráðanleg öfl (force majeure) hafa valdið.

9.08. Sérhver yfirlýsing um frestun af hálfu ríkisstjórnarinnar eða Alusuisse samkvæmt málsgr. 9.05, 9.06 eða 9.07 skal gefin með skriflegri tilkynningu til allra aðila, sem nefndir eru í 53. gr., og þegar um er að ræða tilkynningu um frestun samkvæmt málsgr. 9.06 eða 9.07, þá skal hún gefin svo fljótt sem mögulegt er og í engu tilfelli síðar en 30 dögum eftir að þeirri tímatöf lýkur, sem hin óviðráðanlegu öfl (force majeure) hafa valdið og leitt hefur til slíkrar frestunar; nema þegar svo vill til að AR I, AR II eða AR III, eftir því sem við á, mundi verða meðan tímatöfin varir, eða innan 30 daga eftir að henni lýkur, þá skal sá aðilinn, sem heimilt er að lýsa yfir frestun, senda fyrrnefndum aðilum bráðabirgðatilkynningu um þá fyrirætlan sína að lýsa yfir frestun fyrir AR I, AR II eða AR III, eftir því sem við á, en að svo búnu skal hann gefa út endanlega yfirlýsingu um frestun svo fljótt sem mögulegt er, og í engu tilfelli síðar en 5 dögum eftir að tímatöfinni lýkur. Ríkisstjórninni eða Alusuisse, eftir því sem við á, er heimilt að véfengja sérhverja yfirlýsingu um frestun og lengd sérhverrar meintrar tímatafar, eða að öll eðlileg ráð hafi verið viðhöfð til að koma í veg fyrir slíkar tafir. Slík véfenging skal borin fram eigi síðar en 60 dögum eftir útgáfu yfirlýsingar samkvæmt málsgr. 9.05, 9.06 eða 9.07. Ef eigi tekst að ná vinsamlegu samkomulagi um slíka véfengingu, má vísa málinu til meðferðar dómstóla eða leggja það í gerð samkvæmt 46. og 47. gr. Dómstóllinn eða gerðardómurinn skal hafa vald til þess að ráða málum varðandi deiluatriði þau, sem upp kunna að koma vegna slíkrar véfengingar, á þann hátt, sem hann telur viðeigandi.

IV. KAFLI
REKSTUR BRÆÐSLUNNAR
A. Ákvæði varðandi reksturinn.
10. gr.
Framleiðsluafköst.

10.01. Með takmörkunum þeim, er greinir í málsgreinum 10.02 og 10.03, skal ISAL á hverjum tíma halda uppi, með fyrirvara um frávik allt að tíu af hundraði (10%), lágmarksársframleiðslu á áli fyrir fyrsta, annan og þriðja áfanga bræðslunnar, sem svarar 30.000, 45.000 og 60.000 smálestum, eftir því sem við á, og nefnast slík framleiðsluafköst í þessari grein „lágmarksársframleiðsla".

10.02. Ef þriggja mánaða samanlögð raunveruleg framleiðsla áls hjá álbræðslum þeim, sem þá eru í eigu Alusuisse eða dótturfélaga Alusuisse, öðrum en bræðslu

ISALs (hér eftir nefndar „aðrar álbræðslur Alusuisse"), fer einhvern tíma, á þremur mánuðum samfleytt, niður úr einum fjórða af þáverandi samanlagðri meðalársframleiðslugetu slíkra annarra álbræðslna Alusuisse af einhverjum eftirtöldum ástæðum:

a) söluvandkvæðum, sem leiða til minnkandi álsölu frá Alusuisse og dótturfélögum Alusuisse; eða
b) almennum skorti á hráefnum, þar á meðal á alúmína, anóðum og öðrum undirstöðuefnum;

skal ISAL þar á eftir, og eins lengi og slík lægri raunveruleg samanlögð framleiðsla heldur áfram, og sem henni nemur, að undangenginni tilkynningu til ríkisstjórnarinnar, heimilt að draga úr framleiðslu í bræðslunni niður fyrir lágmarksársframleiðslu samkvæmt hlutfallstölu, er sé eigi hærri að hundraðshluta en sem nemur því, sem þriggja mánaða samanlögð raunveruleg framleiðsla hjá öðrum álbræðslum Alusuisse hefur lækkað niður fyrir fjórða hluta af samanlagðri meðalársframleiðslugetu þeirra. Framleiðsla bræðslunnar skal aukin upp í lágmarksársframleiðslu samtímis sérhverri síðari aukningu í samanlagðri raunverulegri framleiðslu hjá öðrum álbræðslum Alusuisse og í hlutfalli við hana, og skal ISAL tilkynna ríkisstjórninni um sérhverja slíka aukningu.

10.03. Ef Landsvirkjun hefur ekki á einhverju ári tiltækt samningsbundið rafmagn í því orkumagni, sem tilskilið er í málsgr. 7.01 rafmagnssamningsins, skal lágmarksársframleiðsla minnka í hlutfalli við það á því ári.

10.04. Að því er varðar ákvæðin í þessari grein eru núverandi aðrar álbræðslur Alusuisse og árleg meðalframleiðslugeta hverrar þeirra á undirskriftardegi samnings þessa: Chippis (Sviss) 34.000 smálestir; Steg (Sviss) 25.000 smálestir; Porto Marghera (Ítalíu) 28.000 smálestir; Fusina (Ítalíu) 20.000 smálestir; Rheinfelden (Vestur-Þýzkalandi) 56.000 smálestir; New Johnsonville (Tennessee, Bandaríkjum Norður-Ameríku) 58.000 smálestir; Lend (Austurríki) 12.000 smálestir og Husnes (Noregi) 60.000 smálestir. Alusuisse skal afhenda ríkisstjórninni endurskoðaða skrá, ef nokkur ný álbræðsla hefur tekið til starfa eða einhver álbræðsla er látin hætta rekstri, eða ef átt hefur sér stað veruleg breyting á meðalársframleiðslugetu einhverrar álbræðslu, og skal slík endurskoðuð skrá tilgreina samanlagða ársframleiðslugetu annarra álbræðslna Alusuisse, miðað við dag þann, er slík endurskoðuð skrá er lögð fram. Ofanrituð skrá og sérhver önnur slík endurskoðuð skrá skal talin gilda þar til Alusuisse leggur fram breytingar á henni eða aðra skrá.

11. gr.
Takmarkanir á rekstri.

ISAL skal stunda álframleiðslu ásamt allri skyldri starfsemi, en skal ekki, nema að fengnu samþykki ríkisstjórnarinnar, takast á hendur vinnslu úr áli (svo sem á heit- eða kaldvölsuðum þynnum, þrýstimótun og smíðum) utan steypuhúss bræðslunnar, eða vinnslu úr áli í steypuhúsi bræðslunnar, nema í samfelldri framleiðsluröð, er byrjar með fljótandi áli, né nokkra aðra starfsemi, sem er óskyld álframleiðslu.

12. gr.
Mengun.

12.01. ISAL skal bera fulla ábyrgð á hverju því tjóni, sem hlýzt af gastegundum og reyk frá bræðslunni, utan við svæði með ummáli reiknuðu frá miðju bræðslukerjasalarins í fyrsta áfanga bræðslunnar, eins og sýnt er á uppdrætti II með bræðsluáætluninni (fylgiskjal C með hafnar- og lóðarsamningnum). ISAL tekst á hendur fulla ábyrgð á hverju því tjóni, sem hlýzt af gastegundum og reyk frá bræðslunni innan slíks svæðis, á eignum eða öðrum hagsmunum manna, sem nú búa þar eða eiga þar eignir, svo og gagnvart þeim, sem síðar kunna að öðlast framsal frá þeim, að svo miklu leyti sem um er að ræða núverandi afnot

þess eða afnot í framtíðinni, önnur en búskap og garðyrkju. Aðrir þeir, sem héðan í frá taka sér bólfestu innan ofannefnds svæðis eða eignast þar eignir, taka með því á sig áhættu á hvers konar tjóni að því er varðar búskap og garðyrkju, er hlýzt af gastegundum eða reyk frá bræðslunni, og ISAL skal ekki bera ábyrgð á því.

12.02. ISAL mun gera allar eðlilegar ráðstafanir til að hafa hemil á og draga úr skaðlegum áhrifum af rekstri bræðslunnar í samræmi við góðar venjur í iðnaði í öðrum löndum við svipuð skilyrði.

12.03. ISAL skal framkvæma reglulegar athuganir með því að taka með vissu millibili sýnishorn af gróðri, efnum og eignum á fyrirfram ákveðnum athugunarstöðum í nágrenni bræðslulóðarinnar, í samvinnu við hlutaðeigandi rannsóknastofnun ríkisstjórnarinnar, að því er varðar möguleg áhrif af gastegundum og reyk frá bræðslunni. Niðurstöður slíkra athugana skulu vera tiltækar fyrir ríkisstjórnina.

13. gr.
Reglur um öryggi, heilbrigði og hreinlæti.

Að tilskildum ákvæðum 12. gr. skal ISAL byggja, útbúa og reka bræðsluna og halda henni við í samræmi við núgildandi og síðari lög og reglur á Íslandi varðandi öryggi í atvinnurekstri, heilbrigði og hreinlæti, og skal í þessum efnum vera háð eftirliti opinberra stofnana, sem ábyrgð bera á framkvæmd á slíkum reglum.

B. Tollar, leyfi og erlendur gjaldeyrir.

14. gr.
Aðflutnings- og útflutningsgjöld.

14.01. Eftirtalið skal undanþegið aðflutnings- og útflutningsgjöldum, nema öðruvísi sé ákveðið í málsgr. 14.02:

a) innflutningur af hálfu ISALs eða fyrir þess hönd eða verktaka, sem ISAL ræður til sín, á öllum efnum, vélum, ökutækjum, eldsneyti, smurningsefnum, búnaði og vistum, þar á meðal auka- og varahlutir, til notkunar, neyzlu eða ísetningar við byggingu bræðslunnar;

b) innflutningur af hálfu ISALs eða fyrir þess hönd til neyzlu, notkunar og vinnslu af hálfu ISALs á hráefnum, eldsneyti og smurningsefnum, vélum, búnaði, vistum, sérstökum prömmum, farartækjum og umbúðum, auka- og varahlutum, sem ISAL þarf á að halda til rekstrar bræðslunnar;

c) útflutningur á áli framleiddu af ISAL í bræðslunni; og

d) útflutningur á efnum útnýttum við framleiðsluna, þar með talið, án þess að tæmandi sé, anóður, anóðustengur, málmúrgangur og notaður búnaður, vélar og ökutæki, þar með taldir auka- og varahlutir.

14.02. Benzín, neyzluvörur til persónulegra nota, matvæli, skrifstofuvörur, fólksbifreiðar og önnur ökutæki, sem eru ekki notuð beint í byggingu og rekstri bræðslunnar, skulu ekki undanþegin aðflutningsgjöldum.

14.03. Efni, vistir, vörur og búnaður af sérhverri tegund, sem flutt er inn tollfrjálst til notkunar á bræðslulóðinni, en síðan er ráðstafað á Íslandi, skal háð aðflutningsgjöldum, eins og þau eru á þeim tíma, þegar þeim er ráðstafað, miðað við sanngjarnt markaðsverð þeirra þá.

14.04. Tollfrjáls inn- og útflutningur samkvæmt þessari grein skal skoðaður og tollafgreiddur á inn- eða útflutningsstað samkvæmt viðeigandi reglum, er almennt gilda á Íslandi. ISAL skal greiða hæfileg tollafgreiðslu- og skoðunargjöld, miðað við tilkostnað.

14.05. Erlendu starfsfólki, sem byrjar fast starf eða lýkur því á Íslandi hjá ISAL, skal heimilt að flytja inn og út búslóð og persónulega muni, án aðflutnings- eða útflutningsgjalda, í samræmi við núgildandi framkvæmd á Íslandi.

14.06. Að því er snertir þessa gr. (14. gr.), skulu aðflutnings- og útflutningsgjöld merkja öll gjöld, álögur, þóknanir, tolla og skatta, sem lögð eru á innflutning og útflutning, þar með taldir sértollar, undirboðstollar og gjöld af innflutnings- og útflutningsleyfum.

15. gr.

Leyfi.

Ríkisstjórnin og kaupstaðurinn skulu veita leyfi, sem með þarf til byggingar og rekstrar bræðslunnar. Leyfisgjöld og álögur, sem greiða ber fyrir slík leyfi, skulu vera þau, er greinir í staflið g) í málsgrein 31.01 í samningi þessum.

16. gr.

Rekstrarfé og erlendur gjaldeyrir.

16.01. Frá þeim degi, er fyrsti áfangi bræðslunnar tekur við samningsbundnu rafmagni, skal ISAL hafa á Íslandi, annað hvort í íslenzkum gjaldeyri eða í auðveldlega yfirfæranlegum erlendum gjaldeyri, rekstrarfé, er eigi sé minna samtals að fjárhæð en a) raunverulegur rekstrarkostnaður á sérhverjum þremur mánuðum samfelldum á næstliðnum sex mánuðum eða b) áætlaður rekstrarkostnaður á næstkomandi þremur mánuðum, hvort sem hærra kann að vera. Í þessari málsgrein (16.01), skal rekstrarkostnaður merkja hlaupandi skuldbindingar, til orðnar á Íslandi (þar með talið greiðsla fyrir vinnu, efni, vistir, framleiðslugjald, auk þeirra skatta og gjalda, er greinir í 31. gr.), þó ekki að meðtöldum skuldbindingum ISALs vegna kaupa á raforku eða á innfluttum efnum, sem þarf til rekstrar bræðslunnar.

16.02. Að fullnægðum skilyrðum málsgreinar 16.01 skal ISAL eiga rétt á a) að taka við, geyma, fjárfesta og endurfjárfesta í erlendum gjaldeyri í reikningum utan Íslands, allar greiðslur eða upphæðir færðar ISAL til tekna, sem stafa annaðhvort frá fjárfestingarviðskiptum eða viðskiptum í rekstri félagsins, og að inna af hendi greiðslur úr slíkum reikningum og b) að taka við og geyma íslenzkan og erlendan gjaldeyri í reikningum á Íslandi og að inna af hendi greiðslur úr slíkum reikningum.

16.03. Erlendum gjaldeyri, sem Alusuisse, minnihluta hluthafi og ISAL skipta í íslenzkan gjaldeyri, skal skipt í samræmi við íslenzk lög um eftirlit með erlendum gjaldeyri, á því gengi, sem í gildi er á þeim tíma, sem skipt er. Ef margs konar útflutningsgengi er notað, skal ál njóta gengis, sem ekki er óhagstæðara en bezta gengi, sem gildir fyrir sérhvern flokk útflutningsafurða, er í hundraðshlutum miðað við verðmæti á stærri hlut í heildarútflutningi Íslands en ál, eða 20%, hvort sem hærra er, þó þannig, að í engu tilviki skal útflutningsgengi, er gildir fyrir ál, vera óhagstæðara en vegið meðaltal hinna ýmsu útflutningsgengja, er gilda fyrir allan annan íslenzkan útflutning.

16.04. Í þessari grein telst „gengi" fela í sér hvers konar álag, frádrátt eða gjald, hvers eðlis sem er, er ríkisstjórnin leggur á gjaldeyrisyfirfærslur, þó þannig, að öll skipti í íslenzkan gjaldeyri eða kaup á honum skulu háð venjulegri bankaþóknun og venjulegri gjaldeyrisskiptaþóknun og kostnaði.

16.05. Útlendu starfsfólki, sem er í föstu starfi hjá ISAL á Íslandi, skal heimilt að yfirfæra til útlanda með vissu millibili þann hluta af launum, kaupi og sparifé, sem stafar af vinnu þess á Íslandi, er ekki hefur verið eytt á Íslandi.

C. Starfslið, efni, framleiðsluvörur og þjónusta, svo og aðstoðarsamningar.

17. gr.

Starfslið og verkafólk.

17.01. Við byggingu bræðslunnar skulu ISAL og verktakar þess nota íslenzkt verkafólk og annað starfslið, að svo miklu leyti, sem það er fyrir hendi. Þegar ís-

lenzkt verkafólk og annað starfslið er ekki fyrir hendi til þeirra starfa, er ISAL og verktökum þess heimilt að nota erlent verkafólk og starfslið eftir þörfum í þessu skyni, í samræmi við lög nr. 39/1951, eins og þeim er nú beitt í framkvæmd.

17.02. Alusuisse skal þjálfa, og ISAL ráða til sín, íslenzkt verkafólk, faglært og ófaglært, svo og verkfræðinga, tæknifræðinga og aðra sérfræðinga af íslenzku þjóðerni, við rekstur bræðslunnar. Með hliðsjón af því, að álframleiðsla er í eðli sínu tæknileg, sérhæfð og óslitin, er ISAL heimilt að ráða til sín sérþjálfað og reynt erlent starfslið, allt að fimmtíu menn, til rekstrar bræðslunnar, eins lengi og að svo miklu leyti, sem þess gerist þörf að dómi ISALs. Meðan verið er að setja bræðsluna í gang, og á þeim tímabilum, er nægilega margir reyndir íslenzkir starfsmenn eru ekki fyrir hendi, er ISAL enn fremur heimilt að ráða til sín það sérþjálfaða og reynda starfslið, sem þörf er á við rekstur bræðslunnar, í samræmi við lög nr. 39/1951, eins og þeim er nú beitt í framkvæmd.

17.03. Að fullnægðum skilyrðum málsgr. 17.01 og málsgr. 17.02 og venjulegri framkvæmd útlendingaeftirlits, skal ríkisstjórnin leyfa erlendum yfirmönnum og starfsmönnum Alusuisse, sérhvers dótturfélags Alusuisse, ISALs og verktaka þess, ásamt fjölskyldum og skylduliði, komu til landsins og brottför frá því í sambandi við byggingu og rekstur bræðslunnar.

17.04. Til þess að forðast tvísköttun á tekjum og eignum manna, sem eru búsettir í Sviss en starfa á Íslandi á vegum Alusuisse, einhvers dótturfélags Alusuisse, ISALs eða verktaka þess, í sambandi við byggingu og rekstur bræðslunnar, mun ríkisstjórnin leggja fyrir ríkisstjórn Svissneska sambandslýðveldisins tillögu um samþykkt sáttmála, á grundvelli „Uppkasts að Sáttmála um tvísköttun tekna og eigna", sem undirbúið er af OECD („Uppkast að sáttmála"). Á meðan ekki er gerður gagnkvæmur sáttmáli milli ríkisstjórnarinnar og ríkisstjórnar Svissneska sambandslýðveldisins, er kveður öðruvísi á, skal ríkisstjórnin beita ákvæðum uppkasts að sáttmála, að því er varðar tekjur og eignir slíks svissnesks starfsliðs, sem þannig er ráðið til starfa á Íslandi. Ríkisstjórnin skal einnig beita ákvæðum uppkasts að sáttmála um tekjur og eignir erlendra ríkisborgara, annarra en Svisslendinga, sem þannig eru ráðnir til starfa á Íslandi, nema — og þar til — gerður verði gagnkvæmur sáttmáli annars efnis milli ríkisstjórnarinnar og ríkisstjórna þeirra ríkja, sem slíkir erlendir ríkisborgarar tilheyra.

18. gr.

Efni, framleiðsluvörur og þjónusta.

18.01. Við byggingu og rekstur bræðslunnar skal ISAL veita forréttindi:

a) efnum og framleiðsluvörum af íslenzkri gerð eða uppruna, að því tilskildu, að þær séu samkeppnisfærar um verð og gæði við efni og framleiðsluvörur af erlendum uppruna, og

b) þjónustu frá íslenzkum þjónustufyrirtækjum (svo sem verktökum í byggingariðnaði, skipa- og vátryggingafélögum), að því tilskildu, að þau séu samkeppnisfær um verð og gæði við samsvarandi erlend fyrirtæki.

ISAL mun leitast við að greiða fyrir kaupum á íslenzkum efnum og framleiðsluvörum og skiptum við íslenzk þjónustufyrirtæki, með því að haga þannig til afgreiðslutímum og með skiptingu samninga og undirsamninga og á annan hátt, sem félaginu kann að vera fært, en lokaákvarðanir í þeim efnum skulu vera í höndum ISALs. ISAL og ríkisstjórnin munu í sameiningu taka til athugunar allar kvartanir, er við og við kunna að berast í sambandi við ákvæði þessarar greinar.

18.02. Til að efla íslenzka verzlun og þjónustuiðnað, sem verzlar með innflutt efni og framleiðsluvörur, mun ISAL kaupa innflutt efni og framleiðsluvörur af íslenzkum kaupmönnum og umboðsmönnum, ef slík kaup eru samkeppnisfær um verð og gæði við efni og framleiðsluvörur, sem ISAL flytur sjálft inn.

18.03. Með fyrirvara um ákvæði málsgr. 18.01 mun ríkisstjórnin ekki setja neinar takmarkanir eða fyrirmæli varðandi:

a) kaup og innflutning á neinum efnum, framleiðsluvörum né þjónustu, af öðrum uppruna en íslenzkum, til notkunar við byggingu og rekstur bræðslunnar;

b) notkun skipa af sérhverju þjóðerni og val á skipafélögum og skipaafgreiðslum, til flutnings á efnum og framleiðsluvörum, sem ISAL notar eða framleiðir; og

c) sölu til útflutnings á i) áli framleiddu í bræðslunni og ii) notuðum efnum, sem ganga af við framleiðsluna, og notuðum búnaði, vélum, ökutækjum og varahlutum, eins og þetta er tilgreint í staflið d) í málsgr. 14.01 í samningi þessum.

19. gr.

Aðstoðarsamningar.

19.01. Samtímis undirritun rafmagnssamningsins og hafnar- og lóðarsamningsins, skulu ISAL og Alusuisse undirrita aðstoðarsamninga, í því formi, sem þeir eru í fylgiskjölum C1, C2 og C3 með samningi þessum, sem hér segir:

a) Samningur um aðstoð — hönnun og bygging, en samkvæmt honum samþykkir Alusuisse meðal annars að láta ISAL í té hönnunar- og verkfræðiþjónustu og sérkunnáttu sína og tækni, í sambandi við hönnun og byggingu fyrsta áfanga bræðslunnar og fyrri og síðari stækkunar bræðslunnar, þar með talin umsjón á staðnum, á meðan á byggingu hvers áfanga stendur;

b) Samningur um aðstoð — rekstur, en samkvæmt honum samþykkir Alusuisse meðal annars að láta ISAL í té að staðaldri fjárhagslega og stjórnunarlega aðstoð og tæknilega aðstoð og sérkunnáttu í sambandi við rekstur bræðslunnar, þar með talin tæknileg umsjón á staðnum fyrstu 60 rekstrardaga fyrsta áfanga bræðslunnar og fyrri og síðari stækkunar bræðslunnar; og

c) Samningur um aðstoð — sala, en samkvæmt honum samþykkir Alusuisse meðal annars að taka að sér að vera einkaumboðsmaður um allan heim fyrir ISAL, við sölu á áli framleiddu í bræðslunni og samþykkir sem slíkt að leggja sig fram, svo sem frekast má verða, til þess að fá pantanir, og að veita alla aðra aðstoð við sölu og dreifingu, sem nauðsynleg er til sölu á allri álframleiðslu bræðslunnar; allt eins og áskilið er í og með skilmálum þeim og skilyrðum, er í aðstoðarsamningunum greinir.

19.02. Eins og áskilið er í aðstoðarsamningunum og með skilmálum þeim og skilyrðum, sem þar greinir, skal þjónusta, sérkunnátta og önnur aðstoð, sem Alusuisse ber að veita ISAL, veitt á þann hátt, að hún þjóni í öllu sem bezt hagsmunum ISALs. Aðstoðarsamningunum skal ekki breytt og þeir ekki framseldir, án tilkynningar til þeirra aðila, er taldir eru í 53. gr. samnings þessa og samþykkis ríkisstjórnarinnar. Rísi, að því er varðar aðstoðarsamningana, nokkur ágreiningur, þar sem ríkisstjórnin hefur hagsmuna að gæta, skal ákvörðun um slíkan ágreining fara eftir 46. og 47. gr. samnings þessa.

V. KAFLI

ISAL

20. gr.

Stofnun ISALs.

20.01. Alusuisse heimilast sem einkastofnanda og einkahluthafa eða, að fengnu samþykki ríkisstjórnarinnar við þátttöku annarra hluthafa, ásamt einum eða fleiri minnihluta hluthöfum:

a) að láta stofnsetja ISAL eftir samningi þessum og samkvæmt íslenzkum lögum með þeim breytingum, sem af staðfestingarlögunum leiðir;

b) að láta ISAL starfa sem félag og stunda viðskipti sín í þeim tilgangi, er segir í samningi þessum og í stofnskrá þess og samþykktum, og neyta hluthafaréttinda í ISAL að öllu leyti; og

c) að sjá um uppgjör og félagsslit ISALs samkvæmt samningi þessum og viðeigandi íslenzkum lögum, með þeim fyrirvara, sem leiðir af ákvæðum málsgr. 24.03.

Þess er ekki krafizt af Alusuisse, að það verði skrásett á Íslandi vegna hlutdeildar þess og starfsemi í sambandi við ISAL.

20.02. Við samþykkt og skráningu á stofnskrá og samþykktum ISALs, skal ISAL verða hlutafélag samkvæmt íslenzkum lögum með þeim breytingum, sem af staðfestingarlögunum leiðir, og skal sem slíkt eiga og mega notfæra sér öll félagsréttindi, sem veitt eru með stofnskrá þess og samþykktum og íslenzkum lögum þannig breyttum.

21. gr.
Hlutafé ISALs.

Innborgað hlutafé ISALs, eins og það er ákveðið á hverjum tíma, skal aldrei vera minna en sem svarar fjárhæð, er jafngildir einum þriðja hluta af bókfærðu verði fastafjármuna þess. Upphaflegt hlutafé ISALs má auka hvenær sem er, eftir því sem rekstur ISALs krefst, í samræmi við ákvæði samþykkta þess. Hlutafé ISALs má lækka hvenær sem er, með breytingum á samþykktum þess, á þann hátt, er í þeim greinir, þó þannig, að hlutafé ISALs skal ekki lækka niður fyrir fjárhæð, er jafngildi einum þriðja hluta af bókfærðu verði fastafjármuna þess.

22. gr.
Hlutabréf í ISAL.

22.01. Hlutabréf í ISAL skal gefa út og skrá á nafn Alusuisse og, ef Alusuisse fer fram á það og ríkisstjórnin samþykkir það, á nafn eins eða fleiri minnihluta hluthafa. Enn fremur má Alusuisse, með samþykki ríkisstjórnarinnar, selja og framselja hlutabréf í ISAL til eins eða fleiri minnihluta hluthafa við því verði, sem Alusuisse ákveður, að því áskildu þó, að eftir slíka útgáfu eða sölu skal Alusuisse aldrei eiga minna en fimmtíu og einn hundraðshluta (51%) þeirra útistandandi hlutabréfa, sem almennur atkvæðisréttur í ISAL fylgir.

22.02. Alusuisse eða minnihluta hluthafa er óheimilt að selja, framselja eða veðsetja hlutabréf í ISAL, nema með samþykki ríkisstjórnarinnar. Áritun um takmörkun þessa á framsalsrétti skal prenta á sérhvert hlutabréf eða hlutafjárskírteini á íslenzku og ensku.

22.03. Ef hlutabréf í ISAL hafa verið gefin út eða framseld minnihluta hluthafa með samþykki ríkisstjórnarinnar, skal minnihluta hluthafinn þar með og svo lengi sem hann á slík hlutabréf öðlast og vera aðnjótandi réttinda hluthafa í ISAL og þeirra hagsbóta, sem því fylgja, þó með þeim skilmálum og skilyrðum, sem segir í þessari málsgrein. Án þess að takmarka rétt ríkisstjórnarinnar til þess að setja önnur skilyrði fyrir veitingu samþykkis síns til slíkrar útgáfu eða framsals á hlutabréfum í ISAL, skal það þó jafnan vera skilyrði fyrir slíkri útgáfu eða framsali, að hinn væntanlegi minnihluta hluthafi undirriti og afhendi ríkisstjórninni skriflegt skjal í því formi, er ríkisstjórnin telur fullnægjandi, þar sem minnihluta hluthafinn skal meðal annars samþykkja og fallast á öll ákvæði og skilmála samnings þessa og fylgiskjalanna og skal samþykkja að vera bundinn af öllum slíkum ákvæðum og skilmálum að svo miklu leyti, sem þau eiga við um minnihluta hluthafa, þar með talin, en ekki einvörðungu, ákvæði 45., 46. og 47. gr. samnings þessa.

23. gr.

Stjórn og endurskoðendur ISALs.

23.01. Stjórn ISALs skal í upphafi skipuð sjö mönnum, og skulu tveir þeirra tilnefndir af ríkisstjórninni. Stjórnendur ISALs þurfa ekki að vera hluthafar. Verði stjórnendur fleiri eða færri en sjö, ber ríkisstjórninni réttur til að eiga fulltrúa í engu óhagstæðara hlutfalli en í upphafi. Meirihluti stjórnarmanna skulu vera íslenzkir ríkisborgarar, þar á meðal stjórnarformaður, og skulu fulltrúar ríkisstjórnarinnar teljast með þeim meirihluta. Stjórnarmenn, sem eigi eru íslenzkir ríkisborgarar, þurfa eigi að eiga búsetu eða lögheimili á Íslandi. Stjórnin skal kosin árlega á aðalfundi ISALs að undanskildum skipuðum fulltrúum ríkisstjórnarinnar.

23.02. Á aðalfundi ISALs skal kjósa tvo endurskoðendur, er hafi það hlutverk að athuga ár hvert reikninga ISALs og gerðir stjórnarinnar að því leyti, sem þeir telja nauðsynlegt. Endurskoðendur má eigi kjósa úr hópi stjórnarmanna, en kjósa má þá úr hópi hluthafa eða utan. Annar endurskoðendanna þarf ekki að vera íslenzkur ríkisborgari.

24. gr.

Atkvæðagreiðslur.

24.01. Eitt atkvæði fylgir hverri kr. 1.000.000 (einnar milljónar króna) hlutareign, og Alusuisse og sérhverjum hluthafa öðrum skal heimilt að neyta atkvæða á öllum fundum ISALs án takmörkunar fyrir samanlagða tölu þeirra hluta, sem skráðir eru á nafn þess eða þeirra.

24.02. Með þeim takmörkunum, sem leiðir af ákvæðum stofnskrár félagsins og samþykkta, skal löglega boðaður aðalfundur ISALs og sérhver aukafundur félagsins eiga og fara með æðsta vald í öllum málum ISALs og án takmörkunar á framanskráðu skal árlegur aðalfundur þess eiga fullan rétt og úrslitavald til þess:

a) að kjósa stjórn (að undanskildum stjórnarmönnum, sem ríkisstjórnin skipar); og

b) að ákveða upphæð arðs og ákveða tilgang og upphæð varasjóðs, sem lagður verði til hliðar af hagnaði ISALs, og breyta fjárhæð slíks varasjóðs eins og hæfilegt kann að þykja.

24.03. Alusuisse skal ekki framkvæma eða leyfa félagsslit, skipti eða uppgjör ISALs, né heldur samruna þess eða sameiningu eða sölu allra eða verulegs hluta allra eigna félagsins á samningstímabilinu, nema með samþykki ríkisstjórnarinnar.

VI. KAFLI

SKATTAR OG GJALDSKYLDA

A. Framleiðslugjald.

25. gr.

Framleiðslugjald.

25.01. Með þeim undantekningum, er greinir í 31. gr., og í stað allra skatta nú eða síðar, venjulegra eða sérstakra, sem greiða ber skilyrðislaust eða í sérstökum tilgangi, samkvæmt íslenzkum lögum, skal leggja á ISAL og ISAL skylt að greiða eitt framleiðslugjald, er lagt sé á og greitt af hverri smálest áls, sem afskipað er frá bræðslunni eða sem telst umframbirgðir eins og ráðgert er í 28. gr. („framleiðslugjald").

25.02. Að tilskildum ákvæðum málsgr. 25.03, 26. gr. (nema að því er varðar staflið f) í þessari málsgr.) og 27. gr., verður framleiðslugjald á smálest sem hér segir:

a) frá upphafi rekstrar fram til AR III ..... US$ 12.50;

b) frá AR III til 15. árdags AR I ..... US$ 20.00;

c) frá 15. árdegi AR I til 15. árdags AR II ..... US$ 27.50;

d) frá 15. árdegi AR II til 15. árdags AR III ..... US$ 31.25;
e) frá 15. árdegi AR III, þar til að því kemur, að framleiðslugjaldið verði endurskoðað miðað við valdag, skv. 30. gr., eða ef það er ekki endurskoðað þannig, þar til samningur þessi gengur úr gildi ..... US$ 35.00;
f) frá því framleiðslugjaldið er endurskoðað miðað við valdag, skv. 30. gr., þar til að síðari valdegi kemur, eða þar til samningur þessi gengur úr gildi, skal framleiðslugjaldið nema upphæð, sem ákvörðuð verður skv. málsgr. 30.02 (eða eins og slík upphæð kann að verða leiðrétt samkv. málsgr. 30.11).

25.03. Fari svo á einhverju almanaksári eftir AR I, AR II eða AR III, að Landsvirkjun geti af einhverjum ástæðum, þar með talin óviðráðanleg öfl (force majeure) (að undanteknum takmörkunum skv. málsgr. 12.05 eða 12.06 í rafmagnssamningnum), eigi séð bræðslunni fyrir samningsbundnu rafmagni í því orkumagni, sem svarar lágmarksmagni, skal hverjum þeirra daga, sem tilteknir eru í stafliðum b), c), d), e) og f) í málsgr. 25.02 sem 15. árdagur AR I, AR II eða AR III, eða valdagur, eftir því sem við á, sem verður eftir að slíkur misbrestur á sér stað, frestað um þann hluta úr almanaksári, er svarar þeim hundraðshluta, sem hið afhenta orkumagn á árinu er minna en lágmarksmagn (í beinu hlutfalli við hvern hluta úr almanaksári).

26. gr.

Breytingar á framleiðslugjaldinu.

Upphæð framleiðslugjaldsins í Bandaríkjadollurum eins og hún er tilgreind í stafliðum a) til og með e) í málsgrein 25.02 skal hækka um sjö Bandaríkjadollara (US$ 7.00) á smálest fyrir sérhvert Bandaríkjacent (US$ 0.01) á enskt pund, sem heimsmarkaðsverð áls á útskipunartíma frá bræðslunni hækkar yfir tuttugu og sjö Bandaríkjacent (US$ 0.27) á enskt pund, og skal lækka um sjö Bandaríkjadollara (US$ 7.00) á smálest fyrir hvert Bandaríkjacent (US$ 0.01) á enskt pund, sem heimsmarkaðsverð áls fellur niður fyrir tuttugu og tvö Bandaríkjacent (US$ 0.22) á enskt pund, en brot úr Bandaríkjacenti reiknast pro rata. Með tilliti til greinar þessarar reiknast heimsmarkaðsverð áls sem verð á hrááls-klumpum að lágmarkshreinleika 99.50% eins og það er auglýst vikulega í „Metal Bulletin", London, á grundvelli tilkynninga á hverjum tíma frá Aluminium Limited, Montreal, Kanada, sem útflutningsverð fyrir Evrópumarkað uppgefið í Bandaríkjacentum á enskt pund eða eins og auglýst er í hverju því riti, sem hverju sinni kynni að koma í stað „Metal Bulletin", London, í alþjóðaáliðnaðinum.

27. gr.

Hámarks- og lágmarksákvæði og gjaldfrestur á skatti.

27.01. Þrátt fyrir ákvæði 25. gr., 26. gr., málsgr. 27.02 og 30. gr., ber ISAL að greiða lágmarks framleiðslugjald án tillits til framleiðslu eða nettóhagnaðar, að upphæð 100.000 Bandaríkjadollarar hvert almanaksár, frá AR I og til AR III, og síðan lágmarks framleiðslugjald að upphæð 200.000 Bandaríkjadollarar hvert almanaksár; þó þannig að slíkt lágmarks framleiðslugjald reiknist hlutfallslega, ef þörf krefur, á því almanaksári, sem AR I og AR III ber upp á.

27.02. Að tilskildum ákvæðum málsgr. 27.01 og 27.05 skal framleiðslugjaldið eins og það er reiknað samkvæmt 25. gr., 26. gr. eða 30. gr., sem í heild verður gjaldskylt á hverju almanaksári, aldrei fara fram úr fimmtíu af hundraði (50%) nettóhagnaðar ISALs (skv. skilgreiningu málsgr. 27.04) á því ári.

27.03. Hafi ISAL að dómi Alusuisse greitt meira en fimmtíu af hundraði (50%) af nettóhagnaði sínum í framleiðslugjald fyrir eitthvert almanaksár, er Alusuisse heimilt að tilkynna það ríkisstjórninni, og ber þá skylda til að sanna með endurskoðuðum reikningum, að framleiðslugjaldið hafi numið meiru en fimmtíu af hundraði (50%) af nettóhagnaði ISALs það ár. Hina endurskoðuðu reikninga (svo og hina endurskoðuðu reikninga, sem krafizt er samkvæmt málsgr. 30.03) ber að leggja fyrir ríkisstjórnina á grundvelli ársreikninga ISALs fyrir viðkomandi ár og séu þeir samdir af óháðum löggiltum endurskoðendum, sem Alusuisse velur. Ríkisstjórnin hefur rétt til að skipa á sinn kostnað alþjóðafyrirtæki óháðra löggiltra endurskoðenda til að yfirfara og sannprófa slíka reikninga og ársreikninga ISALs fyrir hvaða ár sem er, og heimilast endurskoðendum þessum að framkvæma þá athugun á bókum og skjölum ISALs, sem þeir kunna að telja nauðsynlega. Endurskoðaða reikninga, að undanskildum reikningum, sem nota skal í þeim tilgangi, er greinir í málsgr. 30.03, fyrir hvaða ár sem er, ber Alusuisse að leggja fyrir ríkisstjórnina eigi síðar en 1. maí næsta ár á eftir, og kjósi ríkisstjórnin að láta athuga slíka reikninga og ársreikninga, ber að ljúka þeirri athugun fyrir 1. september það ár.

27.04. Útreikning nettóhagnaðar ISALs vegna VI. kafla samnings þessa ber að grundvalla á viðurkenndum bókhaldsreglum, sem eiga við um iðnaðarfyrirtæki af sams konar stærð og tegund og ISAL, og samkvæmt hlutlægum mælikvarða á viðskiptaháttum milli óskyldra aðila, að því er varðar öll viðskipti ISALs, og skal hann fylgja eftirtöldum reglum:

a) verksmiðjukostnaður fyrsta áfanga bræðslunnar, fyrri stækkunar og síðari stækkunar hennar afskrifaður með jöfnum ársafskriftum á 15 ára tímabili frá AR I, AR II og AR III að telja, eftir því sem við á;

b) einkaleyfisgjöld, leyfisgjöld, verkfræði- og sérfræðiþóknun, svo og söllaun, reiknist samkvæmt ákvæðum aðstoðarsamninganna (fylgiskjöl C1, C2 og C3); og

c) vaxtakjör í samræmi við fyrsta flokks lánstraust og eðlilegur fjárútvegunarkostnaður og skuldagreiðsluáætlanir af hálfu ISALs.

Nettóhagnað ISALs skal reikna út að frádregnum rekstrarkostnaði og -útgjöldum, þar með taldir skattar og gjöld, sem tilgreind eru í 31. grein, og án frádráttar á greiðslum á framleiðslugjaldi, arði og varasjóðstillögum.

27.05. Fari svo, að Alusuisse sýni fram á samkvæmt ákvæðum málsgr. 27.03, að greiðslur ISALs á framleiðslugjaldinu hafi eitthvert almanaksár farið fram úr fimmtíu af hundraði (50%) nettóhagnaðar ISALs það sama ár, ber ISAL skattinneign er samsvari umframgreiðslunni frá 31. des. þess árs að telja. Slík skattinneign flyzt með 5% ársvöxtum og skal mæta síðari greiðslum á framleiðslugjaldi, eins og hér segir:

a) á því tímabili, sem framleiðslugjaldið er tiltekið sem US$ 12.50 í staflið a) málsgr. 25.02, dregst skattinneignin frá sérhverri greiðslu ISALs, svo fremi að, en eingöngu að svo miklu leyti sem framleiðslugjaldið fer þá fram úr US$ 12.50 við hækkun samkvæmt 26. gr.;

b) á því tímabili, sem framleiðslugjaldið er tiltekið sem US$ 20.00 í staflið b) málsgr. 25.02, dregst skattinneignin frá sérhverri greiðslu ISALs, svo fremi að, en eingöngu að svo miklu leyti sem framleiðslugjaldið fer þá fram úr US$ 20.00 við hækkun samkvæmt 26. gr.;

c) á þeim tímabilum, sem tilgreind eru í stafliðum c), d), e) og f) í málsgr. 25.02, dregst skattinneignin frá sérhverri greiðslu ISALs, svo fremi að, en eingöngu að svo miklu leyti sem framleiðslugjaldið, hvort sem það hefur verið leiðrétt samkv. ákvæðum 26. gr. eða endurskoðað samkv. ákvæðum 30. gr. (eða síðan leiðrétt samkv. ákvæðum málsgr. 30.11), fer þá fram úr US$ 20.00.

28. gr.

Söfnun á umframbirgðum.

28.01. Fari svo, að ISAL safni birgðum af áli, sem framleitt hefur verið í bræðslunni, að því magni og á þeim tímabilum, sem hér segir:

a) frá AR I til AR II af áli umfram 10.000 smálestir;
b) frá AR II til AR III af áli umfram 15.000 smálestir; og
c) frá AR III og síðan þar til samningur þessi gengur úr gildi af áli umfram 20.000 smálestir;

ber ISAL að greiða framleiðslugjaldið á þann umfram smálestafjölda af áli („umframbirgðir") eins og útskipun hefði þá farið fram. ISAL skal mánaðarlega leggja fyrir ríkisstjórnina skýrslur um birgðasöfnun af áli hjá bræðslunni.

28.02. Framleiðslugjaldið, sem ISAL ber að greiða af umframbirgðum, verður gjaldskylt, þegar ríkisstjórnin tilkynnir, og skal greiða það innan þrjátíu daga; þó þannig, að framleiðslugjaldið skal eigi lagt á ISAL vegna áls við útskipun, ef gjaldið hefur þegar verið lagt á það ál sem umframbirgðir.

29. gr.

Framkvæmdaratriði.

29.01. Framleiðslugjaldið verður gjaldskylt við sérhverja útskipun áls úr bræðslunni, nema ISAL sýni fram á, að framleiðslugjaldið hafi verið lagt á alla slíka útskipun eða hluta hennar sem umframbirgðir samkvæmt ákvæðum málsgr. 28.02. Greiðslur skulu fara fram þrjátíu dögum eftir afgreiðslu flutningaskipsins, þegar um er að ræða ál, sem út er flutt með skipi, eða afgreiðslu landflutningatækja frá bræðslulóðinni, þegar um er að ræða ál, sem flutt er landveg. Hin gjaldskylda upphæð í hverju tilviki skal reiknuð á grundvelli farmskírteina eða annarra flutningsskjala, sem út eru gefin vegna álsins, og samkvæmt bókum ISALs, og er háð eðlilegum aðgerðum varðandi sannprófun og eftirlit.

29.02. ISAL skal greiða framleiðslugjaldið í Bandaríkjadollurum, eða öðrum gjaldeyri, sem ríkisstjórnin og Alusuisse koma sér saman um, og í bankareikning, sem ríkisstjórnin tilgreinir í þessum tilgangi.

30. gr.

Endurskoðun á framleiðslugjaldi.

30.01. Framleiðslugjaldið skal endurskoðað samkvæmt skriflegum tilmælum ríkisstjórnarinnar eða Alusuisse á valdegi eða miðað við þann dag, ef gildistími samnings þessa er framlengdur samkvæmt málsgr. 49.01; þó þannig, að sá samningsaðili, er endurskoðunar óskar, skal hafa tilkynnt gagnaðilanum um tilmæli sín í þá átt með að minnsta kosti sex mánaða fyrirvara. Ef samningstíminn er framlengdur á valdegi, en hvorugur samningsaðili gefur út slíka tilkynningu, skal þáverandi framleiðslugjald halda gildi sínu til næsta valdags, eða þar til samningur þessi rennur út, eftir því sem við á.

30.02. Upphæð hins endurskoðaða framleiðslugjalds á valdegi eða frá þeim degi að telja, skal ákveðin á grundvelli eftirfarandi líkingar:

$$T = \frac{NP \times TL}{A}$$

þar sem:

T = framleiðslugjaldið, eins og það hefur verið endurskoðað, í Bandaríkjadollurum á smálest af áli.
NP = árlegur nettóhagnaður ISALs miðað við valdag, ákveðinn samkvæmt málsgr. 30.03.

TL = íslenzka skattstigið miðað við valdag (tilgreint sem brot), ákveðið samkvæmt málsgr. 30.04.
A = ársálframleiðsla bræðslunnar í smálestum miðað við valdag, ákveðin samkvæmt málsgr. 30.05.

30.03. Í grein þessari merkir „árlegur nettóhagnaður ISALs miðað við valdag" upphæð í Bandaríkjadollurum, sem ríkisstjórnin og Alusuisse koma sér saman um með hliðsjón af:

a) árlegum meðaltalsnettóhagnaði ISALs um fimm næstliðin ár, ákveðnum samkvæmt málsgr. 27.04 og endurskoðuðum samkvæmt málsgr. 27.03; og

b) áætluðum árlegum meðaltalsnettóhagnaði ISALs, er byggist á fimm ára forsögn um sölutekjur, rekstrarkostnað, fyrningu, vexti og fjármagnskostnað og reglubundnum ráðstöfunum til endurnýjunar bræðslunnar, sem ákveðinn er í samræmi við ákvæði málsgr. 27.04 og samrýmanlegur er við endurskoðuð reikningsuppgjör þau, sem um ræðir í staflið a) í málsgrein þessari (30.03).

30.04. Í grein þessari merkir „íslenzka skattstigið miðað við valdag" það brot, er hefur sem teljara:

a) árlega samanlagða skattbyrði ISALs, reiknaða í Bandaríkjadollurum, er leiða myndi af álagningu valdagsskattanna á ISAL, eins og þeir eru skilgreindir í málsgr. 30.08 og samkvæmt málsgr. 30.09 og 30.10;

en nefnari þess skal vera:

b) árlegur nettóhagnaður ISALs miðað við valdag.

Áskilið er, að íslenzka skattstigið miðað við valdag fari ekki fram úr fimmtíu af hundraði (50%) að því er varðar ákvæði málsgr. 30.02.

30.05. Í grein þessari skal ársálframleiðsla bræðslunnar í smálestum miðað við valdag nema því magni, er ríkisstjórnin og Alusuisse koma sér saman um með hliðsjón af:

a) meðalársframleiðslu bræðslunnar á næstliðnu fimm ára tímabili; og

b) áætlaðri ársframleiðslu bræðslunnar á grundvelli fimm ára forsagnar.

30.06. Eftirfarandi skattar, sem nú eru álagðir samkvæmt íslenzkum lögum, hafa verið teknir inn í framleiðslugjaldið:

a) tekjuskattur samkvæmt lögum nr. 90/1965;
b) tekjuútsvar samkvæmt lögum nr. 51/1964 og 67/1965;
c) eignaskattur samkvæmt lögum nr. 90/1965;
d) eignaútsvar samkvæmt lögum nr. 51/1964 og 67/1965;
e) fasteignaskattur samkvæmt lögum nr. 51/1964;
f) aðstöðugjald samkvæmt lögum nr. 51/1964;
g) iðnlánasjóðsgjald samkvæmt lögum nr. 45/1963;
h) kirkjugarðsgjald, sem lagt er á sem álag á skatta þá, sem taldir eru í staflíðum b), d) og f) í þessari málsgrein, samkvæmt lögum nr. 21/1963; og
i) byggingarsjóðsgjald, sem lagt er sem álag á skatta þá, sem taldir eru í staflíðum a) og c) í þessari málsgrein, samkvæmt lögum nr. 19/1965.

Framleiðslugjaldið felur ekki í sér aðflutnings- og útflutningsgjöld eins og þau eru skilgreind í málsgr. 14.06, eða skatta og gjöld, sem kveðið er á um í 31. gr.

30.07. Skattar þeir, sem taldir eru í málsgr. 30.06 og sameinaðir hafa verið í framleiðslugjaldinu, fela í sér þá skattabyrði, sem leiðir af öllum núverandi íslenzkum sköttum af eftirfarandi tegund:

a) tekjuskattar;
b) almennir eignaskattar eða nettóverðmætisskattar;
c) fasteignaskattar, sem eru almenns eðlis og ekki álagðir með sérstakri tilvísun eða tilgangi;
d) skattar á viðskiptaútgjöld (svo sem samkvæmt lögum nr. 51/1964) og veltu eða verðmætisaukningu (sem ekki eru nú til á Íslandi), sem allir eru þess

eðlis að ekki er heimilt samkvæmt lögum að velta þeim beint yfir á viðskiptavini fyrirtækisins í sambandi við ákveðin viðskipti; og

e) sérhver gjöld, sem á eru lögð sem álag á eða hluti af þeim sköttum, sem vitnað er til í stafliðum a) til d) í þessari málsgrein, að báðum meðtöldum.

30.08. Skattar þeir, sem sameinaðir verða í hinu endurskoðaða framleiðslugjaldi samkvæmt þessari grein, skulu vera skattar þeir, sem taldir eru í málsgr. 30.06, ef þeir eru í gildi miðað við valdag, svo og sérhverjir skattar, sem koma kunna í þeirra stað eða bætast við og á eru lagðir miðað við þann dag og eru sömu tegundar og skattar þeir, sem lýst er í málsgr. 30.07 („Valdagsskattar").

30.09. Valdagsskattar skulu teknir inn í hið endurskoðaða framleiðslugjald, hvort sem þeir eru á lagðir af ríkisstjórninni eða bæjar- og sveitarstjórn, og hvort sem þeir renna í ríkissjóð eða annan sjóð. Þegar um skatta bæjar- eða sveitarstjórnar er að ræða, skulu valdagsskattarnir fela í sér þá skatta, sem greiddir eru af íslenzkum félögum, sem skattskyld eru í Reykjavík. Valdagsskattarnir skulu koma fram í hinu endurskoðaða framleiðslugjaldi að því marki eingöngu, sem þeir eiga almennt við um iðnfyrirtæki, sem viðskipti reka á Íslandi, og eru reglubundnar álögur, sem lagðar eru á árlega eða með öðru tímabundnu millibili eða á annan reglubundinn hátt.

30.10. Valdagsskattar skulu reiknaðir á grundvelli árlegs nettóhagnaðar ISALs miðað við valdag, að því er tekur til skatta, sem byggjast á nettótekjum, og á viðeigandi skattstofn, að því er tekur til skatta, sem ekki miðast við nettótekjur. Útreikningur til skatts á árlegum nettóhagnaði ISALs miðað við valdag skal byggður á þeim almennu grundvallarreglum um bókhald, sem tilgreindar eru í málsgr. 27.04, og þeim sérstöku bókhaldsreglum, sem beitt kann að hafa verið við ISAL á hverjum tíma við uppgjör, sem gerð hafa verið samkvæmt ákvæðum málsgr. 27.03. Að áskildu því, sem að framan greinir, skal álagning valdagsskatta á árlegan nettóhagnað ISALs miðað við valdag, og viðeigandi skattstofn þeirra skatta, sem ekki miðast við nettótekjur, framkvæmd á grundvelli þeirrar íslenzku skattalöggjafar, sem þá er í gildi. Álagning valdagsskatta skal byggð á lögákveðinni stighæð. Ef skattayfirvöld hafa valfrelsi um stighæð einhverra skatta, skal það skattstig ráða, sem almennt er beitt á valdegi.

30.11. Meginregla sú, sem sett er í 26. gr. varðandi leiðréttingar á framleiðslugjaldinu miðað við hækkun og lækkun á heimsmarkaðsverði á áli, skal taka til hins endurskoðaða framleiðslugjalds á þann hátt, sem ríkisstjórnin og Alusuisse koma sér saman um.

30.12. Með þeim fyrirvara, sem segir í málsgr. 30.01, skal ISAL vera háð álagningu og greiðslu hins endurskoðaða framleiðslugjalds með þeirri upphæð, sem ákveðin verður samkvæmt málsgr. 30.02 og leiðrétt samkvæmt málsgr. 30.11, frá valdegi að telja og til næsta valdags, eða þar til samningur þessi rennur út, eftir því sem við á. Hið endurskoðaða framleiðslugjald skal vera háð ákvæðum 27. gr., 28. gr. og 29. gr.

B. Almenn skatta- og gjaldaákvæði.

31. gr.

Aðrir skattar og gjöld.

31.01. Auk framleiðslugjaldsins, sem ISAL ber að greiða, skal ISAL skylt að greiða þá skatta og gjöld, sem núgildandi lög gera ráð fyrir, að því marki og í þeim mæli, sem segir í þessari málsgrein (svo og aðra svipaða skatta og gjöld, sem almennt eru þau sömu að upphæð og síðar kunna að verða lögleidd):

a) stimpilgjöld samkvæmt lögum nr. 75/1921 (með áorðnum breytingum) af útgáfu á hlutabréfum ISALs og síðari aukningu á hlutafé félagsins, er nemi i) einum og sex tíundu hlutum af hundraði (1.6%) fyrir fyrstu tíu milljón krónurnar

(kr. 10.000.000) af hlutafé og ii) tveim tíundu úr einum hundraðshluta (0.2%) af hlutafé, sem er fram yfir tíu milljónir króna (kr. 10.000.000);

b) stimpilgjöld samkvæmt lögum nr. 75/1921 (með áorðnum breytingum) af framsölum á hlutabréfum, er nemi 0.24% af nafnverði;

c) stimpilgjöld samkvæmt lögum nr. 75/1921 (með áorðnum breytingum) af útgáfu eða framsali á viðskiptabréfum, á nafn eða til handhafa, útgefnum af ISAL, sem bera vexti og ætlað er að ganga manna í milli, er nemi i) 0.24% af nafnverði, ef þau eru án tryggingar, og ii) 0.72% af nafnverði, ef þau eru tryggð með veði eða ábyrgð;

d) stimpilgjöld samkvæmt lögum nr. 75/1921 (með áorðnum breytingum) af afsalsbréfum og leigusamningum um fasteignir (að undanskildum leigumála þeim fyrir bræðslulóðina, sem gerður er samkvæmt 2. gr. hafnar- og lóðarsamningsins), og af vátryggingarskírteinum og öðrum skjölum samkvæmt þeim taxta, sem í gildi er, þegar þau viðskipti eiga sér stað;

e) þungaskatt, nema fyrir sérstök ökutæki, sem einungis eru notuð innan bræðslulóðarinnar við rekstur bræðslunnar, benzíngjald og gúmmígjald samkvæmt lögum nr. 71/1963 (með áorðnum breytingum), allt samkvæmt þeim töxtum, sem í gildi eru á hverjum tíma samkvæmt lögunum; og vegatolla samkvæmt ákvæðum 95. gr. laga nr. 71/1963, miðað við þann taxta, sem í gildi er á hverjum tíma samkvæmt lögunum;

f) þinglýsingargjöld samkvæmt lögum nr. 104/1965 við þinglýsingu á afsalsbréfum og veðbréfum samkvæmt þeim töxtum, sem í gildi eru á hverjum tíma samkvæmt lögunum (þar á meðal gjald fyrir þinglýsingu hafnar- og lóðarsamningsins eða viðeigandi hluta af honum, eftir því sem segir í 24. gr. laganna);

g) ýmis skrásetningar- og leyfisgjöld samkvæmt lögum nr. 104/1965 miðað við þá taxta, sem í gildi eru á hverjum tíma samkvæmt lögunum; og skráningargjöld vélknúinna ökutækja samkvæmt 32. gr. téðra laga (nema fyrir sérstök ökutæki, sem einungis eru notuð innan bræðslulóðarinnar við rekstur bræðslunnar) miðað við þann taxta, sem í gildi er á hverjum tíma samkvæmt lögunum;

h) skoðunargjald bifreiða samkvæmt lögum nr. 26/1958 (nema fyrir sérstök ökutæki, sem einungis eru notuð innan bræðslulóðarinnar við rekstur bræðslunnar); og skipaskoðunargjald fyrir sérstaka flutningapramma ISALs samkvæmt lögum nr. 50/1959, hvort tveggja miðað við þann taxta, sem í gildi er á hverjum tíma samkvæmt téðum lögum;

i) öryggiseftirlitsgjald samkvæmt lögum nr. 23/1952, miðað við kostnað af skoðun á bræðslunni;

j) leyfisgjöld samkvæmt lögum nr. 30/1960 og 92/1965 af innfluttum vörum, sem taldar eru í málsgr. 14.02, ef þess er krafizt í téðum lögum, og samkvæmt þeim taxta, sem þar er tiltekinn; og af yfirfærslum fyrir ISAL á íslenzkum peningum í erlendan gjaldeyri, eftir þeim taxta, sem tiltekinn er í téðum lögum;

k) skipulagsgjald samkvæmt lögum nr. 19/1964 af öllum byggingum, sem skilgreindar eru sem „hús" í málsgr. 31.05;

l) byggingarleyfisgjald til kaupstaðarins vegna bræðslunnar, eins og hún verður að byggingu og búnaði með 120 megavatta málraun, er nemi einni milljón og fimm hundruð þúsund krónum (kr. 1.500.000) og greiðist hinn 1. janúar 1967; og

m) gatnagerðargjald til kaupstaðarins vegna bræðslunnar, eins og hún verður að byggingu og búnaði með 120 megavatta málraun, er nemi þremur milljónum og fimm hundruð þúsund krónum (kr. 3.500.000) og greiðist hinn 1. janúar 1967.

31.02. a) ISAL skal skylt að greiða söluskatt samkvæmt lögum nr. 10/1960 (með áorðnum breytingum), eða að þola álag hans, og sérhvern innlendan söluskatt eða svipaðan veltu- eða framleiðsluskatt, sem síðar kann að verða í lög leiddur og heimilt er að velta yfir í tilteknum viðskiptum, að því er tekur til:

i) hvers konar vörukaupa ISALs á íslenzkum markaði og hvers konar þjónustu, sem ISAL er látin í té á Íslandi; og
ii) hvers konar sölu af hálfu ISALs á íslenzkum markaði, þar með talin sala á áli og hvers konar umframbirgðum eða búnaði.

b)
i) ISAL skal ekki háð sköttum af framangreindu tagi vegna rafmagns samkvæmt rafmagnssamningnum, né heldur vegna nokkurrar starfsemi á bræðslulóðinni, sem ISAL framkvæmir sjálft, þar með talin þjónusta og vinnsla, eða sem Alusuisse annast samkvæmt aðstoðarsamningunum;
ii) söluskatturinn eða aðrir skattar af framangreindu tagi skulu ekki lagðir á vörur þær, sem taldar eru í málsgr. 14.01 í samningi þessum og ISAL flytur inn, sem eru notaðar, nýttar, unnar eða ísettar á bræðslulóðinni við byggingu bræðslunnar af hálfu ISALs eða einhvers verktaka ISALs eða af hálfu ISALs í rekstri bræðslunnar;
iii) á grundvelli laga nr. 10/1960 (með áorðnum breytingum) skulu verktakar, sem inna af hendi vinnu eða þjónustu við byggingu bræðslunnar, vera undanþegnir söluskatti að því er tekur til vinnulauna og tæknilegs og stjórnunarlegs fastakostnaðar, þar með talinn fjármagnskostnaður og ágóðahlutur. Sama undanþága skal, meðan á byggingu stendur, gilda um þá skatta framangreinds eðlis, sem síðar kunna að verða lögleiddir.

31.03. ISAL skal skylt að greiða eftirtalin félagsleg gjöld, sem heyra til hagsbóta á sviði félagslegs öryggis og íslenzkum vinnuveitendum ber nú að greiða:
a) lífeyrisiðgjald atvinnurekenda samkvæmt lögum nr. 40/1963 (með áorðnum breytingum);
b) slysatryggingagjald samkvæmt lögum nr. 40/1963;
c) atvinnuleysistryggingarsjóðsgjald samkvæmt lögum nr. 4/1959.

ISAL skal skylt að greiða þau félagsleg gjöld, sem framvegis kunna að verða lögleidd til hagsbóta eða velferðar fyrir starfsfólk og íslenzkum vinnuveitendum ber almennt að greiða.

31.04. ISAL skal skylt að greiða skatta, sem lögleiddir verða sem þáttur í lausn almennrar vinnudeilu og iðnfyrirtækjum ber almennt að greiða í stað launahækkunar, svo sem launaskatt samkvæmt lögum nr. 14/1965, og svipaða skatta, sem síðar kunna að koma til og almennt eru sama eðlis.

31.05. ISAL skal hlíta lögum og reglugerðum um lögskyldar ábyrgðartryggingar, þar á meðal greiðsluskyldu um iðgjöld af þeim, á bifreiðum og öðrum ökutækjum (að undanskildum sérstökum ökutækjum, sem eingöngu eru notuð innan bræðslulóðarinnar í rekstri bræðslunnar), samkvæmt lögum nr. 26/1958 og svipuðum lögum, er síðar koma til. ISAL skal vátryggja byggingar (að frátöldu fylgifé og búnaði), sem reistar eru á bræðslulóðinni, gegn bruna í samræmi við ákvæði laga nr. 9/1955, þó þannig, að bræðslukerjasalir, steypuhús, geymsluturnar og geymar bræðslunnar teljast ekki „hús" í skilningi laganna.

31.06. ISAL skal skylt að greiða iðnaðarrannsóknagjald samkvæmt lögum nr. 64/1965 á laun verkamanna og fagmanna, miðað við þann taxta, sem nú er tiltekinn í lögunum.

31.07. ISAL skal greiða fyrir þjónustuþægindi, sem veitt eru að beiðni þess, svo sem síma, vatn frá vatnsveitu bæjar- eða sveitarfélags og skolplögn.

31.08. Allar greiðslur, sem greiða ber samkvæmt þessari grein, skal inna af hendi í íslenzkum gjaldeyri.

32. gr.

Tvísköttun.

Til þess að koma í veg fyrir tvísköttun skal litið svo á, að hvorki Alusuisse, neitt dótturfélag Alusuisse né nokkur minnihluta hluthafi hafi fasta starfsstöð á Íslandi, að því er varðar skattamál, vegna hlutdeildar þeirra og starfsemi í sambandi við ISAL einna saman.

33. gr.
Ákvæði varðandi gjaldskyldu.

33.01. Ákvæði samnings þessa, ásamt ákvæðum fylgiskjalanna, skulu ein vera ráðandi um gjaldskyldu í skiptum milli ríkisstjórnarinnar, Landsvirkjunar og kaupstaðarins annars vegar, og Alusuisse, minnihluta hluthafa og ISALs hins vegar, sem rísa kann af hvers konar hlutdeild í ISAL eða starfsemi í sambandi við það meðan samningur þessi og fylgisamningarnir eru í gildi og allt að 10 árum eftir að þeir renna út eða er rift. Án takmörkunar á almennu orðalagi hér að framan, skal sérstaklega eigi leggja neina aðra skatta né gjöld á Alusuisse, neinn minnihluta hluthafa né ISAL vegna neinnar fjárfestingar í ISAL, byggingar og rekstrar bræðslunnar, greiðslu arðs og vaxta, greiðslu á framleiðsluleyfis- eða einkaleyfisgjöldum og þóknun samkvæmt aðstoðarsamningunum, framsals á hlutabréfum eða eignum, lækkunar á hlutafé ISALs, skiptameðferðar og félagsslita ISALs, er samningur þessi og fylgisamningarnir renna út eða er rift, eða, allt að tíu árum þar á eftir, vegna enduryfirfærslu á hlutafé, afgangsfé eða framlögum samkvæmt 50. gr., né nokkurrar annarrar hlutdeildar í eða starfsemi í sambandi við ISAL.

33.02. Að undanskildu því, er greinir í samningi þessum og rafmagnssamningnum, skal eigi leggja á ISAL, beint eða óbeint, neins konar skatt né gjald í sambandi við öflun, flutning, spennubreytingu, afriðlun, notkun eða eyðslu á rafmagni, sem bræðslunni er látin í té samkvæmt rafmagnssamningnum.

VII. KAFLI
ALMENNT

A. Almenn ákvæði.

34. gr.
Húsnæði.

Þess er ekki krafizt af ISAL, að það sjái fyrir húsnæði handa íslenzkum starfsmönnum sínum, sem hafa fast starf við bræðsluna. Slíkir starfsmenn skulu á venjulegan hátt hafa aðgang að húsnæðislánum, sem almennt eru fáanleg á Íslandi. Ef það skyldi verða nauðsynlegt að sjá slíkum starfsmönnum fyrir húsnæði, í kaupstaðnum eða annars staðar, skal slíkt húsnæði, hvort sem séð er fyrir því beint með byggingu af hálfu ISALs eða óbeint með lánum til slíkra starfsmanna, njóta sömu aðstöðu og veitt er vegna annars húsnæðis á Íslandi, að því er varðar útvegun á skipulagsþjónustu (þar með talin vatnsveita, vatnsleiðslur, skolplögn, framræsla og rafmagn), og ISAL skal ekki hafa neinar sérstakar skyldur varðandi slíka skipulagsþjónustu sökum þess, að slíkt húsnæði sé notað af starfsmönnum þess.

35. gr.
Meðferð fjárfestinga.

35.01. Ríkisstjórninni ber jafnan að tryggja, að farið sé með fjárfestingar Alusuisse, minnihluta hluthafa og ISAL á réttlátan og sanngjarnan hátt, svo og að veita slíkum fjárfestingum ávallt vernd og öryggi á yfirráðasvæði sínu. Ríkisstjórnin skal ekki á neinn hátt skerða stjórn, viðhald, notkun, nýtingu eða ráðstöfun slíkra fjárfestinga með ósanngjörnum eða hlutdrægum aðgerðum.

35.02. Ríkisstjórnin skal ekki gera neinar ráðstafanir, sem beint eða óbeint svipta Alusuisse, minnihluta hluthafa eða ISAL neinum fjárfestingum þeirra eða hluta af þeim, nema:

a) slíkar ráðstafanir séu gerðar vegna almenningsþarfa og lögum samkvæmt;
b) slíkar ráðstafanir séu óhlutdrægar; og

c) slíkum ráðstöfunum sé fylgt eftir með greiðslu fullra bóta, sem nemi sannvirði fjárfestinga þeirra, er í hlut eiga, greiðist án teljandi tafa og fáist yfirfærðar í þeim mæli, sem nauðsynlegur er, til að slíkar bætur megi koma að haldi fyrir Alusuisse, minnihluta hluthafa eða ISAL, eftir því sem við á.

35.03. Ríkisstjórninni heimilast að grípa til aðgerða, er brjóta í bága við ákvæði greinar þessarar, einvörðungu ef:

a) hún á í styrjöld, ófriði eða öðrum alvarlegum þjóðfélagslegum vanda, sem upp kemur vegna óviðráðanlegra afla (force majeure) eða ófyrirséðra aðstæðna eða ógna mikilvægum öryggishagsmunum hennar; eða

b) aðgerðirnar eru framkvæmdar samkvæmt ályktun öryggisráðs Sameinuðu þjóðanna, eða að tillögu þess eða allsherjarþings Sameinuðu þjóðanna í þá átt að varðveita eða koma á aftur heimsfriði og öryggi.

Engar slíkar aðgerðir skulu vera víðtækari eða vara lengur en hin aðkallandi nauðsyn krefur.

36. gr.
Beztu kjör.

Hvorki Landsvirkjun né ríkisstjórnin munu bjóða neinum erlendum álframleiðanda hagstæðara rafmagnsverð fyrir álbræðslu á Íslandi en verð það og skilmála, er greinir í rafmagnssamningnum.

37. gr.
Rekstur á Norðurlandi og vinnsla úr áli.

Fari svo, að ríkisstjórnin hyggi á það í framtíðinni að byggja álbræðslu á Norðurlandi, lýsir Alusuisse yfir því, að félagið er reiðubúið að taka til vinsamlegrar athugunar þátttöku í slíku fyrirtæki í félagi við íslenzka aðila svo fremi, að það sé fjárhagslega hagkvæmt. Alusuisse mundi þá reiðubúið til að leggja bræðslufyrirtækinu til viðskiptalega og tæknilega aðstoð með sanngjörnum kjörum. Alusuisse og ISAL eru reiðubúin til að aðstoða íslenzka iðnaðaraðila við þróun úrvinnslu áls á Íslandi með því að leggja fram tæknikunnáttu og aðstoð og með fjárhagslegri þátttöku í slíkum framkvæmdum með þeim kjörum og skilmálum, sem ríkisstjórnin og Alusuisse kunna að verða ásátt um.

38. gr.
Breytingar á byggingar- og rekstrarkostnaði.

Hækki eða lækki byggingar- eða rekstrarkostnaður bræðslunnar, Búrfellsvirkjunar, hafnarinnar og hafnarmannvirkjanna eða annarra skyldra mannvirkja, að meira eða minna leyti og af hvaða ástæðu sem er, hvort sem fyrirsjáanlegt var eða ekki, skulu slíkar breytingar ekki verða forsenda að breytingum, umskiptum eða undanþágu frá neinum ákvæðum samnings þessa eða neins fylgisamninganna og skulu engin áhrif hafa á skuldbindingar aðila hans og þeirra.

B. Óviðráðanleg öfl (force majeure).

39. gr.
Óviðráðanleg öfl (force majeure).

Í samningi þessum og fylgisamningunum eru óviðráðanleg öfl (force majeure) hér með skilgreind þannig, að þau taki til ófriðar (hvort sem um stríðsyfirlýsingu er að ræða eða ekki), styrjaldaraðgerða, byltinga, uppreisna, uppþota, fjöldauppnáms, múgæsinga, sprenginga, eldsvoða, jarðskjálfta, eldgosa, storma, flóðbylgja, flóða, ísa, þurrka, eldinga, sóttkvía, flutningabanna, almennrar stöðvunar á flutn-

ingum eða siglingum, eða hvers kyns ámóta atvika, sem ekki er unnt að koma í veg fyrir eða hafa stjórn á með eðlilegum ráðum af hálfu aðila samnings þessa eða fylgisamninganna, og í þessu tilliti skulu óviðráðanleg öfl (force majeure) einnig taka til allsherjarverkfalla, staðbundinna verkfalla eða ámóta vinnutruflana á Íslandi, sem aðili sá, er fyrir slíku verður, hefur ekki getað komið í veg fyrir eða haft stjórn á, enda þótt hann hafi beitt öllum eðlilegum ráðum, sem honum voru tiltæk, en eingöngu um þann tíma, sem aðilanum var ókleift að binda endi á ástandið með öllum slíkum ráðum, sem honum voru tiltæk.

40. gr.
Áhrif óviðráðanlegra afla (force majeure).

40.01. Eigi skal misbrestur eða aðgerðarleysi af hálfu aðila samnings þessa eða fylgisamninganna á að efna nokkra skuldbindingu sína eða að framfylgja nokkrum skilmálum eða skilyrðum samnings þessa eða fylgisamninganna teljast vanefnd á slíkri skuldbindingu, skilmála eða skilyrði, ef og að því leyti, sem slíkur misbrestur eða aðgerðarleysi stafar af völdum óviðráðanlegra afla (force majeure).

40.02. Ef svo vill til, að misbrestur eða aðgerðarleysi verður af völdum óviðráðanlegra afla (force majeure), þá skulu skuldbindingar þær samkvæmt samningi þessum og fylgisamningunum og skilmálar þeir og skilyrði sömu samninga, sem eigi er unnt að efna sökum misbrests eða aðgerðarleysis, teljast hafa verið óvirk, á meðan slíkur misbrestur eða aðgerðarleysi varir, og án takmörkunar á almennu gildi þess, sem að framan greinir, og án þess að takmarka eða draga úr nokkrum beinum ákvæðum samnings þessa eða fylgisamninganna varðandi óviðráðanleg öfl:

a) ef slík óviðráðanleg öfl (force majeure) eru völd að truflun á því, að hlítt sé úrskurði eða dómi, sem vísað er til í málsgr. 41.02 a) iv) eða 41.02 b) iv), þá skulu tímatakmörk þau, sem tilgreind eru í slíkum úrskurði eða dómi varðandi slíka fullnægju hans (nema slíkur úrskurður eða dómur geri sérstaklega ráð fyrir slíku tilviki) framlengjast til jafns við tímalengd þeirra tafa, sem orsakast af völdum slíkra óviðráðanlegra afla (force majeure);

b) ef ISAL hefur látið undir höfuð leggjast að ljúka við fyrsta áfanga bræðslunnar, fyrri stækkun bræðslunnar eða síðari stækkun bræðslunnar, á eða fyrir AR I, AR II eða AR III, eftir því sem við á, og ef þær framkvæmdir, sem nauðsynlegar eru til að ljúka við sérhvern slíkan áfanga eða stækkun, verða síðan fyrir töfum af völdum slíkra óviðráðanlegra afla (force majeure), þá skal það tveggja ára tímabil, sem við á og vísað er til í málsgr. 41.02 a) i), framlengt til jafns við tímalengd þeirra tafa, sem slík óviðráðanleg öfl (force majeure) hafa valdið;

c) ef Landsvirkjun hefur látið undir höfuð leggjast að sjá ISAL fyrir samningsbundnu rafmagni á eða fyrir AR I, AR II eða AR III, eftir því sem við á, og ef byggingarframkvæmdir við Búrfellsvirkjun verða síðan fyrir töfum af völdum slíkra óviðráðanlegra afla (force majeure), þá skal það tveggja ára tímabil, sem við á og vísað er til í málsgr. 41.02 b) i), framlengt til jafns við tímalengd þeirra tafa, sem slík óviðráðanleg öfl hafa valdið; og

d) ef slík óviðráðanleg öfl (force majeure) valda töf á því, að bætt verði úr hvers konar riftunarvanefnd innan þess sextíu daga tímabils (eftir tilkynningu), sem vísað er til í málsgr. 41.03, þá skal slíkt sextíu daga tímabil framlengt til jafns við tímalengd þeirra tafa, sem slík óviðráðanleg öfl hafa valdið.

40.03. Sá aðili, sem bera vill fyrir sig óviðráðanleg öfl (force majeure) samkvæmt þessari grein, skal hafa sönnunarbyrði um tilvist slíkra óviðráðanlegra afla. Misbrestur eða aðgerðarleysi skal, að því er grein þessa varðar, því aðeins talið hafa orsakazt af óviðráðanlegum öflum (force majeure), að sá aðili, sem hlut á að slíkum misbresti eða aðgerðarleysi, sanni a) að misbrestur hans eða aðgerðarleysi sé bein afleiðing af óviðráðanlegum öflum (force majeure), eins og þau eru skilgreind í 39. gr., og b) að sá aðili, sem hlut á að slíkum misbresti eða aðgerðarleysi, hafi

sýnt hæfilega aðgæzlu og gripið til allra þeirra ráða annarra, sem eðlileg mega teljast, til þess að forðast slíkan misbrest eða aðgerðarleysi.

40.04. Ef svo vill til, að misbrestur eða aðgerðarleysi af hálfu eins aðila, sem orsakast af völdum óviðráðanlegra afla (force majeure), geri öðrum aðila ókleift að efna skuldbindingar sínar samkvæmt samningi þessum eða fylgisamningunum, að öllu eða einhverju leyti og sá aðili, sem fyrir þessu verður, sannar a) að slík vanefnd sé bein afleiðing af misbresti eða aðgerðarleysi hins aðilans og b) að sá aðili, sem fyrir þessu verður, hafi sýnt hæfilega aðgæzlu og gripið til allra þeirra ráða annarra, sem eðlileg mega teljast, til að forðast slíka vanefnd, þá skal slík vanefnd af hans hálfu einnig talin hafa orðið af völdum óviðráðanlegra afla, að því er tekur til ákvæða þessarar greinar.

40.05. Ríkisstjórnin eða Alusuisse, eftir því sem við á, skulu þegar tilkynna hvort öðru um óviðráðanleg öfl (force majeure), sem valda einhverjum misbresti eða aðgerðarleysi við efndir á skuldbindingum samkvæmt samningi þessum eða fylgisamningunum, af hálfu ríkisstjórnarinnar, Landsvirkjunar eða kaupstaðarins, annars vegar, og Alusuisse og ISAL, hins vegar, og skulu þau á sama hátt tilkynna þetta þeim aðilum, sem taldir eru í 53. gr. samnings þessa.

40.06. Sérhverjum aðila að samningi þessum eða fylgisamningunum, sem á verður misbrestur eða aðgerðarleysi í því að efna að öllu eða einhverju leyti skuldbindingar sínar samkvæmt samningi þessum eða fylgisamningunum sökum óviðráðanlegra afla (force majeure), skal skylt að gera allt, sem í hans valdi stendur, til þess að draga úr áhrifum slíks misbrests eða aðgerðarleysis á fullar efndir skuldbindinga sinna. Þá skal hann og, jafnskjótt og hinna óviðráðanlegu afla (force majeure) gætir ekki lengur, beita öllum eðlilegum ráðum, sem á hans valdi eru, til að hefja á ný, og með minnstu mögulegum töfum, efndir á slíkum skuldbindingum.

40.07. Fari svo, að Búrfellsvirkjun eða bræðslan hafi verið með öllu eða að verulegu leyti eyðilögð af völdum óviðráðanlegra afla (force majeure), ber ríkisstjórninni og Landsvirkjun, annars vegar, og Alusuisse og ISAL, hins vegar, eftir því sem við á, skylda til að endurnýja slík mannvirki, nema óhagkvæmt væri eða fjárhagslega óheppilegt að ráðast í það. Aðilar þeir, sem fyrir slíku óláni verða, skulu eftir sem áður beita öllum eðlilegum ráðum til þess að gera tjón hinna aðilanna af þessum sökum sem allra minnst.

C. Vanefndir, riftun og stöðvanir.

41. gr.

Takmörkun á rétti til riftunar.

41.01. Vanefnd af hálfu sérhvers aðila, eins og þeir eru skilgreindir hér á eftir, á því að framkvæma eða halda sérhverja skuldbindingu, skilmála og skilyrði, sem hann á að halda eða framfylgja samkvæmt ákvæðum samnings þessa, eða fylgisamninganna, skal ekki, nema svo sé beinlínis kveðið á um í þessari grein eða sérstöku ákvæði samnings þessa eða fylgisamninganna, veita nokkurn rétt til riftunar af hálfu nokkurs annars aðila.

Að því er varðar ákvæði þessarar greinar, 42. gr. og 43. gr., skal hugtakið aðili merkja ríkisstjórnina, Alusuisse, Landsvirkjun, ISAL og kaupstaðinn, eftir því sem efnis- og orðasamband leyfir og gefur tilefni til.

41.02. Með þeim takmörkunum, sem leiðir af 39. gr., 40. gr. og málsgr. 41.03, skulu vanefndir á því að framkvæma eða halda þær skuldbindingar, skilmála eða skildaga, sem lýst er hér á eftir, er vara tilgreint tímabil (en hverjar slíkar vanefndir, sem vara tilgreint tímabil, skulu teljast „riftunarvanefndir", að því er varðar ákvæði greinar þessarar, 42. gr. og 43. gr.), og einungis slíkar vanefndir, er vara þann tíma, skulu veita rétt til riftunar, sem beita má á þann hátt og með þeim áhrifum, sem kveðið er á um hér á eftir:

a) Riftunarvanefndir af hálfu Alusuisse eða ISALs:

i) Misbrestur af hálfu ISALs við lúkningu á fyrsta áfanga bræðslunnar, fyrri stækkun bræðslunnar, eða síðari stækkun bræðslunnar, eftir því sem við á, innan tveggja ára frá hverjum af AR I, AR II eða AR III að telja;

ii) vanefndir á greiðslu fjár, sem ISAL skuldar samkvæmt ákvæðum samnings þessa, rafmagnssamningsins eða hafnar- og lóðarsamningsins um tímabil, sem nemur 90 dögum eftir að slík greiðsla féll í gjalddaga, eða, ef Alusuisse hefur, á þessu 90 daga tímabili, sent ríkisstjórninni skriflega tilkynningu (afrit af henni skal einnig sent þeim aðilum öðrum, sem tilgreindir eru í 53. gr.) þess efnis, að hafin séu og yfir standi gjaldþrotaskipti, greiðsluþrot, endurskipulagning eða álíka aðgerðir gegn eða af hálfu Alusuisse eða varðandi verulegan hluta af eignum þess, eða að félagið hafi viðurkennt greiðsluþrot sín í þeim skilningi, að það geti eigi staðið við greiðsluskuldbindingar sínar, eftir því sem þær falla í gjalddaga, þá skal tilgreint 90 daga tímabil framlengjast um 90 daga til viðbótar;

iii) sérhver vanefnd á því, sem máli skiptir, að framkvæma eða halda einhverja skuldbindingu, skilmála eða skildaga, samkv. málsgr. 22.01, málsgr. 22.02 eða málsgr. 24.03, sem varir óbætt um sex mánaða tíma eftir að ríkisstjórnin hefur sent Alusuisse tilkynningu, þar sem slík vanefnd er skilgreind og þess krafizt, að úr verði bætt;

iv) misbrestur af hálfu Alusuisse eða ISALs við að fullnægja úrskurði gerðardóms eða dómstóls, sem kveðinn er upp samkvæmt 46. gr. eða 47. gr. samnings þessa, innan þeirra tímatakmarka, sem ákveðin eru í slíkum úrskurði eða dómi, hvort sem slíkur úrskurður eða dómur hefur risið út af eða verið byggður á riftunarvanefndum eða ekki.

b) Riftunarvanefndir af hálfu ríkisstjórnarinnar, Landsvirkjunar eða kaupstaðarins:

i) Misbrestur á því af hálfu Landsvirkjunar að gera tiltækt í byrjun, samkvæmt rafmagnssamningnum, það samningsbundna rafmagn, sem þarf til fyrsta áfanga bræðslunnar, fyrri stækkunar bræðslunnar eða síðari stækkunar bræðslunnar, eftir því sem við á, innan tveggja ára frá hverjum af AR I, AR II eða AR III að telja;

ii) eftir að Landsvirkjun hefur gert tiltækt, samkvæmt rafmagnssamningnum, það samningsbundna rafmagn, sem þarf til einhvers ákveðins áfanga bræðslunnar, vanefnd af hálfu Landsvirkjunar á þeirri skuldbindingu sinni samkvæmt rafmagnssamningnum, að hafa samningsbundið rafmagn tiltækt fyrir slíkan áfanga bræðslunnar, ef sú vanefnd varir dag hvern í 90 daga samfellt;

iii) sérhver vanefnd á því, sem máli skiptir að framkvæma eða halda einhverja þeirra skuldbindinga, skilmála eða skilyrða, sem greinir í 35. gr., er varir óbætt um 6 mánaða skeið eftir að Alusuisse hefur sent ríkisstjórninni skriflega tilkynningu, er tilgreini slíka vanefnd og krefjist þess, að úr henni verði bætt;

iv) misbrestur af hálfu ríkisstjórnarinnar, Landsvirkjunar eða kaupstaðarins við að fullnægja úrskurði gerðardóms eða dómstóls, sem kveðinn er upp samkv. 46. gr. eða 47. gr. samnings þessa, innan þeirra tímatakmarka, sem ákveðin eru í slíkum úrskurði eða dómi, hvort sem slíkur úrskurður eða dómur hefur risið út af eða verið byggður á riftunarvanefndum eða ekki.

41.03. Nú vill svo til, að riftunarvanefnd á sér stað og úr henni hefur ekki verið bætt innan 60 daga frá því, að tilkynning hefur réttilega verið send hverjum þeim aðila, sem vanefndinni veldur (afrit af tilkynningunni skal einnig senda til hvers af þeim aðilum, sem nefndir eru í 53. gr.) af hálfu aðila, sem eigi er að vanefnd valdur, þar sem skýrt er frá því framkvæmda- eða aðgerðarleysi, sem hin meinta riftunarvanefnd byggist á, þá skal Alusuisse, ef vanefndin er af hálfu ríkisstjórnarinnar, Landsvirkjunar eða kaupstaðarins, eða ríkisstjórninni, ef Alu-

suisse eða ISAL eru völd að henni, heimilt að gefa út yfirlýsingu, en afrit af henni skal sent hverjum þeim aðila, sem valdur er að vanefndinni, og hverjum þeim aðila öðrum, sem nefndur er í 53. gr., þar sem þessum samningi er rift, frá dagsetningu þeirrar yfirlýsingar að telja; þó að því tilskildu (nema um sé að ræða riftunarvanefndir þær, sem vísað er til í tölulið iv) í staflið a) eða tölulið iv) í staflið b) í málsgr. 41.02), að ef sá aðili eða þeir aðilar, sem valdir eru að vanefndinni, hafa þann dag, sem hinu 60 daga tímabili lýkur, eða fyrr, vefengt slíkan rétt til riftunar og krafizt þess, að málinu verði vísað til dómstóla eða það lagt í gerð, skal málinu vísað til dómstóla eða gerðardóms samkv. ákvæðum 46. gr. og 47. gr., og skal þá samningi þessum því aðeins rift, að dómur dómstóls eða úrskurður gerðardóms kveði svo á, að réttur til slíkrar riftunar sé fyrir hendi. Sérhver slíkur dómur eða úrskurður skal kveða á um þær skaðabætur, ef nokkrar eru, sem sá aðili eða þeir aðilar, sem valdir eru að vanefndinni, skulu bera ábyrgð á af völdum athafnar þeirrar eða athafnaleysis (með fyrirvara um sérhverja sérstaka undanþágu frá eða takmörkun á ábyrgð samkvæmt samningi þessum, rafmagnssamningnum, hafnar- og lóðarsamningnum eða samningnum um framkvæmdatryggingu), sem til slíkrar riftunar leiddi, og skulu þær skaðabætur felldar á þann aðila, sem ábyrgur er fyrir þeim.

42. gr.
Takmörkun á stöðvunarrétti.

42.01. Ef ekki er öðruvísi ákveðið í samningi þessum eða fylgisamningunum, skal farið eftir ákvæðum þessarar greinar um rétt hvers aðila um sig til að stöðva efndir á einhverri þeirra skuldbindinga, skilmála eða skilyrða, sem honum ber að framkvæma eða halda samkvæmt sömu samningum, sökum vanefndar einhvers annars aðila á einhverri þeirra skuldbindinga, skilmála eða skildaga, sem honum ber að efna samkvæmt sömu samningum.

42.02. Nú eiga sér stað vanefndir eða meintar vanefndir af hálfu einhvers aðila, sem fólgnar eru í því, að hann framkvæmir ekki eða heldur einhverjar þær skuldbindingar, skilmála eða skildaga, sem hann á að efna samkvæmt ákvæðum samnings þessa eða fylgisamninganna, þá skal hverjum aðila öðrum, sem slíkar vanefndir bitna á, vera heimilt, án þess að grípa til málshöfðunar samkvæmt ákvæðum málsgr. 42.03, eða 46. gr. eða 47. gr., að láta af því að efna einhverja skuldbindingu, skilmála eða skildaga, sem hann á að efna samkvæmt ákvæðum sömu samninga, þegar atvik þau, sem hér er lýst, eiga við:

A) Þegar um er að ræða einhverjar slíkar vanefndir eða meintar vanefndir, að sá aðilinn, sem fyrir þeim verður, álítur að eðlileg nauðsyn sé til stöðvunar á efndum einhverrar skuldbindingar, skilmála eða skildaga af hans hálfu til þess að koma í veg fyrir eða draga úr i) verulegu tjóni, sem sá aðili, er fyrir slíku verður, telur eðlilega ástæðu til að ætla, að átt geti sér stað sökum slíkra vanefnda á eignum hans eða hagsmunum, eða ii) verulegri ábyrgð, sem slíkur aðili telur eðlilega ástæðu til að ætla að hann geti bakað sér gagnvart öðrum sökum slíkra vanefnda, þá skal þolanda vanefndanna (eftir að hann hefur sent tilkynningu um fyrirhugaða stöðvun til þess aðilans, sem vanefndunum veldur) vera heimilt að stöðva slíkar framkvæmdir eða láta af efndum að því marki, sem sanngjarnt má teljast, til þess að koma í veg fyrir eða draga úr slíku tjóni eða ábyrgð.

B) Eigi sér stað vanefndir á að framkvæma eða halda einhverja eftirfarandi skuldbindingu, skilmála eða skildaga, er halda áfram það tímabil, sem tilgreint er, og hvorki tilvist slíkra vanefnda né áframhald þeirra tilgreint tímabil er vefengt af hálfu þess aðilans, sem vanefndum veldur, samkvæmt því sem tilgreint er hér á eftir:

a) Vanefndir Alusuisse eða ISALs:

i) Sérhver riftunarvanefnd, sem lýst er í tölulið i), iii) eða iv) í málsgr. 41.02 a) (um það tímabil, sem þar er tilgreint);

ii) vanefndir á greiðslum, sem ISAL skuldar samkvæmt ákvæðum samnings þessa, rafmagnssamningsins eða hafnar- og lóðarsamningsins, um 45 daga tímabil eftir að slíkar greiðslur féllu í gjalddaga;

b) vanefndir af hálfu ríkisstjórnarinnar, Landsvirkjunar eða kaupstaðarins:

i) Sérhver riftunarvanefnd, sem lýst er í töluliðum i), iii) eða iv) í málsgr. 41.02 b) (um það tímabil, sem þar er tilgreint);

ii) vanefnd Landsvirkjunar, sem lýst er í tölulið ii) í málsgr. 41.02 b), ef slík vanefnd varir dag hvern í 45 daga samfleytt;

þá skal hver sá aðili annar, sem fyrir slíku verður, hafa rétt til þess að stöðva framkvæmdir eða hætta að framfylgja einhverjum af þeim skuldbindingum, skilmálum eða skildögum, sem hann á að framkvæma eða framfylgja, nema því aðeins og þar til tilvist slíkra vanefnda, eða áframhald þeirra tilgreint tímabil, hefur verið véfengt í góðri trú af hálfu þess aðila, sem þeim veldur, með því að hefja í tæka tíð málssókn fyrir dómstólum eða gerðardómi samkvæmt ákvæðum 46. gr. og 47. gr.

Sá réttur til stöðvunar, sem kveðið er á um í staflið A) í þessari málsgrein, er háður þeirri takmörkun, að ef dómstóll eða gerðardómur úrskurðar að slík stöðvun hafi ekki verið réttlætanleg samkvæmt ákvæði téðs stafliðs A), þá skal dómstólnum eða gerðardóminum heimilt að gera þeim aðilanum, sem stöðvað hefur framkvæmdir, skylt að greiða skaðabætur vegna slíkrar stöðvunar, eftir því sem dómurinn telur hæfilegt, og má dómurinn jafnframt mæla svo fyrir, að sá aðili hefji á ný efndir skuldbindinga sinna.

42.03. Án þess að takmarka rétt til stöðvunar samkvæmt málsgr. 42.02, ef til vanefnda eða meintra vanefnda kemur af hálfu einhvers aðila við að framkvæma eða halda einhverja af þeim skuldbindingum, skilmálum eða skildögum, sem sá aðili hefur tekizt á hendur samkvæmt ákvæðum samnings þessa eða fylgisamninganna (annarra en vanefnda þeirra, sem getið er í staflið B) í málsgr. 42.02), þá skal hver sá aðili annar, sem verður fyrir slíkum vanefndum, ef

i) hann lítur svo á að stöðvun á efndum einhverrar skuldbindingar, skilmála eða skildaga, sem hann á að efna samkvæmt ákvæðum þessa samnings eða fylgisamninganna, sé réttlætanleg (með tilliti til eðlis, tímalengdar og umfangs vanefndarinnar og eðlis og umfangs hinnar fyrirhuguðu stöðvunar), og

ii) hann hefur í tæka tíð sent tilkynningu til bráðabirgða til þess aðilans, sem vanefndunum veldur, um þá ætlan sína að stöðva slíkar efndir,

og svo fremi sem ekki hefur verið bætt úr vanefndunum eftir móttöku slíkrar bráðabirgðatilkynningar, leggja málið í gerð á þann hátt og í þeim tilgangi, sem tilgreindur er í þessari málsgrein (42.03), til þess að fá skorið úr um rétt sinn til að stöðva slíkar efndir.

Slík gerð skal framkvæmd af gerðardómara, sem hvorki er svissneskur né íslenzkur þegn, skipuðum með samkomulagi milli ríkisstjórnarinnar og Alusuisse innan 20 daga frá því að bráðabirgðatilkynningin er gefin út. Nú kemur ríkisstjórnin og Alusuisse sér ekki saman um skipun dómara, innan tiltekins tíma, og skal hann þá skipaður, ef ríkisstjórnin og Alusuisse óska þess, af forseta alþjóðadómsins í Haag. Nú vill svo til, að forseti alþjóðadómstólsins er annað hvort svissneskur eða íslenzkur ríkisborgari eða hefst ekki handa eða getur það ekki af einhverri ástæðu, og skal dómarinn þá skipaður af varaforseta alþjóðadómstólsins. Innan 45 daga frá því að hann er skipaður, skal dómarinn kveða upp úrskurð um það, hvort fyrirhuguð stöðvun á efndum sé réttlætanleg, með tilliti til eðlis, tímalengdar og umfangs slíkra vanefnda, og eðlis og umfangs hinnar fyrirhuguðu stöðvunar. Ef úrskurður dómarans liggur eigi fyrir innan fyrrgreindra 45 daga, þá skal þeim aðila, sem verður fyrir vanefndunum, heimilt að stöðva efndir eftir því sem tilgreint er í téðri tilkynningu, og má hann halda slíkri stöðvun áfram, nema því aðeins og þar til sá aðili, sem valdur er að vanefndunum, hefur framkvæmdir að nýju, eða þar til dómarinn lætur önnur fyrirmæli frá sér fara.

Nú úrskurðar dómarinn að hin fyrirhugaða stöðvun af hálfu þess aðila, sem fyrir vanefndunum verður, sé réttlætanleg, þá skal sá hinn sami aðili mega hefja stöðvun eða, ef hann hefur þegar hafið slíka stöðvun, þá skal honum heimilt að halda henni áfram. Nú úrskurðar dómarinn að hin fyrirhugaða stöðvun sé ekki réttlætanleg, og skal hann þá gefa þeim aðila, sem fyrir vanefndum hefur orðið, fyrirmæli um að hefja ekki fyrirhugaða stöðvun eða, ef slík stöðvun er þegar hafin, að hefja á nýjan leik efndir á skuldbindingum sínum.

Hvenær sem er áður en, og eigi síðar en 90 dögum eftir að dómarinn hefur kveðið upp úrskurð sinn, getur annað hvort ríkisstjórnin eða Alusuisse óskað þess, að komið verði á fót gerðardómi, er skipaður sé samkvæmt ákvæðum 47. greinar. Skulu gerðardómendur þá skipaðir samkvæmt ákvæðum málsgr. 47.02, að því tilskildu þó, að dómari sá, sem skipaður er samkvæmt ákvæðum þessarar málsgr. (42.03) sé þriðji dómandi slíks gerðardóms. Gerðardómurinn skal meta það tjón, sem hvers konar vanefndir eða stöðvanir af hálfu aðila hafa orsakað, á þann hátt, sem dómurinn telur hæfilegt. Þá skal gerðardómurinn jafnframt mega veita sérhverja frekari viðeigandi leiðréttingu mála, samkvæmt ákvæðum málsgr. 47.04.

Ákvæði þessarar málsgr. (42.03) skulu teljast viðauki við ákvæði 46. gr. og 47. greinar, en eigi koma í stað þeirra.

43. gr.

Skaðabætur og aðrar bætur.

43.01. Þótt einhver aðili notfæri sér réttinn til að leita eftir fébótum, vegna þess að eigi hafi verið framkvæmd eða haldin einhver skuldbinding, skilmáli eða skildagi, sem framkvæma skal eða standa við samkvæmt samningi þessum eða einhverjum fylgisamninganna, skal það ekki verða til þess að firra þann aðila rétti til að rifta samningi þessum, ef og þegar slíkar vanefndir annars aðila leiða til riftunarheimildar eða réttar til þess að stöðva efndir á einhverri skuldbindingu, skilmála eða skildaga samkvæmt samningi þessum eða einhverjum fylgisamninganna, svo sem ráð er fyrir gert í 42. gr., og eigi skal vanefndaraðili í neinu tilviki losna undan skaðabótaskyldu vegna þess, að slíkum rétti til riftunar samnings eða stöðvunar á efndum hefur verið beitt.

43.02. Ef eigi hefur verið staðið við skuldbindingu, skilmála eða skildaga af hálfu einhvers aðila, hvort sem þær vanefndir hafa leitt til riftunarheimildar á samningi þessum eða réttar til að stöðva efndir, svo sem ráð er gert fyrir í 42. gr., eða ekki, skal sá aðili, sem eigi á sök, eiga rétt á skaðabótum eða leiðréttingu, þar á meðal, en ekki takmarkað við, lögbann eða beinar efndir, eða annarri viðeigandi leiðréttingu (að áskildri sérhverri undanþágu frá eða takmörkun á ábyrgð, sem greinir í samningi þessum, rafmagnssamningnum, hafnar- og lóðarsamningnum eða samningnum um framkvæmdatryggingu).

43.03. Ef efndir af hálfu eins aðila í annars stað eru viðeigandi og gerlegar, má bæta úr sérhverri vanefnd af hálfu einhvers aðila þannig, að sá eða þeir aðilar, sem ekki eru valdir að vanefndinni, láti efna þá skuldbindingu, skilmála eða skilyrði, sem um er að ræða, en kostnað af því og útgjöld skal vanefndaraðilinn bera. Ef vanefndaraðilinn greiðir ekki eða gerir ráðstafanir til að greiða skilvíslega slíkan kostnað og útgjöld að kröfu þess aðila, sem þannig hefur séð um efndir í hans stað, skal vísa málinu til dómstóls eða gerðardóms samkvæmt ákvæðum 46. gr. og 47. greinar samnings þessa og skal dómstóllinn eða gerðardómurinn ákveða og meta slíkan kostnað og útgjöld svo og hvers kyns skaðabætur, sem hljótast af vanskilum á þeim.

44. gr.

Riftun vegna óviðráðanlegra afla (force majeure).

Ef Búrfellsvirkjun eða bræðslan hefur algjörlega eða að mestu leyti verið eyðilögð vegna óviðráðanlegra afla (force majeure), þá skal ríkisstjórninni eða Lands-

virkjun, annars vegar, eða Alusuisse og ISAL, hins vegar, eftir því sem við á, ekki bera skylda til þess að endurnýja slík mannvirki samkvæmt ákvæðum málsgr. 40.07, og skal sá aðili að samningi þessum, sem óviðráðanleg öfl (force majeure) hafa ekki áhrif á, eiga rétt á að rifta samningi þessum með yfirlýsingu til gagnaðilans og til sérhvers þess aðila, sem nefndur er í 53. gr. samnings þessa, frá dagsetningu slíkrar yfirlýsingar að telja.

D. Lög, sem fara skal eftir, deilur og gerð.

45. gr.
Lög þau, sem fara skal eftir.

Samning þennan ber að skýra, túlka og framkvæma samkvæmt ákvæðum hans, aðalsamningsins og hinna fylgiskjalanna, eftir því sem unnt er, og að öðru leyti fer um skýringu, túlkun og framkvæmd, gildi og áhrif samnings þessa, að íslenzkum lögum og þeim reglum þjóðaréttar, sem við kunna að eiga, þar á meðal þeim grundvallarreglum laga, sem almennt eru viðurkenndar af siðmenntuðum þjóðum.

46. gr.
Deilur.

Ef nokkur deila rís milli aðila samnings þessa og samningsins um framkvæmdatryggingu, milli aðila rafmagnssamningsins, milli aðila hafnar- og lóðarsamningsins, eða milli ríkisstjórnarinnar, annars vegar, og Alusuisse eða ISAL, hins vegar, varðandi aðstoðarsamningana (eða milli minnihluta hluthafa, annars vegar, og ríkisstjórnarinnar, Landsvirkjunar eða kaupstaðarins, hins vegar), varðandi skýringu, túlkun eða framkvæmd eða um gildi eða áhrif samnings þessa eða fylgiskjalanna, eða varðandi réttindi eða skuldbindingar aðila (þar á meðal sérhvers minnihluta hluthafa að því er grein þessa og 47. grein varðar) að samningi þessum eða fylgiskjölunum, á gildistíma samnings þessa eða að honum loknum, þá skulu slíkir aðilar í góðri trú reyna að jafna ágreining sinn á vinsamlegan hátt. Ef ekki tekst með slíkum tilraunum að komast að samkomulagi, geta ríkisstjórnin, annars vegar, og Alusuisse, hins vegar, samið um að vísa deilunni til íslenzkra dómstóla eða íslenzks gerðardóms til endanlegrar ákvörðunar, og náist eigi samkomulag, skal ríkisstjórnin eða Alusuisse, eftir því sem við á, vísa slíkri deilu til alþjóðlegs gerðardóms samkvæmt ákvæðum 47. gr. Það er ekki ætlun aðila samnings þessa að leita til alþjóðlegs gerðardóms til að jafna neina deilu, sem eigi varðar verulegar fjárhæðir eða mikilsverð málefni.

47. gr.
Alþjóðleg gerð.

47.01. Verði sáttmáli um málamiðlun í fjárfestingardeilum milli ríkja og þegna annarra ríkja, dags. 18. marz 1965 („SID-samþykktin“) samþykktur og fullgiltur af ríkisstjórninni og ríkisstjórn Svissneska sambandslýðveldisins, án fyrirvara eða skilyrða, ber ríkisstjórninni og Alusuisse, með beggja samþykki, að leggja í gerð hjá Alþjóðastofnuninni til lausnar fjárfestingardeilum („SID-stofnunin“) sérhverja deilu, sem hún á lögsögu yfir, og rís út af samningi þessum eða fylgisamningunum, og gildi þá gerðarmálsmeðferð SID-samþykktarinnar og reglur SID-stofnunarinnar. Samkvæmt 25. gr. 2) b) SID-sáttmálans fallast ríkisstjórnin og Alusuisse á, að litið sé á ISAL sem svissneskan þegn í merkingu nefnds sáttmála. Samkvæmt 25. gr. 1) SID-sáttmálans tilnefnir ríkisstjórnin hér með Landsvirkjun sem ríkisstofnun í merkingu nefnds sáttmála.

47.02. Eigi SID-samþykktin ekki við um deilumál, getur ríkisstjórnin eða Alusuisse leitað alþjóðlegrar gerðar, með tilkynningu til þeirra aðila, sem greinir í 53. gr.

samnings þessa, þar sem gerð er grein fyrir máli því, er gerðar er beiðzt um. Slíka gerð framkvæmi þriggja manna gerðardómur og velur ríkisstjórnin einn þeirra, Alusuisse annan og ríkisstjórnin og Alusuisse sameiginlega hinn þriðja. Þriðji gerðardómsmaðurinn skal hvorki vera svissneskur né íslenzkur ríkisborgari. Geti ríkisstjórnin og Alusuisse ekki komið sér saman um skipan þriðja gerðardómsmannsins, skal hann skipaður, að beiðni annars hvors, af hendi forseta alþjóðadómstólsins í Haag („alþjóðadómstóllinn"). Skipi ríkisstjórnin eða Alusuisse ekki sinn gerðardómsmann, eða tilkynni ekki hinum aðilanum um skipunina innan sextíu daga, áður en málsmeðferð hefjist, ber hinum aðilanum réttur til að beiðast þess, að forseti alþjóðadómstólsins skipi annan gerðardómsmann, og skipi ríkisstjórnin og Alusuisse eigi þriðja gerðardómsmann innan sextíu daga, skipar forseti alþjóðadómstólsins hann. Ef forseti alþjóðadómstólsins er annað hvort svissneskur eða íslenzkur ríkisborgari, eða hefst ekki handa af einhverjum ástæðum eða getur það ekki, skal varaforseti alþjóðadómstólsins hafa skipunarvaldið.

47.03. Gerðarmálsmeðferð sú, sem greinir í reglum SID-stofnunarinnar og IV. kafla og V. kafla SID-samþykktarinnar, skal gilda um gerðardóm samkvæmt málsgr. 47.02, að svo miklu leyti, sem hún er ekki í ósamræmi við ákvæði greinar þessarar. Vettvangur gerðar skal fara eftir samkomulagi gerðardómsmanna, en vera í Haag, náist ekki samkomulag um það atriði, eða í Genf í Sviss, ef ríkisstjórnin krefst þess. Meiri hluti atkvæða innan gerðardómsins skal ráða um sérhverja ákvörðun og úrskurð dómsins. Gerðardómurinn skal sjálfur kveða á um valdsvið sitt og skal hann ákveða, á hvaða tungumáli málflutningur skal fara fram fyrir dóminum. Í úrskurði gerðardóms skal skriflega gerð grein fyrir forsendum og lokaniðurstaðan skal vera endanleg og bindandi fyrir aðila samnings þessa og fylgisamninganna og fyrir sérhvern þann, sem rétt á til meðalgöngu í slíkum gerðardómsmálum, sem væri hún endanlegur dómur æðsta dómstóls á Íslandi eða í Sviss. Aðilar samnings þessa og allir framangreindir aðilar skulu fullnægja niðurstöðunni í góðri trú. Hvenær sem við á, skulu úrskurðir gerðardóms samkvæmt þessari málsgrein tiltaka, á hvaða tíma beri að fullnægja þeim.

47.04. Gerðardómurinn, sem til er stofnað samkvæmt málsgr. 47.01 eða 47.02, má kveða upp bráðabirgðaúrskurð og veita bráðabirgðaúrlausn á meðan endanleg ákvörðun um lausn deilunnar liggur ekki fyrir, þar með talið en eigi takmarkað við að einhver aðili skuli þurfa eða láti hjá líða að grípa til einhverra aðgerða, eða heimila einhverjum aðila að stöðva framkvæmd skuldbindinga.

47.05. Ef viðurkennt er með úrskurði gerðardóms, samkvæmt þessari grein, að krafa hafi verið réttmæt, má í úrskurðinum ákvarða hæfilegar bætur til handa þeim aðila, sem kröfuna gerir. Kostnað við gerðardóminn skal ákvarða í samræmi við alþjóðlegar gerðardómsvenjur.

47.06. Að því er varðar ákvæði 46. gr. og 47. gr. geta Landsvirkjun og kaupstaðurinn, annars vegar, og dótturfélög Alusuisse, minnihluta hluthafa og ISAL, hins vegar, haft meðalgöngu og orðið aðilar að sérhverju gerðardómsmáli samkvæmt 46. gr. eða 47. gr., ef deila sú, sem lögð er í gerð, varðar þá beinlínis.

E. Ýmislegt.

48. gr.

Lagagildi og gildistökudagur.

48.01. Þegar samningur þessi og samningurinn um framkvæmdatryggingu hafa verið undirritaðir af ríkisstjórninni og Alusuisse, skal samningur þessi, ásamt afritum af viðfestum fylgiskjölum, svo og lagafrumvarpi þar að lútandi, lagður fyrir Alþingi til staðfestingar og samþykktar. Að lokinni staðfestingu, og þegar öðrum löggjafaratriðum er lokið, og fullnægt er skilyrðum þeim, sem tilgreind eru í

málsgr. 48.02, skal samningur þessi öðlast gildi („gildistökudagur") og hafa lagagildi á Íslandi, svo sem kveðið er á um í staðfestingarlögunum; að því tilskildu þó, að ef samningur þessi skyldi ekki öðlast gildi innan sex mánaða frá þeim degi að telja, sem ríkisstjórnin og Alusuisse undirrita samning þennan, þá skal samningur þessi og fylgisamningarnir renna út og úr gildi falla, og eigi koma til framkvæmda, ef annað hvort ríkisstjórnin eða Alusuisse óska þess.

48.02. Skilyrði fyrir því, að samningur þessi öðlist gildi, eru sem hér segir:

a) fullgild stofnun ISALs sem íslenzks félags samkvæmt ákvæðum samnings þessa;

b) undirritun rafmagnssamningsins af hálfu Landsvirkjunar og ISALs;

c) undirritun hafnar- og lóðarsamningsins af hálfu kaupstaðarins og ISALs;

d) undirritun aðstoðarsamninganna af hálfu ISALs og Alusuisse;

e) gildistaka lánssamnings milli Alþjóðabankans og Landsvirkjunar um lánsfé til Búrfellsvirkjunar.

49. gr.
Samningstímabil.

49.01. Samningur þessi skal vera í gildi þar til tuttugu og fimm ár eru liðin frá AR I. Eigi síðar en þremur árum áður en tuttugu og fimm ár eru liðin frá AR I („valdegi"), getur annað hvort ríkisstjórnin eða Alusuisse kosið að framlengja samningstímabilið, og þar með gildistíma fylgisamninganna, um tíu ár til viðbótar. Eigi síðar en þremur árum áður en þrjátíu og fimm ár eru liðin frá AR I („valdegi"), getur annað hvort ríkisstjórnin eða Alusuisse á sama hátt kosið að framlengja gildistímabil samnings þessa, þar með talinn gildistíma fylgisamninganna um tíu ár til viðbótar. Ef ríkisstjórnin eða Alusuisse kjósa slíka framlengingu, skal sá aðili, sem það gerir, tilkynna það þeim aðilum, er nefnir í 53. gr. Viðeigandi tilkynning í tæka tíð skal teljast gild til að framlengja gildistíma samnings þessa og fylgisamninganna þau tímabil, sem um getur, og er slíkt bindandi fyrir aðila samnings þessa og fylgisamninganna.

49.02. Eftir að samningur þessi og fylgisamningarnir renna út eða þeim er rift, skulu V. kafli og 33., 35., 45., 46., 47. og 50. gr. samnings þessa vera áfram í gildi að svo miklu leyti, sem nauðsynlegt er til að fullnægja þeim tilgangi, er þar greinir.

50. gr.
Réttindi að loknum samningstíma eða við riftun.

Eftir að samningur þessi og fylgisamningarnir renna út eða þeim er rift, skulu allar fjárfestingar Alusuisse, sérhvers minnihluta hluthafa og ISALs vera áfram á þeirra nafni. Alusuisse skal þá eiga rétt á, ef það óskar þess, að leysa ISAL upp og slíta því. Ef ISAL er tekið til skipta, eða því slitið, annað hvort þegar þeir renna út eða þeim er rift, skal Alusuisse eða sérhverjum minnihluta hluthafa heimilað, innan tíu ára þar frá, að endurheimta:

a) upphæð fjárfestinga sinna í ISAL og þann samansafnaða hagnað ISALs, sem er utan Íslands; og

b) innkomið fé vegna sölu á eignum ISALs á Íslandi við skuldaskil, á því gengi, sem ákvarðað er í 16. gr. samnings þessa.

51. gr.
Breytingar.

Breytingar á samningi þessum skal eingöngu gera með viðbótarsamningi, sem ríkisstjórnin og Alusuisse gera skriflega sín í milli og Alþingi staðfestir, og þegar aðilum þeim, sem nefndir eru í 53. gr., hefur verið tilkynnt þar að lútandi.

52. gr.

Tungumál.

Opinber tungumál samnings þessa eru íslenzka og enska, og skulu bæði málin jafngild.

53. gr.

Tilkynningar.

Sérhver tilkynning, sem krafizt er eða heimiluð er samkvæmt samningi þessum eða rafmagnssamningnum, hafnar- og lóðarsamningnum eða aðstoðarsamningunum, skal vera skrifleg og send í ábyrgðarbréfi eða með símskeyti, sem staðfest skal með ábyrgðarbréfi (og öðlast gildi við póstlagningu bréfs eða afhendingu símskeytis á símstöð) til þeirra aðila á þau heimilisföng, sem skráð eru hér að neðan, eða til einhvers annars heimilisfangs, er tilkynnt hefur verið um skriflega af einhverjum eftirtalinna aðila til hinna:

Ríkisstjórnin	Iðnaðarmálaráðherra, Reykjavík, Íslandi.
Alusuisse	Swiss Aluminium Limited, Feldeggstrasse 4, P. O. Box 8034 Zürich, Sviss.
Landsvirkjun	Landsvirkjun, Reykjavík, Íslandi.
Hafnarfjarðarkaupstaður	Bæjarstjóri Hafnarfjarðar, Hafnarfirði, Íslandi.
ISAL	Íslenzka Álfélagið hf., Hafnarfirði, Íslandi.
Alþjóðabankinn	International Bank for Reconstruction and Development, 1818 H Street, N. W., Washington, D. C., 20433, U.S.A.

Þeir aðilar, sem rétt eiga á að fá tilkynningar, sem krafizt er eða heimilaðar eru samkvæmt samningi þessum, eða fylgisamningunum, geta afsalað sér þeim rétti skriflega annað hvort fyrir eða eftir þann dag, sem krafizt er eða heimilað að senda slíka tilkynningu á.

54. gr.

Framsal.

Réttindi eða skuldbindingar samkvæmt samningi þessum skulu eigi framseldar eða faldar öðrum af hálfu ríkisstjórnarinnar eða Alusuisse, án samþykkis hins aðilans að samningi þessum og tilkynningar til þeirra aðila, sem nefndir eru í 53. gr. samnings þessa, og sérhvert áformað framsal eða umboðsgjöf án slíks samþykkis hins samningsaðilans skal vera ógild og óvirk með öllu.

55. gr.
Heildarskilningur.

Í samningi þessum og fylgiskjölunum felst heildarskilningur aðila að samningi þessum og fylgisamningunum og ber að taka þá fram yfir allar áður gerðar munnlegar eða skriflegar yfirlýsingar eða samninga.

56. gr.
Fyrirsagnir.

Fyrirsagnir kafla og greina samnings þessa eru einungis ætlaðar til hagræðis við tilvísun, og skulu þær ekki hafa áhrif á túlkun samnings þessa.

ÞESSU TIL STAÐFESTU hefur samningur þessi verið undirritaður fyrir hönd ríkisstjórnarinnar og Alusuisse þann dag, er í upphafi greinir.

Fyrir RÍKISSTJÓRN ÍSLANDS

.....

Jóhann Hafstein
iðnaðarmálaráðherra

Fyrir SWISS ALUMINIUM LIMITED

.....

Emanuel R. Meyer
forstjóri

.....

Paul H. Müller
framkvæmdastjóri

MASTER AGREEMENT

AGREEMENT made as of the 28th day of March, 1966
BETWEEN
The Government of Iceland (hereinafter referred to as the "Government")
of the First Part
AND
Swiss Aluminium Limited (hereinafter referred to as "Alusuisse"), a company organized under the laws of Switzerland
of the Second Part.

Whereas the Industrial Development Committee, set up by the Minister of Industries on 5 May 1961, and the State Electricity Authority have over a period of years investigated the advantages of developing the hydroelectric potential of Iceland in connection with commercial users of power;

Whereas Alusuisse, an integrated aluminium concern, has discussed with the Government the feasibility of establishing in Iceland an aluminium reduction plant utilizing power from Icelandic sources on a long-term basis;

Whereas the Act of the Althing Number 59, 20 May 1965, established Landsvirkjun ("The National Power Company") and empowered it to construct a hydroelectric plant on the River Thjórsá and certain fuel power facilities;

Whereas the Township of Hafnarfjörður (hereinafter referred to as the "Township") is prepared to construct port facilities at Straumsvík in Southwest Iceland;

Whereas Alusuisse is prepared to cause Icelandic Aluminium Company Limited (Íslenzka Álfélagið H/F, hereinafter referred to as "ISAL") to construct an aluminium reduction plant at Straumsvík;

Whereas ISAL, Landsvirkjun and the Township have duly agreed in the Power Contract and the Smelter Site and Harbor Agreement to perform and assume the obligations required of each of them by certain provisions of this Agreement;

Now it is Hereby Declared and Agreed as Follows:

PART I
Definitions

ARTICLE 1
Definitions Used in this Agreement and the Scheduled Documents

Section 1.01. Unless the context otherwise requires, the names of Parties to this Agreement and persons mentioned herein and in the Scheduled Documents have the following meanings:

(a) "Government" shall mean the Government of the Republic of Iceland and, where appropriate, ministries or agencies of the Government;

(b) "Alusuisse" shall mean Swiss Aluminium Limited, a company organized under the laws of Switzerland whose registered office is located

in Chippis, Canton Valais, Switzerland, and whose principal office is located in the City of Zurich, Switzerland;

(c) "Landsvirkjun" shall mean Landsvirkjun (The National Power Company), a company established by the Act of the Althing No. 59, 20 May 1965, whose principal office is located in the City of Reykjavík, Iceland;

(d) "Township" shall mean the Township of Hafnarfjörður;

(e) "ISAL" shall mean Icelandic Aluminium Company Limited (Íslenzka Álfélagið H/F), a subsidiary of Alusuisse organized as an Icelandic corporation pursuant to this Agreement and whose registered office is located in the Township;

(f) "Alusuisse Affiliate" shall mean any existing or future non-Icelandic corporation of which more than fifty percent (50%) of the shares having ordinary voting power are at the time owned by Alusuisse;

(g) "Minority Shareholder" shall mean any non-Icelandic corporation (other than Alusuisse) owning forty-nine percent (49%) or less of the shares of ISAL;

(h) "World Bank" shall mean the International Bank for Reconstruction and Development, an international institution whose principal office is located in the City of Washington, District of Columbia, United States of America.

Section 1.02. The "Scheduled Documents" shall mean the documents annexed hereto as Schedules A through E, namely:

(a) Power Contract (Schedule A) between Landsvirkjun and ISAL;

(b) Smelter Site and Harbor Agreement (Schedule B) between the Township and ISAL;

(c) Assistance Agreements:

(i) Assistance Agreement—Design and Construction (Schedule C1) between ISAL and Alusuisse;

(ii) Assistance Agreement—Operation (Schedule C2) between ISAL and Alusuisse; and

(iii) Assistance Agreement—Sales (Schedule C3) between ISAL and Alusuisse;

(d) Performance Guaranty Agreement (Schedule D) between the Government and Alusuisse;

(e) Memorandum of Association and Statutes of ISAL (Schedule E).

The "Scheduled Contracts" shall mean the Scheduled Documents which are of a contractual nature, namely, the Power Contract, the Smelter Site and Harbor Agreement, the Assistance Agreements and the Performance Guaranty Agreement.

Section 1.03. Unless the context otherwise requires, the terms used in this Agreement and the Scheduled Documents have the following meanings:

(a) "Aluminium" shall mean alloyed or unalloyed aluminium of any type, size or shape, including ingots for remelting, rolling slabs, extrusion billets, wire bars, pellets and atomized aluminium and also including continuously cast plate, strip, rod (whether or not broken down and up-coiled) and slugs punched out from continuously cast strip; provided, however, that Aluminium shall not include fabricated aluminium (such as hot and cold rolled sheet, extrusions and forgings) manufactured outside the Smelter cast house or fabricated aluminium manufactured in the Smelter cast house unless manufactured in a continuous production line starting from liquid aluminium.

(b) "Smelter" shall mean the aluminium reduction plant and appurtenant facilities situated at the Smelter Site as the same shall be

constituted and equipped at any particular time having in the First Stage of the Smelter a rated capacity of 60 megawatts and eventually a rated capacity of 120 megawatts in the Third Stage of the Smelter, and may, when fully constructed, generally consist of:

(i) one or more pot rooms containing a series of aluminium reduction furnaces, together with appurtenant electrical equipment such as switchyards, transformers, rectifiers, circuit breakers and auxiliary equipment;

(ii) one or more cast houses containing melting, holding, fluxing, casting and homogenizing equipment, together with auxiliary equipment including ingot stackers, scalpers, saws, strip casters (complete with breakdown unit and upcoiler), slug punchers and pelletizers;

(iii) related and auxiliary facilities for the production and rodding of electrodes, the recovery of fluorides, the treatment of dross and anode butts, the pumping and treatment of water and the repair and maintenance of plant and equipment;

(iv) laboratories for analyses and for process and quality control;

(v) loading, unloading, handling and storage equipment (whether situated in the Smelter Site or in the Harbor Area) and warehouses for products, materials and supplies, and central heating system; and

(vi) administrative facilities, including office building, canteen and change house.

(c) "Smelter Switchyard" shall mean the open-air 220 kilovolt switchyard to be installed by ISAL at Straumsvík at the Smelter Site.

(d) "Smelter Site" shall mean the area, on which are to be located the Smelter and the Smelter Switchyard, which is specifically indicated on the Smelter Site Map attached as Exhibit A to the Smelter Site and Harbor Agreement.

(e) "First Stage of the Smelter" shall mean the Smelter as constructed and equipped to have a rated capacity of 60 megawatts and to include the following facilities:

(i) One pot room containing aluminium reduction furnaces with the necessary appurtenant electrical equipment;

(ii) Cast house with appurtenant equipment;

(iii) Rectifier building, dross treatment plant, anode rodding plant, and cathode repair shop;

(iv) Alumina storage facilities, workshop, garage, warehouse, water system, compressed air supply system, fuel tanks and supply system and central heating system;

(v) Smelter Switchyard and medium voltage switch gear system;

(vi) Office building, canteen, change house and laboratory.

The foregoing plant facilities are shown on the Schematic Smelter Layout (60MW) annexed as Annex III to the Smelter Program (Exhibit C to the Smelter Site and Harbor Agreement), all of which facilities may at any time be enlarged or may be supplemented by the construction and equipment of other facilities enumerated in subsection (b) of Section 1.03 within the rated capacities stated therein.

(f) "Second Stage of the Smelter" shall mean the Smelter as constructed and equipped to have a rated capacity of 90 megawatts.

(g) "Third Stage of the Smelter" shall mean the Smelter as constructed and equipped to have a rated capacity of 120 megawatts.

(h) "Smelter—First Enlargement" shall mean that portion of the Smelter having a rated capacity of 30 megawatts in excess of the rated capacity of the First Stage of the Smelter.

(i) "Smelter—Second Enlargement" shall mean that portion of the Smelter having a rated capacity of 30 megawatts in excess of the rated capacity of the Second Stage of the Smelter.

(j) "Búrfell Facilities" shall mean the hydroelectric power development as the same shall be constituted and equipped at any particular time, including diversion and intake structures, subterranean tunnel, penstocks, surface power station, transformer station and switchyard, located at Búrfell Mountain on the River Thjórsá in Southern Iceland, having in the initial stage a rated capacity of 105 megawatts and an eventual rated capacity of 210 megawatts, interconnected initially by a single 220 kilovolt power transmission line with a transformer station in the Sog System and thence initially by a single 220 kilovolt transmission line with a transformer station at Geithals, and thence by two 220 kilovolt transmission lines with the Straumsvík Switchyard and thence by two busbars with the Smelter Switchyard.

(k) "Standby Facilities" shall have the meaning assigned to that expression in Article 8 of the Power Contract.

(l) "Straumsvík Switchyard" shall mean the open-air 220 kilovolt switchyard to be installed by Landsvirkjun at Straumsvík near the Smelter Switchyard.

(m) "Harbor" shall mean the inner harbor at Straumsvík bounded landward by the coastal stretch of Straumsvík Bay and seaward by a line from the pierhead to the northern point of the western shore of Straumsvík Bay, as shown on Annex I to the Harbor Program (Exhibit B to the Smelter Site and Harbor Agreement), which Harbor shall constitute a part of Hafnarfjördur Harbor.

(n) "Port Facilities" shall mean the breakwater jetty projecting from the eastern shore of Straumsvík providing a quay of approximately 220 meters in berthing length and a depth at the quay of 10 meters at Mean Low Water Spring constructed so as to allow an additional depth of 2 meters to be provided at a later date, a harbormasters building, one 100 ton mooring buoy, two storm bollards and the Harbor Access Road (as said road is so designated in Section 3.02 of the Smelter Site and Harbor Agreement), together with such accomodation for the facilities specially required by ISAL on the jetty as provided for in Section 6.02 of the Smelter Site and Harbor Agreement, all as more fully described in the Harbor Program (Exhibit B thereto).

(o) "First Power Delivery Date" ("PDD I") shall mean the date so designated determined as provided in Article 9 of this Agreement.

(p) "Second Power Delivery Date" ("PDD II") shall mean the date so designated determined as provided in Article 9 of this Agreement.

(q) "Third Power Delivery Date" ("PDD III") shall mean the date so designated determined as provided in Article 9 of this Agreement.

(r) "Contract Power" shall have the meaning assigned to that expression in Article 7 of the Power Contract.

(s) "Investments of Alusuisse, any Minority Shareholder or ISAL" shall mean all property, rights and interests of any of them under or arising out of this Agreement or the Scheduled Documents, whether held directly or indirectly, including the interest which Alusuisse or any Minority Shareholder is deemed to have in the property of ISAL.

(t) "Minimum Quantity" shall have the meaning assigned to that expression in Article 20 of the Power Contract.

(u) "Effective Date" of this Agreement shall mean the date determined as provided in Article 48 of this Agreement.

(v) "Option Date" shall mean the twenty-fifth or the thirty-fifth anniversary of PDD I, as the case may be.

(w) "Ratifying Act" shall mean the Act of the Althing which gives this Agreement the force of law in Iceland as provided in Article 48.

PART II

General Assurances and Guaranties by Government and Alusuisse

ARTICLE 2

General Assurances by Government and Alusuisse

Section 2.01. The Government shall take all such action as may be within its proper power, having due regard to the legal status of Landsvirkjun and the Township, to cause Landsvirkjun and the Township (a) to take all such action as may be necessary or appropriate on their part to observe and perform the provisions of this Agreement and the Scheduled Documents and (b) to refrain from taking any action inconsistent with such observance and performance.

Section 2.02. Alusuisse shall take all such action as may be within its proper power to cause ISAL (a) to take all such action as may be necessary or appropriate on its part to observe and perform the provisions of this Agreement and the Scheduled Documents and (b) to refrain from taking any action inconsistent with such observance or performance.

Section 2.03. The provisions of Sections 2.01 and 2.02 shall not limit or impair the respective obligations of the Government and Alusuisse under their respective guaranties contained in Article 3.

ARTICLE 3

Guaranties by Government and Alusuisse

Section 3.01. The Government unconditionally guarantees to Alusuisse and ISAL:

(a) the due and punctual performance by Landsvirkjun of all covenants and obligations of Landsvirkjun under this Agreement and the Power Contract, including the payment of any amount which Landsvirkjun may become obligated to pay by way of damages for any default by Landsvirkjun under this Agreement and the Power Contract; and

(b) the due and punctual performance by the Township of all its covenants and obligations under this Agreement and the Smelter Site and Harbor Agreement, including the payment of any amount which the Township may become obligated to pay by way of damages for any default by the Township under this Agreement and the Smelter Site and Harbor Agreement.

Section 3.02. In case Landsvirkjun or the Township shall fail to make payments referred to in Section 3.01(a) or Section 3.01(b) when due, then the Government shall pay in their place within 30 days after the giving of notice and demand by Alusuisse or ISAL, as the case may be.

Section 3.03. Alusuisse unconditionally guarantees to the Government, Landsvirkjun and the Township:

(a) the due and punctual performance by ISAL of all covenants of ISAL under this Agreement, the Power Contract and the Smelter Site and Harbor Agreement; and

(b) the due and punctual performance of all obligations of ISAL under this Agreement, the Power Contract and the Smelter Site and Harbor Agreement, including payment of all debts and money obligations of ISAL which ISAL may at any time owe to the Government, Landsvirkjun or the Township under or arising out of this Agreement, the Power Contract or the Smelter Site and Harbor Agreement, including any amount which ISAL may become obligated to pay by way of damages for any default by ISAL hereunder or thereunder.

Section 3.04. In case ISAL shall fail to pay its debts and money obligations referred to in Section 3.03(b) when due, then Alusuisse shall pay in its place, namely:

(i) within 10 days after the giving of notice and demand by Landsvirkjun as to payments for power under the Power Contract;

(ii) within 15 days after the giving of notice and demand by the Government as to payments of the Consolidated Tax; and

(iii) within 30 days after the giving of notice and demand by the Government or Landsvirkjun or the Township, as the case may be, as to payments for any other debt or money obligation.

Section 3.05. The provisions of Section 24.04 of the Power Contract, whereby Landsvirkjun and ISAL reciprocally exempt each other from any liability for damages caused by faulty operation of their respective facilities, whether or not due to failure or alleged failure to exercise due care in such operation and whether or not such faulty operation results in a breach of this Agreement or any of the Scheduled Contracts, shall be applicable to this Agreement to the extent that neither the Government nor Alusuisse shall be liable, under any provision of this Agreement, for any such damages caused by such faulty operation or for failing to prevent the action or omission which caused such damage.

Section 3.06. Concurrently with the signing of this Agreement, the Government and Alusuisse shall sign the Performance Guaranty Agreement in the form of Schedule D hereto.

PART III
Construction of Facilities and Related Matters

A. The Búrfell Facilities and Standby Facilities

ARTICLE 4
Construction of the Búrfell Facilities and Standby Facilities

Landsvirkjun shall construct and install the Búrfell Facilities and shall construct or otherwise arrange for the Standby Facilities so that together with its interconnected system Landsvirkjun will be capable of making available Contract Power in the amount of energy and the capacity and at the times required by this Agreement and the Power Contract, all as further provided in and subject to the terms and conditions of this Agreement and the Power Contract.

ARTICLE 5

Obligation to Furnish Power

Landsvirkjun shall make available to the Smelter Contract Power on or prior to PDD I, PDD II and PDD III and thereafter, shall make available facilities for the delivery of Construction Power and sources of Emergency Power, and shall maintain the Standby Facilities, all as further provided in and subject to the terms and conditions of this Agreement and the Power Contract.

B. The Smelter and Related Facilities

ARTICLE 6

Construction of the Smelter

ISAL shall construct and equip the Smelter so that the First Stage of the Smelter, the Smelter—First Enlargement, and the Smelter—Second Enlargement in each case is fully constructed and equipped for operation not later than PDD I, PDD II and PDD III, respectively, all as further provided in and subject to the terms and conditions of this Agreement, the Power Contract and the Smelter Site and Harbor Agreement.

ARTICLE 7

Obligation to Pay for Power

ISAL shall purchase and pay for power from Landsvirkjun and shall pay for the applicable Minimum Quantity of Contract Power from PDD I, PDD II and PDD III whether or not consumed, all as further provided in and subject to the terms and conditions of this Agreement and the Power Contract.

ARTICLE 8

Construction of the Port Facilities

Section 8.01. As provided in and subject to the terms and conditions of this Agreement and the Smelter Site and Harbor Agreement, the Township shall construct and maintain the Port Facilities, such facilities to be constructed as provided in Article 6 of the Smelter Site and Harbor Agreement.

Section 8.02. Since the Harbor Program (Exhibit B to the Smelter Site and Harbor Agreement) provides that the final design of and the tendering and award of contracts for the Port Facilities are subject to the approval of ISAL, the obligation of the Township timely to construct the Port Facilities to the point described in Section 6.05 of the Smelter Site and Harbor Agreement is conditioned upon expeditious approval by ISAL of such final design, tendering and award of contracts (ISAL having been duly informed of the progress of design and having timely received final tenders as well as prompt information of the proposed contractor or contractors) and upon there being no substantial changes in the final plans and specifications by ISAL from the preliminary design criteria set forth in the Harbor Program and Annexes attached thereto. In the event that delay in the construction of the Port Facilities is caused by delay on the part of ISAL in complying with the above, the Township shall be excused from any liability which might otherwise arise pursuant to Section 9.05 of this Agreement and Alusuisse shall acquire no right under such Section 9.05 to postpone PDD I by reason of any such delay.

Section 8.03. As further provided in the Smelter Site and Harbor Agreement and subject to the terms and conditions of such Agreement and this Agreement, the Smelter Site is leased to ISAL by the Township, ISAL is obligated to pay a fixed rental for the Harbor and Port Facilities, and provision is made for a water supply for the operation of the Smelter and the servicing of its appurtenant facilities.

C. Determination of Power Delivery Dates

ARTICLE 9

Determination of PDD I, PDD II and PDD III

Section 9.01. The First, Second and Third Power Delivery Dates ("PDD I", "PDD II" and "PDD III") shall be the first dates, respectively, on which, among other things, Landsvirkjun shall be obligated to make Contract Power (other than for the start-up of the Smelter) available to the First Stage of the Smelter, the Second Stage of the Smelter and the Third Stage of the Smelter in accordance with this Agreement and the Power Contract and on which ISAL shall become obligated to purchase and pay for at least the Minimum Quantity of power with respect to said respective Stages, as also provided in this Agreement and the Power Contract. The actual dates of PDD I, PDD II and PDD III shall be the respective final dates fixed therefor by, or as provided by, Sections 9.02, 9.03 and 9.04 or by declaration of postponement as provided in Sections 9.05, 9.06 or 9.07.

Section 9.02. PDD I shall be the date determined in the following manner (subject in the case of all dates specified or referred to in this Section 9.02 to postponements as provided in Sections 9.05 and 9.06):

(a) The first anticipated date of PDD I is hereby fixed as June 1, 1969;

(b) Not later than June 1, 1967, Landsvirkjun shall give a first notice of PDD I, specifying a date as the second anticipated date of PDD I, which date shall not be earlier than June 1, 1969 and not later than June 1, 1970;

(c) Not later than December 1, 1968 or six months prior to the second anticipated date of PDD I specified by Landsvirkjun pursuant to subsection (b), whichever is later, Landsvirkjun shall give a second notice finally specifying the date of PDD I, which date shall not be earlier than the second anticipated date of PDD I and shall be neither more than six months later than the second anticipated date of PDD I nor later than June 1, 1970; provided further that in the event Landsvirkjun fails to give such second notice as provided herein, PDD I shall be the second anticipated date of PDD I specified in the first notice given by Landsvirkjun, and in the event Landsvirkjun fails to give such first notice, PDD I shall be June 1, 1969 (subject in either case to postponement pursuant to the provisions of Sections 9.05 and 9.06).

Section 9.03. PDD II shall be the date, not earlier than one year and (subject to postponement pursuant to the provisions of Section 9.07) not later than three years following PDD I, specified by agreement between Landsvirkjun and ISAL or, in the absence of such agreement, PDD II is hereby fixed as the third anniversary of PDD I (subject to postponement pursuant to the provisions of Section 9.07).

Section 9.04. PDD III shall be the date, not earlier than one year following PDD I and (subject to postponement pursuant to the provisions of Section 9.07) not later than three years following PDD II, specified by

agreement between Landsvirkjun and ISAL or, in the absence of such agreement, PDD III is hereby fixed as the third anniversary of PDD II (subject to postponement pursuant to the provisions of Section 9.07).

Section 9.05. In the event that for any reason other than delay in construction work caused by Force Majeure:

(a) Landsvirkjun shall not, as required by Section 11.01 of the Power Contract, have constructed or caused to be constructed facilities for the delivery of Construction Power by April 1, 1967 (subject to postponement as provided in Section 9.06), or

(b) the Township shall not, as required by Section 6.05 of the Smelter Site and Harbor Agreement, have timely constructed the Port Facilities to a point adequate for ISAL to begin to erect harbor cranes and alumina unloading installations and thereafter to receive raw materials such as alumina and anodes for the production of Aluminium at the Smelter,

ISAL shall nevertheless be obligated to take all steps within its power, regardless of increased cost, to construct and equip the First Stage of the Smelter by PDD I, but any additional costs incurred by ISAL as a result of the failure to perform by Landsvirkjun or the Township shall be assessed as damages against Landsvirkjun or the Township, as the case may be. If ISAL shall be unable to complete the construction and equipment of the First Stage of the Smelter prior to PDD I after taking all such steps, Alusuisse shall be entitled to declare, in accordance with Section 9.08 (except that notice of such declaration shall be given not more than ninety days and not less than thirty days prior to the date of PDD I) a postponement of PDD I to such later date as shall be specified by such declaration; provided, however, that the period of any such postponement shall not exceed the period by which Landsvirkjun or the Township were in breach of their respective obligations.

Section 9.06. In the event that at any time prior to PDD I

(a) construction work on the Búrfell Facilities, or facilities for the delivery of Construction Power, or

(b) construction work on the Port Facilities, or

(c) construction work on the First Stage of the Smelter,

shall suffer delays caused by Force Majeure, and Landsvirkjun, the Township, or ISAL, as the case may be, cannot in its best estimate overcome such delays by taking all reasonable measures, then the Government or Alusuisse, as the case may be, shall be entitled to declare, in accordance with Section 9.08, a postponement of the date of PDD I and any of the other dates specified or referred to in Section 9.02 and the date specified in Section 9.05(a) (and Section 11.01 of the Power Contract) to such later date as shall be specified by such declaration; provided, however, that any such postponement shall automatically postpone, for a like period, each subsequent date specified or referred to in Section 9.02 or in Section 9.05 (a) (and Section 11.01 of the Power Contract); provided further, that the period of any such postponement shall not exceed the period of delay caused by such Force Majeure.

Section 9.07. In the event that at any time within two years prior to the date of PDD II or PDD III, as the case may be, as specified by agreement between Landsvirkjun and ISAL or as fixed by Sections 9.03 and 9.04 of this Agreement, respectively, construction work on the Búrfell Facilities or on the Smelter—First Enlargement or the Smelter—Second Enlargement shall suffer delays caused by Force Majeure, and Landsvirkjun or ISAL, as the case may be, cannot in its best estimate overcome such delays by taking

all reasonable measures, then the Government or Alusuisse, as the case may be, shall be entitled to declare, in accordance with Section 9.08, a postponement of the date of PDD II or PDD III, as the case may be, to such later date as shall be specified by such declaration; provided, however, that the period of any such postponement shall not exceed the period of delay caused by such Force Majeure.

Section 9.08. Any declaration of postponement by the Government or Alusuisse pursuant to Sections 9.05, 9.06 or 9.07 shall be given by written notice to each of the persons named in Article 53, and, in the case of any such notice of a postponement pursuant to Sections 9.06 or 9.07, shall be given as promptly as practicable and in any event not more than thirty days after the cessation of the period of delay caused by the Force Majeure giving rise to such postponement; except that in any case where the date of PDD I, PDD II or PDD III, as the case may be, would occur during such a period of delay or within thirty days after the cessation thereof, the Party entitled to declare a postponement shall, prior to such date of PDD I, PDD II or PDD III, as the case may be, give a preliminary notice to said persons of its intention to declare a postponement, to be followed by a definite declaration of postponement as promptly as practicable and in any event not more than five days after the cessation of such period of delay. The Government or Alusuisse, as the case may be, may challenge any declaration of a postponement, the duration of any asserted period of delay, or the use of all reasonable measures to overcome such delay, but any such challenge shall be asserted not later than sixty days after a declaration given pursuant to Section 9.05, 9.06 or 9.07. Any such challenge, if not amicably settled, may be submitted to adjudication or arbitration pursuant to Articles 46 and 47. The court or arbitration board shall be empowered to make such disposition of the issues involved in such challenge as may be appropriate.

PART IV
Operation of the Smelter

A. Provisions Relating to Operations

ARTICLE 10
Level of Production

Section 10.01. Subject to the provisions of Section 10.02 and Section 10.03, ISAL shall at all times maintain, subject to a permitted deviation of ten percent (10%), a minimum annual production of Aluminium with respect to the First Stage of the Smelter, the Second Stage of the Smelter and the Third Stage of the Smelter of 30,000, 45,000 and 60,000 metric tons, respectively, such level of production being referred to in this Article as the "Minimum Annual Production".

Section 10.02. If for any period of three consecutive months the three-months aggregate actual production of Aluminium at the then existing smelters of Alusuisse and Alusuisse Affiliates other than the Smelter of ISAL (referred to herein as "Other Alusuisse Smelters") shall have fallen below one-quarter of the then prevailing aggregate average annual production capacity of such Other Alusuisse Smelters because of any of the following factors:

(a) Marketing problems resulting in a decrease in sales of Aluminium by Alusuisse and Alusuisse Affiliates; or

(b) General shortage of raw materials, including alumina, anodes and other basic materials;

thereafter, and for so long as such lower aggregate actual production shall continue, and to the extent thereof, ISAL, upon notice to the Government, shall be entitled to reduce production at the Smelter below the Minimum Annual Production by a percentage not greater than the percentage by which such three-months aggregate actual production of the Other Alusuisse Smelters is reduced below one-quarter of the then prevailing aggregate average annual production capacity. The production of the Smelter shall be increased towards the Minimum Annual Production concurrently with any subsequent increase in the aggregate actual production of the Other Alusuisse Smelters and proportionately thereto and ISAL shall give notice to the Government of any such increase.

Section 10.03. In the event Landsvirkjun shall fail to make Contract Power available in any year in the amount of energy specified in Section 7.01 of the Power Contract, the Minimum Annual Production will be proportionately reduced for such year.

Section 10.04. For the purposes of this Article, the present Other Alusuisse Smelters and the average annual production capacity of each on the date of signature of this Agreement are: Chippis (Switzerland) 34,000 metric tons; Steg (Switzerland) 25,000 metric tons; Porto Marghera (Italy) 28,000 metric tons; Fusina (Italy) 20,000 metric tons; Rheinfelden (West Germany) 56,000 metric tons; New Johnsonville (Tennessee, U. S. A.) 58,000 metric tons; Lend (Austria) 12,000 metric tons; and Husnes (Norway) 60,000 metric tons. Alusuisse shall submit a revised list to the Government if any new smelter has been put into operation or any smelter has been removed from operation or there has been a substantial change in the average annual production capacity of any smelter, and such revised list shall state the aggregate annual production capacity of the Other Alusuisse Smelters as of the date such revised list is submitted. The list hereinabove set forth or any such revised list shall be deemed to prevail until Alusuisse shall submit amendments thereto or a subsequent list.

ARTICLE 11

Limitation of Operations

ISAL shall carry on the production of Aluminium including all related activities, but shall not, except with the consent of the Government, engage in the production of fabricated aluminium (such as hot and cold rolled sheet, extrusions and forgings) manufactured outside the Smelter cast house or fabricated aluminium manufactured in the Smelter cast house unless manufactured in a continuous production line starting from liquid aluminium, or in any other activities unrelated to the production of Aluminium.

ARTICLE 12

Pollution

Section 12.01. ISAL shall be fully responsible for any damage caused by gases and fumes from the Smelter outside of an area of a perimeter extending from the center of the potroom of the First Stage of the Smelter, as indicated on the map attached as Annex II to the Smelter Program (Exhibit C to the Smelter Site and Harbor Agreement). ISAL assumes full responsibility for any damage caused by gases and fumes from the Smelter within such area to the property or other interests of persons now residing or owning property therein, and to their successive transferees to the extent of existing uses

thereof and future uses other than farming and gardening. Other persons who choose hereafter to reside or acquire property within the above area will thereby assume the risk of any damage in respect of farming and gardening which is caused by gases and fumes from the Smelter, and ISAL shall not be liable therefor.

Section 12.02. ISAL will take all reasonable measures to control and minimize harmful effects from the operation of the Smelter in conformity with good industrial practice in other countries under similar conditions.

Section 12.03. ISAL shall make regular studies by periodic sampling of vegetation, materials and property at predetermined control points in the vicinity of the Smelter Site in conjunction with the appropriate research agency of the Government as to the possible effect of gases and fumes from the Smelter. The results of such studies shall be made available to the Government.

ARTICLE 13

Safety, Health and Sanitation Standards

Subject to the provisions of Article 12, ISAL shall construct, equip, operate and maintain the Smelter in conformity with present and future laws and regulations of Iceland pertaining to industrial safety, health and sanitation, and in connection with these matters shall be subject to the scrutiny of administrative agencies which are responsible for the enforcement of such standards.

B. Customs, Licenses and Foreign Exchange

ARTICLE 14

Import and Export Duties

Section 14.01. Except as provided in Section 14.02, the following shall be exempt from Customs Duties:

(a) the importation by or on behalf of ISAL and contractors engaged by ISAL of all material, machinery, vehicles, fuels, lubricants, equipment and supplies, including accessories and spare parts, to be used, consumed or incorporated in the construction of the Smelter;

(b) the importation by or on behalf of ISAL for consumption, use or processing by ISAL of raw materials, fuels and lubricants, machinery, equipment, supplies, special barges, vehicles and containers, including accessories and spare parts, required for the operation of the Smelter;

(c) the export of Aluminium produced by ISAL at the Smelter; and

(d) the export of used materials expended in the production process, including but not limited to anodes, anode butts, dross and used equipment, machinery and vehicles, including accessories and spare parts.

Section 14.02. Gasoline, consumer goods for personal use, foodstuffs, office supplies, passenger cars and other vehicles not directly used in the construction and operation of the Smelter shall not be exempt from Customs Duties on imports.

Setion 14.03. Materials, supplies, goods and equipment of any kind imported duty free for use at the Smelter Site which are subsequently disposed of in Iceland shall be subject to Customs Duties on imports prevailing at the time of disposal based on the then fair market value thereof.

Section 14.04. Imports and exports free of Customs Duties pursuant to this Article shall be examined and cleared at the point of entry or exit

in accordance with such appropriate procedures as generally apply in Iceland. ISAL shall pay reasonable customs clearance and inspection costs on a cost-covering basis.

Section 14.05. Foreign personnel commencing or terminating regular employment in Iceland with ISAL shall be permitted to import and export household goods and personal effects free of Customs Duties in accordance with existing practice in Iceland.

Section 14.06. For the purpose of this Article 14, Customs Duties shall mean all duties, levies, fees, imposts and taxes levied upon importation or exportation, including special duties, antidumping duties and charges for import and export licenses.

ARTICLE 15

Licenses

The Government and the Township shall issue the licenses required for the construction and operation of the Smelter. License fees and charges payable in respect of such licenses shall be those provided for in subsection (g) of Section 31.01 of this Agreement.

ARTICLE 16

Working Capital and Foreign Exchange

Section 16.01. From the date on which the First Stage of the Smelter receives Contract Power, ISAL shall maintain in Iceland, either in Icelandic currency or freely convertible foreign currency, working capital of an aggregate amount not less than the greater of (a) the actual operating expenses for any three consecutive months within the preceding six months or (b) the estimated operating expenses for the following three months. For purposes of this Section 16.01, operating expenses shall mean current liabilities incurred in Iceland (including payments for labor, materials, supplies, the Consolidated Tax, and the taxes, fees and charges referred to in Article 31) but shall not include liabilities of ISAL for electric power or for imported materials required in the operation of the Smelter.

Section 16.02. Subject to the requirements of Section 16.01, ISAL shall have the right to (a) receive, hold, invest and reinvest in foreign currencies in accounts outside of Iceland all payments made or amounts credited to ISAL arising either from capital transactions or transactions in the course of its business and to make payments from such accounts and (b) to receive and hold Icelandic and foreign currencies in accounts in Iceland and to make payments from such accounts.

Section 16.03. Foreign currencies exchanged by Alusuisse, any Minority Shareholder and ISAL for Icelandic currency shall be converted in accordance with the Icelandic foreign exchange control law at the rate of exchange in effect at the time of conversion. In the event of multiple export rates of exchange being applicable, Aluminium shall benefit from a rate of exchange no less favorable than the best rate applicable to any one category of exports whose percentage share in the value of total Icelandic exports exceeds the percentage share of Aluminium of total Icelandic exports, or 20%, whichever is greater; provided, however, that in no case shall the export rate of exchange applicable to Aluminium be less favorable than the weighted average of the multiple rates of exchange applicable to all other Icelandic exports.

Section 16.04. For purposes of this Article 16, "rate of exchange" shall be deemed to include any premium, retention or charge of whatever nature

imposed by the Government on exchange transactions; provided, however, that all exchanges into or purchases of Icelandic currency shall be subject to normal bank charges and normal conversion fees and costs.

Section 16.05. Foreign personnel regularly employed by ISAL in Iceland shall be permitted to transfer abroad from time to time such parts of their salaries, wages and savings arising from employment in Iceland as may not be spent in Iceland.

C. Personnel, Material, Products and Services, and Assistance Agreements

ARTICLE 17
Personnel and Labor

Section 17.01. In the construction of the Smelter, ISAL and its contractors shall use Icelandic labor and other personnel to the extent available. When Icelandic labor and other personnel is not available for this purpose, ISAL and its contractors shall be permitted to use foreign labor and personnel as required for such purpose in conformity with existing practice under the Act No. 39/1951.

Section 17.02. Alusuisse shall train and ISAL shall employ Icelandic labor, skilled and unskilled, as well as engineers, technicians and other experts of Icelandic nationality in the operation of the Smelter. In light of the technical, specialized and continuous nature of the production of Aluminium, ISAL shall be permitted to employ specially trained and experienced foreign personnel up to a number of fifty for the operation of the Smelter so long as and to the extent that it may be necessary in the opinion of ISAL. During the period of start-up of the Smelter and for periods when sufficient numbers of qualified Icelandic personnel are not available, ISAL shall be further permitted to employ such specially trained and experienced foreign personnel as may be required for the operation of the Smelter in conformity with existing practice under the Act No. 39/1951.

Section 17.03. Subject to the provisions of Section 17.01 and Section 17.02 and normal administrative immigration procedures, the Government shall grant the free entry and exit of foreign officials and employees of Alusuisse, any Alusuisse Affiliate, ISAL and their contractors, together with their families and dependents, for purposes of the construction and operation of the Smelter.

Section 17.04. In order to avoid double taxation of the income and property of Swiss domiciliaries employed in Iceland by Alusuisse, any Alusuisse Affiliate, ISAL or their contractors in connection with the construction and operation of the Smelter, the Government will propose to the Government of the Swiss Confederation the adoption of a convention based upon the 1963 Draft Double Taxation Convention on Income and Capital prepared by the O. E. C. D. ("Draft Convention"). Unless and until a bilateral convention between the Government and the Government of the Swiss Confederation is adopted and shall otherwise provide, the Government shall apply the provisions of the Draft Convention to the income and property of such Swiss personnel so employed in Iceland. The Government shall also apply the provisions of the Draft Convention to the income and property of foreign nationals other than Swiss so employed in Iceland unless and until a bilateral convention between the Government and the government of such foreign nationals otherwise provides.

ARTICLE 18

Materials, Products and Services

Section 18.01. In the construction and operation of the Smelter ISAL shall give preference to:

(a) materials and products of Icelandic make or origin, provided that these are competitive in price and quality with materials and products from foreign sources; and

(b) the services of Icelandic service agencies (such as building contractors, shipping and insurance agencies), provided that they are competitive in price and quality with corresponding foreign agencies.

ISAL will seek to facilitate the purchase of Icelandic materials and products and the employment of Icelandic services by adjustments of delivery times, the use of multiple contracts and subcontracts and in other ways which may be open to it, but the final decision in such matters shall rest with ISAL. ISAL and the Government will jointly review any complaints that may arise under this Article from time to time.

Section 18.02. In order to encourage Icelandic trade and service industries which deal in imported materials and products, ISAL will undertake to purchase the same through Icelandic dealers and agents if such purchases are competitive in price and quality with materials and products directly imported by ISAL.

Section 18.03. Subject to the provisions of Section 18.01, the Government shall not impose any restrictions or directions with respect to:

(a) The purchase and importation of any materials, products and services from other than Icelandic sources for use in the construction and the operation of the Smelter;

(b) The use of ships of any nationality and the choice of any shipping companies and shipping agencies for the transportation of materials and products used or produced by ISAL; and

(c) The export sale of (i) Aluminium produced at the Smelter and (ii) used materials expended in the production process and used equipment, machinery, vehicles and spare parts as specified in subsection (d) of Section 14.01 of this Agreement.

ARTICLE 19

Assistance Agreements

Section 19.01. Concurrently with the signing of the Power Contract and the Smelter Site and Harbor Agreement, ISAL and Alusuisse shall sign the Assistance Agreements in the form of Schedules C1, C2 and C3 hereto as follows:

(a) The Assistance Agreement—Design and Construction, by which, among other things, Alusuisse agrees to furnish to ISAL design and engineering services, and its know-how and technique, in connection with the design and construction of the First Stage of the Smelter, the Smelter-First Enlargement and the Smelter-Second Enlargement, including on-site supervision during the construction of each Stage;

(b) The Assistance Agreement—Operation, by which, among other things, Alusuisse agrees to furnish to ISAL on a continuing basis financial and administrative assistance and technical assistance and know-how, in connection with the operation of the Smelter, including on-site technical supervision for the first 60 days of operation of the First Stage of the Smelter, the Smelter-First Enlargement and the Smelter-Second Enlargement; and

(c) The Assistance Agreement—Sales, by which, among other things, Alusuisse agrees to act as the exclusive, world-wide agent of ISAL for the sale of Aluminium produced at the Smelter and in this capacity agrees to use its best efforts to obtain orders, and to furnish all other selling and marketing assistance, required for the sale of the entire output of Aluminium produced at the Smelter;

all as provided in, and subject to the terms and conditions of, such Assistance Agreements.

Section 19.02. As provided in, and subject to the terms and conditions of the Assistance Agreements, the services, know-how and other assistance to be furnished by Alusuisse to ISAL shall be furnished in such manner as in all respects to serve the best interests of ISAL. The Assistance Agreements shall not be amended or assigned without notice to the persons named in Article 53 of this Agreement and the consent of the Government. In the event of any dispute involving the Assistance Agreements in which the Government has an interest, determination of such dispute shall be governed by Articles 46 and 47 of this Agreement.

PART V
ISAL

ARTICLE 20
Organization of ISAL

Section 20.01. Alusuisse, as sole founder and shareholder, or, with the consent of the Government to the participation of other shareholders, Alusuisse together with one or more Minority Shareholders shall have the right:

(a) To cause ISAL to be organized pursuant to this Agreement under the laws of Iceland, as modified and amended by the Ratifying Act;

(b) To cause ISAL to maintain its corporate existence and to conduct its business for the purposes specified in this Agreement and in its Memorandum of Association and Statutes, and in all respects to exercise rights of shareholders in respect of ISAL; and

(c) Subject to the provisions of Section 24.03, to cause ISAL to be wound up and dissolved in accordance with this Agreement and with the applicable laws of Iceland.

Alusuisse shall not be required to register in Iceland because of its interest in and activities connected with ISAL.

Section 20.02. Upon the adoption and registration of the Memorandum of Association and Statutes of ISAL, ISAL shall become a joint stock company under the laws of Iceland, as amended and modified by the Ratifying Act, and as such shall have and may exercise all corporate powers conferred by its Memorandum of Association and Statutes and by the laws of Iceland as so amended.

ARTICLE 21
Share Capital of ISAL

The paid share capital of ISAL, as the same shall be fixed from time to time, shall at no time be less than an amount equivalent to one-third of the book value of its fixed assets. The initial share capital of ISAL may be increased at any time as required by the operations of ISAL in accordance with the provisions of its Statutes. The share capital of ISAL may be reduced

at any time by amendment to its Statutes as provided therein; provided, however, that the share capital of ISAL shall not be reduced below an amount equivalent to one-third of the book value of its fixed assets.

ARTICLE 22

Shares of ISAL

Section 22.01. Shares in ISAL shall be issued and registered in the name of Alusuisse and, if Alusuisse shall so request and the Government shall so consent, in the name of one or more Minority Shareholders. Similarly, upon the consent of the Government, Alusuisse may sell and transfer shares of ISAL to one or more Minority Shareholders at such prices as Alusuisse shall determine; provided, however, that after giving effect to any such issue or sale Alusuisse shall at no time own less than fifty-one percent (51%) of the outstanding shares having ordinary voting power of ISAL.

Section 22.02. Shares in ISAL shall not be sold, transferred, pledged or hypothecated by Alusuisse or by any Minority Shareholder without the consent of the Government. A legend referring to this restriction on transferability shall be printed on each share or share certificate in the Icelandic and English languages.

Setion 22.03. If with the consent of the Government shares in ISAL shall be issued or transferred to any Minority Shareholder, such Minority Shareholder shall thereby and so long as he shall hold such shares have and enjoy the rights and benefits of a shareholder in ISAL, subject, however, to the terms and conditions of this Section 22.03. Without limiting the right of the Government to impose other conditions in granting its consent to any such issue or transfer of shares of ISAL, it shall be a condition to any such issue or transfer that the prospective Minority Shareholder shall execute and deliver to the Government a written instrument, in form satisfactory to the Government, whereby such Minority Shareholder shall, among other things, consent to and approve all the terms and provisions of this Agreement and the Scheduled Documents and shall agree to be bound by all such terms and conditions to the extent applicable to Minority Shareholders, including, but not limited to, the provisions of Articles 45, 46 and 47 hereof.

ARTICLE 23

Board of Directors and Auditors of ISAL

Section 23.01. The Board of Directors of ISAL shall initially be composed of seven members, two of whom shall be appointed by the Government. Directors of ISAL need not be shareholders. If the number of Directors shall be more or less than seven the Government shall be entitled to representation by a no less favorable ratio than the initial membership. A majority of the Board of Directors, including the Chairman of the Board of Directors, shall be Icelandic citizens, the appointees of the Government being included in such majority. Members of the Board of Directors who are not Icelandic citizens need not reside or have their domicile in Iceland. The Board of Directors, excluding the appointees of the Government, shall be elected annually at the Annual General Meeting of ISAL.

Section 23.02. There shall be elected at the Annual General Meeting of ISAL two auditors whose function shall be to examine the accounts of ISAL each year and the actions of the Board of Directors to the extent that they deem necessary. Auditors shall not be elected from among the Directors

but may be elected from among shareholders or otherwise. One of the auditors need not be an Icelandic citizen.

ARTICLE 24
Voting

Section 24.01. A single vote attaches to each Kr. 1,000,000 (one million krónur) of share capital, and Alusuisse and any other shareholder shall be entitled at all meetings of ISAL without limitation to vote the aggregate number of shares registered in its or their names.

Section 24.02. Subject to the provisions of the Memorandum of Association and Statutes, the duly convened Annual General Meeting of ISAL and any extraordinary meeting shall have and exercise the supreme power in all the affairs of ISAL, and without limitation of the foregoing, the Annual General Meeting in each year shall have full power and final authority:

(a) To elect the Board of Directors (excluding Directors appointed by the Government); and

(b) To fix the amount of dividends and to fix and determine the purpose and amount of reserves to be set aside from the profits of ISAL and to vary the amounts of such reserves as may be deemed proper.

Section 24.03. Alusuisse shall not cause or permit the dissolution, winding up, termination or liquidation, or the merger or consolidation of, or the sale of all or substantially all of its assets by, ISAL during the term of this Agreement without the consent of the Government.

PART VI
Taxes and Fiscal Relationship

A. Consolidated Tax

ARTICLE 25
Consolidated Tax

Section 25.01 Except as provided in Article 31, in lieu of all taxes, present or future, ordinary or extraordinary, due unconditionally or for a certain purpose, payable under Icelandic law, ISAL shall be liable for the assessment and payment of a single consolidated tax, levied and payable on each metric ton of Aluminium shipped from the Smelter or constituting Excess Stock as provided in Article 28 (the "Consolidated Tax").

Section 25.02. Subject to the provisions of Section 25.03, Article 26 (except as to subsection (f) of this Section 25.02) and Article 27, the Consolidated Tax per metric ton shall be in the following specified amounts:

(a) From the commencement of operations until PDD III ..... US$ 12.50;

(b) From PDD III until the fifteenth anniversary of PDD I ..... US$ 20.00;

(c) From the fifteenth anniversary of PDD I until the fifteenth anniversary of PDD II ..... US$ 27.50;

(d) From the fifteenth anniversary of PDD II until the fifteenth anniversary of PDD III ..... US$ 31.25;

(e) From the fifteenth anniversary of PDD III until an Option Date on or as of which the Consolidated Tax is revised pursuant to Article 30 or, if not so revised, until the expiration of this Agreement US$ 35.00;

(f) From an Option Date on or as of which the Consolidated Tax is revised pursuant to Article 30 until a subsequent Option Date or until the expiration of this Agreement, the Consolidated Tax, as revised, in an amount established pursuant to Section 30.02 (as such amount may be adjusted pursuant to Section 30.11).

Section 25.03. In the event that Landsvirkjun fails subsequent to PDD I, PDD II or PDD III to make available to the Smelter during any calendar year, for any reason, including Force Majeure (excluding reductions pursuant to Section 12.05 or Section 12.06 of the Power Contract), Contract Power in an amount of energy equal to the Minimum Quantity, then any of the dates specified in subsections (b), (c), (d), (e) and (f) of Section 25.02 as the fifteenth anniversary of PDD I, PDD II and PDD III, or an Option Date, as the case may be, which occur subsequent to any such failure, shall be postponed for such portion of a calendar year as corresponds to the percentage by which the amount of energy supplied in the year is less than the Minimum Quantity (on a pro rata basis for any portion of a calendar year).

ARTICLE 26

Adjustment of Consolidated Tax

The United States dollar amount of the Consolidated Tax specified in subsections (a) through (e) of Section 25.02 shall be increased by seven United States dollars (US$ 7.00) per metric ton for every one United States cent (US$ 0.01) per pound by which the World Market Price of aluminium at the time of shipment from the Smelter shall rise above twenty-seven United States cents (US$ 0.27) per pound, and shall be decreased by seven United States dollars (US$ 7.00) per metric ton for every one United States cent (US$ 0.01) per pound by which the World Market Price of aluminium shall fall below twenty-two United States cents (US$ 0.22) per pound, with fractions of a United States cent being given effect pro rata. For the purposes of this Article, the World Market Price of aluminium shall be the price of virgin aluminium ingots of a minimum purity of 99.50% as published weekly in the "Metal Bulletin", London, on the basis of announcements made from time to time by Aluminium Limited, Montreal, Canada, as the export price for European markets, expressed in United States cents per pound, or as published in any publication that may at any time take the place of the "Metal Bulletin", London, in the international aluminium industry.

ARTICLE 27

Maximum and Minimum Provisions and Tax Credit

Section 27.01 Notwithstanding the provisions of Article 25, Article 26, Section 27.02 and Article 30, ISAL shall pay a minimum Consolidated Tax, regardless of production or Net Profits, in the amount of US$ 100,000 each calendar year from PDD I until PDD III and thereafter a minimum Consolidated Tax in the amount of US$ 200,000 each calendar year; provided, however, that such minimum tax shall be prorated, if necessary, during the calendar year in which PDD I and PDD III occur.

Section 27.02. Subject to the provisions of Section 27.01 and Section 27.05, the total Consolidated Tax computed as provided in Article 25, Article 26 or Article 30 due during any calendar year shall at no time exceed fifty

percent (50%) of the Net Profits of ISAL (as defined in Section 27.04) for that year.

Section 27.03. If in the opinion of Alusuisse ISAL has for any calendar year paid as a Consolidated Tax more than fifty percent (50%) of its Net Profits, Alusuisse may notify the Government to such effect and shall then have the burden of establishing by means of audited statements that the Consolidated Tax exceeded fifty percent (50%) of the Net Profits of ISAL for such year. Such audited statements (and the audited statements required by Section 30.03) shall be submitted to the Government based upon the annual accounts of ISAL for the respective year and shall be prepared by independent public accountants selected by Alusuisse. The Government shall have the right, at its own expense, to appoint an international firm of independent public accountants to review and verify such statements and accounts of ISAL for any year, and such accountants may conduct such examination of the books and records of ISAL as they may deem necessary. Except for purposes of Section 30.03, the audited statements for any year shall be submitted to the Government by Alusuisse on or before May 1 in the following year and, if the Government shall elect to have such statements and accounts reviewed, such review shall be completed by September 1 of that year.

Section 27.04. The calculation of Net Profits of ISAL for the purpose of Part VI of this Agreement shall be based upon generally accepted principles of accounting applicable to industrial companies of the size and character of ISAL and on objective standards reflecting arm's-length dealings with respect to all transactions of ISAL and shall give effect to the following principles:

(a) Depreciation of the plant cost of the First Stage of the Smelter, Smelter—First Enlargement and Smelter—Second Enlargement on a straight-line basis over a period of 15 years from PDD I, PDD II and PDD III, respectively;

(b) Royalties, licensing, engineering, and know-how fees and selling commissions being charged as provided in the Assistance Agreements (Schedules C1, C2 and C3); and

(c) Interest rates reflecting a first-class credit rating and normal financing costs and debt amortization schedules for ISAL.

Net Profits of ISAL shall be calculated after deduction of operating costs and expenses, including the taxes, fees and charges specified in Article 31, and without deducting Consolidated Tax payments, dividends and allocations to reserve funds.

Section 27.05. In the event that Alusuisse shall establish, as provided in Section 27.03, that payments by ISAL for the Consolidated Tax in any calendar year exceeded fifty percent (50%) of the Net Profits of ISAL for such year, a tax credit equal to the amount of such excess will accrue to ISAL as of the 31st of December of such year. Such tax credit will be carried forward, with interest at the rate of five percent (5%) per annum, and applied against subsequent Consolidated Tax payments as follows:

(a) During the period that the Consolidated Tax is specified as US$ 12.50 in subsection (a) of Section 25.02, the tax credit will be deducted from each payment by ISAL provided that, but only to the extent that, the Consolidated Tax, as increased pursuant to Article 26, then exceeds US$ 12.50;

(b) During the period that the Consolidated Tax is specified as US$ 20.00 in subsection (b) of Section 25.02, the tax credit will be deducted from each payment by ISAL provided that, but only to the extent

that, the Consolidated Tax, as increased pursuant to Article 26, then exceeds US$ 20.00;

(c) During the periods specified in subsections (c), (d), (e) and (f) of Section 25.02, the tax credit will be deducted from each payment by ISAL provided that, but only to the extent that, the Consolidated Tax, whether or not adjusted pursuant to Article 26 or revised pursuant to Article 30 (or thereafter adjusted pursuant to Section 30.11), then exceeds US$ 20.00.

ARTICLE 28

Stockpiling of Excess Stock

Section 28.01. In the event ISAL stockpiles Aluminium produced at the Smelter in the amounts and during the periods set forth below:

(a) From PDD I to PDD II, Aluminium in excess of 10,000 metric tons;

(b) From PDD II to PDD III, Aluminium in excess of 15,000 metric tons; and

(c) From PDD III and thereafter until the expiration of this Agreement, Aluminium in excess of 20,000 metric tons,

then ISAL shall be liable for payment of the Consolidated Tax on any Aluminium in excess of such tonnage ("Excess Stock") as if then shipped. ISAL shall submit monthly statements to the Government specifying the amount of Aluminium stockpiled at the Smelter.

Section 28.02. The liability of ISAL for the Consolidated Tax on Excess Stock shall be due upon notice by the Government and shall become payable within thirty days; provided, however, that ISAL will not be assessed for the Consolidated Tax on any Aluminium when shipped if such tax has already been assessed on such Aluminium as Excess Stock.

ARTICLE 29

Administrative Details

Section 29.01. The Consolidated Tax shall become due upon each shipment of Aluminium from the Smelter unless ISAL shows that the Consolidated Tax has been assessed on all or part of such shipment as Excess Stock as provided in Section 28.02. Payments shall be made thirty days after the discharge of the sea carrier in the case of Aluminium exported by ship or the discharge from the Smelter Site of land transport vehicles in the case of Aluminium transported by land. The amount due in each instance shall be calculated on the basis of the bills of lading or other shipping documents issued for the Aluminium and records of ISAL, subject to reasonable procedures of verification and control.

Section 29.02. Payment of the Consolidated Tax by ISAL shall be made in United States dollars, or in other currency mutually agreeable to the Government and Alusuisse, into a bank account for such purpose specified by the Government.

ARTICLE 30

Revision of the Consolidated Tax

Section 30.01. The Consolidated Tax shall be revised upon the written request of either the Government or Alusuisse on or as of an Option Date if the term of this Agreement is extended pursuant to Section 49.01; provided, however, that prior notice of a request to revise the Consolidated Tax of not

less than six months shall have been given by the requesting Party to the other Party. If the term of this Agreement is extended on an Option Date but neither Party gives such notice, the then existing Consolidated Tax shall continue in force until the next Option Date or the expiration of this Agreement, as the case may be.

Section 30.02. The amount of the Consolidated Tax, as revised, on or as of an Option Date shall be established in line with the following formula:

$$T = \frac{NP \times TL}{A}$$

where:

T = the Consolidated Tax, as revised, in United States dollars per metric ton of Aluminium
NP = the Annual Net Profit of ISAL as of an Option Date, determined as provided in Section 30.03
TL = the Icelandic Tax Level as of an Option Date (expressed as a fraction), determined as provided in Section 30.04
A = the annual metric tons of Aluminium produced at the Smelter as of an Option Date, determined as provided in Section 30.05.

Section 30.03. For purposes of this Article, the "Annual Net profit of ISAL as of an Option Date" shall be an amount in United States dollars agreed upon by the Government and Alusuisse after taking into account:

(a) The average annual Net Profits of ISAL over the period of the five preceding years, established in accordance with Section 27.04 and audited as provided in Section 27.03; and

(b) The estimated average annual Net Profits of ISAL based upon a five-year projection of sales proceeds, operating costs, depreciation, interest and financing costs and regular provisions for plant renewal, established in accordance with Section 27.04 and consistent with the audited statements referred to in subsection (a) of this Section 30.03.

Section 30.04. For purposes of this Article, the "Icelandic Tax Level as of an Option Date" shall be that fraction of which the numerator shall be

(a) the annual aggregate tax burden on ISAL calculated in United States dollars which would result from the imposition on ISAL of the Option Date Taxes, as defined in Section 30.08, subject to the provisions of Sections 30.09 and 30.10;

and the denominator shall be:

(b) the Annual Net Profit of ISAL as of an Option Date;

provided, however, that the Icelandic Tax Level as of an Option Date for purposes of Section 30.02 shall not be more than fifty percent (50%).

Section 30.05. For purposes of this Article, the annual metric tons of Aluminium produced at the Smelter as of an Option Date shall be the amount agreed upon by the Government and Alusuisse after taking into account:

(a) the average annual production of the Smelter over the period of the five preceding years; and

(b) the estimated annual production of the Smelter based upon a five-year projection.

Section 30.06. The following taxes presently payable under Icelandic law have been incorporated in the Consolidated Tax:

(a) State Income Tax according to the Act No. 90/1965;

(b) Municipal Income Rate according to the Acts No. 51/1964 and 67/1965;

(c) State Property Tax according to the Act No. 90/1965;

(d) Municipal Property Rate according to the Acts No. 51/1964 and 67/1965;

(e) Real Estate Rate according to the Act No. 51/1964;

(f) Municipal Business Tax according to the Act No. 51/1964;

(g) Industrial Loan Fund Charge according to the Act No. 45/1963;

(h) The Cemetary Charge imposed as a premium on the taxes specified in subsections (b), (d) and (f) of this Section 30.06 according to the Act No. 21/1963; and

(i) The State Building Fund Charge imposed as a premium on the taxes specified in subsections (a) and (c) of this Section 30.06 according to the Act No. 19/1965.

The Consolidated Tax does not include Customs Duties as defined in Section 14.06 nor the taxes, fees and charges provided for in Article 31.

Section 30.07. The taxes specified in Section 30.06 which are consolidated in the Consolidated Tax reflect the burden of all present Icelandic taxes of the following type:

(a) Income taxes;

(b) General property or net worth taxes;

(c) Real estate taxes of general nature levied without a specific reference or purpose;

(d) Taxes on business expenditures (such as Act No. 51/1964) and turnover or value added taxes (which do not presently exist in Iceland), all of which are types of taxes which are not authorized by law to be passed on directly to customers of the enterprise in the course of specific transactions; and

(e) Any charges imposed as a premium on or part of the taxes referred to in subsections (a) through (d) of this Section 30.07.

Section 30.08. The taxes to be included in the Consolidated Tax, as revised, pursuant to this Article 30 shall be the taxes specified in Section 30.06, if in effect as of an Option Date, as well as any substitute or additional taxes prevailing at such date of the same type described in Section 30.07 ("Option Date Taxes").

Section 30.09. Option Date Taxes shall be incorporated in the Consolidated Tax, as revised, whether such taxes are imposed by the Government or a municipality and whether such taxes enure to the State Treasury or another fund. In the case of municipal taxes, the Option Date Taxes shall reflect the taxes payable by Icelandic corporations having their tax situs in the City of Reykjavík. Option Date Taxes shall be reflected in the Consolidated Tax, as revised, only to the extent that they are generally applicable to industrial enterprises doing business in Iceland and that they are regular levies imposed at annual or other periodic intervals or otherwise on a regular basis.

Section 30.10. Option Date Taxes shall be computed on the basis of the Annual Net Profit of ISAL as of an Option Date with respect to taxes based on net income and on the proper tax incidences of such taxes other than net income taxes. The computation of the Annual Net Profit of ISAL as of an Option Date for tax purposes shall be based upon the generally accepted principles of accounting provided for in Section 27.04 and such specific accounting principles as may have been applied to ISAL from time to time pursuant to statements prepared as provided in Section 27.03. Subject to the foregoing, the assessment of the Option Date Taxes on the Annual Net Profit of ISAL as of an Option Date and the proper tax incidences of such taxes other than net income taxes shall be made on the basis of the then

existing Icelandic tax legislation. The assessment of the Option Date Taxes shall be based on the statutory rate. If discretion as to the rate of a tax is left to the authority imposing such tax, the rate generally prevailing at the Option Date shall apply.

Section 30.11. The principle expressed in Article 26 with respect to adjustments of the Consolidated Tax based on increases and decreases in the World Market Price of aluminium shall be applied to the Consolidated Tax, as revised, in a manner agreed upon by the Government and Alusuisse.

Section 30.12. Subject to the provisions of Section 30.01, ISAL shall be liable for the assessment and payment of the Consolidated Tax, as revised, in the amount established as provided in Section 30.02 and as adjusted pursuant to Section 30.11, from an Option Date until the next Option Date or the expiration of this Agreement, as the case may be. The Consolidated Tax, as revised, shall be subject to the provisions of Article 27, Article 28 and Article 29.

B. General Tax and Fiscal Provisions

ARTICLE 31

Other Taxes, Fees and Charges

Section 31.01. In addition to the Consolidated Tax payable by ISAL, ISAL shall be liable for the payment of the taxes and fees payable under present law to the extent and at the rates set forth in this Section 31.01 (and other similar taxes and fees of the same general amount as may be enacted in the future):

(a) Stamp duties under Act No. 75/1921 (as amended) on the original issue of shares by ISAL and subsequent increases in share capital at the rate of (i) one and six-tenths of one percent (1.6%) on the first ten million Krónur (Kr. 10,000,000) of share capital and (ii) two-tenths of one percent (0.2%) on share capital exceeding ten million Krónur (Kr. 10,000,000);

(b) Stamp duties under Act No. 75/1921 (as amended) on the transfer of shares at the rate of 0.24% of par value;

(c) Stamp duties under Act No. 75/1921 (as amended) on the issuance or the transfer of negotiable, interest-bearing order or bearer paper of ISAL intended to be in circulation (i) at the rate of 0.24% of par value if unsecured and (ii) at the rate of 0.72% of par value if secured by a mortgage or guaranty;

(d) Stamp duties under Act No. 75/1921 (as amended) on real estate conveyances and real estate leases (excluding the Smelter Site Lease provided for in Article 2 of the Smelter Site and Harbor Agreement) and on insurance policies and other documents at the rate prevailing at the time of the transaction;

(e) The Automobile Tax, except for special vehicles used exclusively within the Smelter Site in the operation of the Smelter; the Gasoline Excise Duty; the Automobile Tire Excise Duty under Act No. 71/1963 (as amended), all at the rates prevailing at any particular time under said Act; and Road Tolls under Article 95 of Act No. 71/1963 at the rate prevailing at any particular time under said Act;

(f) Property registration fees under Act No. 104/1965 upon registration of conveyances and securities at the rates prevailing at any particular time under said Act (including a fee for the registration of the Smelter

Site and Harbor Agreement or relevant parts thereof at the rate set forth in Article 24 of said Act);

(g) Miscellaneous registration fees and license fees under Act No. 104/1965 at the rates prevailing at any particular time under said Act; and registration fees of motor vehicles as provided in Article 32 of said Act (except for special vehicles used exclusively within the Smelter Site in the operation of the Smelter) at the rate prevailing at any particular time under said Act;

(h) The Automobile Inspection Fee under Act No. 26/1958 (except on special vehicles used exclusively within the Smelter Site in the operation of the Smelter); and the Ship Inspection Fee on special barges of ISAL under Act No. 50/1959, at the rate prevailing at any particular time under said Acts;

(i) The Safety Inspection Fee under Act No. 23/1952 at a rate covering the cost of inspection of the Smelter;

(j) Import and Currency License Fees under Acts No. 30/1960 and 92/1965 on imported goods described in Section 14.02, if required by, and at the rates specified in, said Act; and exchanges by ISAL of Icelandic currency into foreign currencies at the rate specified in said Act;

(k) A Zoning Fee under Act No. 19/1964 on all buildings classified as "houses" under Section 31.05;

(l) A Building License Fee for the Smelter as constructed and equipped with a rated capacity of 120 megawatts to the Township in the amount of one million, five hundred thousand Krónur (Kr. 1,500,000), payable January 1, 1967; and

(m) A Street Paving Charge for the Smelter as constructed and equipped with a rated capacity of 120 megawatts to the Township in the amount of three million, five hundred thousand Krónur (Kr. 3,500,000) payable January 1, 1967.

Section 31.02. (a) ISAL shall be liable for, or be charged by, the domestic sales tax under Act No. 10/1960 (as amended) and any future domestic sales tax or similar turnover tax or production tax which may be passed on in the course of specific transactions with respect to:

(i) any purchases of goods by ISAL in the Icelandic market and services rendered to ISAL in Iceland; and

(ii) any sales by ISAL in the Icelandic market, including the sale of Aluminium and of any surplus stock or equipment.

(b) (i) ISAL shall not be subject to the taxes of the above nature in respect of electric power under the Power Contract nor of any activities, including services and processing, at the Smelter Site carried out by ISAL itself or by Alusuisse under the Assistance Agreements;

(ii) The sales tax and the other taxes of the above nature shall not be levied on goods listed in Section 14.01 of this Agreement imported by ISAL which are used, consumed, processed or incorporated at the Smelter Site in the construction of the Smelter by ISAL or any contractor of ISAL or by ISAL in the operation of the Smelter;

(iii) Based on Act No. 10/1960 (as amended), contractors carrying out work or services in the construction of the Smelter shall be exempt from the sales tax in respect of costs of labor and technical and administrative overhead, including financial charges and profits. The same exemption shall during construction apply to any future tax of the above nature.

Section 31.03. ISAL shall be liable for the following social charges in

the nature of social security benefits for employees presently payable by Icelandic employers:

(a) Employer's Life Insurance Premium under Act No. 40/1963 (as amended);

(b) Accident Insurance or Workmen's Compensation under Act No. 40/1963; and

(c) Unemployment Insurance Premium under Act No. 4/1959.

ISAL shall be liable for social charges enacted in the future for the benefit or welfare of employees generally payable by Icelandic employers.

Section 31.04. ISAL shall be liable for taxes enacted as part of a settlement of a general labor dispute and which are payable by industrial enterprises generally in lieu of a wage increase such as the Wage and Salary Tax under Act No. 14/1965 and similar future taxes of the same general nature.

Section 31.05. ISAL shall comply with compulsory liability insurance laws and regulations, including the payment of premiums therefor, with respect to automobiles and other vehicles (except special vehicles exclusively used within the Smelter Site for operation of the Smelter) under Act No. 26/1958 and similar laws enacted in the future. ISAL shall insure the buildings (excluding fixtures and equipment) erected on the Smelter Site against fire in conformity with the requirements of Act No. 9/1955; provided, however, that the potrooms, cast houses, silos and tanks shall not be considered "houses" for purposes of such Act.

Section 31.06. ISAL shall be liable for the Industrial Research Institute Charge under Act No. 64/1965 on wages paid to laborers and skilled workers at the rate as presently set forth in such Act.

Section 31.07. ISAL shall pay for utility services rendered at the request of ISAL, such as telephone, water supplied by a municipal system and sewage.

Section 31.08. All payments due under this Article 31 shall be payable in Icelandic currency.

ARTICLE 32

Double Taxation

In order to avoid the incidence of double taxation, neither Alusuisse, any Alusuisse Affiliate nor any Minority Shareholder shall be deemed to have a permanent establishment in Iceland for tax purposes solely because of their interest in and activities connected with ISAL.

ARTICLE 33

Provisions as to Fiscal Relationship

Section 33.01. The provisions of this Agreement, together with the provisions of the Scheduled Documents, shall exclusively regulate the fiscal relationship between the Government, Landsvirkjun and the Township, on the one hand, and Alusuisse, any Minority Shareholder and ISAL, on the other hand, arising out of any interest in or activity connected with ISAL during the term of this Agreement and the Scheduled Contracts and, upon the termination or expiration thereof, up to ten years thereafter. In particular and without limiting the generality of the foregoing no other taxes, fees or charges of any kind shall be imposed on Alusuisse, any Minority Shareholder or ISAL by reason of any investment in ISAL, the construction and operation of the Smelter, the payment of dividends and interest, the payment of license fees, royalties and compensation under the Assistance

Agreements, the transfer of shares or assets, the reduction of the share capital of ISAL, the winding up and dissolution of ISAL upon the expiration or termination of this Agreement and the Scheduled Contracts or, up to ten years thereafter, the repatriation of share capital, surplus or advances as provided in Article 50, and any other interest in and activities connected with ISAL.

Section 33.02. Except as provided in this Agreement or the Power Contract, no tax, fee or charge of any kind shall be levied or assessed upon or be passed on to ISAL with respect to the acquisition, transportation, transformation, conversion, use or consumption of electric power furnished to ISAL pursuant to the Power Contract.

PART VII
General

A. General Covenants

ARTICLE 34
Housing

ISAL will not be required to provide housing facilities for its Icelandic employees regularly employed at the Smelter. Such employees shall have recourse in the ordinary manner to housing credit facilities generally obtaining in Iceland. If it should be found necessary to provide housing for such employees, in the Township or elsewhere, such housing, whether provided directly through construction by ISAL or indirectly through loans to such employees, shall enjoy treatment in respect of the availability of and provisions for infrastructure (including water, water mains, sewers, drainage facilities and electricity) on an equal basis with other housing in Iceland, and ISAL shall have no special responsibility with respect to such infrastructure by reason of the fact that such housing is occupied by its employees.

ARTICLE 35
Treatment of Investments

Section 35.01. The Government shall at all times ensure fair and equitable treatment to the Investments of Alusuisse, any Minority Shareholder and ISAL and shall accord within its territory the most constant protection and security to such Investments. The Government shall not in any way impair the management, maintenance, use, enjoyment or disposal of such Investments by unreasonable or discriminatory measures.

Section 35.02. The Government shall not take any measures which directly or indirectly deprive Alusuisse, any Minority Shareholder or ISAL of any of its Investments or any part thereof unless:

(a) such measures are taken in the public interest and under due process of law;

(b) such measures are not discriminatory; and

(c) such measures are accompanied by provision for the payment of full compensation, such full compensation representing the genuine value of the Investments affected, paid without undue delay and transferable to the extent necessary to make such compensation effective to Alusuisse, any Minority Shareholder or ISAL, as the case may be.

Section 35.03. The Government may take measures in derogation of the provisions of this Article only if:

(a) involved in war, hostilities or other grave national emergency due to Force Majeure or provoked by unforeseen circumstances or threatening its essential security interests; or

(b) taken pursuant to decisions of the Security Council of the United Nations or to recommendations of the Security Council or General Assembly of the United Nations relating to the maintenance or restoration of international peace and security.

Any such measures shall be limited in extent and duration to those strictly required by the exigencies of the situation.

ARTICLE 36

Most Favored Treatment

Neither Landsvirkjun nor the Government will offer any foreign producer of aluminium a power price more favorable for an aluminium smelter located in Iceland than the price and conditions set forth in the Power Contract.

ARTICLE 37

Operations in the North and Fabrication

If the Government proposes in the future to build an aluminium smelter in the North of Iceland, Alusuisse declares its willingness to consider favorably a participation in such venture in partnership with Icelandic interests, subject to economic feasibility. Alusuisse would in such case be willing to provide commercial and technical assistance to the smelter company on reasonable terms. Alusuisse and ISAL are prepared to assist Icelandic industrial interests in developing aluminium fabrication in Iceland by making available technical know-how and assistance and by financial participation in such ventures, upon such terms and conditions as may be agreed between the Government and Alusuisse.

ARTICLE 38

Change in Cost of Construction or Operation

If the costs of construction or operation of the Smelter, the Búrfell Facilities, the Harbor or Port Facilities or any other related facilities should increase or decrease, to whatever extent and for whatever reason, whether or not foreseeable, such changes shall not be grounds for modification or reformation of or relief from any of the provisions of this Agreement or any of the Scheduled Contracts and the obligations of the parties hereto and thereto shall remain unaffected thereby.

B. Force Majeure

ARTICLE 39

Force Majeure

For the purposes of this Agreement and the Scheduled Contracts, Force Majeure is hereby defined to include hostilities (whether or not a state of war is declared), warlike operations, revolution, insurrection, riot, civil commotion, mob violence, explosion, fire, earthquake, volcanic eruption, windstorm, tidal wave, flood, icing conditions, drought, lightning, quarantine, embargo, general suspension of transportation or navigation, or any similar event which may not reasonably be prevented or controlled by the

parties hereto or thereto, and for said purposes Force Majeure shall also include general strikes, local strikes or similar labor disturbances in Iceland which the party affected could not, by taking all reasonable measures available to it, have prevented or controlled, but only for such period as such party shall remain unable to effect a termination thereof by taking all reasonable measures available to it.

ARTICLE 40

Effect of Force Majeure

Section 40.01. No failure or omission on the part of the parties to this Agreement or the Scheduled Contracts to perform any of the obligations or carry out any of the terms and conditions hereof or thereof shall be considered a default in the performance of such obligations or the non-compliance with any such term or condition if and in so far as any such failure or omission is caused by Force Majeure.

Section 40.02. In the event of any failure or omission caused by Force Majeure the obligations under this Agreement and the Scheduled Contracts and the terms and conditions hereof and thereof, which because of such failure or omission cannot be fulfilled, shall be deemed to have been suspended while the failure or omission so caused shall continue, and, without limiting the generality of the foregoing and without limiting or impairing any express provisions of this Agreement or of the Scheduled Contracts relating to Force Majeure:

(a) if such Force Majeure shall be the cause of delay in compliance with any award or judgment referred to in Section 41.02(a)(iv) or 41.02 (b) (iv), the period of time for such compliance specified in any such award or judgment shall (unless such award or judgment shall have expressly provided for such contingency) be extended for a period equal to the period of delay caused by such Force Majeure;

(b) if ISAL has failed to complete the First Stage of the Smelter, the Smelter-First Enlargement or the Smelter-Second Enlargement on or prior to PDD I, PDD II or PDD III, as the case may be, and if thereafter construction work necessary to complete any such Stage shall suffer delays caused by such Force Majeure, the relevant two-year period referred to in Section 41.02(a) (i) shall be extended for a period equal to the period of delay caused by such Force Majeure;

(c) if Landsvirkjun has failed to make Contract Power available to ISAL on or prior to PDD I, PDD II or PDD III, as the case may be, and if thereafter construction work on the Búrfell Facilities shall suffer delays caused by such Force Majeure, the relevant two-year period referred to in Section 41.02(b)(i) shall be extended for a period equal to the period of delay caused by such Force Majeure; and

(d) if such Force Majeure shall be the cause of delay in remedying any Termination Default within the 60-day period (after notice) referred to in Section 41.03, such 60-day period shall be extended for a period equal to the period of delay caused by such Force Majeure.

Section 40.03. The party alleging the existence of Force Majeure for the purposes of this Article shall have the burden of establishing the existence of such Force Majeure. A failure or omission shall for the purposes of this Article be considered to have been caused by Force Majeure only if the party so failing or omitting to perform shall establish that (a) the failure or omission is the direct result of Force Majeure as defined in Article 39, and (b) the party so failing or omitting to perform has exercised due care

and has taken all reasonable alternative measures to avoid such failure or omission.

Section 40.04. In the event that any failure or omission by one party which shall have been caused by Force Majeure shall render impossible the performance in whole or in part by another party (the affected party) of its obligations under this Agreement or the Scheduled Contracts, and the affected party shall establish that (a) such nonperformance is the direct result of the failure or omission of the first party and (b) that the affected party has exercised due care and has taken all reasonable alternative measures to avoid such nonperformance, then such nonperformance by the affected party shall for the purposes of this Article 40 likewise be considered to have been caused by Force Majeure.

Section 40.05. The Government or Alusuisse, as the case may be, shall promptly give notice to the other of Force Majeure causing any failure or omission to perform obligations under this Agreement or the Scheduled Contracts by the Government, Landsvirkjun or the Township, on the one hand, and Alusuisse or ISAL, on the other hand, and shall give like notice to the persons named in Article 53 of this Agreement.

Section 40.06. Any party to this Agreement or the Scheduled Contracts who fails or omits because of Force Majeure to perform in whole or in part obligations hereof and thereof shall make all efforts within its power to mitigate the effect of its failure or omission to perform in full and shall, upon the cessation of Force Majeure, take all reasonable steps within its power to resume with the least possible delay compliance with such obligations.

Section 40.07. In the event that Force Majeure shall completely or substantially destroy the Búrfell Facilities or the Smelter, the Government and Landsvirkjun, on the one hand, and Alusuisse and ISAL, on the other hand, as the case may be, shall be obligated to replace such facilities unless it would be uneconomic or financially impracticable to do so. The parties affected by such disaster shall, however, take all reasonable steps to minimize the resultant damages to the others.

C. Defaults, Termination and Suspensions

ARTICLE 41
Limitation on Right to Terminate

Section 41.01. Default by any Party, as hereinbelow defined, in the performance or observation of any of the obligations, terms or conditions by it to be performed or observed under this Agreement or any of the Scheduled Contracts shall not, except as expressly provided in this Article or in a specific provision of this Agreement or the Scheduled Contracts, give rise to any right of termination by any other Party.

For purposes of this Article, Article 42 and Article 43, the term Party shall mean the Government, Alusuisse, Landsvirkjun, ISAL and the Township, as the context requires or permits.

Section 41.02. Subject to Article 39, Article 40 and Section 41.03, default in the performance or observance of the following described obligations, terms or conditions, continued for the period indicated (any such default continued for such period being considered a "Termination Default" for the purposes of this Article and Articles 42 and 43), and only such a de-

fault so continued, shall give rise to a right of termination, exercisable in the manner and with the effect hereinafter provided:

(a) Termination Defaults by Alusuisse or ISAL:

(i) the failure by ISAL to complete the First Stage of the Smelter, the Smelter-First Enlargement or the Smelter-Second Enlargement, as the case may be, within two years of PDD I, PDD II or PDD III, respectively;

(ii) default in the payment of money owing by ISAL under this Agreement, the Power Contract or the Smelter Site and Harbor Agreement for a period of 90 days after such payment became due and payable, or, if during such 90 day period Alusuisse, by written notice to the Government (a copy of which shall also be given to each of the other persons named in Article 53) shall have advised the Government of the institution and pendency of bankruptcy, insolvency, rearrangement or similar proceedings by or against Alusuisse or involving a substantial part of its assets or shall have acknowledged its insolvency in the sense that it is unable to pay its obligations as they mature, then said period of 90 days shall be extended for an additional period of 90 days;

(iii) any material default in the performance or observance of any of the obligations, terms or conditions of Section 22.01, Section 22.02 or Section 24.03, continued unremedied for a period of six months after notice by the Government to Alusuisse specifying such default and demanding that the same be remedied;

(iv) the failure of Alusuisse or ISAL to comply with an arbitration award or judgment of a court entered pursuant to Article 46 or 47 of this Agreement within the time specified in such award or judgment, whether or not such award or judgment arose out of or was based on a Termination Default.

(b) Termination Defaults by the Government, Landsvirkjun or the Township:

(i) the failure by Landsvirkjun to commence making available under the Power Contract the Contract Power applicable to the First Stage of the Smelter, the Second Stage of the Smelter or the Third Stage of the Smelter, as the case may be, within two years after PDD I, PDD II or PDD III, respectively;

(ii) after Landsvirkjun has commenced making available under the Power Contract the Contract Power applicable to any particular Stage of the Smelter, default by Landsvirkjun in its obligation under the Power Contract to make Contract Power available to such Stage of the Smelter if such default shall continue during each of 90 consecutive days;

(iii) any material default in the performance or observance of any of the obligations, terms and conditions of Article 35 continued unremedied for a period of 6 months after written notice by Alusuisse to the Government specifying such default and demanding that the same be remedied;

(iv) the failure of the Government, Landsvirkjun or the Township to comply with an arbitration award or judgment of a court entered pursuant to Article 46 or 47 of this Agreement within the time specified in such award or judgment, whether or not such award or judgment arose out of or was based on a Termination Default.

Section 41.03. In the event a Termination Default shall occur and shall

not have been remedied within 60 days after notice duly given to each defaulting Party (a copy of which shall also be given to each other person named in Article 53) by any nondefaulting Party, specifying the nonperformance or nonobservance constituting the basis for the asserted Termination Default, Alusuisse, if the default was by the Government, Landsvirkjun or the Township, or the Government, if the default was by Alusuisse or ISAL, may by declaration, a copy of which shall be given to each defaulting Party and to each other person named in Article 53, terminate this Agreement as of the date of such declaration; provided, however, that (except in the case of a Termination Default referred to in clause (iv) of Subsection (a) or clause (iv) of Subsection (b) of Section 41.02) if the defaulting Party or Parties shall on or prior to the expiration of such 60 days' period dispute the existence of such right of termination and demand adjudication or arbitration thereof, the matter shall be submitted to adjudication or arbitration pursuant to Article 46 and Article 47, and this Agreement shall be terminated only if the judgment of the court or the award of the arbitrators determines that such right of termination exists. Any such judgment or award shall find the damages, if any, for which the defaulting Party or Parties shall be responsible as the result of the action or omission (subject to any specific exemption from or limitation of liability in this Agreement, the Power Contract, the Smelter Site and Harbor Agreement or the Performance Guaranty Agreement) which led to such purported termination, which damages shall be assessed against the Party responsible therefor.

ARTICLE 42

Limitation on Right to Suspend Performance

Section 42.01. Except as otherwise provided in this Agreement or the Scheduled Contracts the right of any Party to suspend performance or observance of any of the obligations, terms or conditions to be performed or observed by it hereunder or thereunder by reason of a default by any other Party in the performance or observance of any of the obligations, terms or conditions to be performed by such other Party hereunder or thereunder shall be governed by the provisions of this Article 42.

Section 42.02. In the event of a default or alleged default by any Party in the performance or observance of any of the obligations, terms or conditions to be performed by such Party under this Agreement or the Scheduled Contracts, any other Party affected by such default shall be entitled, without resort to proceedings pursuant to Section 42.03 or Article 46 or Article 47, to suspend performance or observance of any obligation, term or condition to be performed hereunder or thereunder by such affected Party in the following described circumstances:

(A) In the event of any such default or alleged default as to which the affected Party shall consider that the suspension of performance or observance of any obligation, term or condition on its part is reasonably required to avoid or mitigate (i) substantial damage, which such affected Party reasonably believes may occur, as a result of such default, to the property or interests of such affected Party, or (ii) substantial liability which such affected Party reasonably believes may be incurred by it to others as a result of such default, then (the affected Party having given notice of its intended suspension to the defaulting Party) such affected Party may suspend such performance or observance to the extent considered reasonably required to avoid or mitigate such damage or liability.

(B) In the event of default in the performance or observance of any of the following obligations, terms or conditions, continued for the period indicated, if neither the existence of such default nor the continuance thereof for the period indicated is disputed by the defaulting Party as hereinbelow set forth:

(a) Defaults by Alusuisse or ISAL:

(i) any Termination Default described in clause (i), (iii) or (iv) of Section 41.02(a) (continued for the period therein indicated);

(ii) default in the payment of money owing by ISAL under this Agreement, the Power Contract or the Smelter Site and Harbor Agreement for a period of 45 days after such payment became due and payable;

(b) Defaults by the Government, Landsvirkjun or the Township:

(i) any Termination Default described in clause (i), (iii) or (iv) of Section 41.02(b) (continued for the period therein indicated);

(ii) default by Landsvirkjun described in clause (ii) of Section 41.02(b), if such default shall continue during each of 45 consecutive days,

then unless and until the existence of such default or its continuance for the period indicated shall be disputed in good faith by the defaulting Party by the timely commencement of judicial or arbitration proceedings pursuant to Articles 46 and 47, any other Party affected shall have the right to suspend the performance or observance of any of the obligations, terms or conditions to be performed or observed by such other Party.

Such right of suspension as in paragraph (A) of this Section 42.02 provided is subject to the limitation that if a court or an arbitration board shall determine that such suspension was not justified under said paragraph (A) the court or the arbitration board may assess against the Party who has suspended performance, such damages resulting from such suspension as it may determine to be proper and may direct such Party to resume the performance of its obligations.

Section 42.03. Without limiting the rights of suspension specified in Section 42.02, in the event of a default or alleged default by any Party in the performance or observance of any of the obligations, terms or conditions to be performed by such Party hereunder or under the Scheduled Contracts (other than defaults referred to in paragraph (B) of Section 42.02), any other Party affected by such default, if

(i) it shall consider that the suspension of performance or observance of any obligation, term or condition to be performed hereunder or thereunder by it is justified (having regard to the nature, duration and extent of such default and the nature and degree of such proposed suspension), and

(ii) it shall have given timely preliminary notice to the defaulting Party of its intention to suspend such performance or observance,

shall, if the default shall not have been remedied following receipt of said preliminary notice, invoke arbitration in the manner and for the purpose specified in this Section 42.03 for a determination of its right to suspend such performance or observance.

Such arbitration shall be by an Umpire, who shall not be a Swiss or Icelandic national, appointed by agreement between the Government and Alusuisse within 20 days of the preliminary notice. If the Government and Alusuisse shall not agree upon the appointment of the Umpire within said period of time, the Umpire shall be appointed, if the Government or Alu-

suisse shall so request, by the President of the International Court of Justice at The Hague. If the President of said International Court of Justice shall be either a Swiss or Icelandic national or for any other reason fails or is unable to act, then the Umpire shall be appointed by the Vice President of said Court. The Umpire shall, within 45 days from the date of his appointment, determine whether the proposed suspension of performance or observance is justified, having regard to the nature, duration and extent of such default and the nature and degree of the proposed suspension. If such determination by the Umpire shall not have been made within the period of 45 days referred to above, the affected Party may suspend performance as indicated in said notice and may continue such suspension unless and until the defaulting Party shall resume performance or until otherwise directed by the Umpire.

If the Umpire shall determine that the proposed suspension by the affected Party is justified, such Party shall be entitled to effect such suspension or, if it shall theretofore have effected such suspension, it shall be entitled to continue such suspension. If the Umpire shall determine that the proposed suspension is not justified, he shall direct the affected Party not to effect the proposed suspension or, if such suspension shall have been theretofore effected, to resume the performance of its obligations.

At any time prior to the time when, but not more than 90 days after, the Umpire shall have rendered his decision, either the Government or Alusuisse may request that an arbitration board be constituted as provided in Article 47. In such case, the arbitrators shall be appointed as provided in Section 47.02, excepting, however, that the Umpire appointed pursuant to this Section 42.03 shall be the third arbitrator of said arbitration board. The arbitration board shall assess damages resulting from any defaults and suspensions by the Parties, as it may determine proper. The arbitration board may likewise grant any further appropriate relief pursuant to Section 47.04.

The provisions of this Section 42.03 are supplemental to the provisions of Articles 46 and 47 and not in substitution therefor.

ARTICLE 43

Damages and Other Relief

Section 43.01. Exercise by any Party of the right to seek money damages for any nonperformance or nonobservance of any obligation, term or condition to be performed or observed under this Agreement or any of the Scheduled Contracts shall not operate to deny such Party the right to terminate this Agreement if and when such nonperformance or nonobservance by another Party ripens into a Termination Default or the right to suspend performance or observance of any obligation, term or condition hereunder or thereunder as provided in Article 42, and exercise of such right to terminate this Agreement or such right to suspend performance or observance shall in no event relieve the defaulting Party of liability for damages.

Section 43.02. In the event of the nonperformance or nonobservance of any obligation, term or condition by any Party, whether or not such nonperformance or nonobservance shall have given rise to a right to terminate this Agreement or a right to suspend performance or observance as provided in Article 42, the nondefaulting Party shall be entitled to damages or affirmative relief including, but not limited to, injunction or specific performance, or such other relief as may be appropriate (subject to any specific exemption from or limitation of liability in this Agreement, the

Power Contract, the Smelter Site and Harbor Agreement or the Performance Guaranty Agreement).

Section 43.03. If substituted performance or observance is appropriate and feasible, any failure or omission of performance or observance by a Party may be remedied by the nondefaulting Party or Parties, who shall cause the obligation, term or condition in question to be performed or observed, the costs and expenses thereof to be borne by the defaulting Party. If, upon demand of a Party who shall have caused such substituted performance or observance, the defaulting Party shall fail promptly to pay or provide for the payment of the costs and expenses thereof, the matter shall be submitted to a court or arbitration tribunal pursuant to Articles 46 and 47 of this Agreement and the court or tribunal shall fix and assess such costs and expenses and any damages consequent upon their nonpayment.

ARTICLE 44

Termination by Force Majeure

In the event that Force Majeure shall have completely or substantially destroyed the Búrfell Facilities or the Smelter and the Government and Landsvirkjun, on the one hand, or Alusuisse and ISAL, on the other hand, as the case may be, shall not be obligated to replace such facilities by the provisions of Section 40.07, the Party to this Agreement not affected by Force Majeure shall have the right to terminate this Agreement by declaration to the other and to each person named in Article 53 of this Agreement as of the date of such declaration.

D. Governing Law, Disputes and Arbitration

ARTICLE 45

Governing Law

This Agreement shall insofar as possible be construed, interpreted and applied in accordance with the provisions of this Agreement and the Scheduled Documents, and otherwise the construction, interpretation and application and the validity and effect of this Agreement shall be determined by Icelandic law and such rules of international law as may be applicable, including principles of law recognized by civilized nations in general.

ARTICLE 46

Disputes

If any dispute shall arise between the parties to this Agreement and the Performance Guaranty Agreement, between the parties to the Power Contract, between the parties to the Smelter Site and Harbor Agreement, or between the Government on the one hand and Alusuisse or ISAL on the other hand with respect to the Assistance Agreements (or between any Minority Shareholder, on the one hand, and the Government, Landsvirkjun or the Township, on the other) with respect to the construction, interpretation or application or the validity or effect of this Agreement or the Scheduled Documents, or concerning the rights or obligations of the parties (including in such term, for the purposes of this Article and Article 47, any Minority Shareholder) to this Agreement or to the Scheduled Contracts, during the term of this Agreement or thereafter, all such parties shall make every

good faith effort to settle amicably their differences. If such efforts fail to reach agreement, then the Government, on the one hand, and Alusuisse, on the other hand, may agree to submit the dispute to the Icelandic courts or an Icelandic arbitration tribunal for final determination, and failing such agreement, the Government or Alusuisse, as the case may be, shall submit such dispute to an international arbitration panel as provided in Article 47. It is not the intention of the Parties to this Agreement to resort to international arbitration for the settlement of any dispute which does not involve substantial amounts or issues of significance.

ARTICLE 47

International Arbitration

Section 47.01. If the Convention on the Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of Other States dated 18 March 1965 ("SID Convention") is adopted and ratified by the Government and the Government of the Swiss Confederation without reservations or conditions, the Government and Alusuisse shall, upon the consent of both, submit to arbitration before the International Centre for Settlement of Investment Disputes ("SID Centre"), any dispute arising under this Agreement or the Scheduled Documents subject to its jurisdiction, and the arbitration procedures of the SID Convention and the rules of the SID Centre shall govern. Pursuant to Article 25(2) (b) of the SID Convention, the Government and Alusuisse agree that ISAL shall be considered as a national of Switzerland for purposes of such Convention. Pursuant to Article 25(1) of the SID Convention, the Government hereby designates Landsvirkjun as an agency of the Government for purposes of such Convention.

Section 47.02. If the SID Convention is not applicable to a dispute, then international arbitration may be commenced by the Government or Alusuisse by giving notice to the persons named in Article 53 of this Agreement, including in such notice a statement of the matter required to be arbitrated. Such arbitration shall be by a board of three arbitrators, one of whom shall be chosen by the Government, one by Alusuisse and the third jointly by the Government and Alusuisse. The third arbitrator shall not be a Swiss or Icelandic national. If the Government and Alusuisse cannot agree upon the appointment of the third arbitrator, the latter shall be appointed at the request of either by the President of the International Court of Justice at The Hague ("International Court"). If the Government or Alusuisse does not appoint its arbitrator or does not advise the other of the appointment made by it within sixty days of the commencement of proceedings, the other shall have the right to apply to the President of the International Court to appoint a second arbitrator, and if the Government and Alusuisse do not appoint a third arbitrator within sixty days, the President of the International Court shall appoint the third arbitrator. If the President of the International Court shall be either a Swiss or Icelandic national or for any reason fails or is unable to act, then the Vice President of the International Court shall have the appointing power.

Section 47.03. The procedures for arbitration set forth in the Rules of the SID Centre and Chapter IV and Chapter V of the SID Convention shall govern arbitration pursuant to Section 47.02 to the extent not inconsistent with the provisions of this Article. The place of arbitration shall be such as may be agreed upon between the arbitrators, or failing such agreement, shall be at the Hague or, if the Government shall so request, shall be at Geneva, Switzerland. The award and any decision shall be made by a

majority of the arbitration board. The arbitration board shall be the judge of its own competence and shall determine the language to be used at the proceedings. The decision of the arbitration board shall state its reasons in writing and the award shall be final and binding upon the parties to this Agreement and the Scheduled Contracts and upon each person who is entitled to intervene as a party in such arbitration proceedings as if it were a final judgment of a court of last resort of Iceland or Switzerland. The Parties to this Agreement and all such persons shall comply in good faith with the award. Where ever appropriate, arbitration awards hereunder shall specify a time for compliance therewith.

Section 47.04. The arbitration board, constituted pursuant to either Section 47.01 or Section 47.02, may make a preliminary finding and grant preliminary relief pending a final determination of the dispute, including, but not limited to, requiring any party to take or refrain from taking any action or permitting any party to suspend performance of obligations.

Section 47.05. In case any arbitration award under this Article recognizes that a complaint was justified, provision may be made therein for such reparation as may be appropriate in favor of the complaining party. The costs of the arbitration shall be awarded in conformity with the usual practice in international arbitration.

Section 47.06. For purposes of Article 46 and Article 47, Landsvirkjun and the Township, on the one hand, and any Alusuisse Affiliate, any Minority Shareholder and ISAL, on the other hand, if directly affected by the dispute submitted to arbitration, may intervene in, and become a party to, any arbitration proceedings pursuant to Article 46 or Article 47.

E. Miscellaneous

ARTICLE 48

Force of Law and Effective Date

Section 48.01. Upon the signing of this Agreement and the Performance Guaranty Agreement by the Government and Alusuisse, this Agreement, with copies of the Scheduled Documents annexed, accompanied by the Law Bill related thereto, shall be submitted to the Althing for ratification and approval. Upon ratification and after all other legislative requirements are completed, and upon the occurrence of the conditions specified in Section 48.02, this Agreement shall become effective ("Effective Date") and have the force of law in Iceland as provided in the Ratifying Act; provided, however, that if this Agreement shall not become effective within six months from the date of signing of this Agreement by the Government and Alusuisse, then at the request of either the Government or Alusuisse this Agreement and the Scheduled Contracts shall expire and be of no further force and effect.

Section 48.02. The conditions upon the occurrence of which this Agreement shall become effective are as follows:

(a) the effective organization of ISAL as an Icelandic corporation pursuant to this Agreement;

(b) the signing of the Power Contract by Landsvirkjun and ISAL;

(c) the signing of the Smelter Site and Harbor Agreement by the Township and ISAL;

(d) the signing of the Assistance Agreements by ISAL and Alusuisse;

(e) the effectiveness of the loan agreement between the World Bank and Landsvirkjun respecting the financing of the Búrfell Facilities.

ARTICLE 49

Term of Agreement

Section 49.01. This Agreement shall continue in force until the twenty-fifth anniversary of PDD I. Not less than three years prior to the twenty-fifth anniversary of PDD I ("Option Date"), either the Government or Alusuisse may elect to extend the term of this Agreement, including the term of the Scheduled Contracts, for an additional ten-year period. Not less than three years prior to the thirty-fifth anniversary of PDD I ("Option Date"), either the Government or Alusuisse may similarly elect to extend the term of this Agreement, including the term of the Scheduled Contracts, for a further additional ten-year period. Any such election by the Government or Alusuisse shall be made by notice given by the Party electing to the persons named in Article 53. The due and timely giving of such notice shall be effective to extend the term of this Agreement and the Scheduled Contracts for the periods indicated and shall be binding on the Parties to this Agreement and the parties to the Scheduled Contracts.

Section 49.02. Following the expiration or termination of this Agreement and the Scheduled Contracts, Part V and Articles 33, 35, 45, 46, 47 and 50 of this Agreement shall continue in effect to the extent necessary for the purposes thereof.

ARTICLE 50

Rights upon Expiration or Termination

Following the expiration or termination of this Agreement and the Scheduled Contracts, all Investments of Alusuisse, any Minority Shareholder and ISAL shall remain in such persons. Alusuisse shall at that time have the right, if it chooses, to wind up and dissolve ISAL. If ISAL is wound up or dissolved, either upon the expiration or termination of this Agreement and the Scheduled Contracts or within ten years thereafter, Alusuisse and any Minority Shareholder shall be permitted to repatriate:

(a) the amount of its Investments in ISAL and the accumulated earnings of ISAL held outside Iceland; and

(b) the proceeds of the liquidation of the assets of ISAL in Iceland,

at the rate of exchange as determined by Article 16 of this Agreement.

ARTICLE 51

Amendments

Amendments to this Agreement shall be made only by supplemental agreement entered into in writing between the Government and Alusuisse ratified by the Althing and upon notice to the persons named in Article 53 of this Agreement.

ARTICLE 52

Official Languages

The official languages of this Agreement shall be Icelandic and English, each of which shall be equally authentic.

ARTICLE 53

Notices

Any notice required or permitted to be given under this Agreement, the Power Contract, the Smelter Site and Harbor Agreement or the Assistance

Agreements shall be in writing and shall be given by registered letter, or by telegram or cable confirmed by registered letter (which shall be effective upon deposit of any letter in the mails or any telegram or cable in the telegraph or cable office) to the persons at the addresses set forth below or to any other address which shall have been given in writing by any one of said persons to the others:

The Government	Minister of Industries Reykjavík Iceland
Alusuisse	Swiss Aluminium Limited Feldeggstrasse 4 P. O. Box 8034 Zurich, Switzerland
Landsvirkjun	Landsvirkjun Reykjavík Iceland
The Township	Mayor of Hafnarfjörður Hafnarfjörður Iceland
ISAL	Icelandic Aluminium Company Limited Hafnarfjörður Iceland
World Bank	International Bank for Reconstruction and Development 1818 H Street, N. W. Washington, D. C. 20433 U. S. A.

Notices required or permitted under this Agreement or the Scheduled Contracts may be waived in writing by the persons entitled to receive such notice, either before or after the date on which such notice is required or permitted to be given.

ARTICLE 54
Assignment

The rights and obligations under this Agreement shall not be assigned or delegated by the Government or Alusuisse, without the consent of the other Party hereto and notice to the persons named in Article 53 of this Agreement, and any purported assignment or delegation without such consent of the other Party hereto shall be void and of no effect.

ARTICLE 55
Whole Understanding

This Agreement and the Scheduled Documents contain the whole understanding of the parties hereto and to the Scheduled Contracts, and supersede all previous oral or written representations or agreements.

ARTICLE 56

Headings

Headings given to Parts and Articles of this Agreement are intended for convenience of reference only and shall not affect the interpretation of this Agreement.

In Witness Whereof, this Agreement has been signed on behalf of the Government and Alusuisse as of the date first above written.

The Government of Iceland
By .....
Jóhann Hafstein
Minister of Industries

Swiss Aluminium Limited
By .....
Emanuel R. Meyer
Managing Director
and
By .....
Paul H. Müller
Member of the Executive Board

Stjórnartíðindi A, nr. 76. Útgáfudagur 16. júní 1966.

STJÓRNARTIÐINDI A 9 — 1966

Nr. 77. 266 10. maí 1966.

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til þess að staðfesta fyrir Íslands hönd breytingar frá 1962 á alþjóðasamþykkt frá 12. maí 1954, um varnir gegn óhreinkun sjávar af völdum olíu, og setja reglur um frekari varnir gegn slíkri óhreinkun sjávarins.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að staðfesta fyrir Íslands hönd samþykkt frá 13. apríl 1962, um breytingar á alþjóðasamþykkt frá 12. maí 1954, um varnir gegn óhreinkun sjávar af völdum olíu.

2. gr.

Þegar breytingar þær á samþykktinni frá 13. apríl 1962 hafa verið staðfestar og auglýstar, skal alþjóðasamþykktin frá 12. maí 1954, um varnir gegn óhreinkun sjávar af völdum olíu, eins og henni nú (1962) hefur verið breytt, hafa lagagildi hér á landi.

Auglýsing um staðfestingu og gildistöku samþykktarinnar skal birt í C-deild Stjórnartíðinda.

Samþykktin með breytingunum frá 1962 er prentuð sem fylgiskjal með lögum þessum.

3. gr.

Ráðherra þeim, er fer með siglingamál, er heimilt að setja reglur um meðferð olíu í olíustöðvum hér á landi, smurstöðvum, verksmiðjum og á öðrum þeim stöðum, er valdið geta olíuóhreinkun sjávar, til varnar óhreinkun sjávar af völdum olíu, svo og um meðferð olíu á skipum, sem samþykkt sú, sem um ræðir í 1. gr., nær ekki til.

4. gr.

Brot gegn samþykkt þeirri, er um ræðir í 1. gr., svo og gegn reglum þeim, sem settar verða samkvæmt 3. gr., skulu varða sektum.

5. gr.

Heimilt er framvegis að auglýsa gildistöku breytinga á alþjóðasamþykkt þessari í Stjórnartíðindum (C-deild).

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

6. gr.

Lög nr. 101 frá 28. desember 1961 falla úr gildi með auglýsingu um staðfestingu og gildistöku samþykktarinnar frá 1954, eins og henni hefur verið breytt árið 1962.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 10. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Emil Jónsson.

Fylgiskjal.

ALÞJÓÐASAMÞYKKT

1954 um varnir gegn óhreinkun sjávar af völdum olíu með breytingum samþykktum af ráðstefnunni 1962.

1. gr.

1. Í þessari samþykkt skulu eftirfarandi hugtök (nema samhengið útheimti annað) hafa þær merkingar, sem gefnar eru hér með hverju um sig, þ. e. a. s.:

„Skrifstofan" hefur þá merkingu, sem því orði er gefin í 21. gr.

„Losun", í sambandi við olíu eða olíukennda blöndu, merkir hvers konar losun eða leka, af hvaða ástæðu eða orsök sem er.

„Þykk dísilolía" merkir dísilolíu fyrir skipavélar nema þær olíur, sem rýrna um meira en 50% af rúmmáli við eigi hærra hitastig en 340°C, þegar þær eru prófaðar samkvæmt A.S.T.M. Standard Method D. 86/59.

„Míla" merkir sjómílu, sem er 6080 fet eða 1852 metrar.

„Olía" merkir hráolíu, brennsluolíu, þykka dísilolíu og smurningsolíu, og „olíukennt" skal hafa merkingu í samræmi við það.

„Olíukennd blanda" merkir, að 100 hlutar af olíu eða meira eru í 1.000.000 hlutum af blöndunni.

THE INTERNATIONAL CONVENTION

for the Prevention of Pollution of the Sea by Oil, 1954, as amended by the 1962 Conference.

Article I

1. For the purposes of the present Convention, the following expressions shall (unless the context otherwise requires) have the meanings hereby respectively assigned to them, that is to say:

„The Bureau" has the meaning assigned to it by Article XXI;

„Discharge" in relation to oil or to oily mixture means any discharge or escape howsoever caused;

„Heavy diesel oil" means marine diesel oil, other than those distillates of which more than 50 per cent by volume distils at a temperature not exceeding 340°C. when tested by A.S.T.M. Standard Method D. 86/59;

„Mile" means a nautical mile of 6,080 feet or 1,852 metres;

„Oil" means crude oil, fuel oil, heavy diesel oil and lubricating oil, and „oily" shall be construed accordingly;

„Oily mixture" means a mixture with an oil content of 100 parts or more in 1,000,000 parts of the mixture;

„Stofnunin“ merkir Alþjóðasiglingamálastofnunina.

„Skip“ merkir sérhvern sjógengan farkost af hvaða tagi sem er, þar með fljótandi fargagn á leið um sjó, hvort heldur það er sjálfknúið eða dregið af öðrum farkosti; og „olíuskip“ merkir skip, sem hefur farmrúm, að meiri hluta byggt eða útbúið til flutnings á fljótandi farmi, umbúðarlausum, enda sé það þá ekki að flytja annan farm en olíu í þeim hluta farmrúmsins.

2. Í samþykkt þessari merkir umdæmi ríkisstjórnar, sem er aðili að henni, land það, sem hún stjórnar, og sérhvert annað land, sem hún er ábyrg fyrir um milliríkjaviðskipti og sem samþykktin hefur verið látin ná til samkvæmt 18. gr.

2. gr.

1. Samþykkt þessi skal gilda um skip, sem eru á skipaskrám einhvers umdæmis aðildarríkisstjórnar, og um óskráð skip af þjóðerni samningsaðila, nema um:

a) Olíuskip, sem eru minna en 150 rúmlestir brúttó, og önnur skip, sem eru minna en 500 rúmlestir brúttó, að því tilskildu, að sérhver aðildarríkisstjórn geri nauðsynlegar ráðstafanir, að því marki sem sanngjarnt er og framkvæmanlegt, til þess að framfylgja ákvæðum samþykktarinnar einnig gagnvart slíkum skipum, með hliðsjón af því, hve stór eru, til hvers notuð, og hvers konar eldsneyti aflvélar nota, sem þau eru knúin.

b) Skip, starfandi í þágu hvalveiðaatvinnuvegsins, þegar þau raunverulega gegna hvalveiðistörfum.

c) Skip, sem stunda siglingar um Mikluvötn Norður-Ameríku, vötn, sem þau tengja eða í þau falla, allt austur að neðri gátt St. Lambert Lock við Montreal í fylkinu Quebec, Kanada.

d) Skip tilheyrandi herflota og skip, sem eru í notkun sem aðstoðarskip herflota.

„Organization“ means the Inter-Governmental Maritime Consultative Organization;

„Ship“ means any sea-going vessel of any type whatsoever, including floating craft, whether self-propelled or towed by another vessel, making a sea voyage; and „tanker“ means a ship in which the greater part of the cargo space is constructed or adapted for the carriage of liquid cargoes in bulk and which is not, for the time being, carrying a cargo other than oil in that part of its cargo space.

2. For the purposes of the present Convention, the territories of a Contracting Government mean the territory of the country of which it is the Government and any other territory for the international relations of which it is responsible and to which the Convention shall have been extended under Article XVIII.

Article II

1. The present Convention shall apply to ships registered in any of the territories of a Contracting Government and to unregistered ships having the nationality of a Contracting Party, except:

a) tankers of under 150 tons gross tonnage and other ships of under 500 tons gross tonnage, provided that each Contracting Government will take the necessary steps, so far as is reasonable and practicable, to apply the requirements of the Convention to such ships also, having regard to their size, service and the type of fuel used for their propulsion;

b) ships for the time being engaged in the whaling industry when actually employed on whaling operations;

c) ships for the time being navigating the Great Lakes of North America and their connecting and tributary waters as far east as the lower exit of St. Lambert Lock at Montreal in the Province of Quebec, Canada;

d) naval ships and ships for the time being used as naval auxiliaries.

2. Hver aðildarríkisstjórn skuldbindur sig til að gera viðeigandi ráðstafanir, sem tryggi, að ákvæðum, er jafngildi ákvæðum þessarar samþykktar, sé, að því marki er sanngjarnt má telja og framkvæmanlegt, framfylgt gagnvart þeim skipum, sem nefnd eru í d-lið 1. málsgr. þessarar greinar.

3. gr.

Nema öðruvísi sé fyrir mælt í ákvæðum 4. og 5. gr.:

a) skal losun olíu eða olíukenndrar blöndu úr olíuskipi, sem þessi samþykkt gildir um, vera bönnuð innan sérhvers þeirra bannsvæða, sem um getur í Viðauka A við samþykktina,

b) skal losun olíu eða olíukenndrar blöndu úr skipi, sem þessi samþykkt gildir um, en ekki er olíuskip, framkvæmd eins langt frá landi og gerlegt er. Að liðnum þrem árum frá þeim degi, er samþykktin tekur gildi fyrir það umdæmi, sem á hlut að máli vegna skipsins samkvæmt 1. málsgr. 2. gr., skal a-liður þessarar greinar gilda um skip, sem ekki er olíuskip, með þeirri undantekningu, að losun olíu eða olíukenndrar blöndu úr slíku skipi skal eigi bönnuð, þegar skipið er á leið til hafnar þar, sem ekki eru fyrir hendi slík skilyrði fyrir önnur skip en olíuskip, sem um getur í 8. gr.,

c) skal losun bönnuð á olíu eða olíukenndri blöndu úr skipi, sem er 20.000 rúmlestir brúttó, eða þar yfir, og þessi samþykkt gildir um og samið hefur verið um smíði á þann dag, eða eftir þann dag, sem þetta ákvæði tekur gildi. Ef, samt sem áður, að dómi skipstjórans, sérstakar kringumstæður valda því, að hvorki er sanngjarnt né gerlegt að láta olíuna, eða hina olíukenndu blöndu, vera áfram í skipinu, er heimilt að losa hana utan bannsvæðanna, sem nefnd eru í Viðauka A við samþykktina. Ástæður fyrir slíkri losun skal tilkynna aðildarríkisstjórn þess umdæmis, er á hlut að máli vegna skipsins samkvæmt 1.

2. Each Contracting Government undertakes to adopt appropriate measures ensuring that requirements equivalent to those of the present Convention are, so far as is reasonable and practicable, applied to the ships referred to in subparagraph d) of paragraph 1. of this Article.

Article III

Subject to the provisions of Article IV and V:

a) the discharge from a tanker to which the present Convention applies, within any of the prohibited zones referred to in Annex A to the Convention, of oil or oily mixture shall be prohibited;

b) the discharge from a ship to which the present Convention applies, other than a tanker, of oil or oily mixture shall be made as far as practicable from land. As from a date three years after that on which the Convention comes into force for the relevant territory in respect of the ship in accordance with paragraph 1. of Article II, subparagraph a) of this Article shall apply to a ship other than a tanker, except that the discharge of oil or of oily mixture from such a ship shall not be prohibited when the ship is proceeding to a port not provided with such facilities for ships other than tankers as are referred to in Article VIII;

c) the discharge from a ship of 20,000 tons gross tonnage or more, to which the present Convention applies and for which the building contract is placed on or after the date on which this provision comes into force, of oil or oily mixture shall be prohibited. However, if, in the opinion of the master, special circumstances make it neither reasonable nor practicable to retain the oil or oily mixture on board, it may be discharged outside the prohibited zones referred to in Annex A to the Convention. The reasons for such discharge shall be reported to the Contracting Government of the relevant territory in respect of

málsgr. 2. gr. Öll málsatvik varðandi slíkar losanir skulu aðildarríkisstjórnir tilkynna Stofnuninni eigi sjaldnar en á tólf mánaða fresti.

4. gr.

3. gr. skal eigi gilda um:

a) losun olíu eða olíukenndrar blöndu úr skipi, ef losunin er nauðsynleg vegna öryggis skips eða framkvæmd í þeim tilgangi að koma í veg fyrir skemmdir á skipi eða farmi, eða til þess að bjarga lífi þeirra, sem eru í sjávarháska,

b) olíu eða olíukennda blöndu, sem fer í sjó sem afleiðing skemmda á skipi, eða sakir óhjákvæmilegs leka, enda hafi eftir að skemmdirnar urðu, eða lekans varð vart, allar þær ráðstafanir verið gerðar, sem með sanngirni má krefjast, til þess að koma í veg fyrir, að í sjó færi,

c) losun sora, sem orðið hefur til við hreinsun eldsneytisolíu eða smurningsolíu, enda fari slík losun fram eins langt frá landi og tök eru á.

5. gr.

3. gr. skal eigi taka til losunar úr austurrásum skips:

a) á olíukenndri blöndu, um tólf mánaða tíma frá þeim degi, er þessi samþykkt tekur gildi fyrir það umdæmi, sem á hlut að máli vegna skipsins samkvæmt 1. málsgr. 2. gr.,

b) að útrunnu slíku tímabili, á olíukenndri blöndu, er inniheldur enga aðra olíu en smurningsolíu, sem sigið hefur eða lekið þaðan, sem vélar eru.

6. gr.

1. Sérhvert brot gegn ákvæðum 3. gr. og 9. gr. skal vera refsivert eftir lögum þess umdæmis, er á hlut að máli vegna skipsins samkvæmt 1. málsgr. 2. gr.

2. Viðurlögin, sem heimilt er að beita samkvæmt lögum hvers umdæmis, sem

the ship in accordance with paragraph 1. of Article II. Full details of such discharges shall be reported to the Organization at least every twelve months by Contracting Governments.

Article IV

Article III shall not apply to:

a) the discharge of oil or of oily mixture from a ship for the purpose of securing the safety of a ship, preventing damage to a ship or cargo, or saving life at sea;

b) the escape of oil or of oily mixture resulting from damage to a ship or unavoidable leakage, if all reasonable precautions have been taken after the occurrence of the damage or discovery of the leakage for the purpose of preventing or minimizing the escape;

c) the discharge of residue arising from the purification or clarification of fuel oil or lubricating oil, provided that such discharge is made as far from land as is practicable.

Article V

Article III shall not apply to the discharge from the bilges of a ship:

a) during the period of twelve months following the date on which the present Convention comes into force for the relevant territory in respect of the ship in accordance with paragraph 1. of Article II, of oily mixture;

b) after the expiration of such period, of oily mixture containing no oil other than lubricating oil which has drained or leaked from machinery spaces.

Article VI

1. Any contravention of Articles III and IX shall be an offence punishable under the law of the relevant territory in respect of the ship in accordance with paragraph 1. of Article II.

2. The penalties which may be imposed under the law of any of the terri-

heyrir undir aðildarríkisstjórn, vegna ólöglegrar losunar olíu eða olíukenndrar blöndu úr skipi utan landhelgi þess umdæmis, skulu vera nægilega þung til þess að aftra frá hvers konar slíkri ólöglegri losun, og þau skulu ekki vera minni en þau viðurlög, sem beita má, samkvæmt lögum þess umdæmis, fyrir sömu brot innan landhelgi.

3. Hver aðildarríkisstjórn skal tilkynna Stofnuninni um refsingar, sem hafa raunverulega verið á lagðar fyrir hvert framið brot.

7. gr.

1. Að liðnum tólf mánuðum frá þeim degi, er þessi samþykkt tekur gildi fyrir umdæmi, sem á hlut að máli vegna skips samkvæmt 1. málsgr. 2. gr., skal þess krafizt um slíkt skip, að þannig sé frá gengið, að því marki sem sanngjarnt er og framkvæmanlegt, að eldsneytisolía, eða þykk dísilolía, geti ekki komizt í austurrásir, nema þannig sé um búið, að visst sé að dugi til þess að tryggja það, að olían í austurrásunum fari ekki úr skipinu með þeim hætti, að brjóti í bága við ákvæði þessarar samþykktar.

2. Að hafa kjölfestuvatn í olíueldsneytisgeymum skal forðast, ef mögulegt er.

8. gr.

1. Hver aðildarríkisstjórn skal gera allar tilheyrandi ráðstafanir til þess að stuðla að því, að búið verði í haginn, svo sem hér fer á eftir:

a) í samræmi við þarfir þeirra skipa, sem nota þær, skulu hafnir búnar fullnægjandi skilyrðum til þess að taka við, án þess að valda skipum ótilhlýðilegum töfum, sora og olíukenndri blöndu af því tagi, sem eftir væri til losunar úr skipum, öðrum en olíuskipum, ef mestallt vatnið hefði verið skilið frá blöndunni,

b) olíuhleðslustöðvar skulu búnar fullnægjandi skilyrðum til þess að taka við slíkum sora og olíukenndri blöndu, sem, með sama hætti, væri eftir til losunar úr olíuskipum,

tories of a Contracting Government in respect of the unlawful discharge from a ship of oil or oily mixture outside the territorial sea of that territory shall be adequate in severity to discourage any such unlawful discharge and shall not be less than the penalties which may be imposed under the law of that territory in respect of the same infringements within the territorial sea.

3. Each Contracting Government shall report to the Organization the penalties actually imposed for each infringement.

Article VII

1. As from a date twelve months after the present Convention comes into force for the relevant territory in respect of a ship in accordance with paragraph 1. of Article II, such a ship shall be required to be so fitted as to prevent, so far as reasonable and practicable, the escape of fuel oil or heavy diesel oil into bilges, unless effective means are provided to ensure that the oil in the bilges is not discharged in contravention of this Convention.

2. Carrying water ballast in fuel tanks shall be avoided if possible.

Article VIII

1. Each Contracting Government shall take all appropriate steps to promote the provision of facilities as follows:

a) according to the needs of ships using them, ports shall be provided with facilities adequate for the reception, without causing undue delay to ships, of such residues and oily mixtures as would remain for disposal from ships other than tankers if the bulk of the water had been separated from the mixture;

b) oil loading terminals shall be provided with facilities, adequate for the reception of such residues and oily mixtures as would similarly remain for disposal by tankers;

c) hafnir, þar sem skipaviðgerðir fara fram, skulu búnar fullnægjandi skilyrðum til þess að taka við slíkum sora og olíukenndri blöndu, sem, með sama hætti, væri eftir til losunar úr öllum skipum, sem þangað koma til viðgerða.

2. Hver aðildarríkisstjórn skal ákveða hvaða hafnir og olíuhleðslustöðvar í sínum umdæmum séu hentugar í þeim tilgangi sem greinir í a-, b- og c-liðum 1. málsgr. þessarar greinar.

3. Nú er meint, að skilyrði séu ófullnægjandi, að því er snertir 1. málsgr. þessarar greinar, og skal þá hver aðildarríkisstjórn ávallt tilkynna Skrifstofunni, til þess að koma áleiðis til aðildarríkisstjórnar þeirrar, er hlut á að máli.

9. gr.

1. Í hverju skipi, sem samþykkt þessi gildir um og olíueldsneyti notar, skal skylt að hafa olíuskýrslubók, hvort sem hún er hluti hinnar lögformlegu leiðarbókar skipsins eða ekki, í því formi, sem tilgreint er í Viðauka B við samþykkt þessa.

2. Olíuskýrslubókina skal útfylla hvert einstakt sinn, hvenær sem eitthvert eftirtalinna verka er unnið um borð í skipinu:

a) kjölfesta látin í eða losuð úr farmgeymum olíuskipa,
b) hreinsun farmgeyma olíuskipa,
c) látið setjast til í dregghylkjum og vökvi losaður úr olíuskipum,
d) losun úr olíuskipum á olíusora, sem fram hefur komið í dregghylkjum eða annars staðar,
e) látin kjölfesta í, eða hreinsuð á ferð, eldsneytisforðahylki skipa, annarra en olíuskipa,
f) losun úr skipum, öðrum en olíuskipum, á olíusora, sem fram hefur komið í eldsneytisforðahylkjum eða annars staðar,
g) þegar óhöpp eða önnur sérstæð atvik valda því, að olía er losuð eða fer í sjó, úr olíuskipum eða skipum, öðrum en olíuskipum.

c) ship repair ports shall be provided with facilities adequate for the reception of such residues and oily mixtures as would similarly remain for disposal by all ships entering for repairs.

2. Each Contracting Government shall determine which are the ports and oil loading terminals in its territories suitable for the purposes of sub-paragraphs a), b) and c) of paragraph 1. of this Article.

3. As regards paragraph 1. of this Article, each Contracting Government shall report to the Organization, for transmission to the Contracting Government concerned, all cases where the facilities are alleged to be inadequate.

Article IX

1. Of the ships to which the present Convention applies, every ship which uses oil fuel and every tanker shall be provided with an oil record book, whether as part of the ship's official log book or otherwise, in the form specified in Annex B to the Convention.

2. The oil record book shall be completed on each occasion, whenever any of the following operations takes place in the ship:

a) ballasting of and discharge of ballast from cargo tanks of tankers;
b) cleaning of cargo tanks of tankers;
c) settling in slop tanks and discharge of water from tankers;
d) disposal from tankers of oily residues from slop tanks or other sources;
e) ballasting, or cleaning during voyage, of bunker fuel tanks of ships other than tankers;
f) disposal from ships other than tankers of oily residues from bunker fuel tanks or other sources;
g) accidental or other exceptional discharges or escapes of oil from tankers or ships other than tankers.

Nú ber það til, að losuð er eða í sjó fer olía eða olíukennd blanda af því tagi, sem greinir í c-lið 3. gr. eða 4. gr., og skal þá rita skýrslu í olíuskýrslubókina, undir hvaða kringumstæðum og af hvaða ástæðu losað var eða í sjó fór.

3. Hvert verk, er greinir í 2. málsgr. þessarar greinar, skal að fullu bókað tafarlaust í olíuskýrslubókina, þannig að allir þeir liðir í skýrslubókinni, sem tilheyra um það verk, séu útfylltir. Hver blaðsíða skýrslubókarinnar skal undirrituð af þeim yfirmanni eða yfirmönnum, sem umsjá hafa með þeim verkum, sem um ræðir, og þegar áhöfn er á skipinu, af skipstjóra skipsins. Hinar skrifuðu innfærslur í olíuskýrslubókina skulu vera á viðurkenndu tungumáli þess umdæmis, sem á hlut að máli vegna skipsins samkvæmt 1. málsgr. 2. gr., eða á ensku eða frönsku.

4. Olíuskýrslubækur skal geyma á þeim stað, sem auðvelt er að ná í þær til skoðunar, öllum stundum þegar telja má sanngjarnt, og, nema þegar um er að ræða áhafnarlaus skip í eftirdragi, skulu geymdar um borð í skipinu. Þær skal varðveita um tveggja ára skeið frá síðustu innfærslu að telja.

5. Réttbær yfirvöld sérhvers þeirra umdæma, sem heyra undir aðildarríkisstjórn, mega skoða um borð í hverju skipi, sem þessi samþykkt gildir um, á meðan það er í höfn innan þess umdæmis, olíuskýrslubók þá, sem skylt er að hafa í skipinu eftir ákvæðum þessarar greinar. Þeim er einnig heimilt að taka rétt afrit af sérhverri færslu í bókinni og mega skylda skipstjóra skipsins til þess að staðfesta, að afritið sé rétt afrit af slíkri innfærslu. Sérhvert afrit þannig gert, sem ber með sér, að það hafi verið staðfest af skipstjóra skipsins sem rétt afrit af innfærslu í olíuskýrslubók skipsins, skal meta gilt sem sönnunargagn varðandi þær staðreyndir, sem frá greinir í færslunni í hvers konar málarekstri fyrir dómstólum. Allar ráðstafanir af hálfu réttbærra yfirvalda, samkvæmt þessari málsgrein, skal gera eins greiðlega og unnt er, og eigi skal tefja skipið.

In the event of such discharge or escape of oil or oily mixture as is referred to in sub-paragraph c) of Article III or in Article IV, a statement shall be made in the oil record book of the circumstances of, and reason for, the discharge or escape.

3. Each operation described in paragraph 2. of this Article shall be fully recorded without delay in the oil record book so that all the entries in the book appropriate to that operation are completed. Each page of the book shall be signed by the officer or officers in charge of the operations concerned and, when the ship is manned, by the master of the ship. The written entries in the oil record book shall be in an official language of the relevant territory in respect of the ship in accordance with paragraph 1. of Article II, or in English or French.

4. Oil record books shall be kept in such a place as to be readily available for inspection at all reasonable times, and, except in the case of unmanned ships under tow, shall be kept on board the ship. They shall be preserved for a period of two years after the last entry has been made.

5. The competent authorities of any of the territories of a Contracting Government may inspect on board any ship to which the present Convention applies, while within a port in that territory, the oil record book required to be carried in the ship in compliance with the provisions of this Article, and may make a true copy of any entry in that book and may require the master of the ship to certify that the copy is a true copy of such entry. Any copy so made which purports to have been certified by the master of the ship as a true copy of an entry in the ship's oil record book shall be made admissible in any judicial proceedings as evidence of the facts stated in the entry. Any action by the competent authorities under this paragraph shall be taken as expeditiously as possible and the ship shall not be delayed.

10. gr.

1. Hver aðildarríkisstjórn má láta stjórn hlutaðeigandi umdæmis vegna skipsins, samkvæmt 1. málsgr. 2. gr., í té skrifleg gögn um sannanir fyrir því, að brotið hafi verið gegn einhverju ákvæði þessarar samþykktar að því er það skip varðar, hvar sem hið meinta brot kann að hafa átt sér stað. Ef tök eru á, skulu réttbær yfirvöld hinnar fyrrnefndu ríkisstjórnar tilkynna skipstjóra skipsins um hið meinta brot.

2. Um leið og slík gögn berast, skal sú ríkisstjórn, sem þannig hefur verið tjáð, rannsaka málið, og hún má fara þess á leit við hina ríkisstjórnina, að hún láti í té frekari eða ýtarlegri gögn varðandi hið meinta brot. Ef sú ríkisstjórn, sem þannig hefur verið tjáð, er þess fullviss, að nægar sannanir séu fyrir hendi í því formi, sem tilskilið er í lögum hennar, til þess að hægt sé að höfða mál gegn eiganda skipsins, eða skipstjóra þess, vegna hins meinta brots, skal hún hlutast til um, að málið sé höfðað eins fljótt og auðið er, og skal hún tilkynna hinni ríkisstjórninni og Stofnuninni um úrslit málsins.

11. gr.

(Óbreytt)

Ekkert í þessari samþykkt skal túlka á þá lund, að með því sé skert vald neinnar aðildarríkisstjórnar til þess að gera ráðstafanir innan síns lögsagnarumdæmis vegna einhvers máls, sem samþykktin lýtur að, né á þá lund, að með því sé víkkað lögsagnarumdæmi neinnar aðildarríkisstjórnar.

12. gr.

(Óbreytt)

Hver aðildarríkisstjórn skal senda Skrifstofunni og viðkomandi ráði Sameinuðu þjóðanna:

a) texta þeirra laga, tilskipana, fyrirmæla og reglugerða, sem í gildi eru í umdæmum, sem undir hana heyra, og sem miða að því að framfylgja ákvæðum þessarar samþykktar.

Article X

1. Any Contracting Government may furnish to the Government of the relevant territory in respect of the ship in accordance with paragraph 1. of Article II particulars in writing of evidence that any provision of the present Convention has been contravened in respect of that ship, wheresoever the alleged contravention may have taken place. If it is practicable to do so, the competent authorities of the former Government shall notify the master of the ship of the alleged contravention.

2. Upon receiving such particulars, the Government so informed shall investigate the matter, and may request the other Government to furnish further or better particulars of the alleged contravention. If the Government so informed is satisfied that sufficient evidence is available in the form required by its law to enable proceedings against the owner or master of the ship to be taken in respect of the alleged contravention, it shall cause such proceedings to be taken as soon as possible, and shall inform the other Government and the Organization of the result of such proceedings.

Article XI

(Unchanged)

Nothing in the present Convention shall be construed as derogating from the powers of any Contracting Government to take measures within its jurisdiction in respect of any matter to which the Convention relates or as extending the jurisdiction of any Contracting Government.

Article XII

(Unchanged)

Each Contracting Government shall send to the Bureau and to the appropriate organ of the United Nations:

a) the text of laws, decrees, orders and regulations in force in its territories which give effect to the present Convention;

b) Allar opinberar skýrslur, eða ágrip af opinberum skýrslum, að svo miklu leyti sem þær sýna árangur af framkvæmd ákvæða samþykktarinnar, þó ávallt með þeirri takmörkun, að slíkar skýrslur eða ágrip séu ekki þess eðlis, að um trúnaðarmál sé að ræða, að áliti hlutaðeigandi ríkisstjórnar.

b) all official reports or summaries of official reports in so far as they show the results of the application of the provisions of the Convention, provided always that such reports or summaries are not, in the opinion of that Government, of a confidential nature.

13. gr.

(Óbreytt)

Öllum deilum milli aðildarríkisstjórnanna varðandi túlkun eða framkvæmd ákvæða þessarar samþykktar, og sem eigi er kleift að jafna með samningaumleitunum, skal, að beiðni annars hvors aðila, vísa til Alþjóðadómstólsins til úrskurðar, nema deiluaðilar verði ásáttir um að vísa deilunni til úrskurðar gerðardóms.

Article XIII

(Unchanged)

Any dispute between Contracting Governments relating to the interpretation or application of the present Convention which cannot be settled by negotiation shall be referred at the request of either party to the International Court of Justice for decision unless the parties in dispute agree to submit it to arbitration.

14. gr.

1. Samþykkt þessi skal vera til undirskriftar um þriggja mánaða skeið frá deginum í dag*, og eftir það skal hún vera til staðfestingar.

2. Í samræmi við ákvæði 15. gr. er ríkisstjórnum, aðildarríkjum Sameinuðu þjóðanna eða einnar af sérstofnununum eða að stofnsamþykkt Alþjóðadómstólsins heimilt að gerast aðilar að þessari samþykkt með:

a) undirskrift án fyrirvara um staðfestingu,
b) undirskrift með fyrirvara um staðfestingu, sem á eftir fer staðfesting, eða með
c) staðfestingu.

3. Staðfestingu skal framkvæma með því að afhenda skjal þar um í vörzlu Skrifstofunnar, sem skal tilkynna öllum þeim ríkisstjórnum, sem þegar hafa undirskrifað eða staðfest þessa samþykkt, hverja einstaka undirskrift og afhendingu staðfestingarskjals, svo og dagsetningu slíkrar undirskriftar eða afhendingar.

Article XIV

1. The present Convention shall remain open for signature for three months from this day's date* and shall thereafter remain open for acceptance.

2. Subject to Article XV, the Governments of States Members of the United Nations or of any of the Specialized Agencies or parties to the Statute of the International Court of Justice may become parties to the present Convention by:

a) signature without reservation as to acceptance;
b) signature subject to acceptance followed by acceptance; or
c) acceptance.

3. Acceptance shall be effected by the deposit of an instrument of acceptance with the Bureau, which shall inform all Governments that have already signed or accepted the present Convention of each signature and deposit of an acceptance and of the date of such signature or deposit.

*) 12. maí 1954.

*) 12 May 1954.

15. gr.

(Óbreytt)

1. Samþykkt þessi skal ganga í gildi tólf mánuðum frá þeim degi, er eigi færri en tíu ríkisstjórnir hafa gerzt aðilar að henni, þar á meðal fimm ríkisstjórnir landa með eigi minna en 500.000 brúttórúmlestir olíuflutningaskipa hvert um sig.

2.

a) Að því er hverja þá ríkisstjórn snertir, sem undirskrifar samþykktina án fyrirvara um staðfestingu, eða staðfestir samþykktina fyrir þann dag, er hún gengur í gildi, samkv. 1. málsgr. þessarar greinar, skal hún ganga í gildi þann dag. Að því er varðar hverja þá ríkisstjórn, sem staðfestir samþykktina þann dag eða síðar, skal hún ganga í gildi þrem mánuðum frá þeim degi, sem sú ríkisstjórn afhenti staðfestingu.

b) Skrifstofan skal, svo fljótt sem auðið er, tilkynna öllum ríkisstjórnum, sem hafa undirskrifað eða staðfest samþykktina, hvaða dag hún gangi í gildi.

Article XV

(Unchanged)

1. The present Convention shall come into force twelve months after the date on which not less than ten Governments have become parties to the Convention including five Governments of countries each with not less than 500,000 gross tons of tanker tonnage.

2.

a) For each Government which signs the Convention without reservation as to acceptance or accepts the Convention before the date on which the Convention comes into force in accordance with paragraph 1. of this Article it shall come into force on that date. For each Government which accepts the Convention on or after that date, it shall come into force three months after the date of the deposit of that Government's acceptance.

b) The Bureau shall, as soon as possible, inform all Governments which have signed or accepted the Convention of the date on which it will come into force.

16. gr.

1.

a) Þessari samþykkt má breyta með einróma samkomulagi milli aðildarríkisstjórnanna.

b) Ef þess er beiðzt af einhverri aðildarríkisstjórn, skal Stofnunin senda öllum aðildarríkisstjórnum framkomna breytingartillögu til athugunar og staðfestingar samkvæmt þessari málsgrein.

2.

a) Tillögu um breytingu á þessari samþykkt má koma á framfæri við Stofnunina hvenær sem er, af sérhverri aðildarríkisstjórn. Enn fremur, ef slík tillaga er samþykkt af tveim þriðjungum þings Stofnunarinnar, eftir tilvísun samþykktri af tveim þriðjungum þeirrar nefndar Stofnunarinnar, sem fjallar um öryggi á sjónum, skal

Article XVI

1.

a) The present Convention may be amended by unanimous agreement between the Contracting Governments.

b) Upon request of any Contracting Government a proposed amendment shall be communicated by the Organization to all Contracting Governments for consideration and acceptance under this paragraph.

2.

a) An amendment to the present Convention may be proposed to the Organization at any time by any Contracting Government, and such proposal if adopted by a two-thirds majority of the Assembly of the Organization upon recommendation adopted by a two-thirds majority of the Maritime Safety Committee of the Organization shall be communicated by the

Stofnunin senda hana öllum aðildarríkisstjórnum til staðfestingar.

b) Sérhverja slíka tilvísun af hálfu siglingaöryggisnefndar skal Stofnunin senda öllum aðildarríkisstjórnum til athugunar, a. m. k. sex mánuðum áður en þingið tekur hana til athugunar.

3.

a) Til ráðstefnu ríkisstjórna, í þeim tilgangi að athuga tillögur um breytingar á þessari samþykkt, frambornar af einhverri aðildarríkisstjórn, skal Stofnunin boða hvenær sem er, ef þess er beiðzt af einum þriðja hluta aðildarríkisstjórnanna.

b) Sérhver breyting, samþykkt af slíkri ráðstefnu af tveim þriðjungum aðildarríkisstjórnanna, skal af Stofnuninni tjáð öllum aðildarríkisstjórnum til þess að fá staðfestingu þeirra.

4. Sérhver breyting, tjáð aðildarríkisstjórnum til þess að fá samþykki þeirra, samkvæmt 2. eða 3. málsgrein þessarar greinar, skal ganga í gildi tólf mánuðum eftir þann dag, er breytingin hefur verið staðfest af tveim þriðjungum aðildarríkisstjórnanna, að því er varðar allar aðildarríkisstjórnir nema þær, sem gefa yfirlýsingu, áður en hún gengur í gildi, um að þær synji breytingunni samþykkis.

5. Þinginu er heimilt, með tveim þriðjungum greiddra atkvæða, að meðtöldum tveim þriðjungum þeirra ríkisstjórna, sem fulltrúa eiga í siglingaöryggisnefndinni, og að áskildu samþykki tveggja þriðjunga aðildarríkisstjórnanna að þessari samþykkt eða ráðstefnu, sem kvatt hefur verið til, samkvæmt 3. málsgr. þessarar greinar, með tveim þriðjungum greiddra atkvæða, að úrskurða, um leið og breytingin er samþykkt, að hún sé í eðli sínu svo mikilvæg, að sérhver aðildarríkisstjórn, sem gefur yfirlýsingu samkvæmt 4. málsgr. þessarar greinar og ekki samþykkir breytinguna innan tólf mánaða eftir að breytingin gengur í gildi,

Organization to all Contracting Governments for their acceptance.

b) Any such recommendation by the Maritime Safety Committee shall be communicated by the Organization to all Contracting Governments for their consideration at least six months before it is considered by the Assembly.

3.

a) A conference of Governments to consider amendments to the present Convention proposed by any Contracting Government shall at any time be convened by the Organization upon the request of one-third of the Contracting Governments.

b) Every amendment adopted by such conference by a two-thirds majority of the Contracting Governments shall be communicated by the Organization to all Contracting Governments for their acceptance.

4. Any amendment communicated to Contracting Governments for their acceptance under paragraph 2. or 3. of this Article shall come into force for all Contracting Governments, except those which before it comes into force make a declaration that they do not accept the amendment, twelve months after the date on which the amendment is accepted by two-thirds of the Contracting Governments.

5. The Assembly, by a two-thirds majority vote, including two-thirds of the Governments represented on the Maritime Safety Committee, and subject to the concurrence of two-thirds of the Contracting Governments to the present Convention, or a conference convened under paragraph 3. of this Article by a two-thirds majority vote, may determine at the time of its adoption that the amendment is of such an important nature that any Contracting Government which makes a declaration under paragraph 4. of this Article and which does not accept the amendment within a period of twelve months after the amendment comes into force, shall, upon

skuli, þegar sá tími rennur út, hætta að teljast aðili að þessari samþykkt.

6. Stofnunin skal tilkynna öllum aðildarríkisstjórnum sérhverjar breytingar, sem öðlast gildi eftir ákvæðum þessarar greinar, ásamt deginum, er slíkar breytingar skuli ganga í gildi.

7. Sérhverja staðfestingu eða yfirlýsingu eftir ákvæðum þessarar greinar skal gera með skriflegri tilkynningu til Stofnunarinnar, sem skal tilkynna öllum aðildarríkisstjórnum um móttöku staðfestingarinnar eða yfirlýsingarinnar.

17. gr.

(Óbreytt)

1. Samþykkt þessari má segja upp af hálfu sérhverrar aðildarríkisstjórnar hvenær sem er að liðnum fimm árum frá þeim degi, er samþykktin gengur í gildi fyrir viðkomandi ríkisstjórn.

2. Uppsögn skal fara fram með skriflegri tilkynningu, stílaðri til Skrifstofunnar, sem skal tilkynna hverja uppsögn, sem berst, og einnig móttökudag hennar, öllum aðildarríkisstjórnunum.

3. Uppsögn skal ganga í gildi tólf mánuðum eftir að hún berst Skrifstofunni, eða eftir slíkan tíma lengri, sem tiltekinn kann að vera í tilkynningunni.

18. gr.

1.

a) Sameinuðu þjóðirnar skulu, þegar þær eru stjórnvald yfir einhverju umdæmi, eða sérhver aðildarríkisstjórn, sem er ábyrg fyrir milliríkjaviðskiptum einhvers umdæmis, eins fljótt og auðið er ráðgast við slíkt umdæmi í þeim tilgangi að koma því til leiðar, að þessi samþykkt nái til þess umdæmis, og þeim er heimilt hvenær sem er að lýsa yfir, með skriflegri tilkynningu til Skrifstofunnar, að samþykktin skuli ná til slíks umdæmis.

b) Þessi samþykkt skal ná til þess umdæmis, sem getur í tilkynningunni, frá móttökudegi hennar, eða frá þeim degi

the expiry of this period, cease to be a party to the present Convention.

6. The Organization shall inform all Contracting Governments of any amendments which come into force under this Article, together with the date on which such amendments shall come into force.

7. Any acceptance or declaration under this Article shall be made by a notification in writing to the Organization which shall notify all Contracting Governments of the receipt of the acceptance or declaration.

Article XVII

(Unchanged)

1. The present Convention may be denounced by any Contracting Government at any time after the expiration of a period of five years from the date on which the Convention comes into force for that Government.

2. Denunciation shall be effected by a notification in writing addressed to the Bureau, which shall notify all the Contracting Governments of any denunciation received and of the date of its receipt.

3. A denunciation shall take effect twelve months, or such longer period as may be specified in the notification, after its receipt by the Bureau.

Article XVIII

1.

a) The United Nations in cases where they are the administering authority for a territory or any Contracting Government responsible for the international relations of a territory shall as soon as possible consult with such territory in an endeavour to extend the present Convention to that territory and may at any time by notification in writing given to the Bureau declare that the Convention shall extend to such territory.

b) The present Convention shall from the date of the receipt of the notification or from such other date as

öðrum, sem tiltekinn kann að vera í tilkynningunni.

2.

a) Þegar þær eru stjórnvald yfir einhverju umdæmi, er Sameinuðu þjóðunum heimilt, eða sérhverri aðildarríkisstjórn, sem gefið hefur yfirlýsingu samkvæmt 1. málsgr. þessarar greinar, að lýsa yfir því, eftir að hafa ráðgazt við umdæmið með skriflegri tilkynningu til Skrifstofunnar, hvenær sem er að liðnum fimm árum frá þeim degi, sem þessi samþykkt hefur þannig verið látin ná til einhvers umdæmis, að samþykktin skuli eigi lengur ná til einhvers þess umdæmis, sem tilgreint er í tilkynningunni.

b) Þessi samþykkt skal þá eigi lengur ná til hvers þess umdæmis, sem nefnt er í slíkri tilkynningu, er liðið er eitt ár frá þeim degi, er tilkynningin berst Skrifstofunni, eða að liðnum slíkum tíma lengri, sem tiltekinn kann að vera í tilkynningunni.

3. Skrifstofan skal tilkynna öllum aðildarríkisstjórnum, ef þessi samþykkt hefur verið látin ná til einhvers umdæmis samkvæmt 1. málsgr. þessarar greinar, og um afturköllun hverrar slíkrar útfærslu samkvæmt ákvæðum 2. málsgr., og skal hún í hverju tilviki tilgreina, frá hvaða degi mörk samþykktarinnar hafi þannig verið víkkuð, eða slík útfærsla falli úr gildi.

may be specified in the notification extend to the territory named therein.

2.

a) The United Nations in cases where they are the administering authority for a territory or any Contracting Government which has made a declaration under paragraph 1. of this Article, at any time after the expiry of a period of five years from the date on which the present Convention has been so extended to any territory, may by a notification in writing given to the Bureau after consultation with such territory declare that the Convention shall cease to extend to any such territory named in the notification.

b) The present Convention shall cease to extend to any territory mentioned in such notification one year, or such longer period as may be specified therein, after the date of receipt of the notification by the Bureau.

3. The Bureau shall inform all the Contracting Governments of the extension of the present Convention to any territory under paragraph 1. of this Article and of the termination of any such extension under the provisions of paragraph 2. stating in each case the date from which the Convention has been or will cease to be so extended.

19. gr.

(Óbreytt)

1. Ef um styrjöld er að ræða eða annan ófrið, þar sem aðildarríkisstjórn telur sig eiga hlut að máli, hvort heldur sem ófriðaraðila eða hlutlausa, þá má hún gera hlé á framkvæmd þessarar samþykktar allrar, eða einhvers hluta hennar, að því er varðar öll sín umdæmi, eða einhvern hluta þeirra.

2. Ríkisstjórn, sem gerir hlé á framkvæmd samþykktarinnar, má hvenær sem er ákveða, að því skuli lokið, og

Article XIX

(Unchanged)

1. In case of war or other hostilities, a Contracting Government which considers that it is affected, whether as a belligerent or as a neutral, may suspend the operation of the whole or any part of the present Convention in respect of all or any of its territories. The suspending Government shall immediately give notice of any such suspension to the Bureau.

2. The suspending Government may at any time terminate such suspension and shall in any event terminate it as

aldrei skal slíkt hlé standa lengur en réttlætanlegt er eftir ákvæðum 1. málsgr. þessarar greinar. Nú skal slíku hléi lokið, og skal þá hlutaðeigandi ríkisstjórn tilkynna það til Skrifstofunnar þegar í stað.

3. Skrifstofan skal hverju sinni tilkynna öllum aðildarríkisstjórnum, þegar hlé er gert á framkvæmd samþykktarinnar, eða framkvæmd tekin upp að nýju, samkvæmt þessari grein.

20. gr.

(Óbreytt)

Jafnskjótt og þessi samþykkt gengur í gildi skal Skrifstofan láta skrásetja hana hjá aðalritara Sameinuðu þjóðanna.

21. gr.

(Óbreytt)

Ríkisstjórn sameinaða konungsríkisins Stóra-Bretlands og Norður-Írlands skal annast öll störf Skrifstofunnar*, nema, og þar til að því kemur, að Alþjóðasiglingamálastofnuninni verði komið á fót og taki við störfum þeim, sem henni voru falin samkvæmt samþykktinni, sem undirskrifuð var í Genf 6. marz 1948, og upp frá því skal áðurnefnd Stofnun annast störf Skrifstofunnar.

VIÐAUKI A.

BANNSVÆÐI

1. Öll hafsvæði innan 50 mílna þaðan, sem stytzt er til lands, skulu vera bannsvæði.

Orðasambandið „þaðan, sem stytzt er til lands“ merkir í þessum viðauka „út frá grunnlínunni, þaðan sem landhelgi þess lands, sem um er að ræða, er ákveðin samkvæmt Genfar samþykktinni um landhelgi og viðbótarsvæði, 1958“.

2. Eftirfarandi hafsvæði skulu, að svo miklu leyti sem þau ná meir en 50 mílur út þaðan, sem stytzt er til lands, einnig vera bannsvæði.

*) Falin Alþjóðasiglingamálastofnuninni 15. júní 1959, í samræmi við ályktun þingsins, A.8 (I).

soon as it ceases to be justified under paragraph 1. of this Article. Notice of such termination shall be given immediately to the Bureau by the Government concerned.

3. The Bureau shall notify all Contracting Governments of any suspension or termination of suspension under this Article.

Article XX

(Unchanged)

As soon as the present Convention comes into force it shall be registered by the Bureau with the Secretary-General of the United Nations.

Article XXI

(Unchanged)

The duties of the Bureau shall be carried out by the Government of the United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland* unless and until the Inter-Governmental Maritime Consultative Organization comes into being and takes over the duties assigned to it under the Convention signed at Geneva on the 6th day of March, 1948, and thereafter the duties of the Bureau shall be carried out by the said Organization.

ANNEX A

PROHIBITED ZONES

1. All sea areas within 50 miles from the nearest land shall be prohibited zones.

For the purposes of this Annex, the term „from the nearest land“ means „from the base-line from which the territorial sea of the territory in question is established in accordance with the Geneva Convention on the Territorial Sea and the Contiguous Zone, 1958“.

2. The following sea areas, insofar as they extend more than 50 miles from the nearest land, shall also be prohibited zones:

*) Transferred to IMCO 15 June 1959 in accordance with Assembly Resolution A.8 (I).

a) *Kyrrahaf.*
Kanadiska svæðið vestra.
Kanadiska svæðið vestra skal ná 100 mílna vegalengd þaðan, sem stytzt er til lands, meðfram allri vesturströnd Kanada.

b) *Norður-Atlantshaf, Norðursjór og Eystrasalt.*
i) *Norðvestur-Atlantshafssvæðið.*
Norðvestur-Atlantshafssvæðið skal ná yfir hafsvæðin innan línu, sem dregin er frá 38° 47′ n.br., 73° 43′ v.l., að 39° 58′ n.br., 68° 34′ v.l. og þaðan að 42° 05′ n.br., 64° 37′ v.l., og þaðan meðfram austurströnd Kanada í 100 mílna fjarlægð þaðan, sem stytzt er til lands.

ii) *Íslenzka svæðið.*
Íslenzka svæðið skal ná yfir 100 mílna vegalengd þaðan, sem stytzt er til lands meðfram strönd Íslands.

iii) *Norska, Norðursjávar- og Eystrasaltssvæðið.*
Norska, Norðursjávar- og Eystrasaltssvæðið skal ná 100 mílur þaðan, sem stytzt er til lands meðfram strönd Noregs, og skal ná yfir allan Norðursjó og Eystrasaltið og flóa þess.

iv) *Norðaustur-Atlantshafssvæðið.*
Norðaustur-Atlantshafssvæðið skal ná yfir hafsvæðin innan línu, sem dregin er á milli eftirfarandi staða:

Breidd	*Lengd*
62° n.br.	2° a.l.
64° n.br.	00°;
64° n.br.	10° v.l.
60° n.br.	14° v.l.
54° 30′ n.br.	30° v.l.
53° n.br.	40° v.l.
44° 20′ n.br.	40° v.l.
44° 20′ n.br.	30° v.l.
46° n.br.	20° v.l. og

þaðan í átt til Cape Finisterre þar,

a) *Pacific Ocean*
The Canadian Western Zone
The Canadian Western Zone shall extend for a distance of 100 miles from the nearest land along the west coast of Canada.

b) *North Atlantic Ocean, North Sea and Baltic Sea*
i) *The North-West Atlantic Zone*
The North-West Atlantic Zone shall comprise the sea areas within a line drawn from latitude 38° 47′ north, longitude 73° 43′ west to latitude 39° 58′ north, longitude 68° 34′ west thence to latitude 42° 05′ northly longitude 64° 37′ west thence along the east coast of Canada at a distance of 100 miles from the nearest land.

ii) *The Icelandic Zone*
The Icelandic Zone shall extend for a distance of 100 miles from the nearest land along the coast of Iceland.

iii) *The Norwegian, North Sea and Baltic Sea Zone*
The Norwegian, North Sea and Baltic Sea Zone shall extend for a distance of 100 miles from the nearest land along the coast of Norway and shall include the whole of the North Sea and of the Baltic Sea and its Gulfs.

iv) *The North-East Atlantic Zone*
The North-East Atlantic Zone shall include the sea areas within a line drawn between the following positions:

Latitude	*Longitude*
62° north	2° east,
64° north	00°;
64° north	10° west,
60° north	14° west;
54° 30′ north	30° west,
53° north	40° west;
44° 20′ north	40 west,
44° 20′ north	30° west;
46° north	20° west,

thence towards Cape Finisterre at

sem línan sker 50 mílna markalínuna.

v) *Spánska svæðið.*

Spánska svæðið skal ná yfir þau svæði Atlantshafsins, sem eru innan 100 mílna fjarlægðar þaðan, sem stytzt er til lands meðfram strönd Spánar og skal öðlast gildi sem bannsvæði þann dag, er þessi samþykkt öðlast gildi að því er varðar Spán.

vi) *Portúgalska svæðið.*

Portúgalska svæðið skal ná yfir það svæði Atlantshafsins, sem er innan 100 mílna fjarlægðar þaðan, sem stytzt er til lands meðfram strönd Portúgals, og skal öðlast gildi sem bannsvæði þann dag, er þessi samþykkt öðlast gildi að því er varðar Portúgal.

c) *Miðjarðarhaf og Adríahaf.*

Miðjarðarhafs- og Adríahafssvæðið.

Miðjarðarhafs- og Adríahafssvæðið skal ná yfir hafsvæðin innan 100 mílna fjarlægðar þaðan, sem stytzt er til lands meðfram ströndum sérhvers landanna, sem liggja að Miðjarðar- og Adríahafinu, og skal öðlast gildi sem bannsvæði að því er varðar hvert land um sig þann dag, er þessi samþykkt öðlast gildi að því er það landið varðar.

d) *Svartahafið og Asóvshaf.*

Svartahafs- og Asóvshafssvæðið.

Svartahafs- og Asóvshafssvæðið skal ná yfir hafsvæðin innan 100 mílna fjarlægðar þaðan, sem stytzt er til lands meðfram ströndum sérhvers landanna, er liggja að Svartahafinu og Asóvshafinu, og skal öðlast gildi sem bannsvæði, að því er varðar hvert land um sig, þann dag, er þessi samþykkt öðlast gildi að því er það landið varðar, að því tilskildu, að allt Svartahafið og Asóvshafið verði

the intersection of the 50-mile limit.

v) *The Spanish Zone*

The Spanish Zone shall comprise the areas of the Atlantic Ocean within a distance of 100 miles from the nearest land along the coast of Spain and shall come into operation on the date on which the present Convention shall have come into force in respect of Spain.

vi) *The Portuguese Zone*

The Portuguese Zone shall comprise the area of the Atlantic Ocean within a distance of 100 miles from the nearest land along the coast of Portugal and shall come into operation on the date on which the present Convention shall have come into force in respect of Portugal.

c) *Mediterranean and Adriatic Seas*

The Mediterranean and Adriatic Zone

The Mediterranean and Adriatic Zone shall comprise the sea areas within a distance of 100 miles from the nearest land along the coasts of each of the territories bordering the Mediterranean and Adriatic Seas and shall come into operation in respect of each territory on the date on which the present Convention shall have come into force in respect of that territory.

d) *Black Sea and Sea of Azov*

The Black Sea and Sea of Azov Zone

The Black Sea and Sea of Azov Zone shall comprise the sea areas within a distance of 100 miles from the nearest land along the coasts of each of the territories bordering the Black Sea and Sea of Azov and shall come into operation in respect of each territory on the date on which the present Convention shall have come into force in respect of that territory, provided that the whole of the Black Sea and the Sea of Azov shall become a prohibited zone on the date on which the present Convention shall have come

bannsvæði þann dag, er þessi samþykkt öðlast gildi að því er varðar Rúmeníu og Sovétríkin.

e) *Rauðahafið.*

Rauðahafssvæðið.

Rauðahafssvæðið skal ná yfir hafsvæðin innan 100 mílna fjarlægðar þaðan, sem stytzt er til lands meðfram ströndum sérhvers landanna, er liggja að Rauðahafinu, og skal öðlast gildi sem bannsvæði að því er varðar hvert land um sig þann dag, er þessi samþykkt öðlast gildi að því er það landið varðar.

f) *Persaflói.*

i) *Kúwait svæðið.*

Kúwait svæðið skal ná yfir hafsvæðið innan 100 mílna fjarlægðar þaðan, sem stytzt er til lands meðfram strönd Kúwait.

ii) *Saudi Arabiu svæðið.*

Saudi Arabíu svæðið skal ná yfir hafsvæðið innan 100 mílna fjarlægðar þaðan, sem stytzt er til lands meðfram strönd Saudi Arabíu og skal öðlast gildi sem bannsvæði þann dag, er þessi samþykkt öðlast gildi að því er varðar Saudi Arabíu.

g) *Arabíuflói, Bengalflói og Indlandshaf.*

i) *Arabíuflóasvæðið.*

Arabíuflóasvæðið skal ná yfir hafsvæðin innan línu, sem dregin er milli eftirgreindra staða.

Breidd	*Lengd*
23° 33′ n.br.	68° 20′ a.l.
23° 33′ n.br.	67° 30′ a.l.
22° n.br.	68° a.l.
20° n.br.	70° a.l.
18° 55′ n.br.	72° a.l.
15° 40′ n.br.	72° 42′ a.l.
8° 30′ n.br.	75° 48′ a.l.
7° 10′ n.br.	76° 50′ a.l.
7° 10′ n.br.	78° 14′ a.l.
9° 06′ n.br.	79° 32′ a.l.

into force in respect of Roumania and the Union of Soviet Socialist Republics.

e) *Red Sea*

The Red Sea Zone

The Red Sea Zone shall comprise the sea areas within a distance of 100 miles from the nearest land along the coasts of each of the territories bordering the Red Sea and shall come into operation in respect of each territory on the date on which the present Convention shall have come into force in respect of that territory.

f) *Persian Gulf*

i) *The Kuwait Zone*

The Kuwait Zone shall comprise the sea area within a distance of 100 miles from the nearest land along the coast of Kuwait.

ii) *The Saudi Arabian Zone*

The Saudi Arabian Zone shall comprise the sea area within a distance of 100 miles from the nearest land along the coast of Saudi Arabia and shall come into operation on the date on which the present Convention shall have come into force in respect of Saudi Arabia.

g) *Arabian Sea, Bay of Bengal and Indian Ocean*

i) *The Arabian Sea Zone*

The Arabian Sea Zone shall comprise the sea areas within a line drawn between the following positions:

Latitude	*Longitude*
23° 33′ north	68° 20′ east,
23° 33′ north	67° 30′ east;
22° north	68° east,
20° north	70° east;
18° 55′ north	72° east,
15° 40′ north	72° 42′ east;
8° 30′ north	75° 48′ east,
7° 10′ north	76° 50′ east;
7° 10′ north	78° 14′ east,
9° 06′ north	79° 32′ east,

og skal öðlast gildi sem bannsvæði þann dag, er þessi samþykkt öðlast gildi að því er varðar Indland.

ii) *Bengalflóastrandsvæðið.*
Bengalflóastrandsvæðið skal ná yfir hafsvæðin þar á milli, sem stytzt er til lands, og línu, sem dregin er á milli eftirgreindra staða.

Breidd	*Lengd*
10° 15′ n.br.	80° 50′ a.l.
14° 30′ n.br.	81° 38′ a.l.
20° 20′ n.br.	88° 10′ a.l.
20° 20′ n.br.	89° a.l.

og skal öðlast gildi sem bannsvæði þann dag, er þessi samþykkt öðlast gildi að því er varðar Indland.

iii) *Madagaskar svæðið.*
Madagaskar svæðið skal ná yfir hafsvæðið innan 100 mílna fjarlægðar þaðan, sem stytzt er til lands meðfram strönd Madagaskar, vestan við lengdarbauga Cape d'Ambre í norðri og Cape Ste. Marie í suðri, og innan 150 mílna fjarlægðar þaðan, sem stytzt er til lands meðfram strönd Madagaskar austan við þessa lengdarbauga, og skal öðlast gildi sem bannsvæði þann dag, er þessi samþykkt öðlast gildi að því er varðar Madagaskar.

h) *Ástralía.*

Ástralska svæðið.
Ástralska svæðið skal ná yfir hafsvæðið innan 150 mílna fjarlægðar þaðan, sem stytzt er til lands meðfram ströndum Ástralíu, nema undan norðurströnd og vesturströnd ástralska meginlandsins, milli nessins gegnt Thursday Island og nessins á vesturströndinni á 20° s.br.

3.
a) Sérhver aðildarríkisstjórn má gera tillögu um:

and shall come into operation on the date on which the present Convention shall have come into force in respect of India.

ii) *The Bay of Bengal Coastal Zone*
The Bay of Bengal Coastal Zone shall comprise the sea areas between the nearest land and a line drawn between the following positions:

Latitude	*Longitude*
10° 15′ north	80° 50′ east,
14° 30′ north	81° 38′ east;
20° 20′ north	88° 10′ east,
20° 20′ north	89° east,

and shall come into operation on the date on which the present Convention shall have come into force in respect of India.

iii) *The Malagasy Zone*
The Malagasy Zone shall comprise the sea area within a distance of 100 miles from the nearest land along the coast of Madagascar west of the meridians of Cape d'Ambre in the north and of Cape Ste. Marie in the south and within a distance of 150 miles from the nearest land along the coast of Madagascar east of these meridians, and shall come into operation when the present Convention shall have come into force in respect of Madagascar.

h) *Australia*

The Australian Zone
The Australian Zone shall comprise the sea area within a distance of 150 miles from the nearest land along the coasts of Australia, except off the north and west coasts of the Australian mainland between the point opposite Thursday Island and the point on the west coast at 20° south latitude.

3.
a) Any Contracting Government may propose:

i) innfærslu hvaða svæðis sem er undan ströndum hvaða umdæmis síns sem er,

ii) útfærslu á hvaða slíku svæði sem er út í í mesta lagi 100 mílur þaðan, sem stytzt er til lands meðfram hvaða slíkri strönd sem er, með því að gefa út yfirlýsingu á þá leið, og innfærslan eða útfærslan skal ganga í gildi að liðnum sex mánuðum frá því yfirlýsingin er gefin út, nema einhver ein aðildarríkisstjórnanna hafi gefið út yfirlýsingu, eigi minna en tveim mánuðum áður en sá tími rennur út, á þá leið, að hún álíti, að sennilega mundi af leiða tortíming fugla og bagaleg áhrif á fisk og lífverur í sjónum, sem þeir lifa á, eða að um hagsmuni sína sé að ræða, annaðhvort sökum nálægðar stranda sinna eða vegna þess að skip sín séu í förum um svæðið, og að hún samþykki ekki innfærsluna eða útfærsluna, hvort heldur er um að ræða.

b) Sérhverja yfirlýsingu samkvæmt þessari málsgr. skal gefa með skriflegri tilkynningu til Stofnunarinnar, sem skal tilkynna öllum aðildarríkisstjórnum um móttöku yfirlýsingarinnar.

4. Stofnunin skal útbúa seríu sjókorta, er sýni yfirgrip bannsvæðanna, sem í gildi eru samkvæmt 2. málsgr. þessa viðauka, og skal hún birta breytingar á kortunum, eftir því sem nauðsynlegt kann að vera.

i) the reduction of any zone off the coast of any of its territories;

ii) the extension of any such zone to a maximum of 100 miles from the nearest land along any such coast, by making a declaration to that effect and the reduction or extension shall come into force after the expiration of a period of six months after the declaration has been made, unless any one of the Contracting Governments shall have made a declaration not less than two months before the expiration of that period to the effect that it considers that the destruction of birds and adverse effects on fish and the marine organisms on which they feed would be likely to occur or that its interests are affected either by reason of the proximity of its coasts or by reason of its ships trading in the area, and that it does not accept the reduction or extension, as the case my be.

b) Any declaration under this paragraph shall be made by a notification in writing to the Organization which shall notify all Contracting Governments of the receipt of the declaration.

4. The Organization shall prepare a set of charts indicating the extent of the prohibited zones in force in accordance with paragraph 2. of this Annex and shall issue amendments thereto as may be necessary.

VIÐAUKI II.

1. ályktun.

Að komast algerlega hjá því, eins fljótt og verða má, að hleypa þrávirkum olíum í sjóinn.

Alþjóðaráðstefnan um varnir gegn óhreinkun sjávar af völdum olíu 1962 gerir eftirfarandi ályktun:

Ráðstefnan hefur veitt því athygli, að við strendur margra landa, og eins í hafinu umhverfis þau, gætir óhreinkunar

ANNEX II

Resolution 1

The complete avoidance as soon as practicable of discharge of persistent oils into the sea

The International Conference on Prevention of Pollution of the Sea by Oil, 1962,

Resolve as follows:

The Conference have noted that the coasts and coastal waters of many countries are seriously affected by oil pollu-

af völdum olíu svo mjög, að það er alvarlegt mál. Þessi óhreinkun veldur m. a. miklum spjöllum við sjávarströndina og hindrar þar af leiðandi fólk frá því að leita þangað sér til heilsubótar, og einnig hefur þetta truflandi áhrif á þann atvinnurekstur, sem borinn er uppi af ferðafólki. Óhreinkunin veldur dauða og tortímingu fugla og annarra dýra náttúrunnar og er að líkindum skaðleg fiskum og lífverum þeim, sem þeir lifa á. Í mörgum löndum er þetta umfangsmikla og sívaxandi vandamál almennt áhyggjuefni.

Óhreinkuninni valda þrávirkar olíur, en með því er átt við hráolíu, brennsluolíu, þykka dísilolíu og smurningsolíu. Að vísu liggja ekki fullar sannanir fyrir því, að olíur þessar fljóti á yfirborði sjávar um ófyrirsjáanlega langan tíma, en um mjög löng tímabil er að ræða, og þær geta borizt mjög verulegar fjarlægðir með straumum, vindi og sjávarróti og safnazt fyrir með sjó fram. Olíuflutningaskip losa reglulega í sjóinn mjög mikið magn af þrávirkum olíum í sambandi við hreinsun olíuhylkja og losun olíumengaðs kjölfestuvatns. Vöruflutningaskip þau, sem einatt nota eldsneytisgeyma sína undir kjölfestuvatn, losa og olíumengað kjölfestuvatn í sjóinn, og veldur slíkt einnig óhreinkun. Það er framkvæmanlegt, hvað snertir olíuflutningaskip, að taka í notkun aðferð, sem gerir það fært að geyma olíusorann í skipinu og losa hann síðan þar, sem skilyrði eru fyrir hendi til þess að taka við honum, annaðhvort þar í höfn, sem olía er fermd, eða á höfnum þar sem skipaviðgerðir fara fram.

Hægt er að draga úr óhreinkun þeirri, sem stafar af losun kjölfestuvatns úr vöruflutningaskipum, eða fyrirbyggja hana, með því að koma fyrir um borð tækjum til þess að aðskilja olíu frá vatninu, enda séu þau þannig gerð, að þau nái tilgangi sínum, eða á annan hátt, svo sem með því að skapa fullnægjandi skilyrði á höfnum til þess að taka við olíusora.

Eina leiðin, svo vitað sé, til þess að fyrirbyggja óhreinkun af völdum olíu, og

tion, the results of which include great damage to coasts and beaches and consequent hindrance to healthful recreation and interference with the tourist industry, the death and destruction of birds and other wild life, and probable adverse effects on fish and the marine organisms on which they feed. There is widespread public concern in many countries about the extent and the growth of this problem.

The pollution is caused by persistent oils, that is to say, crude oil, fuel oil, heavy diesel oil and lubricating oil. While there is not conclusive evidence that these oils persist indefinitely on the surface of the sea, they remain for very long periods of time and are capable of being carried very considerable distances by surface drifts caused by winds and currents and of building up into deposits on the sea-shore. Very large quantities of persistent oils are regularly discharged into the sea by tankers as a result of the washing of their tanks and the disposal of their oily ballast water. Dry cargo ships which habitually use their fuel tanks for ballast water also discharge oily ballast water into the sea and this also gives rise to pollution. It is practicable for tankers to adopt a procedure whereby their oily residues can be retained on board and be charged into reception facilities at oil loading ports or repair ports.

Pollution resulting from the discharge of ballast water from dry cargo ships can be reduced or prevented by the installation of efficient oily water separators or other means, such as the provision in ports of adequate reception facilities for oil residues.

The only entirely effective method known of preventing oil pollution is the

sem að fullu nær tilgangi sínum, er sú, að forðast það algjörlega að losa þrávirkar olíur í sjóinn og, svo sem áður segir, hægt er að koma í framkvæmd ráðstöfunum, sem mundu að verulegu leyti ná þessum tilgangi.

Ráðstefnan hefur komizt að þeirri niðurstöðu, að sem stendur sé ekki hægt að ákveða, fyrir hvaða tíma skuli algerlega hætt að losa þrávirkar olíur í sjóinn, en þó er það álit hennar, að algerlega, og eins fljótt og auðið er, beri að forðast að losa þessar þrávirku olíur í sjóinn, með vissum óhjákvæmilegum undantekningum. Ráðstefnan beinir eindregnum tilmælum til allra ríkisstjórna, og annarra samtaka, sem þetta mál snertir, að gera allt, sem í þeirra valdi stendur, til þess að skapa þær aðstæður, sem nauðsynlegar eru til þess að slíku banni verði hlýtt, með því að tryggja það, að fullnægjandi skilyrði séu fyrir hendi í þeirra höfnum, og að gerðar verði nauðsynlegar tilhaganir um borð í skipum.

complete avoidance of the discharge of persistent oils into the sea and, as stated above, measures are possible which would enable this to be substantially achieved.

While the Conference have come to the conclusion that a date cannot be fixed at the present time by which there should be complete avoidance of the discharge of persistent oils into the sea, they consider that complete avoidance of the discharge of these persistent oils should, with certain necessary exceptions, be observed from the earliest practicable date and strongly urge all Governments and other bodies concerned to use their best endeavours to create the conditions upon which the observance of such a prohibition necessarily depends by securing the provision of adequate facilities in their ports and the necessary arrangements in ships.

2. ályktun.

Um að hvetja til aðildar að samþykktinni.

Alþjóðaráðstefnunni um varnir gegn óhreinkun sjávar af völdum olíu 1962,

dylst það ekki, að til þess að ráða verulega bót á því ástandi, sem nú ríkir um óhreinkun sjávar af völdum olíu, er nauðsynlegt, að mikill meiri hluti þeirra skipa, sem eru í förum um eitthvert tiltekið svæði, undirgangist ráðstafanir, og hlíti samvizkusamlega, til þess að fyrirbyggja, eða takmarka, óhreinkun af völdum olíu;

dylst það ekki, að til þess að koma í veg fyrir óhreinkun sjávar af völdum olíu, þarf víðtæka samvinnu þjóða á milli, ásamt öðru það, að skapa skilyrði, á þeim höfnum, sem eru venjulegir viðkomustaðir skipa, er geri skipum fært að losa sig við olíusora;

ráðstefnan álítur, að ríkisstjórnir þeirra landa, er liggja að sjó eða hafa sjógeng skip siglandi undir sínum fána,

Resolution 2

Encouragement of accessions to the Convention

The International Conference on Prevention of Pollution of the Sea by Oil, 1962,

Recognizing that acceptance and conscientious observance of measures to prevent or control oil pollution by the great majority of ships operating in a given region will be essential in order to effect significant improvement in the oil pollution situation;

Recognizing that prevention of pollution of the seas by oil requires broad international co-operation, including the provision at ports at which ships habitually call of facilities enabling ships to dispose of oily wastes;

Believing that it should be the responsibility of Governments having sea coasts or having sea-going ships under

ættu að vera ábyrgar um að vernda sjó og strendur gegn óhreinkun af völdum olíu, þannig að almenningur megi njóta, og til þess að stuðla að verndun dýralífs jarðar og fiskstofnanna, og

ályktar þess vegna:

1. að aðildarríkisstjórnir að Alþjóðasamþykktinni um varnir gegn óhreinkun sjávar af völdum olíu 1954 ættu að staðfesta, eins fljótt og mögulegt er, þær breytingar á samþykktinni, sem þessi ráðstefna hefur samþykkt,

2. að biðja ætti Alþjóðasiglingamálastofnunina að vekja athygli aðila sinna, og annarra aðila Sameinuðu þjóðanna eða einnar af sérstofnunum, eða aðila að stofnsamþykkt Alþjóðadómstólsins, þeirra sem ekki eru meðlimir Stofnunarinnar og ekki hafa gerzt aðilar að samþykktinni, á þörfinni fyrir samstarf þeirra í hinni alþjóðlegu viðleitni að því marki, og bjóða þeim að gerast aðilar að samþykktinni,

3. að Stofnunin ætti, eftir því sem hún megnar, að veita, þegar um er beðið upplýsingar og ráðleggingar þeim ríkisstjórnum, sem ekki hafa gerzt aðilar að samþykktinni, með það fyrir augum að greiða fyrir því, að þær staðfesti aðild að samþykktinni.

their flag to keep the seas and beaches clean from oil pollution for the enjoyment of the public and to promote the preservation of the world's wild life and fish resources.

Resolve

1. that the Contracting Governments to the International Convention for the Prevention of Pollution of the Sea by Oil, 1954, should accept the amendments to the Convention agreed upon by the present Conference at the earliest possible date;

2. that the Inter-Governmental Maritime Consultative Organization should be asked to call to the attention of its members and of other members of the United Nations or of any of the Specialized Agencies or Parties to the Statute of the International Court of Justice, which are not members of the Organization and which have not become parties to the Convention the need for their cooperation in the international efforts to that end and invite them to become parties to the Convention;

3. that to the extent to which it is able the Organization should upon request furnish information and advice to the Governments which have not become parties to the Convention with a view to facilitating their acceptance of the Convention.

3. ályktun.

Ráðstafanir til bráðabirgða, unz samþykktin öðlast gildi.

Alþjóðaráðstefnan um varnir gegn óhreinkun sjávar af völdum olíu 1962 ályktar:

Að, þar til samþykktin öðlast gildi að því er varðar ríkisstjórn, sem afhent hefur staðfestingu sína, eða undirskrifað samþykktina án fyrirvara um staðfestingu, ætti slík ríkisstjórn að gera þegar í stað ráðstafanir, hvort heldur með lagasetningu eða öðrum hætti, til þess að tryggja:

Resolution 3

Interim measures pending the coming into force of the Convention

The International Conference on Prevention of Pollution of the Sea by Oil, 1962,

Resolve

That pending the Convention coming into force with regard to any Government which has deposited its acceptance or signed the Convention without reservation as to acceptance, such Government should take immediate steps, whether by legislation or otherwise, to secure;

a) að gerðar séu tilhaganir, þar sem nauðsyn ber til um borð í skipum, til þess að koma í veg fyrir, að eldsneytisolía og þykk dísilolía, eins og hvort tveggja er skilgreint í samþykktinni, komist í austurrásir, sem úr er hleypt í sjóinn, án þess að láta innihald þeirra ganga í gegnum skiljara, sem aðgreinir olíumengaðan vökva,
b) bætt skilyrði á sínum höfnum, til þess að taka við olíusora, þar sem slík skilyrði eru nú sem stendur ófullnægjandi,
c) að hlítt sé öðrum meginreglum samþykktarinnar, að því marki, sem sanngjarnt má vera og framkvæmanlegt.

a) the making of arrangements where necessary in ships to prevent the escape of fuel oil and heavy diesel oil, as defined in the Convention, into bilges the contents of which are discharged into the sea without being passed through an oily water separator;

b) the increased provision of facilities in their ports for the reception of oil residues, where such facilities are at present inadequate;
c) the following so far as may be reasonable and practicable of the other principles of the Convention.

4. ályktun.

Losun olíukenndrar blöndu úr olíuflutningaskipum.

Alþjóðaráðstefnan um varnir gegn óhreinkun sjávar af völdum olíu 1962 ályktar:

1. að auk þess að hlíta fyrirmælum þessarar samþykktar, ættu öll olíuflutningaskip, ávallt þegar einhver vinnandi vegur er til, að forðast það algerlega að losa olíukennda blöndu í sjóinn, og að þau ættu að láta hana vera áfram í skipinu þar til þau geta losað hana þar, sem skilyrði eru til þess á landi að taka við henni.
2. að aðildarríkisstjórnir ættu alveg sérstaklega að vekja athygli eigenda og skipstjóra olíuflutningaskipa á því, sem segir í þessari ályktun, og einnig olíufélaga, hafnaryfirvalda og þeirra, sem skipaviðgerðir annast.

Resolution 4

The discharge of oily mixtures from tankers

The International Conference on Prevention of Pollution of the Sea by Oil, 1962,

Resolve

1. that in addition to observing the requirements of the present Convention, all tankers should, wherever it is reasonably practicable to do so, avoid altogether the discharge into the sea of oily mixtures and should retain them on board for discharge into shore reception facilities;

2. that the terms of this Resolution should be specially brought by Contracting Governments to the attention of owners and masters of tankers, oil companies, port authorities and ship repairers.

5. ályktun.

Olíuflutningaskip, sem um skipaskurði fara með olíusora innanborðs.

Alþjóðaráðstefnan um varnir gegn óhreinkun sjávar af völdum olíu 1962

ályktar:

að til þess að gera það auðveldara fyrir olíuskip að hlíta ákvæðum þessarar sam-

Resolution 5

Tankers with oil residues on board passing through canals

The International Conference on Prevention of Pollution of the Sea by Oil, 1962,

Resolve

That, in order to facilitate the observance by tankers of the provisions of the

þykktar, verði þess farið á leit við þær ríkisstjórnir landa, sem ábyrgð bera á þeim skipaskurðum, sem tengja höf alþjóðlegra siglingaleiða, að þær mælist til þess við réttbær yfirvöld skipaskurðanna, að þau fallist á, að olíuskip með olíusora innanborðs, þá er honum hefur verið safnað í eitt eða fleiri hylki, fái að njóta sömu kjara á leiðinni í gegn og þau skip, sem með kjölfestu sigla, og að olíuskip, sem þannig er ástatt um, megi þó fara með á sama hátt og olíuskip, sem hafa hreinsað og þvegið alla sína geyma.

present Convention, the Governments of countries responsible for canals which connect international seas be requested to invite the competent canal authorities to accept that tankers with oil residues on board, where these have been collected into one or more tanks, should be accorded ballast status during passage and that tankers in such condition may nevertheless be treated in the same way as tankers which have cleansed and scoured all their tanks.

6. ályktun.

Um að skapa skilyrði til þess að taka við olíusora á höfnum, þar sem skip taka olíufarma, og á öðrum stöðum, þar sem olía er fermd án umbúða.

Alþjóðaráðstefnan um varnir gegn óhreinkun sjávar af völdum olíu 1962 ályktar:

1. að til þess að forðast óhreinkun sjávar af völdum olíu, sé það ákaflega mikilvægt að skapa skilyrði til þess að taka við olíusora úr olíuskipum á höfnum, þar sem skip taka olíufarma, og á öðrum stöðum, þar sem olía er fermd án umbúða.

2. að þau samtök, sem aðstöðu hafa til þess, geta komið því í kring, eða stuðlað að því, að þau verði fyrir hendi, ættu nú að vinda bráðan bug að því að skapa slík skilyrði á þeim stöðum, sem ekki ennþá hafa þau.

3. að í þessu sambandi ætti að athuga hin sérstöku vandamál, sem fram koma, þegar um er að ræða þá staði, þar sem olíufarmar eru teknir úr neðansjávar leiðslum.

4. Alþjóðasiglingamálastofnunin ætti að fylgjast með því, hvernig miðar áfram í þessu efni, gegnum þá millilíði sína, sem málið heyrir undir. Enn fremur ætti að afla upplýsinga, og birta árlega, um það, hvernig miðar áfram með að skapa skilyrðin til móttöku.

Resolution 6

The provision of facilities for the reception of oil residues at oil loading and other bulk loading terminals

The International Conference on Prevention of Pollution of the Sea by Oil, 1962,

Resolve

1. that for the avoidance of oil pollution of the sea the provision of facilities for the reception of oil residues from tankers at oil and other bulk loading terminals is most important;

2. that such facilities, where they still do not exist, should now be provided as a matter of urgency by those organizations which have it within their means to provide them or to secure or promote their provision;

3. that consideration should be given in this connexion to the special problems arising in the case of submarine oil loading terminals;

4. that progress in this matter should be kept under review by the Inter-Governmental Maritime Consultative Organization through its competent bodies and information should be obtained and published annually on the progress being made in providing the facilities.

7. ályktun.

Losun olíu eða olíukenndrar blöndu úr öðrum skipum en olíuskipum.

Þar eð ráðstefnan hefur ákveðið, að þau fyrirmæli 3. gr. (b) þessarar samþykktar, sem banna losun olíu eða olíukenndrar blöndu, innan neins af bannsvæðunum, skuli ekki ná til annarra skipa en olíuskipa um þriggja ára skeið frá þeim degi, er samþykktin öðlast gildi fyrir hlutaðeigandi umdæmi, beinir Alþjóðaráðstefnan um varnir gegn óhreinkun sjávar af völdum olíu 1962 eindregnum tilmælum til þeirra ríkisstjórna, sem í framtíðinni staðfesta aðild að samþykktinni, að gera ráðstafanir til þess að koma í veg fyrir, að önnur skip en olíuskip losi olíu, eða olíukennda blöndu, innan bannsvæðanna, þegar þau eru á leið til hafnar, þar sem skilyrði eru fyrir hendi til þess að taka við olíusora.

Resolution 7

Discharge of oil or oily mixture from ships other than tankers

Whereas the Conference have decided that the provisions of Article III(b) of the present Convention which prohibit the discharge of oil or oily mixture within any of the prohibited zones shall not apply to ships other than tankers for a period of three years after the date on which the Convention comes into force for the relevant territory,

The International Conference on Prevention of Pollution of the Sea by Oil, 1962,

Strongly urge Governments which accede to the Convention in the future to take steps to prevent ships other than tankers from discharging oil or oily mixture within the prohibited zones when proceeding to a port where facilities for the reception of oily residues exist.

8. ályktun.

Að hvetja til framleiðslu og uppsetningar á fullkomnum skiljurum, til notkunar um borð í skipum, til þess að skilja olíukennda blöndu. Enn fremur, að samin verði alþjóðleg ákvæði um það, hvaða kosti slíkir skiljarar verði að hafa.

Alþjóðaráðstefnan um varnir gegn óhreinkun sjávar af völdum olíu 1962 ályktar:

1. að þær ríkisstjórnir, sem staðfesta aðild að þessari samþykkt, ættu að hvetja til framleiðslu á skiljurum að fullu nýtum til þess að skilja olíukennda blöndu, og að þeim verði komið fyrir um borð í skipum, og ættu að setja ákvæði um, hvaða kosti skiljarar til þess að skilja olíukennda blöndu verði að hafa,

2. að ríkisstjórnir ættu að láta Alþjóðasiglingamálastofnuninni í té fullar upplýsingar um þann árangur, sem næst í þessum málum, sem Stofnunin ætti að bera saman og samræma, og á þeim grundvelli ætti Stofnunin að hafa for-

Resolution 8

The encouragement of development and installation of efficient oily water separators for use in ships and the preparation of an international performance specification for such separators

The International Conference on Prevention of Pollution of the Sea by Oil, 1962,

Resolve

1. that Governments which accept the present Convention should encourage the development of efficient oily water separators and their installation in ships, and should lay down a performance specification for oily water separators;

2. that Governments should furnish to the Inter-Governmental Maritime Consultative Organization full information about progress in these matters which the Organization should collate and co-ordinate and on the basis of

göngu um rannsóknir, sem til heyra, með það fyrir augum að taka saman viðhlítandi alþjóðleg ákvæði um þá kosti, sem skiljarar til þess að skilja olíukennda blöndu verði að hafa; og

3. að slík ákvæði um kosti ættu að binda í sér eftirfarandi almenn skilyrði:

a) Olíumagn þess vökva, sem losaður er, verður að vera undir því marki, sem tiltekið er um olíukennda blöndu, eins og hún er skýrgreind í þessari samþykkt.
b) Skiljarinn verður að vera fær um að vinna rækilega, með þeim afköstum sem hann er gefinn upp fyrir, hvers konar blöndu þrávirkrar olíu og vökva, sem venjulega mundi þurfa að skilja um borð í skipum.
c) Skiljarinn verður að vinna þannig, að fullnægjandi sé, við allar þær aðstæður, sem að jafnaði koma til greina um borð í skipum á sjó úti.
d) Skiljarinn ætti að vera algerlega sjálfvirkur, og
e) gerðir þeirra skiljara, sem ætlaðir eru til þess að setja í skip, ætti að fullreyna um, að þeir uppfylli skilyrði, sem séu eigi vægari en hin alþjóðlegu ákvæði mæla fyrir um, og viðkomandi ríkisstjórn ætti að veita þeim viðurkenningu.

which the Organization should initiate appropriate studies with the object of producing a suitable international performance specification for oily water separators; and

3. that such a standard of performance should include the following general requirements:

a) the oil content of the discharged water must be below the limit for oily mixtures as defined in the present Convention;
b) the separator must be capable of dealing effectively at the rated capacity with any mixtures of persistent oil and water which would normally require treatment in ships;
c) the separator must function effectively under all conditions normally encountered in ships at sea;
d) the separator should be fully automatic in operation; and
e) separators intended for installation in ships should be type tested to a standard not less than that internationally prescribed, and should be approved by the Government concerned.

9. ályktun.

Að safna saman smurningsolíuúrgangi.

Alþjóðaráðstefnan um varnir gegn óhreinkun sjávar af völdum olíu 1962 ályktar:

Að ríkisstjórnir ættu þar, sem það er nauðsynlegt og viðeigandi, að hlutast til um aðgerðir, þar á meðal aðgerðir, er varða stjórnsýslu og ríkissjóð, til þess að greiða fyrir því, að smurningsolíuúrgangur, sem runnið hefur frá vélum skipa, verði hirtur á höfnum, sem ekki hafa fullnægjandi skilyrði upp á að bjóða til þess að taka við honum.

Resolution 9

Collection of spent lubricating oil

The International Conference on Prevention of Pollution of the Sea by Oil, 1962,

Resolve

That Governments should, where necessary and appropriate, promote measures, including administrative and fiscal measures, to facilitate the collection of spent lubricating oil, resulting from drainage from ships' engines, in ports which are not equipped with adequate reception facilities.

10. ályktun.

Þegar skip fá afgreidda dísilolíu.

Alþjóðaráðstefnan um varnir gegn óhreinkun sjávar af völdum olíu 1962 ályktar:

Að hver aðildarríkisstjórn ætti að tryggja, þegar skip fær afgreidda dísilolíu innan einhvers af umdæmum hennar, þar sem þessi samþykkt er í gildi, að afgreiðsluskjölin sýni, hvort umrædd olía er „þykk dísilolía" eins og hún er skilgreind í 1. gr. samþykktarinnar eða ekki.

11. ályktun.

Samning leiðarvísa um það, hvernig forðast megi að óhreinka sjó með olíu.

Alþjóðaráðstefnan um varnir gegn óhreinkun sjávar af völdum olíu 1962 ályktar:

1. Að ríkisstjórnir ættu að hvetja til að dreift verði handbók eða handbókum með upplýsingum til leiðbeiningar fyrir þá, sem starfa í skipum, sem skrásett eru í þeirra umdæmum, og fyrir það starfsfólk í landi, sem annast olíuflutninga til skipa og frá. Þessar handbækur ættu að gera grein fyrir ráðstöfunum, sem nauðsynlegar eru til þess að forðast, að sjór óhreinkist af völdum olíu, að meðtöldum þeim, sem nauðsynlegar eru til þess að gera skipum mögulegt að breyta eftir ákvæðum þessarar samþykktar.

2. Að þegar þannig er ástatt, að nægilegt magn handbóka, sem uppfylla þessar áðurnefndu kröfur, er ekki með öðru móti fáanlegt handa skipum og starfsfólki í landi, ættu ríkisstjórnir að hlutast til um samningu, útgáfu og dreifingu slíkrar handbókar. Eintök af handbókum, sem þannig eru samdar, ætti að senda Alþjóðasiglingamálastofnuninni til vörzlu í skjalasafni, og þegar skip og starfsfólk í landi hafa í notkun handbók, sem samin hefur verið fyrst og fremst til notkunar fyrir skip annars lands og starfsfólk þess í landi, ætti að tilkynna það Stofnuninni.

Resolution 10

Diesel oil supplied to ships

The International Conference on Prevention of Pollution of the Sea by Oil, 1962,

Resolve

That each Contracting Government should ensure that, when diesel oil is supplied to a ship in any of its territories within which the present Convention is in force, the delivery documents should state whether or not the said oil is „heavy diesel oil" as defined in Article I of the Convention.

Resolution 11

The preparation of manuals of guidance for the avoidance of oil pollution

The International Conference on Prevention of Pollution of the Sea by Oil, 1962,

Resolve

1. that Governments should encourage the distribution of an explanatory manual or manuals for the guidance of those serving in ships registered in their territories and of shore personnel who are engaged in the transfer of oil to and from ships. These manuals should set out the steps which are necessary for the avoidance of pollution of the sea by oil, including those required to enable ships to comply with the provisions of the present Convention;

2. that, in cases where a sufficient supply of manuals meeting those criteria is not otherwise obtainable for ships and shore personnel, Governments should arrange for the preparation, publication and distribution of such a manual. Copies of manuals so prepared should be sent to the Inter-Governmental Maritime Consultative Organization to be kept on file, and when ships and shore personnel are using a manual prepared for use primarily for ships and shore personnel of another country, the Organization should be so informed;

3. Að ríkisstjórnir ættu að tryggja það, að meðal námsefna undir próf til þess að öðlast réttindaskírteini stýrimanna og vélstjóra verði aðferðir, og notkun tækja, sem gera það mögulegt að forðast að óhreinka sjóinn.

12. ályktun.

Þörfin fyrir rannsóknir á því, hvernig koma megi í veg fyrir óhreinkun af völdum olíu.

Alþjóðaráðstefnan um varnir gegn óhreinkun sjávar af völdum olíu 1962, eftir að hafa veitt athygli þeim upplýsingum, sem fyrir hendi eru um rannsóknir þær og störf á sviði tæknilegs undirbúnings, sem unnið hefur verið að í mörgum löndum,

ályktar:

1. Að rannsóknir ættu að halda áfram á mörgum atriðum, sem til greina koma í sambandi við varnir gegn óhreinkun sjávar af völdum olíu, og sérstaklega á eftirfarandi atriðum:

a) Skiljarar, til notkunar í skipum, til þess að skilja olíumengaðan vökva.

Ekki er ennþá til skiljari af nægilega einfaldri gerð, og nægilega lítill fyrirferðar, til notkunar í skipum, sem getur unnið á fullnægjandi hátt hvers konar blöndu þrávirkrar olíu og vökva, sem búast má við að komi til greina um borð í skipum, einkum að meðtalinni blöndu, sem inniheldur olíu, sem hefur eðlisþyngd mjög nálægt eðlisþyngd fersks vatns eða sjávar.

b) Tæki eða aðgerðir, annað en skiljarar, sem hafa þann tilgang að koma í veg fyrir óhreinkun sjávar, sem leiðir af því er þrávirk olía eða olíukennd blanda er losuð úr skipum.

c) Aðferðir til þess að einangra olíu og fjarlægja hana af yfirborði sjávar.

Aðferðir, sem byggjast á notkun dufttegunda til þess að sökkva olíunni, eru ekki álitnar heppilegar af þeim sökum, að þær eru vafasamar að því er snertir framkvæmd og varanleika og geta valdið óhreinkun á sjávar-

3. that Governments should ensure that the syllabuses of examinations for Certificates of Competency for Navigating and Engineer Officers cover the practices and the use of equipment by which pollution of the sea can be avoided.

Resolution 12

The need for research on prevention of oil pollution

The International Conference on Prevention of Pollution of the Sea by Oil, 1962,

Having noted the information available on the research and technical development work carried out by many countries.

Resolve

1. that research should continue on many aspects of the prevention of oil pollution of the sea, and specifically on the following subjects:

a) oily water separators for use in ships.

There does not yet exist a separator, simple and compact enough for use in ships, that will deal effectively with any mixtures of persistent oil and water likely to be encountered on board ship including, particularly, mixtures containing oil of specific gravity very close to that of fresh or sea-water;

b) devices or measures, other than oily water separators, designed to prevent pollution of the sea by the discharge from ships of persistent oil or oily mixtures;

c) methods for confinement of oil and its removal from the surface of the sea.

Methods based on powders which are used to sink the oil are not viewed with favour on the grounds that such methods are of doubtful practicability and permanence and can cause

botni, og er það ekki æskilegt. Aðferðir, sem byggjast á notkun „emulsifiers", hafa þann ókost, að slík efni kunna að verka sem eitur fyrir sjávargróður og sjávardýr. Vissar vélrænar aðferðir gefa mjög góða von um, að þær sé hægt að nota þar, sem sjór er kyrr, en vafasamt er um notagildi þeirra úti á opnu hafi.

d) Að útbúa tæki til þess að segja til um, mæla og sýna til aflestrar olíumagnið í því, sem losað er úr skipum.

e) Áhrif þrávirkra olíutegunda á sjávargróður og sjávardýr, og þáttur smávera í því að eyða slíkum olíum.

2. Að árangur af rannsóknum ofangreindra og skyldra mála (þar á meðal, en þó ekki takmarkað við þær, tæknilegar upplýsingar varðandi rannsóknir og tilraunir, að meðtöldum rannsóknum framkvæmdum um borð í skipum, varðandi ráðstafanir eða tæki til þess að afstýra óhreinkun) ætti hlutaðeigandi ríkisstjórn að senda ár hvert til Alþjóðasiglingamálastofnunarinnar, til þess að bera saman og senda öllum aðildarríkisstjórnum, og að mál tæknilegs eðlis varðandi rannsóknir ætti að leggja fyrir tæknisérfræðinga aðildarríkjanna.

undesirable fouling of the sea bed. Methods based on emulsifiers have the disadvantage that such agents may be toxic to marine flora and fauna. Certain mechanical methods show great promise for use in calm waters, but are of doubtful value on the open sea;

d) the development of a device to detect, measure and record the oil content of discharges from ships;

e) the effects of persistent oils on marine flora and fauna and the role of micro-organisms in destroying such oils;

2. that the results of research on the above and allied subjects (including but not limited to technical information concerning research and experiments, including shipboard research with respect to anti-pollution measures or devices) should be transmitted annually by the Government concerned to the Inter-Governmental Maritime Consultative Organization for collation and transmission to all Contracting Governments, and that technical matters involving research should be referred to the technical experts of the Contracting Governments.

13. ályktun.

Samhæfing rannsókna.

Alþjóðaráðstefnan um varnir gegn óhreinkun sjávar af völdum olíu 1962 ályktar:

1. Að aðildarríkisstjórnir ættu að láta Alþjóðasiglingamálastofnuninni í té upplýsingar um þær rannsóknir, sem þær hafa með höndum á því, með hverjum hætti hægt sé að afstýra óhreinkun af völdum olíu, og upplýsingar um framvindu þeirra mála, er varða virkar aðgerðir til þess að beita, þegar óhreinkun af völdum olíu ber að höndum, þar á meðal það, að fjarlægja hana af sjávarströndum.

2. Að Stofnunin ætti að fylgjast með þessum málum og ætti að vinna úr og dreifa þeim upplýsingum, sem henni berast varðandi þessi mál.

Resolution 13

Co-ordination of research

The International Conference on Prevention of Pollution of the Sea by Oil, 1962,

Resolve

1. that Contracting Governments should furnish the Inter-Governmental Maritime Consultative Organization with information about the research which they are undertaking into the ways in which oil pollution may be avoided and with information about the development of effective measures to deal with oil pollution when it occurs, including its removal from beaches;

2. that the Organization should keep in touch with these matters and should analyse and disseminate the information received by it on these subjects;

3. Að til þess að gera þetta verkefni auðveldara viðfangs, ætti Stofnunin að koma á fót nefnd tæknisérfræðinga, sem tilnefnist af aðildarríkisstjórnum, sem áhuga hafa á málinu, og sem Stofnunin gæti leitað til um ráðleggingar varðandi þessi mál, eftir því sem nauðsyn ber til.

3. that, in order to facilitate this work, the Organization should establish a panel of technical experts, to be nominated by interested Contracting Governments, on whom the Organization could call for the purpose of advising it on these matters as the need arises.

14. ályktun.

Stofnun landsnefnda, er fjalli um óhreinkun af völdum olíu.

Alþjóðaráðstefnan um varnir gegn óhreinkun af völdum olíu 1962
ályktar:

Að þær ríkisstjórnir, sem það hafa ekki ennþá gert, ættu að setja á stofn landsnefndir til þess að fylgjast með því vandamáli, sem óhreinkunin af völdum olíu er, og til að gera tillögur um hagnýtar ráðstafanir til þess að fyrirbyggja hana, þar með það, að hvetja til framkvæmdar hvers konar nauðsynlegra rannsókna.

Resolution 14

The creation of national committees on oil pollution

The International Conference on Prevention of Pollution of the Sea by Oil, 1962,
Resolve
That Governments which have not yet done so should create national committees to keep the problem of oil pollution under review and recommend practical measures for its prevention, including encouragement of the carrying out of any necessary research.

15. ályktun.

Skýrslur teknar saman af Alþjóðasiglingamálastofnuninni.

Alþjóðaráðstefnan um varnir gegn óhreinkun af völdum olíu 1962
gerir sér fulla grein fyrir því, hve þýðingarmikið er, að aðildarríkisstjórnir skiptist á fullum upplýsingum sem sjálfsögðum hlut og
ályktar þess vegna:
Að Alþjóðasiglingamálastofnunin ætti öðru hvoru að taka saman skýrslur, og til þeirra skýrslugerða ættu aðildarríkisstjórnir að miðla upplýsingum um það, hve mikil brögð eru að því, að olía valdi óhreinkun, að hve miklu leyti þessi samþykkt nær tilgangi sínum, hversu fullnægjandi bannsvæðafyrirkomulagið er, hvernig miði áfram með að sjá fyrir skilyrðum til móttöku á höfnum, í hve mörgum tilfellum mál, höfðuð fyrir brot gegn samþykktinni, hafi unnizt eða tapazt, um innanríkislagasetningu um varnir gegn óhreinkun, og um önnur mál af slíku tagi.

Resolution 15

Reports by the Inter-Governmental Maritime Consultative Organization

The International Conference on Prevention of Pollution of the Sea by Oil, 1962,
Recognizing the value of a full and free exchange of information between Contracting Governments,
Resolve
That the Inter-Governmental Maritime Consultative Organization should from time to time produce Reports for which the Contracting Governments should contribute information, as to the incidence of oil pollution, the effectiveness of the present Convention, the adequacy of the system of prohibited zones, progress in the provision of reception facilities in ports, the number of successful and unsuccessful prosecutions for contraventions of the Convention and of national legislation for the prevention of pollution, and similar matters.

VIÐAUKI B
Form olíuskýrslubóka.

I.—Fyrir olíuskip

Dagsetning færslunnar						
(a) Kjölfesta látin í og losuð úr farmgeymum.						
1. Einkennistölur viðkomandi geymis/a						
2. Tegund olíunnar, sem var áður í geyminum/unum						
3. Dagsetning og staður þegar kjölfestan var látin í.						
4. Dagsetning og klukkustund þegar kjölfestuvökvi var losaður.						
5. Staður eða staðarákvörðun skipsins þegar losun fór fram						
6. Magn olíumengaðs vökva sett í dregghylki, h. u. b.						
7. Einkennistölustafir dregghylkis/ja						
(b) Hreinsun farmgeyma						
8. Einkennistölustafir geymis/a, sem hreinsaðir voru						
9. Tegund olíunnar, sem var áður í geyminum/unum						
10. Einkennistölustafir dregghylkis/ja, sem skolvökvi var settur í						
11. Dagsetningar og klukkustundir er hreinsað var						
(c) Látið setjast til í dregghylkjum og losun vökva						
12. Einkennistölustafir dregghylkis/ja						
13. Hve lengi látið setjast til (klukkustundir)						
14. Dagsetning og klukkustund er vökvi var losaður						
15. Staður, eða staðarákvörðun skipsins						
16. Magn sorans h. u. b.						
17. Magn vökvans, sem losaður var, h. u. b.						
(d) Losun olíusora úr dregghylki/jum og annars staðar frá						
18. Dagsetning og hvernig losað var						
19. Staður eða staðarákvörðun skipsins þegar losað var						
20. Hvaðan losað, og magn, h. u. b.						

Undirskrift yfirmanns eða yfirmanna, sem umsjá höfðu með verkum, sem um ræðir.

Undirskrift skipstjóra.

II.—Fyrir skip önnur en olíuskip

Dagsetning færslunnar						
(a) Kjölfesta látin í, eða hreinsuð á ferð, olíueldsneytishylki.						
1. Einkennistölustafir viðkomandi geymis/a						
2. Tegund olíunnar, sem var áður í geyminum/unum						
3. Dagsetning og staður er kjölfesta var látin í						
4. Dagsetning og klukkustund er kjölfesta eða skolvatn var losað						
5. Staður eða staðarákvörðun skipsins þegar losað var						
6. Hvort skiljari var notaður, ef svo, greinið frá hve lengi í notkun						
7. Losun olíusora, sem geymdur hafði verið í skipinu						
(b) Losun olíusora úr olíueldsneytisgeymum og annars staðar frá						
8. Dagsetning og hvernig losað						
9. Staður eða staðarákvörðun skipsins er losað var						
10. Hvaðan losað, og magn h. u. b.						

Undirskrift yfirmanns eða yfirmanna er umsjá höfðu með verkum, sem um ræðir.

Undirskrift skipstjóra

III.—Fyrir öll skip

Dagsetning færslunnar						
Þegar óhöpp eða önnur sérstæð atvik valda því, að olía er losuð eða fer í sjó.						
1. Dagsetning og klukkustund atviksins						
2. Staður eða staðarákvörðun skipsins þegar atvikið skeði						
3. Magn og tegund olíunnar h. u. b.						
4. Undir hvaða kringumstæðum losað var eða í sjó fór, og athugasemdir almenns eðlis.						

Undirskrift yfirmanns eða yfirmanna, sem umsjá höfðu með verkum, sem um ræðir.

Undirskrift skipstjóra.

ANNEX B

FORM OF OIL RECORD BOOK

I.—For Tankers

Date of Entry						
(a) Ballasting of and discharge of ballast from cargo tanks						
1. Identity numbers of tank(s) concerned						
2. Type of oil previously contained in tank(s) ...						
3. Date and place of ballasting						
4. Date and time of discharge of ballast water ...						
5. Place or position of ship at time of discharge ...						
6. Approximate amount of oil-contaminated water transferred to slop tank(s)						
7. Identity numbers of slop tank(s)						
(b) Cleaning of cargo tanks						
8. Identity numbers of tank(s) cleaned						
9. Type of oil previously contained in tank(s) ...						
10. Identity numbers of slop tank(s) to which washings transferred						
11. Dates and times of cleaning						
(c) Settling in slop tank(s) and discharge of water						
12. Identity numbers of slop tank(s)						
13. Period of settling (in hours)						
14. Date and time of discharge of water						
15. Place or position of ship						
16. Approximate quantities of residue						
17. Approximate quantities of water discharged ...						
(d) Disposal of oily residues from slop tank(s) and other sources						
18. Date and method of disposal						
19. Place or position of ship at time of disposal ...						
20. Sources and approximate quantities						

.....Signature of Officer or Officers
.....in charge of the operations concerned

.....Signature of Master

II.—For Ships Other Than Tankers

Date of Entry						
(a) Ballasting, or cleaning during voyage, of bunker fuel tanks						
1. Identity number of tank(s) concerned						
2. Type of oil previously contained in tank(s) ...						
3. Date and place of ballasting						
4. Date and time of discharge of ballast or washing water						
5. Place or position of ship at time of disposal ...						
6. Whether separator used: if so, give period of use						
7. Disposal of oily residue retained on board ...						
(b) Disposal of oily residues from bunker fuel tanks and other sources						
8. Date and method of disposal						
9. Place or position of ship at time of disposal ...						
10. Sources and approximate quantities						

Signature of Officer or Officers
.....in charge of the operations concerned

.....Signature of Master

III.—For All Ships

Date of Entry						
Accidental and other exceptional discharges or escapes of oil						
1. Date and time of occurrence						
2. Place or position of ship at time of occurrence						
3. Approximate quantity and type of oil						
4. Circumstances of discharge or escape and general remarks						

Signature of Officer or Officers
.....in charge of the operations concerned

.....Signature of Master

BANNSVÆÐI

(eins og þau voru samþykkt á alþjóðaráðstefnunni 1962)

1. **Öll hafsvæði innan 50 mílna þaðan, sem stytzt er til lands.**
2. Hafsvæðin, sem sýnd eru á eftirfarandi kortum, að svo miklu leyti sem þau ná meira en 50 mílur út þaðan, sem stytzt er til lands.

PROHIBITED ZONES

(As agreed at the 1962 International Conference)

1. **All sea areas within 50 miles from the nearest land.**
2. The sea areas shown on the following charts, in so far as they extend more than 50 miles from the nearest land.

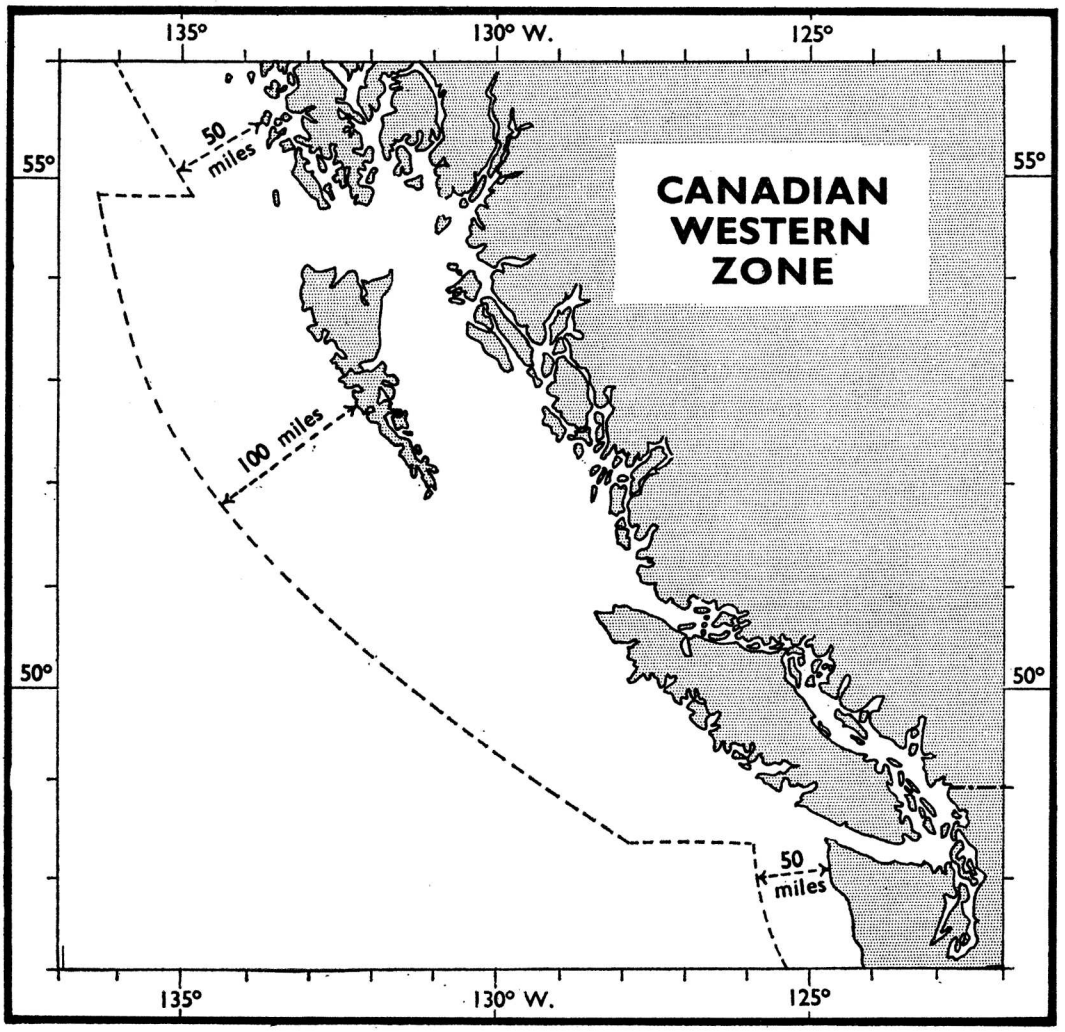
135°
130° W.
125°
55°
50°
50 miles
100 miles
50 miles
CANADIAN
WESTERN
ZONE

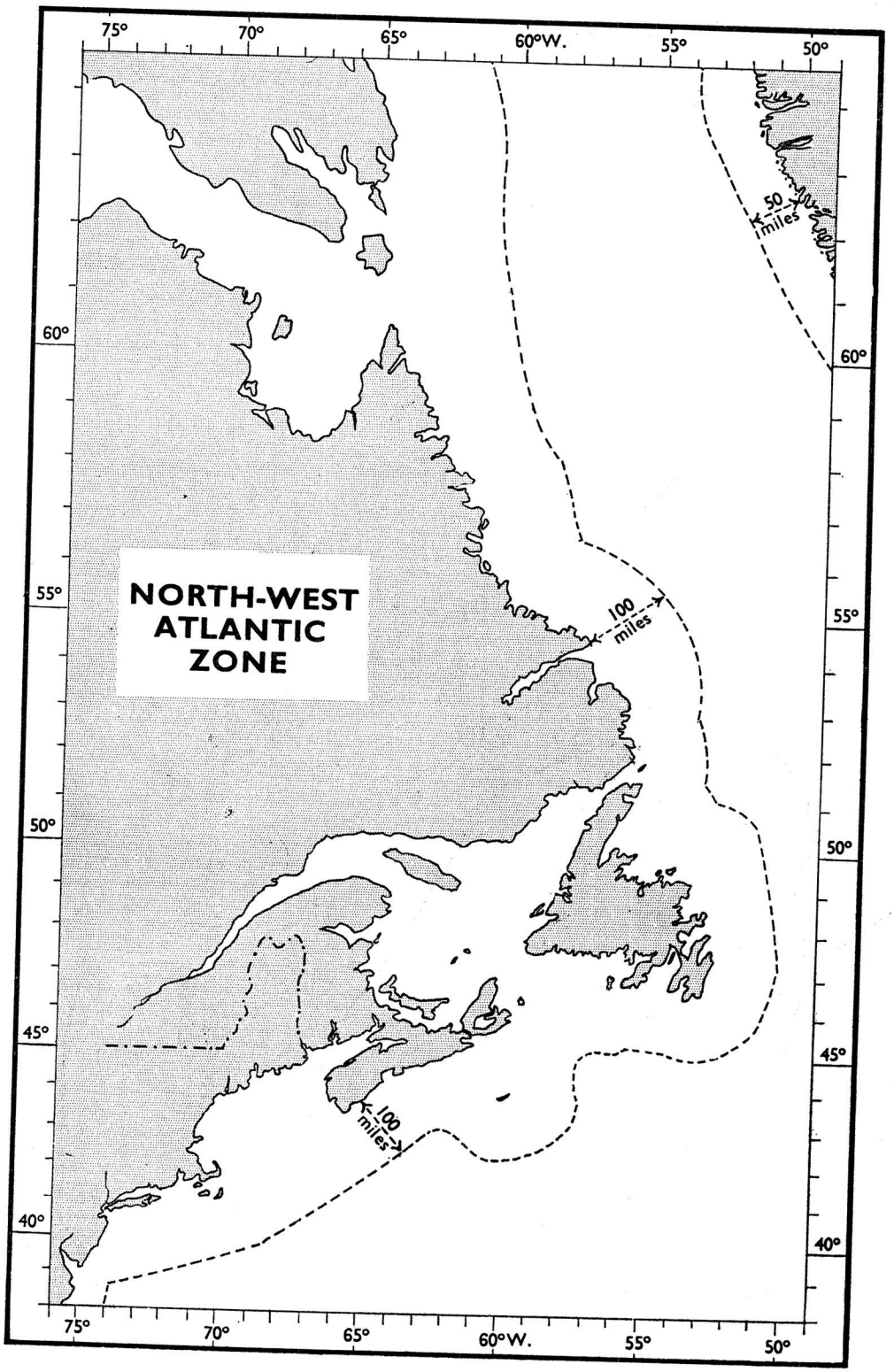
75°
70°
65°
60°W.
55°
50°
60°
55°
50°
45°
40°
NORTH-WEST
ATLANTIC
ZONE
50
miles
100
miles
100
miles

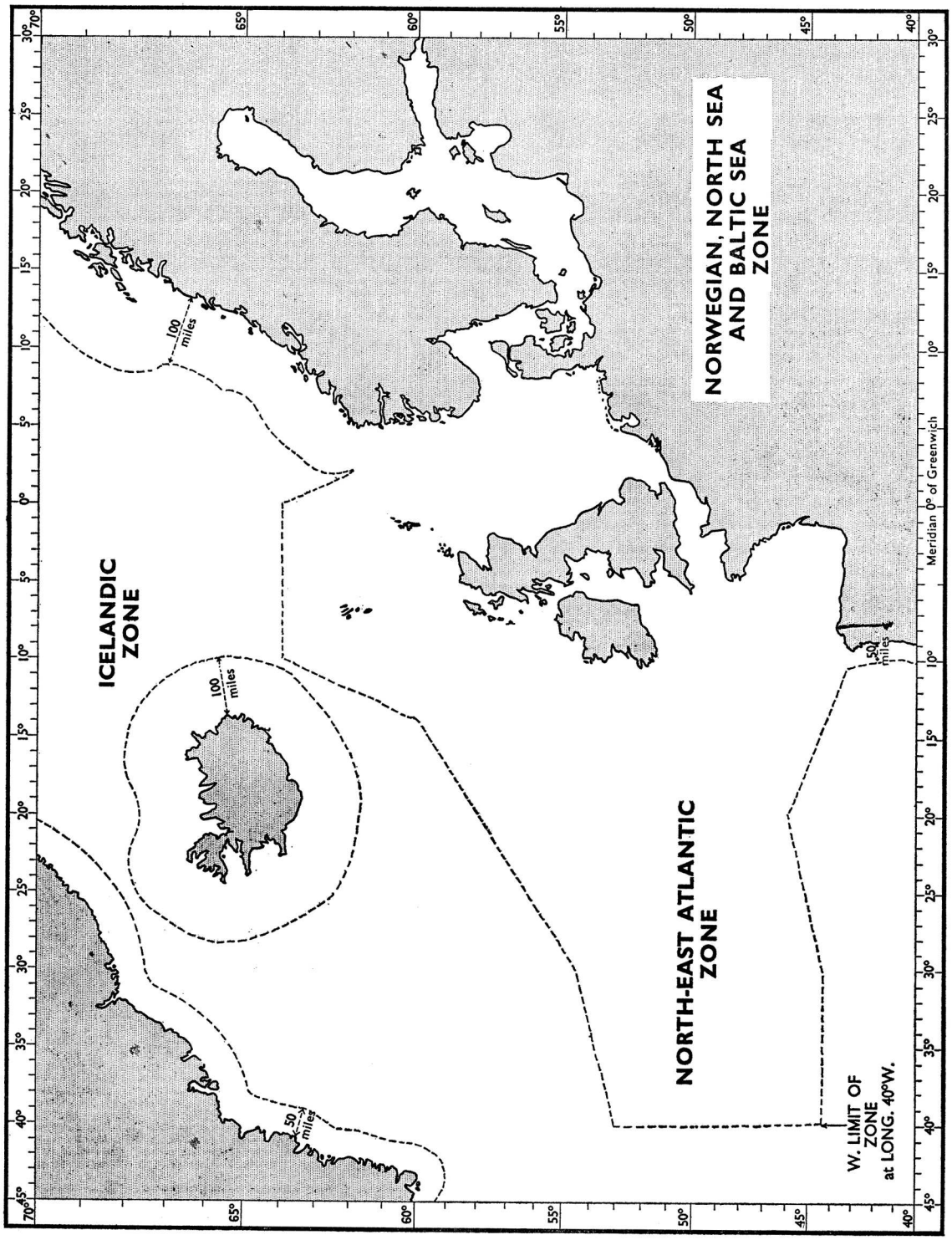
NORWEGIAN, NORTH SEA AND BALTIC SEA ZONE
ICELANDIC ZONE
NORTH-EAST ATLANTIC ZONE
100 miles
100 miles
50 miles
50 miles
W. LIMIT OF ZONE at LONG. 40°W.
Meridian 0° of Greenwich

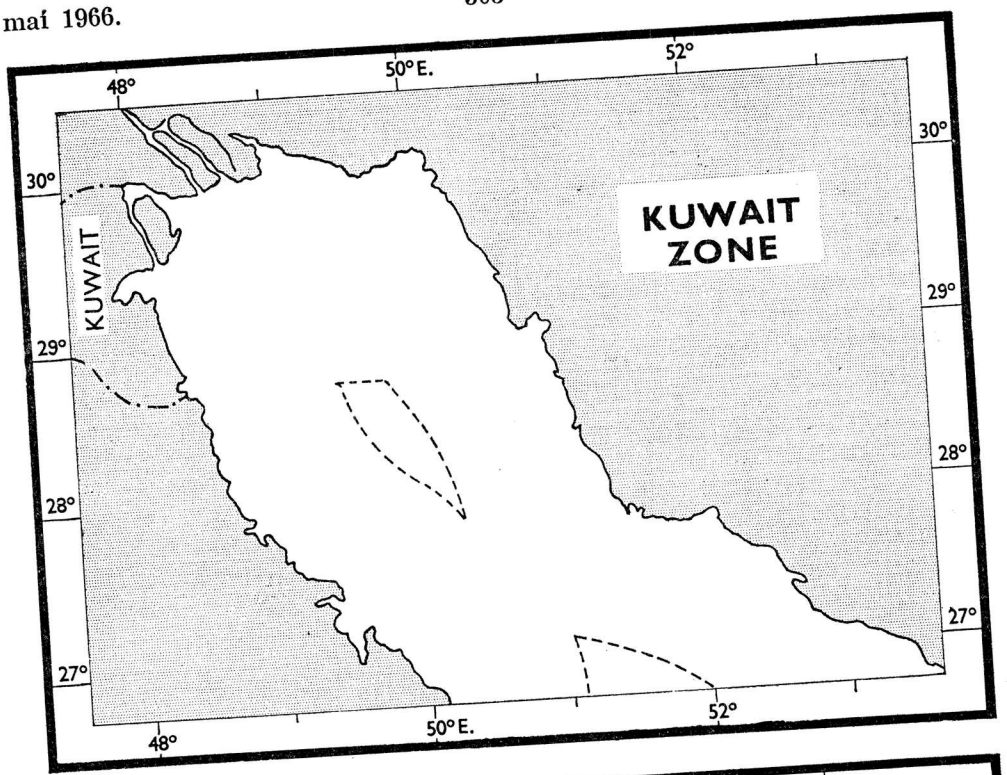
KUWAIT
KUWAIT ZONE
48°
50° E.
52°
30°
29°
28°
27°

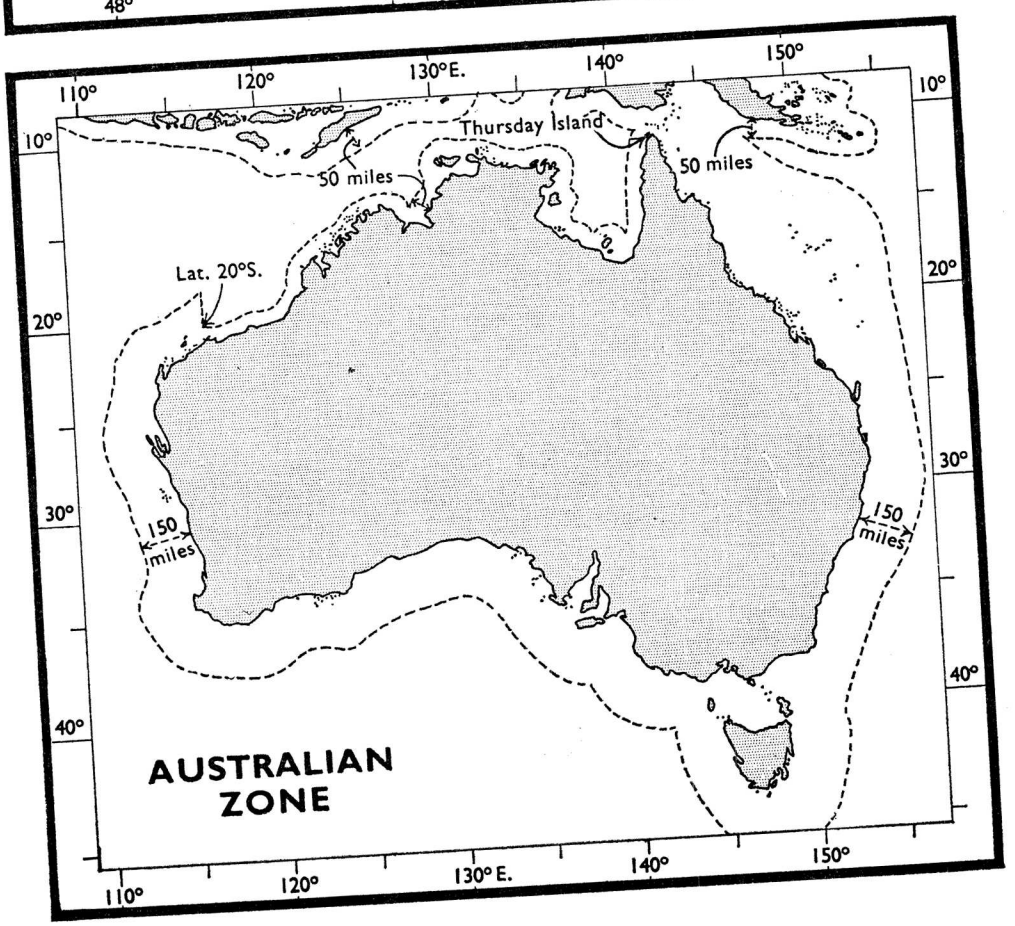
110°
120°
130° E.
140°
150°
10°
20°
30°
40°
Thursday Island
50 miles
50 miles
Lat. 20°S.
150 miles
150 miles
AUSTRALIAN ZONE

LÖG

um aðstoð við vangefið fólk og samtök hjarta- og æðaverndarfélaga.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Að ég samkvæmt 4. gr. laga nr. 50, 9. maí 1966 um breytingu á lögum nr 43, 29. maí 1958, um aðstoð við vangefið fólk, hef látið fella megin mál hinna fyrrnefndu laga inn í lög nr. 43, 29. maí 1958 og gef þau út svo breytt sem lög um aðstoð við vangefið fólk og samtök hjarta- og æðaverndarfélaga:

1. gr.

Af alls konar gosdrykkjum og öli, sem er framleitt hér á landi og afhent er eða selt á flöskum, skal næstu 10 ár greiða gjald, að upphæð 60 aura af hverri flösku, og renna ¾ hlutar gjalds þessa í Styrktarsjóð vangefinna, er vera skal í vörzlum félagsmálaráðuneytisins, en ¼ hluti skal renna til Hjartaverndar, samtaka hjarta- og æðaverndarfélaga á Íslandi, til rekstrar og endurbóta á hjartarannsóknarstöð samtakanna.

2. gr.

Gosdrykkja- og ölgerðir skulu greiða gjald samkvæmt 1. gr., og innheimtist það með tolltekjum ríkisins.

3. gr.

Verð á gosdrykkjum og öli, sem gjald greiðist af samkvæmt lögum þessum, er heimilt að hækka sem gjaldinu nemur. Telst gjaldið ekki innifalið í söluverði við álagningu söluskatts og gjalds til útflutningssjóðs.

4. gr.

Fé því, sem aflað er samkvæmt lögum þessum í Styrktarsjóð vangefinna, skal varið til að reisa og endurbæta stofnanir fyrir vangefið fólk.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 1. júlí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Eggert G. Þorsteinsson.

Stjórnartíðindi A, nr. 77—78. Útgáfudagur 25. júlí 1966.

STJÓRNARTÍÐINDI A 10 — 1966

15. júlí 1966. 305 Nr. 79.

BRÁÐABIRGÐALÖG

um lausn deilu framreiðslumanna og veitingamanna.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Samgöngumálaráðherra hefur tjáð mér, að verkfall hafi staðið yfir hjá félögum í Félagi framreiðslumanna frá því 8. þ. m., og hafi sáttatilraunir ekki borið árangur og ekki horfur á lausn deilunnar í bráð, m. a. vegna djúpstæðs ágreinings um rétt Félags framreiðslumanna til afskipta af vinnutilhögun í veitingahúsum.

Enn fremur, að Samband veitinga- og gistihúsaeigenda hafi ákveðið að loka veitingahúsum sínum fyrir alla, nema erlenda dvalargesti, meðan verkfallið stendur, og tilkynnt það samgöngumálaráðuneytinu bréflega. Muni þá ekki unnt að veita öðrum mönnum, þar á meðal farþegum erlendra skemmtiferðaskipa, almenna og samningsbundna þjónustu. Nú sé mesti annatími veitingahúsa, vegna mikils fjölda erlendra ferðamanna og ferðamannaskipa. Verði ekki unnt að veita þessu ferðafólki sæmilega þjónustu, sé hætta á að varanlega verði spillt árangri langrar og ötullar landkynningarstarfsemi, sem erfitt yrði að bæta, og bitna myndi á öllum þeim aðilum hér á landi, sem hafa atvinnu af þjónustu við ferðamenn, og verða þjóðinni til vansæmdar.

Því telur ríkisstjórnin, að brýna nauðsyn beri til að koma í veg fyrir stöðvun á rekstri veitingahúsanna.

Fyrir því eru hér með sett bráðabirgðalög, samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar, á þessa leið:

1. gr.

Hæstiréttur tilnefnir 3 menn í gerðardóm, sem ákveði kaup og kjör faglærðra framreiðslumanna og barmanna í veitingahúsum.

Hæstiréttur kveður á um, hver hinna þriggja gerðardómsmanna skuli vera formaður dómsins.

Gerðardómurinn setur sér starfsreglur, aflar sér af sjálfsdáðum nauðsynlegra gagna, og er rétt að krefjast skýrslna, munnlegra eða skriflegra, af einstökum mönnum og embættismönnum.

2. gr.

Gerðardómurinn skal við ákvörðun þóknunar og starfskjara hafa hliðsjón af samningi frá 4. júní 1965 milli Sambands veitinga- og gistihúsaeigenda og Félags framreiðslumanna, svo og þeirra kauphækkana og kjarabóta, sem sambærilegar stéttir hafa orðið aðnjótandi frá því 4. júní 1965.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

3. gr.

Verkföll, þar á meðal samúðarverkföll í því skyni að knýja fram aðra skipan kjaramála, sem lög þessi taka til, eru óheimil, þar á meðal framhald verkfalls Félags framreiðslumanna, sem hófst 8. júlí 1966.

4. gr.

Ákvarðanir gerðardóms, samkvæmt 1. gr., skulu að því er varðar greiðslur veitingahúsaeigenda til félaga í Félagi framreiðslumanna gilda frá gildistöku laga þessara.

Að öðru leyti skal samningur Sambands veitinga- og gistihúsaeigenda og Félags framreiðslumanna, dags. 4. júní 1965, gilda, þar til gerðardómur fellur.

5. gr.

Kostnaður við gerðardóminn, þar á meðal laun gerðardómsmanna eftir ákvörðun ráðherra, greiðist úr ríkissjóði.

6. gr.

Með brot gegn lögum þessum skal farið að hætti opinberra mála, og varða brot sektum.

7. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og gilda þar til nýr samningur tekst milli Sambands veitinga- og gistihúsaeigenda og Félags framreiðslumanna, þó eigi lengur en til 1. febrúar 1967.

Gjört að Bessastöðum, 15. júlí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Ingólfur Jónsson.

Stjórnartíðindi A, nr. 79. Útgáfudagur 15. júlí 1966.

STJÓRNARTÍÐINDI A 11 — 1966

15. ágúst 1966. 307 Nr. 80.

LÖG

um kísilgúrverksmiðju við Mývatn.

Forseti Íslands

gjörir kunnugt: Að ég samkvæmt 9. gr. laga nr. 60 13. maí 1966 hef látið fella meginmál þeirra inn í lög nr. 22 21. maí 1964 og gef þau út svo breytt.

1. gr.

Ríkisstjórnin skal beita sér fyrir stofnun hlutafélags, er reisi og reki verksmiðju við Mývatn og Námaskarð í Suður-Þingeyjarsýslu, til þess að vinna markaðshæfan kísilgúr úr botnleðju Mývatns. Í því skyni er henni heimilt:

1. Að leggja fram allt að kr. 50 millj. af fé ríkissjóðs sem hlutafé í nefndu hlutafélagi. Einnig er henni heimilt að taka lán í þessu skyni og til greiðslu undirbúningskostnaðar.
2. Að selja verksmiðjunni hráefni úr kísilgúrnámunni í Mývatni utan netlaga eða leigja hlutafélaginu afnot hennar.
3. Að selja kísilgúrverksmiðjunni jarðnæði við Mývatn og Námaskarð eftir því, sem þarfir hennar krefjast og ríkið á eða kann að eignast samkvæmt 7. gr.
4. Að nýta jarðhitasvæðið við Námaskarð í þágu hitaveitu, er ríkisstjórnin lætur reisa og reka og m. a. skal gegna því hlutverki að selja kísilgúrverksmiðjunni jarðhita til reksturs síns.
5. Að semja um lækkun aðflutningsgjalda af vörum til byggingar verksmiðjunnar.
6. Að veita ríkisábyrgð fyrir láni eða lánum, er hlutafélaginu verði veitt til byggingar verksmiðjunnar, að fjárhæð samtals allt að 75 milljónum króna eða jafnvirði þeirra í erlendri mynt, eða taka lán innan sömu marka og endurlána félaginu í sama tilgangi.

Framleiðslufélagi því, sem um ræðir í grein þessari, skal heimilt að veita sölufélagi samkv. 6. gr. laga þessara einkarétt til útflutnings og sölu erlendis á framleiðslu verksmiðjunnar um tiltekinn tíma, eftir því sem um kann að semjast milli stofnenda framleiðslufélagsins.

2. gr.

Áður en framleiðslufélag er stofnað samkvæmt 1. gr., er ríkisstjórninni heimilt að taka þátt í stofnun sérstaks hlutafélags til bráðabirgða, er annist skipulagningu kísilgúrverksmiðjunnar og annan undirbúning að byggingu og rekstri hennar, enda sé stefnt að því, að framleiðslufélagið taki við af slíku undirbúningsfélagi.

Um hlutafjárframlag ríkisins til undirbúningsfélagsins skal heimilt að beita 1. tölulið 1. gr., enda verði framlagið endurgreitt ríkissjóði við stofnun framleiðslufélagsins með hlutabréfum í framleiðslufélaginu eða skuldabréfum þess, er að nafnverði samsvari hlutafjáreign ríkissjóðs í undirbúningsfélaginu, sem þá verði slitið.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

3. gr.

Stofnun hlutafélaga skv. 1. og 2. gr. skal bundin eftirtöldum skilyrðum:

1. Hlutafélagið greiði ríkissjóði, annaðhvort í peningum eða hlutabréfum, allan kostnað, sem hann hefur haft af undirbúningsrannsóknum og áætlunum vegna kísilgúrverksmiðjunnar.
2. Hlutabréf séu skráð á nafn.

4. gr.

Fjöldi stofnenda hlutafélaga samkv. 1. og 2. gr. laga þessara skal vera óháður ákvæði 1. málsliðs 2. mgr. 4. gr. laga nr. 77 27. júní 1921, um hlutafélög. Sama máli gegnir um hluthafa þess, að því er snertir 38. gr. hlutafélagalaganna.

Íslenzka ríkinu, og hinum erlenda aðila, sem samvinna yrði höfð við um framleiðslu og sölu kísilgúrsins, skal heimilt að vera fullgildir stofnendur framleiðslufélags skv. 1. gr. laganna.

Fulltrúar hins erlenda aðila í stjórn framleiðslufélagsins mega vera erlendir ríkisborgarar og búsettir erlendis. Stjórn félagsins skal þó jafnan skipuð hérlendis búsettum mönnum að meiri hluta. Stjórnendur framleiðslufélagsins þurfa ekki að eiga hlut í félaginu. Stjórnendum skal heimilt að fela öðrum að sækja stjórnarfundi af sinni hálfu með fullu umboði.

Fulltrúar ríkisins í stjórn framleiðslufélagsins og varamenn þeirra skulu kosnir á Alþingi til 4 ára í senn.

Ríkisstjórnin skal bjóða sveitarfélögum á Norðurlandi til kaups hluta af þeim hlutabréfum í framleiðslufélaginu, sem ríkisstjórnin skráir sig fyrir, með þeim skilmálum, sem hún ákveður.

5. gr.

Af hlutafé félaga, sem stofnuð verða skv. 1. og 2. gr., skal ekki minna en 51% vera í eigu íslenzka ríkisins.

Ákvæði 2. málsliðs 2. mgr. 31. gr. laga nr. 77 27. júní 1921, um hlutafélög, skulu ekki takmarka atkvæðisrétt hluthafa í félögunum.

6. gr.

Þeim erlenda aðila, sem samvinna yrði höfð við um framleiðslu og sölu kísilgúrsins, skal heimilt að stofna hlutafélag á Íslandi til að annast útflutning og sölu erlendis á framleiðslu kísilgúrverksmiðjunnar, með þeim skilmálum, sem um verður samið við ríkisstjórnina.

Hinum erlenda aðila heimilast að vera fullgildur stofnandi sölufélags samkvæmt grein þessari, án tillits til ákvæða 2. mgr. 4. gr. laga nr. 77 27. júní 1921, um hlutafélög, og skal fjöldi hluthafa félagsins óháður ákvæðum 38. gr. þeirra laga. Enn fremur skulu ákvæði 2. töluliðs 3. gr., 3. mgr. 4. gr. og 2. mgr. 5. gr. í lögum þessum gilda um slíkt félag.

7. gr.

Krefjist framkvæmd 1. gr. kaupa á jarðnæði og annarri aðstöðu í eigu annarra en ríkisins, án þess að samningar náist um kaup þessara réttinda, skal ríkisstjórninni heimilt að taka þau eignarnámi gegn bótum eftir mati óvilhallra manna. Um eignarnámið skal farið að lögum nr. 61 14. nóvember 1917, um framkvæmd eignarnáms.

8. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að gera samning innan marka þessara laga við erlendan aðila um samvinnu um framleiðslu og sölu kísilgúrs frá verksmiðjunni og kveða þar á um þær skuldbindingar af sinni hálfu og hins erlenda aðila, sem telja má nauðsynlegar og eðlilegar í sambandi við samaðild þeirra að framleiðslu-

félaginu og varðandi útflutning og sölu á framleiðslu þess, þar með talin þau málefni, sem 9. gr. þessara laga fjallar um.

9. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að kveða svo á með samningi, að framleiðslufélag samkv. 1. gr. annars vegar og sölufélag samkv. 6. gr. hins vegar greiði hvort um sig einn tekjuskatt í stað annarra skatta, venjulegra eða sérstakra, sem á eru lagðir samkvæmt lögum, þann tíma, sem samningurinn tiltekur, og nemi skattur þessi 45% af skattskyldum tekjum félaganna. Að því er framleiðslufélagið varðar er heimilt að kveða svo á, að skattur þessi fari eigi niður úr tilteknu marki fyrir hvert skattár án tillits til tekna. Skattskyldar tekjur félaganna er heimilt að reikna samkvæmt lögum nr. 90/1965, þó þannig, að ákvæði 1. og 2. mgr. 17. gr. laganna gildi eigi við ákvörðun þeirra. Varðandi ákvörðun skattskyldra tekna sölufélagsins má kveða svo á, að eigi verði annar kostnaður talinn til frádráttar en beinn kostnaður þess hér á landi.

Ríkisstjórninni er og heimilt að kveða svo á með samningi við hinn erlenda aðila, sem samvinna yrði höfð við um framleiðslu og sölu kísilgúrsins, að því er varðar þóknun fyrir tækni- og stjórnunaraðstoð, er hann kynni að veita framleiðslufélaginu við rekstur verksmiðjunnar, að hann greiði af slíkri þóknun einn tekjuskatt, er nemi 45% af umræddri þóknun, án þess að nokkur kostnaður komi henni til frádráttar við álagningu hans. Ríkisstjórninni er heimilt að ákveða á sama hátt, að eigi skuli skattleggja hlutafjáreign hins erlenda aðila í framleiðslufélaginu og sölufélaginu eða arð af henni, höfuðstól og vexti af lánum hins erlenda aðila til framleiðslufélagsins eða sölufélagsins og greiðslur erlenda aðilans inn á viðskiptareikning sölufélagsins. Hið sama á við um hlutafé og arð annarra erlendra hluthafa í félögum þessum, ef einhverjir yrðu.

Jafnframt er ríkisstjórninni heimilt að kveða svo á með samningi, að framleiðslufélagi samkv. 1. gr., sölufélagi samkv. 6. gr. og hinum erlenda aðila skuli eigi skylt að greiða hér á landi, umfram tekjuskatt þann, sem að framan greinir, aðra skatta en þá, sem hér segir:

1. Almenn stimpilgjöld, þinglýsingargjöld og önnur skráningargjöld.
2. Ökutækja- og vegaskatta, sem almennt eru á lagðir.
3. Skoðunargjöld og leyfisgjöld, sem almennt eru á lögð.
4. Félagsleg gjöld, sem íslenzkum atvinnurekendum ber almennt að greiða, svo sem lífeyrisiðgjöld til almannatrygginga, slysatryggingagjöld, atvinnuleysistryggingagjöld og launaskatt.
5. Innlendan söluskatt samkvæmt lögum nr. 10/1960 og hliðstæða skatta, sbr. þó 4. mgr. þessarar greinar og 5. tölulið 1. gr.
6. Skatta, sem í eðli sínu eru þóknun fyrir þjónustu við aðilana, þar með talið iðnaðarrannsóknargjald lagt á framleiðslufélagið eins og nú er samkvæmt lögum nr. 64/1965.

Ríkisstjórninni er heimilt að kveða svo á, að innflutningur framleiðslufélagsins á umbúðum eða efni, sem endurútflutt er frá verksmiðjunni, og útflutningur á framleiðslu hennar og þær sölur, sem fram fara af hálfu framleiðslufélagsins og sölufélagsins sem þáttur í þeim útflutningi, skuli eigi háð aðflutnings- eða útflutningstollum, né heldur sköttum samkv. 5. tölulið 3. mgr.

Skattar þeir og gjöld, sem um ræðir í grein þessari, álagning þeirra, greiðsla og innheimta, skulu háð nánari ákvæðum þeirra samninga, sem ríkisstjórnin gerir við hlutaðeigandi aðila.

Þar til gerður hefur verið tvísköttunarsamningur við það eða þau ríki, þar sem viðkomandi starfsmenn eru búsettir, er ríkisstjórninni heimilt að beita ákvæðum

tillagna Efnahags- og framfarastofnunarinnar í París (OECD) að milliríkjasamþykkt um tvísköttun, að því er varðar skattlagningu á greiðslum, sem inntar yrðu af hendi af aðilum búsettum utan Íslands til starfsmanna, sem hinn erlendi aðili hefur látið sölufélaginu eða framleiðslufélaginu í té við rekstur þeirra hér á landi.

Ríkisstjórninni skal heimilt að veita framleiðslufélagi samkv. 1. gr., sölufélagi samkv. 6. gr. og hinum erlenda aðila þau leyfi, sem nauðsynleg eru til starfsemi þeirra hér á landi varðandi framleiðslu og sölu á kísilgúr. Ríkisstjórninni skal heimilt að gefa út verzlunarleyfi til sölufélagsins, eftir því sem tilgangur þess segir til um, með þeim skilmálum, sem um verður samið við stofnanda þess. Sölufélaginu skal heimilt að hafa reikninga erlendis fyrir gjaldeyristekjur, sem stafa frá sölu þess á framleiðslu kísilgúrverksmiðjunnar, og að ráðstafa fé úr slíkum reikningum í þágu rekstrar síns á Íslandi og til greiðslu ágóðahlutar til hluthafa sinna, enda geri það gjaldeyriseftirliti Seðlabanka Íslands grein fyrir slíkum reikningsinnstæðum og ráðstöfunum með samkomulagi við þann aðila.

10. gr.

Framleiðslufélagið skal gera allar þær varúðar- og öryggisráðstafanir, sem við verður komið, til þess að koma í veg fyrir, að dýralíf og gróður við Mývatn bíði tjón af starfsemi kísilgúrverksmiðjunnar. Einnig skal það haga gerð mannvirkja þannig, að þau fari sem bezt í umhverfinu.

11. gr.

Iðnaðarmálaráðherra fer með mál, er snerta eignarhlutdeild ríkisins í kísilgúrverksmiðjunni.

Ráðherra raforkumála fer með mál varðandi hitaveituna, og setur hann nánari reglur um stofnun hennar og rekstur.

12. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Ákvæði til bráðabirgða.

Verði framleiðslufélagið stofnað milli þinga, skulu fulltrúar ríkisins í stjórn þess skipaðir til bráðabirgða af ríkisstjórninni, og skal sú skipun gilda þar til næsta reglulegt Alþingi hefur kosið fulltrúa af sinni hálfu.

Gjört að Bessastöðum, 15. ágúst 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Jóhann Hafstein.

BRÁÐABIRGÐALÖG

um breyting á lögum nr. 53 1966, um vernd barna og ungmenna.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Menntamálaráðherra hefur tjáð mér, að komið hafi í ljós, að ákvæði 1. mgr. 12. gr. laga nr. 53 1966, um vernd barna og ungmenna, setji óþarflega þröngar skorður varðandi val manns til að gegna formennsku barnaverndarráðs. Beri því brýna nauðsyn til að setja bráðabirgðalög um breyting á nefndri lagagrein, á þann veg, að niður sé felld kvöð um embættisgengi lögfræðings þess, er vera skal formaður ráðsins.

Fyrir því eru hér með sett bráðabirgðalög samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar á þessa leið:

1. gr.

1. mgr. 12. gr. laga nr. 53 1966, um vernd barna og ungmenna orðist svo:

Ráðherra skipar fimm manna barnaverndarráð til 4 ára í senn. Skal það hafa aðsetur í Reykjavík. Formaður ráðsins skal vera lögfræðingur.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 4. ágúst 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Gylfi Þ. Gíslason.

AUGLÝSING

um staðfesting forseta Íslands á breytingu á reglugerð nr. 76/1958 fyrir Háskóla Íslands með áorðinni breytingu samkv. reglugerð nr. 81/1965.

Forseti Íslands féllst hinn 7. júní 1966 á tillögu menntamálaráðherra um eftirfarandi breytingu á reglugerð fyrir Hákóla Íslands nr. 76 frá 17. júní 1958 með áorðinni breytingu samkvæmt reglugerð nr. 81 frá 2. september 1965:

1. gr.

52. gr. II. málsgr. orðist svo:
Prófið, sem er aðeins skriflegt, fer fram í lok marzmánaðar ár hvert. Nú hefur stúdent sagt sig til prófs, en stenzt ekki prófið eða kemur ekki til prófs og hefur lögmæt forföll, og er þá skylt að halda endurpróf í lok aprílmánaðar.

2. gr.

Reglugerðarbreyting þessi tekur þegar gildi.

Í menntamálaráðuneytinu, 7. júní 1966.

Gylfi Þ. Gíslason.

Birgir Thorlacius.

Nr. 83. 15. ágúst 1966.

LÖG

um skipulag á fólksflutningum með bifreiðum.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Að ég skv. 8. gr. laga nr. 73 13. maí 1966 hef látið fella meginmál þeirra inn í lög nr. 42 4. apríl 1956 og gef þau út svo breytt:

1. gr.

Engum er heimilt að hafa með höndum fólksflutninga með bifreiðum, sem stærri eru en svo, að þær rúmi 8 farþega, nema hann hafi til þess sérleyfi eða réttindi til hópferðaaksturs frá ríkisstjórninni. Slíkt sérleyfi þarf og til þess að hafa á hendi fastar ferðir eða áætlunarferðir til fólksflutninga með bifreiðum, sem rúma 3 til 8 farþega. Til fastra ferða teljast í lögum þessum allar ferðir, sem farnar eru í hverri viku eða oftar árið um kring eða einhvern hluta þess. Til áætlunarferða teljast í lögum þessum allar auglýstar ferðir og allar ferðir, þar sem farþegum eru seld einstök sæti í bifreiðum á ákveðinni leið. Nú verður ágreiningur um, hvað skuli telja fastar ferðir eða áætlunarferðir, og sker þá ráðherra úr.

Ráðuneytinu er heimilt að taka í sínar hendur að nokkru eða öllu leyti póst- og farþegaflutning með eigin bifreiðum á þeim leiðum, er því þykir henta, enda fullnægi bifreiðar þess settum reglum fyrir sérleyfishafa.

Ráðherra getur undanþegið frá sérleyfisskyldu á vissum leiðum vörubifreiðar, er flytja að staðaldri framleiðsluvörur bænda, en rúma auk þess allt að átta farþegum, enda fullnægi þær að öðru leyti settum reglum fyrir fólksflutninga. Undanþágan skal veitt til ákveðins tíma í senn. Sérleyfi þarf ekki til fólksflutninga innan hvers lögsagnarumdæmis, ef um er að ræða hópferðir, ferðir á héraðsmót eða almennar skemmtanir, svo og ferðir með starfsfólk að og frá vinnustað, sem framkvæmdar eru á kostnað vinnuveitanda. Bæjarfélög skulu í þessu sambandi teljast til þess lögsagnarumdæmis, sem næst þeim er. Heimilt er ráðherra að undanþiggja sérleyfi slíkar fólksflutningaferðir, sem farnar eru milli lögsagnarumdæma. Sýslu- eða sveitarfélög skulu að öðru jöfnu hafa forgangsrétt til sérleyfa, þegar þau eru veitt innan sýslu eða sveitarfélaga og þessir aðilar sækja um þau.

Þeir sérleyfishafar, er sérleyfi hafa áður haft, skulu sitja fyrir um endurveitingu sérleyfa á viðkomandi leiðum, ef þeir aðilar sækja um þau og hafa að undanförnu rækt sérleyfisaksturinn vel að dómi Skipulagsnefndar fólksflutninga með bifreiðum, er skipuð skal skv. 2. gr.

2. gr.

Til þess að gera tillögur til ráðuneytisins um fyrirkomulag og rekstur allan á flutningum samkvæmt lögum þessum skal vera fimm manna nefnd og fimm menn til vara. Ráðherra skipar nefndina þannig: Einn að fengnum tillögum Alþýðusambands Íslands, annan að fengnum tillögum Búnaðarfélags Íslands og tvo að fengnu áliti sérleyfishafa. Fimmta nefndarmanninn skipar ráðherra án íhlutunar, og er hann formaður.

Nefndin skal skipuð til fimm almanaksára í senn, enda falli starfstími hennar að mestu saman við sérleyfistímabilið, sbr. a-lið 3. gr. Þóknun fyrir störf nefndarinnar ákveður ráðherra, og greiðast þau af sérleyfisgjaldinu.

3. gr.

Nú sækir félag eða einstaklingur um sérleyfi til fólksflutninga á einhverri leið, og er ráðherra þá heimilt að veita það með þeim skilyrðum, er hér segir:

a. Að sérleyfið gildi fyrir fimm ár og sé óframseljanlegt.
b. Að sérleyfið gildi fyrir ákveðna tölu bifreiða á tilteknum leiðum, þó þannig, að flutningaþörfinni sé fullnægt.
   Binda má sérleyfi við ákveðnar gerðir bifreiða.
c. Að sérleyfishafi noti þær tegundir og gerðir bifreiða og fullnægi að öðru leyti skilyrðum, er ráðherra setur í reglugerð um búnað bifreiða til öryggis og þæginda farþegum.
d. Að sérleyfishafi skuli skuldbundinn til þess að láta bifreiðar sínar vera í förum samkvæmt áætlunum og reglum og flutningagjaldskrá, er ráðherra setur.
e. Að sérleyfishafi sé skyldur að flytja póst eftir gjaldskrá og reglum, er ráðherra setur.
f. Að bifreiðarstjórar á bifreiðum, er lög þessi ná til, fullnægi skilyrðum, er ráðherra setur í reglugerð um æfingu við akstur o. fl. til öryggis farþegum.
g. Að sérleyfishafar skuli hafa sérleyfis- og hópferðabifreiðar sínar í afgreiðslu á afgreiðslustöðvum, er Skipulagsnefnd fólksflutninga með bifreiðum samþykkir.
h. Heimilt er ráðherra, að fengnum meðmælum Skipulagsnefndar fólksflutninga með bifreiðum, að binda sérleyfi og einkaleyfi þeim skilyrðum, að sérleyfis- og einkaleyfishafar skuli skuldbundnir að kaupa þær fasteignir og bifreiðar, sem

notaðar hafa verið áður til reksturs á sérleyfisleiðum og teljast nauðsynlegar og henta viðkomandi rekstri, á verði, sem samkomulag verður um milli aðila. Náist ekki samkomulag um verð, skal það ákveðið með mati dómkvaddra manna.

Nú sækir félag eða einstaklingur um réttindi til hópferðaaksturs, og er ráðherra þá heimilt að veita þau að fengnum meðmælum Skipulagsnefndar fólksflutninga með bifreiðum með þeim skilyrðum, sem hér segir:

a. Að hópferðaréttindin gildi fyrir eitt ár í senn og séu óframseljanleg.

b. Að hópferðaréttindin gildi fyrir ákveðnar bifreiðar og séu þær eingöngu notaðar til fólksflutninga, meðan leyfið gildir.

c. Að hópferðaréttindahafi skuli skuldbundinn til að hafa hópferðabifreiðar sínar í afgreiðslu á afgreiðslustöðvum, er Skipulagsnefnd fólksflutninga með bifreiðum samþykkir.

4. gr.

Ráðuneytinu er heimilt að taka í sínar hendur afgreiðslu sérleyfisbifreiða og bifreiða með undanþágu gegn afgreiðslugjaldi, er það ákveður.

5. gr.

Sérleyfi til fólksflutninga með strætisvögnum í kaupstöðum skal veitt að fengnum tillögum hlutaðeigandi bæjarstjórnar.

Nú ákveður bæjarstjórn, að bærinn taki í sínar hendur rekstur strætisvagna innan lögsagnarumdæmisins, sem áður hefur verið veitt sérleyfi til, og er þá skylt að veita bæjarstjórn einkaleyfi til þess, þegar tímabil sérleyfishafa er útrunnið, enda hafi bæjarstjórn sótt um það eigi síðar en þrem mánuðum áður en sérleyfið fellur úr gildi.

6. gr.

Sérleyfis-, undanþágu- og hópferðaréttindahafar skulu greiða sérleyfisgjald, 3% af heildartekjum af farþegaflutningum í sérleyfis- og leyfisskyldum hópferðaakstri. Greiðslufyrirkomulag sérleyfisgjaldsins ákveður ráðherra í reglugerð, að fengnum tillögum Skipulagsnefndar fólksflutninga með bifreiðum.

Hópferðaréttindahafar skulu auk sérleyfisgjaldsins greiða árlegt gjald fyrir hópferðaréttindin. Upphæð gjaldsins skal ákveðin með reglugerð, að fengnum tillögum Skipulagsnefndar fólksflutninga með bifreiðum.

Sérleyfisgjaldinu skal aðallega varið til að greiða kostnað við eftirlit og stjórn fólksflutninga með bifreiðum samkvæmt lögum þessum, svo og til byggingar afgreiðslustöðva fyrir sérleyfisbifreiðar, enda komi ríkisstjórn og sveitarstjórnir sér saman um fjárframlög í þessu skyni.

7. gr.

Ráðuneytið getur falið póststjórninni eða annarri stofnun að hafa með höndum yfirumsjón og eftirlit með fólksflutningum í bifreiðum, er sérleyfi, undanþágu eða réttindi til hópferðaaksturs þarf fyrir.

Skipulagsnefnd fólksflutninga með bifreiðum, og sú stofnun, sem fer með þessi mál, skulu hafa sem nánasta samvinnu.

8. gr.

Nánari ákvæði um skipulagningu fólksflutninga með bifreiðum setur ráðherra í reglugerð að fengnum tillögum nefndar þeirrar, sem um getur í 2. gr. þessara laga.

9. gr.

Brjóti sérleyfishafi, undanþáguhafi eða hópferðaréttindahafi á einhvern hátt lög þessi eða reglugerðir, sem settar eru samkvæmt þeim, er ráðherra heimilt, samkvæmt tillögum Skipulagsnefndar fólksflutninga með bifreiðum, að svipta þá sérleyfi, undanþágu eða réttindum til hópferðaaksturs þegar í stað.

10. gr.

Brot gegn lögum þessum og reglugerðum, er settar verða samkvæmt þeim, varða sektum frá 1000 til 10000 kr., nema þyngri refsing liggi við samkvæmt öðrum lögum, og skal fara með slík mál að hætti opinberra mála.

11. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Jafnframt eru úr gildi numin lög nr. 22 30. janúar 1945, um skipulag á fólksflutningum með bifreiðum, lög nr. 12/1947 og lög nr. 3/1952, um breyting á nefndum lögum, nr. 22 frá 30. janúar 1945.

Gjört að Bessastöðum, 15. ágúst 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Ingólfur Jónsson.

15. ágúst 1966. Nr. 84.

LÖG

um stýrimannaskólann í Reykjavík.

Forseti Íslands

gjörir kunnugt: Að ég samkvæmt 18. gr. laga nr. 32 28. apríl 1966 hef látið fella meginmál þeirra inn í lög nr. 5 14. marz 1955 og gef þau út svo breytt:

I. KAFLI
Markmið skólans og skipulag.

1. gr.

Markmið stýrimannaskólans er að veita þá fræðslu, er þarf til að standast fiskimannapróf, farmannapróf og próf skipstjóra á varðskipum ríkisins.

2. gr.

Skólinn starfar í þremur deildum, eins og tveggja ára deild fyrir fiskimannapróf, þriggja ára deild fyrir farmannapróf og auk þess í sérstakri deild fyrir skipstjórapróf á varðskipum ríkisins.

II. KAFLI
Kennslan.

3. gr.

Í skólanum skal kenna:

Stærðfræði, siglingafræði, íslenzku, dönsku, ensku, eðlisfræði, rafmagnsfræði, vélfræði, sjórétt, veðurfræði, heilsufræði, bókhald, viðskiptafræði, sjómennsku og íþróttir, einkum sund; auk þess þær fræðigreinar, sem krafizt er sérstaklega fyrir skipstjóra á varðskipum ríkisins.

III. KAFLI
Próf.

4. gr.

Í skólanum skulu vera þessi fullnaðarpróf: Fiskimannapróf 2. stigs, farmannapróf 3. stigs og próf skipstjóra á varðskipum ríkisins.

5. gr.

Til fiskimannaprófs 1. stigs og farmannaprófs 1. stigs útheimtist:

I. Stærðfræði (skrifleg):
1. Í reikningi: Kunnátta í fræðinni um heilar tölur, jákvæðar og neikvæðar, almenn brot, þríliðureikning, einfaldan prósentureikning, veldi og rót, notkun logaritma.
2. Í flatarmálsfræði: Beinar línur, horn, þríhyrningar, ferhyrningar, hringurinn, flatarmál þríhyrnings, rétthyrnings og hrings.
3. Þríhyrningafræði: Þekking á grundvallaratriðum þríhyrningafræðinnar og á útreikningi flatra, rétthyrndra þríhyrninga samkvæmt henni.

II. Siglingafræði (skrifleg og munnleg):
1. Þekking á jarðhnettinum, lögun hans og stærð, bauganeti hans, breidd og lengd; kompáslínur og kompásstrik.
2. Þekking á kompásnum og notkun hans, á misvísun og halla (inklination), segulskekkju og hvernig hún er fundin með jarðlægum athugunum, á segulskekkjutöflum og stýristöflum.
3. Þekking á sjókortum, innihaldi þeirra og notkun.
4. Þekking á miðunartækjum, vegmælum og djúpmælitækjum; þekking á leiðarreikningi, drift og straumi; að setja stefnu skipsins og að finna stað skipsins í sjókortinu.
5. Þekking á dagbókarhaldi; kunna að finna, hvenær flóð verður og fjara.
6. Þekking á sextanti og notkun hans.
7. Þekking á notkun helztu raf- og radíótækja, sem notuð eru um borð í fiskiskipum.

III. Sjómennska (munnleg, skrifleg og verkleg):
1. Þekking á alþjóðlegum siglingareglum og neyðarbendingum, á bjargtækjum og notkun þeirra.
2. Þekking á hirðingu og meðferð á skipum, reiða og seglum, undirstöðuþekking á stöðugleika skipa; talíureikningur, almennar skipamælingar.
3. Að kunna algengustu hnúta, samsetning kaðla og víra, netaviðgerð og seglasaum.

Auk þess er nemendum skylt að hlýða á fyrirlestra um fiskverkun og meðferð sjávarafurða.

IV. Íslenzka (skrifleg og munnleg):

Að læra íslenzka réttritun og undirstöðuatriði íslenzkrar málfræði, einkum þau atriði, er stuðla að stafsetningarkunnáttu. Að hafa lesið að minnsta kosti 50 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum. Efnið skal valið þannig, að nemendur læri sem flest orð og orðatiltæki, er að sjómennsku lúta. Nemendur skulu kunna nokkurn veginn lögskipaða réttritun og geta samið stutta ritgerð um einfalt efni, þannig að orðfæri sé sæmilegt og lesmerki rétt sett.

V. Danska (munnleg):

Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 75 bls. í 8 bl. broti í lausu máli.

VI. Enska (munnleg):
Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 75 bls. í 8 bl. broti í lausu máli.

VII. Sjóréttur (skriflegur):
Að þekkja helztu lagaákvæði, er varða rétt og skyldur skipstjórnarmanna.

VIII. Heilsufræði (munnleg):
Að hafa fengið yfirlit yfir það helzta, er stendur í lækningabókum sjómanna, og sé einkum lögð áherzla á þessi atriði:
1. Hjálp í viðlögum við slysfarir og algengustu kvilla.
2. Sóttvarnarreglur, sem skipum er skylt að hlýða.
3. Almennar heilbrigðis- og þrifnaðarreglur í skipum.

6. gr.

Til fiskimannaprófs 2. stigs útheimtist hið sama og til fiskimannaprófs 1. stigs og enn fremur:

I. Stærðfræði (skrifleg):
1. Í flatarmálsfræði: Marghyrningar, sporbaugur, rétthyrndur þríhyrningur, einslaga og samfalla þríhyrningar, uppdrættir og útreikningur flatarmáls einföldustu flata.
2. Í þríhyrningafræði: Sinus-regla um flata þríhyrninga.
3. Í rúmfræði: Útreikningur rúmtaks ferstrendings og sívalnings.

II. Siglingafræði (skrifleg og munnleg):
1. Fyllri þekking á segulskekkju kompássins, kunna að finna segulskekkju með viks-athugun sólar, skyn á kompás-leiðréttingum.
2. Þekking á samdrætti og kunna að reikna stefnu og vegalengd milli tveggja staða með vaxandi breiddarmun og lengdarmun.
3. Þekking á leiðarbókarhaldi.
4. Þekking á himinhvolfinu og daglegri hreyfingu þess, á bauganetum þess, á að ákveða afstöðu himinhnatta, þekking á sólinni og hreyfingu hennar. Þekking á mælingu tímans og skiptingu hans. Kunna að finna ristíma og hvarftíma sólar.
5. Þekking á hæðarleiðréttingum sólar og að kunna að finna breiddina með athugun sólar í hádegisbaug.
6. Kunna að finna staðarlínu fyrir skipið og segulskekkju kompássins með hæðaraðferðinni.
7. Fyllri þekking á notkun helztu raf- og radíótækja, sem notuð eru um borð í fiskiskipum.

III. Sjómennska (munnleg og skrifleg):
1. Þekking á notkun alþjóða-merkjabókar og þekking á ljós- og hljóð-morse-merkjum eftir Morse-stafrófi.
2. Skipamælingar og fyllri þekking á stöðugleika skipa. Áhrif skrúfu og stýris.

IV. Íslenzka (munnleg og skrifleg):
Að hafa lesið að minnsta kosti 100 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum. Fyllri málfræðiþekking og helztu atriði setningafræðinnar.

V. Danska (munnleg):
Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 150 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum, geta talað dönsku nokkuð og kunna helztu málfræðiatriði.

VI. Enska (munnleg):
Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 150 bls. í 8 bl. broti, einkum um sjómennsku, geta talað ensku nokkuð og kunna helztu málfræðiatriði.

VII. Sjóréttur (skriflegur):
Fyllri þekking en til fiskimannaprófs 1. stigs.
VIII. Heilsufræði (munnleg):
Fyllri þekking en til fiskimannaprófs 1. stigs, einkum um næma sjúkdóma, samræðissjúkdóma og varnir gegn þeim.
IX. Vélfræði (munnleg):
Einföldustu atriði mótorfræðinnar ásamt yfirliti yfir algengustu vélar, notkun þeirra, umhirðu og eldsneyti.
X. Bókhald:
Að kunna það bókhald, er staðan útheimtir.
XI. Nemendum er skylt að hlýða á fyrirlestra um veðurfræði.

7. gr.

Til farmannaprófs 2. stigs útheimtist:

Stærðfræði (skrifleg):

Hið sama og krafizt er til fiskimannsprófs 2. stigs og enn fremur:
1. Í reikningi: Jöfnur með tveimur óþekktum stærðum.
2. Í flatarmálsfræði: Skyn á rétthyrndu koordinatkerfi.
3. Í þríhyrningafræði: Fyllri þekking á hornaföllunum og notkun þeirra. Útreikningar rétthyrndra kúluþríhyrninga.

Siglingafræði (skrifleg):

Að mestu hið sama og krafizt er til fiskimannaprófs 2. stigs og enn fremur: Kunna að finna stað skipsins með staðarlínum, byggðum á athugunum sólar, tungls fastastjörnu eða reikistjörnu. Fyllri þekking á himintunglum.

Þekking á notkun helztu raf- og radíótækja, sem notuð eru við siglingar.

Sjómennska (skrifleg og munnleg):

Hið sama og til farmannaprófs 1. stigs og enn fremur:
1. Stutt lýsing á byggingu skipa, rúmlestir, rúmmálsreikningur, djúprista og stöðugleiki. Viðhald skipa á sjó og landi.
2. Bátar og notkun þeirra. Tæki til fermingar og affermingar skipa. Meðferð farms og kjölfestu.
Öryggisráðstafanir og útreikningar við skipsströnd, árekstur, eldsvoða, sjóskaða o. fl. Einfaldur jafnvægisreikningur með tilliti til fermingar og affermingar skipa. Notkun taflna um styrkleika, aðallega þeirra hluta, sem notaðir eru við fermingu og affermingu skipa. Skyldur stýrimanns á verði.
3. Þekking á alþjóðlegum siglingareglum og neyðarbendingum og á bjargtækjum og notkun þeirra.

Eðlisfræði (skrifleg):

Þekking á eðlisfræðilegum eiginleikum hluta. Jafnvægi og hreyfing fastra, fljótandi og loftkenndra efna, þyngdarlögmál.

Samstilling og sundurliðun krafta. Eðlisþyngd. Dælur. Loftþyngdarmælar. Aðaldrættir hitafræðinnar. Einfaldar reglur um hljóðið og ljósið. Undirstöðuatriði rafmagnsfræðinnar til skilnings á byggingu raf- og radíótækja, sem notuð eru við siglingar.

Íslenzka (skrifleg):

Að hafa lesið að minnsta kosti 100 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum og geta skýrt það vel. Efnið skal valið þannig, að nemendur læri sem flest orðtök, er að sjómennsku lúta. Jafnframt skulu þeir hafa lært nokkurn veginn lögskipaða réttritun og helztu atriði íslenzkrar málfræði og setningafræði.

Danska (skrifleg):

Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 150 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum, einkum um líf og störf sjómanna. Helztu málfræðiatriði. Að geta gert léttan, danskan stíl.

Enska (skrifleg):

Að hafa lesið að minnsta kosti 150 bls. í 8 bl. broti, einkum um líf og störf sjómanna, skilja „Nautical Almanac"; geta gert létta, enska stíla.

Sjóréttur (skriflegur):

Sama þekking og til fiskimannaprófs 2. stigs.

Heilsufræði (munnleg):

Sama þekking og til fiskimannaprófs 2. stigs.

Vélfræði (munnleg):

Þekking á algengustu mótorvélum, einkum dísilvélum og gæzlu þeirra, ásamt hjálparvélum og eldsneytiseyðslu.

8. gr.

Til farmannaprófs 3. stigs hið sama og til farmannaprófs 2. stigs og enn fremur:

Stærðfræði (skrifleg og munnleg):

Í rúmfræði: Afstaða beinnar línu til flatar og flata innbyrðis. Þekking prisma, strýtu, keilu, kúlu, sívalnings og á línum, sem myndast á yfirborði þessara hluta við beinan gegnumskurð. Skyn á bogahornum og bogaþríhyrningum. Rúmtak prisma, strýtu, keilu, kúlu og sívalnings.

Siglingafræði (skrifleg og munnleg):

Fyllri þekking á segulskekkju kompássins. Kompásleiðréttingar. Þekking á stórbaugskortum og siglingu eftir stórbaug.

Fyllri þekking á notkun raf- og radíótækja, sem notuð eru við siglingar.

Sjómennska (skrifleg og munnleg):

1. Vatnsþéttar skiljur og tæmingartæki. Áhrif skrúfu og stýris. Helztu lagaákvæði um flokkun og skoðun skipa. Olíureikningar, áhrif vökva með fríu yfirborði á stöðugleika. Hleðsluplön.
2. Þekking á notkun alþjóðamerkjabókar, hljóð- og ljósmorse.

Rafmagnsfræði (skrifleg):

Fyllri þekking í rafmagnsfræði en til farmannaprófs 2. stigs til skilnings á raf- og radíótækjum, sem notuð eru við siglingar.

Landafræði og veðurfræði (skrifleg):

Stutt yfirlit yfir landslag hinna helztu meginlanda. Helztu skipgengar ár og fljót. Heimshöfin og helztu siglingaleiðir.

Helztu verzlunarborgir.

Skyn á helztu loft- og sjávarmælitækjum. Skipting hitans á yfirborði jarðar. Vatnsgufa loftsins, ský og úrkoma. Veðurfregnir og veðurkort.

Rafmagn í gufuhvolfinu. Loftþrýstingur. Vindar og lögmál þeirra. Þekking helztu hafstrauma.

Íslenzka (skrifleg og munnleg):

Að hafa lesið að minnsta kosti 200 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum. Fyllri þekking á íslenzkri málfræði og setningafræði en til farmannaprófs 2. stigs. Að geta samið vel og skilmerkilega skýrslur, er staðan útheimtir.

Danska (skrifleg og munnleg):

Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 200 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum. Geta gert danska stíla.

Enska (skrifleg og munnleg):
Að hafa lesið og geta lagt út að minnsta kosti 200 bls. í 8 bl. broti í lausu máli og ljóðum. Geta gert enska stíla.
Sjóréttur (skriflegur):
Fyllri þekking en til farmannaprófs 2. stigs, einkum um farmbréf og farmskírteini. Farmsamningar.
Heilsufræði (munnleg):
Fyllri þekking en til farmannaprófs 2. stigs, einkum um hitabeltissjúkdóma og varnir gegn þeim.
Bókhald og viðskiptafræði (skrifleg):
Þau atriði, er farmenn skiptir mestu og staða þeirra heimtar.
Vélfræði (munnleg):
Þekking algengra eimvéla ásamt kötlum og hjálparvélum. Hestöfl, eldsneytiseyðsla og gæzla vélarinnar.

9. gr.

Til skipstjóraprófs á varðskipum ríkisins er krafizt:

1. Að nemandi hafi lokið farmannaprófi 3. stigs og hlotið í meðaleinkunn að minnsta kosti ¾ hámarkseinkunnar. Undanþegnir þessu ákvæði eru þeir, sem fengið hafa réttindi sem skipstjórar á varðskipum ríkisins, þegar lög þessi öðlast gildi, enn fremur má veita efnilegum nemendum undanþágu frá þessu skilyrði, ef kennarar skólans mæla eindregið með því.
2. Stærðfræði:
Fyllri þekking en til farmannaprófs 3. stigs í þríhyrningafræði, flatarmálsfræði og rúmfræði.
3. Siglingafræði:
   a. Mælistaðir og lega þeirra til staðarákvarðana. Grundvallaratriði sjómælinga og sjókortagerð.
   b. Þekking á leiðréttingum horna, merkja og miðana á jörðunni til útsetninga í vaxandi kort.
   c. Þekking á leiðréttingum sextanthorna vegna hæðarmismunar mælistaðanna.
   d. Fyllri þekking á byggingu og notkun hinna elektronisku siglingatækja.
4. Alþjóðamerki:
Leikni í notkun ljós- og hljóðmerkja og merkjaflagga. Dulmál.
5. Alþjóðaréttur:
Helztu ákvæði alþjóðaréttar og milliríkjasamninga um landhelgi og úthaf. Íslenzka landhelgis- og fiskveiðigæzlu. Stjórnskipan og réttarfar. Skýrslugerðir. Tollmál.
6. Enska:
Fyllri kunnátta í að tala og rita málið en til farmannaprófs 3. stigs.
7. Sjómennska:
Vinnustjórn, skipulag, bjarganir, brunavarnir, hjálp í viðlögum o. fl. Notkun ýmissa tækja varðskipa og gæzluflugvéla, starfsreglur, siðir og venjur.
8. Eðlisfræði:
Fyllri þekking í almennri eðlisfræði (mekanik) og rafmagnsfræði en til farmannaprófs 3. stigs.
9. Vopn og verjur:
Almenn þekking á skotvopnum, tundurduflum, sprengjum o. fl., notkun þeirra og vörnum gegn þeim.
10. Líkamsæfingar:
Kunnátta í algengum fimleikum og æfing í að stjórna fimleikaflokki.

10. gr.

Við burtfararpróf skal auk kennarans, sem prófar, vera einn prófdómari í hverri grein, og skipar ráðuneytið til þess sérfræðinga eftir föngum. Í fallgreinum skulu þó vera tveir prófdómarar.

Munnleg próf má halda í heyranda hljóði.

11. gr.

Vilji maður ganga undir burtfararpróf skólans, án þess að hafa stundað þar nám, skal hann senda samgöngumálaráðuneytinu beiðni um það tveimur mánuðum áður, og skal fylgja beiðninni vottorð um, að umsækjandi fullnægi kröfum þeim, er segir í 1.—4. lið 13. gr. þessara laga, og vottorð um þann undirbúning, er hann hefur fengið.

12. gr.

Þeir, sem staðizt hafa próf við stýrimannaskólann, skulu fá prófskírteini, er sýni aðaleinkunn þeirra og séreinkunnir.

Prófskírteinin við burtfararpróf skulu gefin út á íslenzku og að minnsta kosti einu stórþjóðarmáli.

IV. KAFLI

Inntaka nemenda.

13. gr.

Almenn inntökuskilyrði eru:

1. Að fullnægja kröfum reglugerðar um siglingatíma.
2. Að hafa þá sjón, heyrn og málfæri, sem yfirmannsstaða heimtar.
3. Að kunna sund.
4. Að vera ekki haldinn af neinum næmum sjúkdómi eða líkamskvilla, er orðið geti öðrum nemendum skaðvænn.

V. KAFLI

Kennslutími.

14. gr.

Skólinn starfar frá byrjun októbermánaðar og eigi skemur en til aprílloka.

VI. KAFLI

Kennarar skólans.

15. gr.

Við stýrimannaskólann í Reykjavík skulu, auk skólastjóra, að jafnaði vera eigi færri en sex skipaðir kennarar, eigi færri en fimm í siglingafræði og tungumálakennari, og stundakennarar eftir þörfum.

Laun fastakennara skulu ákveðin í launalögum.

16. gr.

Til þess að geta orðið skólastjóri stýrimannaskólans, verður hlutaðeigandi að hafa lokið farmannaprófi skólans og síðan víðtækara farmannaprófi við erlendan skóla, hvort tveggja með góðum vitnisburði.

Til þess að verða fastur kennari í siglingafræði verður hlutaðeigandi að hafa lokið að minnsta kosti góðu farmannaprófi 3. stigs við skólann. Fastur kennari í stærðfræði og siglingafræði við farmannadeildina verður að hafa lokið prófi frá deildinni fyrir skipstjóra á varðskipum ríkisins, eða sambærilegu prófi.

Til þess að verða tungumálakennari skólans verður hlutaðeigandi að hafa lokið embættisprófi í einhverju af þeim málum, sem kennd eru við skólann. Þó má veita undanþágu frá þessu ákvæði þeim, sem reyndur er að nægri kunnáttu og kennarahæfileikum.

Enginn getur fengið veitingu fyrir embætti við skólann, nema hann hafi verið settur til að gegna því í eitt ár að minnsta kosti.

Stundakennara setur ráðuneytið samkvæmt tillögum skólastjóra.

VII. KAFLI
Ýmisleg ákvæði.

17. gr.

Yfirstjórn skólans hefur samgöngumálaráðuneytið.

18. gr.

Með reglugerð verður nánar ákveðið um tilhögun kennslunnar, próf og einkunnir, inntöku nemenda í skólann, kennslutíma og leyfi, reglu og aga, kennara skólans og skólalækni.

19. gr.

Námskeið, er veiti þá fræðslu, sem þarf til þess að öðlast skipstjórnarréttindi samkv. 4. gr. l. nr. 66 17. júlí 1946, um atvinnu við siglingar á íslenzkum skipum, og þá fræðslu, sem þarf til þess að ljúka fiskimannaprófi 1. stigs og jafnframt til að setjast í 2. bekk í fiskimannadeild stýrimannaskóla, skal samgöngumálaráðuneytið fela skólastjóra stýrimannaskólans í Reykjavík að láta halda á eftirfarandi stöðum, þegar næg þátttaka er fyrir hendi: Á Ísafirði, Akureyri og í Neskaupstað.

Námskeiðin skulu haldin annað hvert ár á hverjum stað, en þó eigi nema á tveimur stöðum sama árið. Skulu þau standa yfir frá byrjun októbermánaðar til loka marzmánaðar. Heimilt er að hafa námskeiðin á öðrum stöðum en ofan greinir, að tilskildu samþykki samgöngumálaráðuneytisins.

Í reglugerð skal ákveðið nánar um þátttöku, inntökuskilyrði, kennslufyrirkomulag og próf við námskeiðin, en verkefni til fiskimannaprófs 1. stigs skulu send frá stýrimannaskólanum í Reykjavík. Prófdómara skipar samgöngumálaráðuneytið samkvæmt tillögu skólastjóra stýrimannaskólans í Reykjavík.

Kostnaður við námskeiðin greiðist úr ríkissjóði.

20. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi. Þó skulu ákvæði laga nr. 5/1955 gilda um þá, er hafa byrjað nám í skólanum, áður en lög þessi koma til framkvæmda.

Gjört að Bessastöðum, 15. ágúst 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Gylfi Þ. Gíslason.

Stjórnartíðindi A, nr. 80—84. Útgáfudagur 19. ágúst 1966.

STJÓRNARTÍÐINDI A 12 — 1966

BRÁÐABIRGÐALÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að ábyrgjast lán til kaupa á síldarflutningaskipi o. fl.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Fjármálaráðherra hefur tjáð mér, að brýna nauðsyn beri til að setja bráðabirgðalög um heimild fyrir ríkisstjórnina til að ábyrgjast lán fyrir Síldarverksmiðjur ríkisins til kaupa á skipi til síldarflutninga á hafnir norðanlands, svo og til endurbóta á löndunartækjum verksmiðjanna o. fl.

Fyrir því eru hér með sett bráðabirgðalög, samkvæmt 28. gr. stjórnarskrárinnar, á þessa leið:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að takast á hendur sjálfskuldarábyrgð á láni að upphæð allt að 52 milljón krónur, eða jafnvirði þess í erlendri mynt, sem Síldarverksmiðjur ríkisins munu taka til kaupa á síldarflutningaskipi og til endurbóta á löndunartækjum o. fl.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört að Bessastöðum, 14. maí 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Magnús Jónsson.

Stjórnartíðindi A, nr. 85. Útgáfudagur 24. september 1966.

A 41

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

STJÓRNARTÍÐINDI A 13 — 1966

Nr. 86. 324 23. desember 1966.

LÖG

um heimild til verðstöðvunar.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að ákveða, að verð á hvers konar vöru megi eigi vera hærra en það var 15. nóv. 1966, nema með samþykki hlutaðeigandi yfirvalda, og mega þau þá eigi leyfa neina hækkun á vöruverði, nema þau telji hana óhjákvæmilega, svo sem vegna hækkunar á tollverði innfluttrar vöru. Leyfi til slíkrar verðhækkunar skal vera háð samþykki ríkisstjórnarinnar. Enn fremur er ríkisstjórninni heimilt að ákveða, að hundraðshluti álagningar á vörum í heildsölu og smásölu megi eigi vera hærri en hann var 15. nóv. 1966. Sama gildir um umboðslaun vegna vörusölu og um hvers konar álagningu, sem ákveðin er sem hundraðshluti á selda vinnu eða þjónustu.

Fyrirmæli fyrri málsgr. þessarar gr. taka á hliðstæðan hátt til seldrar þjónustu og framlags, í hvaða formi sem er, þar á meðal til hvers konar þjónustu og framlags, sem ríki, sveitarfélög og stofnanir þeirra, svo og aðrir opinberir aðilar, láta í té gegn gjaldi.

2. gr.

Nú hefur á tímabilinu frá því að frumvarp til þessara laga var lagt fyrir Alþingi og þar til þau öðluðust gildi verið ákveðin verðhækkun á vöru eða seldri þjónustu, sem fer í bág við ákvörðun ríkisstjórnarinnar á grundvelli heimildar samkvæmt 1. gr., og er þá slík verðhækkun ógild, og hlutaðeigandi seljandi er skyldur að lækka verðið í það, sem var á þeim tíma, er frumvarp til þessara laga var lagt fyrir Alþingi.

3. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að ákveða, að álagningarstigar útsvara og aðstöðugjalds samkvæmt lögum nr. 51/1964, með síðari breytingum, megi eigi hækka frá því, sem ákveðið var í hverju sveitarfélagi 1966, nema með samþykki ríkisstjórnarinnar. Skal hækkun álagningarstiga þá eigi leyfð, nema ríkisstjórnin telji hana óhjákvæmilega vegna fjárhagsafkomu hlutaðeigandi sveitarfélags.

Ríkisstjórninni er heimilt að ákveða, að öll opinber gjöld, önnur en þau, er um ræðir í síðari málsgr. 1. gr. og í lögum nr. 51/1964, megi eigi hækka frá því, sem var á árinu 1966, nema með samþykki ríkisstjórnarinnar. Skal hækkun á slíku gjaldi þá eigi leyfð, nema ríkisstjórnin telji hana óhjákvæmilega vegna fjárhagsafkomu hlutaðeigandi aðila.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

4. gr.

Með brot út af lögum þessum skal fara að hætti opinberra mála, og varða brot sektum.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi og gilda til 31. október 1967.

Gjört í Reykjavík, 23. desember 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Bjarni Benediktsson.

21. nóvember 1966. Nr. 87.

LÖG

um innheimtu ýmissa gjalda með viðauka.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki minu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að innheimta á árinu 1967 með viðauka eftirtalin gjöld til ríkissjóðs:

a. Með 140% viðauka stimpilgjald og leyfisbréfagjöld önnur en þau, er um ræðir í aukatekjulögum nr. 40/1954.
b. Með 560% álagi gjald af innlendum tollvörutegundum samkvæmt lögum nr. 60/1939, nema af gosdrykkjum samkv. 1. tölulið 4. kafla 2. gr. með 680% álagi, öli samkv. 3. tölulið sama kafla með 740% álagi og kaffibæti samkv. 1. lið 3. kafla með 50% álagi.

2. gr.

Álagið skal reikna þannig, að hver gjaldeining hækki um þann hundraðshluta, sem um ræðir í 1. gr., en broti úr eyri, sem myndast við viðbót þessa, skal sleppt.

Gjört að Bessastöðum, 21. nóvember 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Magnús Jónsson.

A 41[1]

Stjórnartíðindi A, nr. 86—87. Útgáfudagur 23. desember 1966.

STJÓRNARTÍÐINDI A 14 — 1966

Nr. 88. 326 23. desember 1966.

LÖG

um breyting á lögum nr. 68 28. des. 1934, um útvarpsrekstur ríkisins.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

1. grein laganna orðist þannig:

Ríkisstjórnin hefur einkarétt til að reka útvarp (hljóðvarp og sjónvarp) á Íslandi. Hún lætur starfrækja í Reykjavík hljóðvarps- og sjónvarpsstöð og endurvarpsstöðvar annars staðar á landinu. Stöðvarnar og starfræksla þeirra nefnist einu nafni Ríkisútvarpið og ber undir menntamálaráðuneytið.

2. gr.

1. málsgrein 6. greinar laganna orðist þannig:

Hver sá maður, heimili eða stofnun, sem er eigandi viðtækis, er nota má til að hagnýta útvarp ríkisins, skal greiða til Ríkisútvarpsins árlegt afnotagjald. Eigandi sjónvarpsviðtækis skal jafnframt talinn eigandi hljóðvarpsviðtækis, ef viðtæki hans má nota til hljóðvarpsmóttöku. Innheimta skal sérstakt hljóðvarpsgjald og sérstakt sjónvarpsgjald.

3. gr.

5. málsgrein 6. greinar laganna orðist þannig:

Ráðherra setur í reglugerð nánari ákvæði um hagnýtingu útvarps (hljóðvarps og sjónvarps), gjaldskyldu útvarpsnotenda, innheimtu afnotagjalds og greiðslur fyrir tilkynningar og auglýsingar, sem birtar eru í hljóðvarpi og sjónvarpi. Í reglugerð má ákveða, að afnotagjald skuli greiða af hverju sjónvarpsviðtæki, þótt fleiri séu en eitt á heimili eða í stofnun, og að sérstakt gjald skuli greiða af útbúnaði til hljóðvarpsmóttöku í sjónvarps- eða talstöðvartækjum. Heimilt er að ákveða í reglugerð um innsiglun tækja vegna vanskila á afnotagjöldum og um dráttarvexti eða gjaldhækkun vegna greiðsludráttar.

Ráðherra er heimilt að setja með reglugerð ákvæði um upplýsingaskyldu varðandi afnot viðtækja, svo og reglur um sölu, afhendingu og leigu viðtækja. Enn fremur að kveða á um tilkynningarskyldu og notkun nafnskírteina í þessu sambandi.

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

4. gr.

Við lögin bætist ný grein, er verði 17. gr. og orðist þannig:

Ríkisstjórninni er heimilt fyrir hönd ríkissjóðs að taka lán allt að 25 milljónum króna, eða samsvarandi upphæð í erlendum gjaldeyri, og endurlána þau Ríkisútvarpinu til að koma upp aðalendurvarpsstöðvum.

5. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 23. desember 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Gylfi Þ. Gíslason.

17. desember 1966. Nr. 89.

LÖG

um Framleiðnisjóð landbúnaðarins.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Stofna skal sjóð, er nefnist Framleiðnisjóður landbúnaðarins. Hlutverk sjóðsins skal vera það að veita styrki og lán til framleiðniaukningar og hagræðingar í landbúnaði og atvinnurekstrar á bújörðum. Má jöfnum höndum styrkja rannsóknir og framkvæmdir, er miða að lækkun framleiðslu- og dreifingarkostnaðar, svo og framkvæmdir, er stefna að því að samræma landbúnaðarframleiðsluna þörfum þjóðfélagsins miðað við markaðsaðstæður innan lands og utan á hverjum tíma.

Lán og styrki úr sjóðnum má meðal annars veita til einstakra bænda, vinnslustöðva, ræktunarsambanda og vísindastofnana. Við styrkveitingar til einstakra bænda skal að öðru jöfnu taka tillit til efnahags þeirra.

2. gr.

Stjórn Framleiðnisjóðs skal skipuð fimm mönnum, er landbúnaðarráðherra skipar til fjögurra ára í senn. Skal einn þeirra skipaður samkvæmt tilnefningu Búnaðarfélags Íslands, annar samkvæmt tilnefningu Stéttarsambands bænda og tveir án tilnefningar. Formaður sjóðsstjórnarinnar skal vera forstöðumaður Efnahagsstofnunarinnar eða fulltrúi hans.

Varamenn skulu skipaðir með sama hætti.

Landbúnaðarráðherra ákveður þóknun stjórnarinnar, sem greiðist með öðrum kostnaði úr sjóðnum.

3. gr.

Stjórn Framleiðnisjóðs úthlutar lánum og styrkjum úr sjóðnum. Af því fé, sem ráðstafað verður úr sjóðnum á ári hverju eftir 1966, má eigi verja meiru en ⅓ hluta til styrkveitinga.

Um hver áramót skal stjórn Framleiðnisjóðs láta landbúnaðarráðherra í té skýrslu yfir störf sín og fjárveitingar úr sjóðnum á liðnu ári. Jafnframt skal sjóðsstjórnin senda landbúnaðarráðherra til athugunar fjárhagsáætlun sjóðsins fyrir komandi ár og greinargerð um þau meginverkefni, er að kalla.

Við afgreiðslu þeirra mála, sem falla undir verksvið Framleiðnisjóðs, er stjórninni heimilt að leita aðstoðar opinberra stofnana og hvers þess aðila, sem hefur sérþekkingu til að bera á þeim málum.

4. gr.

Stofnframlag ríkissjóðs til Framleiðnisjóðs skal vera 50 millj. krónur.

Af stofnframlaginu greiðast 20 millj. krónur á árinu 1966 og skal stjórn Framleiðnisjóðs ráðstafa þeirri fjárhæð, að fengnum tillögum Framleiðsluráðs landbúnaðarins, til vinnslustöðva landbúnaðarins vegna endurbóta, sem gerðar hafa verið á árinu 1966. Eftirstöðvarnar, 30 millj. krónur, skulu greiðast með jöfnum árlegum greiðslum á árunum 1967—1969.

5. gr.

Búnaðarbanki Íslands hefur umsjón með Framleiðnisjóði, sér um bókhald hans og rekstur, eftir nánara samkomulagi við sjóðsstjórnina.

Framleiðnisjóður er undanþeginn öllum opinberum gjöldum og sköttum, hverju nafni sem nefnast. Allar skuldbindingar, sem gefnar eru út af sjóðnum og í nafni hans, skulu undanþegnar stimpilgjaldi og þinglýsingargjöldum.

Nú er fasteign seld á nauðungaruppboði eða við gjaldþrotaskipti, og ber þá uppboðshaldara að rannsaka, hvort eignin sé veðsett Framleiðnisjóði, og geta þess í uppboðsgerðinni. Ef svo reynist, skal sjóðnum gert viðvart svo tímanlega, að hægt sé að mæta eða láta mæta við uppboðið.

Stjórn sjóðsins semur um þóknun til Búnaðarbankans fyrir störf hans í þágu sjóðsins.

6. gr.

Um endurskoðun og bókhald Framleiðnisjóðs fer eftir lögum nr. 115 7. nóvember 1941, um Búnaðarbanka Íslands, og reglugerð hans.

Ársreikningar sjóðsins skulu að lokinni endurskoðun lagðir fyrir stjórn hans til staðfestingar.

Reikningar Framleiðnisjóðs skulu árlega birtir í Stjórnartíðindunum.

7. gr.

Stjórn Framleiðnisjóðs ákveður vexti af lánum og önnur lánskjör, að höfðu samráði við Seðlabanka Íslands.

8. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 17. desember 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Ingólfur Jónsson.

LÖG

um breyting á lögum nr. 45 3. apríl 1963, um Iðnlánasjóð.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

6. gr. laganna orðist þannig:

Heimilt er Iðnlánasjóði, að fengnu samþykki ríkisstjórnarinnar, að taka allt að 300 milljón króna lán, eða jafnvirði þeirrar fjárhæðar í erlendri mynt, ef árlegt ráðstöfunarfé sjóðsins nægir ekki til, að hann geti á viðunandi hátt gegnt hlutverki sínu.

Iðnlánasjóði er jafnframt heimilt, að fengnu samþykki ríkisstjórnarinnar, að taka allt að 100 milljón króna lán til þess að mynda nýjan lánaflokk í því skyni að veita sérstök hagræðingarlán til viðbótar almennum lánum, er að mati sjóðsstjórnarinnar teldust stuðla verulega að því að auka framleiðni og bæta aðstöðu iðnfyrirtækis til þess að aðlaga sig nýjum viðhorfum vegna breyttra viðskiptahátta, svo sem tollabreytinga og fríverzlunar. Mega lán þessi vera með betri kjörum en lán sjóðsins almennt, svo sem lægri vöxtum, lengri lánstíma eða afborganalaus fyrst í stað, allt eftir því sem nánar yrði ákveðið í reglugerð.

Ef Iðnlánasjóður býður út almennt skuldabréfalán samkvæmt þessari grein, mega skuldabréfin, svo og vextir af þeim, vera undanþegin framtalsskyldu og skattlagningu á sama hátt og sparifé, sbr. 21. gr. laga nr. 90 7. okt. 1965, um tekjuskatt og eignarskatt.

Eigi er Iðnlánasjóði heimilt að endurlána erlent lánsfé, nema með gengisákvæði.

Þegar um lántökur til almennrar starfsemi sjóðsins er að ræða, skal þó heimilt að skipta gengisáhættu hlutfallslega á ákveðna flokka útlána, enda sé lánsféð þá endurlánað með almennum útlánsvöxtum Iðnlánasjóðs.

Þegar Iðnlánasjóður tekur erlend lán, sem bundin eru við endurlán til tiltekinna framkvæmda, skal féð endurlánað með gengisákvæði og hæfilegum vaxtamismun og kostnaði til Iðnlánasjóðs.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

3. gr.

Þegar lög þessi hafa hlotið staðfestingu, skal fella meginmál þeirra og meginmál 1. og 3. gr. laga nr. 25 22. apríl 1966 inn í lög nr. 45 3. apríl 1963, um Iðnlánasjóð, og gefa þau út svo breytt.

Gjört í Reykjavík, 23. desember 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Jóhann Hafstein.

LÖG

um heimild fyrir ríkisstjórnina til að ábyrgjast lán til kaupa á síldarflutningaskipi o. fl.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt að takast á hendur sjálfskuldarábyrgð á láni að upphæð allt að 52 milljón krónur eða jafnvirði þess í erlendri mynt, sem Síldarverksmiðjur ríkisins munu taka til kaupa á síldarflutningaskipi og til endurbóta á löndunartækjum o. fl.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 23. desember 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Magnús Jónsson.

Nr. 92. 23. desember 1966.

LÖG

um breyting á lögum nr. 34 18. febr. 1953, um verðjöfnun á olíu og benzíni.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

6. gr. laganna orðist svo (ný gr.):

Ráðherra er heimilt að endurgreiða verðjöfnunargjald samkv. 2. gr. af því magni olíu, sem togarar nota.

Ákveða skal með reglugerð nánar um framkvæmd heimildar þessarar.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 23. desember 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Gylfi Þ. Gíslason.

LÖG

um breyting á lögum nr. 70 13. maí 1966, um heimild fyrir ríkisstjórnina að ábyrgjast lán fyrir Flugfélag Íslands h.f. til kaupa á millilandaflugvél.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Við 1. gr. laganna bætist ný málsgrein, svo hljóðandi:

Nú er lánveitandi opinber erlend lánsstofnun, og má þá ábyrgð samkvæmt 1. málsgrein vera sjálfskuldarábyrgð.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 20. desember 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Magnús Jónsson.

20. desember 1966. Nr. 94.

LÖG

um breyting á lögum nr. 40 30. apríl 1963, um almannatryggingar.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Annar málsl. b-liðs 1. málsgr. 49. gr. laganna orðist svo:

Fyrir hvert viðtal á lækningastofu og hverja vitjun til sjúklings greiði samlagsmenn lækni þó gjald, er ákveðið skal með reglugerð.

2. gr.

Lög þessi öðlast þegar gildi.

Gjört í Reykjavík, 20. desember 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Eggert G. Þorsteinsson.

LÖG

um breyting á lögum nr. 29 7. apríl 1956, um atvinnuleysistryggingar.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Alþingi hefur fallizt á lög þessi og ég staðfest þau með samþykki mínu:

1. gr.

Síðasti málsliður 3. mgr. 4. gr. laganna orðist svo:

Félög fastlaunaðra opinberra starfsmanna, lækna og annarra sambærilegra aðila teljast ekki til verkalýðsfélaga.

2. gr.

Lög þessi öðlast gildi 1. janúar 1967.

Gjört í Reykjavík, 23. desember 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Eggert G. Þorsteinsson.

BRÉF

handhafa valds forseta Íslands um að reglulegt Alþingi 1966 skuli koma saman til funda mánudaginn 10. október 1966.

HANDHAFAR VALDS FORSETA ÍSLANDS
samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar,

forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti hæstaréttar,

gjöra kunnugt:

Vér höfum ákveðið, samkvæmt tillögu forsætisráðherra, að reglulegt Alþingi 1966 skuli koma saman til fundar mánudaginn 10. október 1966.

Um leið og vér birtum þetta, er öllum, sem setu eiga á Alþingi, boðið að koma nefndan dag til Reykjavíkur og verður þá Alþingi sett að lokinni guðþjónustu í dómkirkjunni, er hefst kl. 13.30.

Gjört í Reykjavík, 21. september 1966.

Bjarni Benediktsson. Birgir Finnsson. Gizur Bergsteinsson.

Bjarni Benediktsson.

Stjórnartíðindi A, nr. 88—96. Útgáfudagur 31. desember 1966.

STJÓRNARTÍÐINDI A 15 — 1966

FJÁRLÖG
fyrir árið 1967.

I. KAFLI
Tekjur:

1. gr.

Árið 1967 er ætlazt til, að tekjur ríkissjóðs verði svo sem talið er í 2.—5. gr. og að þeirra verði aflað með tekjugreinum, sem þar eru taldar.

2. gr.

Áætlað er, að þessir skattar og tollar nemi:

		þús. kr.
1. **Tekju- og eignarskattur**		603 000
2. Aðflutningsgjöld	1 925 300	
Þar af til jöfnunarsjóðs sveitarfélaga	96 300	
		1 829 000
3. **Gjald af innlendum tollvörum**		60 000
4. **Lestagjald af skipum**		1 300
5. **Aukatekjur**		60 000
6. **Stimpilgjald**		95 000
7. **Vitagjald**		3 800
8. Söluskattur	1 328 200	
Þar af til jöfnunarsjóðs sveitarfélaga	106 300	
		1 221 900
9. Hluti af umboðsþóknun og gengismismun gjaldeyrisbankanna		66 500
10. Gjald af bifreiðum og bifhjólum samkv. 16. gr. laga nr. 4/1960		173 300
Samtals ...		4 113 800

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

3. gr.

Tekjur af rekstri ríkisstofnana eru áætlaðar:

	þús. kr.	þús. kr.
A.		
1. Rekstrarhagnaður áfengis- og tóbaksverzlunar		557 600
2. — ríkisprentsmiðju		750
Samtals ...	. . .	558 350
Sundurliðun.		
1. Póstur og sími.		
I. Rekstrartekjur:		
1. Seld frímerki, frímerkjavélar o. fl.	86 000	
2. Blöð og tímarit, burðargjald	3 500	
3. Skeytagjöld	28 000	
4. Símtalagjöld	92 000	
5. Símaafnotagjöld	270 000	
6. Leiga talstöðva og lína	6 000	
7. Innheimta aðflutningsgjalda, greiðsla vegna orlofslaga og laga um skyldusparnað	10 000	
8. Flutningsgjöld og stofngjöld	34 500	
9. Aðrar tekjur	9 000	
		539 000
II. Rekstrargjöld:		
1. Laun fastra starfsmanna	131 700	
2. Rekstrarþóknanir, aukaaðstoð og yfirvinna	91 800	
3. Póstflutningur	15 000	
4. Pappír, prentun, skrifstofugögn o. fl.	12 000	
5. Húsnæði, ljós, hiti, ræsting og viðhald	26 000	
6. Stöðvarnar, annar kostnaður	69 000	
7. Langlínurnar, annar kostnaður	44 000	
8. Flutningur á símum	10 000	
9. Vextir	1 300	
10. Tryggingar	3 700	
11. Lífeyrissjóður	8 000	
12. Önnur gjöld	9 000	
	421 500	
Til stofngjaldasjóðs samkv. reglugerð nr. 117/1952	22 000	
Áætluð afskrift	95 500	
		539 000
Eignahreyfingar:		
Inn:		
Vörulán	11 600	
Áætlað afskriftafé	63 500	
Úr stofngjaldasjóði	32 000	
	107 100	
Út:		
Nýframkvæmdir	103 700	
Afborganir lána	3 400	
	107 100	

3. gr.

	þús. kr.	þús. kr.
2. Áfengis- og tóbaksverzlun ríkisins.		
I. Sala að frádregnum söluskatti og afslætti		868 420
II. Framleiðslukostnaður o. fl.:		
1. Innkaupsverð seldra vara	231 000	
2. Laun og starfsmannakostnaður	17 220	
3. Húsaleiga, raforka, hiti og ræsting	3 500	
4. Rekstur eigin bifreiða og aðkeyptur akstur	3 070	
5. Viðhald og viðgerðir	530	
6. Ýmis gjöld	840	
7. Kostnaður við útsölur	8 200	
8. Nýjar útsölur í Vestmannaeyjum og Keflavík. Innréttingar, laun og starfsmannakostnaður	2 000	
		266 360
		602 060
III. Skrifstofukostnaður:		
1. Laun og starfsmannakostnaður	7 100	
2. Húsaleiga, raforka, hiti og ræsting	750	
3. Rekstur eigin bifreiða og aðkeyptur akstur	350	
4. Viðhald og viðgerðir	120	
5. Ýmis gjöld	2 640	
Skrifstofukostnaður alls	10 960	
IV. Tillag til Gæzluvistarsjóðs	7 500	
V. Útsvar	26 000	
		44 460
Nettó-hagnaður. Fært á 3. gr. A. 1.	. . .	557 600
3. Ríkisútvarpið.		
A. Hljóðvarp:		
I. Tekjur:		
a. Afnotagjöld	29 700	
b. Aðrar tekjur	27 600	
		57 300
II. Gjöld:		
a. Laun:		
1. Föst laun 13 377		
2. Önnur laun 4 500		
	17 877	
b. Útvarpsefni	12 000	
c. Skrifstofukostnaður	3 150	
d. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	3 130	
e. Til viðgerðarferða o. fl.	300	
f. Iðgjöld í Lífeyrissjóð og til Tryggingastofnunar ríkisins	1 000	
g. Vegna höfundalaganna	2 400	
h. Bifreiðakostnaður	260	
i. Launaskattur	240	
j. Til kaupa á áhöldum, hljóðfærum o. fl.	500	

	þús. kr.	þús. kr.
k. Greiðsla til Brown Boveri Sfr. 163 585 v/nýs sendis fyrir Vatnsendastöð	1 450	
l. Til rekstrar og viðhalds útvarpsstöðva	9 200	
m. Til að bæta hlustunarskilyrði	5 000	
n. Óviss útgjöld	793	
		57 300
B. Sjónvarp:		
I. Stofnkostnaður:		
a. Tekjur:		
Aðflutningsgjöld		17 500
b. Gjöld:		
Til greiðslu stofnkostnaðar Reykjavíkurstöðvar og endurvarpsstöðva utan Reykjavíkur, til viðbótar tekjum af aðflutningsgjöldum frá fyrri árum		17 500
II. Rekstur:		
a. Tekjur:		
1. Afnotagjöld	33 600	
2. Auglýsingar	10 400	
		44 000
b. Gjöld:		
1. Starfsmannalaun	9 200	
2. Aukavinna og vaktaálag	5 500	
3. Sjónvarpsefni, aðkeypt	12 000	
4. Skrifstofukostnaður	2 400	
5. Rekstur húss	1 800	
6. Stúdíó	4 000	
7. Kvikmyndakostnaður	2 000	
8. Lífeyrissjóðsgjald	400	
9. Tryggingar	400	
10. Höfundalaun	2 200	
11. Bifreiðakostnaður	400	
12. Launaskattur	200	
13. Vextir	400	
14. Ýmis útgjöld	1 500	
15. Þátttaka í samkostnaði hljóðvarps	1 600	
		44 000
C. Rekstur Viðtækjaverzlunar:		
a. Tekjur	4 700	
b. Gjöld:		
1. Laun 1 310		
2. Annar kostnaður 1 250		
	2 560	
	2 140	
3. Til greiðslu á skuldum Þjóðleikhússins	1 284	
4. Til Sinfóníuhljómsveitar Íslands	856	

3. gr.

	þús. kr.	þús. kr.
4. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.		
I. Tekjur		13 250
II. Gjöld:		
1. a. Laun starfsmanna ... 1 015		
b. Vinnulaun og aðkeypt vinna ... 6 500		
	7 515	
2. Efnivörur	2 275	
3. Vélarekstur og viðhald	350	
4. Annar kostnaður	2 360	
		12 500
Fært á 3. gr. A. 2.	. . .	750
5. Landssmiðjan.		
I. Tekjur (ágóði af seldri vinnu, vörum o. fl.)		10 395
II. Gjöld:		
1. Laun starfsmanna	1 959	
2. Vextir	600	
3. Annar kostnaður	7 766	
Aukið rekstrarfé Landssmiðjunnar	70	
		10 395
6. Tunnuverksmiðjur ríkisins.		
I. Tekjur		23 490
II. Gjöld:		
1. Laun og skrifstofukostnaður	1 000	
2. Efniskaup (tunnustafir og járn)	13 050	
3. Verkalaun	6 480	
4. Annar kostnaður	2 960	
		23 490
7. Innkaupastofnun ríkisins.		
I. Tekjur af vörusölu		5 500
II. Gjöld:		
1. Laun	3 000	
2. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	617	
3. Annar kostnaður	1 883	
		5 500
8. Ríkisbú.		
a. Á Bessastöðum.		
1. Tekjur	1 331	
2. Gjöld	1 331	
b. Á Hvanneyri.		
1. Tekjur	2 573	
2. Gjöld	2 573	

3. gr.

	þús. kr.	þús. kr.
c. Á Hólum.		
1. Tekjur	2 108	
2. Gjöld	2 108	
d. Á Reykjum (bú garðyrkjuskólans).		
1. Tekjur	566	
2. Gjöld	566	
e. Á Vífilsstöðum.		
1. Tekjur	1 739	
2. Gjöld	1 739	
f. Í Kópavogi.		
1. Tekjur	220	
2. Gjöld	220	
B.		
Tekjur af fasteignum ríkissjóðs eru áætlaðar		75

4. gr.

Tekjur af verðbréfum, bankainnstæðum, hlutafjáreign o. fl.

	þús. kr.	þús. kr.
1. Vextir		7 700
2. Arður af hlutafjáreign		300
Samtals ...	. . .	8 000

5. gr.

Óvissar tekjur eru áætlaðar 25 millj. krónur.

II. KAFLI

Gjöld:

6. gr.

Árið 1967 eru veittar til gjalda fjárhæðir þær, sem tilgreindar eru í 7.—19. gr.

7. gr.

Vextir af lánum ríkissjóðs eru taldir:

	þús. kr.	þús. kr.
Vextir af innlendum lánum		11 008
Samtals ...	. . .	11 008

8. gr.

Kostnaður við æðstu stjórn landsins:

	þús. kr.	þús. kr.
I. 1. Laun forseta Íslands	485	
2. Risna	120	
		605
II. Skrifstofa forseta Íslands:		
1. Laun	418	
2. Annar kostnaður	482	
		900
III. Bifreiðakostnaður:		
1. Laun	246	
2. Annar kostnaður	434	
		680
IV. Forsetasetrið að Bessastöðum:		
1. Laun	154	
2. Annar kostnaður	890	
		1 044
V. Bessastaðakirkja		80
VI. Til handhafa forsetavalds		50
Samtals ...	. . .	3 359

9. gr.

Til alþingiskostnaðar og yfirskoðunar ríkisreikninga er veitt:

	þús. kr.	þús. kr.
1. Til alþingiskostnaðar		36 490
2. Til yfirskoðunar ríkisreikninga		300
Samtals ...	. . .	36 790

10. gr.

Til ríkisstjórnarinnar er veitt:

		þús. kr.	þús. kr.
I. Stjórnarráðið:			
1. Til ráðherra:			
a. Laun	2 560		
b. Til risnu samkvæmt reikningi	170		
c. Ríkisráð	17		
		2 747	
2. Til ráðuneytanna:			
a. Atvinnumálaráðuneytið, laun	1 863		
b. Dómsmálaráðuneytið, laun	2 118		
c. Félagsmálaráðuneytið, laun	1 877		
d. Fjármálaráðuneytið, laun	2 413		
e. Forsætis- og menntamálaráðuneytið:			
a. Laun	2 233		
b. Fálkaorðan	110		
	2 343		
f. Ríkisendurskoðun, laun	5 005		
g. Samgöngu- og iðnaðarmálaráðuneytið, laun	1 059		
h. Utanríkisráðuneytið, laun	2 777		
i. Varnarmáladeild utanríkisráðuneytisins, laun	1 251		
j. Viðskiptamálaráðuneytið, laun	2 086		
k. Framlag til Efnahagsstofnunarinnar	2 000		
l. I. Hagstofan:			
1. Laun	3 660		
2. Útgáfa hagskýrslna	503		
3. Annar kostnaður	1 162		
	5 325		
II. Þjóðskráin:			
1. Laun	1 349		
2. Annar kostnaður	413		
	1 762		
m. Aðrir starfsmenn, laun	2 036		
n. Símakostnaður og burðargjöld	2 750		
o. Annar kostnaður ráðuneyta	9 000		
p. Kostnaður við alþjóðaráðstefnur á vegum annarra en utanríkisráðuneytisins	1 100		
r. Til ritunar og útgáfu sögu Stjórnarráðsins	200		
s. Til Hagráðs	100		
		47 065	
3. Ríkisféhirzla og ríkisbókhald:			
a. Laun	3 743		
b. Annar kostnaður	1 600		
		5 343	
4. Ýmis kostnaður:			
a. Pappír, prentun og hefting ríkisreikninga	310		
b. Til þess að gefa út stjórnartíðindi	1 300		

	þús. kr.	þús. kr.
c. Til umbóta og viðhalds á stjórnarráðshúsinu, ráðherrabústað og Arnarhvoli 1 500		
	3 110	
		58 265
II. Utanríkismál (utanríkisráðuneyti):		
1. Sendiráðið í Kaupmannahöfn:		
a. Laun 2 341		
b. Annar kostnaður 442		
	2 783	
2. Sendiráðið í Stokkhólmi:		
a. Laun 1 614		
b. Annar kostnaður 375		
	1 989	
3. Sendiráðið í London:		
a. Laun 2 216		
b. Annar kostnaður 1 199		
	3 415	
4. Sendiráðið í Washington:		
a. Laun 2 449		
b. Annar kostnaður 1 031		
	3 480	
5. Sendiráðið í París og skrifstofa fastafulltrúa Íslands hjá NATO og OECD:		
a. Laun 4 413		
b. Annar kostnaður 1 687		
	6 100	
6. Sendiráðið í Osló:		
a. Laun 1 518		
b. Annar kostnaður 643		
	2 161	
7. Sendiráðið í Bonn:		
a. Laun 1 779		
b. Annar kostnaður 450		
	2 229	
8. Sendiráðið í Moskva:		
a. Laun 2 420		
b. Annar kostnaður 628		
	3 048	
9. Fastafulltrúi Íslands hjá Sameinuðu þjóðunum og aðalræðismaður Íslands í New York:		
a. Laun 2 406		
b. Annar kostnaður 1 983		
	4 389	
10. Fastafulltrúi hjá Evrópuráðinu og Alþjóðakjarnorkustofnuninni í Vín	154	
11. Ferðakostnaður	1 400	
12. Kostnaður vegna samninga við erlend ríki á vegum utanríkisráðuneytisins	1 200	
13. Kostnaður vegna þátttöku í alþjóðaráðstefnum á vegum utanríkisráðuneytisins	1 800	
14. Til upplýsinga- og kynningarstarfsemi	400	

10. gr.

	þús. kr.	þús. kr.
15. Til þátttöku í kostnaði við gerð fræðslukvikmyndar um Ísland	775	
16. Til kaupa á Iceland Rewiew	234	
17. Til kaupa á kvikmyndum fyrir sendiráð Íslands erlendis til landkynningar	204	
18. Til kjörræðismanna	75	
19. Til söfnunar heimilda erlendis um sögu Íslands í tveim heimsstyrjöldum (lokagreiðsla)	200	
20. Til kaupa á telextæki	500	
21. Til kaupa á túlkunarútbúnaði	210	
		36 746
III. Tillög til ýmissa alþjóðastofnana:		
1. Til hjálpar flóttafólki í Evrópu og tillag til flóttamannaaðstoðar Sameinuðu þjóðanna	247	
2. Til alþjóðabarnahjálparsjóðsins	458	
3. Tillag til Sameinuðu þjóðanna	1 750	
4. Tillag til varnarliðs Sameinuðu þjóðanna	430	
5. Tillag til matvæla- og landbúnaðarstofnunar Sameinuðu þjóðanna (FAO)	450	
6. Tillag til efnahags- og framfarastofnunarinnar (OECD)	800	
7. Tillag til Evrópuráðsins	460	
8. Tillag til alþjóðahveitiráðsins	4	
9. Tillag til Atlantshafsbandalagsins (NATO)	1 700	
10. Tillag til tollanefndar Evrópu	8	
11. Tillag til tækniaðstoðar Sameinuðu þjóðanna	875	
12. Tillag til alþjóðastofnunar til útgáfu tolllaga	68	
13. Tillag til alþjóðakjarnorkumálastofnunarinnar	160	
14. Tillag til eftirlitsnefndar með gin- og klaufaveiki á vegum FAO	11	
15. Til hinnar alþjóðlegu framfarastofnunar	54	
16. Tillag til Alþjóðalandfræðisambandsins	7	
17. Tillag til Alþjóðasiglingamálastofnunarinnar	130	
18. Tillag til Alþjóðagerðardómsins í Haag	2	
19. Kostnaður vegna þingmannasambands Atlantshafsbandalagsins	240	
20. Tillag vegna Parísarsamþykktarinnar um vernd á sviði iðnaðar	65	
21. Tillag til Menningarmálastofnunar Sameinuðu þjóðanna (UNESCO)	530	
22. Tillag til Alþjóðanefndar Rauða krossins	21	
23. Þátttaka í heimssýningu í Kanada 1967	4 000	
24. Bráðabirgðaaðild að GATT	200	
25. Til Alþjóðaflóttamannasöfnunarinnar	600	
		13 270
Samtals ...	. . .	108 281

11. gr.

Til dómgæzlu, lögreglustjórnar, skatta- og tollainnheimtu o. fl. er veitt:

	þús. kr.	þús. kr.
A. Dómgæzla og lögreglustjórn (dómsmálaráðuneyti).		
1. Hæstiréttur:		
a. Laun	2 382	
b. Risna dómsforseta	10	
c. Útgáfa hæstaréttardóma	900	
d. Annar kostnaður	550	
e. Til bókakaupa	100	
f. Til ljósprentunar hæstaréttardóma	270	
		4 212
2. Saksóknaraembætti ríkisins:		
a. Laun	2 219	
b. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	485	
c. Annar kostnaður	640	
		3 344
3. Borgardómaraembættið í Reykjavík:		
a. Laun	4 054	
b. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	1 335	
c. Kostnaður vegna flutninga í nýtt húsnæði	1 000	
d. Annar kostnaður	590	
		6 979
4. Borgarfógetaembættið í Reykjavík:		
a. Laun	3 417	
b. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	490	
c. Annar kostnaður	750	
		4 657
5. Sakadómaraembættið í Reykjavík:		
a. Laun	4 128	
b. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	2 050	
c. Annar kostnaður	2 230	
d. Kostnaður vegna innréttingar á húsnæði	131	
		8 539
6. Lögreglustjóraembættið í Reykjavík:		
a. Laun	2 566	
b. Aukavinna	540	
c. Ljós, hiti, ræsting og húskostnaður	890	
d. Annar kostnaður	1 000	
		4 996
7. Lögreglustjóraembættið á Keflavíkurflugvelli:		
a. Laun	1 287	
b. Hiti, ljós og ræsting	200	
c. Annar kostnaður	510	
d. Viðgerð á hitakerfi og malbikun bifreiðastæða	305	
		2 302
8. Embætti sýslumanna, bæjarfógeta og lögreglustjóra utan Reykjavíkur og Keflavíkurflugvallar:		
a. Laun	6 649	
b. Skrifstofukostnaður:		
1. Laun 16 783		
2. Annar kostnaður 20 000		
36 783		
÷ Frá Tryggingastofnun ríkisins 6 500		
	30 283	

11. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
c.	Einkennisbúningar héraðsdómara	425	
d.	Viðhald embættisbústaða	800	
			38 157
9.	Laun hreppstjóra		3 400
10.	Lögreglukostnaður:		
a.	Ríkislögregla í Reykjavík:		
1.	Laun lögregluþjóna 8 503		
2.	Vaktaálag, aukavinna o. fl. 3 200		
3.	Einkennisfatnaður, tryggingar o. fl. 940		
4.	Bifreiðakostnaður 1 900		
5.	Fjarskiptaþjónusta 95		
6.	Æfingaskáli og gufubaðstofa 126		
7.	Kostnaður vegna kvenlögreglu 50		
8.	Lögregluskóli, áhöld o. fl. 300		
		15 114	
b.	Ríkislögregla á Keflavíkurflugvelli:		
1.	Laun lögregluþjóna 4 850		
2.	Vaktaálag og helgidagauppbót 1 200		
3.	Einkennisfatnaður 400		
4.	Bifreiðakostnaður og tryggingar 1 100		
5.	Fæðisstyrkur lögreglumanna 458		
6.	Annar kostnaður 425		
		8 433	
c.	Til löggæzlu vegna sérstakra aðstæðna, sbr. 2. mgr. 4. gr. l. nr. 56/1963	1 850	
d.	Hluti ríkissjóðs af lögreglukostnaði í Reykjavík	18 000	
e.	Ýmis annar lögreglukostnaður	25 000	
f.	Til löggæzlu í sveitum	2 300	
			70 697
11.	Til hegningarhúsa og vinnuhæla:		
a.	Hegningarhúsið í Reykjavík:		
1.	Laun 922		
2.	Vaktaálag 246		
3.	Annar kostnaður 1 880		
		3 048	
	÷ Framlag Reykjavíkurborgar 1 524		
		1 524	
b.	Vinnuhælið á Litla-Hrauni:		
1.	Laun 2 260		
2.	Vaktaálag 414		
3.	Aukavinna 696		
4.	Annar kostnaður 3 000		
		6 370	
	÷ Tekjur 400		
		5 970	
c.	Fangaklefar lögreglustöðvarinnar í Reykjavík, ½ kostnaður	563	

11. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
d.	Vinnuhælið að Kvíabryggju:		
	1. Laun 556		
	2. Aukavinna 237		
	3. Annar kostnaður 1 120		
		1 913	
e.	Kostnaður við önnur fangahús	200	
f.	Sjúkrakostnaður refsifanga	150	
			10 320
12.	Til byggingar fangahúsa		1 200
13.	Málskostnaður	5 000	
	÷ Endurgreiddur málskostnaður	1 250	
			3 750
14.	Til fangahjálpar samkv. ákvörðun dómsmálaráðherra .		350
	Þar af til félagssamtakanna „Vernd“ 250 þús. kr.		
15.	Kostnaður við siglingadóm samkvæmt lögum		140
16.	Laun meðdómsmanna		600
17.	Kostnaður við störf setu- og varadómara		600
18.	Til útgáfu norræns dómasafns		45
19.	Til útgáfu lagasafns		400
20.	Til almannavarna		4 000
21.	Til kostnaðar við landhelgisgæzlu:		
a.	Varðskipið Óðinn:		
	1. Laun 6 077		
	2. Annar kostnaður 10 978		
		17 055	
b.	Varðskipið Þór:		
	1. Laun 5 411		
	2. Annar kostnaður 8 914		
		14 325	
c.	Varðskipið Ægir:		
	1. Laun 5 806		
	2. Annar kostnaður 7 189		
		12 995	
d.	Varðskipið Albert:		
	1. Laun 4 474		
	2. Annar kostnaður 4 867		
		9 341	
e.	Varðskipið María Júlía:		
	1. Laun 2 386		
	2. Annar kostnaður 2 442		
		4 828	
f.	Fluggæzla:		
	1. Laun 4 700		
	2. Annar kostnaður 5 881		
		10 581	
g.	Kostnaður í landi og ýmis gæzla	8 300	
		77 425	
	÷ Tekjur	5 000	
			72 425

	11. gr. þús. kr.	þús. kr.
22. Bifreiðaeftirlit ríkisins:		
a. Laun	3 737	
b. Annar kostnaður	3 800	
c. Vegna húsnæðis fyrir bifreiðaeftirlit á Akureyri	100	
	7 637	
÷ Tekjur	7 637	
23. Kostnaður við eftirlit á vegum:		
a. Laun	445	
b. Annar kostnaður	675	
		1 120
24. Til húsameistara ríkisins:		
a. Laun	2 311	
b. Annar kostnaður	3 486	
	5 797	
÷ Tekjur af vinnu	560	
		5 237
25. Til bindindisstarfsemi:		
a. Laun áfengisvarnaráðunautar	202	
b. Til áfengisvarnaráðs (enda samþykki dómsmálaráðuneytið úthlutun fjárins)	1 800	
c. Til Stórstúku Íslands	625	
d. Til Péturs Sigurðssonar erindreka:		
1. Laun 119		
2. Ferðakostnaður 5		
	124	
		2 751
26. Til Templarahallar, byggingarstyrkur		1 000
Samtals A.	. . .	251 221
B. Kostnaður vegna innheimtu tolla og skatta o. fl. (fjármálaráðuneyti).		
I. Tollar:		
a. Tollstjóraembættið í Reykjavík:		
1. Laun 9 838		
2. Húsaleiga, ljós og hiti 650		
3. Símakostnaður og burðargjöld 500		
4. Annar kostnaður 3 000		
	13 988	
b. Tollgæzla:		
1. Í Reykjavík:		
a. Laun 11 690		
b. Aukavinna 4 200		
c. Vaktaálag 700		
d. Húsaleiga, ljós og hiti 1 600		

		þús. kr.	þús. kr.
e. Símakostnaður	185		
f. Annar kostnaður	2 880		
		21 255	
2. Á Keflavíkurflugvelli:			
a. Laun	2 617		
b. Vaktaálag og helgidagauppbót	600		
c. Einkennisfatnaður	300		
d. Fæðisstyrkur tollvarða	291		
e. Annar kostnaður	567		
f. Kostnaður við tolleftirlit á varnarstöðvum utan Keflavíkurflugvallar	320		
g. Aukavinna tollvarða við afgreiðslu flugvéla Loftleiða	1 600		
		6 295	
3. Utan Reykjavíkur og Keflavíkurflugvallar:			
a. Laun	2 677		
b. Annar kostnaður	2 470		
		5 147	
			46 685
II. Kostnaður við ríkisskattanefnd og skattstofur			35 500
III. Kostnaður við fasteignamat			10 000
IV. Kostnaður við embættiseftirlitsferðir			100
V. Innheimtulaun			1 200
VI. Innheimtustofnun			4 954
Samtals B.		. . .	98 439
C. Sameiginlegur kostnaður við embættisrekstur.			
Eyðublöð, bókband, auglýsingar o. fl. í þágu stjórnarráðsins og opinberra embætta			5 200
Samtals C.		. . .	5 200

12. gr.

Til læknaskipunar og heilbrigðismála er veitt (heilbrigðismálaráðuneyti):

		þús. kr.	þús. kr.
I.	Landlæknisembættið:		
	a. Laun	743	
	b. Annar kostnaður	300	
			1 043
II.	Héraðslæknar:		
	1. Laun	13 715	
	2. Símakostnaður og burðargjöld	240	
			13 955
III.	Kostnaður við framkvæmd laga um læknaráð		150
IV.	Ríkisspítalar:		
	A. Landspítalinn:		
	1. Laun fastra starfsmanna	44 950	
	2. Laun annarra starfsmanna	13 206	
	3. Gæzluvaktir og vaktaálag	5 068	
	4. Aukavinna	18 043	
	5. Viðbótarkostnaður vegna sérsamninga við lækna	8 890	
	6. Tækjakaup	4 000	
	7. Laun starfsmanna í skrifstofu	2 097	
	8. Matvörur	11 960	
	9. Annar kostnaður	31 527	
		139 741	
	÷ Tekjur	55 450	
			84 291
	B. Fæðingardeild Landspítalans:		
	1. Laun fastra starfsmanna	7 779	
	2. Laun annarra starfsmanna	2 521	
	3. Gæzluvaktir og vaktaálag	1 837	
	4. Aukavinna	3 853	
	5. Viðbótarkostnaður vegna sérsamninga við lækna	1 951	
	6. Laun starfsmanna í skrifstofu	629	
	7. Fæðiskostnaður	2 390	
	8. Annar kostnaður	6 375	
		27 335	
	÷ Tekjur	13 310	
			14 025
	C. Heilsuhælið á Vífilsstöðum:		
	1. Laun fastra starfsmanna	4 672	
	2. Laun annarra starfsmanna	4 326	
	3. Gæzluvaktir og vaktaálag	1 204	
	4. Aukavinna	3 308	
	5. Viðbótarkostnaður vegna sérsamninga við lækna	360	
	6. Laun starfsmanna í skrifstofu	451	

		þús. kr.	þús. kr.
7. Matvörur	3 990		
8. Annar kostnaður	7 851		
	26 162		
÷ Tekjur	14 700		
		11 462	
D. Heilsuhælið í Kristnesi:			
1. Laun fastra starfsmanna	2 508		
2. Laun annarra starfsmanna	1 535		
3. Gæzluvaktir og vaktaálag	690		
4. Aukavinna	1 206		
5. Matvörur	1 540		
6. Annar kostnaður	2 950		
	10 429		
÷ Tekjur	8 800		
		1 629	
E. Geðveikrahælið á Kleppi:			
1. Laun fastra starfsmanna	16 971		
2. Laun annarra starfsmanna	6 214		
3. Gæzluvaktir og vaktaálag	2 534		
4. Aukavinna	8 819		
5. Viðbótarkostnaður vegna sérsamninga við lækna	1 333		
6. Laun starfsmanna í skrifstofu	839		
7. Matvörur	7 074		
8. Til húsgagna- og áhaldakaupa	600		
9. Annar kostnaður	14 086		
	58 470		
÷ Tekjur	39 450		
		19 020	
F. Fávitahælið í Kópavogi:			
1. Laun fastra starfsmanna	5 555		
2. Laun annarra starfsmanna	4 094		
3. Gæzluvaktir og vaktaálag	887		
4. Aukavinna	1 841		
5. Viðbótarkostnaður vegna sérsamninga við lækna	295		
6. Laun starfsmanna í skrifstofu	444		
7. Matvörur	2 730		
8. Annar kostnaður	4 292		
	20 138		
÷ Tekjur	16 850		
		3 288	
G. Holdsveikraspítalinn í Kópavogi:			
1. Laun fastra starfsmanna	246		
2. Laun annarra starfsmanna	307		
3. Gæzluvaktir og vaktaálag	152		
4. Aukavinna	83		
5. Laun starfsmanna í skrifstofu	32		

12. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
6. Fæðiskostnaður	50		
7. Annar kostnaður	232		
	1 102		
÷ Tekjur	16		
		1 086	
H. Ljósmæðraskóli Íslands:			
1. Laun fastra starfsmanna	175		
2. Laun annarra starfsmanna	507		
3. Laun starfsmanna í skrifstofu	26		
4. Fæðiskostnaður	150		
5. Annar kostnaður	60		
6. Álag og vaktir	126		
		1 044	
I. Blóðbankinn:			
1. Laun fastra starfsmanna	1 191		
2. Gæzluvaktir og vaktaálag	317		
3. Aukavinna	134		
4. Laun starfsmanna í skrifstofu	51		
5. Annar kostnaður	902		
	2 595		
÷ Tekjur	1 580		
		1 015	
			136 860
V. Rannsóknarstofa Háskólans:			
1. Laun fastra starfsmanna		4 674	
2. Gæzluvaktir, vaktaálag og aukavinna		1 521	
3. Sumarleyfi og veikindaforföll		701	
4. Viðbótarkostnaður vegna sérsamninga við lækna		1 761	
5. Laun starfsmanna í skrifstofu		127	
6. Annar kostnaður		2 765	
		11 549	
÷ Tekjur		4 855	
			6 694
VI. Rekstrarstyrkur til sjúkrahúsa samkv. lögum			11 500
VII. a. Rekstrarstyrkur til St. Jósefsspítalans í Reykjavík, St. Jósefsspítalans í Hafnarfirði og St. Franciskusspítalans í Stykkishólmi. Styrkurinn skiptist eftir ákvörðun ráðherra að fengnum tillögum landlæknis, allt að			3 450
b. Byggingarstyrkur til St. Jósefsspítalans í Reykjavík			3 360
VIII. Styrkur til heilsuverndarstöðva í kaupstöðum, gegn tvöföldu framlagi annars staðar að:			
a. Reykjavík		4 712	
b. Aðrir kaupstaðir		700	
			5 412
Skilyrði fyrir styrknum er það, að heilsuverndarstöðvar reki berklavarnastarfsemi undir yfirstjórn			

12. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
	og eftirliti berklayfirlæknis ríkisins og hagi störfum sínum öllum eftir reglum, er heilbrigðisstjórnin samþykkir.		
IX.	Styrkur til byggingar sjúkrahúsa, sjúkraskýla og læknisbústaða, annarra en ríkissjúkrahúsa:		
	1. Akranes	2 000	
	2. Álafoss	310	
	3. Borgarnes	360	
	4. Eskifjörður	350	
	5. Húsavík, læknisbústaður	160	
	6. Húsavík, sjúkrahús	1 440	
	7. Hvammstangi	119	
	8. Kópavogur	100	
	9. Laugarás	320	
	10. Reyðarfjörður	109	
	11. Sauðárkrókur	500	
	12. Selfoss	200	
	13. Seyðisfjörður	300	
	14. Siglufjörður	1 200	
	15. Skagaströnd	230	
	16. Suðureyri	75	
	17. Vestmannaeyjar	2 200	
	18. Vík	200	
	19. Þórshöfn	300	
	20. Reykjavík	10 000	
	21. Akureyri, v/byggingar þvottahúss	900	
	22. Akureyri, v/kaupa á röntgentækjum	600	
	23. Ísafjörður	168	
	24. Hvammstangi	102	
	25. Austur-Egilsstaðahérað	267	
	26. Norður-Egilsstaðahérað	175	
	27. Kleppjárnsreykir	350	
	28. Ólafsvík	534	
	29. Ólafsfjörður	1 140	
	30. Neskaupstaður	400	
	31. Stórólfshvoll	125	
			25 234
X.	Embætti skólayfirlæknis:		
	a. Laun	303	
	b. Annar kostnaður	44	
			347
XI.	Til ónæmisaðgerða samkvæmt lögum nr. 36/1950		90
XII.	Kostnaður, er leiðir af fyrirmælum sóttvarnarlaga, nr. 34 12. apríl 1954		50
XIII.	Kostnaður, er leiðir af fyrirmælum farsóttalaga, nr. 10/1958		150
XIV.	Til rannsókna á geislavirkni		400
XV.	Til lækningaferða sérfræðinga		80
XVI.	Til lækningatækja í fámennum læknishéruðum samkv. lögum nr. 45/1962		60

		12. gr.	
		þús. kr.	þús. kr.
XVII.	Til námsferða héraðslækna og annarra embættislækna eftir úthlutun landlæknis		50
XVIII.	Til námslána læknastúdenta gegn skuldbindingu um læknisþjónustu í héraði að loknu námi, samkv. 13. gr. læknaskipunarlaga, nr. 43/1965		525
XIX.	Til að bæta þjónustu í læknishéruðum, samkv. 16. gr. læknaskipunarlaga, nr. 43/1965		100
XX.	Stofnframlag til Bifreiðalánasjóðs héraðslækna, skv. 14. gr. læknaskipunarlaga, nr. 43/1965 (síðari greiðsla)		500
XXI.	Til norrænu lyfjaskrárnefndarinnar		15
XXII.	Kostnaður vegna laga nr. 27/1945, um eyðing á rottum		480
XXIII.	Til umbúðasmíði vegna fatlaðra		48
XXIV.	Styrkur til ýmissa sjúklinga, eftir úthlutun tryggingaráðs, að fengnum tillögum landlæknis, gegn tvöföldu framlagi frá Tryggingastofnun ríkisins		250
XXV.	Styrkur til sjúklinga, sem leita þurfa læknishjálpar erlendis		500
XXVI.	Hluti ríkissjóðs af launum ljósmæðra (áætlað)		2 040
XXVII.	Til vírusrannsókna		100
XXVIII.	Til námskeiða fyrir embættislækna		80
XXIX.	Til framhaldsnámskeiða lækna (LFÍ)		20
XXX.	Tillag til alþjóðaheilbrigðismálastofnunarinnar		918
XXXI.	Útgjöld vegna framkvæmda lyfsölulaga		100
XXXII.	Mjólkureftirlitið:		
	1. Laun	346	
	2. Annar kostnaður	165	
			511
XXXIII.	Kostnaður við matvælarannsóknir samkvæmt lögum nr. 24/1936		500
XXXIV.	Til heilsuhælis Náttúrulækningafélags Íslands, byggingarstyrkur		320
XXXV.	Námskeið aðstoðarfólks við hjúkrun (sbr. l. nr. 42/1965)		75
XXXVI.	Eftirlit með deyfilyfjum		110
XXXVII.	Kostnaður vegna héraðshjúkrunarkvenna og annarrar aðstoðar við hjúkrun í læknislausum héruðum		150
	Samtals ...	. . .	216 227

13. gr.

Til samgöngumála, veðurþjónustu o. fl. er veitt (samgöngumálaráðuneyti):

	þús. kr.	þús. kr.
A. Vegamál.		
I. Styrkur til að halda uppi byggð og gistingu handa ferðamönnum		300
II. Til lagfæringar á bílastæðum við fjölsótta ferðamannastaði		200
III. Til rekstrar snjóbíls á Fljótsdalshéraði vegna læknisþjónustu		30
IV. Til Guðmundar Jónassonar vegna rekstrar snjóbíla		20
Samtals A. ...	. . .	550
B. Samgöngur á sjó.		
I. Skipaútgerð ríkisins		29 000
II. Til flóabáta og vöruflutninga		8 677
III. Til byggingar flóabáta fyrir farsvæði Djúpbáts og Breiðafjarðarbáts		820
Skipaútgerð ríkisins hefur yfirumsjón með ferðum flóabáta, sem fara eftir fastri áætlun. Skilyrði fyrir greiðslu styrksins er, að fyrir liggi efnahags- og rekstrarreikningur 1966 frá útgerð þessara báta, ef styrkupphæð til þeirra það ár hefur numið yfir 1000 kr. Ferðaáætlun 1967 og flutningsgjaldskrá sé samþykkt af póst- og símamálastjórninni og Skipaútgerð ríkisins og reikningar ársins sendir henni, enda athugi hún, hversu rík sé þörf á ferðum hvers þess báts, er styrks nýtur úr ríkissjóði. Skip og bátar, sem njóta styrks úr ríkissjóði, eru skyldir til að flytja póst endurgjaldslaust, sé þess krafizt.		
Eigi skal styrkurinn greiddur að fullu, fyrr en skilríki hafa legið fyrir Skipaútgerð ríkisins um afkomu hlutaðeigandi báta á styrktímabilinu, þeirra er varanlegum samgöngum halda uppi á ákveðnu svæði, svo að sýnt sé, að styrksins hefur verið þörf, eins og hann var ákveðinn.		
Samtals B. ...	. . .	38 497
C. Vitamál og hafnargerðir.		
I. Stjórn og undirbúningur vita- og hafnarmála:		
1. Laun:		
Föst laun ... 4 752		
÷ Hluti af launum verkfræðinga o. fl. færður á hafnir ... 1 920		
	2 832	
2. Annar skrifstofukostnaður	900	
3. Ferðakostnaður og fæðispeningar	150	
		3 882

13. gr.

	þús. kr.	þús. kr.
II. Laun vitavarða:		
a. Föst laun	2 000	
b. Aukagæzla og aðstoð	250	
		2 250
III. Rekstrarkostnaður vitanna:		
a. Vitaskipið	7 000	
b. Vitarnir	4 700	
		11 700
IV. Viðhald og endurbætur vitanna		1 200
V. Sjómerki		350
VI. Til áhalda		2 400
VII. Til hafnarmannvirkja og lendingarbóta:		
1. Akranes	700	
2. Akureyri	700	
3. Arnarstapi	100	
4. Bakkafjörður	350	
5. Bíldudalur	500	
6. Blönduós	200	
7. Bolungarvík	600	
8. Borgarfjörður eystri	300	
9. Breiðdalsvík	400	
10. Búðardalur	250	
11. Búðareyri	600	
12. Dalvík	350	
13. Djúpivogur	350	
14. Drangsnes	100	
15. Eskifjörður	600	
16. Eyrarbakki	450	
17. Fáskrúðsfjörður	200	
18. Flatey á Skjálfanda	400	
19. Flateyri	600	
20. Grafarnes	350	
21. Grímsey	200	
22. Hafnarfjörður	700	
23. Hafnir í Höfnum	100	
24. Hauganes	500	
25. Hellissandur	200	
26. Hellnar	100	
27. Hofsós	700	
28. Hólmavík	50	
29. Húsavík	400	
30. Hvammstangi	50	
31. Höfn í Hornafirði	700	
32. Ísafjörður	500	
33. Járngerðarstaðir	700	
34. Kópavogur	400	
35. Neskaupstaður	700	
36. Norðurfjörður	300	
37. Ólafsfjörður	500	
38. Ólafsvík	700	

13. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
39.	Patreksfjörður	500	
40.	Raufarhöfn	400	
41.	Sandgerði	500	
42.	Sauðárkrókur	450	
43.	Seyðisfjörður	700	
44.	Siglufjörður	400	
45.	Skagaströnd	200	
46.	Stokkseyri	250	
47.	Stykkishólmur	500	
48.	Súðavík	300	
49.	Suðureyri	500	
50.	Tálknafjörður	100	
51.	Vestmannaeyjar	700	
52.	Vogar	50	
53.	Vopnafjörður	700	
54.	Þingeyri	500	
55.	Þórshöfn	600	
			22 950
VIII.	Ferjubryggjur:		
1.	Brjánslækur	400	
2.	Staður á Reykjanesi	100	
3.	Eyri í Mjóafirði	100	
			600
IX.	Til hafnarbótasjóðs		3 200
X.	Til greiðslu á eftirstöðvum af lögboðnum hluta ríkissjóðsframlags til hafnarframkvæmda		11 500
XI.	Greiðslur af hafnarlánum		19 800
XII.	Til endurbóta og viðgerða á dýpkunarskipinu Gretti		1 500
XIII.	Til hafnarannsókna og mælinga		400
	Samtals C. ...	. . .	81 732

D. Flugmál.

I.	Stjórn flugmála:			
	a. Laun fastra starfsmanna	1 851		
	b. Aukavinna	350		
	c. Önnur laun	400		
	d. Annar kostnaður	2 200		
			4 801	
	÷ Endurgreitt vegna alþjóðaflugþjónustunnar		2 800	
				2 001
II.	Reykjavíkurflugvöllur:			
1.	Flugvallarstjórn:			
	a. Laun	410		
	b. Aukavinna	150		
	c. Annar kostnaður	75		
			635	
2.	Slökkviliðsdeild:			
	a. Laun fastra starfsmanna	2 413		
	b. Aukavinna	210		

13. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
c. Vaktaálag	600		
d. Önnur laun	350		
e. Annar kostnaður	650		
		4 223	
3. Vélaverkstæði:			
a. Laun	435		
b. Aukavinna	120		
c. Laun vélvirkja og tímakaupsmanna	1 050		
d. Annar kostnaður	250		
	1 855		
Fært á aðra liði	1 855		
4. Trésmíðaverkstæði:			
a. Laun trésmiða og aðstoðarmanna	650		
b. Annar kostnaður	150		
	800		
Fært á aðra liði	800		
5. Rafmagnsverkstæði:			
a. Laun	161		
b. Aukavinna	75		
c. Annar kostnaður	110		
d. Laun rafvirkja	250		
	596		
Fært á aðra liði	596		
6. Viðhald og varðveizla mannvirkja:			
a. Laun	702		
b. Aukavinna	350		
c. Viðhald húsa og flugvallarsvæðis	1 200		
d. Viðhald brauta og öryggisljósa	200		
e. Hreinsun og sandburður	600		
f. Viðhald vega og flugvallarsvæðis	1 000		
		4 052	
7. Annar kostnaður	1 400		
÷ Tekjur	400		
		1 000	
			9 910
III. Keflavíkurflugvöllur:			
1. Flugvallarstjórn:			
a. Laun	784		
b. Annar kostnaður	381		
c. Aukavinna	150		
		1 315	
2. Flugumferðarstjórn:			
a. Laun	2 688		
b. Vaktaálag og aukavinna	1 600		
c. Annar kostnaður	760		
		5 048	

		þús. kr.	þús. kr.
3. Radioþjónusta		820	
4. Tryggingagjöld		214	
5. Viðhald og rekstur húsa og rafstöðva		500	
6. Annar kostnaður		350	
			8 247
IV. Aðrir flugvellir:			
1. Framkvæmdastjórn:			
a. Laun	417		
b. Aukavinna	60		
c. Annar kostnaður	500		
		977	
2. Akureyrarflugvöllur:			
a. Laun	123		
b. Aukavinna	45		
c. Önnur laun	280		
d. Annar kostnaður	1 000		
		1 448	
3. Sauðárkróksflugvöllur:			
a. Laun	118		
b. Önnur laun	25		
c. Annar kostnaður	125		
		268	
4. Egilsstaðaflugvöllur		450	
5. Vestmannaeyjaflugvöllur		560	
6. Ísafjarðarflugvöllur		300	
7. Húsavíkurflugvöllur		300	
8. Aðrir flugvellir		1 650	
			5 953
V. Flugöryggisþjónustan:			
A. Framkvæmdastjórn:			
a. Laun fastra starfsmanna	250		
b. Aukavinna	60		
c. Annar kostnaður	190		
		500	
B. Upplýsingaþjónustan:			
a. Laun fastra starfsmanna	376		
b. Aukavinna	200		
c. Önnur laun	116		
d. Annar kostnaður	120		
		812	
C. Flugumferðarstjórn:			
1. Flugumferðarstjórn, Reykjavík:			
a. Laun fastra starfsmanna	2 656		
b. Aukavinna	1 350		
c. Vaktaálag	550		
d. Annar kostnaður	800		
		5 356	
2. Flugumferðarstjórn, Akureyri:			
a. Laun	349		
b. Aukavinna	220		

13. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
c. Vaktaálag	60		
d. Annar kostnaður	340		
		969	
3. Flugumferðarstjórn, Vestmannaeyjum:			
a. Laun	341		
b. Aukavinna	180		
c. Vaktaálag	45		
d. Annar kostnaður	160		
		726	
4. Flugumferðarstjórn, Egilsstöðum:			
a. Laun	298		
b. Aukavinna	160		
c. Vaktaálag	30		
d. Annar kostnaður	175		
		663	
5. Flugumferðarstjórn, Ísafirði:			
a. Laun	306		
b. Aukavinna	140		
c. Annar kostnaður	220		
		666	
6. Flugumferðarstjórn, Hornafirði:			
a. Laun	140		
b. Aukavinna	75		
c. Annar kostnaður	90		
		305	
7. Flugumferðarstjórn, Norðfirði		210	
D. Radiodeild:			
1. Deildarstjórn — laun		371	
2. Radioverkstæði, Reykjavík:			
a. Laun	1 138		
b. Aukavinna	900		
c. Annar kostnaður	450		
	2 488		
Fært á aðra liði	2 488		
3. Radioverkstæði, Akureyri:			
a. Laun fastra starfsmanna	137		
b. Aukavinna	70		
c. Annar kostnaður	120		
	327		
Fært á aðra liði	327		
4. Radioverkstæði, Egilsstöðum	150		
Fært á aðra liði	150		
5. Rekstur stöðvanna		2 600	
			13 178

		þús. kr.	þús. kr.
VI.	Kostnaður við alþjóðaflugmálastofnunina og flugmálaráðstefnur:		
	1. Framlag til ICAO	300	
	2. Ferðakostnaður	300	
	3. ICAO-deild:		
	a. Laun fastra starfsmanna ... 213		
	b. Aukavinna ... 95		
	c. Önnur laun ... 25		
	d. Annar kostnaður ... 35		
		368	
			968
VII.	Loftferðaeftirlit:		
	a. Laun ... 522		
	b. Aukavinna ... 75		
	c. Önnur laun ... 100		
	d. Flugskráning ... 540		
	e. Annar kostnaður ... 225		
		1 462	
	÷ Tekjur	250	
			1 212
VIII.	Þjálfun starfsmanna í flugvallarrekstri		350
IX.	Styrkir til námsmanna og starfsemi áhugamanna		400
X.	Ferðakostnaður og mælingar		100
XI.	Alþjóðaflugþjónustan:		
	1. Flugfjarskiptaþjónustan	30 439	
	2. Flugveðurþjónustan	15 069	
	3. Flugumferðarstjórn	11 293	
	4. Sæsímakostnaður	19 210	
		76 011	
	÷ Alþjóðatillag	70 151	
			5 860
XII.	Framlag til ICAO vegna veðurathugunarskipa á Norður-Atlantshafi		2 172
XIII.	Veðurþjónusta á Grænlandi og lóranstöð í Færeyjum		3 000
			53 351
	Tekjur af flugvöllum eru áætlaðar:		
	1. Af Reykjavíkurflugvelli	5 500	
	2. Af Keflavíkurflugvelli	19 000	
	3. Af öðrum flugvöllum	1 200	
			25 700
	Samtals D. ...	. . .	27 651
	E. Veðurþjónusta.		
I.	**Almenn veðurþjónusta:**		
	A. Yfirstjórn og skrifstofa:		
	1. Laun ... 980		
	2. Aukavinna ... 55		
	3. Annar kostnaður ... 520		
		1 555	

13. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
B. Veðurstofan á Reykjavíkurflugvelli:			
1. Laun	1 788		
2. Aukavinna og vaktaálag	830		
3. Þóknun veðurathugunarmanna	1 360		
4. Símakostnaður	1 450		
5. Annar kostnaður	465		
		5 893	
C. Loftskeytadeild:			
1. Laun	376		
2. Aukavinna	206		
3. Annar kostnaður	288		
		870	
D. Veðurfarsdeild:			
1. Laun	949		
2. Aukavinna	75		
3. Þóknun til veðurathugunarmanna	610		
4. Annar kostnaður	900		
5. Vegna tímabundinna verkefna	125		
		2 659	
E. Áhaldadeild:			
1. Laun	805		
2. Aukavinna	110		
3. Veðurathugunaráhöld	230		
4. Til veðurathugana á hálendi Íslands	795		
5. Annar kostnaður	377		
		2 317	
F. Jarðeðlisfræðideild:			
1. Laun	225		
2. Aukavinna	140		
3. Jarðskjálftamælar utan Reykjavíkur	83		
4. Annar kostnaður	245		
5. Ýmsar veðurfræðilegar mælingar	85		
6. Ný tæki	70		
		848	
G. Bóka- og skjalasafn:			
1. Aukavinna	45		
2. Annar kostnaður	150		
		195	
		14 337	
÷ Endurgreitt vegna flugveðurþjónustu		1 400	
			12 937
II. Tillag til alþjóðaveðurrannsóknarstofnunarinnar			70
III. Veðurþjónusta vegna millilandaflugs:			
1. Laun		4 692	
2. Aukavinna		3 342	
3. Þóknun veðurathugunarmanna		682	
4. Mælitæki til háloftaathugana		1 900	
5. Símakostnaður		850	
6. Annar kostnaður		2 180	

	þús. kr.	þús. kr.
7. Óbeinn kostnaður samkvæmt samningi	1 340	
8. Afborganir og vextir	83	
Fært á 13. gr. D. XI. 2	15 069	
Samtals E.	. . .	13 007
F. Ýmis mál.		
I. Ferðaskrifstofa ríkisins:		
1. Skrifstofukostnaður:		
a. Föst laun 1 326		
b. Önnur laun 760		
c. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting 320		
d. Annar kostnaður 800		
	3 206	
2. Landkynning	600	
3. Þátttaka í landkynningarstarfsemi Norðurlandaþjóða	500	
4. Námskeið fyrir leiðsögumenn og framreiðslumenn o. fl.	50	
	4 356	
÷ Tekjur	3 960	
		396
II. Ríkisframlag til landkynningar samkvæmt lögum nr. 29/1964		500
III. Til ferðamála:		
1. Til ferðamálasjóðs	1 000	
2. Til ferðamálaráðs:		
a. Laun 259		
b. Annar kostnaður 180		
	439	
		1 439
IV. Skipaskoðun ríkisins:		
1. Laun	2 971	
2. Þóknun til skipaskoðunarmanna, sem ekki eru á föstum launum úr ríkissjóði (áætlað)	500	
3. Ferðakostnaður	500	
4. Kostnaður við útreikninga á stöðugleika nokkurra íslenzkra fiskiskipa	60	
5. Til áhaldakaupa	100	
6. Annar kostnaður	800	
7. Aukavinna	750	
8. Bifreið	200	
	5 881	
÷ Tekjur	3 400	
		2 481
V. Stýrimannaskólinn:		
1. Laun	1 348	
2. Stundakennsla og prófkostnaður	1 282	

13. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
3. Húsaleiga		252	
4. Hiti, ljós og ræsting		553	
5. Til áhaldakaupa		450	
6. Til námskeiða utan Reykjavíkur		450	
7. Annar kostnaður		155	
			4 490
VI. Sjómannaskólahúsið:			
Húsvarzla og reikningshald:			
1. Laun		139	
2. Annar kostnaður		2 301	
		2 440	
÷ Endurgreiddur kostnaður af hita og ræstingu	1 450		
Húsaleiga	990		
		2 440	
VII. Til matsveina- og veitingaþjónaskóla:			
1. Laun		394	
2. Stundakennsla		325	
3. Áhaldakaup		75	
4. Annar kostnaður		400	
			1 194
VIII. Til landmælinga:			
1. Laun		684	
2. Prentun landabréfa		417	
3. Annar kostnaður		1 144	
4. Til teikninga jarðfræðikorta		120	
			2 365
IX. Til sjómælinga og sjókortagerðar:			
1. Sjómælingar:			
a. Laun fastra starfsmanna	70		
b. Önnur laun	500		
c. Mælingavinna	63		
d. Útgerð sjómælingabáts	460		
e. Til tækjakaupa	120		
f. Vegna námskeiðs í mælingatækni	175		
g. Annar kostnaður	150		
		1 538	
2. Sjókortagerð:			
a. Laun fastra starfsmanna	156		
b. Önnur laun	530		
c. Prentun	100		
d. Efni	100		
e. Til áhaldakaupa	110		
f. Annar kostnaður	170		
	1 166		
÷ Tekjur	360		
		806	
			2 344

13. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
X.	Styrkur til flugbjörgunarsveitar Reykjavíkur		50
XI.	Til flugbjörgunarsveitar Akureyrar		50
XII.	Til umbóta við Geysi		65
XIII.	Til gisti- og veitingastaðaeftirlits samkv. lögum nr. 53/1963:		
	1. Laun	202	
	2. Annar kostnaður	199	
			401
XIV.	Til byggingar umferðarmiðstöðvar í Reykjavík		500
XV.	Til rekstrar sjómannaskóla í Vestmannaeyjum		400
	Samtals F. ...	. . .	16 675

14. gr.

Til menntamála er veitt (menntamálaráðuneyti):

	þús. kr.	þús. kr.
A. Kennslumál.		
I. a. Háskólinn:		
1. Laun	21 258	
2. Til risnu háskólarektors og deildarforseta	60	
3. Hiti, ljós og ræsting	1 400	
4. Til tannlækningastofu	2 522	
5. Til kennslu í lyfjafræði lyfsala	550	
6. Til verklegrar kennslu í lyfjagerð	35	
7. Til rannsóknarstofu í lyfjafræði	245	
8. Til rannsóknarstofu í heilbrigðisfræði	10	
9. Til stundakennslu	3 087	
10. Til námskeiða og heimsókna erlendra vísindamanna	250	
11. Til rannsóknarstofu í handlæknisfræði	20	
12. Til verklegrar kennslu í guðfræði	10	
13. Fasteignagjöld og tryggingar	230	
14. Prófkostnaður	750	
15. Íþróttakennsla	300	
16. Til stúdentaskipta	120	
17. Til landmælinga	60	
18. Námskeið í uppeldisfræðum	40	
19. Til sérlestrarherbergja stúdenta	300	
20. Ýmis útgjöld	1 400	
21. Námskeið fyrir norræna stúdenta	100	
22. Til frjálsrar rannsóknarstarfsemi	150	
23. Vegna orlofs háskólakennara	250	
24. Til félagsstarfsemi stúdenta	150	
25. Til rannsóknarstofu í efnafræði	200	
26. Til útgáfu kennslubóka	250	
27. Stofnkostnaður líffræðideildar við læknadeild	500	
28. Til bókakaupa	700	
29. Til rannsóknarstofu í líffræði og lífefnafræði	500	
30. Til búnaðar í kennslustofum og fyrirlestrarstofum	500	
		35 947
b. Tilraunastofa háskólans á Keldum:		
1. Laun	2 504	
2. Annar kostnaður	7 278	
	9 782	
÷ Tekjur	8 850	
		932
c. Orðabók Háskólans:		
1. Laun	967	
2. Aðkeypt vinna	100	
3. Annar kostnaður	25	
		1 092
d. Til Raunvísindastofnunar Háskólans		6 000
e. Til Reiknistofnunar háskólans		400

	þús. kr.	þús. kr.
II. Handritastofnun Íslands:		
1. Laun og rannsóknarstyrkir	1 275	
2. Kostnaður við útgáfu handrita	1 300	
3. Annar kostnaður	200	
		2 775
III. a. Til styrktar íslenzkum námsmönnum	19 200	
Þar af til Lánasjóðs íslenzkra námsmanna samkv. lögum nr. 52/1961 15 690 þús. kr.		
b. Fimm ára styrkir	1 776	
c. Til leiðbeiningarskrifstofu um nám erlendis, samkvæmt nánari ákvörðun menntamálaráðuneytisins	14	
		20 990
IV. Fræðslumálastjóraembættið:		
a. Laun	2 239	
b. Aukavinna	345	
c. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	437	
d. Ferða- og bifreiðakostnaður	275	
e. Símakostnaður, burðargjöld og auglýsingar	286	
f. Annar kostnaður	295	
g. Kostnaður vegna innréttingar á húsnæði	29	
h. Til kennaranámskeiða	250	
i. Til skólaminjasafns	25	
		4 181
V. Kostnaður vegna fræðilegrar rannsóknar á skólakerfinu		800
VI. Menntaskólinn í Reykjavík:		
a. Föst laun	8 287	
b. Stundakennsla	7 000	
c. Hiti, ljós og ræsting	1 600	
d. Viðhald húsa og áhalda	750	
e. Náms- og húsaleigustyrkir	35	
f. Styrkur til bókasafns skólans	30	
g. Styrkur til bókasafnsins Þöku	20	
h. Prófkostnaður	375	
i. Vegna kostnaðar við skólastjórn	20	
j. Námsferðir	10	
k. Annar kostnaður	425	
l. Til kennsluáhalda	150	
m. Húsaleiga	270	
n. Til brunavarna	125	
o. Til malbikunar á lóð skólans	250	
		19 347
VII. Menntaskólinn við Hamrahlíð:		
a. Laun	1 900	
b. Stundakennsla	680	
c. Ljós, hiti og ræsting	560	
d. Til bóka og áhalda	900	
e. Viðhald húss og tækja	50	
f. Náms- og húsaleigustyrkir	20	
g. Kostnaður við skólastjórn	20	

14. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
h.	Tilraunir með nýtt námsefni	60	
i.	Annar kostnaður	250	
j.	Til greiðslu rekstrarkostnaðar skólans 1. sept. til 31. des. 1966	1 160	
			5 600
VIII.	Menntaskólinn á Akureyri:		
a.	Föst laun	3 725	
b.	Stundakennsla	3 000	
c.	Hiti, ljós og ræsting	850	
d.	Húsaleiga	319	
e.	Viðhald húsa og áhalda	700	
f.	Námsstyrkir	25	
g.	Til bóka og áhalda	150	
h.	Til bókasafns nemenda	20	
i.	Vegna kostnaðar við skólastjórn	20	
j.	Námsferðir	5	
k.	Annar kostnaður	300	
l.	Til brunavarna	100	
			9 214
IX.	Menntaskólinn á Laugarvatni:		
a.	Föst laun	1 718	
b.	Stundakennsla	690	
c.	Húsnæði, ljós, hiti og ræsting	425	
d.	Prófkostnaður	46	
e.	Námsstyrkir	25	
f.	Vegna kostnaðar við skólastjórn	20	
g.	Námsferðir	8	
h.	Til bókakaupa og áhalda	75	
i.	Til bókasafns nemenda	10	
j.	Annar kostnaður	220	
k.	Viðhaldskostnaður	250	
			3 487
X.	Kennaraskólinn:		
1. a.	Föst laun	6 133	
b.	Stundakennsla	2 476	
c.	Prófkostnaður	250	
d.	Hiti, ljós og ræsting	1 030	
e.	Bækur og áhöld	75	
f.	Námsstyrkir	50	
g.	Viðhald húsa og áhalda	250	
h.	Annar kostnaður	250	
i.	Kostnaður við skólastjórn	20	
j.	Námsferðir	10	
k.	Húsnæði utan skóla	330	
l.	Menntadeild	88	
m.	Framhaldsdeild	77	
			11 039
2.	Handíðadeild:		
a.	Laun	674	
b.	Stundakennsla	300	
c.	Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	120	

		þús. kr.	þús. kr.
d. Til áhaldakaupa	50		
e. Viðhald	60		
f. Annar kostnaður	40		
		1 244	
			12 283
XI. Tækniskólinn:			
a. Laun		703	
b. Stundakennsla		1 290	
c. Til kennsluáhalda		110	
d. Hiti, ljós, ræsting og húsaleiga		420	
e. Prófkostnaður		95	
f. Til bókakaupa		35	
g. Til útgáfu kennslubóka		25	
h. Íþróttakennsla		8	
i. Námsferðir		8	
j. Annar kostnaður		240	
k. Rekstrarkostnaður undirbúningsdeildar tækninams á Akureyri		540	
l. Til undirbúnings kennslu í síðari hluta tæknifræðináms		150	
m. Kostnaður vegna námskeiða fyrir aðstoðarfólk á rannsóknarstofum heilbrigðisstofnana		200	
			3 824
XII. Vélskólinn:			
a. Föst laun		1 007	
b. Stundakennsla		1 140	
c. Til verklegrar kennslu		70	
d. Til áhaldakaupa		150	
e. Hiti, ljós og ræsting		430	
f. Húsaleiga		355	
g. Prófkostnaður		65	
h. Styrkur til bókasafns		3	
i. Til að semja og gefa út kennslubækur		25	
j. Námsferðir		8	
k. Annar kostnaður		200	
l. Til undirbúnings smíðakennslu		350	
m. Námskeið utan Reykjavíkur		300	
			4 103
XIII. Iðnfræðsla:			
1. Iðnskólinn í Reykjavík:			
a. Laun	3 886		
b. Stundakennsla	1 850		
c. Annar kostnaður	3 250		
		8 986	
2. Til iðnskóla utan Reykjavíkur:			
a. Laun	2 052		
b. Stundakennsla	1 345		
c. Annar kostnaður	1 331		
		4 728	

14. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
3.	Laun vegna orlofs- og forfallakennslu	169	
4.	Til iðnfræðsluráðs	1 000	
			14 883
XIV.	Til Myndlista- og handíðaskóla Íslands:		
a.	Laun	752	
b.	Stundakennsla	500	
c.	Annar kostnaður	704	
		1 956	
	÷ Tekjur	140	
			1 816
XV.	Almenn barnafræðsla:		
1.	Til barnaskóla Reykjavíkur:		
a.	Laun 49 545		
b.	Stundakennsla 1 500		
c.	Ljós, hiti, ræsting, prófkostnaður og annar kostnaður 8 388		
d.	Húsaleiga 1 000		
		60 433	
2.	Til barnaskólans á Akranesi:		
a.	Laun 3 526		
b.	Stundakennsla 150		
c.	Ljós, hiti, ræsting, prófkostnaður og annar kostnaður 332		
d.	Húsaleiga 100		
		4 108	
3.	Til barnaskólans á Ísafirði:		
a.	Laun 1 950		
b.	Stundakennsla 30		
c.	Ljós, hiti, ræsting, prófkostnaður og annar kostnaður 250		
d.	Húsaleiga 52		
		2 282	
4.	Til barnaskólans, Sauðárkróki:		
a.	Laun 850		
b.	Stundakennsla 80		
c.	Ljós, hiti, ræsting, prófkostnaður og annar kostnaður 72		
		1 002	
5.	Til barnaskólans, Siglufirði:		
a.	Laun 1 597		
b.	Stundakennsla 120		
c.	Ljós, hiti, ræsting, prófkostnaður og annar kostnaður 220		
d.	Húsaleiga 15		
		1 952	
6.	Til barnaskólans, Ólafsfirði:		
a.	Laun 795		
b.	Stundakennsla 50		
c.	Ljós, hiti, ræsting, prófkostnaður og annar kostnaður 200		
		1 045	

	þús. kr.	þús. kr.
7. Til barnaskóla Akureyrar:		
a. Laun 6 624		
b. Stundakennsla 280		
c. Ljós, hiti, ræsting, prófkostnaður og annar kostnaður 613		
d. Húsaleiga 112		
	7 629	
8. Til barnaskólans á Húsavík:		
a. Laun 1 145		
b. Stundakennsla 80		
c. Ljós, hiti, ræsting, prófkostnaður og annar kostnaður 175		
d. Húsaleiga 3		
	1 403	
9. Til barnaskólans á Seyðisfirði:		
a. Laun 887		
b. Stundakennsla 20		
c. Ljós, hiti, ræsting, prófkostnaður og annar kostnaður 75		
	982	
10. Til barnaskólans í Neskaupstað:		
a. Laun 1 171		
b. Stundakennsla 100		
c. Ljós, hiti, ræsting, prófkostnaður og annar kostnaður 145		
	1 416	
11. Til barnaskólans í Vestmannaeyjum:		
a. Laun 2 853		
b. Stundakennsla 230		
c. Ljós, hiti, ræsting, prófkostnaður og annar kostnaður 480		
	3 563	
12. Til barnaskólans í Keflavík:		
a. Laun 3 448		
b. Stundakennsla 200		
c. Ljós, hiti, ræsting, prófkostnaður og annar kostnaður 387		
	4 035	
13. Til barnaskóla í Hafnarfirði:		
a. Laun 5 851		
b. Stundakennsla 350		
c. Ljós, hiti, ræsting, prófkostnaður og annar kostnaður 955		
	7 156	
14. Til barnaskóla Kópavogs:		
a. Laun 7 974		
b. Stundakennsla 300		
c. Ljós, hiti, ræsting, prófkostnaður og annar kostnaður 2 185		
	10 459	

14. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
15.	Fastir skólar utan kaupstaða:		
	a. Laun 53 141		
	b. Stundakennsla og umsjón 4 790		
	c. Til endurgreiðslu ríkissjóðs á öðrum rekstrarkostnaði fastra skóla utan kaupstaða 10 660		
		68 591	
16.	Farskólar:		
	a. Laun 2 720		
	b. Stundakennsla 143		
	c. Til endurgreiðslu ríkissjóðs á öðrum rekstrarkostnaði farskóla 842		
		3 705	
17.	Laun forfalla- og orlofskennara fyrir alla barnafræðsluna	1 922	
18.	Laun vegna tví- og þrískipunar í barnaskólum	739	
19.	Viðhald barnaskóla	12 800	
20.	Laun ráðskvenna:		
	a. Laun 3 569		
	b. Ráðskonustyrkir 220		
		3 789	
21.	Til aukakennara og stundakennslu	190	
22.	Til skíðakennslu í barnaskólum	60	
23.	Til framkvæmdar sundskyldu í skólum samkvæmt tillögum íþróttafulltrúa	5 000	
24.	Framlög til byggingar barnaskóla og íbúða fyrir skólastjóra utan kaupstaðanna Reykjavíkur, Akureyrar, Hafnarfjarðar, Kópavogs og Akraness:		
	a. Skólar, sem verið hafa í byggingu og á framkvæmdaáætlun 1966:		
	A. Greiðsluár 1956—1960:		
	1. Njarðvík 105		
	2. Mosvallaskólahverfi 75		
	3. Reykhólar 206		
	4. Egilsstaðir 200		
	5. Laugaland, Þelamörk 225		
	6. Keldunesskóli 45		
	7. Höfn, Hornafirði 83		
	B. Greiðsluár 1957—1961:		
	1. Varmárskóli 200		
	2. Seltjarnarnes, 1. áf. 71		
	3. Nesjaskóli, A.-Skaft. 523		
	4. Hella, Rangárvöllum 60		
	5. Ólafsvík, 2. áf. 90		
	6. Laugar, Dalasýslu 600		
	7. Flateyri 100		
	8. Laugardalur, Árnessýslu 224		

14. gr.

	þús. kr.	þús. kr.
9. Sandgerði	163	
10. Reyðarfjörður	219	
11. Tálknafjörður	660	
12. Bíldudalur	715	
C. Greiðsluár 1961—1967:		
1. Kolviðarnes	2 015	
2. Hallormsstaður	1 175	
3. Öxarfjörður	590	
4. Öngulsstaðaskólahverfi	84	
5. Bolungarvík	500	
6. Reykjadalur, S.-Þing.	360	
7. Ýmsir skólar	450	
8. Ísafjörður	1 752	
9. Garðaskólahverfi, 2. áf.	778	
10. Stöðvarfjörður	130	
11. Raufarhöfn	1 083	
12. Vopnafjörður	873	
13. Reykir, A.-Hún.	2 100	
14. Flúðir, Árnessýslu	4 500	
15. Borgarnes, 2. áf.	730	
16. Ólafsvík, íþróttahús	645	
17. Hvamms- og Dyrhólaskóli ..	633	
18. Seltjarnarnes, 2. áf.	1 075	
19. Dalvík, íþróttahús	860	
20. Aðaldalur, 2. áf.	135	
21. Laugar, Dalasýslu, skstjbúst.	111	
22. Djúpárhreppur, skstjbúst. ...	222	
23. Hella, skstjbúst.	162	
24. Búðir, Fáskrúðsf., skstjbúst. .	220	
25. Flateyri, skstjbúst.	107	
26. Grindavík, skstjbúst.	184	
27. Hólmavík, skstjbúst.	220	
28. Seyðisfjörður, skstjbúst.	227	
29. Keflavík, skstjbúst.	162	
30. Hvammstangi, skstjbúst.	200	
31. Skjöldólfsstaðir, skstjbúst. ..	60	
32. Leirárskóli	1 440	
33. Borgarfjörður, N.-Múl.	510	
34. Vík, Mýrdal	505	
D. Greiðsluár 1964—1968:		
1. Mývatnssveit, 2. áf.	182	
2. Svarfaðardalur	503	
3. Varmaland, Mýrasýslu, 2. áf.	945	
4. Árskógsströnd	507	
5. Reykjadalur, S.-Þing., 2. áf. ..	784	
6. Rauðisandur	423	
7. Hnífsdalur, skstjbúst.	194	
8. Selfoss, skstjbúst.	194	
9. Hellissandur, íþróttahús	660	

14. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
10.	Klúka, Bjarnafirði	648	
11.	Laugar, Dalasýslu, sundlaug	160	
12.	Reykhólar, sundlaug	117	
13.	Þorlákshöfn, 2. áf.	219	
14.	Neskaupstaður, íþróttahús ..	803	
15.	Njarðvík, íþróttahús	791	
16.	Keflavík, barnaskóli	403	
17.	Vatnsleysuströnd, skstjbúst. .	229	
18.	Laugaland, Holtum	406	
19.	Skólabifreið Hellissandi	35	
20.	Skólabifreið Suðurfjarðahr. .	8	
			37 573
b.	Til greiðslu upp í ógreitt ríkisframlag til skólabygginga, sem er lokið eða sérstök þörf er fyrir að hraða byggingu á		3 500
c.	Skólar og íbúðir, sem ekki voru á framkvæmdaáætlun 1966. Skulu byggingar þessar teknar á framkvæmdaáætlun eftir ákvörðun menntamálaráðuneytisins og byrjunarframkvæmdir háðar samþykki þess og skilyrðum:		
	A. Skólar með framhaldsfjárveitingu til framkvæmda:		
1.	Kleppjárnsreykir, 2. áf.	725	
2.	Eskifjörður, íþróttahús	672	
3.	Blönduós, barnaskóli	320	
4.	Norðfjarðarhreppur, S.-Múl. .	220	
5.	Varmárskóli, íþróttahús	898	
6.	Eyrarsveit, skstjbúst.	225	
7.	Kirkjubæjarklaustur	1 000	
8.	Garðaskólahverfi, íþróttah. ..	600	
9.	Skeiðaskóli	340	
	B. Nýir skólar:		
1.	Hafralækur, Aðaldal	1 400	
2.	Háls- og Ljósavatnsskóli	1 400	
3.	Reykhólar	1 000	
4.	Mýraskóli, V.-Ísaf.	500	
5.	Seltjarnarnes, leikfimihús ...	700	
6.	Sauðárkrókur, sundlaug	600	
7.	Svalbarðsströnd	500	
8.	Svalbarðs- og Sauðanesskóli .	400	
9.	Þverárhreppur	400	
10.	Lýsuhóll	200	
11.	Neskaupstaður, 2. áf.	370	
12.	Laugar í Dalasýslu, íbúðir fyrir kennara og starfsfólk	800	
13.	Lýtingsstaðir, leikfimihús ..	300	
14.	Leirá, íþróttahús	230	
15.	Súðavík, skólastjbúst.	230	
16.	Kolviðarnes, sundlaug	150	

		þús. kr.	þús. kr.
17. Hveragerði, skólastjbúst.	230		
18. Leirá, skólabíll	100		
19. Staðarhreppur, skólabíll	50		
		14 560	
d. Til undirbúnings skólabygginga:			
A. Framhaldsfjárveitingar:			
1. Reykir í Miðfirði	400		
2. Hveragerði, íþróttahús	20		
3. Hraungerði	50		
4. Skagaströnd, íþróttahús	20		
5. Stykkishólmur, sundlaug	100		
6. Stykkishólmur, barnaskóli ..	50		
7. Sandgerði, íþróttahús	20		
8. Grenivík, skólastjbúst.	20		
9. Vopnafjörður, skólastjbúst. ..	20		
B. Nýir skólar:			
1. Þelamörk	250		
2. Eiðar	250		
3. Eskifjörður	250		
4. Gerðar, Gullbr.	250		
5. Grundarfjörður	250		
6. Seyðisfjörður	250		
7. Krýsuvík	250		
8. Reykholt í Biskupstungum ..	250		
		2 700	
25. Skólar í eftirtöldum kaupstöðum (Framlög ríkissjóðs til barna- og gagnfræðaskóla eru tekin í einu lagi á fjárlög):			
A. Reykjavík:			
a. Barna- og gagnfræðaskólar, sem þegar hefur verið veitt fé til 15 885			
b. Nýir barna- og gagnfræðaskólar: Álftamýrarskóli, Gagnfræðaskóli verknáms og Breiðholtsskóli 5 700			
B. Akureyri:			
Barna- og gagnfræðaskólar, sem þegar hefur verið veitt fé til 2 017			
C. Hafnarfjörður:			
Barna- og gagnfræðaskólar, sem þegar hefur verið veitt fé til 2 680			
D. Kópavogur:			
a. Barna- og gagnfræðaskólar, sem þegar hefur verið veitt fé til 5 716			
b. Nýr skóli: Barnaskóli Kópavogs . 1 400			
E. Akranes:			
a. Barna- og gagnfræðaskólar, sem þegar hefur verið veitt fé til 2 077			
b. Nýr skóli: Gagnfræðaskóli Akraness, 2. áf. 450			
		35 925	

14. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
26.	Til fyrrverandi barnakennara eftir tillögum fræðslumálastjóra	100	
27.	Gjöld samkv. 28. og 40. gr. laga um almannatryggingar	1 500	
			300 119
XVI.	Gagnfræðamenntun:		
1.	Til alþýðuskólans á Eiðum:		
	a. Laun	1 424	
	b. Stundakennsla og umsjón	365	
	c. Hiti, ljós og ræsting	660	
	d. Annar kostnaður	300	
	e. Afborganir og vextir af lánum	30	
	f. Til skógræktargirðingar	25	
	g. Til vatnsveitu	27	
		2 831	
	÷ Tekjur	150	
			2 681
2.	Til héraðsskólans í Reykholti:		
	a. Laun	1 098	
	b. Stundakennsla og umsjón	250	
	c. Ljós, hiti, ræsting	400	
	d. Prófkostnaður	35	
	e. Annar kostnaður	155	
		1 938	
	÷ Tekjur	150	
			1 788
3.	Til héraðsskólans að Núpi:		
	a. Laun	1 131	
	b. Stundakennsla og umsjón	300	
	c. Ljós, hiti og ræsting	500	
	d. Prófkostnaður	35	
	e. Annar kostnaður	200	
		2 166	
	÷ Tekjur	150	
			2 016
4.	Til héraðsskólans í Reykjanesi:		
	a. Laun	1 130	
	b. Stundakennsla og umsjón	286	
	c. Ljós, hiti, ræsting	200	
	d. Prófkostnaður og annar kostnaður	185	
		1 801	
	÷ Tekjur	180	
			1 621
5.	Til héraðsskólans að Reykjum:		
	a. Laun	1 285	
	b. Stundakennsla og umsjón	780	

		þús. kr.	þús. kr.
c. Ljós, hiti, ræsting	140		
d. Prófkostnaður	20		
e. Annar kostnaður	230		
	2 455		
÷ Tekjur	170		
		2 285	
6. Til héraðsskólans að Skógum:			
a. Laun	1 167		
b. Stundakennsla og umsjón	500		
c. Ljós, hiti, ræsting	440		
d. Prófkostnaður	25		
e. Annar kostnaður	300		
	2 432		
÷ Tekjur	180		
		2 252	
7. Til héraðsskólans að Laugarvatni:			
a. Laun	1 172		
b. Stundakennsla og umsjón	500		
c. Ljós, hiti, ræsting	250		
d. Prófkostnaður	50		
e. Annar kostnaður	220		
	2 192		
÷ Tekjur	500		
		1 692	
8. Viðhald héraðsskóla		5 800	
9. Til gagnfræðaskóla í Reykjavík:			
a. Laun	41 912		
b. Stundakennsla	3 100		
c. Ljós, hiti, ræsting	5 350		
d. Prófkostnaður	500		
e. Annar kostnaður	3 000		
f. Húsaleiga	1 300		
		55 162	
10. Til gagnfræðaskólans á Akranesi:			
a. Laun	2 527		
b. Stundakennsla	150		
c. Ljós, hiti, ræsting	255		
d. Prófkostnaður	35		
e. Annar kostnaður	95		
		3 062	
11. Til gagnfræðaskólans á Ísafirði:			
a. Laun	1 663		
b. Stundakennsla	220		
c. Ljós, hiti, ræsting	114		
d. Prófkostnaður	30		
e. Annar kostnaður	257		
f. Húsaleiga	44		
		2 328	

14. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
12.	Til gagnfræðaskólans á Siglufirði:		
	a. Laun	1 552	
	b. Stundakennsla	160	
	c. Ljós, hiti, ræsting	185	
	d. Prófkostnaður	14	
	e. Annar kostnaður	84	
	f. Húsaleiga	10	
			2 005
13.	Til gagnfræðaskólans í Ólafsfirði:		
	a. Laun	503	
	b. Stundakennsla	100	
	c. Ljós, hiti, ræsting	40	
	d. Prófkostnaður	15	
	e. Annar kostnaður	155	
			813
14.	Til gagnfræðaskólans á Akureyri:		
	a. Laun	4 660	
	b. Stundakennsla	545	
	c. Prófkostnaður	60	
	d. Ljós, hiti, ræsting	350	
	e. Húsaleiga	100	
	f. Annar kostnaður	340	
			6 055
15.	Til héraðsskólans að Laugum:		
	a. Laun	1 469	
	b. Stundakennsla	275	
	c. Ljós, hiti, ræsting	150	
	d. Prófkostnaður	30	
	e. Annar kostnaður	160	
			2 084
16.	Til gagnfræðaskólans á Húsavík:		
	a. Laun	1 103	
	b. Stundakennsla	90	
	c. Prófkostnaður	11	
	d. Ljós, hiti, ræsting	241	
	e. Annar kostnaður	50	
			1 495
17.	Til gagnfræðaskólans í Neskaupstað:		
	a. Laun	1 016	
	b. Stundakennsla	50	
	c. Ljós, hiti, ræsting	98	
	d. Prófkostnaður	10	
	e. Annar kostnaður	145	
	f. Húsaleiga	10	
			1 329
18.	Til gagnfræðaskólans í Vestmannaeyjum:		
	a. Laun	2 017	
	b. Stundakennsla	100	
	c. Ljós, hiti, ræsting	285	

		þús. kr.	þús. kr.
d. Prófkostnaður	20		
e. Annar kostnaður	140		
		2 562	
19. Til gagnfræðaskólans á Selfossi:			
a. Laun	1 301		
b. Stundakennsla	90		
c. Ljós, hiti, ræsting	50		
d. Prófkostnaður	13		
e. Annar kostnaður	150		
f. Húsaleiga	10		
		1 614	
20. Til gagnfræðaskólans í Hveragerði:			
a. Laun	887		
b. Stundakennsla	120		
c. Ljós, hiti, ræsting	50		
d. Prófkostnaður	12		
e. Annar kostnaður	345		
f. Húsaleiga	138		
		1 552	
21. Til gagnfræðaskólans á Seltjarnarnesi:			
a. Laun	830		
b. Stundakennsla	75		
c. Ljós, hiti, ræsting	85		
d. Prófkostnaður	3		
e. Húsaleiga	10		
		1 003	
22. Til gagnfræðaskólans í Keflavík:			
a. Laun	3 002		
b. Stundakennsla	150		
c. Ljós, hiti, ræsting	370		
d. Prófkostnaður	30		
e. Annar kostnaður	145		
		3 697	
23. Til gagnfræðaskólans í Hafnarfirði:			
a. Laun	3 485		
b. Stundakennsla	360		
c. Ljós, hiti, ræsting	270		
d. Prófkostnaður	33		
e. Annar kostnaður	400		
f. Húsaleiga	30		
		4 578	
24. Til gagnfræðaskólans í Kópavogi:			
a. Laun	4 531		
b. Stundakennsla	290		
c. Ljós, hiti, ræsting	350		
d. Prófkostnaður	75		
e. Annar kostnaður	875		
f. Húsaleiga	20		
		6 141	

14. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
25.	Til miðskólans í Borgarnesi:		
	a. Laun 434		
	b. Stundakennsla 100		
	c. Ljós, hiti, ræsting 92		
	d. Prófkostnaður 13		
	e. Annar kostnaður 50		
	f. Húsaleiga 10		
		699	
26.	Til miðskólans í Ólafsvík:		
	a. Laun 302		
	b. Stundakennsla 70		
	c. Ljós, hiti, ræsting 30		
	d. Prófkostnaður 5		
	e. Annar kostnaður 75		
		482	
27.	Til miðskólans í Stykkishólmi:		
	a. Laun 523		
	b. Stundakennsla 60		
	c. Ljós, hiti, ræsting 152		
	d. Prófkostnaður 13		
	e. Annar kostnaður 75		
		823	
28.	Til miðskólans á Blönduósi:		
	a. Laun 420		
	b. Stundakennsla 50		
	c. Ljós, hiti, ræsting 20		
	d. Prófkostnaður 15		
	e. Annar kostnaður 25		
		530	
29.	Til miðskólans á Skagaströnd:		
	a. Laun 361		
	b. Stundakennsla 40		
	c. Ljós, hiti, ræsting 55		
	d. Prófkostnaður 9		
	e. Annar kostnaður 40		
	f. Húsaleiga 5		
		510	
30.	Til miðskólans á Sauðárkróki:		
	a. Laun 737		
	b. Stundakennsla 60		
	c. Ljós, hiti, ræsting 100		
	d. Prófkostnaður 14		
	e. Annar kostnaður 60		
		971	
31.	Til miðskólans á Dalvík:		
	a. Laun 542		
	b. Stundakennsla 45		
	c. Ljós, hiti, ræsting 48		
	d. Prófkostnaður 10		
	e. Annar kostnaður 25		
		670	

		þús. kr.	þús. kr.
32.	Til miðskólans í Lundi, Öxarfirði:		
	a. Laun 356		
	b. Stundakennsla 150		
	c. Ljós, hiti, ræsting 100		
	d. Prófkostnaður 8		
	e. Annar kostnaður 25		
	f. Húsaleiga 112		
		751	
33.	Til miðskólans á Reyðarfirði:		
	a. Laun 301		
	b. Stundakennsla 50		
	c. Ljós, hiti, ræsting 40		
	d. Prófkostnaður 4		
	e. Annar kostnaður 23		
		418	
34.	Til miðskólans í Höfn, Hornafirði:		
	a. Laun 290		
	b. Stundakennsla 50		
	c. Ljós, hiti, ræsting 40		
	d. Prófkostnaður 4		
	e. Annar kostnaður 23		
		407	
35.	Til miðskólans á Brúarlandi:		
	a. Laun 482		
	b. Stundakennsla 110		
	c. Ljós, hiti, ræsting 220		
	d. Prófkostnaður 15		
	e. Annar kostnaður 160		
	f. Húsaleiga 60		
		1 047	
36.	Til unglingaskóla:		
	a. Laun 6 024		
	b. Stundakennsla 1 050		
	c. Hluti ríkissjóðs af öðrum rekstrarkostnaði 2 100		
		9 174	
37.	Viðhald gagnfræðaskóla	5 200	
38.	Laun forfalla- og orlofskennara fyrir allt gagnfræðastigið	1 922	
39.	Laun vegna tví- og þrískipunar í skólum gagnfræðastigs og þóknun fyrir stjórn unglinga- og miðskóla	718	
40.	Laun hjúkrunarkonu við skólana á Laugarvatni	154	
41.	Til skíðakennslu í gagnfræðaskólum	100	
42.	Framlag til byggingar gagnfræðaskóla utan kaupstaðanna Reykjavíkur, Akureyrar, Hafnarfjarðar, Kópavogs og Akraness:		
	a. Skólar, sem verið hafa í byggingu og á framkvæmdaáætlun 1966:		

14. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
A. Greiðsluár 1956—1960:			
1. Miðskóli Stykkishólms	133		
2. Gagnfræðaskóli í Keflavík	212		
B. Greiðsluár 1962—1966:			
Héraðsskólinn að Laugum	120		
C. Greiðsluár 1963—1967:			
Gagnfræðaskólinn á Selfossi	1 050		
D. Greiðsluár 1965—1969:			
1. Laugar	800		
2. Sauðárkrókur	2 000		
		4 315	
b. Gagnfræðaskólar, sem ekki voru á framkvæmdaáætlun 1966. Skulu byggingar þessar teknar á framkvæmdaáætlun eftir ákvörðun menntamálaráðuneytisins og byrjunarframkvæmdir háðar ákvörðunum þess og skilyrðum:			
1. Keflavík, 2. áf.	700		
2. Húsavík	900		
3. Hrafnagil	1 400		
		3 000	
c. Til undirbúnings skólabyggingum:			
1. Ólafsfjörður	200		
2. Hvolsvöllur	250		
3. Hella	250		
		700	
43. Framlag til byggingar héraðsskóla:			
1. Reykir í Hrútafirði	2 300		
2. Laugarvatn	450		
3. Reykjanes	3 100		
4. Reykholt	1 850		
5. Núpur	4 200		
6. Skógar	1 300		
7. Eiðaskóli	2 200		
		15 400	
44. Gjöld samkv. 28. og 40. gr. laga um almannatryggingar		600	
45. Til unglingafræðslu eftir tillögum fræðslumálastjóra		500	
46. Til námsflokka undir eftirliti fræðslumálastjóra		150	
47. Kostnaður við miðskólapróf í bóknámsdeild (landspróf)		200	
48. Til bókmenntakynningar í skólum		88	
49. Til listkynningar í skólum		200	
			165 344
XVII. Stofnkostnaðarframlag vegna barna- og gagnfræðaskólabygginga, er fullsmíðaðar voru 1954			560
XVIII. Til framkvæmda vegna sameiginlegra þarfa skólanna að Laugarvatni			1 400

		þús. kr.	þús. kr.
XIX. Húsmæðrafræðsla í kaupstöðum:			
1. Húsmæðrakennaraskólinn:			
a. Laun	786		
b. Stundakennsla og aðstoð	104		
c. Prófkostnaður	25		
d. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	133		
e. Annar kostnaður	120		
f. Kennsluáhöld	25		
g. Viðhaldskostnaður	100		
h. Æfingakennsla	70		
i. Námsstyrkir	10		
j. Bækur	10		
k. Kostnaður vegna ráðskonudeildar	207		
		1 590	
2. Húsmæðraskólinn í Reykjavík:			
a. Laun	1 318		
b. Stundakennsla	220		
c. Ljós, hiti og ræsting	205		
d. Annar kostnaður og prófkostnaður	70		
e. Húsaleiga	113		
		1 926	
3. Húsmæðraskólinn á Akureyri:			
a. Laun	180		
b. Stundakennsla	138		
c. Ljós, ræsting	50		
d. Annar kostnaður	25		
		393	
4. Húsmæðraskólinn á Ísafirði:			
a. Laun	728		
b. Stundakennsla	70		
c. Ljós, hiti, ræsting	95		
d. Annar kostnaður	61		
		954	
5. Orlofs- og forfallakennsla		169	
6. Viðhald húsmæðraskóla		450	
			5 482
XX. Hjúkrunarskóli Íslands:			
a. Laun		5 027	
b. Fæðiskostnaður		500	
c. Annar kostnaður		1 580	
		7 107	
÷ Tekjur		650	
			6 457
XXI. Til íþróttamála:			
1. Til Íþróttakennaraskóla ríkisins:			
a. Laun	411		
b. Stundakennsla	120		
c. Prófkostnaður	12		
d. Til námskeiða fyrir íþróttakennara	120		
e. Íþróttatæki og til bókasafns	25		

14. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
f. Ræsting, ljós og hiti	150		
g. Lagning íþróttavalla	300		
h. Viðhald á íþróttahúsi	250		
i. Kostnaður vegna stofnunar heimavistar	15		
j. Annar kostnaður	130		
k. Viðhaldskostnaður íþróttavalla	75		
l. Kostnaður við skólastjórn og umsjón	20		
	1 628		
÷ Tekjur	25		
		1 603	
2. Til íþróttasjóðs		5 400	
3. Til Íþróttasambands Íslands		250	
4. Til íþróttaskóla Sigurðar Greipssonar		137	
5. Til ferðakennslu í íþróttum		180	
6. Til útgáfu handbóka um skólaíþróttir		20	
7. Til Íþróttasambands Íslands til utanfara íþróttamanna og námskeiða		300	
8. Vegna þátttöku í Ólympíuleikjum árið 1968 (fyrri greiðsla)		300	
9. Til Frjálsíþróttasambands Íslands vegna landskeppni við Skota sumarið 1966		50	
			8 240
XXII. Til heyrnleysingjaskólans:			
1. Laun		1 125	
2. Fæðiskostnaður		350	
3. Kaup starfsstúlkna		762	
4. Til áhaldakaupa		12	
5. Námsferðir		6	
6. Styrkur til bókasafns		5	
7. Annar kostnaður		280	
8. Stundakennsla		240	
9. Viðhaldskostnaður		915	
			3 695
XXIII. Framlag til að styrkja munaðarlausa, vanrækta eða fatlaða unglinga til náms			100
XXIV. Styrkur til náms- eða hælisvistar stúlkna, sem lent hafa á glapstigum			250
XXV. Skólaheimilið Bjarg, Seltjarnarnesi			1 000
XXVI. Kostnaður við barnaverndarráð			400
XXVII. Til blindrastarfsemi:			
1. Blindravinafélag Íslands		100	
2. Blindrafélagið í Reykjavík		100	
			200
XXVIII. Styrkur til færeysks fræðimanns til að flytja fyrirlestra hér á landi um færeyskt þjóðlíf, sögu og bókmenntir			30

		þús. kr.	þús. kr.
XXIX.	Styrkur til þess að bjóða grænlenzkum stúdent, námsmanni eða áhugamanni til námsdvalar, til að læra íslenzka tungu, sögu og bókmenntir ... Sæki Grænlendingur ekki um styrkinn, þá getur menntamálaráðuneytið ráðstafað fénu á sama hátt og til annarra erlendra námsmanna við Háskólann.		60
XXX.	Til Íslendings, er taki að sér samkvæmt samningi við menntamálaráðuneytið að læra tungu Grænlendinga		60
XXXI.	Til Skáksambands Íslands		125
XXXII.	Til Skáksambands Íslands vegna þátttöku í Ólympíuskákmótinu á Kúbu		75
XXXIII.	Til Taflfélags Reykjavíkur vegna húsakaupa ..		40
XXXIV.	Til menningarsjóðs Blaðamannafélags Íslands ..		25
XXXV.	Til dvalarheimilis fyrir afvegaleidd börn og unglinga (Breiðavíkurheimilið):		
	a. Laun	1 271	
	b. Annar kostnaður	1 257	
		2 528	
	÷ Tekjur	350	
			2 178
XXXVI.	Til uppeldisheimilis fyrir ungar stúlkur		300
XXXVII.	Til Jöklarannsóknarfélags Íslands, enda annist það jöklamælingar		60
XXXVIII.	Til styrktar erlendum námsmönnum í íslenzkum skólum, skv. ákvörðun menntamálaráðuneytisins		800
XXXIX.	Til lektora í íslenzku við erlenda háskóla		237
XL.	Styrkur til starfsemi K.F.U.M. í Vatnaskógi		25
XLI.	Til þjóðdansafélagsins		8
XLII.	Námsstjórar barna-, gagnfræða- og húsmæðraskóla:		
	a. 1. Laun 2 488		
	2. Annar kostnaður 510		
		2 998	
	b. Fræðslustjórinn í Reykjavík:		
	1. Laun 119		
	2. Annar kostnaður (¼ skrifstofukostnaðar) 650		
		769	
			3 767
XLIII.	Endurskoðun skólakostnaðar:		
	a. Laun	950	
	b. Annar kostnaður	520	
			1 470
XLIV.	Áætlaður hluti ríkissjóðs af kostnaði vegna yfirvinnu fastra kennara, eftirvinnu og eyðu í stundaskrá, svo og hækkun stundakennarakaups við barna-, gagnfræða-, iðn- og húsmæðraskóla ..		6 000

14. gr.

	þús. kr.	þús. kr.
XLV. Til ríkisútgáfu námsbóka, ⅓ kostnaðar, gegn ⅔ af námsbókagjaldi		3 475
XLVI. Til upptökuheimilisins í Kópavogi		354
XLVII. Til eftirlits með skólabyggingum:		
1. Laun	872	
2. Annar kostnaður	250	
		1 122
XLVIII. Til Blindravinafélags Íslands vegna rekstrar Blindraskólans		37
XLIX. Eftirlit með veikindaforföllum		15
L. Styrkur til byggingar félagsheimilis fyrir stúdenta við Háskóla Íslands		1 000
LI. Til Nýja stúdentagarðsins til viðhalds		1 000
LII. Til mötuneytis stúdenta		107
LIII. Til rannsókna á félagslegum högum stúdenta		50
LIV. Til fræðslu- og kynningarmóta ísl. skólastjóra		30
LV. Til endurgreiðslu á láni frú Guðrúnar Brunborg úr Íslandshússsjóði í Osló		240
Samtals A.	. . .	663 611
B. Til opinberra safna, bókaútgáfu, listastarfsemi o. fl.		
I. Landsbókasafnið:		
1. Laun	2 687	
2. Til bóka-, tímarita- og handritakaupa og bókbands	1 300	
3. Til útgáfustarfsemi	400	
4. Til rekstrar myndastofu	130	
5. Til endurbóta á Safnahúsinu	300	
6. Ýmisleg gjöld	240	
		5 057
II. Þjóðskjalasafnið:		
1. Laun	1 799	
2. Til bókbands, bóka- og handritakaupa og til umbúnaðar skjala	60	
3. Til æviskrárritunar	10	
4. Til afritunar á manntölum	10	
5. Til mikrofilmunar á skjölum	20	
6. Til ljósritunar kirkjubóka	30	
7. Til viðgerðar á skjölum	20	
8. Ýmisleg gjöld	60	
9. Til kaupa á skjalaskápum og tækjum til viðgerða á handritum	400	
		2 409
III. Þjóðminjasafnið:		
1. Laun	1 334	
2. Til aðstoðar, tímavinna, til þess að útvega gripi, til áhalda og aðgerðar safngripa, bóka og ritfanga	535	
3. Til rannsókna og ferðalaga	100	
4. Til viðhalds gamalla bygginga	500	

	þús. kr.	þús. kr.
5. Til hljómplötusafns	25	
6. Til rekstrar og viðhalds húss og lóðar	745	
7. Til örnefnasöfnunar	100	
8. Til viðhalds sögulegra minja í Reykholti	10	
9. Til byggðasafna	300	
10. Til þjóðháttadeildar	290	
		3 939
IV. Til Matthíasarsafnsins á Akureyri, gegn a. m. k. jafnmiklu framlagi frá Akureyrarbæ		40
V. Listasafn Íslands:		
1. Laun	358	
2. Annar kostnaður	400	
		758
VI. Til Listasafns Einars Jónssonar:		
1. Laun	100	
2. Til ljósa og hitunar	60	
3. Viðhald og endurbætur	50	
4. Ýmis gjöld	80	
		290
VII. Til Listasafns listaverkagjafar Ásgríms Jónssonar:		
1. Laun	122	
2. Annar kostnaður	84	
		206
VIII. Til Listasafns Ísafjarðar		25
IX. Til byggingar listmálarahúss		139
X. Fræðslumyndasafn:		
1. Laun	480	
2. Til kaupa á filmum og framleiðslu á kyrrmyndum	400	
3. Húsaleiga, ljós, hiti og ræsting	130	
4. Annar kostnaður	200	
		1 210
XI. Rannsóknarráð ríkisins:		
1. Laun	573	
2. Til að koma á fót upplýsingaþjónustu	100	
3. Til frumathugana á nýtingu náttúruauðæfa landsins skv. ákvörðun Rannsóknarráðs og samþykki ráðherra	200	
4. Annar kostnaður	650	
		1 523
XII. Til rannsókna í Surtsey		400
XIII. Náttúrufræðistofnun Íslands:		
1. Laun	1 883	
2. Til kaupa á náttúrugripum, bókum, safnhirzlum, áhöldum og efnum	125	
3. Til rannsókna og ferðakostnaðar	125	
4. Til fuglamerkinga	20	
5. Til útgáfu Acta naturalia islandica	50	

14. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
	6. Hiti, ljós, ræsting og önnur gjöld	230	
	7. Til kaupa á safnhirzlum	100	
			2 533
XIV.	Til náttúrugripasafns Akureyrar		75
XV.	Til náttúrugripasafns Neskaupstaðar		50
XVI.	Til náttúrugripasafns í Vestmannaeyjum		75
XVII.	Til Hins íslenzka náttúrufræðifélags		50
XVIII.	Til náttúruverndarráðs samkv. lögum		250
XIX.	Til náttúruverndarráðs, ferðakostnaður vegna sérstakra rannsókna		25
XX.	Safnahúsið:		
	1. Laun dyravarðar	145	
	2. Til hita, ljósa og opinberra gjalda	270	
	3. Til viðhalds, áhalda og ræstingar	180	
	4. Ýmis gjöld	150	
			745
XXI.	a. Framlag til bókasafna samkvæmt lögum nr. 22/1963, um almenningsbókasöfn:		
	1. Til bæjar- og héraðsbókasafna 3 000		
	2. Til sveitabókasafna og lestrarfélaga 1 000		
	3. Til bókasafna skóla og annarra opinberra stofnana 250		
	4. Til húsabóta almenningsbókasafna 800		
		5 050	
	b. Styrkir til bókasafna og lesstofa samkv. ákvörðun menntamálaráðuneytisins	89	
			5 139
XXII.	Styrkur til ritstarfa, útgáfustarfsemi og rannsóknarstarfa samkv. ákvörðun menntamálaráðuneytisins		2 630
XXIII.	Til norræns samstarfs		600
XXIV.	Til Norræna félagsins		150
XXV.	Til Norræna félagsins vegna dvalarkostnaðar nemenda frá Norðurlöndum		50
XXVI.	Til norrænnar rannsóknarstöðvar í fræðilegum atómvísindum		131
XXVII.	Til rekstrar Norræna hússins í Reykjavík		25
XXVIII.	Til málnefndar:		
	a. Til nýyrðasöfnunar og leiðbeininga, er miða að málvernd	107	
	b. Til þátttöku í samstarfi málnefnda á Norðurlöndum	15	
	c. Til útgáfu Nýyrða V	25	
			147
XXIX.	Til skálda, rithöfunda og listamanna ..... Af fé þessu skulu Gunnar Gunnarsson, Halldór Kiljan Laxness, Jóhannes S. Kjarval, Páll Ísólfsson og Tómas Guðmundsson njóta 100 þús. kr. heiðurslauna hver.		4 080
XXX.	Til vísindamanna og fræðimanna samkv. úthlutun menntamálaráðs eftir reglum, sem menntamálaráðuneytið staðfestir		380

		þús. kr.	þús. kr.
XXXI.	Til Vísindasjóðs		350
XXXII.	Til fræðslustarfsemi á vegum Stjórnunarfélags Íslands		100
XXXIII.	Til tónlistarstarfsemi, enda sé skilað starfsskýrslu til menntamálaráðuneytisins:		
	a. Til tónlistarskóla samkv. lögum	4 000	
	b. Til barnamúsikskólans í Reykjavík	195	
			4 195
XXXIV.	Styrkur til tónlistarstarfsemi samkv. ákvörðun menntamálaráðuneytisins		1 200
XXXV.	Styrkur til lúðrasveita samkvæmt ákvörðun menntamálaráðuneytisins		450
XXXVI.	Hluti ríkissjóðs í rekstrarkostnaði Sinfóníuhljómsveitar Íslands		2 329
XXXVII.	Til norrænnar tónlistarhátíðar á Íslandi		200
XXXVIII.	Þjóðleikhúsið:		
	Gjöld:		
	1. Laun	17 195	
	2. Kostnaður við leiksýningar	2 220	
	3. Hljómlistarkostnaður	2 420	
	4. Höfundalaun og þýðingar	970	
	5. Skrifstofukostnaður	340	
	6. Auglýsingar	605	
	7. Ferðakostnaður, risna og bifreiðakostnaður	275	
	8. Leik- og listdansskólar	350	
	9. Framlag til lífeyrissjóðs og launaskattur	630	
	10. Tryggingа- og fasteignagjöld	955	
	11. Húsaleiga, ljós, hiti, ræsting o. fl.	1 015	
	12. Annar kostnaður	210	
		27 185	
	÷ Tekjur:		
	1. Seldir aðgöngumiðar	13 815	
	2. Skólagjöld leik- og listdansskóla	265	
	3. Húsaleiga	470	
	4. Ýmsar tekjur	560	
	5. Skemmtanaskattur	7 500	
		22 610	
		4 575	
	Endurnýjun áklæða á stólum	1 715	
	Til endurbóta á brunavörnum	275	
			6 565
XXXIX.	Til leiklistarstarfsemi, samkvæmt lögum nr. 15/1965		1 300
XL.	Til Leikfélags Reykjavíkur, sbr. lög nr. 15/1965		500
XLI.	Til Bandalags íslenzkra leikfélaga, samkvæmt lögum nr. 15/1965		200
XLII.	Til stúdentaráðs Háskóla Íslands		75
XLIII.	Til Sambands íslenzkra stúdenta erlendis		50

14. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
XLIV.	Til íslenzkra stúdenta í Kaupmannahöfn til félagsstarfsemi		10
XLV.	Til Íslendingafélagsins í Kaupmannahöfn		25
XLVI.	Til íslenzka stærðfræðifélagsins		30
XLVII.	Til Rithöfundasambands Íslands		15
XLVIII.	Til Bandalags íslenzkra listamanna		45
XLIX.	Til kaupa á málverkum úr íslenzkri sögu		30
L.	Styrkur til Myndlistaskólans í Reykjavík		170
LI.	Til myndlistaskóla í Vestmannaeyjum		20
LII.	Til myndlistaskóla í Neskaupstað		20
LIII.	Til íslenzkrar listsýningar erlendis samkvæmt ákvörðun menntamálaráðuneytisins		100
LIV.	Til sýningar íslenzkrar alþýðulistar í Hamborg		35
LV.	Til Vesturheimsblaðsins Lögbergs—Heimskringlu		113
LVI.	Til Sambands íslenzkra barnakennara til menningar- og félagsstarfsemi		100
LVII.	Til Iceland Review		80
LVIII.	Til Kanadasjóðs		33
LIX.	Til eflingar menningarsambands við Vestur-Íslendinga:		
	a. Námsstyrkur samkv. ákvörðun menntamálaráðuneytisins, sbr. l. nr. 76/1942	42	
	b. Til Þjóðræknisfélags Íslendinga	15	
			57
LX.	Til minningarlunda og skrúðgarða undir eftirliti og samkv. ráðstöfun skógræktarstjóra		150
LXI.	Til að tryggja tveimur íslenzkum námsmönnum herbergi í nýjum alþjóðastúdentagarði í París		105
LXII.	Til dr. Sigurðar Jónssonar til rannsókna á þörungagróðri		50
LXIII.	Til Menntastofnunar Bandaríkjanna á Íslandi		100
LXIV.	Þjóðgarðurinn á Þingvöllum:		
	a. Laun þjóðgarðsvarðar	52	
	b. Til umbóta og viðhalds	1 100	
			1 152
LXV.	Til norræna sumarháskólans á Íslandi sumarið 1968 (fyrri greiðsla)		125
LXVI.	Til minnisvarða um Svein Pálsson lækni		25
LXVII.	Til Zontaklúbbs Akureyrar vegna kaupa á Nonnahúsi		50
	Samtals B.	. . .	53 285

15. gr.

Til kirkjumála er veitt (kirkjumálaráðuneyti):

		þús. kr.	þús. kr.
I.	Biskupsembættið:		
	1. Laun	706	
	2. Ljós og hiti í biskupsbústaðnum	35	
	3. Risna	35	
	4. Skrifstofukostnaður	430	
	5. Ferðakostnaður biskups	125	
			1 331
II.	Embætti sóknarpresta og prófasta:		
	1. Laun	28 051	
	2. Embættiskostnaður presta	1 588	
	3. Síma- og frímerkjakostnaður presta	350	
	4. Til endurbóta á gömlum íbúðarhúsum á prestssetrum	4 000	
	5. Húsaleigustyrkur presta	500	
	6. Prestsmötuandvirði, úttektarkostnaður á prestssetrum, vextir af seldri prestsmötu, jarðabótagreiðslur, girðingar o. fl., sem áður var greitt úr prestlaunasjóði (áætlað)	800	
	7. Til fyrningarsjóðs prestsseturshúsa, sbr. 17. gr. laga nr. 38/1947	38	
	8. Til endurbyggingarsjóðs útihúsa á prestssetrum (sbr. 28. gr. laga nr. 38/1947)	17	
	9. Viðbót við eftirlaun þau, er uppgjafaprestar og prestsekkjur njóta samkv. lögum	200	
	10. Til greiðslu á embættisbúningi presta samkv. 24. gr. laga nr. 38/1954	120	
			35 664
III.	Til íslenzks prests í Danmörku		360
IV.	Til söngmálastjóra þjóðkirkjunnar:		
	1. Laun	225	
	2. Ferðakostnaður	20	
			245
V.	Til eflingar kirkjusöngs samkv. ráðstöfun söngmálastjóra		100
VI.	Húsaleiga vegna söngskóla þjóðkirkjunnar		8
VII.	Kostnaður við kirkjuráð (sbr. 17. gr. laga nr. 43/1957)		30
VIII.	Til greiðslu álags vegna afhendingar kirkna til safnaða		500
IX.	Til að gefa út ársskýrslu þjóðkirkjunnar		10
X.	Til styrktar málgagni fyrir hina íslenzku þjóðkirkju		25
XI.	Framlag til kirkjubyggingasjóðs samkv. lögum nr. 43/1954		1 500
XII.	Til kynningarsjóðs ísl. og vestur-ísl. kirknanna		25
XIII.	Árgjöld þjóðkirkjunnar til alþjóðakirkjusambanda		85
XIV.	Til kristilegrar æskulýðsstarfsemi		300
XV.	Utanfararstyrkur presta samkv. lögum nr. 18/1931		16

15. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
XVI.	Eftirlitsmaður með prestssetrum:		
	1. Laun	171	
	2. Annar kostnaður	146	
			317
XVII.	Umsjónarmaður með kirkjugörðum (sbr. 4. gr. laga um kirkjugarða nr. 21/1963):		
	1. Laun	146	
	2. Annar kostnaður	100	
			246
XVIII.	Framlag til kirkjugarðasjóðs (samkv. 27. gr. laga nr. 21/1963 um kirkjugarða)		100
XIX.	Til biskupsbókasafns		10
XX.	Til sjúkrahúsprests, sem gegni þjónustu í Reykjavík		54
XXI.	Til Hins íslenzka biblíufélags		150
XXII.	Til Æskulýðssambands þjóðkirkjunnar í Hólastifti vegna framkvæmda við sumarbúðir við Vestmannsvatn í Aðaldal		250
XXIII.	Til æskulýðsfélaga þjóðkirkjunnar á Suðurlandi vegna framkvæmda við sumarbúðir í Skálholti		250
XXIV.	Eftirstöðvar af byggingarkostnaði Skálholtskirkju		200
XXV.	Til byggingar Hallgrímskirkju í Reykjavík		800
XXVI.	Til Skálholtsstaðar (sbr. 2. gr. laga um heimild til afhendingar Skálholts)		1 000
XXVII.	Til vatnsveitu í Skálholti		200
	Samtals	. . .	43 776

16. gr.

Til atvinnumála er veitt (atvinnumálaráðuneyti og iðnaðarmálaráðuneyti):

	þús. kr.	þús. kr.
A. Landbúnaðarmál.		
1. a. Til Búnaðarfélags Íslands, enda samþykki landbúnaðarráðherra fjárhagsáætlun félagsins	12 192	
b. Lífeyrissjóðsframlag vegna gamalla starfsmanna (fyrsta greiðsla af þremur)	186	
		12 378
2. Til sama, til kynnisferða bænda		50
3. Til sama, til greiðslu á kostnaði af starfi veiðistjóra:		
a. Laun	175	
b. Ferðakostnaður, tæki og húsaleiga	230	
		405
4. Til búreikningaskrifstofu á vegum Búnaðarfél. Íslands:		
a. Laun	550	
b. Ferðakostnaður, húsaleiga, aðstoð o. fl.	250	
		800
5. Gjöld samkv. jarðræktarlögum:		
A. Vegna I. kafla laganna:		
Lögboðinn hluti af kaupi héraðsráðunauta	3 980	
B. Vegna II. kafla laganna:		
a. Jarðræktarframlög 45 000		
b. Til framræslu samkv. 10. gr. II. a. 25 000		
	70 000	
C. Vegna III. kafla laganna:		
a. Til stofnkostnaðar 500		
b. Til stjórnar Vélasjóðs 400		
c. Til eftirlits með vélum ræktunarsambanda og dráttarvélanámskeiða 160		
	1 060	
D. Aukastyrkur til súgþurrkunar	5 000	
		80 040
6. Sérstakt framlag til bænda samkvæmt samkomulagi við fulltrúa bænda í verðlagsnefnd landbúnaðarafurða ...		5 000
7. Gjöld vegna laga um jarðræktar- og húsagerðarsamþykktir í sveitum:		
a. Kostnaður við athuganir og mælingar samkv. 5. gr. laganna	275	
b. Til kaupa á jarðræktarvélum	1 000	
c. Styrkir samkv. 21. gr. laganna, sbr. l. 29/1948	120	
		1 395
8. Til kaupa á lokræsaplógi og dráttarvél, lokagreiðsla ..		750
9. Til verðlagsnefndar landbúnaðarafurða samkv. 9. gr. l. nr. 94 5. júní 1947		200
10. Til búfjárræktar samkv. lögum nr. 21/1965:		
a. Nautgriparækt	950	
b. Sauðfjárrækt	950	
c. Hrossarækt:		
1. Almenn framlög 200		
2. Hrossakynbótabúið á Hólum 35		
	235	

16. gr.

	þús. kr.	þús. kr.
d. Til sæðingarstöðva:		
1. Laun 916		
2. Annar kostnaður 1 000		
	1 916	
e. Styrkur til fóðurbirgðafélaga	145	
		4 196
11. Framlag til búfjártryggingar samkv. l. nr. 20/1943 ...		200
12. Framlag samkvæmt lögum nr. 75/1962, um Stofnlánadeild landbúnaðarins, landnám, ræktun og byggingar í sveitum:		
a. Samkvæmt 27. gr. til landnáms	9 500	
b. Samkvæmt 4. gr. 1. Fast framlag til Stofnlánadeildar	4 000	
c. Samkvæmt 4. gr. 3. Árlegt framlag til Stofnlánadeildar móti 1% álagi á söluvörur landbúnaðarins samkvæmt 4. gr. 2. (áætlað)	17 000	
d. Samkvæmt 48. gr. til íbúðarhúsa á nýbýlum	2 400	
e. Samkvæmt 64. gr. til ræktunar og framkvæmda, sbr. 60. og 63. gr.	17 725	
		50 625
13. Til fyrirhleðslna:		
a. Þverá og Markarfljót	500	
b. Keldnaá í Fljótsdal	100	
c. Stigá í Öræfum	60	
d. Kaldaklifsá, Svaðbælisá og Laugará	140	
		800
14. Til fyrirhleðslna gegn ⅛ kostnaðar annars staðar að:		
a. Grjótá í Svínadal	15	
b. Þverá hjá Kvíum í Þverárhlíð	20	
c. Grundará í Eyrarsveit	10	
d. Holtsá í Fróðárhreppi	20	
e. Reykjadalsá hjá Fellsenda	20	
f. Kollabúðaá hjá Kollabúðum	20	
g. Víðidalsá hjá Víðidalstungu	50	
h. Vatnsdalsá hjá Hofi	50	
i. Giljá í Austur-Húnavatnssýslu	20	
j. Héraðsvötn austan vatna	80	
k. Svartá við Ártún	20	
l. Skálará og Nípá í Suður-Þing.	25	
m. Norðfjarðará í Norðfirði	25	
n. Norðurdalsá í Breiðdal	40	
o. Tunguá í Fáskrúðsfirði	10	
p. Djúpaá í Mýrahreppi	60	
q. Laxá hjá Blómsturvöllum	10	
r. Djúpá hjá Maríubakka	20	
s. Fossálar á Síðu	40	
t. Skaftá við Stjórnarsand	10	
u. Eldvatn hjá Syðri-Fljótum	20	
v. Kúðafljót	50	
x. Miðskálaá, Holtsá og Írá	60	

16. gr.

	þús. kr.	þús. kr.
y. Stóra-Laxá hjá Hlíð	15	
z. Hvítá hjá Kaldaðarnesi	20	
		730
15. Til sjóvarnargarða:		
a. Akranes	250	
b. Álftanes	150	
c. Borgarfj. eystra	50	
d. Búðardalur	100	
e. Flateyri	200	
f. Garðskagi	50	
g. Grótta	100	
h. Seltjarnarnes	150	
i. Stokkseyri	150	
j. Þórshöfn	200	
		1 400
16. Til landgræðslu:		
a. Laun	908	
b. Til sandgræðslustöðva og gróðurverndar	4 600	
c. Til nýrra sandgræðslugirðinga	2 000	
d. Skrifstofukostnaður	75	
e. Til sandgræðslutilrauna	75	
f. Til fræræktar í Gunnarsholti	75	
g. Til áburðardreifingar úr flugvél	900	
h. Til fræ- og fóðurtilrauna í Gunnarsholti	500	
i. Ýmis gjöld	500	
		9 633
17. Til hreinræktunar holdanautgripa		75
18. Til skógræktar:		
a. Laun	2 157	
b. Skrifstofukostnaður	427	
c. Til skóggræðslu	3 100	
d. Til plöntuuppeldis	1 200	
e. Til skjólbelta	200	
f. Til skóggræðslu á jörðum einstaklinga	150	
g. Til byggingar skógarvarðabústaða	300	
h. Vextir og afborganir af skuldum	340	
i. Til tilrauna	330	
j. Fjárfestingarliðir	600	
k. Til skógræktarfélaga	900	
		9 704
19. Til mjólkurbúa og smjörsamlaga		500
20. Til Garðyrkjufélags Íslands		20
21. Veiðimálaskrifstofan:		
a. Laun	798	
b. Útgáfukostnaður	37	
c. Annar kostnaður	550	
d. Kostnaður við eldistilraunir	118	
e. Til laxamerkinga	50	
		1 553

16. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
22.	Kostnaður við veiðimálanefnd og veiðieftirlit		285
23.	Styrkir til fiskræktar samkv. l. nr. 53/1957		700
24.	Til meindýraeyðingar:		
	a. Kostnaður vegna eyðingar refa og minka samkv. lögum nr. 52/1957	2 800	
	b. Kostnaður samkv. lögum frá 8. maí 1965, um eyðingu svartbaks	300	
			3 100
25.	Til dýralækna:		
	a. Laun	3 574	
	b. Styrkir til þess að stunda dýralækningar samkv. 13. gr. dýralæknalaga frá 1947	130	
	c. Styrkur til einstakra manna til að stunda dýralækningar	75	
	d. Skrifstofukostnaður yfirdýralæknis	47	
	e. Sóttvarnaraðgerðir og ferðakostnaður héraðsdýralækna	250	
			4 076
26.	Styrkur til dýralæknisfræðináms erlendis		90
27.	Til kláðalækninga		75
28.	Kostnaður við berklapróf í nautgripum		30
29.	Kostnaður við sauðfjársjúkdómavarnir:		
	a. Sauðfjársjúkdómanefnd og skrifstofukostnaður	935	
	b. Bætur vegna fjárförgunar, uppeldisstyrkir og aðrar bætur og styrkir	1 500	
	c. Kostnaður við vörzlu	1 650	
	d. Nýjar girðingar	300	
	e. Viðhald girðinga og endurbætur	1 550	
	f. Til rannsókna á garnaveiki og mæðiveiki	1 750	
	g. Aukafjárveiting vegna ársins 1966	1 200	
			8 885
30.	Til norræna búfræðifélagsins		35
31.	Til landssambands íslenzkra hestamannafélaga		50
32.	Til landssambands íslenzkra hestamannafélaga til leiðbeininga um hestamennsku		100
33.	Til hrossaræktarbúsins að Kirkjubæ á Rangárvöllum		35
34.	Til nautgriparæktarsambanda vegna stofnunar tilraunabúa til afkvæmarannsókna, þó ekki yfir ⅘ kostnaðar		400
35.	Til ráðningarstofu landbúnaðarins		240
36.	Búnaðarkennsla:		
	a. Bændaskólinn á Hólum:		
	1. Föst laun	953	
	2. Stundakennsla	110	
	3. Til verklegs náms	80	
	4. Hiti, ljós og ræsting	300	
	5. Til verkfærakaupa	140	
	6. Til tilrauna	150	
	7. Til viðhalds og endurbóta	750	
	8. Til kennsluáhalda	50	

16. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
9. Annar kostnaður	100		
10. Til bókasafns	15		
11. Til borunar eftir heitu vatni	120		
		2 768	
b. Bændaskólinn á Hvanneyri:			
1. Föst laun	1 179		
2. Stundakennsla	168		
3. Til verklegs náms	80		
4. Hiti, ljós og ræsting	385		
5. Til verkfærakaupa	25		
6. Til verkfærasafns	2		
7. Til tilrauna	400		
8. Viðhald	450		
9. Til kennsluáhalda	50		
10. Til framhaldsdeildar	490		
11. Til undirbúnings framhaldsnáms	130		
12. Til bókasafns	20		
13. Annar kostnaður	80		
14. Til kaupa á áhöldum vegna vélakennslu	60		
15. Til útgáfustarfsemi	50		
		3 569	
c. Garðyrkjuskólinn á Reykjum:			
1. Föst laun	452		
2. Til verknáms og stundakennslu	150		
3. Hiti, ljós og ræsting	120		
4. Til kennsluáhalda og verkfærakaupa	100		
5. Viðhald skólahúsa	300		
6. Til garðyrkjutilr. og leiðbeiningastarfs	100		
7. Til jarðborana og hitaveitu	75		
8. Vextir og afborgun af skuld	65		
9. Annar kostnaður	120		
		1 482	
			7 819
37. Húsmæðraskólar utan kaupstaða:			
a. Húsmæðraskólinn að Varmalandi:			
1. Laun	718		
2. Stundakennsla og umsjón	200		
3. Annar kostnaður	50		
		968	
b. Húsmæðraskólinn að Staðarfelli:			
1. Laun	487		
2. Stundakennsla og umsjón	100		
3. Annar kostnaður	274		
		861	
c. Húsmæðraskólinn á Blönduósi:			
1. Laun	872		
2. Stundakennsla og umsjón	75		
3. Annar kostnaður	195		
		1 142	

16. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
d. Húsmæðraskólinn að Löngumýri:			
1. Laun	713		
2. Stundakennsla og umsjón	100		
3. Annar kostnaður	180		
		993	
e. Húsmæðraskólinn að Laugalandi:			
1. Laun	712		
2. Stundakennsla og umsjón	140		
3. Annar kostnaður	200		
		1 052	
f. Húsmæðraskólinn að Laugum:			
1. Laun	755		
2. Stundakennsla og umsjón	90		
3. Annar kostnaður	89		
		934	
g. Húsmæðraskólinn að Hallormsstað:			
1. Laun	452		
2. Stundakennsla og umsjón	150		
3. Annar kostnaður	330		
		932	
h. Húsmæðraskólinn að Laugarvatni:			
1. Laun	526		
2. Stundakennsla og umsjón	220		
3. Annar kostnaður	220		
		966	
i. Viðhald húsmæðraskóla í sveitum		3 300	
j. Orlofs- og forfallakennsla		169	
k. Til byggingar húsmæðraskóla:			
1. Varmaland	406		
2. Staðarfell	16		
3. Laugaland	50		
4. Hallormsstaðir	56		
5. Sami, kennarabústaður	547		
6. Laugarvatn	3 620		
7. Blönduós	1 381		
Til undirbúnings nýjum framkvæmdum:			
8. Löngumýri	100		
9. Staðarfell	100		
10. Laugar	100		
		6 376	
			17 693
38. Til Kvenfélagasambands Íslands, til húsmæðrafræðslu, heimilisiðnaðar og garðyrkju			350
39. Til sama, til greiðslu á launum og lífeyrissjóðsgjaldi ráðunautar			153
40. Til heimilisiðnaðarfélags Íslands, til leiðbeiningarstarfsemi í heimilisiðnaði o. fl.			50
41. Til Ungmennafélags Íslands til starfsíþrótta			50
42. Mat á landbúnaðarafurðum:			
a. Laun kjötmatsmanna		64	

16. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
	b. Laun ullarmatsmanna	50	
	c. Ferðakostnaður	150	
			264
43.	Til landþurrkunar í Austur-Landeyjum		50
44.	Til landþurrkunar í Vestur-Landeyjum		65
45.	Til landþurrkunar í Leiðvallarhreppi		50
46.	Kostnaður vegna laga um lax- og silungsveiði		100
47.	**Til Félags áhugamanna um fiskrækt**		25
48.	Til gróðurverndar í Búðahrauni á Snæfellsnesi		20
49.	Til landþurrkunar í Rangárvallahreppi neðan Þverár		40
50.	Til landþurrkunar í Út-Hjaltastaðaþinghá		50
51.	Til Efnarannsóknarstofu Norðurlands		150
	Samtals A. ...	. . .	225 484
	B. Sjávarútvegsmál.		
1.	Til Fiskifélags Íslands, enda samþykki atvinnumálaráðuneytið fjárhagsáætlun fiskiþingsins, og félagið sjái um útgáfu fiskimannaalmanaks á sinn kostnað		5 710
2.	Til námskeiða í meðferð fiskleitartækja		105
3.	Til alþjóðahafrannsókna		450
4.	Til reikningaskrifstofu sjávarútvegsins		220
5.	Til haf- og fiskirannsókna		2 500
6.	Til alþjóðahvalveiðiráðs		42
7.	Til fiskleitar, síldarrannsókna og veiðitilrauna		21 000
8.	Til aflatryggingasjóðs samkvæmt lögum (áætlað)		32 000
9.	Stofnfé alm. deildar togaraflotans í aflatryggingarsjóði		2 500
10.	Til Fiskveiðasjóðs Íslands samkv. 3. gr. laga nr. 1/1964		41 000
11.	Kostnaður við mat á sjávarafurðum:		
	a. Fiskmat:		
	1. Laun ... 3 034		
	2. Skrifstofukostnaður ... 560		
	3. Kostnaður við námskeið fiskmatsmanna .. 150		
	4. Ferðakostnaður ... 1 392		
	5. Tillag vegna starfsbindingar 34 fiskmatsmanna við skreiðar- og saltfiskmat á öllu landinu ... 1 020		
	6. Annar kostnaður ... 334		
		6 490	
	b. Síldarmat:		
	1. Laun ... 213		
	2. Tímakaup matsmanna ... 1 057		
	3. Annar kostnaður ... 230		
	1 500		
	÷ Tekjur ... 200		
		1 300	
	c. Ferðakostnaður matsmanna ...	818	
			8 608
12.	Til að leita að humar- og rækjumiðum		750
13.	Til eftirlits með hvalvinnslustöðvum		15

16. gr.

	þús. kr.	þús. kr.
14. Til Aflatryggingasjóðs til styrktar útgerð togara eftir reglum, sem sjávarútvegsmálaráðuneytið setur, sbr. 1. mgr. 2. gr. laga nr. 1/1964		40 000
15. Til aðstoðar við sjávarútveginn		80 000
16. Verðlagsráð sjávarútvegsins		1 680
17. Til starfsfræðslu sjávarútvegsins		50
Samtals B. ...	. . .	236 630
C. Iðnaðarmál.		
1. Til landssambands iðnaðarmanna		600
2. Til iðnaðarmálastofnunar Íslands:		
a. Laun	1 605	
b. Annar kostnaður	2 090	
	3 695	
÷ Tekjur	310	
		3 385
3. Kostnaður vegna hagnýtingar á erlendri tækniaðstoð á vegum IMSÍ		150
4. Til iðnlánasjóðs		10 000
5. Til iðnráða		50
6. Styrkur til byggingar iðnskóla í Reykjavík, gegn jafnmiklu framlagi annars staðar að, allt að		3 000
7. Styrkur til byggingar iðnskóla á Akureyri		1 100
8. Styrkur til byggingar iðnskóla í Hafnarfirði		1 100
9. Til framhaldsnáms iðnaðarmanna erlendis		300
10. Til vörusýninga og vörukynningar erlendis		150
11. Öryggiseftirlit ríkisins:		
a. Laun	1 514	
b. Þóknun til skoðunarmanna, sem ekki taka föst laun úr ríkissjóði (áætlað)	150	
c. Annar kostnaður	739	
	2 403	
÷ Tekjur	2 403	
12. Kostnaður við öryggisráð		50
13. Kostnaður við vörumerkjaskráningu		35
14. Til verkstjóranámskeiða		425
15. Til þess að standa straum af kostnaði við rannsóknir og undirbúning stóriðju		1 200
Samtals C. ...	. . .	21 545
D. Raforkumál.		
I. Stjórn raforkumála:		
1. Laun	310	
2. Skrifstofukostnaður	190	
3. Annar kostnaður	107	
		607

		þús. kr.	þús. kr.
II.	Til undirbúnings rannsókna og áætlana um nýjar virkjanir og raforkuframkvæmdir:		
	1. Laun	2 871	
	2. Skrifstofukostnaður	694	
	3. Mælingar og áætlunargerð o. fl.	8 465	
		12 030	
	÷ Tekjur:		
	1. Endurgreiðslur og framlög 300		
	2. Úr raforkusjóði 11 730		
		12 030	
III.	Rafmagnsveitur ríkisins:		
	Gjöld:		
	1. Rekstrarkostnaður veitna 182 500		
	2. Aukningar 95 000		
	3. Kostnaður seldra vara 3 000		
	4. Kostnaður seldra verka 1 000		
	5. Ýmis gjöld 1 000		
		282 500	
	÷ Tekjur:		
	1. Rekstrartekjur veitna 160 000		
	2. Vörusala 3 300		
	3. Verksala 1 000		
	4. Ýmsar tekjur 700		
	5. Framlög 29 000		
	6. Lántökur og viðskiptahreyfingar 66 000		
	7. Verðjöfnunargjald 22 500		
		282 500	
IV.	Vatnamælingar	3 300	
	÷ Greitt úr raforkusjóði	2 700	
			600
V.	Til leiðbeiningar bændum um raforkumál		300
VI.	Rafmagnseftirlit ríkisins:		
	1. Laun	2 275	
	2. Skrifstofukostnaður	693	
	3. Ferðakostnaður	1 000	
	4. Annar kostnaður	752	
		4 720	
	÷ Tekjur:		
	1. Árgjöld rafveitna 4 270		
	2. Vextir o. a. 450		
		4 720	
VII.	Raforkuráð:		
	Þóknun og skrifstofukostnaður		60
VIII.	Raforkusjóður		16 950
IX.	Jarðhitasjóður		10 000
X.	Jarðhitadeild:		
	1. Laun	2 610	
	2. Skrifstofukostnaður	956	
	3. Annar rannsóknarkostnaður	3 500	
	4. Annar kostnaður	700	

16. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
5. Áhaldakostnaður		800	
6. Rekstrarkostnaður jarðbora		13 684	
		22 250	
÷ Tekjur:			
1. Seld borverk		12 250	
2. Úr jarðhitasjóði		10 000	
		22 250	
XI. Til rafvæðingar í sveitum			24 600
Samtals D. ...		. . .	53 117
E. Rannsóknir í þágu atvinnuveganna o. fl.			
I. Rannsóknastofnanir:			
1. Rannsóknastofnun iðnaðarins:			
a. Laun	3 417		
b. Til hagnýtra jarðfræðirannsókna og iðnaðarrannsókna	800		
c. Annar kostnaður	700		
	4 917		
÷ Tekjur af rannsóknum	700		
÷ Iðnaðargj. skv. lögum nr. 64/1965	2 400		
		1 817	
2. Rannsóknastofnun byggingaiðnaðarins:			
a. Laun	1 759		
b. Annar kostnaður	1 850		
	3 609		
÷ Tekjur af rannsóknum	600		
÷ Tolltekjur af innfluttu byggingarefni	2 000		
		1 009	
3. Rannsóknastofnun fiskiðnaðarins:			
a. Laun	3 597		
b. Til tækjakaupa	350		
c. Annar kostnaður	3 500		
	7 447		
÷ Tekjur	1 600		
		5 847	
4. Hafrannsóknastofnun:			
a. Laun	6 132		
b. Annar kostnaður	3 000		
		9 132	
5. Rannsóknastofnun landbúnaðarins:			
a. Laun	3 335		
b. Annar kostnaður	3 500		
c. Til rannsókna á aðferðum við bætta nýtingu á íslenzku ullinni	500		
d. Til útgáfu á gróðurkortum	175		
e. Kostnaður vegna flutnings	500		
f. Dreifðar tilraunir í búfjárrækt	400		

		þús. kr.	þús. kr.
g. Bútæknirannsóknir	450		
h. Samanburðartilraunir með heyverkunaraðferðir	100		
i. Til kalrannsókna	75		
j. Jarðræktartilraunir:			
1. Rekstrarkostnaður	2 500		
2. Stofnkostnaður	640		
3. Til framkvæmda á áveitulandi Flóa	50		
	3 190		
k. Fjárræktarbúið á Hesti:			
1. Laun	852		
2. Til stofnkostnaðar	30		
3. Annar kostnaður	1 000		
	1 882		
÷ Tekjur	1 500		
	382		
l. Tilraunastöðin á Korpúlfsstöðum:			
1. Laun	346		
2. Stofnkostnaður	200		
3. Annar kostnaður	300		
	846		
		13 453	
6. Sameiginleg skrifstofa rannsóknastofnananna:			
a. Laun	819		
b. Hiti, ljós og ræsting	1 900		
c. Til viðhalds húss	200		
d. Húsaleiga í leiguhúsnæði	250		
e. Annar kostnaður	800		
		3 969	
			35 227
II. Löggildingarstofan:			
1. Laun		845	
2. Annar kostnaður		1 100	
		1 945	
÷ Tekjur		1 000	
			945
III. Verzlunarskólar o. fl.:			
1. Til Verzlunarskóla Íslands		3 550	
2. Til Samvinnuskólans		1 150	
3. Til Bréfaskóla SÍS og ASÍ		100	
4. Kostnaður við próf löggiltra endurskoðenda		5	
			4 805
IV. Til tækninýjunga			100
V. Til leiðbeininga um starfsfræðslu utan Reykjavíkur			100
Samtals E.		. . .	41 177

17. gr.

Til félagsmála er veitt (félagsmálaráðuneyti):

	þús. kr.	þús. kr.
I. Sveitarstjórnarmál:		
1. Eftirlit með skipulagi bæja og sveitaþorpa:		
a. Laun	1 491	
b. Ferðakostnaður við eftirlit	252	
c. Mælingarkostnaður, helmingsþátttaka ríkissjóðs	360	
d. Kostnaður við loftmyndatöku og útteiknun korta (helmingsþátttaka ríkissjóðs)	1 045	
e. Hluttaka ríkissjóðs í kostnaði sveitarfélaga vegna skipulags, skv. ákv. 34. gr. 2. mgr. skipulagslaga (helmingsþátttaka ríkissjóðs)	1 743	
f. Annar kostnaður	420	
g. Kostnaður vegna endurskoðunar og prentunar byggingarsamþykkta fyrir skipulagsskylda staði	80	
	5 391	
÷ Tekjur	5 391	
2. Til Bjargráðasjóðs Íslands	1 970	
3. Til vatnsveitna samkvæmt lögum	6 800	
4. Til vatnsveitu fyrir Kross í Skarðshreppi	20	
5. Til vatnsveitu fyrir Bæ á Höfðaströnd	35	
6. Til vatnsveitu fyrir Hítarnes og Hítarneskot	60	
7. Til vatnsveitu fyrir Miklaholt I og II	40	
8. Til vatnsveitu fyrir Mela og Melaleiti í Leirár- og Melahreppi	60	
9. Til vatnsveitu fyrir Sílalæk í Aðaldal	15	
10. Til Vatnsveitufélags Eiðhúsabænda	30	
11. Til vatnsöflunar fyrir Ósabakka á Skeiðum í Árnessýslu	20	
12. Til vatnsleiðslu fyrir Holtsmúla í Staðarhreppi	15	
13. Til aðstoðar ríkisins við landakaup kaupstaða og kauptúna	3 000	
14. Til Egilsstaðakauptúns samkv. lögum nr. 58/1957	80	
		12 145
II. Húsnæðismál:		
1. Húsnæðismálastofnun ríkisins:		
a. Laun framkvæmdastjóra og húsnæðismálastjórnar 676		
b. Til útrýmingar heilsuspillandi húsnæðis, sbr. 4. gr. laga nr. 56/1962 20 000		
c. Kostnaður við skyldusparnað 3 500		
	24 176	
2. Framlag til byggingarsjóðs verkamanna	9 000	
3. Til teikninga á verkamannaíbúðum	150	
4. Til húsnæðismála skv. 4. gr. laga nr. 19/1965	40 000	
	73 326	
÷ Tekjur af eignarskatti	40 000	
		33 326

		þús. kr.	þús. kr.
III.	Vinnumál:		
	1. Félagsdómur:		
	a. Laun félagsdómsmanna 169		
	b. Annar kostnaður 25		
		194	
	2. Sáttanefndir í vinnudeilum:		
	a. Laun sáttasemjara 30		
	b. Annar kostnaður 400		
		430	
	3. Vinnumiðlun	500	
	4. Til Alþýðusambands Íslands	200	
	5. Til Iðnnemasambands Íslands	100	
	6. Til Bandalags starfsmanna ríkis og bæja	50	
	7. Til Landssambands verzlunarmanna	50	
	8. Til orlofsheimila verkalýðssamtaka	2 000	
	9. Til bókakaupa í bókasöfn verkalýðsfélaga vegna orlofsheimila þeirra	100	
	10. Til orlofssjóðs húsmæðra	750	
	11. Kostnaður við framkvæmd orlofslaga	2 000	
	12. Til framkvæmdar áætlunar um opinberan stuðning við samtök vinnumarkaðarins vegna hagræðingarstarfsemi	3 296	
	13. Framlag til I. L. O.	1 100	
			10 770
IV.	Almannatryggingar:		
	1. Framlag samkv. 23. gr. laga nr. 40/1963	614 300	
	2. Framlag til sjúkratrygginga samkv. 55. gr. laga nr. 40/1963	210 500	
	3. Framlag til atvinnuleysistrygginga samkv. lögum nr. 29/1956	79 300	
			904 100
V.	Önnur félagsmál:		
	1. Ríkisframfærsla sjúkra manna og örkumla:		
	a. Styrkur til berklasjúklinga 11 144		
	b. Styrkur samkv. 19. gr. laga nr. 66/1939 50		
	c. Laun 794		
	d. Berklaræktanir 180		
	e. Annar kostnaður 250		
	f. Styrkur til sjúklinga annarra en berklasjúklinga 119 872		
		132 290	
	2. Önnur ríkisframfærsla:		
	a. Gjöld samkv. 21. gr., 22. gr. og 23. gr. framfærslulaga 500		
	b. Gjöld samkv. 12. gr. laga nr. 87/1947, um afstöðu foreldra til óskilgetinna barna .. 20		
	c. Til hjálpar nauðstöddum Íslendingum erlendis 150		
	d. Greiðsla með börnum erlendra manna skv. 3. bráðabirgðaákvæði framfærslulaga 4 850		
		5 520	

17. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
3.	Elliheimili:		
	a. Til Elliheimilisins Grundar, Reykjavík .. 80		
	Skilyrði fyrir styrknum er, að vistmenn, sem framfærslusveit eiga utan Reykjavíkur, greiði ekki hærri daggjöld en bæjarmenn.		
	b. Til tíu elliheimila utan Reykjavíkur, 60 þús. kr. til hvers 600		
		680	
4.	Til Sambands íslenzkra berklasjúklinga:		
	a. Rekstrarstyrkur vegna læknislauna 428		
	b. Styrkur 500		
		928	
5.	Til almennra slysavarna	550	
6.	Til Björns Pálssonar til sjúkraflugs	125	
7.	Til sjúkraflugs á Vestfjörðum	125	
8.	Til Tryggva Helgasonar til sjúkraflugs	125	
9.	Til Sviffflugfélags Íslands	100	
10.	Til Barnavinafélagsins Sumargjafar:		
	a. Rekstrarstyrkur, gegn a. m. k. tvöföldu framlagi frá Reykjavíkurbæ 300		
	b. Til starfskvennaskóla, gegn jafnmiklu framlagi annars staðar að 200		
		500	
11.	Til sumardvalarheimila, dagheimila og vistheimila fyrir börn úr bæjum og kauptúnum, gegn jöfnu framlagi annars staðar að	750	
12.	Til dagheimila, byggingarstyrkir:		
	a. Á Egilsá 50		
	b. Verkakvennafélagið Framtíðin 30		
	c. Í Kumbaravogi 50		
	d. Í Neskaupstað 75		
	e. Á Selfossi 75		
	f. Á Akranesi 75		
	g. Í Kópavogi 125		
		480	
13.	Til Styrktarfélags vangefinna, til rekstrar dagheimilis	25	
14.	Til heimilishjálpar samkv. lögum nr. 10/1952 ..	450	
15.	Til Kvenréttindafélags Íslands	50	
16.	Til ýmiss konar líknar- og hjálparstarfsemi:		
	a. Til Rauðakross Íslands 200		
	b. Til Blindravinafélagsins til útgáfu bóka á blindraletri 100		
	c. Til félagsins Heyrnarhjálpar 10		
	d. Til barnaheimilisins Sólheimar í Grímsnesi 65		
	e. Til fávitahælis í Skálatúni 65		
	f. Til Styrktarfélags vangefinna 25		
	g. Til Styrktarfélags lamaðra og fatlaðra .. 17		

			þús. kr.	þús. kr.
	h. Til Sjálfsbjargar, landssambands fatlaðra	50		
	i. Til Geðverndarfélags Íslands	75		
	j. Til mæðrastyrksnefndar	120		
	Þar af 50 þús. kr. til Mæðrastyrksnefndar Reykjavíkur.			
	k. Til styrktar- og sjúkrasjóða skv. úthlutun félagsmálaráðuneytisins	40		
	l. Til Foreldra- og styrktarfélags heyrnardaufra til útgáfu orðasafns	50		
			817	
17.	Til Neytendasamtakanna		125	
18.	Til Félagsmálastofnunarinnar		100	
19.	Til Dýraverndunarfélags Íslands		50	
20.	Til Fuglaverndunarfélags Íslands		25	
21.	Til ungmennastarfsemi:			
	a. Til Ungmennafélags Íslands	250		
	b. Til Ungmennafélags Íslands til skógræktar í Þrastaskógi	45		
	c. Til Bandalags íslenzkra skáta	300		
	Þar af 50 þús. kr. vegna Stílskóla.			
	d. Til Bandalags íslenzkra skáta til kaupa á húsnæði (lokagreiðsla)	100		
	e. Til Bandalags íslenzkra farfugla	50		
	f. Til Æskulýðssambands Íslands	80		
	g. Til Æskulýðssambands Íslands til greiðslu á kostnaði vegna söfnunar Herferðar gegn hungri	150		
	h. Til æskulýðsnefndar Mýra- og Borgarfjarðarsýslu	25		
	i. Til æskulýðsnefndar Eyjafjarðar	25		
	j. Til Bandalags íslenzkra skáta vegna hjálparsveita	300		
			1 325	
22.	Til Blindrafélagsins í Reykjavík, byggingarstyrkur		120	
23.	Til byggingar elliheimilis á Ísafirði, vegna 100 ára afmælis Ísafjarðarkaupstaðar		1 000	
24.	Til rekstrar sjómannaheimilis í Neskaupstað		50	
25.	Til norræns byggingarmáladags (fyrri greiðsla)		250	
				146 560
	Samtals		. . .	1 106 901

18. gr.

Til styrktarfjár, lögboðinna og ólögboðinna eftirlauna, biðlauna og heiðurslauna er veitt:

		þús. kr.	þús. kr.
I.	Samkvæmt launalögum:		
	a. Embættismannaekkjur	120	
	b. Samkvæmt sérstökum lögum	722	
			842
II.	Eftirlaun, auk lögboðinna eftirlauna og lífeyris, biðlaun, heiðurslaun og styrktarfé:		
	a. Embættismenn og aðrir starfsmenn:		
	Aðalheiður Nielsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00	
	Aðalheiður Pálsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00	
	Aðalsteinn Jakobsson, fyrrv. næturvörður	15000.00	
	Ágúst Kvaran	25000.00	
	Ágúst Ólafsson, póstur	6000.00	
	Alexander Guðbjartsson, fyrrv. kennari	15000.00	
	Alfons Gíslason, fyrrv. símstjóri	15000.00	
	Andrés Eyjólfsson, fyrrv. skjalavörður og alþm.	30043.00	
	Anna Guðmundsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00	
	Ari Sigurbjörnsson, fyrrv. póstur	6000.00	
	Arndís Eiríksdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00	
	Arndís Þorsteinsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00	
	Árni S. Bjarnason, fyrrv. húsvörður Alþingis	28120.00	
	Árni Jónasson, fyrrv. ullarmatsmaður	18000.00	
	Arnleif Kristjánsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00	
	Ása Ásmundsdóttir	15000.00	
	Ásgeir Guðmundsson frá Æðey	12000.00	
	Áskell Snorrason, fyrrv. söngkennari	17024.00	
	Benedikt Benjamínsson, fyrrv. póstur	6249.00	
	Benedikt Gíslason	30000.00	
	Benjamín Sigvaldason, fyrrv. kjötmatsmaður	6000.00	
	Bjarni Bjarnason, fyrrv. söngkennari	12000.00	
	Bjarni Sigurðsson, fyrrv. póstur	6000.00	
	Bjarni Sveinsson, fyrrv. kjöt- og fiskmatsmaður	12000.00	
	Bjarni Þorsteinsson	8000.00	
	Björg Jónsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00	
	Björg Magnúsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00	
	Björn Einarsson	25360.00	
	Björn Kristjánsson, fyrrv. póst- og símaafgreiðslumaður	15012.00	
	Björn Stefánsson, fyrrv. póstur	6000.00	
	Björn Vigfússon, fyrrv. lögregluþjónn	12000.00	
	Bóas Sigurðsson	12000.00	
	Brynjólfur Bjarnason, fyrrv. ráðherra	36000.00	
	Eggert Konráðsson, fyrrv. póstur	6000.00	
	Egill Jónsson, fyrrv. símamaður	12000.00	

		þús. kr.	þús. kr.
Einar Benediktsson, fyrrv. póst- og símstöðvarstjóri	18000.00		
Einar Einarsson, fyrrv. skipherra	24035.00		
Einar G. Eyjólfsson, fyrrv. fiskmatsmaður	10000.00		
Eiríkur Albertsson, fyrrv. sóknarprestur, biðlaun	48963.00		
Elín Jóhannesdóttir, fyrrv. hjúkrunarkona	10000.00		
Elínborg Brynjólfsdóttir, fyrrv. ráðskona	12000.00		
Elísabet Eiríksdóttir, fyrrv. kennslukona	10014.00		
Elísabet Friðriksdóttir, fyrrv. barnakennari	7923.00		
Eyjólfur Hallfreðsson, fyrrv. póstur	8000.00		
Eyjólfur Hannesson, fyrrv. símstjóri	20000.00		
Finnur Thorlacius, fyrrv. kennari	15000.00		
Fríða Sigurbjörnsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00		
Friðleifur Jóhannsson, fyrrv. fiskmatsm.	9057.00		
Geir Finnur Sigurðsson, fyrrv. lögregluþjónn	15000.00		
Guðbjörg Kristinsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	8000.00		
Guðfríður Jóhannesdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00		
Guðjón Einarsson, fyrrv. fiskmatsm.	9013.00		
Guðjón Hermannsson, fyrrv. póstur	6000.00		
Guðjóna Brynhildur Jónsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00		
Guðlaugur Sigmundsson, fyrrv. póstur	6367.00		
Guðmundur B. Árnason, fyrrv. bréfberi	6000.00		
Guðmundur Benónýsson, fv. fiskmatsm.	6000.00		
Guðmundur Einarsson, fyrrv. fiskmatsm.	6000.00		
Guðmundur Einarsson, fyrrv. póstafgr.m.	6000.00		
Guðmundur Guðmundsson, fyrrv. símstj.	12000.00		
Guðmundur Jónsson, fyrrv. garðyrkjum.	15000.00		
Guðmundur Ólafsson, fyrrv. póstur	6000.00		
Guðrún Indriðadóttir, leikkona	10155.00		
Guðrún Jónsdóttir, fyrrv. kennari	20000.00		
Guðrún Sigurbjörnsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00		
Gunnar Andrew Jóhannesson	20000.00		
Gunnar Jóhannsson, fyrrv. alþingismaður	25000.00		
Gunnfríður Jónsdóttir, myndhöggvari	30000.00		
Gunnlaugur Jóhannesson, fyrrv. vitavörður	6000.00		
Hafliði Sveinsson, fyrrv. póstur	6000.00		
Hálfdán Björnsson	12000.00		
Halla Sigurðardóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00		
Halldór Hansen, læknir	22890.00		
Halldór Jónsson, fyrrv. yfirfiskmatsm.	18114.00		
Halldóra Bjarnadóttir, fyrrv. skólastjóri	26037.00		
Hallgrímur Fr. Hallgrímsson, fv. póstur	6000.00		
Hannes Jónsson, fyrrv. póstur	8905.00		
Helgi Ágústsson	20000.00		

	18. gr.	
	þús. kr.	þús. kr.
Helgi Ívarsson, fyrrv. fiskmatsmaður	10000.00	
Helgi Jóhannesson, fyrrv. fiskmatsmaður	6000.00	
Helgi Tryggvason, bókbindari	12000.00	
Herdís Finnbogadóttir, fyrrv. ljósmóðir .	6000.00	
Herdís Guðmundsdóttir, fyrrv. handavinnukennari	12000.00	
Hermína Gísladóttir, fyrrv. ljósmóðir ..	6000.00	
Hildur Jónsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00	
Hólmfríður Jónsdóttir, fyrrv. kennari ...	12000.00	
Inga Nielsen Beck, fyrrv. símstöðvarstjóri	8678.00	
Ingibjörg V. Filippusdóttir, fyrrv. ljósm.	6000.00	
Ingibjörg Guðmundsdóttir, fyrrv. kennari	20000.00	
Ingibjörg Jóhannsdóttir, fyrrv. kennari .	9057.00	
Ingibjörg Pálsdóttir, fyrrv. ljósmóðir ...	6000.00	
Ingimar Baldvinsson, fyrrv. póst- og símaafgreiðslumaður	10850.00	
Ingiríður Helgadóttir, fyrrv. ljósmóðir ..	6000.00	
Ingólfur Gíslason, fyrrv. héraðslæknir, biðlaun	78300.00	
Ingveldur Magnúsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00	
Jakob J. Smári, fv. adjunkt, biðlaun ...	58522.00	
Jóhann Gunnarsson, fyrrv. rafstöðvarstjóri	12000.00	
Jóhanna Andrésdóttir, fyrrv. ljósmóðir .	6000.00	
Jóhannes Erlendsson, fyrrv. póst- og símstöðvarstjóri	15000.00	
Jóhannes Þorgrímsson, fyrrv. kennari ..	12000.00	
Jón Árnason, fyrrv. fiskmatsm.	6000.00	
Jón Bóasson, fyrrv. póstur	6000.00	
Jón Guðmundsson, fyrrv. skrifstofustjóri, biðlaun	87649.00	
Jón Hallgrímsson, fyrrv. starfsmaður áfengisverzlunarinnar	25000.00	
Jón Hallvarðsson, fyrrv. sýslumaður ...	31698.00	
Jón Jónsson, fyrrv. fiskmatsm., Dalvík .	6000.00	
Jón G. Jónsson	12000.00	
Jón Kjerúlf, fyrrv. tollgæzlumaður	12000.00	
Jón Sigurgeirsson, fyrrv. skrifstofumaður	20000.00	
Jón Stefánsson	15000.00	
Jón Sumarliðason	7000.00	
Jóna Jónsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00	
Jónas Bjarnason, fyrrv. fiskmatsm.	6000.00	
Jónas Bjarnason, verkstjóri	6000.00	
Jónas Gunnlaugsson, fyrrv. póstur	6000.00	
Jónas Tómasson, tónskáld	10000.00	
Jóninna Pétursdóttir, fyrrv. ráðskona ..	6000.00	
Júlíana Sigurðardóttir, fyrrv. símaafgreiðslukona	30000.00	
Júlíus Jónsson, fyrrv. póstur	6000.00	
Jörundur Brynjólfsson, fyrrv. alþingism.	30000.00	
Kári Arngrímsson, fyrrv. póstur	6000.00	

18. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
Kjartan Jóhannesson, fyrrv. söngkennari	15000.00		
Kjartan Ólafsson	36000.00		
Klara Guðmundsdóttir	15000.00		
Kristín V. Hjaltalín, fyrrv. ljósmóðir	6000.00		
Kristín Ingileifsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	12000.00		
Kristín L. Sigurðardóttir, fyrrv. alþm.	25000.00		
Kristinn Benediktsson, fyrrv. póstafgr.m.	11933.00		
Kristinn Jónsson	12000.00		
Kristinn Kristjánsson, Nýhöfn	13353.00		
Kristjana V. Hannesdóttir, fv. skólastjóri	7811.00		
Kristjana Jónsdóttir, fyrrv. ritari	28120.00		
Kristján Albertsson, rithöfundur	19075.00		
Kristján Jónsson frá Garðsstöðum	12000.00		
Kristján Steingrímsson, fyrrv. bæjarfógeti	27171.00		
Kristmundur Kr. Meldal, fyrrv. póstur	6000.00		
Kristólína Kragh, fyrrv. hárgreiðslukona	8000.00		
Lárus Sigurjónsson, skáld	27171.00		
Lúðvík R. Kemp	24000.00		
Lydía Pálsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00		
Magdalena Guðlaugsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00		
Magnús Guðmundsson, fyrrv. þingvörður	7000.00		
Magnús Magnússon, rithöfundur	12000.00		
María Einarsdóttir, fyrrv. matráðskona	12000.00		
María Sigurðardóttir, fv. starfsk. Alþingis	6000.00		
Markús Guðmundsson, fyrrv. verkstjóri	10000.00		
Marsibil Sigurðardóttir, fv. fiskmatsk.	6000.00		
Matthildur Hannesdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00		
Njáll Guðmundsson, fyrrv. póstur	6000.00		
Oddný Högnadóttir, fyrrv. ráðskona	12000.00		
Oddný Wium	6000.00		
Oddur Bjarnason, fyrrv. fulltrúi	8012.00		
Ólafur Bjarnason, fyrrv. umboðsmaður	10000.00		
Ólafur Guðmundsson	12000.00		
Ólafur Guðmundsson, fyrrv. póstur	6000.00		
Ólafur Tryggvason, fv. starfsm. Alþingis	24000.00		
Ólafur Þorsteinsson, læknir	9538.00		
Ólöf Guðmundsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00		
Páll Ólafsson, fyrrv. ræðismaður	9538.00		
Páll Pálsson	15000.00		
Páll Sigurjónsson, fyrrv. fiskmatsmaður	6000.00		
Pétur Jónsson, fyrrv. vegavinnuverkstjóri	10000.00		
Pétur Ottesen, fyrrv. alþingismaður	30000.00		
Pétur Pétursson, fyrrv. póstur	6249.00		
Ragnar Benediktsson, fyrrv. prestur	10014.00		
Ragnheiður Þorsteinsdóttir, fyrrv. yfirröntgenkona	21697.00		
Rósamunda Jónsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00		
Runólfur Guðmundsson, fyrrv. póstur	9000.00		
Rögnvaldur Jónsson, fyrrv. verkstjóri	6000.00		
Sigmundur Gestsson, fyrrv. póstur	8000.00		

18. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
Sigríður Einarsdóttir, fv. póst- og síma-afgreiðslukona	10792.00		
Sigríður Ásgeirsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00		
Sigríður Björnsdóttir, fyrrv. kennari	10000.00		
Sigríður Jónsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00		
Sigríður Magnúsdóttir, fyrrv. kennari	10850.00		
Sigríður Þórðardóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00		
Sigrún Sigurjónsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00		
Sigtryggur Jónsson, fyrrv. hreppstjóri	12000.00		
Sigurborg Kristjánsdóttir, fyrrv. kennari	13353.00		
Sigurður Hjartarson, fyrrv. póstur	8000.00		
Sigurður Jónsson, fyrrv. kennari	20000.00		
Sigurður Nordal, prófessor	24141.00		
Sigurður Sigfússon, fyrrv. póstur	6009.00		
Sigurður Stefánsson, fyrrv. póstur	6000.00		
Sigurður Stefánsson, fyrrv. póstur, Krossi	6000.00		
Sigurður Þórðarson	10000.00		
Sigurjón Jónsson, fyrrv. fiskmatsmaður	12000.00		
Sigurjón Jónsson, fyrrv. fiskmatsmaður	10000.00		
Sigurlás Nikulásson	18000.00		
Sigursteinn Steinþórsson	15000.00		
Stefán Kristjánsson, fyrrv. verkstjóri	6000.00		
Stefán Steinþórsson, fyrrv. póstur	6000.00		
Stefanía Guðmundsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00		
Steindór Jóhannsson, fyrrv. fiskmatsm.	8000.00		
Steinn Ármannsson, fyrrv. póstur	6000.00		
Steinunn Guðmundsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00		
Svava Jónsdóttir, fyrrv. leikkona	8000.00		
Sæmundur Halldórsson, fyrrv. póstur	6000.00		
Sölvína Konráðsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00		
Tómas Guðmundsson, fyrrv. póstur	6000.00		
Tryggvi Jóhannsson, fyrrv. fiskmatsm.	6000.00		
Valdís Böðvarsdóttir, fyrrv. símstjóri og póstafgreiðslukona	7811.00		
Valgerður Kristjánsdóttir	6000.00		
Vésteinn Árnason, fyrrv. póstur	6000.00		
Vigdís Andrésdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00		
Vigdís Torfadóttir	20000.00		
Vilhelm Erlendsson, fyrrv. póstafgr.m.	20000.00		
Þóra Guðmundsdóttir, fyrrv. ljósmóðir	6000.00		
Þórarinn Stefánsson, fyrrv. fiskmatsm.	6000.00		
Þorbergur Þorvaldsson, fyrrv. póstur	9000.00		
Þorbjörg Guðmundsdóttir, fv. ljósmóðir	6000.00		
Þorlákur Stefánsson	12000.00		
Þorleifur Jóhannesson, fyrrv. fiskmatsm.	10000.00		
Þórný Friðriksdóttir, fyrrv. húsmæðra-skólastjóri	13585.00		
Þorsteinn Gíslason, fyrrv. fiskmatsm.	6000.00		
Þorvaldur Þorvaldsson, fyrrv. fiskmatsm.	6000.00		
Þuríður Guðnadóttir, fyrrv. ljósmóðir	12000.00		
		2 727	

18. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
b.	**Ekkjur:**		
	Aðalbjörg Sigurðardóttir	15232.00	
	Agnethe Kamban	14373.00	
	Ágústa Sigurðardóttir	10000.00	
	Anna Bjarnadóttir	6000.00	
	Anna Ólafsdóttir	6509.00	
	Anna Þuríður Sæmundsdóttir	8000.00	
	Anna Tómasdóttir	12000.00	
	Árný Stígsdóttir	6000.00	
	Arnþrúður Daníelsdóttir	6509.00	
	Ásdís Þorgrímsdóttir	6000.00	
	Ásta Jónsdóttir, ekkja Bjarna Ásgeirssonar	34086.00	
	Ásta Ólafsdóttir	12000.00	
	Ásta Þorvaldsdóttir	6000.00	
	Ástríður Eggertsdóttir, ekkja Þórarins Víkings	10000.00	
	Ástríður Magnúsdóttir	6000.00	
	Björg Jónasdóttir	8905.00	
	Bryndís Þórarinsdóttir	13585.00	
	Camilla Hallgrímsson	10189.00	
	Dagbjört Guðjónsdóttir	9538.00	
	Eleanor Sveinbjörnsson	15232.00	
	Elín Einarsdóttir	10000.00	
	Elínborg Vigfúsdóttir	6000.00	
	Elísabet Jónsdóttir, ekkja Sigurðar Björnssonar, fiskmatsmanns	6000.00	
	Erna Stefánsson	24000.00	
	Eufemía Ólafsdóttir	25000.00	
	Fríða Hlíðdal	43352.00	
	Guðbjörg Guðmundsdóttir	10000.00	
	Guðbjörg Kristjánsdóttir	15232.00	
	Guðfinna Blöndal	24000.00	
	Guðlaug Magnúsdóttir	25348.00	
	Guðný Halldórsdóttir	12000.00	
	Guðríður Sigurðardóttir	6000.00	
	Guðrún Guðnadóttir	10000.00	
	Guðrún Hálfdánardóttir	6000.00	
	Guðrún Jóhannesdóttir	6000.00	
	Guðrún P. Jónsdóttir	15232.00	
	Guðrún Pálsdóttir	14000.00	
	Guðrún Ragúels	6000.00	
	Halldóra Þórðardóttir	7617.00	
	Helga Friðbjarnardóttir	12000.00	
	Helga Hinriksdóttir	10000.00	
	Helga Pétursdóttir	15000.00	
	Hildur Blöndal	20000.00	
	Hjaltlína Guðjónsdóttir	15000.00	
	Hólmfríður Guðmundsdóttir	24000.00	
	Hólmfríður Rögnvaldsdóttir	12000.00	
	Hulda Þ. Björnæs	12017.00	

		18. gr.	
		þús. kr.	þús. kr.
Indíana Sturludóttir	15000.00		
Ingibjörg Björnsdóttir	7923.00		
Ingibjörg Eyjólfsdóttir	18000.00		
Ingibjörg Gamalíelsdóttir	15000.00		
Ingibjörg Högnadóttir	6000.00		
Ingibjörg Þ. Jónsdóttir	12000.00		
Ingunn Eyjólfsdóttir	15000.00		
Ingunn Hlíðar	9538.00		
Ingveldur Ólafsdóttir	6000.00		
Irma Weile Jónsson	25000.00		
Jakobína Thorarensen	10000.00		
Jóhanna Jónsdóttir	11320.00		
Jóhanna Vigfúsdóttir	6000.00		
Jónasína E. Hallgrímsdóttir	10936.00		
Jónína Kristjánsdóttir	15000.00		
Katrín Sveinsdóttir	18000.00		
Kristín Guðmundsdóttir, ekkja Eggerts Eggertssonar	6009.00		
Kristín Guðmundsdóttir, vitavarðarekkja	6000.00		
Kristín Pálsdóttir	6367.00		
Kristín Þórarinsdóttir	11320.00		
Kristólína Kragh	6000.00		
Lára Bjarnadóttir, ekkja Gísla Lárussonar	9606.00		
Lára Bjarnadóttir, ekkja Jóns Gíslasonar	8000.00		
Lára Svansdóttir	6000.00		
Lára M. Vigfúsdóttir	20000.00		
Lelia Stefánsson	30000.00		
Lilja H. Arndal	20000.00		
Lilja Eyþórsdóttir	18026.00		
Lilja Jörundsdóttir	12000.00		
Lilja Steinsen	35000.00		
Lovísa Sveinbjörnsson	39759.00		
Lydia Einarsson	25000.00		
Magdalena Ásgeirsdóttir	6000.00		
Málfríður Bjarnadóttir	6000.00		
Margrét Árnadóttir	15000.00		
Margrét Björnsdóttir	7630.00		
Margrét Guðbrandsdóttir	18000.00		
Margrét Jónasdóttir	25000.00		
Margrét Jónsdóttir frá Hrauni	16604.00		
Margrét Jónsdóttir, vitavarðarekkja	6000.00		
Margrét L. Lárusdóttir	6000.00		
María Guðlaugsson	9373.00		
Marta Oddsdóttir	6000.00		
Melitta Urbancic	9538.00		
Ólafía Finnbogadóttir	6000.00		
Olga E. Jónsson	11320.00		
Rannveig Tómasdóttir	7617.00		
Rósa Jónsdóttir	6000.00		
Rósa Þórarinsdóttir	10000.00		

18. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
	Sigríður Árnadóttir	**36000.00**	
	Sigríður Bjarnason	25377.00	
	Sigríður Einarsson	**39056.00**	
	Sigríður Gísladóttir	**6000.00**	
	Sigríður Guðmundsdóttir	**6000.00**	
	Sigríður Jónsdóttir frá Vífilsstöðum	19137.00	
	Sigríður Jónsdóttir frá Hvítadal	6367.00	
	Sigríður Jónsdóttir, ekkja Þórh. Vilhjálmssonar	12000.00	
	Sigrún Thorarensen	8000.00	
	Sigurlaug Jónsdóttir	15000.00	
	Sigurlaug Sigurðardóttir	12000.00	
	Sigurlaug Þórey Þorsteinsdóttir	11320.00	
	Sólveig Árnadóttir	**12000.00**	
	Sólveig Eggerz	**33456.00**	
	Stefanía Stefánsdóttir	12452.00	
	Steinunn P. Eyjólfsson	6748.00	
	Steinunn Tómasdóttir	10000.00	
	Súsanna Friðriksdóttir	11320.00	
	Sveinbjörg Kristinsdóttir	10000.00	
	Sveindís Hansdóttir	6000.00	
	Torfhildur Magnúsdóttir	6000.00	
	Unnur Skúladóttir	**12694.00**	
	Valborg Einarsson	**12694.00**	
	Valgerður Helgadóttir	10014.00	
	Valgerður Ólafsdóttir	**9057.00**	
	Vigdís G. Blöndal	6367.00	
	Vigdís Guðmundsdóttir	12000.00	
	Þóra Magnúsdóttir	8000.00	
	Þóra Sigfúsdóttir	**6000.00**	
	Þóra Sigurðardóttir	**6000.00**	
	Þóra Skaftason	**6000.00**	
	Þorbjörg Kjartansdóttir	15000.00	
	Þorbjörg Sigmundsdóttir	12694.00	
	Þorbjörg Sigurjónsdóttir	9000.00	
	Þórey Jóhannsdóttir	6000.00	
			1 676
c.	Barnastyrkur:		
	Barn Árna sál. Helgasonar, héraðslæknis, Jóhanna Margrét Árnadóttir, f. 1⅙ 1924, sjúklingur		6
			4 409
III.	Framlög ríkissjóðs til lífeyrissjóðs ríkisstarfsmanna		42 000
IV.	Framlag ríkissjóðs til uppbóta á lífeyri		51 000
V.	Uppbætur á lífeyri samkvæmt 18. gr. I. a. og II.		4 079
	Samtals ...	. . .	102 330

19. gr.

Til óvissra útgjalda o. fl. er veitt:

	þús. kr.	þús. kr.
1. Til niðurgreiðslu á vöruverði		708 000
2. Til uppbóta á útfluttar landbúnaðarafurðir		248 000
3. Útgjöld samkvæmt 22. og 24. gr.		5 000
4. Launaskattur		17 000
5. Fyrningar		8 000
6. Kostnaður við kjarasamninga		1 000
7. Til óvissra útgjalda		20 000
Samtals ...	. . .	1 007 000

III. KAFLI

Eignahreyfingar.

20. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
	Inn:		
I.	Væntanlega útdregið af bankavaxtabréfum		100
II.	Endurgreidd lán og andvirði seldra eigna		6 000
	Samtals ...	. . .	6 100
	Út:		
I	Afborganir lána ríkissjóðs		16 166
II.	Framlag til ríkisábyrgðasjóðs		50 000
III.	Til byggingar stjórnarráðshúss		1 600
IV.	Til bygginga á jörðum ríkisins		4 500
V.	Til ræktunar á jörðum ríkisins		480
VI.	1. Til viðbyggingar við Landspítalann	15 000	
	2. Til áhaldakaupa í viðbygg. við Landspítalann	5 600	
	3. Til byggingar eldhúss fyrir Landspítalann ..	13 000	
	4. Til byggingar þvottahúss fyrir ríkisspítalana .	3 200	
	5. Til byggingar fávitahælis	400	
	6. Til byggingar ketilhúss o. fl. fyrir geðveikrahælið á Kleppi (lokagreiðsla)	900	
	7. Til viðbygg. við fæðingardeild Landspítalans	1 600	
	8. Til byggingar starfsmannahúss og greiðslu kostnaðar við malbikun við Kristneshæli	1 000	
			40 700
VII.	Til byggingar nýrra vita og vitavarðabústaða ...		2 400
VIII.	Til flugvallagerðar og flugöryggistækja		18 580
IX.	Til sjúkraflugvalla		700
X.	Til byggingar Raunvísindastofnunar Háskóla Íslands		1 500
XI.	1. Til bygginga við Menntaskólann á Akureyri	6 000	
	2. Til byggingar menntaskóla í Reykjavík	6 000	
	3. Til bygginga Menntaskólans á Laugarvatni	6 000	
	4. Til byggingar Sjómannaskólans	1 000	
	5. Til bygginga að Hólum	800	
	6. Til byggingar æfingaskóla við Kennaraskóla Íslands	5 000	
	7. Til byggingar Garðyrkjuskólans á Reykjum .	2 000	
	8. Til byggingar hjúkrunarskóla	340	
	9. Til byggingar fyrir bændaskólann á Hvanneyri	3 200	
	10. Til kaupa á kennarabústað á Hvanneyri	20	
	11. Til Íþróttakennaraskóla Íslands	2 000	
	12. Tækniskólinn, stofnkostnaður	3 500	
	13. Til byggingar menntaskóla á Ísafirði	1 500	
	14. Til byggingar menntaskóla á Austurlandi	1 500	
	15. Til undirbúnings byggingar heyrnleysingjaskólans	300	
			39 160
XII.	Til bygginga á prestssetrum		4 000
XIII.	Til greiðslu heimtaugagjalda á prestssetrum		175
XIV.	Til útihúsa á prestssetrum		560

20. gr.

	þús. kr.	þús. kr.
XV. Til byggingar embættisbústaða héraðsdómara ...		2 400
XVI. Til byggingar lögreglustöðvar í Reykjavík		3 500
XVII. Til byggingar lögreglustöðvar á Akureyri		800
XVIII. Til byggingar ríkisfangelsa og vinnuhæla		2 000
XIX. Til kaupa á Skaftafelli í Öræfum		360
XX. Til rannsóknarstofnunar landbúnaðarins vegna byggingar á Hvanneyri		300
XXI. Til byggingar upptökuheimilis í Kópavogi		850
XXII. Til að lána til rafstöðva á þeim svæðum, sem ríkisrafveitur ná ekki til, að fengnum tillögum raforkuráðs		160
XXIII. Til byggingar dvalarheimilis fyrir afvegaleidd börn og unglinga		400
XXIV. Til byggingar tilraunagróðurhúss að Korpúlfsstöðum		75
XXV. Til Byggingarsjóðs Listasafns ríkisins		400
XXVI. Til byggingar embættisbústaða fyrir dýralækna .		2 350
XXVII. Til greiðslu á afborgunum og vöxtum af láni til kaupa á varðskipinu Óðni (lokagreiðsla)		3 450
XXVIII. Til að byggja bókhlöðu að forsetasetrinu að Bessastöðum		400
XXIX. Til byggingar biskupsbústaðar		240
XXX. Til byggingar prestsseturs í Odda		800
XXXI. Til byggingar íbúðarhúss fyrir ábúanda Eiða ..		85
XXXII. Til fyrningarsjóðs ríkisbifreiða		4 000
XXXIII. Til greiðslu afborgana og vaxta af láni til byggingar vitaskips (lokagreiðsla)		900
XXXIV. Til byggingar laxeldisstöðvar í Kollafirði		6 240
XXXV. Til byggingar handritahúss		3 200
XXXVI. Til kaupa á húsnæði fyrir skattstofu Austurlandsumdæmis		500
XXXVII. Til byggingar norræns húss í Reykjavík		1 900
XXXVIII. Til byggingar á íbúð fyrir starfsfólk á Litla-Hrauni		125
XXXIX. Til byggingar íbúðarhúss fyrir forstöðumann vinnuhælisins að Kvíabryggju		250
XL. Til kaupa á Mávahlíð í Lundarreykjadal fyrir fjárræktarbúið að Hesti (lokagreiðsla)		200
XLI. Til greiðslu á stofnkostnaði holdanauta- og hænsnabús á Bessastöðum		370
XLII. Til byggingar háloftastöðvar á Keflavíkurflugvelli		1 076
XLIII. Til aukningar hlutafjár í Flugfélagi Íslands, fyrsta greiðsla af þrem		1 734
XLIV. Til atvinnujöfnunarsjóðs		15 000
XLV. Til undirbúnings byggingar fyrir Veðurstofu Íslands		300
XLVI. Til lánasjóðs sveitarfélaga		5 000
XLVII. Til jarðeignasjóðs ríkisins		6 000
Samtals ...	. . .	245 886

21. gr

I. Rekstrar

		þús. kr.	þús. kr.
	Tekjur:		
2. gr.	Skattar og tollar		4 113 800
3. gr. A.	Tekjur af rekstri ríkisstofnana		558 350
— B.	Tekjur af fasteignum ríkissjóðs		75
4. gr.	Tekjur af bönkum og vaxtatekjur		8 000
5. gr.	Óvissar tekjur		25 000
	Samtals ...	. . .	4 705 225

II. Sjóðs

		þús. kr
	Inn:	
2.—5. gr.	Rekstrartekjur samkvæmt rekstraryfirliti	4 705 225
	Aðrar innborganir:	
20. gr. I.	Væntanlega útdregið af bankavaxtabréfum o. fl.	100
— II.	Endurgreidd lán og andvirði seldra eigna	6 000
	Samtals ...	4 711 325

Yfirlit.

firlit.

21. gr.

		þús. kr.	þús. kr.
	Gjöld:		
7. gr.	Vextir		11 008
8. gr.	Kostnaður við æðstu stjórn landsins		3 359
9. gr.	Til alþingiskostnaðar og yfirskoðunar ríkisreikninga		36 790
10. gr.	Til ríkisstjórnarinnar		108 281
11. gr. A.	Dómgæzla og lögreglustjórn	251 221	
— B.	Kostnaður vegna innheimtu tolla og skatta o. fl.	98 439	
— C.	Sameiginlegur kostnaður við embættisrekstur	5 200	
			354 860
12. gr.	Til læknaskipunar og heilbrigðismála		**216 227**
13. gr. A.	Vegamál	550	
— B.	Samgöngur á sjó	38 497	
— C.	Vitamál og hafnargerðir	81 732	
— D.	Flugmál	27 651	
— E.	Veðurþjónusta	13 007	
— F.	Ýmis mál	16 675	
			178 112
14. gr. A.	Kennslumál	663 611	
— B.	Til opinb. safna, bókaútgáfu, listastarfsemi o. fl.	53 285	
			716 896
15. gr.	Kirkjumál		**43 776**
16. gr. A.	Landbúnaðarmál	225 484	
— B.	Sjávarútvegsmál	**236 630**	
— C.	Iðnaðarmál	21 545	
— D.	Raforkumál	53 117	
— E.	Rannsóknir í þágu atvinnuveganna o. fl.	41 177	
			577 953
17. gr.	Til félagsmála		1 106 901
18. gr.	Til eftirlauna og styrktarfjár		102 330
19. gr.	Til óvissra útgjalda o. fl.		1 007 000
	Rekstrarafgangur		241 732
	Samtals	. . .	**4 705 225**

firlit.

		þús. kr.
	Út:	
7.—19. gr.	Rekstrarútgjöld samkvæmt rekstrarreikningi	4 463 493
	Aðrar útborganir:	
20. gr.	Afborganir lána og til eignaaukningar	245 886
	Greiðslujöfnuður	1 946
	Samtals	**4 711 325**

22. gr.

Ríkisstjórninni er heimilt:

I. Að endurgreiða skemmtanaskatt af fé því, sem aflað er með samkomum og rennur til eflingar slysavarna hér við land.

II. Að láta Blindravinafélag Íslands fá að láni allt að 10 útvarpstæki til afnota fyrir blinda menn, og sé kostnaður, er af þessu leiðir, færður á fjárhagsáætlun Viðtækjaverzlunar ríkisins. Enn fremur að lána allt að þremur tækjum til sjúklinga, sem liggja rúmfastir árum saman í heimahúsum.

III. Að ákveða, að Landssíminn innheimti ekki stofngjöld og afnotagjöld síma árið 1967 hjá allt að 25 blindum mönnum, eftir tilnefningu Blindravinafélags Íslands. Menn þessir séu heimilisfeður eða vinni einir á vinnustað.

IV. Að verja afgjöldum af löndum ríkisins í Hveragerði til hitaveituframkvæmda Hveragerðishrepps.

V. Að ábyrgjast allt að 50 millj. kr. lán til byggingar fiskvinnslustöðva og stöðva til þess að vinna úr landbúnaðarafurðum, þó ekki yfir 60% af matsverði hverrar framkvæmdar.

VI. Að endurgreiða aðflutningsgjöld af brennsluolíum til veðurathugunarskipa í norðurhöfum.

VII. Að leyfa Áfengis- og tóbaksverzlun ríkisins að setja merki Landgræðslusjóðs á vindlingapakka, eftir nánari ákvörðun fjármálaráðuneytisins, og greiða sjóðnum allt að 30 aurum af hverjum vindlingapakka, er hún selur með merki sjóðsins.

VIII. Að leyfa Áfengis- og tóbaksverzlun ríkisins að greiða Krabbameinsfélagi 25 aura af hverjum seldum vindlingapakka.

IX. Að leyfa Áfengis- og tóbaksverzlun ríkisins að greiða allt að 45 aurum til Slysavarnafélags Íslands og Íþróttasambands Íslands af hverjum seldum vindlingapakka, og skiptist gjaldið til þeirra að jöfnu.

X. Að ákveða, að ein króna af tekjum Landssímans af hverju seldu skrauteyðublaði heillaskeyta skuli renna til Krabbameinsfélags Íslands.

XI. Að lána Rafmagnsveitum ríkisins allt að 10 000 000 kr.

XII. Að ábyrgjast allt að 10 millj. kr. lán fyrir skipasmíðastöðvar til bátasmíða innanlands, gegn þeim tryggingum, er hún metur gildar, enda greiðist lánið að fullu af stofnláni, sem Fiskveiðasjóður Íslands veitir. Ríkissjóður setur að öðru leyti skilyrði um ábyrgðir þessar.

XIII. Að greiða þeim aðilum, sem njóta eftirlauna samkv. gömlum reglum, sbr. 18. gr. I. fjárlaga, og ekki eru jafnframt félagar í lögboðnum lífeyrissjóði, uppbót á eftirlaun sín, sem sé hliðstæð þeirri hækkun, er sjóðsfélagar Lífeyrissjóðs starfsmanna ríkisins fengu við gildistöku laga nr. 29/1963.

XIV. Að ábyrgjast allt að 60 millj. kr. lán til byggingar og endurbóta á síldarverksmiðjum, síldarflutningaskipum og síldarumhleðslustöðvum, gegn þeim tryggingum, sem hún metur gildar.

XV. Að kaupa upplag og útgáfurétt Geodætisk Institut að íslenzkum landakortum fyrir allt að kr. 700 þús.

XVI. Að kaupa fasteignir Sambands íslenzkra samvinnufélaga við Kirkjustræti, vestan Alþingishúss.

XVII. Að kaupa hús til afnota sem vistheimili fyrir sjúklinga af Kleppsspítala, allt að kr. 6 millj.

XVIII. Að endurgreiða Rannsóknastofnun iðnaðarins aðflutningsgjöld af „spectrometer", kr. 135 þús.

XIX. Að festa kaup á lóðinni nr. 4 við Amtmannsstíg í Reykjavík.

XX. Að kaupa grasasafn Ingimars Óskarssonar handa grasafræðideild Náttúrufræðistofnunar Íslands.

XXI. Að leyfa Ríkisútgáfu námsbóka að kaupa húsnæði fyrir skrifstofu í húsinu Tjarnargötu 10 í Reykjavík og húsnæði fyrir lager í húsinu Brautarholti 6 í Reykjavík.

XXII. Að kaupa bústað fyrir ambassador Íslands í Stokkhólmi og taka lán í því sambandi allt að s.kr. 500 þús.

XXIII. Að ráðstafa af óafturkræfu framlagi Bandaríkjastjórnar 1960:
a. allt að 150 millj. kr. til Búrfellsvirkjunar samkv. lögum nr. 59/1965 um Landsvirkjun;
b. allt að 55 millj. kr. til Atvinnujöfnunarsjóðs samkvæmt lögum nr. 69/1966 og
c. allt að 20 millj. kr. til Kísiliðjunnar h/f.

XXIV. Að verja söluandvirði m/s Heklu, m/s Herðubreiðar, m/s Skjaldbreiðar og m/s Þyrils til endurnýjunar á skipakosti Skipaútgerðar ríkisins og til að bæta aðstöðu við vöruafgreiðslu útgerðarinnar við Reykjavíkurhöfn, og enn fremur að leggja fram fé eða taka að láni allt að 15 millj. kr. í sama skyni.

XXV. Að taka allt að 140 millj. kr. lán eða jafnvirði í erlendri mynt og endurlána fé Hafnarfjarðarkaupstað, til byggingar hafnarmannvirkja í Straumsvík, samkvæmt samningi, dags. 28. júní 1966, milli Hafnarfjarðarkaupstaðar og Íslenzka Álfélagsins h/f.

XXVI. Að taka allt að 8.5 millj. kr. lán til kaupa á húsnæði fyrir Iðnaðarmálastofnun Íslands.

XXVII. Að kaupa hús fyrir lögreglustöð og fangageymslu á Sauðárkróki.

XXVIII. Að greiða hluta Íslands í kostnaði við flutninga aðalstöðva NATO frá Frakklandi.

XXIX. Að endurgreiða aðflutningsgjöld af kvikmyndasýningarvélum fyrir samkomuhús í kauptúnum með innan við 600 íbúa, þó ekki nema einni vélasamstæðu á hverjum stað.

XXX. Að endurgreiða Skipasmíðastöð M. Bernharðssonar h/f á Ísafirði aðflutningsgjöld af efni til dráttarbrautar, sem fyrirtækið byggði á árunum 1961—1965.

XXXI. Að endurgreiða aðflutningsgjöld af rannsóknartækjum, sem Skógrækt ríkisins hefur fengið að gjöf frá Þýzkalandi fyrir tilraunastöðina að Mógilsá.

XXXII. Að endurgreiða tolla af benzíni fyrir notkun snjóbifreiða, eftir nánari reglum, sem ráðuneytið setur.

XXXIII. Að verja 30 millj. kr. af greiðsluafgangi ársins 1966 til framleiðnisjóðs landbúnaðarins.

XXXIV. Að greiða allt að 3.2 millj. kr. af greiðsluafgangi ársins 1966 til aðstoðar við bændur á kalsvæðum árið 1965.

XXXV. Að ábyrgjast allt að 10 millj. kr. lán fyrir Alþýðusamband Íslands og önnur launþegasambönd vegna byggingar orlofsheimila.

XXXVI. Að ábyrgjast fyrir Öryrkjabandalag Íslands allt að 12 millj. kr. lán vegna byggingar íbúðarhúsnæðis fyrir öryrkja.

XXXVII. Að ábyrgjast allt að 1.5 millj. kr. lán fyrir eiganda m/s Drangs, Akureyri, vegna kostnaðar við lengingu bátsins.

XXXVIII. Að taka allt að 2 millj. kr. lán fyrir jarðhitasjóð.

23. gr.

Heimilt er að greiða uppbót á greiðslur, samkvæmt liðum I.a og II. á 18. grein fjárlaga, samsvarandi almennri hækkun, sem verða kann á launum starfsmanna ríkisins.

24. gr.

Ef lög verða staðfest, er afgreidd hafa verið frá Alþingi 1966 og hafa í för með sér tekjur eða gjöld fyrir ríkissjóð, breytast fjárhæðirnar tekju- og gjaldamegin samkvæmt þeim lögum. Allar þær fjárveitingar, sem eigi eru ákveðnar í lögum, öðrum en fjárlögum, tilskipunum, forsetaúrskurðum eða öðrum gildandi ákvörðunum, gilda aðeins fyrir fjárhagstímabilið.

Gjört í Reykjavík, 23. desember 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Magnús Jónsson.

Nr. 98. 10. september 1966.

AUGLÝSING

um meðferð forsetavalds í fjarveru forseta Íslands.

Forseti Íslands, herra Ásgeir Ásgeirsson, fór í dag í einkaerindum til útlanda. Í fjarveru hans fara forsætisráðherra, forseti sameinaðs Alþingis og forseti Hæstaréttar með vald forseta Íslands, samkvæmt 8. gr. stjórnarskrárinnar.

Í forsætisráðuneytinu, 10. september 1966.

Bjarni Benediktsson.

Birgir Thorlacius.

Nr. 99. 1. október 1966.

AUGLÝSING

um að forseti sé kominn heim og tekinn við stjórnarstörfum.

Forseti Íslands, herra Ásgeir Ásgeirsson, kom í gærkvöldi úr för sinni til útlanda og hefur á ný tekið við stjórnarstörfum.

Í forsætisráðuneytinu, 1. október 1966.

Bjarni Benediktsson.

Birgir Thorlacius.

Nr. 100. 15. desember 1966.

FORSETABRÉF

um frestun á fundum Alþingis.

FORSETI ÍSLANDS
gjörir kunnugt:

Að ég, að tilskildu samþykki Alþingis, veiti forsætisráðherra umboð til þess að fresta um sinn fundum Alþingis, 87. löggjafarþings, frá 17. desember 1966 eða síðar, ef henta þykir, enda verði þingið kvatt til fundar á ný eigi síðar en 1. febrúar 1967.

Gjört í Reykjavík, 15. desember 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Bjarni Benediktsson.

Stjórnartíðindi A, nr. 97—100. Útgáfudagur 7. janúar 1967.

STJÓRNARTÍÐINDI A 16 — 1966

8. desember 1966. 423 Nr. 101.

LÖG

um framleiðsluráð landbúnaðarins, verðskráningu, verðmiðlun og sölu á landbúnaðarvörum o. fl.

FORSETI ÍSLANDS

gjörir kunnugt: Að ég hef látið fella meginmál laga nr. 55 13. maí 1966, um breyting á lögum nr. 59 19. júlí 1960, um framleiðsluráð landbúnaðarins, verðskráningu, verðmiðlun og sölu á landbúnaðarvörum o. fl. inn í lög nr. 59 19. júlí 1960, um framleiðsluráð landbúnaðarins, verðskráningu, verðmiðlun og sölu á landbúnaðarvörum o. fl. og gef þau út svo breytt:

I. KAFLI
Um skipan og verkefni framleiðsluráðs.

1. gr.

Framleiðsluráð landbúnaðarins hefur á hendi aðalframkvæmd laga þessara, og skal það skipað þannig: 5 mönnum kosnum af Stéttarsambandi bænda á fulltrúafundi þess, og sé einn þeirra formaður framleiðsluráðs, og 4 mönnum, er stjórn Stéttarsambandsins skipar samkvæmt tilnefningu eftirgreindra aðila, einn frá hverjum: þeirri deild Sambands ísl. samvinnufélaga, er fer með sölu landbúnaðarafurða, Mjólkursamsölunni í Reykjavík, Sláturfélagi Suðurlands og mjólkurbúunum utan mjólkursölusvæðis Reykjavíkur og Hafnarfjarðar, allir til tveggja ára í senn. Framleiðsluráð kýs sér formann til sama tíma.

Þegar rætt er um málefni, er varða Sölufélag garðyrkjumanna eða Samband eggjaframleiðenda, ber að gefa fulltrúum þeirra félaga, einum frá hvoru, kost á að sitja fund framleiðsluráðs með málfrelsi og tillögurétti.

Framleiðsluráð kýs úr sínum flokki 3 menn í framkvæmdanefnd og jafnmarga til vara. Verkefni nefndarinnar er að taka ákvörðun um og afgreiða mál, sem ekki þykir fært að fresta til fundar framleiðsluráðs.

Framleiðsluráð ræður sér framkvæmdastjóra og annað starfslið, eftir því sem þörf krefur.

2. gr.

Aðalverkefni framleiðsluráðs (auk þess sem um ræðir í 1. gr.) eru:

1. að fylgjast með framleiðslu, sölu og vinnslu landbúnaðarvara;
2. að stuðla að eflingu landbúnaðarframleiðslunnar í samstarfi við Búnaðarfélag Íslands, svo að hún fullnægi, eftir því sem kostur er á, þörfum þjóðarinnar;
3. að stuðla að umbótum á vinnslu og meðferð varanna;
4. að vinna að aukinni hagnýtingu markaða fyrir þessar vörur utan lands og innan;

Reykjavík. Ríkisprentsmiðjan Gutenberg.

5. að vinna að því að beina framleiðslu landbúnaðarins að þeim framleiðslugreinum, sem landbúnaðinum eru hagfelldastar og samrýmast bezt þörfum þjóðarinnar á hverjum tíma.

Í því skyni heimilast framleiðsluráði landbúnaðarins:

a. Að ákveða mismunandi hátt útborgunarverð til framleiðenda eftir árstímum og innheimta verðjöfnunargjald af innveginni mjólk.

b. Að ráðstafa því fé, sem fást kann í verðjöfnunarsjóð, samkv. a-lið, til verðuppbóta á þær vörur, sem framleiðsluráð telur þörf á, svo sem til útflutningsuppbóta til viðbótar því fé, sem greitt er úr ríkissjóði samkv. 12. gr.

Gjöld þau, sem um ræðir samkv. a-lið, hafa ekki áhrif á útsöluverð landbúnaðarvara til neytenda;

6. að ákveða verðmiðlun á kindakjöti, mjólk og mjólkurvörum samkvæmt fyrirmælum laga þessara;

7. að ákveða mjólkursölusvæði samkvæmt lögum þessum;

8. að verðskrá landbúnaðarvörur í einstökum atriðum á grundvelli verðákvarðana samkvæmt 6. og 7. gr., enda sé sú verðskráning samþykkt af Sexmannanefnd.

3. gr.

Framleiðsluráð lætur safna og gefa út ár hvert skýrslu um framleiðslu landbúnaðarvara, vinnslu þeirra og sölu, markaði, markaðshorfur og afkomu landbúnaðarins á hverjum tíma.

Skylt er öllum þeim fyrirtækjum og stofnunum, er hafa með höndum vinnslu eða sölu landbúnaðarvara, að láta ráðinu í té allar upplýsingar, er því geta að gagni komið við störf þess og þær geta veitt.

Áður en ákvarðanir eru teknar um inn- og útflutning landbúnaðarafurða, svo sem kjöts, mjólkur, mjólkurvara, garðávaxta og gróðurhúsaframleiðslu, skulu aðilar, sem með þau mál fara, leita álits og tillagna framleiðsluráðs. Skal þess jafnan gætt, að innflutningur á landbúnaðarvörum fari því aðeins fram, að innlend framleiðsla fullnægi ekki neyzluþörfinni, og útflutningur því aðeins, að nægilegt sé eftir í landinu til nota fyrir almenning af þeirri vöru, sem út er flutt.

II. KAFLI
Um verðskráningu.

4. gr.

Söluverð landbúnaðarvara á innlendum markaði skal miðast við það, að heildartekjur þeirra, er landbúnað stunda, verði í sem nánustu samræmi við tekjur annarra vinnandi stétta.

Í verðlagsgrundvelli skal, sbr. ákvæði 6. gr., tilfæra ársvinnutíma bóndans, skylduliðs hans og hjúa á búi af þeirri stærð, sem miðað er við hverju sinni, og virða vinnutíma til samræmis við kaupgjald verkamanna, sjómanna og iðnaðarmanna, eins og það er við upphaf hvers verðlagstímabils. Eigi skal þó taka til viðmiðunar ákvæðisvinnu verkamanna og iðnaðarmanna né aflahlut sjómanna.

Til kaupgjalds teljast hvers konar samningsbundin fríðindi.

5. gr.

Nefnd sex manna, tilnefnd af samtökum framleiðenda og neytenda, skal á grundvelli ákvæða 4. gr. ákveða afurðaverðið til framleiðenda og verð landbúnaðarvara í heildsölu og smásölu, samkvæmt nánari ákvæðum þessara laga. Af hálfu framleiðenda hefur stjórn Stéttarsambands bænda rétt til þess að tilnefna tvo menn, en framleiðsluráð landbúnaðarins einn mann, en af hálfu neytenda hafa stjórnir eftirtalinna samtaka rétt til þess að tilnefna einn mann hvert: Alþýðusamband Ís-

lands, Landssamband iðnaðarmanna og Sjómannafélag Reykjavíkur. Tilnefningu fulltrúa í Sexmannanefnd skal lokið 15. júlí ár hvert. Nú notar einhver aðili ekki rétt sinn til tilnefningar, og skal landbúnaðarráðherra þá tilnefna í stað þeirra samtaka framleiðenda, er ekki nota rétt sinn, en félagsmálaráðherra á sama hátt í stað samtaka neytenda. Nefndin skal fullskipuð 1. ágúst ár hvert.

Hagstofustjóri og forstöðumaður Búreikningaskrifstofunnar skulu vera nefndinni til aðstoðar.

6. gr.

Sexmannanefnd skal leitast við að ná samkomulagi um verðlagsgrundvöll, þar sem kveðið er á um framleiðslukostnað og magn afurða og um verð til framleiðenda á einstökum landbúnaðarvörum. Náist um slíkan verðlagsgrundvöll samkomulag, er stutt sé af meiri hluta nefndarmanna, skal verð það til framleiðenda, sem í honum felst, gilda við verðlagningu landbúnaðarvara frá byrjun viðkomandi verðlagsárs.

Samhliða því að Sexmannanefnd fjallar um ákvörðun verðlagsgrundvallar samkvæmt 1. málsgr. þessarar gr., skal framleiðsluráð landbúnaðarins láta í té rökstuddar tillögur um raunverulegan vinnslu- og dreifingarkostnað landbúnaðarvara og um smásöluálagningu, til verðlagningar á söluvörum landbúnaðarins frá byrjun viðkomandi verðlagsárs. Jafnframt skal framleiðsluráð leggja fyrir nefndina tillögu um hækkanir á söluverði kindakjöts og garðávaxta vegna geymslukostnaðar á verðlagsárinu. Sexmannanefnd skal, með hliðsjón af þessum tillögum framleiðsluráðs, leitast við að ná samkomulagi um vinnslu- og dreifingarkostnað landbúnaðarvara í heildsölu og smásölu og um geymslukostnað kindakjöts og garðávaxta. Þegar rætt er í Sexmannanefnd um álagningu á búvöru í smásölu, ber að gefa fulltrúum Kaupmannasamtaka Íslands kost á að sitja fundi nefndarinnar með málfrelsi og tillögurétti.

Nú næst ekki meiri hluti í Sexmannanefnd varðandi ákvörðun verðlagsgrundvallar samkvæmt 1. málsgr. þessarar greinar, eða varðandi verðlagningu söluvara skv. 2. málsgr. þessarar greinar, og skal þá vísa ágreiningnum til sáttasemjara ríkisins. Skal sáttasemjari leitast við að finna málamiðlun í ágreiningsatriðum og leggja fram tillögur þeim til úrlausnar, er meiri hluti fæst fyrir í nefndinni. Heimilt er sáttasemjara að leita álits þeirra aðila, er annast tilnefningu í Sexmannanefnd, um ágreiningsatriði varðandi ákvörðun verðlagsgrundvallar eða verðlagningu söluvara. Beri sáttaumleitanir ekki árangur innan þess tíma, er 7. gr. kveður á um, skal skipa 3 manna nefnd, er felli fullnaðarúrskurð. Hvor nefndarhluti Sexmannanefndar hefur rétt til þess að tilnefna mann í þá nefnd, þó ekki úr hópi nefndarmanna, en oddamaður skal tilnefndur af nefndinni í heild. Nú fær enginn stuðning meiri hluta Sexmannanefndar sem oddamaður, og tilnefnir þá hæstiréttur oddamanninn. Nú notar annar eða báðir nefndarhlutar ekki rétt sinn til tilnefningar, samkv. 5. málslið, og tilnefnir þá landbúnaðarráðherra af hálfu framleiðenda, ef þeir nota ekki rétt sinn, en félagsmálaráðherra af hálfu neytenda. Þó er ráðherrum eigi heimilt að tilnefna menn, sem eiga sæti í Sexmannanefnd.

Ákvæði um úrskurð samkvæmt ákvæðum 3. málsgr. þessarar gr. gilda, meðan verð landbúnaðarvara er greitt niður með opinberu fé eða greiddar eru útflutningsuppbætur á þær úr ríkissjóði.

7. gr.

Verðlagsgrundvöllur til ákvörðunar afurðaverðs til framleiðenda skv. 3. gr. gildir fyrir tvö ár í senn frá byrjun verðlagstímabils 1. september, og skal hann vera tilbúinn fyrir þann tíma ár hvert, nema annað sé ákveðið með samkomulagi í Sexmannanefnd. Þó skal taka inn verðlagsbreytingar reksturskostnaðar skv. útreikningum Hagstofu Íslands, en launabreytingar og breytingar á vinnslu- og dreif-

ingarkostnaði fara eftir ákvæðum 9. gr. Þó gildir verðlagsgrundvöllur sá, er ákveðinn verður haustið 1966, aðeins í eitt ár. Verðlagsgrundvöllur hvers tímabils framlengist sjálfkrafa um tvö ár í senn, ef honum er ekki sagt upp af fulltrúum framleiðenda eða fulltrúum neytenda fyrir 1. júní á því ári, sem óskað er breytinga á honum. Þó getur nefndin komið sér saman um annan frest. Þegar verðlagsgrundvelli hefur ekki verið sagt upp, færir Hagstofa Íslands hann fram til viðkomandi verðlagsárs í samræmi við áorðnar breytingar á verðlagi og kaupgjaldi eftir útreikningsreglum, sem ákveðnar hafa verið af Sexmannanefnd.

8. gr.

Hagstofa Íslands skal fyrir 15. ágúst ár hvert afla fullnægjandi gagna handa Sexmannanefnd um framleiðslukostnað landbúnaðarvara og um afurðamagn, svo og um tekjur vinnandi stétta á undangengnu ári, sbr. ákvæði 4. gr.

Framleiðsluráð landbúnaðarins skal á ári hverju afla fullnægjandi gagna um dreifingar- og vinnslukostnað landbúnaðarvara og leggja þau fyrir Sexmannanefnd svo tímanlega, að verðlagningu samkvæmt 6. gr. geti verið lokið á tilsettum tíma, sbr. ákvæði 7. gr.

Búreikningaskrifstofa ríkisins skal afla árlega rekstursreikninga frá bændum, nægjanlega margra að dómi Hagstofu Íslands, er sýni raunverulegan framleiðslukostnað landbúnaðarvara. Skulu þeir vera tilbúnir og uppgerðir fyrir 15. júní ár hvert fyrir næsta ár á undan. Reikningar þessir skulu vera til afnota fyrir Hagstofu Íslands og Sexmannanefnd. Stjórn Búreikningaskrifstofunnar, ásamt Hagstofu Íslands, skipuleggur þetta starf hennar að fengnum tillögum frá Sexmannanefnd.

Sexmannanefnd getur ákveðið að efna til sérstakra rannsókna í því skyni að fá betri upplýsingagrundvöll fyrir þau atriði, er máli skipta fyrir verðlagningu landbúnaðarafurða, svo sem framleiðslu- og dreifingarkostnað, vinnutíma o. fl. Skylt er að stofna til slíkra rannsókna, ef 3 nefndarmanna eða fleiri krefjast þess. Skal nefndin í því efni leita samstarfs við Hagstofu Íslands, Búreikningaskrifstofu ríkisins og aðrar opinberar stofnanir, að því leyti sem rannsóknir þessar snerta starfssvið viðkomandi stofnana. Að því leyti sem umræddar stofnanir telja sig ekki geta látið í té starfslið til þess að framkvæma þær rannsóknir, er Sexmannanefnd hefur ákveðið að fram skuli fara, er nefndinni heimilt að ráða til þess nauðsynlegt starfslið, enda komi samþykki landbúnaðarráðherra til.

Skylt er einstaklingum, fyrirtækjum og stofnunum að láta þeim, er rannsóknirnar framkvæma, í té nauðsynlegar upplýsingar.

9. gr.

Heimilt er að breyta afurðaverði til framleiðenda — og þar með söluverði landbúnaðarvara — ársfjórðungslega frá 1. desember, 1. marz og 1. júní vegna hækkunar á kaupi, svarandi til þess, að laun bónda og verkafólks hans í verðlagsgrundvelli landbúnaðarvara séu færð til samræmis við þá hækkun, sem kann að hafa orðið á kaupi í almennri verkamannavinnu í Reykjavík á undangengnu þriggja mánaða tímabili.

Nú telur framleiðsluráð landbúnaðarins rétt að nota heimild til verðbreytingar samkvæmt ákvæðum 1. málsgreinar, og skal það tilkynna Sexmannanefnd áform sitt í því efni. Skal þá Sexmannanefnd taka málið til meðferðar og ákvörðunar og því skotið til úrskurðar skv. 3. málsgr. 6. gr., ef ekki fæst meiri hluti í Sexmannanefnd um afgreiðslu þess.

Nú telur framleiðsluráð rétt að breyta söluverði landbúnaðarvöru til samræmis við breytingu, sem orðið hefur á vinnslu- og dreifingarkostnaði, og skal það þá án tafar tilkynna Sexmannanefnd áform sitt í því efni. Skal þá Sexmannanefnd taka

málið til meðferðar og ákvörðunar og því skotið til úrskurðar samkvæmt 3. málsgr. 6. gr., ef ekki fæst meiri hluti í Sexmannanefnd um afgreiðslu þess.

10. gr.

Reynist nauðsynlegt til að fullnægja eftirspurn neytenda að slátra sauðfé fyrir 15. september, skal ákveða verð á kjöti af því fé þeim mun hærra en hið ákveðna haustverð, sem nemur væntanlegum þyngdarauka kindanna, að viðbættum þeim aukakostnaði, sem fylgir því að slátra að sumrinu samanborið við að slátra í sláturtíð að haustinu.

Ákvæði 1. málsgr. þessarar gr. gilda á hliðstæðan hátt um verðlagningu garðávaxta, sem koma á markað fyrir 15. september. Skal verð þeirra við það miðað, að tryggð verði framleiðsla snemmvaxinna garðávaxta.

Í hvert skipti, sem framleiðsluráð landbúnaðarins telur rétt að ákveða sumarverð á kjöti eða garðávöxtum eða að breyta áður ákveðnu sumarverði samkvæmt 1. og 2. málsgr. þessarar gr., skal það tilkynna Sexmannanefnd áform sitt í því efni. Skal þá Sexmannanefnd taka málið til meðferðar og ákvörðunar og því skotið til úrskurðar samkvæmt 3. málsgr. 6. gr., ef ekki fæst meiri hluti í Sexmannanefnd um afgreiðslu þess.

11. gr.

Enginn má kaupa eða selja búfjárafurðir eða garðávexti á öðru verði en ákveðið hefur verið samkvæmt ákvæðum þessara laga.

12. gr.

Óheimilt er að bæta upp söluverð landbúnaðarvara á erlendum markaði með því að hækka söluverð þeirra innanlands.

Tryggja skal greiðslu á þeim halla, sem bændur kunna að verða fyrir af útflutningi landbúnaðarvara, en þó skal greiðslan vegna þessarar tryggingar ekki vera hærri en svarar 10% af heildarverðmæti landbúnaðarframleiðslunnar viðkomandi verðlagsár, miðað við það verð, sem framleiðendur fá greitt fyrir afurðir sínar.

Hagstofa Íslands reiknar fjárupphæð þá, er ber að greiða framleiðendum vegna ákvæðis 2. málsgr. þessarar greinar.

13. gr.

Kostnaður við framkvæmd II. kafla þessara laga greiðist úr ríkissjóði. Þó skal framleiðsluráð standa straum af kostnaði við öflun gagna skv. ákvæðum 2. málsgr. 8. gr., sem það leggur fyrir Sexmannanefnd.

III. KAFLI
Um sauðfjárafurðir.

14. gr.

Framleiðsluráð úthlutar sláturleyfum, og má enginn slátra sauðfé til sölu né kaupa fé til slátrunar eða verzla með kjöt af því í heildsölu án leyfis framleiðsluráðs.

Leyfi til slátrunar skal veita öllum félögum og einstaklingum, sem slátrunarleyfi höfðu haustið 1965, svo og þeim, sem eignazt hafa sláturhús þessara aðila og tekið við rekstri þeirra.

Framleiðsluráð getur enn fremur veitt öðrum aðilum sláturleyfi, eftir því sem það telur ástæðu til. Leyfi samkvæmt þessari málsgrein skulu því aðeins veitt, að aðilar fullnægi skilyrðum nýafgreiddra laga frá Alþingi um meðferð, skoðun og mat á sláturafurðum.

Framleiðsluráð getur ákveðið fjártölu þá að hámarki, sem leyfishafi má slátra til sölu innanlands, svo og hvernig kjötið af því fé skuli verkað.

Framleiðsluráð getur svipt leyfishafa slátrunarleyfi, hafi hann ekki greitt hið ákveðna verðjöfnunargjald, eftir að tiltekinn greiðslufrestur hefur verið veittur, eða hafi hann brotið önnur ákvæði laga þessara eða fyrirmæli, sem sett eru samkvæmt þeim.

15. gr.

Þeir, sem slátra fé til sölu, gefa ráðinu skýrslu um daglega slátrun, staðfesta af kjötmatsmönnum, og standa skil á verðmiðlunargjaldinu til framleiðsluráðs. Stjórn neytendafélags, er fengið hefur slátrunarleyfi, skal einnig senda slíka skýrslu og standa skil á verðmiðlunargjaldinu. Gjalddagi er, þegar slátrun fer fram, nema framleiðsluráð heimili annað.

16. gr.

Framleiðsluráð ákveður, um leið og það veitir slátrunarleyfi ár hvert, hversu miklu hverjum leyfishafa ber að halda eftir af verði kjötsins til verðmiðlunar.

17. gr.

Skylt er öllum, sem verzla með sauðfjárafurðir, að láta framleiðsluráði í té allar upplýsingar og skýrslur, er það óskar eftir og þeir geta veitt, viðvíkjandi sölu og söluhorfum á sláturfjárafurðum bæði innan lands og utan.

18. gr.

Framleiðsluráð gerir þær ráðstafanir, er það telur þurfa, til þess að innlendi markaðurinn fyrir kjöt og slátur notist sem allra bezt og fullnægt verði sanngjörnum óskum neytenda. Það hefur eftirlit með allri meðferð sláturfjárafurða, stuðlar að notkun beztu aðferða við geymslu kjötsins og leiðbeinir eða hlutast til um, að gætt sé hagsýni og sparnaðar við slátrun og alla meðferð þessara vara og verzlun með þær. Það getur enn fremur takmarkað flutning á kjöti og öðrum sláturfjárafurðum milli markaðsstaða, ef það telur það hagkvæmara fyrir söluna.

19. gr.

Framleiðsluráði er heimilt, ef það telur þess þörf, að láta ákvæði þessara laga um sölu og verðmiðlun gilda um aðrar sauðfjárafurðir.

IV. KAFLI

Um sölu stórgripakjöts.

20. gr.

Framleiðsluráð hefur eftirlit með sölu nautgripakjöts og vinnur að því, að það verði flokkað og metið eftir tegundum og gæðum, enda verði verðskráning á kjötinu í heildsölu og smásölu miðuð við þá flokkun. Það getur enn fremur ákveðið, að því aðeins sé heimilt að selja nautgripakjöt á opinberum markaði, að gripunum hafi verið slátrað á sláturstöðum, sem framleiðsluráð eða umboðsmaður þess hefur viðurkennt.

21. gr.

Framleiðsluráð verðskráir hrossakjöt á innlendum markaði, samkvæmt ákvæðum 6. gr. og 7. gr.

Nú hafa framleiðendur sláturhrossa myndað með sér félag, sem framleiðsluráð viðurkennir, og skal þá framleiðsluráð setja reglugerð um sölu og meðferð sláturhrossa og hrossakjöts, ef félagið, er að framan greinir, óskar þess.

Í reglugerð þessari skal tekið fram meðal annars:

1. Um skiptingu landsins í sölusvæði.
2. Bann gegn sölu afsláttarhrossa og hrossakjöts milli sölusvæða nema með samþykki framleiðsluráðs.
3. Að framleiðsluráð ákveði kjötverð í heildsölu og smásölu eftir árstíðum og gæðum.
4. Um mat og flokkun hrossakjöts.
5. Um skipun söluráðs hvers sölusvæðis, er starfi undir yfirumsjón framleiðsluráðs.
6. Um úthlutun söluleyfa, er miðist við markaðshorfur á hverjum tíma og hrossaeign manna á hverju sölusvæði samkv. síðasta skattframtali, eftir því sem við verður komið.

V. KAFLI
Um sölu mjólkur og mjólkurafurða.

22. gr.

Framleiðsluráð ákveður skipun mjólkursölusvæða. Að jafnaði markar sú aðstaða mjólkursölusvæði, að hægt sé að selja daglega til kaupstaða eða kauptúna innan mjólkursölusvæðisins óskemmda mjólk af öllu svæðinu, annaðhvort frá einstaklingum eða viðurkenndum mjólkurbúum, sem starfa á því mjólkursölusvæði.

Nú getur sveit eða hérað ekki flutt mjólk daglega til sölustaðar, og er framleiðsluráði þó engu að síður heimilt, ef svæði þetta hentar sérstaklega til mjólkurframleiðslu eða ef þar er sérstök þörf á aukningu mjólkurframleiðslu, að færa þær byggðir undir það mjólkursölusvæði, er bezt hentar vegna samgangna og annarrar aðstöðu, enda sé þá jafnframt tekið tillit til þess, hvar mjólkurinnar er mest þörf.

Við skiptingu í mjólkursölusvæði skal framleiðsluráð enn fremur taka tillit til þess, hvar einstaklingar eða mjólkurbú hafa selt neyzlumjólk sína. Óheimilt er öllum mjólkurframleiðendum að selja mjólk eða rjóma og nýtt skyr (ófryst) utan þess mjólkursölusvæðis, sem þeir eru búsettir á, nema með leyfi framleiðsluráðs.

23. gr.

Framleiðendur sölumjólkur á hverju mjólkursölusvæði velja sér stjórn, er hefur á hendi stjórn mjólkurmálanna, þar á meðal mjólkursöluna á því sölusvæði. Hún annast enn fremur innheimtu verðmiðlunargjalds af neyzlumjólk og afhendingu þess til framleiðsluráðs. Nú eru starfandi fleiri en eitt mjólkurbú, sem viðurkennd eru af framleiðsluráði og hafa á hendi daglega sölu á mjólk og rjóma til neytenda, skulu þau þá, ef framleiðsluráð ákveður, hafa sameiginlega yfirstjórn, er nefnist samsölustjórn. Þau kjósa á aðalfundi mjólkurbúanna fulltrúa á sameiginlegan fulltrúafund fyrir mjólkursölusvæðið, sem svo kýs stjórn samsölunnar á því svæði.

Nú er ekkert mjólkurbú starfandi á mjólkursölusvæði, og getur þá framleiðsluráð hlutazt til um og fyrirskipað, að bændur þeir, er mjólk selja í kaupstað eða kauptún innan þess svæðis, myndi með sér félagsskap og kjósi stjórn, er sjái um mjólkursöluna og annað, er hana snertir.

24. gr.

Á mjólkursölusvæðum, þar sem starfandi er samsölustjórn, skv. ákvæðum 23. gr., skal greiða sérstakt gjald af allri neyzlumjólk, sem samsalan selur frá mjólkurbúum, félögum eða einstökum mönnum á svæðinu. Heimilt er að taka gjald þetta af fleiri vörutegundum. Gjald þetta nefnist verðjöfnunargjald mjólkursvæða og ákveðst fyrirfram af stjórn hlutaðeigandi mjólkursamsölu og má breyta því eftir því, sem þurfa þykir.

Verðjöfnunargjald skal vera til verðuppbótar á þá mjólk, sem notuð er til vinnslu á viðurkenndum mjólkurbúum, sem starfa á mjólkursölusvæðum. Verðjöfnun innan hvers mjólkursölusvæðis skal jafnan miðuð við það, eftir því sem við verður komið, að mjólkurframleiðendur á mjólkursölusvæðinu fái sama verð fyrir mjólk sína komna á móttökustöð.

Skylt er að greiða framleiðendum mjólkur hæst verð fyrir 1. flokks mjólk, en stiglækkandi fyrir aðra flokka.

25. gr.

Þar sem samsölustjórn er starfandi samkvæmt ákvæðum 23. gr., skal öll sala og dreifing á neyzlumjólk, rjóma og nýju skyri fara fram undir yfirstjórn hennar.

26. gr.

Þar sem aðeins eitt mjólkurbú er starfandi á mjólkursölusvæði, skal stjórn þess annast alla sölu og dreifingu mjólkur, rjóma og nýs skyrs í kaupstöðum eða kauptúnum innan mjólkursölusvæðisins.

27. gr.

Nú er starfandi viðurkennd samsala eða mjólkurbú, og er þá öðrum óheimilt að selja mjólk eða rjóma í þeim kaupstöðum og kauptúnum, sem eru innan sama mjólkursölusvæðis.

Nú kemur upp deila á milli mjólkurbúa og framleiðenda á einhverju sölusvæði um móttöku mjólkur eða önnur atriði varðandi samskipti þessara aðila, og skal þá framleiðsluráð leitast við að jafna ágreininginn milli málsaðila og úrskurða, ef með þarf.

Stjórn mjólkurmálanna á hverju mjólkursölusvæði er heimilt að veita leyfi til að afhenda mjólk að gjöf og heimila framleiðanda að taka mjólk til eigin neyzlu utan heimilis síns, ef henni þykir sérstök ástæða til. Heimilt er samsölustjórnum að taka í sínar hendur sölu og dreifingu annarra mjólkurafurða, sem mjólkurbúin framleiða.

28. gr.

Skylt er mjólkurbúum, sem fengið hafa einkaleyfi til að starfrækja mjólkurbúðir, að sjá um, að ætíð sé nóg neyzlumjólk til sölu á þeim stöðum, svo sem framast er unnt. Öll mjólk og rjómi, sem selt er frá sölumiðstöð mjólkurbúa samkvæmt lögum þessum, skal vera gerilsneydd.

Um framleiðslu og meðferð á mjólk handa ungbörnum og sjúklingum skulu sett ákvæði í reglugerð, í samráði við yfirstjórn heilbrigðismálanna. Sala á þeirri mjólk skal fara fram á sama hátt og sala á annarri neyzlumjólk.

Nafnið barnamjólk má ekki viðhafa um aðra mjólk en þá, sem framleidd er samkvæmt þeim reglum og undir því eftirliti, sem ákveðið verður af framleiðsluráði, í samráði við stjórn heilbrigðismálanna, um framleiðslu barnamjólkur.

Nú telur héraðslæknir eða mjólkureftirlitsmaður, að sölumjólk sé óhæf til neyzlu, og getur hann þá með rökstuddum úrskurði, er lagður sé fyrir framkvæmdastjóra hlutaðeigandi mjólkurbús eða mjólkursamsölu, stöðvað sölu á þeirri mjólk. Sama gildir og um sölumjólk einstakra framleiðenda.

29. gr.

Framleiðsluráð hefur á hendi yfirstjórn mjólkursölumála landsins. Skal það stuðla að því, að ávallt sé næg neyzlumjólk og mjólkurvörur til sölu í kaupstöðum, kauptúnum og þorpum, þar sem stöðugur markaður fyrir þessar vörur er fyrir hendi og líkur benda til, að markaður vinnist með skipulegri sölu.

Framleiðsluráð skal fylgjast með sölu mjólkur og mjólkurvara um land allt,

ásamt þörfum neytenda fyrir þessar vörur. Það aflar sér nauðsynlegra skýrslna og upplýsinga, er að þessu lúta, og er mjólkurbúum og öðrum félögum eða fyrirtækjum, er að þessum málum starfa, skylt að láta framleiðsluráði í té allar upplýsingar um þessi efni, er þau geta.

30. gr.

Nú kemur í ljós, að vöntun er á mjólk og mjólkurvörum. Skal þá framleiðsluráð hlutast til um í samráði við Búnaðarfélag Íslands, mjólkurframleiðendur á hlutaðeigandi mjólkursölusvæðum og forráðamenn viðkomandi kaupstaða og kauptúna, að bót fáist á mjólkurskortinum, t. d. með bættum samgöngum, félagsbundinni sölu o. s. frv. Enn fremur er framleiðsluráði heimilt, ef mjólk vantar á vissum tíma árs, að fyrirskipa misjafnt mjólkurverð til framleiðenda eftir árstíðum og aðrar þær verðlagsbreytingar á mjólk, er líklegar þykja til að tryggja jafnari mjólkurframleiðslu á mjólkursölusvæðinu. Nú kemur í ljós, að mjólkurþörf kauptúna eða kaupstaða verður aðeins fullnægt með sérstaklega kostnaðarsömum flutningum, og er framleiðsluráði þá heimilt, ef bæjarstjórn hlutaðeigandi kaupstaðar eða kauptúns óskar þess, að víkja frá gildandi mjólkurverði á staðnum og láta niður falla verðjöfnunargjald af þeirri mjólk, sem að er flutt. Aldrei skal greiða verðjöfnunargjald af sömu mjólk nema á einum stað. Verði ágreiningur um heildsöluverð einhverrar vöru, sem seld er milli verðjöfnunarsvæða, sker framleiðsluráð úr.

31. gr.

Framleiðsluráð hlutast til um, að mjólkurframleiðendur komi sér upp mjólkursölustöðvum í þeim kaupstöðum og kauptúnum, þar sem engar eru fyrir eða ófullnægjandi og þeirra er full þörf að dómi framleiðsluráðs. Getur framleiðsluráð krafizt þess, að bygging stöðvarinnar sé hagað þannig, að mjólkursölustöðin geti einnig tekið á móti mjólk til vinnslu, þegar þörf krefur. Í því sambandi er framleiðsluráði heimilt í samráði við stjórnir mjólkurmálanna á hlutaðeigandi mjólkursölusvæði að ákveða stofngjald á alla innvegna mjólk, er lagt sé í sérstakan sjóð, er varið sé til að bæta og tryggja skilyrði til vinnslu og sölu mjólkurinnar.

Mjólkursölustöðvar, sem jafnframt hafa vinnslu, skulu reistar þar, sem skilyrði til mjólkurframleiðslu þykja álitleg og framleiðsluráð telur þeirra þörf og þá samkvæmt fyrirsögn sérfróðs manns, er Búnaðarfélag Íslands samþykkir.

Telji framleiðsluráð félagsskap framleiðenda, er að slíkri byggingu stendur, svo traustan, að af framkvæmdum hans megi vænta varanlegra umbóta á sviði mjólkurmálanna, skal ríkissjóður styrkja þær stöðvar að ¼ stofnkostnaðar, enda leggi hlutaðeigandi bæjar- og sveitarfélag stöðinni til ókeypis lóð á hentugum stað. Hafa stöðvar þessar sömu réttindi og skyldur og mjólkurbú samkv. lögum þessum.

Framleiðsluráð getur í samráði við heilbrigðisstjórn ríkisins heimilað sölustöðvum þessum, er því þykir nauðsyn til bera, að selja ógerilsneydda mjólk, en lúta verða þær að öðru leyti öllum fyrirmælum heilbrigðisstjórnarinnar um alla meðferð mjólkurinnar.

VI. KAFLI

Um sölu matjurta og gróðurhúsaframleiðslu.

32. gr.

Framleiðsluráð landbúnaðarins hefur á hendi yfirstjórn sölumála matjurta- og gróðurhúsaframleiðslu landsins. Það skal stuðla að því, að markaðurinn notist sem allra bezt og að fullnægt verði sanngjörnum óskum framleiðenda og neytenda. Það getur haft eftirlit með meðferð matjurta og stuðlað að beztu aðferðum við ræktun, flutning, geymslu og vinnslu þeirra, samkvæmt nánari ákvörðun í

reglugerð. Enginn má verzla með kartöflur, gulrófur, gulrætur né hvers konar gróðurhúsaframleiðslu í heildsölu nema með leyfi framleiðsluráðs. Leyfi skal veita til eins árs í senn.

33. gr.

Framleiðsluráð landbúnaðarins hefur á hendi yfirstjórn og rekstur Grænmetisverzlunar landbúnaðarins, sem annast verzlun með kartöflur og annað grænmeti.

34. gr.

Ríkisstjórnin (landbúnaðarráðuneytið) hefur einkarétt til að flytja til landsins kartöflur og nýtt grænmeti. Ákvæði þetta tekur þó ekki til skipa, sem koma í landhelgi og hafa innanborðs kartöflur og grænmeti, ef birgðirnar eru að áliti hlutaðeigandi tollyfirvalda eigi meiri en svo, að hæfilegur forði sé handa skipverjum og farþegum.

35. gr.

Grænmetisverzlun landbúnaðarins velur sér umboðsmenn víðs vegar um landið til að annast móttöku á kartöflum og öðrum garðávöxtum. Framleiðsluráð ræður Grænmetisverzlun landbúnaðarins framkvæmdastjóra.

36. gr.

Framleiðsluráði er heimilt að viðurkenna Sölufélag garðyrkjumanna sem sölufélag ylræktarbænda svo og Samband eggjaframleiðenda sem sölufélag eggjaframleiðenda, enda starfi þessi félög á samvinnugrundvelli og hafi fengið samþykktir sínar viðurkenndar af framleiðsluráði.

Nú hefur framleiðsluráð viðurkennt framangreinda aðila samkvæmt fyrri málsgrein þessarar greinar, og er þá öðrum aðilum óheimilt að afhenda vörur þær, sem hér um ræðir, til smásöluverzlana, nema með leyfi framleiðsluráðs.

37. gr.

Grænmetisverzlun landbúnaðarins vinnur að því, að komið verði upp þar, sem hentugt þykir, vönduðum og hæfilega stórum geymslum fyrir garðávexti og grænmeti á helztu framleiðslu- og sölustöðum með hliðsjón af samgöngum og öðrum aðstæðum.

Til þess enn fremur að tryggja árvissa sölu garðávaxta skal Grænmetisverzlun landbúnaðarins leitast við að hafa tiltæk úrræði til að taka á móti og koma í verð þeim hluta garðávaxtaframleiðslunnar, sem selst ekki til manneldis hverju sinni.

38. gr.

Framleiðsluráði er heimilt að skipta landinu í sölusvæði, ef ástæða þykir til. Grænmetisverzlun landbúnaðarins sér um, að ávallt sé völ á heilbrigðu, völdu útsæði. Skal hún þess vegna sjá um stofnræktun úrvals kartöfluafbrigða með því að semja við einstaka kartöfluframleiðendur um framleiðslu útsæðis af þessum tegundum, og sé þessi ræktun háð ströngu heilbrigðiseftirliti.

39. gr.

Landbúnaðarráðherra setur reglugerð um framkvæmd þessa kafla laganna, þar sem m. a. er ákveðið:

1. um starfsemi Grænmetisverzlunar landbúnaðarins;
2. um flokkun og mat garðávaxta;
3. um stofnræktun úrvals tegunda;
4. um ráðstafanir til að greiða fyrir sölu úrvals matjurta, þegar mikið berst á markaðinn.

VII. KAFLI
Um verðmiðlun.

40. gr.

Verðmiðlun á kjöti, mjólk, mjólkurvörum, eggjum og kartöflum skal haga þannig:

a. Á kjöti: Greiða skal sérstakt verðmiðlunargjald af öllu kindakjöti, er nota skal til verðmiðlunar, er nægi til þess, að sláturleyfishafar geti greitt sama verð fyrir sams konar vöru afhenta á sláturstað, miðað við meðaltals sláturkostnað og flutningskostnað. Þá er heimilt að taka verðjöfnunargjald af stórgripakjöti, ef ástæða þykir til.
b. Á mjólk og mjólkurvörum: Greiða skal sérstakt verðmiðlunargjald af allri mjólk mjólkurbúanna til að koma á hentugri vinnuskiptingu milli búanna, svo og til verðmiðlunar milli mjólkursölusvæða, eftir því sem framleiðsluráð telur þörf á, o. fl. (sjá 41. gr.).
c. Heimilt er að taka verðmiðlunargjald af eggjum.
d. Heimilt er að taka verðmiðlunargjald af kartöflum.

41. gr.

Framleiðsluráð ákveður árlega, hve hátt verðmiðlunargjald skal tekið í samræmi við 40. gr. til þess að framkvæma þá verðmiðlun, sem þar um ræðir, og standa straum af framkvæmd laga þessara, þar á meðal kostnaði við framleiðsluráð o. fl. (sjá þó 13. gr.).

42. gr.

Sláturleyfishafar og stjórnir mjólkurmálanna á hverju mjólkursölusvæði og aðrir, sem verzla með gjaldskyldar vörur samkvæmt c- og d-lið 40. gr., skulu standa framleiðsluráði skil á verðmiðlunargjaldinu samkvæmt fyrirmælum þess.

Gjald þetta er heimilt að taka lögtaki.

Framleiðsluráð annast um framkvæmd verðmiðlunarinnar og aflar sér þeirra gagna, sem þörf er á í því skyni. Skylt er einstaklingum, fyrirtækjum og stofnunum, er starfa fyrir landbúnaðinn, að veita framleiðsluráði upplýsingar, er að þessu lúta og þær geta í té látið.

VIII. KAFLI
Um iðnað úr landbúnaðarvörum.

43. gr.

Framleiðsluráð safnar árlega skýrslum um öll iðnfyrirtæki hér á landi, er vinna úr íslenzkum landbúnaðarvörum, hvers konar vinnsla þeirra er og magn hrávöru og vinnsluvöru. Enn fremur ber ráðinu að afla sér upplýsinga um markaði og markaðshorfur innan lands og utan fyrir íslenzkar iðnaðarvörur, unnar úr framleiðsluvörum landbúnaðarins.

44. gr.

Nú telur framleiðsluráð, að skortur sé innanlands á iðnaðarvörum þeim, er um ræðir í 43. gr., eða að ónotuð séu góð markaðsskilyrði erlendis, svo að til tjóns sé fyrir landbúnaðinn, og ber þá framleiðsluráði að stuðla að því, að ný iðnaðarfyrirtæki verði stofnuð eða önnur efld svo, að fullnægt verði varanlegri eftirspurn eftir þessum vörum og hinir erlendu markaðir nýtist eftir því sem bezt má verða.

IX. KAFLI
Ýmis ákvæði.

45. gr.

Landbúnaðarrráðherra setur með reglugerð nánari ákvæði um framkvæmd laga þessara eftir tillögum framleiðsluráðs.

Komi ósk frá sölusamlögum eggjaframleiðenda eða grænmetisframleiðenda um, að framleiðsluráð hafi með höndum verðskráningu á framleiðsluvörum þeirra, getur landbúnaðarráðherra ákveðið það með reglugerð í samráði við framleiðsluráð.

46. gr.

Með mál út af brotum á lögum þessum og reglugerðum, sem settar verða samkvæmt þeim, skal farið sem opinber lögreglumál. Varða brot sektum frá 5 000—50 000 kr., nema þyngri refsing liggi við samkvæmt öðrum lögum.

Ef aðili, sem samkvæmt lögum þessum er skylt að gefa framleiðsluráði skýrslu eða upplýsingar, tregðast við að láta þær í té, má beita dagsektum frá 100—10 000 kr.

Gjört að Bessastöðum, 8. desember 1966.

Ásgeir Ásgeirsson.
(L. S.)

Ingólfur Jónsson.